TARTU ÜLIKOOL
1632
UNIVERSITAS TARTUENSIS

E. W. WÄLISMINISTEERIUM

EESTI LEPINGUD WÄLISRIIKIDEGA

V

1925—1926

TALLINNAS, 1926

EESTI LEPINGUD WÄLISRIIKIDEGA

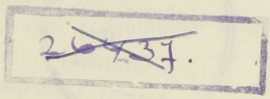
V

E. W. WÄLISMINISTEERIUM

EESTI LEPINGUD WÄLISRIIKIDEGA

V

1925—1926

TALLINNAS, 1926

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükikoda, Pikk tän. 2.

2.
Bibliotheca
Universitatis
Tartuensis
(Dorpatensis)
35554
B-137

Sisukord.

1925.

Lhk.

1. Versailles'i rahulepingu 393. artikli ja teiste rahulepingute wastawate artiklite muutmine 1
2. Lepitus- ja wahekohtu-konwentsioon Eesti, Soome, Läti ja Poola wahel 3
3. a) Üleilmline postikonwentsioon ja konwentsiooni lõpuprotokoll 11
   b) Kokkulepe awaldatud wäärtusega kirjade ja kastikeste kohta ja kokkuleppe lõpuprotokoll 59
   d) Kokkulepe postpakkide kohta ja kokkuleppe lõpuprotokoll 82
   e) Kokkulepe posttransfertide kohta 118
   f) Kokkulepe ajalehtede ja perioodiliste wäljaannete aboneerimise kohta . . . 134
   g) Kokkulepe postikassangu kohta 143
   h) Kokkulepe posti ülekannete kohta ja kokkuleppe lõpuprotokoll 154
4. Lisakokkulepe Riias 12. juulil 1921. a. Eesti, Läti ja Leedu wahel sõlmitud posti-telegraafi-telefoni lepingu juure 167
5. Eesti-Soome kurjategijate wäljaandmise konwentsioon 170
6. Eesti-Ühisriikide kaubanduslik kokkulepe 178
7. Eesti-Türgi sõprusleping 183
8. Eesti-Poola konsulaarkonwentsioon 185
9. Eesti-Läti kokkulepe mõlema riigi kodanikkude ülepiiriliikumise kergendamise kohta 202
10. Eesti-Hollandi ajutine kaubaleping 205
11. Eesti-Norra kaubanduslik kokkulepe 208
12. Eesti-Rootsi lepituskonwentsioon 212
13. Kokkulepe Eesti ja Leedu wahelise läbikäimise hõlbustamise kohta 217
14. Eesti-Briti kokkulepe wõla kohta sõjawarustuse eest 219
15. Protokoll Eesti ja Läti wahelise piiriäärses maaribas asuwate teede ühise kasutamise kokkuleppe, alla kirjutatud Riias 2. aprillil 1924. a., artikkel 6. muutmise kohta 222
16. Protokoll Eesti ja Läti wahelise piiriäärse maariba elanikkude piirist ülekäimise kokkuleppe art. 2. muutmise kohta 224

1926.

17. Eesti ja Ameerika Ühisriikide waheline sõprus-, kauba- ja konsulaarleping . . . 225
18. Eesti-Briti waheline kurjategijate wäljaandmise leping 243
19. Eesti-Briti kauba- ja laewandusleping 252
20. Eesti-Helweetsia kaubaleping 266
21. Eesti ja Ameerika Ühisriikide waheline wõlakorraldamise kokkulepe 274

Lhk.

22. Eesti ja Läti waheline kalakaitse ja kalaasjanduse korraldamise konwentsioon 283
23. Eesti ja Soome waheliste merealuste kaablite korrashoidmise ja kasutamise leping 288
24. Läänemereriikide waheline konwentsioon alkoholikaupade salaweo wastu wõitlemise kohta, lõpuprotokoll ja Eesti-Soome-Nõukogude Sots. Wabariikide Liidu waheline kontrollivööde kokkulepe 301
25. Eesti-Saksa konsulaarleping 312
26. Rahwasteliidu põhikirja 16. art. muutmise protokoll 333
27. Rahwasteliidu põhikirja 16. art. 1. paragrahwi muutmise protokoll 335
28. Eesti-Soome waheline töö-õnnetustest tekkiwate kahjude tasumise konwentsioon 337
29. Eesti, Läti ja Nõukogude Sots. Wabariikide Liidu waheline reisijate- ja kaubaweo raudtee-otseühenduse konwentsioon, ühes lisadega.
    a) Konwentsioon 339
    b) Määrus reisijate- ja pagasiweo kohta 345
    d) Määrus kaubaweo kohta 37 5
    e) Ajutised määrused muudatuste ja täienduste kohta määruses reisijate- ja pagasiweo kohta 440
    f) Ajutised määrused muudatuste ja täienduste kohta määruses kaubaweo kohta 442
    g) Lõpuprotokoll 445
30. Lisaprotokoll Eesti-Läti wahelise, piiriäärsel maaribal asuwate teede kohta käiwa kokkuleppe juures olewa teedenimestiku täiendamise kohta 446
31. Eesti ja Nõukogude Sots. Wabariikide Liidu wahel wahetatud deklaratsioonid laevamõõtkirjade wastastikuse tunnustamise kohta 448
32. Teadaanne Eesti ja Läti kohtute kohta, kes õigustatud omawahel läbi käima Eesti, Läti ja Leedu wahelise konwentsiooni alusel rahwuswahelise eraõiguse mõne küsimuse kohta 449
33. Eesti ja Saksamaa waheline kokkulepe kriminaalasjus juriidilisest abiandmisest tekkiwate kulude kohta 454

Käesolewas wäljaandes ilmunud lepingute nimestik riikide järele.

	Sõlmitud	Jõusse astunud	Lhk.
I. Ameerika Ühisriigid.			
Kaubanduslik kokkulepe, nootidewahetus . . .	2. III. 1925.	1. aug. 1925.	178
Wõlakorralduse kokkulepe	28. X. 1925.	—	274
Sõprus-, kauba- ja konsulaarleping	23. XII. 1925.	22. mail 1926.	225
II. Briti riik.			
Kokkulepe wõla kohta sõjawarustuse eest . .	24. VII. 1925.	1. jaan. 1926.	219
Kurjategijate wäljaandmise leping	18. XI. 1925.	30. aprill. 1926.	243
Kauba- ja laewandusleping	18. I. 1926.	30. mail 1926.	252
III. Helweetsia.			
Kaubaleping	14. X. 1925.	31. mail 1926.	266
IV. Hollandi.			
Ajutine kaubaleping	22. VII. 1924.	19. mail 1926.	205
V. Leedu.			
Kokkulepe läbikäimise hõlbustamise kohta, nootidewahetus	21 V. 1924.	18. dets. 1925.	217
VI. Läti.			
Protokoll piiriäärses maaribas asuwate teede ühise kasutamise kokkuleppe, alla kirjutatud Riias 2. aprillil 1924. a., artikkel 6-da muutmise kohta	16. III. 1925.	20. aprill. 1925.	222
Protokoll piiriäärse maariba elanikkude piirist ülekäimise kokkuleppe artikkel 2-se muutmise kohta	7. V. 1925.	15. juunil 1925.	224
Kalakaitse ja kalaasjanduse korraldamise konwentsioon	28. X. 1925.	17. aug. 1926.	283
Kokkulepe mõlema riigi kodanikkude ülepiiri liikumise kergendamise kohta	11. XI. 1925.	1. dets. 1925.	202
Lisaprotokoll piiriäärsel maaribal asuwate teede kokkuleppe juures olewa teedenimestiku täiendamise kohta	3. III. 1926.	1. aprill. 1926.	446
Teadaanne Eesti ja Läti kohtute kohta, kes õigustatud otseteed omawahel läbi käima . .	—	—	449
VII. Eesti-Läti-Leedu.			
Lisakokkulepe Riias 12. juunil 1921 Eesti, Läti ja Leedu wahel sõlmitud posti-telegraafi-telefoni lepingu juure	6. V. 1925.	Esialgselt maksma pandud 25. weebr. 1925.	167

	Sõlmitud	Jõusse astunud	Lhk.
VIII. Norra.			
Kaubanduslik kokkulepe — nootidewahetus . .	29. VIII. 1925.	21. dets. 1925.	208
IX. Nõukogude Sotsial. Wabariikide Liit.			
Deklaratsioonid laewamõõtkirjade wastastikuse tunnustamise kohta	4. III. 1926.	4. märts. 1926.	448
X. Eesti-Läti-Nõukogude Sotsial. Wabariikide Liit.			
Reisijate- ja kaubaweo raudtee-otseühenduse konwentsioon	29. X. 1925.	1. dets. 1925.	339
XI. Poola.			
Konsulaarleping	11. I. 1924.	20. märts. 1926.	185
XII. Rootsi.			
Lepituskonwentsioon	29. V. 1925.	25. weebr. 1926.	212
XIII. Saksamaa.			
Konsulaarleping	13. III. 1925.	10. aug. 1926.	312
Kokkulepe kriminaalasjus juriidilisest abiandmisest tekkiwate kulude kohta — nootidewahetus	25. XI. 1925.	27. mail 1926.	454
XIV. Soome.			
Kurjategijate wäljaandmise konwentsioon . . .	2. I. 1925.	15. dets. 1925.	170
Kaablileping	20. IV. 1925.	13. juulil 1926.	288
Konwentsioon töö-õnnetustest tekkiwate kahjude tasumise kohta	10. XII. 1925.	16. juulil 1926.	337
XV. Eesti-Läti-Soome-Poola.			
Lepitus- ja wahekohtu-konwentsioon	17. I. 1925.	14. okt. 1925.	3
XVI. Türgimaa.			
Sõprusleping	1. XII. 1924.	—	183
XVII. Rahwuswahelised.			
Versailles'i rahulepingu 393. artikli ja teiste rahulepingute wastawate artiklite muutmine . .	18. X. 1922.	20. märts. 1925.	1
Üleilmline postikonwentsioon, konwentsiooni lõpuprotokoll ja 6 täiendawat kokkulepet . .	28. VIII. 1924.	1. okt. 1925.	11
Rahwasteliidu põhikirja 16. artikli muutmise protokoll	21. IX. 1925.	—	333
Rahwasteliidu põhikirja 16. artikli paragrahw 1-se muutmise protokoll	27. IX. 1924.	—	335
Läänemereriikide waheline konwentsioon alkoholikaupade salaweo wastu wõitlemise kohta, lõpuprotokoll ja Eesti-Soome-Nõukogude Sotsial. Wabariikide Liidu waheline kontrolliwööde kokkulepe.	19. VIII. 1925.	29. juulil 1926.	301

Nr. 13. Riigikogu poolt 19. weebruaril 1925 a. wastu wõetud

Versailles'i rahulepingu 393. artikli ja teiste rahulepingute wastawate artiklite muudatuste kinnitamise seadus. *)

§ 1. Versailles'i rahulepingu 393. artikkel ja teiste rahulepingute wastawad artiklid neljanda rahwuswahelise töökonwerentsi poolt Genfis (1922 a.) wastuwõetud redaktsioonis tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Paragrahw esimeses tähendatud artikkel eestikeelse tõlkega awaldatakse ühes käesolewa seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu abiesimees A. Jürman.

Abisekretär J. Piiskar.

Ettepanek Versailles'i rahulepingu 393. artikli ja teiste rahulepingute wastawate artiklite muutmise kohta.

Rahwasteliidu Rahwuswahelise Tööorganisatsiooni üldkonwerents, mis Rahwuswahelise Töötoimkonna administratsiooni-nõukogu poolt Genfi kokku kutsutud ja seal 18. oktoobril 1922 a. neljandaks istungjärguks kokku astus, wõttis wastu muutmisettepaneku Versailles'i rahulepingu 393. artikli ja teiste rahulepingute wastawate artiklite kohta, mille ta järgmiselt wormuleeris:

Versailles'i lepingu artikkel 393 ja teiste rahulepingute wastawad artiklid redigeeritakse järgmiselt:

Rahwuswaheline töö-büroo asetatakse administratiiw-nõukogu alla, mis seisab koos kolmeštkümnešt kahest isikust:

Amendement à l'article 393 du Traité de Versailles et aux articles correspondants des autres Traités de Paix.

La Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail de la Société des Nations, convoquée à Genève par le Conseil d'administration du Bureau international du Travail et s'y étant réunie le 18 octobre 1922, en sa quatrième session, a adopté un amendement à l'article 393 du Traité de Versailles et aux articles correspondants des autres Traités de Paix, qu'elle a formulé comme suit:

„L'article 393 du Traité de Versailles et les articles correspondants des autres Traités de Paix seront rédigés de la manière suivante:

Le Bureau international du Travail sera placé sous la direction d'un Conseil d'administration composé de trente-deux personnes:

*) „R. T." nr. 39/40 — 1925.

kuusteistkümmend walitsuste esitajat,
kahekssa tööandjate esitajat,
kahekssa tööliste esitajat.

Kuueteistkümnest walitsuste esitajast nimetatakse kahekssa töösotsuslikelt kõige tähtsamate liigete poolt ja kahekssa teist liigete poolt, keda selleks määrawad walitsuste delegaadid konwerentsil, wälja arwatud eeltähendatud kahekssa liikme delegaadid. Kuueteistkümnest esitatud liikmest peawad kuus wäljaspool Euroopat asuwad riigid olema.

Wõimalikud arwamiste lahkuminekud selle kohta, missuguseid liikmeid on töösotsuslikelt kõige tähtsamad, otsustab rahwasteliidu nõukogu.

Tööandjate ja tööliste esitajad walitakse wastawalt tööandjate delegaatide ja tööliste delegaatide poolt konwerentsil. Kaks tööandjate esitajat ja kaks tööliste esitajat peawad olema wäljaspool Euroopat asuwatest riikidest.

Nõukogu ameti kestwus on kolmeaastane.

Wabade kohtade täitmise wiisi, asetäitjate määramist ja muid seda laadi küsimusi wõib korraldada nõukogu, tingimisega, et konwerents seda heaks kiidab.

Administratsioon-nõukogu walib oma hulgast esimehe ja määrab kindlaks oma kodukorra. Tema astub kokku tema enda poolt määratawatel tähtaegadel. Erakorralised istungid tulewad kokku kutsuda alati, kui kakssteist nõukogu liiget seda kirjalikult nõuawad.

seize représentant les Gouvernements,
huit représentant les patrons et
huit représentant les ouvriers.

Sur les seize personnes représentant les Gouvernements, huit seront nommées par les Membres dont l'importance industrielle est la plus considérable et huit seront nommées par les Membres désignés à cet effet par les délégués gouvernementaux à la Conférence, exclusion faite des délégués des huit Membres susmentionnés. Sur les seize Membres représentés, six devront etre des Etats extraeuropéens.

Les contestations éventuelles sur la question de savoir quels sont les Membres ayant l'importance industrielle la plus considérable seront tranchées par le Conseil de la Société des Nations.

Les personnes représentant les patrons et les personnes représentant les ouvriers seront élues respectivement par les délégués patronaux et les délégués ouvriers à la Conférence. Deux représentants des patrons et deux représentants des ouvriers devront appartenir à des Etats extraeuropéens.

Le Conseil sera renouvelé tous les trois ans.

La manière de pourvoir aux sièges vacants, la désignation des suppléants et les autres questions de même nature pourront être réglées par le Conseil sous réserve de l'approbation de la Conférence.

Le Conseil d'administration élira un Président dans son sein et établira son règlement. Il se réunira aux époques qu'il fixera lui-même. Une session spéciale devra être tenue chaque fois que douze personnes faisant partie du Conseil auront formulé une demande écrite à cet effet."

Nr. 29. Riigikogu poolt 2. aprillil 1925 a. wastu wõetud

Eesti, Soome, Läti ja Poola wabariigi wahel sõlmitud lepitus- ja wahekohtu-konwentsiooni kinnitamise seadus. *)

Eesti, Soome, Läti ja Poola wabariigi wahel sõlmitud lepitus- ja wahekohtu-konwentsioon, alla kirjutatud Helsingis, 17. jaanuaril 1925 a., tunnustatakse kinnitatuks (ratifitseerituks).

Konwentsiooni tekst awaldatakse iihes käesolewa seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees J. Tõnisson.

Abisekretär J. Holberg.

Lepituse ja wahekohtu-konwentsioon.

Eesti, Soome, Läti ja Poola Wabariigid, olles otsustanud arendada nende wahel makswaid sõbralikke suhteid ja tahtes anda kõige laiemat käsitamist rahwuswaheliste tüliküsimuste rahulikule lahendamisele oma wastastikustes wahekordades, otsustasid sõlmida lepituse ja wahekohtu konwentsiooni. Sel otstarbel olid määratud täiswoliniikudeks:

Eesti Wabariigi Riigiwanema poolt:

Härra Wälisminister **K. Pusta,**

Soome Wabariigi Presidendi poolt:

Härra Wälisminister **Hj. J. Procope,**

*) „R. T." nr. 63/64 — 1925.

Convention de conciliation et d'arbitrage.

Les Républiques d'Esthonie, de Finlande, de Lettonie et de Pologne, décidés à développer les relations amicales qui existent entre Elles et décidées à donner, dans leurs rapports réciproques, la plus large application au principe du règlement des différends internationaux par des moyens pacifiques, ont résolu de conclure une Convention de conciliation et d'arbitrage. A cet effet ont été nommés Plénipotentiaires:

par le Président de la République d'Esthonie:

Monsieur **C. R. Pusta**, Ministre des Affaires Etrangères.

par le Président de la République de Finlande:

Monsieur **Hj. J. Procopé**, Ministre des Affaires Etrangères.

Läti Wabariigi Presidendi poolt:

Härra Wälisminister **S. Meierowics,**

Poola Wabariigi Presidendi poolt:

Härra Wälisminister
krahw A. Skrzynski,

need täiswolinikud, olles warustatud sellels tarwilikkude wolitustega, leppisid järgmistes artiklites kokku:

Artikkel 1.

Kõrged Lepinguosalised, soowides teostada oma wastastikustes suhetes Rahwasteliidu Põhikirjas walitsewaid põhimõtteid, mis 2. oktoobril 1924 a. wastuwõetud Genfi Protokollis edasi arendatud, on otsustanud tarwitusele wõtta seal ettenähtud abinõusid tüliküsimuste rahulikuks lahendamiseks, mis nende wahel wõiksid tekkida.

Artikkel 2.

Kõrged Lepinguosalised kohustuwad enda lahendamisele lepituse wõi wahekohtu korras kõiki tüliküsimusi, mis nende wahel wõiksid edaspidi tekkida, ja mis kohase aja jooksul ei ole leidnud lahendust diplomaatilisel teel. Igatahes ei laiene see kohustus ei küsimuste peale, mis oma juriidilise iseloomu pooleşt puutuwad ainult antud Lepinguosalise sisemisse seadusandlusesse ega tüliküsimuste peale, mis puutuwad Kõrgete Lepinguosaliste territoriaalsesse seisukorda (statuudisse).

Iga tüliküsimus, mis ülaltähendatud wiisil wõib lahendusele tulla, antakse arutamisele lepituse korras, kui tüliosalised pooled mitte kokku ei lepi seda otsekohe wahekohtusse andma.

Juhtumisel, kui Lepituskommisjoni poolt, mis asutatud käesoleva konwentsiooni artikkel 6-da põhjal, wäljatöötatud aruannet kõigi tüliosaliste poolt wastu ei wõeta, antakse tüliküsimus wahekohtusse, kui üks pooltest seda nõuab.

Artikkel 3.

Kui on tegemist tüliküsimusega, mis mõne Kõrge Lepinguosalise sisemise seadusandluse põhjal kohtu kompetentsi kuulub, administratiiw-kohtud ühes arwatud, siis wõib kaitsja pool wastu seista selle esitamisele wahekohtule ehk arutamisele lepituse korras, enne kui kompetentse kohtu poolt lõpulikku otsust ei ole tehtud.

par le Président de la République de Lettonie:

Monsieur **S. Meierovics,** Ministre des Affaires Etrangères.

par le Président de la République de Pologne:

Monsieur le **Comte A. Skrzynski,** Ministre des Affaires Etrangères,

lesquels Plénipotentiaires, dûment autorisés, sont convenus des articles suivants:

Article premier.

Les Hautes Parties Contractantes désirant appliquer dans leurs rapports mutuels les principes dominants du Pacte de la Société des Nations développés par le Protocole de Genève adopté le 2 octobre 1924, sont résolues à se servir des moyens y prévus pour le règlement pacifique des conflits qui pourraient surgir entre Elles.

Article 2.

Les Hautes Parties Contractantes s'engagent à soumettre à une procédure de conciliation ou à l'arbitrage tous les différends qui pourraient s'élever entre Elles et n'auraient pu être réglés par la voie diplomatique dans un délai raisonnable. Toutefois l'engagement précité ne se rapportera ni aux questions qui de par leur nature juridique relèvent uniquement de la législation interne de la Partie en cause ni aux différends concernant le Statut territorial des Hautes Parties Contractantes.

Tout différend susceptible d'être réglé de la manière indiquée ci-dessus sera soumis à une procédure de conciliation, à moins que les Parties en litige ne conviennent de le soumettre immédiatement à l'arbitrage.

Au cas où le rapport élaboré par la Commission de conciliation instituée en vertu de l'article 6 de la présente Convention n'aurait pas été accepté par toutes les Parties en litige, le différend sera soumis à l'arbitrage, si l'une des Parties le demande.

Article 3.

S'il s'agit d'un différend qui, à teneur de la législation interne de l'une des Hautes Parties Contractantes, relève de la compétence des tribunaux, les tribunaux administratifs y compris, la Partie défenderesse pourra s'opposer à ce qu'il soit soumis à l'arbitrage ou à une procédure de conciliation avant qu'un jugement définitif ait été rendu par l'autorité judiciaire compétente.

Artikkel 4.

Juhtumisel, kui vahekohus on ette nähtud mõnes varemalt sõlmitud konventsioonis, kus ainult käesolevale konventsioonile allakirjutanud riigid osalisteks, siis on kokku lepitud, et iga tülitüsimus, mis oleks käinud varemalt sõlmitud konventsiooni alla, esitatakse tülioosaliste riikide poolt kas lepituskommisjonile või vahekohtule, vastavalt käesolevale konventsioonile.

Artikkel 5.

Ilmeneselt mõistetavalt ei kitsenda Kõrgete Lepinguosaliste poolt käesolevaga konventsiooni läbi kandavõetud kohustused milgi viisil nende voli, enda vahel tekkivaid tülitüsimusi esitada ühisel kokkuleppel Alalisele Rahvusvahelisele Kohtule otsustamiseks.

Artikkel 6.

Kõrged Lepinguosalised moodustavad kolme kuu jooksul pärast käesolevaga konventsiooni viimase ratifikatsiooni akti hoiuleandmist alalise Lepituskommisjoni, mis koosneb neljast liikmest, kelledest iga Lepinguosaline ühe liikme määrab, ja esimehest, kes nimetatakse ühisel kokkuleppel mõne kolmanda riigi kodanikkude hulgast. Kui Lepinguosaliste vahel kokkuleppele ei jõuta, määratakse esimees, ühe lepinguosalise nõudel, Alalise Rahvusvahelise Kohtu Esimehe poolt.

Lepinguosaline, kes mingisugust tülitüsimust lepituse korras soovib lahendada, pöörab Alalise Kommisjoni Esimehe poole. Viimane teatab sellest viibimata vastaspoolele või vastaspooltele ja paneb tülioosalistele ette nende poolt nimetatud liikmete arvu täiendada lisaliikmetega ad hoc, üks liige iga tülioosalise kohta; viimaseid tuleb valida mõne kolmanda riigi kodanikkude hulgast ja nende nimetus peab sündima hiljemalt kuue nädala jooksul nimetus-ettepaneku tegemise päevast arvates. Kui selle aja jooksul nimetus ei ole sündinud, määratakse lisaliikmed esimehe poolt.

Kommisjoni alalised liikmed, kes tülioosaliste poolt nimetatud, kui ka lisaliikmed kutsutakse esimehe poolt viibimata kokku, ning nad moodustavad ühes temaga Lepituskommisjoni tülitüsimuse lahendamiseks, mis antud lahendamisele lepituse korras.

Article 4.

Dans le cas où le recours à une procédure arbitrale serait prévu dans une convention antérieurement conclue dont ne font partie que les Etats signataires de la présente Convention, il est convenu que tout différend auquel la convention antérieure s'appliquerait, sera soumis par les Etats entre lesquels le conflit est surgi à une commission de conciliation ou à l'arbitrage, conformément à la présente Convention.

Article 5.

Il est entendu que les obligations assumées par les Hautes Parties Contractantes en vertu de la présente Convention n'entravent aucunement leur faculté de soumettre, d'un commun accord, un différend qui aurait pu surgir entre Elles, à la Cour permanente de Justice internationale.

Article 6.

Les Hautes Parties Contractantes établiront dans les trois mois du dépôt de la dernière ratification de la présente Convention une Commission permanente de conciliation, composée de quatre membres, à raison d'un membre nommé par chacune d'Elles, et d'un président désigné d'un commun accord parmi les ressortissants d'un Etat tiers. A défaut d'entente entre les Parties, le Président sera nommé, à la requête de l'une d'Elles, par le Président de la Cour permanente de Justice Internationale.

La partie désirant soumettre un différend à la procédure de conciliation s'adressera au Président de la Commission permanente. Celui-ci portera immédiatement cette notification à la connaissance de la Partie ou des Parties adverses et invitera les Parties en litige à compléter le nombre des membres nommés par Elles par des membres supplémentaires ad hoc, à raison d'un membre pour chaque Partie en litige, ces derniers membres devant être choisis parmi les ressortissants d'un Etat tiers et nommés dans un délai ne dépassant pas six semaines, à compter du jour de l'invitation. Au cas où la nomination n'aurait pas eu lieu dans le délai prescrit, les membres supplémentaires seront désignés par le Président.

Les membres permanents de la Commission nommés par les Parties en litige ainsi que les membres supplémentaires seront convoqués sans retard par le Président et constitueront ensemble avec lui la Commission nommés par les Parties en litige ainsi différend soumis à la procédure de conciliation.

Artikkel 7.

Iga Lepituskommisjon otsustab oma kompetentsi üle eelolewate artiklite põhjal.

Kui üks riikidest, kelle wahel tüliküsimus tekkinud, selle lepituse korras arutamisele on annud ja kui wastaspool, loetades Alalise Rahwuswahelise Kohtu kompetentsile, mis antud juhtumisel pooltele sunduslik on, sellele sama tüliküsimuse lahendada annab, siis lükatakse selle arutamine seni edasi, kuni Kohus oma kompetentsi üle otsuse teeb.

Ühe asjaosalise poolt niisugusel wiisil kohtule esitatud nõude tagajärjel lükatakse artikkel 6. ettenähtud abinõude tarwituselewõtmine edasi, kuni kohus oma kompetensi asjus otsuse on teinud.

Artikkel 8.

Alalise kommisjoni liikmed nimetatakse kolme aasta peale. Kui Lepinguosalised teisiti kokku pole leppinud, siis ei wõi neid nende wolituste kestwusel ära kutsuda. Mõne liikme surma ehk tagasiastumise korral tuleb hoolitseda asetäitja nimetamise eest wolituste ülejäänud kestwusajaks, kui wõimalik, kahe järgnewa kuu jooksul, kuid igatahes wiibimata nii pea, kui mõni tüliküsimus kommisjonile esitatakse.

Artikkel 9.

Kui mõne Alalise Kommisjoni liikme wolituste iganemisel ei ole hoolt kantud asetäitja nimetamise eest, siis loetakse tema wolitusi uuendatuks weel kolme aasta peale; siiski peawad esimehe ülesanded tema wolituste iganemisel lõppema, kui üks Lepinguosalistest seda nõuab.

Liige, kelle wolitused lõpewad mõne lepitusasja arutamise kestwusel, wõtab tüliküsimuse arutamisest osa kuni lepitusasja lõpetamiseni, kuigi tema asemik juba määratud olnud.

Artikkel 10.

Wiieteistkümne päewa jooksul pärast seda, kui mõni Lepinguosalistest riikidest ühe tüliküsimuse kommisjonile esitanud, wõib iga pool nimetatud tüliküsimuse arutamiseks oma poolt määratud alalist liiget niisuguse isikuga asetada, kes sellel alal erilise asjatundmise omab.

Asjaosaline, kes soowib seda õigust kasutada, teatab sellest kohe oma wastaspoolele; sel juhtumisel wõib wiimane sama õigust kasutada, wiieteistkümne päewa jooksul sellest päewast arwates, mil teadaanne temale kätte jõudnud.

Article 7.

Toute commission de conciliation connait de sa compétence d'après les articles précédents.

Si l'un des Etats entre lesquels un conflit est surgi l'avait soumis à une procédure de conciliation et si la Partie adverse faisant valoir la compétence de la Cour permanente de Justice internationale, cette compétence étant, dans le cas donné, obligatoire pour les Parties, lui soumettait le même différend, l'examen de celui-ci sera suspendu jusqu'à ce que la Cour ait statué sur sa compétence.

La requête ainsi adressée à la Cour par l'une des Parties suspendra les mesures prévues à l'article 6, jusqu'à ce que la Cour ait statué sur sa compétence.

Article 8.

Les membres de la Commission permanente seront nommés pour trois ans. Sauf accord contraire entre les Hautes Parties Contractantes, ils ne pourront pas être révoqués pendant la durée de leur mandat. En cas de décès ou de retraite de l'un d'eux il devra être pourvu à son remplacement pour le reste de la durée de son mandat, si possible dans les deux mois qui suivront et, en tout cas, aussitôt qu'un différend aura été soumis à la Commission.

Article 9.

Si, à l'expiration du mandat d'un membre de la commission permanente, il n'est pas pourvu à son remplacement, son mandat est censé renouvelé pour une période de trois ans: toutefois, sur la demande de l'une des Parties les fonctions du Président doivent cesser à la fin de son mandat.

Un membre dont le mandat expire pendant la durée d'une procédure en cours continue à prendre part à l'examen du différend jusqu'à ce que la procédure soit terminée, nonobstant le fait que son remplaçant ait été désigné.

Article 10.

Dans un délai de quinze jours, à dater de celui où l'un des Etats Contractants aura porté un différend devant la Commission, chacune des Parties pourra pour l'examen du litige visé, remplacer le membre permanent désigné par Elle par une personne possédant une compétence spéciale dans la matière.

La Partie qui voudrait user de ce droit, en avertira immédiatement la Partie adverse; dans ce cas, celle-ci a la faculté d'user du droit dans un délai de quinze jours à partir de celui où l'avertissement Lui est parvenu.

Artikkel 11.

Kommisjon astub kokku asjaosaliste poolt ühisel kokkuleppel määratud kohas, kokkuleppele mittejõudmise korral Rahwasteliidu asukohas.

Kui kommisjon seda tarwilikuks peab, wõib ta mõnes teises kohas kokku astuda.

Artikkel 12.

Tülioslised warustawad kommisjoni kõigi tarwilikkude andmetega ja kergendawad igatwiisi tema ülesande täitmist.

Kui kommisjon seda oma tööde jaoks wajab, wõib ta tarwiduse korral Rahwasteliidu Peasekretärilt sekretariaadi kaasabi paluda.

Artikkel 13.

Asja arutamine on kommisjonis kontradiktoorne.

Ühel häälel tehtud wastupidise otsuse puudumisel, käsitatakse kommisjonis asja arutamise juures määrusi, mis Haagis 18. oktoobril 1907 rahwuswaheliste konfliktide rahuliku lahendamise kohta sõlmitud konwentsiooni III ja IV peatükis ette nähtud.

Asjaarutamine on awalik ainult siis, kui kommisjon asjaosaliste nõusolekul sellekohase otsuse teeb.

Artikkel 14.

Kommisjoni otsused wõetakse wastu häälte enamusega. Igal liikmel on üks hääl; häälte poolenemisel on esimehe hääl otsustaw. Kommisjon wõib tüliküsimuse kohta olulisi otsusi teha ainult sel korral, kui kõik liikmed koos on.

Artikkel 15.

Kommisjon seab kokku aruande temale esitatud tüliküsimuse kohta. Kui asjaolud seda lubawad ja kui wähemalt kolm kommisjoni liikmeteşt, lugedes esimeeşt liikmeks, selles kokku lepiwad, wõib aruanne sisaldada tüliküsimuse lahendamise kawa.

Aruandes märgitakse ära wähemusse jäänud liikmete põhjendatud eriarwamine.

Artikkel 16.

Kommisjon peab oma töö lõpetama kuue kuu jooksul arwates kommisjoni esimese koosoleku päewast; tülioslised pooled wõiwad seda tähtaega pikendada.

Article 11.

La Commission se réunit dans l'endroit que les Parties désignent d'un commun accord ou, à défaut d'accord, au siège de la Société des Nations.

La Commission pourra, si elle le juge nécessaire, se réunir dans un autre endroit.

Article 12.

Les Parties en litige fourniront à la Commission toutes les informations utiles et lui faciliteront, à tous égards, l'accomplissement de sa tâche.

La Commission pourra, le cas échéant, demander au Secrétaire Général de la Société des Nations l'assistance du Secrétariat, si la Commission en a besoin pour ses travaux.

Article 13.

La procédure devant la Commission est contradictoire.

A défaut d'une décision contraire prise à l'unanimité, les dispositions contenues aux titres III et IV de la Convention de la Haye pour le règlement pacifique des conflits internationaux, du 18 octobre 1907, seront appliquées à la procédure devant la Commission.

Les débats ne sont publics que si la Commission, d'accord avec les Parties, en décide ainsi.

Article 14.

Les décisions de la Commission sont prises à la majorité. Chaque membre dispose d'une voix, celle du Président étant décisive en cas de partage. La Commission ne peut prendre des décisions portant sur le fond du différend que si tous les membres sont présents.

Article 15.

La Commission fera un rapport sur le différend qui lui a été soumis. Le rapport comportera un projet de règlement du différend, si les circonstances y donnent lieu et si trois au moins des membres de la Commission, le Président étant considéré comme membre, se mettent d'accord sur un tel projet.

L'avis motivé des membres restés en minorité sera consigné dans le rapport.

Article 16.

Sous réserve du droit des Parties en litige de prolonger ce délai, la Commission doit achever ses travaux dans un délai de six mois, à compter du jour de la première réunion de la Commission.

Eelnimetatud tähtaja jooxes ei wõeta arwesse aega, mil kommissjoni töö on katkestatud artikkel 7. eeskirjade põhjal.

Artikkel 17.

Kommissjoni aruanne kirjutatakse esimehe poolt alla ja antakse wiibimata tüliosalistele kui ka Rahwasteliidu Peasekretärile teada.

Artikkel 18.

Lepinguosalised, kes tüliküsimuse kommissjoni lahendada annud, teatawad üksteisele ja Alalise kommissjoni esimehele kohase aja jooksul, kas nad aruande wäited ja temas sisalduwad ettepanekud wastu wõtawad.

Tüliosalistele jääb õigus ühisel kokkuleppel otsustada, kas kommissjoni aruanne tuleb wiibimata awaldada. Sellekohase kokkuleppe puudumisel wõib kommisjon, kui selleks erilisi põhjusi on, aruannet awaldada.

Artikkel 19.

Kui artikkel 2. eeskirjade põhjal tüliküsimus wahekohtule esitatakse, siis moodustatakse wahekohus tüliosaliste kokkuleppel.

Kui tüliosalised wahekohtu loomise asjus kokku ei lepi, siis talitatakse järgmisel wiisil:

Iga tüliosaline nimetab kaks wahekohtunikku, kellest üks peab wõetama Alalise Wahekohtu liikmete nimekirjast ja keda tuleb walida kõrwale jättes oma kodanikke. Sel wiisil määratud wahekohtunikud waliwad üheskoos kohtu esimehe. Häälte poolenemisel usaldatakse esimehe walik Alalise Rahwuswaheliste Kohtu esimehe hooleks.

Artikkel 20.

Peab tüliosaliste poolte wahel wahekohus aset leidma, siis seawad nad hiljemalt kolme kuu jooksul tüliainc ja asjaarutamise korra kohta erilise kompromissi kokku. Wastupidiste kompromissi-määruste puudumisel talitawad nemad kõiges, mis puutub asjaarutamisesse wahekohtu korras, nende määruste järele, mis ette nähtud Haagis 18. oktoobril 1907 sõlmitud konwentsiooni rahwuswaheliste konfliktide lahendamise kohta rahulikul teel, artiklid 53 ja 54 ühes arwatud, ning arwestades nimetatud konwentsiooni artikkel 83-ga.

Le temps durant lequel les travaux de la Commission sont suspendus selon les dispositions de l'article 7 n'est pas compris dans le délai susmentionné.

Article 17.

Le rapport de la Commission est signé par le Président et porté sans délai à la connaissance des Parties en litige et du Secrétaire général de la Société des Nations.

Article 18.

Les Parties, dont le différend a été soumis à la Commission, porteront à Leur connaissance réciproque, ainsi qu'à la connaissance du Président de la Commission permanente, dans un délai raisonnable, si Elles acceptent les constatations du rapport et les propositions qu'il renferme.

Il appartient aux Parties en litige de décider, d'un commun accord, si le rapport de la Commission doit être publié immédiatement. A défaut d'un accord, la Commission pourra, en cas de raisons spéciales, procéder à la publication du rapport.

Article 19.

Lorsque, en vertu des dispositions de l'article 2, un différend sera soumis à l'arbitrage, le Tribunal arbitral sera établi par l'accord des Parties.

A défaut de constitution du Tribunal par l'accord des Parties, il sera procédé de la manière suivante:

Chaque Partie nommera deux arbitres dont l'un doit être pris sur la liste des membres de la Cour permanente d'arbitrage et choisi à l'exclusion de ses propres nationaux. Les arbitres ainsi désignés choisiront ensemble le Président du Tribunal. En cas de partage des voix, le choix du Président est confié au Président de la Cour Permanente de Justice Internationale.

Article 20.

Lorsqu'il y aura lieu à un arbitrage entre les Parties en litige, Elles établiront, dans un délai de trois mois au plus tard, un compromis spécial concernant l'objet du litige ainsi que les modalités de la procédure. A défaut de clauses compromissoires contraires, Elles se conformeront pour tout ce qui concerne la procédure arbitrale aux dispositions établies par la convention signée à la Haye le 18 octobre 1907 pour le règlement pacifique des conflits internationaux y compris les articles 53 et 54 et tenant compte de l'article 83 de ladite convention.

Artikkel 21.

Wahekohtu otsus on sunduslik. Kui otsus siiski kindlaks teeb, et mõne Lepinguosalise kohtuasjutuse või mõne muu võimu poolt tehtud otsus seisab täielikult ehk osaliselt vastolus rahvuswahelise õigusega, ja kui selle lepinguosalise põhiseaduslikud normid keelawad või ainult osaliselt lubawad administratiiwsel teel kõneallolewa kohtuotsuse tagajärgi kustutada, siis wõimaldatakse kahjukannatajal poolel wõrdset wastutasu teisel kujul.

Artikkel 22.

Lepinguosalised hoidumad asjaarutamise kestwusel lepituse ehk wahekohtu korras kõigist abinõudest, mis kommisjoni ettepanekute wastuwõtmisel või otsuse täitmisel wõiksid osutuda kahjuliku takistusena.

Artikkel 23.

Iga lepinguosaline maksab tasu niihästi kommisjoni liikmetele kui ka wahekohtunikkudele, kes tema poolt nimetatud, ehk nimetuse puudusel, esimehe poolt määratud wastawalt artikkel 6-dale. Tasu esimehele maksetakse tüliosaliste poolt ühewõrdselt.

Pooled peawad katsuma kokku leppida, et tasu määratakse ühel alusel.

Iga Lepinguosaline kannab omalt poolt asjaarutamisel tehtud kulud. Kommisjoni või wahekohtu poolt ühiseks tunnustatud kulud tasutakse poolte wahel ühewõrdselt.

Artikkel 24.

Käesolewa konwentsiooni eeskirjad leiawad käsitamist ka sel juhtumisel, kui ülesherkiwad tülisüsimused oma alguse asjaoludest saanud, mis tekkinud enne konwentsiooni sõlmimist.

Artikkel 25.

Käesolew konwentsioon ei puuduta iseeneseest mõistetawalt milgi wiisil allakirjutanud riikide kohustusi, mis põhjenewad Genfis 2. oktoobril 1924 wastuwõetud Protokollil rahwuswaheliste tülisüsimuste rahuliku lahendamise kohta.

Artikkel 26.

Kõik lahkuminekud käesolewa konwentsiooni tõlgitsemise alal antakse Alalise Rahwuswahelise kohtu lahendada.

Article 21.

La sentence arbitrale est obligatoire. Si, toutefois, la sentence établissait qu'une décision d'une instance judiciaire ou de toute autre autorité relevant de l'une des Hautes Parties Contractantes se trouve entièrement ou partiellement en opposition avec le droit international, et si le droit constitutionnel de cette Partie ne permettait pas ou ne permettait qu'imparfaitement d'effacer par voie administrative les conséquences de la décision dont il s'agit, il sera accordé à la Partie lésée une satisfaction équitable d'un autre ordre.

Article 22.

Les Parties s'abstiendront, durant le cours de la procédure de conciliation ou d'arbitrage, de toute mesure pouvant avoir une répercussion préjudiciable sur l'acceptation des propositions de la Commission ou sur l'exécution de la sentence.

Article 23.

Chacune des Parties indemnisera les membres de la Commission ainsi que les arbitres nommés par Elle ou désignés, faute de nomination, par le Président, conformément à l'article 6. L'indemnité du Président sera fournie par les Parties en litige en proportion égale.

Les Parties doivent chercher à s'entendre pour que les indemnités soient fixées d'après les mêmes principes.

Chaque Partie supportera les frais de procédure encourus par Elle, ceux déclarés communs par la Commission ou le tribunal seront supportés par les Parties en proportion égale.

Article 24.

Les dispositions de la présente Convention seront applicables même si les différends qui viendraient à s'élever avaient leur origine dans des faits antérieurs à sa conclusion.

Article 25.

Il est entendu que la présente Convention n'apportera aucune modification aux obligations des Etats signataires fondées sur le Protocole pour le règlement pacifique des différends internationaux, adopté à Genève le 2 octobre 1924.

Article 26.

Tout différend relatif à l'interprétation de la présente Convention sera soumis à la Cour permanente de Justice internationale.

Artikkel 27.

Käesolew konwentsioon ratifitseeritakse ja ratifikatsiooni aktid antakse hoiule Helsingis niipea kui wõimalik. Tema astub jõusse kohe peale ratifikatsiooni aktide hoiuleandmist ja on maksew kolm aastat päewast, mil ratifikatsiooni aktide hoiuleandmine kõikide allakirjutanud riikide poolt sündinud. Kui ta wähemalt kuus kuud enne selle tähtaja möödumist ei ole üles öeldud, siis jääb ta maksma weel kolme aasta kestwusel; teda loetakse järjekindlalt niiwiisi uuendatuks igakord kolme aasta peale, kui teda üles ei öelda wähemalt kuus kuud enne eelmise kolmeaastase tähtaja lõppu.

Konwentsiooni ülesütlemise peale ühe Kõrge Lepinguosalise poolt waatamata, jääb ta maksma nende lepinguosaliste kohta, kes teda ei ole üles öelnud.

Selle tõenduseks kirjutasid wastawad täiswolinikud käesolewale konwentsioonile alla ja kinnitasid seda oma pitseritega.

Tehtud Helsingis (Helsingfors) neljas originaalis 17. jaanuaril 1925 aastal.

K. Pusta.
Hj. J. Procopé.
Z. A. Meierowics.
Al. Skrzynski.

Lisaprotokoll lepituse ja wahekohtu konwentsioonile.

Eesti Wabariigi Riigiwanema ja Soome Wabariigi Presidendi poolt nimetatud täiswolinikud, alla kirjutades Eesti, Soome, Läti ja Poola wahelisele lepituse ja wahekohtu konwentsioonile, konstateeriwad käesolewas protokollis, et nimetatud konwentsiooni läbi Eesti ja Soome poolt kandawõetud kohustused ei munda milleski deklaratsioone, millega nimetatud riigid on tunnustanud jurisdiktsiooni, wastawalt kohtu põhikirja artikkel 36-da § 2-le.

Tehtud Helsingis (Helsingfors), neljas originaalis, 17. jaanuaril 1925 aastal.

K. Pusta.
Hj. J. Procopé.

Article 27.

La présente Convention sera ratifée et les ratifications seront déposées à Helsinki (Helsingfors) aussitôt que faire se pourra. Elle entrera en vigueur immédiatement après le dépôt des ratifications et aura une durée de trois années à dater du dépôt des ratifications accompli par tous les Etats signataires. Si elle n'a pas été dénoncée six mois au moins avant l'expiration de ce délai, elle restera en vigueur pendant une nouvelle période de trois ans et sera ainsi de suite censée renouvelée chaque fois pour trois ans, sauf dénonciation six mois au moins avant l'expiration de la précédente période de trois ans.

Nonobstant la dénonciation par l'une des Hautes Parties Contractantes, la Convention demeurera en vigueur en ce qui concerne les Parties qui ne l'auront pas dénoncée.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs ont signé la présente Convention et y ont apposé leurs cachets.

Fait à Helsinki (Helsingfors) en quatre originaux, le 17 janvier, de l'an 1925.

C. R. Pusta.
Hj. J. Procopé.
Z. A. Meierovics.
Al. Skrzynski.

Protocole additionnel à la Convention de conciliation et d'arbitrage.

Les Plénipotentiaires nommés par le Président de la République d'Esthonie et le Président de la République de Finlande, en signant la Convention de conciliation et d'arbitrage entre l'Esthonie, la Finlande, la Lettonie et la Pologne, constatent par le présent Protocole que les obligations assumées par l'Esthonie et la Finlande en vertu de ladite Convention ne modifient en rien les déclarations par lesquelles ces Etats ont reconnu comme obligatoire, de plein droit et sans convention spéciale, la juridiction de la Cour permanente de Justice internationale, conformément à l'article 36, paragraphe 2, du statut de la Cour.

Fait à Helsinki (Helsingfors) en quatre originaux, le 17 janvier, de l'an 1925.

C. R. Pusta.
Hj. J. Procopé.

Nr. 72. Riigikogu poolt 19. juunil 1925 a. wastu wõetud

Stokholmis 1924 a. sõlmitud üleilmilise postikonwentsiooni ja kokkulepete kinnitamise seadus. *)

§ 1. Tunnustatakse kinnitatuks üleilmilise postiliidu kongressil Stokholmis 1924 aasta 28-dal augustil sõlmitud:

a) üleilmiline postikonwentsioon — Convention postale universelle — ja konwentsiooni lõpuprotokoll — Protocole final de la convention;

b) kokkulepe awaldatud wäärtusega kirjade ja kastikeste üle — Arrangement concernant les lettres et les boîtes avec valeur déclarée — ja lõpuprotokoll — Protocole final;

c) kokkulepe postpakkide üle — Arrangement concernant les colis postaux — ja kokkuleppe lõpuprotokoll — Protocole final de l'arrangement;

d) kokkulepe posttransfertide üle — Arrangement concernant les mandats de poste;

e) kokkulepe ajalehtede ja perioodiliste wäljaannete abooneerimise üle — Arrangement concernant les abonements aux journaux et écrits périodiques.

§ 2. Postikonwentsiooni ja kokkulepete ning nende lõpuprotokollide algtekstid ühes eestikeelse tõlkega awaldatakse koos käesoleva seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees A. Rei.

Sekretär J. Holberg.

*) „R. T." nr. 113/114 — 1925.

Üleilmline postikonwentsioon,

mille on sõlminud endi wahel

Lõuna-Aafrika Liit, Albaania, Saksamaa, Ameerika Ühisriigid, Ameerika Ühisriikide päraltolewate saarte kogu — ilma Filipiini saarteta, Filipiini saared, Argentiina Wabariik, Austraalia Liit, Austria, Belgia, Belgia Kongo asumaa, Boliiwia, Brasiilia, Bulgaaria, Kanaada, Tschiili, Hiina, Kolumbia Wabariik, Kosta-Riika Wabariik, Kuuba Wabariik, Daani, Wabalinn Dantsig, Dominikaani Wabariik, Egiptus, Ekuaador, Hispaania, Hispaania asumaad, Eesti, Etioopia, Soome, Prantsusmaa, Alsheeria, Prantsuse Indo-Hiina asumaad ja kaitsemaaalad, Prantsuse muude asumaade kogu, Suur-Britannia ja mitmesugused Briti asumaad ja kaitsemaaalad, Greeka, Guatemaala, Haiiti Wabariik, Honduurase Wabariik, Ungari, Briti Indía, Iiri Priiriik, Islandi, Itaalia, Itaalia asumaade kogu, Jaapan, Korea, Jaapani muude mõjukondade kogu, Läti, Libeeria Wabariik, Leedu, Luksemburg, Maroko (wälja arwatud Hispaania piirkond). Maroko (Hispaania piirkond), Mehiko, Nikaraagua, Norra, Uus Meremaa, Paanama Wabariik, Paraguai, Hollandi, Hollandi Indía, Hollandi asumaad Ameerikas, Peeru, Persia, Poola, Portugal, Portugali Aafrika asumaad, Portugali Aasia ja Okeaania asumaad, Rumeenia, San Mariino Wabariik, Salwador, Saari territoorium, Serblaste, Kroaatlaste ja Sloweenlaste Kuningriik, Siiami Kuningriik, Rootsi, Schweits, Tschehoslowakkia, Tuniis, Türgimaa, Nõukogude Sotsialistlikkude Wabariikide Liit, Uruguai ja Wenetsueela Ühisriigid.

Allakirjutanud ülalloetletud maade täiswolinikud, kes Madriidis 30. nowembril 1920 sõlmitud Üleilmise Postikonwentsiooni 27. artikli põhjal Stokholmis kongressiks kokku astusid, muutsid nimetatud Konwentsiooni ühisel nõusolekul ja ratifitseerimise eeldusega järgmiselt:

CONVENTION POSTALE UNIVERSELLE

conclue entre

L'Union de l'Afrique du Sud, l'Albanie, l'Allemagne, les Etats-Unis d'Amérique, l'ensemble des Possessions insulaires des Etats-Unis d'Amérique autres que les Iles Philippines, les Iles Philippines, la République Argentine, la Commonwealth de l'Australie, l'Autriche, la Belgique, la Colonie du Congo belge, la Bolivie, le Brésil, la Bulgarie, le Canada, le Chili, la Chine, la République de Colombie, la République de Costa-Rica, la République de Cuba, le Danemark, la Ville Libre de Dantzig, la République Dominicaine, l'Egypte, l'Equateur, l'Espagne, les Colonies espagnoles, l'Esthonie, l'Ethiopie, la Finlande, la France, l'Algérie, les Colonies et Protectorats français de l'Indochine, l'ensemble des autres Colonies françaises, la Grande-Bretagne et divers Colonies et Protectorats britanniques, la Grèce, le Guatémala, la République d'Haïti, la République du Honduras, la Hongrie, l'Inde britannique, l'Etat libre d'Irlande, l'Islande, l'Italie, l'ensemble des Colonies italiennes, le Japon, le Chosen, l'ensemble des autres Dépendances japonaises, la Lettonie, la République de Libéria, la Lithuanie, le Luxembourg, le Maroc (à l'exclusion de la Zone espagnole), le Maroc (Zone espagnole), le Mexique, le Nicaragua, la Norvège, la Nouvelle-Zélande, la République de Panama, le Paraguay, les Pays-Bas, les Indes néerlandaises, les Colonies néerlandaises en Amérique, le Pérou, la Perse, la Pologne, le Portugal, les Colonies portugaises de l'Afrique, les Colonies portugaises de l'Asie et de l'Océanie, la Roumanie, la République de St-Marin, le Salvador, le Territoire de la Sarre, le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes, le Royaume de Siam, la Suède, la Suisse, la Tchécoslovaquie, la Tunisie, la Turquie, l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes, l'Uruguay et les Etats-Unis de Vénézuela.

Les soussignés, Plénipotentiaires des Pays ci-dessus énumérés, s'étant réunis en Congrès à Stockholm en vertu de l'article 27 de la Convention postale universelle conclue à Madrid le 30 novembre 1920, ont, d'un commun accord et sous réserve de ratification, revisé ladite Convention conformément aux dispositions suivantes:

I jagu.

Üleilmliſeſt poſtiliiduſt.

I peatükk.

Liidu organiſatſioon ja piirkond.

Artikkel 1.

Liidu moodustus.

Maad, kelle wahel käesolew Konwentſioon ſõlmitud, moodustawad wastastikuſeks postiſaadetiste wahetuſeks üheainſa postipiirkonna, nimetuſega „Üleilmline Postiliit". Postiliidu ülesandeks on ſamuti mitmeſuguste rahwuswaheliste postitalituste organiſeerimine ja täiuſele wiimine.

Artikkel 2.

Uued liitumiſed. Liitumiskord.

Maad, kes Liidus ei ole, wõiwad Konwentſiooniga igalajal liituda.

Nende liitumiſe palwe peab diplomaatliſel teel Schweitſi Föderatſiooni Walitſuſele ja ſelle poolt kõigile Liidu maade Walitſustele teatatama.

Artikkel 3.

Liidu konwentſioon ja kokkulepped.

Kirjapostiſaadetiste talituſt korraldatakſe Konwentſiooni määrustega.

Muude talituste, nagu nimelt awaldatud wäärtuſega kirjade ja wäärtkaſtikeſte, poſtpakkide, poſttransfertide, posti ülekannete, posti kaſſangu ja ajalehtede ning perioodiliſte wäljaannete abonemendi talituſe kohta ſõlmitakſe Liidu maade wahel Kokkulepped.

Need Kokkulepped on ſunduslikud ainult maadele, kes nendega on liitunud.

Liitumine ühe ehk mitmega nendeſt Kokkulepeteſt teostub eelmiſe artikli määruſte järgi.

Artikkel 4.

Täidewiimiſe Määrustikud.

Liidu postiwalitſuſed määrawad ühiſel nõuſolekul Täidewiimiſe Määrustikkudes tarwiliku talituskorra ja ükſikasjad Konwentſiooni ja Kokkulepete täitmiſeks kindlaks.

Artikkel 5.

Erikokkulepped ja kitſamad Liidud. Piiriraioon.

1. — Liidu maadel on takſide alandamiſe wõi iga muu postiläbikäimiſe paremale järjele ſeadTitre I.

De l'Union postale universelle.

Chapitre I.

Organisation et ressort de l'Union.

Article premier.

Constitution de l'Union.

Les Pays entre lesquels est conclue la présente Convention forment, sous la dénomination d'Union postale universelle, un seul territoire postal pour l'échange réciproque des correspondances. L'Union postale a également pour objet d'assurer l'organisation et le perfectionnement des divers services postaux internationaux.

Article 2.

Adhésions nouvelles. Procédure.

Les Pays qui ne font pas partie de l'Union sont admis en tout temps à adhérer à la Convention.

Leur demande d'adhésion doit être notifiée par voie diplomatique au Gouvernement de la Confédération suisse et par celui-ci aux Gouvernements de tous les Pays de l'Union.

Article 3.

Convention et Arrangements de l'Union.

Le service de la poste aux lettres est réglé par les dispositions de la Convention.

D'autres services tels que ceux, notamment, des lettres et des boîtes avec valeur déclarée, des colis postaux, des mandats de poste, des virements postaux, des valeurs à recouvrer et des abonnements aux journaux et écrits périodiques, font l'objet d'Arrangements entre Pays de l'Union.

Ces Arrangements sont obligatoires seulement pour les Pays qui y ont adhéré.

L'adhésion à un ou plusieurs de ces Arrangements est soumise aux dispositions de l'article précédent.

Article 4.

Règlements d'exécution.

Les Administrations de l'Union arrêtent d'un commun accord, dans des Règlements d'exécution, les mesures d'ordre et de détail nécessaires à l'exécution de la Convention et des Arrangements.

Article 5.

Traités spéciaux et Unions restreintes. Rayon limitrophe.

1. — Les Pays de l'Union ont le droit de maintenir et de conclure des traités ainsi

miſe otstarbel õigus muid lepinguid jõus hoida ehk teha, niiſama ka kitſamaid liite alal hoida ehk aſutada.

2. — Omalt poolt on postiwalitſuſed õigustatud sõlmima eneste wahel tarwilikke kokkuleppeid niiſuguste küſimuste üle, mis mitte kogu Liitu ei huwita, eeldusega, et nendesse mitte sisse ei wõeta määruſi, mis wähem soodsad on kui need, mis Liidu Aktides ette nähtud. Nad wõiwad, kuiwõrd see nimelt kirjapostisaadetistesse puutub, eneste wahel kokku leppida alandatud taksides tarwituſelewõtmise üle 30-kilomeetriliſes raioonis.

Artikkel 6.

Siſemine ſeadusandlus.

Liidu Konwentſiooni ja Kokkulepete määruſed ei puuduta Liidu maade ſeadlusi kõiges selles, mis nendes Aktides otſekohe ette nähtud ei ole.

Artikkel 7.

Läbikäimiſed Liitu mittekuuluwate maadega.

Liidu postiwalitſuſed, kes Liitu mittekuuluwate maadega ühenduſi ülal peawad, kohustuwad neid ühenduſi teistele postiwalitſustele kirjapostiſaadetiste wahetuſeks kaſutada andma.

Konwentſiooni määruſed on makswad kirjapostiſaadetiste wahetuſes Liidu maade ja Liitu mittekuuluwate maade wahel, kui selleſt wahetuſeſt wähemalt kaks lepinguoſaliſt maad oſa wõtawad.

Artikkel 8.

Aſumaad, kaitſemaaalad jne.

Ühte ainuſt maad ehk ühte ainuſt Liidu postiwalitſuſt moodustajateks Konwentſiooni ja Kokkulepete mõttes ja nimelt selles, mis puutub nende hääleõiguſesse kongresſidel, konwerentſidel ja kokkukogumiste wahelistel ajajärkudel, kui ka nende oſawõtmiſesse Üleilmliſe Postiliidu Rahwuswaheliſe Büroo kulude kandmiſes, tulewad, iga ükſiku juhtumiſe kohaſelt, lugeda:

1) Belgia Kongo aſumaa;

2) Ameerika Ühisriikide päraltolewate ſaarte kogu (ilma Filipiini ſaarteta), millesse kuuluwad Hawai, Porto-Riiko, Guam ja Ameerika Ühisriikide Neitſiſaared;

3) Filipiini ſaared;

que de maintenir et d'établir des unions restreintes en vue de la réduction des taxes ou de toute autre amélioration des relations postales.

2. — De leur côté, les Administrations sont autorisées à prendre entre elles les arrangements nécessaires au sujet des questions qui n'intéressent pas l'ensemble de l'Union, sous réserve de ne pas y introduire des dispositions moins favorables que celles prévues par les Actes de l'Union. Elles peuvent, notamment, en ce qui concerne les objets de correspondance, s'entendre entre elles pour l'adoption de taxes réduites dans un rayon de 30 kilomètres.

Article 6.

Législation intérieure.

Les stipulations de la Convention et des Arrangements de l'Union ne portent pas atteinte à la législation de chaque Pays dans tout ce qui n'est pas expressément prévu par ces Actes.

Article 7.

Relations avec les Pays étrangers à l'Union.

Les Administrations de l'Union qui entretiennent des relations avec des Pays étrangers à celle-ci sont tenues de mettre ces relations à la disposition des autres Administrations pour l'échange des correspondances.

Les dispositions de la Convention s'appliquent à l'échange des objets de correspondance entre les Pays de l'Union et les Pays étrangers à cette dernière, toutes les fois que cet échange emprunte les services de deux des parties contractantes au moins.

Article 8.

Colonies, protectorats, etc.

Sont considérés comme formant un seul Pays ou une seule Administration de l'Union, suivant le cas, au sens de la Convention et des Arrangements en ce qui concerne, notamment, leur droit de vote aux Congrès, aux Conférences et dans l'intervalle entre les réunions, ainsi que leur contribution aux dépenses du Bureau international de l'Union postale universelle:

1° La colonie du Congo belge;

2° L'ensemble des possessions insulaires des Etats-Unis d'Amérique, autres que les îles Philippines et comprenant Hawaï, Porto-Rico, Guam, et les îles Vierges des Etats-Unis d'Amérique;

3° Les îles Philippines;

4) Hispaania asumaade kogu;
5) Alsheeria;
6) Prantsuse Indo-Hiina asumaad ja kaitsemaalad;
7) Prantsuse muude asumaade kogu;

8) Itaalia asumaade kogu;
9) Korea;
10) Jaapani muude mõjukondade kogu;

11) Hollandi India;
12) Hollandi asumaad Ameerikas;

13) Portugali asumaad Aafrikas;
14) Portugali asumaad Aasias ja Okeaanias.

Artikkel 9.

Liidu mõjupiirkond.

Üldeilmlisse Postiliitu kuuluvateks loetakse:

a) postiasutused, mis Liidu maade poolt väljaspool Liitu olevates maades sisse on seatud;

b) Liechtensteini Wüstiriik, kui Schweitsi postivalitsusest äratippuw;

c) Ferö saared ja Gröönimaa, kui Taanile kuuluwad;
d) Hispaania päraltolewad maalad Aafrika põhjarannal, kui Hispaaniale kuuluwad; Andorra Wabariik, kui Hispaania postivalitsusest äratippuw;

e) Monaako Würstiriik, kui Prantsuse postiwalitsusest äratippuw;

f) Walfisch-Bay, kui Lõuna-Aafrika Liidule kuuluw; Basutoland, kui Lõuna-Aafrika Liidu postiwalitsusest äratippuw;

g) Terawmäe saartel asutatud Norra postiasutused, kui Norra postiwalitsusest äratippuwad.

Artikkel 10.

Wahekohtud.

1. — Lahkmötted kahe ehk mitme liiduliikme wahel Konwentsiooni ja Kokkulepete seletamises ehk nende Aktide käsitamisel mingi postiwalitsuse peale langewa wastutuse suhtes tulewad wahekohtu läbi lahendada. Seks otstarbeks walib iga asjaosaline postiwalitsus kellegi teise liiduliikme, kes asjast otsekohe huwitatud ei ole.

Juhtumisel, kui üks waidlewatest ametkondadest wahekohtu määramise ettepanekule kuue

4° L'ensemble des colonies espagnoles;
5° L'Algérie;
6° Les colonies et protectorats français de l'Indochine;
7° L'ensemble des autres colonies françaises;
8° L'ensemble des colonies italiennes;
9° Le Chosen;
10° L'ensemble des autres dépendances japonaises;
11° Les Indes néerlandaises;
12° Les colonies néerlandaises en Amérique;
13° Les colonies portugaises de l'Afrique;
14° Les colonies portugaises de l'Asie et de l'Océanie.

Article 9.

Ressort de l'Union.

Sont considérés comme appartenant à l'Union postale universelle:
a) les bureaux de poste établis par des Pays de l'Union dans les Pays étrangers à l'Union;
b) la principauté de Liechtenstein, comme relevant de l'Administration des postes de Suisse;
c) les îles Féroë et le Groenland, comme faisant partie du Danemark;
d) les possessions espagnoles de la côte septentrionale d'Afrique, comme faisant partie de l'Espagne; la République du Val d'Andorre, comme relevant de l'Administration des postes espagnoles;
e) la principauté de Monaco, comme relevant de l'Administration des postes de France;
f) Walfisch-Bay, comme faisant partie de l'Union de l'Afrique du Sud; Basutoland, comme relevant de l'Administration des postes de l'Union de l'Afrique du Sud;
g) les bureaux de poste norvégiens établis aux îles de Spitzberg comme relevant de l'Administration des postes de Norvège.

Article 10.

Arbitrages.

1. — En cas de dissentiment entre deux ou plusieurs membres de l'Union relativement à l'interprétation de la Convention et des Arrangements ou de la responsabilité dérivant, pour une Administration, de l'application de ces Actes, la question en litige est réglée par jugement arbitral. A cet effet, chacune des Administrations en cause choisit un autre membre de l'Union qui n'est pas directement intéressé dans l'affaire.
Au cas où l'un des Offices en désaccord ne donnerait pas suite à une proposition d'ar-

kuu jooksul, ehk ühekssa kuu jooksul meritaguste maade suhtes, käiku ei anna, wõib Rahwuswaheline Büroo temale selles asjas awaldatud palwe peale omalt poolt wiiwitajalt ametkonnalt wahekohtuniku määramist nõuda ehk selleks ise ühte oma wõimuga määrata.

2. — Wahekohtunikud teewad otsuse lihtse häältteenamusega.

3. — Häälte pooleksjagamisel waliwad wahekohtunikud waieluküsimuse lahendamiseks mõne teise postiwalitsuse, kes samuti asjasse segatud ei ole.

Kui walimisel kokkuleppele ei jõuta, määrab Rahwuswaheline Büroo selle postiwalitsuse nende liiduliigete hulgast, kes wahekohtunikkude poolt ette pandud ei olnud.

4. — Wahekohtunikke ei wõi nimetada wäljaspoolt neid ametkondi, kes waieluseks põhjustandwat kokkulepet kasutawad.

Artikkel 11.

Liidust wäljaastumine. Kokkulepetest osawõtmise lõpetamine.

Igal lepinguosalisel on õigus Liidust tagasi astuda ehk oma osawõtmist Kokkulepetest lõpetada teadaande abil, mis tema Walitsuse poolt Schweitsi Föderatsiooni Walitsusele üks aasta ette ära antakse.

II peatükk.

Kongressid. Konwerentsid. Kommisjonid.

Artikkel 12.

Kongressid.

1. — Liidumaade delegaadid astuwad kongressiks kokku kõige hiljem wiis aastat pärast eelmise kongressi Aktide jõustseastumist, et Akte rewideerimise alla wõtta ehk tarbekorral täiendada.

Iga maa esineb kongressil ühe ehk mitme täiswoliniku kaudu, kes oma Walitsuse poolt tarwilikkude wolitustega on warustatud. Tarbekorral wõib üks maa ühe teise maa delegatsiooni läbi ennast esitada lasta. Siiski ei wõi üks delegatsioon rohkem kui kahte maad esitada, sinna hulka arwatud maa, kes teda algusliselt on wolitanud.

Läbirääkimistel on igal maal ainult üks hääl.

2. — Iga kongress määrab järgmise kongressi koha kindlaks. Ta kutsutakse kokku, pärast kokkulepet Rahwuswahelise Bürooga, selle maa Walitsuse poolt, kus kongress aset peab leidma. See Walitsus on samuti kohustatud

bitrage dans le délai de six mois, ou de neuf mois pour les pays d'outre-mer, le Bureau international pourra, sur la demande qui lui en sera faite, provoquer à son tour la désignation d'un arbitre par l'Office défaillant ou en désigner un lui-même, d'office.

2. — La décision des arbitres est donnée à la majorité absolue des voix.

3. — En cas de partage des voix, les arbitres choisissent, pour trancher le différend, une autre Administration également désintéressée dans le litige.

A défaut d'une entente sur le choix, cette Administration est désignée par le Bureau international parmi les membres de l'Union non proposés par les arbitres.

4. — Les arbitres ne peuvent être désignés en dehors des Offices exécutant l'Arrangement qui donne lieu au litige.

Article 11.

Sortie de l'Union. Cessation de participation aux Arrangements.

Chaque Partie contractante a la faculté de se retirer de l'Union ou de cesser sa participation aux Arrangements moyennant avertissement donné un an à l'avance par son Gouvernement au Gouvernement de la Confédération suisse.

Chapitre II.

Congrès. Conférences. Commissions.

Article 12.

Congrès.

1. — Les délégués des Pays de l'Union se réunissent en Congrès au plus tard cinq ans après la date de mise à exécution des Actes du Congrès précédent en vue de les soumettre à revision ou de les compléter, s'il y a lieu.

Chaque Pays se fait représenter au Congrès par un ou plusieurs délégués plénipotentiaires munis par leur Gouvernement des pouvoirs nécessaires. Il peut, au besoin, se faire représenter par la délégation d'un autre Pays. Toutefois, il est entendu qu'une délégation ne peut être chargée que de la représentation de deux Pays, y compris celui qui l'a primitivement accréditée.

Dans les délibérations, chaque Pays dispose d'une seule voix.

2. — Chaque Congrès fixe le lieu de la réunion du Congrès suivant. Celui-ci est convoqué par les soins du Gouvernement du Pays dans lequel il doit avoir lieu, après entente avec le Bureau international. Ce Gou-

kõigile Walitſustele ja Liidu maadele kongresſi poolt tehtud otſuſed teada andma.

Artikkel 13.

Ratifitſeerimiſed. Kongresſi Aktide jõusſeastumine ja keſtwus.

Kongresſide Aktid ratifitſeeritakſe nii pea kui wõimalik ja ratifitſeerimiste üle teatatakſe kongresſi aſukoha maa Walitſuſele.

Juhtumiſel, kui üks ehk mitu lepinguoſaliſt ühte ehk teiſt nende poolt allakirjutatud Akti ei ratifitſeeri, ei ole need Aktid ſellepäraſt wähem makswad riikide kohta, kes neid ratifitſeeriwad.

Need Aktid astuwad ühelajal jõuſſe ja on neil ühesugune keſtwus.

Kongresſi poolt wastuwõetud Aktide jõuſſeastumiſeks kindlaksmääratud päewaſt peale kaotawad kõik eelmiſe kongresſi Aktid, kui wastupidiſt määruſt ei ole, makswuſe.

Artikkel 14.

Erakorraliſed kongresſid.

Kui ſellekohane ettepanek on tehtud wõi heaks kiidetud wähemalt kahe kolmandiku poolt lepinguoſalisteſt maadeſt, astub, päraſt kokkulepet Rahwuswaheliſe Büroga, erakorraline kongreſs kokku.

Artiklites 12 ja 13 antud määruſed on makswad ka erakorraliſte kongresſide delegatſioonide, otſuſte ja Aktide ſuhtes.

Artikkel 15.

Kongresſide kord.

Iga kongreſs määrab oma tööde ja nõupidamiſte jaoks tarwiliku korra kindlaks.

Artikkel 16.

Konwerentſid.

Konwerentſid, kelle ülesandeks on puhtadminiſtratiiwſete küſimuſte läbiharutamine, wõiwad kokku astuda, kui wähemalt kaks kolmandikku Liidu postiwalitſusteſt ſeda paluwad.

Konwerentſid kutſutakſe kokku päraſt kokkulepet Rahwuswaheliſe Büroga.

Konwerentſid määrawad oma töökorra kindlaks.

Artikkel 17.

Kommisjonid.

Kommisjonid, kellele kongresſi wõi konwerentſi poolt ühe ehk mitme äramääratud küſivernement est également chargé de la notification à tous les Gouvernements et Pays de l'Union des décisions prises par le Congrès.

Article 13.

Ratifications. Mise à exécution et durée des Actes du Congrès.

Les Actes des Congrès sont ratifiés aussitôt que possible et les ratifications sont communiquées au Gouvernement du Pays, siège du Congrès.

Dans le cas où une ou plusieurs des parties contractantes ne ratifieraient pas l'un ou l'autre des Actes signés par elles, ceux-ci n'en seraient pas moins valables pour les Etats qui les auront ratifiés.

Ces Actes sont mis à exécution simultanément et ont la même durée.

Dès le jour fixé pour la mise à exécution des Actes adoptés par un Congrès, tous les Actes du Congrès précédent sont abrogés, sauf disposition contraire.

Article 14.

Congrès extraordinaires.

Lorsque la demande en est faite ou approuvée par les deux tiers au moins des Pays contractants, un Congrès extraordinaire est réuni après entente avec le Bureau international.

Les règles édictées aux articles 12 et 13 sont applicables aux délégations, aux délibérations et aux Actes des Congrès extraordinaires.

Article 15.

Règlement des Congrès.

Chaque Congrès arrête le règlement nécessaire à ses travaux et à ses délibérations.

Article 16.

Conférences.

Des Conférences chargées de l'examen de questions purement administratives peuvent être réunies à la demande des deux tiers au moins des Administrations de l'Union.

Elles sont convoquées après entente avec le Bureau international.

Les Conférences arrêtent leur règlement.

Article 17.

Commissions.

Les Commissions chargées par un Congrès ou une Conférence de l'étude d'une

muſe läbiharutamine ülesandeks on tehtud, kutſutakſe Rahwuswaheliſe Büroo poolt kokku, wastawal korral päraſt kokkulepet ſelle maa postiwalitſuſega, kus need kommisjonid peawad kokku tulema.

III peatükk.

Ettepanekud kokkuastumiste wahelistel ajajärkudel.

Artikkel 18.

Ettepanekute tegemine.

Kokkuastumiste wahelistel ajajärkudel on igal postiwalitſuſel õigus teistele postiwalitſustele, Rahwuswaheliſe Büroo wahetalituſel, ettepanekuid Konwentſiooni ja tema Määrustiku kohta ſaata.

Sama õigus on jäetud Kokkulepeteſt oſawõtwate maade postiwalitſustele ſelles, mis puutub neisſe Kokkulepetesſe ja nende Määrustikkudesſe.

Et harutuſele wõetud ſaada peawad kõik kokkuastumiste wahelistel ajajärkudel tehtud ettepanekud wähemalt kahe postiwalitſuſe poolt toetatud olema, ſeda postiwalitſuſt mitte ühes arwates, kelle poolt nad wälja lähewad. Need ettepanekud jääwad tagajärjeta, kui Rahwuswaheline Büroo ſamal ajal tarwilikku arwu toetusteadaandeid ei ſaa.

Artikkel 19.

Ettepanekute läbiharutamine.

Iga ettepanek käib järgmiſe talituskorra alla:

Postiwalitſustele antakſe kuus kuud aega ettepaneku läbiharutamiſeks ja Rahwuswaheliſe Büroole, wastawal korral, oma märkuste ſaatmiſeks. Paranduste tegemine ettepaneku kohta ei ole lubatud. Wastuſed kogutakſe Rahwuswaheliſe Büroo poolt ning teatatakſe postiwalitſustele ühes üleskutſega poolt ehk wastu hääletada. Need, kes kuue kuu jooksul, teiſe ringkirja kuupäewaſt arwates, millega Rahwuswaheline Büroo ſaadud märkuſed neile teatas, oma häält ära annud ei ole, loetakſe hääletamiſeſt loobunuteks.

Kui ettepanek puudutab ühte Kokkulepeteſt ehk tema juure kuuluwat Määrustikku, wõiwad ainult need postiwalitſuſed, kes ſelle Kokkuleppega on liitunud, ülalmainitud toimingute ſt oſa wõtta.

Artikkel 20.

Heakskiitmiſe tingimuſed.

1. — Et täidewiidawateks ſaada, peawad ettepanekute poolt olema:

ou de plusieurs questions déterminées sont convoquées par le Bureau international après entente, le cas échéant, avec l'Administration du Pays où ces Commissions doivent se réunir.

Chapitre III.

Propositions dans l'intervalle des réunions.

Article 18.

Introduction des propositions.

Dans l'intervalle des réunions, toute Administration a le droit d'adresser aux autres Administrations, par l'intermédiaire du Bureau international, des propositions concernant la Convention et son Règlement.

Le même droit est accordé aux Administrations des Pays participant aux Arrangements en ce qui concerne ces Arrangements et leurs Règlements.

Pour être mises en délibération, toutes les propositions introduites dans l'intervalle des réunions doivent être appuyées par au moins deux Administrations, sans compter celle dont elles émanent. Ces propositions restent sans suite lorsque le Bureau international ne reçoit pas, en même temps, le nombre nécessaire de déclarations d'appui.

Article 19.

Examen des propositions.

Toute proposition est soumise à la procédure suivante:

Un délai de six mois est laissé aux Administrations pour examiner la proposition et pour faire parvenir au Bureau international, le cas échéant, leurs observations. Les amendements ne sont pas admis. Les réponses sont réunies par les soins du Bureau international et communiquées aux Administrations avec invitation de se prononcer pour ou contre. Celles qui n'ont point fait parvenir leur vote dans un délai de six mois, à compter de la date de la seconde circulaire du Bureau international leur notifiant les observations présentées, sont considérées comme s'abstenant.

Si la proposition concerne un Arrangement ou le Règlement y relatif, seules les Administrations ayant adhéré à cet Arrangement peuvent prendre part aux opérations indiquées ci-dessus.

Article 20.

Conditions d'approbation.

1. — Pour devenir exécutoires, les propositions doivent réunir:

a) kõik hääled, kui on tegemiſt uute määruste juureliſamiſega ehk Konwentſiooni I ja II jagude ja artiklite 33 kuni 36, 38, 48 kuni 53, 55, 56, 58, 60 kuni 63, 65 kuni 75, 77 kuni 80, ſamuti ka tema Määrustiku artiklite 1, 4, 17, 53, 66 ja 86 määruste muutmiſega;

b) kaks kolmandikku häälteſt, kui on tegemiſt määruste muutmiſega, peale nende, mis eelmiſes lõikes mainitud;

c) lihtne häälteenamus, kui on tegemiſt Konwentſiooni ja tema Määrustiku määruste ſeletamiſega, wälja arwatud 10. artiklis ettenähtud wahekohtu alla kuuluw waielusjuhtumine.

2. — Kokkulepped määrawad ära tingimuſed, mille alla painutatakſe nende kohta käiwate ettepanekute heakskiitmine.

Artikkel 21.

Otſuste awaldamine.

Konwentſioonis ja Kokkulepetes läbiwiidud liſanduſed ja muudatuſed kinnitatakſe diplomaatiliſe deklaratſiooniga, mis Schweitſi Föderatſiooni Walitſuſe ülesandeks on kokku ſeada ja Rahwuswaheliſe Büroo palwe peale lepinguoſaliste maade Walitſustele kätte toimetada.

Määrustikkudes läbiwiidud liſanduſed ja muudatuſed konstateeritakſe ja teatatakſe postiwalitſustele Rahwuswaheliſe Büroo poolt. Samuti talitatakſe ka eelmiſes artiklis täht c) all ettenähtud ſeletustega.

Artikkel 22.

Otſuste täidewiimine.

Ükski wastuwõetud liſandus ehk muudatus ei astu jõuſſe enne kui wähemalt kolm kuud ta awaldamiſeſt on möödunud.

IV peatükk.

Rahwuswaheline Büroo.

Artikkel 23.

Üldiſed õiguſed ja kohuſed.

1. — Bernis Üleilmliſe Postiliidu Rahwuswaheliſe Büroo nime all tegutſew ja Schweitſi postiwalitſuſe kõrge järelwalwe alla paigutatud keſkaſutus on Liidu maadele ſide-, informatſiooni- ja nõuandeorgaaniks.

See Büroo on nimelt kohustatud igaſuguſeid rahwuswahelisſe postitalitusſe puutuwaid teateid koguma, kokku ſeadma, awaldama ja laiali ſaatma; waieluskũſimustes asjaoſaliste nõudmiſe peale oma ſeletuſt andma; ettepane-

a) l'unanimité des suffrages s'il s'agit de l'addition de nouvelles dispositions ou de la modification des dispositions des titres I, II et des articles 33 à 36, 38, 48 à 53, 55, 56, 58, 60 à 63, 65 à 75, 77 à 80 de la Convention, ainsi que des articles 1, 4, 17, 53, 66 et 86 de son Règlement;

b) les deux tiers des suffrages s'il s'agit de la modification des dispositions autres que celles mentionnées à l'alinéa précédent;

c) la majorité absolue s'il s'agit de l'interprétation des dispositions de la Convention et de son Règlement, hors le cas de dissentiment à soumettre à l'arbitrage prévu à l'article 10.

2. — Les Arrangements fixent les conditions auxquelles est subordonnée l'approbation des propositions qui les concernent.

Article 21.

Notification des résolutions.

Les additions et les modifications apportées à la Convention et aux Arrangements sont consacrées par une déclaration diplomatique que le Gouvernement de la Confédération suisse est chargé d'établir et de transmettre à la demande du Bureau international aux Gouvernements des Pays contractants.

Les additions et les modifications apportées aux Règlements sont constatées et notifiées aux Administrations par le Bureau international. Il en est de même des interprétations visées sous la lettre c) de l'article précédent.

Article 22.

Exécution des résolutions.

Toute addition ou modification adoptée n'est exécutoire que trois mois, au moins, après sa notification.

Chapitre IV.

Du Bureau international.

Article 23.

Attributions générales.

1. — Un Office central, fonctionnant à Berne sous la dénomination de Bureau international de l'Union postale universelle, et placé sous la haute surveillance de l'Administration des postes suisses, sert d'organe de liaison, d'information et de consultation aux Pays de l'Union.

Ce Bureau est chargé, notamment, de réunir, de coordonner, de publier et de distribuer les renseignements de toute nature qui intéressent le service international des postes; d'émettre, à la demande des parties en cause,

kutele kongressi Aktide muutmise üle tarvilikku käiku andma; wastuwõetud muudatusi wälja kuulutama ning üldse toimetama üleandeid ja redigeerimise ehk dokumentide kogumise töid, milleks Konwentsioon, Kokkulepped ja nende Määrustikud teda kohustawad ehk mis temale Liidu huwides täita antakse.

2. — Ta toimetab wahetalitust tasumisi korraldawa asutusena igasuguste rahwuswahelisse postitalitusse puutuwate arwete likwideerimisel postiwalitsuste wahel, kes seda wahetalitust wajawad.

Artikkel 24.

Rahwuswahelise Büroo kulud.

1. — Iga kongress määrab kindlaks summa ülemmäära, milleni Rahwuswahelise Büroo harilikud kulud aastas wõiwad tõusta.

Need kulud, samuti ka kongressi, konwerentsi ehk kommisjoni kokkutulemisega ühenduses olewad erakorralised kulud ning selle Büroo hooleks antud eriliselt töödest tekkida wõiwad kulud kannawad kõik liidumaad ühiselt.

2. — Selleks on wiimased seitsmesse klassi jaotatud, kusjuures iga klass kulude tasumiseks järgnewas proportsioonis osa wõtab:

1-ne klass	25	ühikut,	5-es klass	5	ühikut,
2-ne „	20	„	6-es „	3	„
3-as „	15	„	7-es „	1	ühikus.
4-as „	10	„			

3. — Uue liitumise korral määrab Schweitsi Föderatsiooni Walitsus ühisel kokkuleppel huwitatud maa Walitsusega klassi kindlaks, kuhu selle maa Rahwuswahelise Büroo kulude jaotamise suhtes peab paigutama.

un avis sur les questions litigieuses; d'instruire les demandes en modification des Actes du Congrès; de notifier les changements adoptés et, en général, de procéder aux études et aux travaux de rédaction ou de documentation que la Convention, les Arrangements et leurs Règlements lui attribuent ou dont il serait saisi dans l'intérêt de l'Union.

2. — Il intervient, à titre d'office de compensation, dans la liquidation des comptes de toute nature relatifs au service international des postes, entre les Administrations qui réclament cette intervention.

Article 24.

Dépenses du Bureau international.

1. — Chaque Congrès arrête le chiffre maximum que peuvent atteindre annuellement les dépenses ordinaires du Bureau international.

Ces dépenses, ainsi que les frais extraordinaires auxquels donne lieu la réunion d'un Congrès, d'une Conférence ou d'une Commission, et les frais que pourraient entraîner des travaux spéciaux confiés à ce Bureau, sont supportés en commun par tous les Pays de l'Union.

2. — Ceux-ci sont divisés, à cet effet, en sept classes dont chacune contribue au payement des dépenses dans la proportion ci-après:

1re classe	25	unités	5e classe	5	unités
2e „	20	„	6e „	3	„
3e „	15	„	7e „	1	unité.
4e „	10	„			

3. — En cas d'adhésion nouvelle, le Gouvernement de la Confédération suisse détermine, d'un commun accord avec le Gouvernement du Pays intéressé, la classe dans laquelle celui-ci doit être rangé au point de vue de la répartition des frais du Bureau international.

II jagu.

Määrused üldise korra kohta.

Ainus peatükk.

Artikkel 25.

Transiidi wabadus.

1. — Transiidi wabadus on kogu Liidu piirkonnas kindlustatud.

2. — Postpakkide transiidi wabadus on maade territooriumiga, kes selleşt talitusest osa wõtawad, piiratud. Awaldatud wäärtusega saadetisi wõib kinnistes kottsaadetustes transitee-

Titre II.

Règles d'ordre général.

Chapitre unique.

Article 25.

Liberté de transit.

1. — La liberté du transit est garantie dans le territoire entier de l'Union.

2. — La liberté du transit des colis postaux est limitée au territoire des Pays participant à ce service. Les envois avec valeur déclarée peuvent transiter en dépêches closes

rida läbi maade territooriumi, kes Kokkulepega sedaliiki saadetiste kohta ühinenud ei ole, kuid nende maade wastutus on tähtsaadetiste kohta ettenähtud wastutusega piiratud.

Artikkel 26.

Õigus Liidu talitusi kasutada.

Liidu maad annawad kõigile isikuile õiguse kasutada Konwentsioonis ja Kokkulepetes käsitatud talitusi.

Artikkel 27.

Mitteettenähtud takside keeld.

On keelatud wõtta muid postitakse, missuguse iseloomuga nad ka ei oleks, peale nende, mis Konwentsioonis ja Kokkulepetes ette on nähtud.

Artikkel 28.

Ajutine talituse katkestus.

Kui erakorraliste olude tõttu mingi postiwalitsus sunnitud on temale mingi teise postiwalitsuse poolt üleantawate kirjapostisaadetiste saatmist ehk ühe wõi mitme eritalituse toimetamist ajuti, olgu täiesti ehk osaliselt, seisma panema, peab ta huwitatud postiwalitsusele ehk postiwalitsustele, tarbekorral telegraafiteel, wõimata selleşt teatama.

Artikkel 29.

Rahatüüp.

Frank, mis Konwentsiooni ja Kokkulepete määrustes rahaühikusena wõetud, on 100 sentiimist koosnew kuldfrank, mille kaal 10/31 grammi ning proow 0,900 on.

Artikkel 30.

Wõrrendid.

Igal liidumaal seatakse taksid frangi wäärtusele wastawa wõrrendi järgi, nii täpselt kui wõimalik, selle maa maksmas rahas kokku.

Artikkel 31.

Tähikud. Keel.

1. — Tähikud, mis postiwalitsused eneste wastastikustes läbikäimistes tarwitawad, peawad prantsuskeeles, reawahelise tõlkega mõnes muus keeles ehk ilma selleta, kokkuseatud olema, kui huwitatud postiwalitsused seda otsekohesel kokkuleppel teistwiisi ei korralda.

par le territoire des Pays non adhérents à l'Arrangement concernant les envois de l'espèce, mais la responsabilité de ces Pays est limitée à celle qui est prévue pour les envois recommandés.

Article 26.

Droit d'utiliser les services de l'Union.

Les Pays de l'Union reconnaissent à toutes personnes le droit d'utiliser les services faisant l'objet de la Convention et des Arrangements.

Article 27.

Interdiction de taxes non prévues.

Il est interdit de percevoir des taxes postales, de quelque nature que ce soit, autres que celles prévues par la Convention et les Arrangements.

Article 28.

Suspension temporaire de service.

Lorsque, par suite de circonstances extraordinaires, une Administration se voit obligée de suspendre temporairement et d'une manière générale ou partielle, soit l'expédition des objets de correspondance qui lui sont livrés par une autre Administration, soit l'exécution d'un ou de plusieurs services spéciaux, elle est tenue d'en donner immédiatement avis, au besoin par télégraphe, à l'Administration ou aux Administrations intéressées.

Article 29.

Monnaie-type.

Le franc pris comme unité monétaire dans les dispositions de la Convention et des Arrangements est le franc-or à 100 centimes d'un poids de 10/31e de gramme et d'un titre de 0,900.

Article 30.

Equivalents.

Dans chaque Pays de l'Union, les taxes sont établies d'après une équivalence correspondant, aussi exactement que possible, dans la monnaie actuelle de ce Pays, à la valeur du franc.

Article 31.

Formules. Langue.

1. — Les formules à l'usage des Administrations pour leurs relations réciproques doivent être rédigées en langue française, avec ou sans traduction interlinéaire dans une autre langue, à moins que les Administrations intéressées n'en disposent autrement par une entente directe.

2. — Publiku tarwitamiſeks määratud tähikud, mis prantſuskeeles trükitud ei ole, peawad reawahelist tõlget selles keeles sisaldama.

3. — Tähikud, milledest §§ 1 ja 2 kõnet on, peawad mõõtude suhtes, nii palju kui wõimalik, Konwentsiooni ja Kokkulepete Määrustikkudega ettekirjutatud mõõtudele wastama.

4. — Postiwalitsused wõiwad keele suhtes, mida ametlikus kirjawahetuses nende wastastikuses läbikäimises tarwitada tuleb, kokku leppida.

Artikkel 32.

Posti isikutõenduskaardid.

1. — Iga postiwalitsus wõib isikutele, kes seda paluwad, posti isikutõenduskaardid wälja anda, mis isikuttõendawate dokumentidena makswad on kõigi operatsioonide kohta, mida toimetawad nende maade postiasutused, kes oma keelust nende kaartide tarwitamiseks teatanud ei ole.

2. — Postiwalitsus, kes isikutõenduskaardi wälja annab, on õigustatud selle eest maksu wõtma, mis üheſt frangist suurem ei wõi olla.

3. — Postiwalitsused on wabad igast wastutuseſt, kui kindlaks on tehtud, et postisaadetise wäljastus ehk transferdi wäljamaksmine korrapäraſe isikutõenduskaardi ettenäitamisel on sündinud.

Ka ei ole nad wastutawad tagajärgede eest, mis korrapäraſe isikutõenduskaardi kaotsiminek, wargus ehk pettuslik tarwitamine toob.

4. — Isikutõenduskaart on makſew kolme aasta jooksul, tema wäljaandmise päewaſt arwates.

III jagu.

Kirjapostisaadetiste kohta käiwad määrused.

I peatükk.

Üldised määrused.

Artikkel 33.

Kirjapostisaadetised.

Kirjapostisaadetiste nimetuse alla käiwad kirjad, liht ja makstud wastusega postkaardid, äripaberid, kaubaproowid ja igasugused trükitööd, nende seas ka pimedate tarwituseks määratud reljeeftrükitööd.

2. — Les formules à l'usage du public qui ne sont pas imprimées en langue française doivent comporter une traduction interlinéaire en cette langue.

3. — Les formules dont il est question aux §§ 1 et 2 doivent avoir des dimensions se rapprochant, autant que possible, de celles prescrites par les Règlements de la Convention et des Arrangements.

4. — Les Administrations peuvent s'entendre au sujet de la langue à employer pour la correspondance de service dans leurs relations réciproques.

Article 32.

Cartes d'identité.

1. — Chaque Administration peut délivrer, aux personnes qui en font la demande, des cartes d'identité valables comme pièces justificatives pour toutes les transactions effectuées par les bureaux de poste des Pays qui n'auraient pas notifié leur refus de les admettre.

2. — L'Administration qui fait délivrer une carte d'identité est autorisée à percevoir, de ce chef, une taxe qui ne peut être supérieure à un franc.

3. — Les Administrations sont dégagées de toute responsabilité lorsqu'il est établi que la livraison d'un envoi postal ou le payement d'un mandat a eu lieu sur la présentation d'une carte d'identité régulière.

Elles ne sont pas, non plus, responsables des conséquences que peuvent entraîner la perte, la soustraction ou l'emploi frauduleux d'une carte d'identité régulière.

4. — La carte d'identité est valable pendant trois ans à partir du jour de son émission.

Titre III.

Dispositions concernant les correspondances postales.

Chapitre I.

Dispositions générales.

Article 33.

Objets de correspondance.

La dénomination d'objets de correspondace s'applique aux lettres, aux cartes postales simples et avec réponse payée, aux papiers d'affaires, aux échantillons de marchandises et aux imprimés de toute nature, y compris les impressions en relief à l'usage des aveugles.

Artikkel 34.

Takſid ja üldiſed tingimuſed.

1. — Makſustamistakſid postiſaadetiste transporteerimiſe eeſt kogu Liidu piirkonna ulatuſel, ühesarwatud nende koju kättewiimine adreſſaatidele maades, kus wäljakandmiſe talitus olemas ehk organiſeerimiſele tuleb, on kindlaks määratud nii, nagu alljärgnewas tabelis näidatud:

Article 34.

Taxes et conditions générales.

1. — Les taxes d'affranchissement pour le transport des objets de correspondance dans toute l'étendue de l'Union, y compris leur remise au domicile des destinataires dans les Pays où le service de distribution est ou sera organisé, sont fixées conformément aux indications du tableau ci-après:

Saadetiſed	Raskusüksused	Takſid	Raskuſe piirid	Mõõtude piirid
	gr.	sent.		
Kirjad — 1-e raskusaste	20	25	2 klg.	45 sentimeetrit igas suunas. rullidena: piirus 75 sentimeetrit ja läbimõõt 10 sentimeetrit.
Kirjad — iga lisaaſtme pealt	—	15		
Postkaardid — lihtsad	—	15	—	ülemmäärad: piirus 15 sentim., laius 10,5 sentim. alammäärad: piirus 10 sentim., laius 7 sentim.
Postkaardid — wastusega	—	30	—	
Trükitööd	50	5	2 klg [1]	[1] Ulatuslikult saadetawate trükiste kohta wõib see kaal tuni 3 kilogrammini tõusta.
Reljeeftrükitööd pimedatele	1000	5	3 klg.	45 sentimeetrit igas suunas.
Äripaberid	50	5	2 klg.	rullidena: piirus 75 sentimeetrit ja läbimõõt 10 sentimeetrit.
„ taksi alammäär	—	25	—	
Kaubaproowid	50	5	500 gr.	piirus 45 sentimeetrit, laius 20 sentimeetrit, paksus 10 sentimeetrit
„ taksi alammäär	—	10	—	rullidena: piirus 45 sentimeetrit ja läbimõõt 15 sentimeetrit

Objets	Unités de poids	Taxes	Limites de poids	Limites de dimensions
	gr.	c.		
Lettres: 1er échelon de poids	20	25	2 kilos	45 cm. dans chaque sens. en rouleaux: 75 cm. de longueur et 10 cm. de diamètre.
Lettres: par échelon supplémentaire	—	15		
Cartes postales — simples	—	15	—	maxima: 15 cm. en longueur, 10,5 cm. en largeur; minima: 10 cm. en longueur, 7 cm. en largeur
Cartes postales — avec réponse	—	30	—	
Imprimes	50	5	2 kilos [1]	[1] Ce poids est porté à 3 Kilos pour les volumes expédiés isolément.
Impressions en relief pour les aveugles	1000	5	3 kilos	45 cm. de chaque côté.
Papiers d'affaires	50	5	2 kilos	en rouleaux: 75 cm. de longueur et 10 cm. de diamètre.
„ „ minimum de taxe	—	25	—	
Echantillons de marchandises	50	5	500 gr.	45 cm. en longueur, 20 cm. en largeur, 10 cm. en épaisseur.
„ minimum de taxe	—	10	—	en rouleaux: 45 cm. de longueur et 15 cm. de diamètre.

Wastastikuſes läbikäimiſes on postiwalitſustel õigus otſekohe wäljaandjate poolt ſaadetawatele ajalehtedele ja perioodilistele wäljaannetele 50%-liſt alanduſt üldiſe trükitööde tariifi pealt lubada.

Sama õigus on neil broſcheeritud ehk köidetud raamatute ſuhtes, wälja arwatud köikſugu kuulutuſed ja reklaam.

See õigus käib ka teadusliste aſutuste wahel wahetatawate kirjandusliste ja teadusliste wäljaannete kohta.

2. — Iga liidumaa määrab ülaltoodud tabeli andmete järgi kirjapostiſaadetiste pealt wõetawad takſid kindlaks.

3. — Kirjad ei tohi ühtki teistele iſikutele kui kirjaſaajale eneſele ehk temaga kooſelawatele iſikutele adreſſeeritud kirja, märkuſt ega dokumenti ſiſaldada.

4. — Äripaberid, kaubaproowid ja igaſuguſed trükitööd ei tohi ühtki jookswa ja iſikliku kirjawahetuſe iſeloomuga kirja ega märkuſt ſiſaldada; nad peawad niiwiiſi kinnistatud olema, et neid hõlbus oleks kontroleerida, wälja arwatud Määrustikus ettenähtud erandid.

5. — Käesolewa artikli § 1-ſes kindlaksmääratud raskuſe ja mõõtude piirid ei käi postitalitusſe puutuwate kirjapostiſaadetiste kohta, milledeſt 43. artikli § 1-ſes kõnet on.

6. — Paketid kaubaproowidega ei wõi ühtki asja, millel kauba wäärtus, ſiſaldada.

7. — Mitme iſeliiki kirjapostiſaadetiſe ühendamine üheks ſaadetiſeks (ſegaſaadetiſed) on Määrustiku läbi kindlaksmääratud tingimustel lubatud.

8. — Wälja arwatud Konwentſioonis ja tema Määrustikus ettenähtud erandid, ei anta käiku ſaadetistele, mis nõutud tingimustele ei wasta.

Ekſikombel ſaatmiſeks wastuwõetud ſaadetiſi wõib lähtekoha ametkonnale tagaſi ſaata. Kui ſihtmaa ametkond neid adreſſaadile wäljaſtab, peab ta, wastawal juhtumiſel, nende kohta takſe ja liſatakſe tarwitama, mis ſaadetiste liigi kohta, kuhu nad tõepooleſt kuuluwad, ette nähtud on.

9. — Kirjade tariifi järgi makſuſtatud ſaadetiſed wõiwad tollimakſude alla käiwaid asju ſiſaldada, kui nende asjade ſiſſewedu kirjade kujul ſihtmaale lubatud on.

Need ſaadetiſed peawad aadreſſi küljel Määrustiku ettekirjutustele wastawa etiketiga warustatud olema.

Les Administrations ont la faculté de concéder, dans leurs relations réciproques, aux journaux et écrits périodiques expédiés directement par les éditeurs, une réduction de 50% sur le tarif général des imprimés.

La même faculté leur est accordée en ce qui concerne les livres brochés ou reliés, à l'exclusion de toute publicité ou réclame.

Il en est de même des éditions littéraires et scientifiques échangées entre les institutions savantes.

2. — Chaque Pays de l'Union fixe, selon les indications du tableau ci-dessus, les taxes à percevoir pour les objets de correspondance.

3. — Les lettres ne doivent contenir aucune lettre, note ou document adressé à des personnes autres que le destinataire ou des personnes habitant avec ce dernier.

4. — Les papiers d'affaires, les échantillons de marchandises et les imprimés de toute nature ne doivent contenir aucune lettre ou note ayant le caractère de correspondance actuelle et personnelle; ils doivent être conditionnés de manière à pouvoir être facilement vérifiés, sauf les exceptions prévues au Règlement.

5. — Les limites de poids et de dimensions fixées au § 1 du présent article ne s'appliquent pas aux correspondances relatives au service postal, dont il est question au § 1 de l'article 43.

6. — Les paquets d'échantillons de marchandises ne peuvent renfermer aucun objet ayant une valeur marchande.

7. — La réunion en un seul envoi d'objets de correspondance de catégories différentes (objets groupés) est autorisée dans les conditions fixées par le Règlement.

8. — Sauf les exceptions prévues par la Convention et son Règlement, il n'est pas donné cours aux envois qui ne remplissent pas les conditions requises.

Les objets qui auraient été admis à tort peuvent être renvoyés à l'Office d'origine. Si l'Office de destination les remet au destinataire, il doit éventuellement leur appliquer les taxes et surtaxes prévues pour la catégorie de correspondances à laquelle ils appartiennent réellement.

9. — Les envois affranchis au tarif des lettres peuvent renfermer des objets passibles de droits de douane, lorsque l'importation de ces objets, sous forme de lettres, est admise dans le Pays de destination.

Ces envois doivent être revêtus, du côté de la suscription, d'une étiquette conforme aux prescriptions du Règlement.

Sihtmaa ametkond on õigustatud neid saadetisi tolli kontrollile ette panema, neid teenistuse korras awama ja oma maa seadustes ettenähtud korras sisseweo maksusid nõtma.

Artikkel 35.

Maksustamine.

Peale kirjade ja lihtpostkaartide peawad kõik saadetised täielikult maksustatud olema.

Makstud wastusega postkaartidele, mille mõlemad pooled postileandmisel täielikult maksustatud ei ole, käiku ei anta.

Artikkel 36.

Maksustuse täieliku ehk osalise puudumise korral nõetaw taks.

Maksustuse täieliku ehk osalise puudumise korral, ning wälja arwatud Määrustiku 39. artiklis järelesaadetawate saadetiste teatawate liikide jaoks ettenähtud erandid, pannakse täiesti ehk osaliselt puuduw maksustus igasuguste saadetiste eest kahekordselt adressaadi peale, kusjuures see maks 10 sentiimist madalam ei või olla.

Artikkel 37.

Kirjapostisaadetised wäljaspool Liitu.

1. — Wäljaspool Liitu olewatesse maadesse adresseeritud kirjapostisaadetiste taksid ei tohi Liidu normaaltariifist madalamad olla.

2. — Wäljaspool Liitu olewatest maadest päritolewad kirjapostisaadetised, mis liidumaale täiesti maksustamata ehk puudulikult maksustatult üle anti, takseeritakse wäljastawa ametkonna poolt määruste järgi, mis tal nimetatud saadetiste päritolumaadesse adresseeritud samasuguste saadetiste kohta oma enese talituses maksmad on.

Artikkel 38.

Lisataksid.

Peale 34. ja 37. artiklis kindlaksmääratud taksíde võib iga saadetise pealt, mis Liitu mittekuuluwatele postiwalitsustele alluwate talituste poolt, ehk Liidu piirides erakorraliste talituste abil erikulude esilekutsumisega transporteeritakse, lisataksi kooskõlas nende kuludega võtta.

Kui lihtpostkaardi maksustustariif eelmise lõike läbi lubatud lisataksi sisaldab, siis tarwitatakse sedasama tariifi makstud wastusega postkaardi kummagi poole kohta.

L'Administration du Pays destinataire est autorisée à soumettre ces envois au contrôle douanier, à les ouvrir d'office et à percevoir les droits d'entrée, dans la forme prévue par sa législation.

Article 35.

Affranchissement.

Les envois autres que les lettres et les cartes postales simples doivent être entièrement affranchis.

Il n'est pas donné cours aux cartes postales avec réponse payée dont les deux parties ne sont pas entièrement affranchies au moment du dépôt.

Article 36.

Taxe en cas d'absence ou d'insuffisance d'affranchissement.

En cas d'absence ou d'insuffisance d'affranchissement et sauf les exceptions prévues par l'article 39 du Règlement pour certaines catégories d'envois réexpédiés, les objets de correspondance de toute nature sont passibles, à la charge des destinataires, d'une taxe double du montant de l'affranchissement manquant ou de l'insuffisance, sans que cette taxe puisse être inférieure à 10 centimes.

Article 37.

Correspondances en dehors de l'Union.

1. — Les taxes pour les correspondances à destination des Pays en dehors de l'Union ne doivent pas être inférieures au tarif normal de l'Union.

2. — Les correspondances originaires de Pays en dehors de l'Union qui sont livrées à un Pays de l'Union non affranchies ou insuffisamment affranchies sont taxées par l'Office distributeur selon les règles applicables dans son propre service aux envois similaires à destination des Pays d'où proviennent les dites correspondances.

Article 38.

Surtaxes.

Il peut être perçu, en sus des taxes fixées par les articles 34 et 37 pour tout objet transporté par des services dépendant d'Administrations étrangères à l'Union, ou par des services extraordinaires dans l'Union donnant lieu à des frais spéciaux, une surtaxe en rapport avec ces frais.

Lorsque le tarif d'affranchissement de la carte postale simple comprend la surtaxe autorisée par l'alinéa précédent, ce même tarif est applicable à chacune des parties de la carte postale avec réponse payée.

Artikkel 39.

Eritaksid.

1. — Postiametkonnad on õigustatud oma seadusandluse määruste kohaselt täiendawa taksiga koormama saadetisi, mis nende ärasaatmistalitustele wiimasel silmapilgul ära antakse.

2. — Sihtmaad, kes nende seadusandluse läbi õigustatud on tollimaksude alla käiwaid asju sisaldawaid saadetisi wäljastama, wõiwad nende saadetiste tollitamise eest maksu wõtta, mille ülemmäär on 50 sentiimi saadetise pealt.

3. — Sihtmaad on õigustatud nõudmiseni adresseeritud saadetiste eest oma seadusandluse järgi eritaksi wõtma.

Artikkel 40.

Wirksaadetised.

1. — Saatjate nõudmise peale toimetatakse kirjapostisaadetised wiibimata pärast nende päralejõudmist erilise käskjalaga koju kätte neis maades, kelle postiwalitsused nõus on seda talitust endi wastastikuses läbikäimises sisse seadma.

2. — Need saadetised, eristatud märkusega „exprès", käiwad peale hariliku kirjataksi erilise taksi alla, mille alammäär lihtkirja esimese raskusastme kahekordse maksustusega ja ülemmäär ühe frangiga piiratud on. See taks peab saatja poolt täiel määral ette ära maksetama.

3. — Kui adressaadi elukoht wäljaspool sihtasutuse maksuta wäljakandmise piirkonda asub, õigustab käskjalaga koju kättewiimine kuni sisemaalises talituses kindlaksmääratud taksini ulatawa täiendawa maksu wõtmist.

Kuid sarnasel korral ei ole käskjalaga koju kättetoimetamine sunduslik.

4. — Wirksaadetised, mis ettemaksetawate taksidega täies summas maksustatud ei ole, wäljastatakse harilikkude abinõudega, wälja arwatud juhtumine, kui lähteasutus nendega kui wirksaadetistega on talitanud.

Artikkel 41.

Keelud.

1. — On keelatud saata:

a) asju, mis enda iseloomu ehk pakkimise tõttu postiteenijaile hädaohtlikuks wõiwad saada ehk mis postisaadetisi määrida ehk rikkuda wõiwad;

b) plahwatawaid, kergesti süttiwaid ehk hädaohtlikke aineid;

Article 39.

Taxes spéciales.

1. — Les Administrations sont autorisées à frapper d'une taxe additionnelle, selon les dispositions de leur législation, les objets remis à leurs services d'expédition en dernière limite d'heure.

2. — Les Pays de destination qui sont autorisés par leur législation à délivrer les envois contenant des objets passibles de droits de douane peuvent percevoir, pour le dédouanement de ces envois, un droit de 50 centimes au maximum par envoi.

3. — Le Pays de destination est autorisé à percevoir, pour les objets adressés poste restante, une taxe spéciale d'après sa législation.

Article 40.

Envois exprès.

1. — Les objets de correspondance sont, à la demande des expéditeurs, remis à domicile par un porteur spécial immédiatement après l'arrivée, dans les Pays dont les Administrations consentent à se charger de ce service dans leurs relations réciproques.

2. — Ces envois, qualifiés „exprès", sont soumis, en sus du port ordinaire, à une taxe spéciale s'élevant au minimum au double de l'affranchissement d'une lettre simple ordinaire et au maximum à un franc. Cette taxe doit être acquittée complètement et à l'avance par l'expéditeur.

3. — Lorsque le domicile du destinataire se trouve en dehors du rayon de distribution gratuite du bureau de destination, la remise par exprès peut donner lieu à la perception d'une taxe complémentaire jusqu'à concurrence de celle qui est fixée dans le service interne.

La remise par exprès n'est toutefois pas obligatoire dans ce cas.

4. — Les objets exprès non complètement affranchis pour le montant total des taxes payables à l'avance sont distribués par les moyens ordinaires, à moins qu'ils n'aient été traités comme exprès par le bureau d'origine.

Article 41.

Interdictions.

1. — Il est interdit d'expédier:

a) des objets qui, par leur nature ou leur emballage, peuvent présenter du danger pour les agents, salir ou détériorer les correspondances;

b) des matières explosibles, inflammables ou dangereuses;

c) elusloomi, wälja arwatud mesilased ja siidiussikesed;

d) asju, mis tollimaksude alla käiwad, wälja arwatud 34. artikli § 9-as ettenähtud erandid, — kui ka nende maksude sissenõudmiseks kõrwalehoidmise otstarbel hulgaliselt saadetawaid kaubaproowe;

e) oopiumi, morfiumi, kokaiini ja muid uimastawaid aineid;

f) nilbeid ja kõlbluswastaseid asju;

g) igasuguseid asju, mille sissewedu ehk liikumine lähte- ehk sihtmaal keelatud on.

Muu seas on keelatud tähitamata saadetistes saata metallraha, pangatähti ja rahamärke, kuld ehk hõbe asju, kalliskiwe, wäärtehteid ning muid kallihinnalisi asju.

2. — Saadetised, mis edasisaatmiseks eksikombel wastu on wõetud, peawad lähteametkonnale tagasi saadetama, wälja arwatud juhtumine, kui sihtmaa postiwalitsus oma seadusandluse ehk oma siseniste määruste põhjal õigustatud on nendega teisiti talitama.

Kuid plahwatawaid, kergesti süttiwaid ehk hädaohtlikke aineid ning nilbeid ja kõlbluswastaseid asju ei saadeta lähteametkonnale tagasi; nad häwitatakse koha peal ära selle postiametkonna poolt, kes nende olemasolu kindlaks tegi.

Juhtumisel, kui edasisaatmiseks eksikombel wastuwõetud saadetisi lähtekohta tagasi ei saadeta, ega ka saajale ei wäljastata, tuleb lähteametkonda selleşt informeerida, et tal wõimalik oleks wastawal korral selleşt järelduwaid korraldusi teha.

3. — Peale selle jääb iga liidumaale õigus mitte toimetada oma territooriumil niisuguste alandatud taksi alla käiwate saadetiste edasisaatmişt wallalises transiidis, kui ka nende wäljastuşt, mis sel maal makswaid seadusi, määrusi ehk eeskirje, millised nende saadetiste awaldamise ehk lewitamise tingimused ära määrawad, ei rahulda.

Need saadetised tulewad lähteametkonnale tagasi saata.

Artikkel 42.

Makşustamiswiişid.

1. — Makşustamişt toimetatakse kas lähtemaal eraişikute postişaadetiste jaoks makswate postmarkide abil, ehk ametlikult maksmapandud ning postiwalitsuse otsekohese kontrolli all töötawate makşustamismaşinate templijäljendite abil.

2. — Sieti makşustatuks loetakse: wastuspostkaardid, mis nende kaartide wäljaandjamaa

c) des animaux vivants, à l'exception des abeilles et des vers à soie;

d) des objets passibles de droits de douane, sauf les exceptions prévues à l'article 34 § 9, ainsi que des échantillons expédiés en nombre dans le but d'éviter la perception de ces droits;

e) de l'opium, de la morphine, de la cocaïne et autres stupéfiants;

f) des objets obscènes ou immoraux;

g) des objets quelconques dont l'entrée ou la circulation sont interdites dans le pays d'origine ou dans le pays de destination.

Il est, en outre, interdit d'expédier, dans les envois non recommandés, des pièces de monnaie, des billets de banque et des billets de monnaie, des matières d'or ou d'argent, des pierreries, des bijoux et autres objets précieux.

2. — Les envois qui auraient été à tort admis à l'expédition doivent être renvoyés à l'Office d'origine, sauf le cas où l'Administration du pays de destination serait autorisée, par sa législation ou ses règlements intérieurs, à en disposer autrement.

Toutefois, les matières explosibles, inflammables ou dangereuses et les objets obscènes ou immmoraux ne sont pas renvoyés à l'Office d'origine; ils sont détruits sur place par les soins de l'Administration qui en constate la présence.

Dans le cas où des envois admis à tort à l'expédition ne seraient ni renvoyés à l'origine, ni remis au destinataire, l'Office expéditeur doit en être informé pour qu'il puisse prendre éventuellement les mesures qui s'imposeraient.

3. — Est d'ailleurs réservé le droit de tout Pays de l'Union de ne pas effectuer, sur son territoire, le transport en transit à découvert ou la distribution des objets jouissant de la modération de taxe à l'égard desquels il n'a pas été satisfait aux lois, ordonnances ou décrets qui règlent les conditions de leur publication ou de leur circulation dans ce Pays.

Ces objets doivent être renvoyés à l'Office d'origine.

Article 42.

Modalités d'affranchissement.

1. — L'affranchissement est opéré, soit au moyen de timbres-poste valables dans le Pays d'origine pour la correspondance des particuliers, soit au moyen d'empreintes de machines à affranchir, officiellement adoptées et fonctionnant sous le contrôle immédiat de l'Administration.

2. — Sont considérés comme dûment affranchis: les cartes-réponse portant, imprimés

poſtmarke pealetrükitult ehk kleebitult kannawad; ſaadetiſed, mis nende eſimeſe läbikäigutee eeſt korrapäraſelt makſuſtatud on ja mille täiendaw taks enne nende järeleſaatmiſt ära taſuti, kui ka ajakirjad ehk ajakirjade ning perioodiliste wäljaannete kimbud, mille pealkiri märkuſt „Abonnement-poste“ ehk ſellega ühewäärtuſliſt märkuſt kannab ning mis ajakirjade ja perioodiliste wäljaannete aboneerimiſe Kokkuleppe põhjal edaſi ſaadetakſe.

3. — Kirjapostiſaadetiſed, mis lahtiſel merel postilaewa poſtkasti lastakſe ehk laewal aſuwate poſtiteenijate ehk laewade juhtide kätte antakſe, wõiwad, kui asjaoſaliſte postiwalitſuſte wahel wastupidiſt kokkulepet ei ole, ſelle maa poſtmarkidega ja tariifi järgi makſuſtatud olla, kellele laew kuulub ehk kelle lippu ta kannab. Kui ſaadetiſte laewaleandmine laewa peatuſe ajal ſõidutee algus- ehk lõpupunktis ehk ühes wahepealſes ſadamas ſünnib, ſiis on makſustus ainult ſelle maa poſtmarkidega ja tariifi järgi makſew, kelle wetes laew wiibib.

Artikkel 43.

Makſuwabad ſaadetiſed.

1. — Makſuwabadena lubatakſe ſaata poſtitalitusſe puutuwaid kirjapostiſaadetiſi, mis wahetatakſe kas postiwalitſuſte, wõi nende walitſuſte ja Rahwuswaheliſe Büroo, wõi liidumaade postiaſutuſte ning nende aſutuſte ja postiwalitſuſte wahel, kui ka neid, mille makſuwaba transporteerimine Konwentſiooni, Kokkulepete ehk nende Määrustikkude määruſte läbi otſekohe ära määratud on.

2. — Kirjapostiſaadetiſed, wälja arwatud lunaliſed ſaadetiſed, — mis sõjawangidele määratud ehk nende poolt ſaadetakſe, on nii lähte- ja ſihtmaal, kui ka wahepealſetes maades kõigiſt postimakſudeſt wabad.

Sama kord makſab ka sõjawangidesſe puutuwate kirjapostiſaadetiste kohta, mis otſeteed ehk wahetalituſes teadeteandmiſe büroode poolt ſaadetakſe ehk nende jaoks ſaadakſe, milliſeid büroosid sõdiwates ehk neis erapooletutes maades, kes sõdijaid oma territooriumile on wastu wõtnud, nende iſikute jaoks tarbekorral aſutatakſe.

Erapooletul maal wastuwõetud ja interneeritud sõdijaid loetakſe ülaltoodud määruste tarwitamiſe ſuhtes pärisſõjawangidega üheſugusteks.

ou collés, des timbres-poste du pays d'émission de ces cartes, les envois régulièrement affranchis pour leur premier parcours et dont le complément de taxe a été acquitté avant leur réexpédition, ainsi que les journaux ou paquets de journaux et écrits périodiques dont la suscription porte la mention „Abonnement-poste“ ou une mention équivalente et qui sont expédiés en vertu de l'Arrangement sur les abonnements aux journaux et écrits périodiques.

3. — Les correspondances déposées en pleine mer dans la boîte d'un paquebot ou entre les mains des agents des postes embarqués ou des commandants de navires peuvent être affranchies, sauf arrangement contraire entre les Administrations intéressées, au moyen de timbres-poste et d'après le tarif du Pays auquel appartient ou dont dépend ledit paquebot. Si le dépôt à bord a lieu pendant le stationnement aux deux points extrêmes du parcours ou dans l'une des escales intermédiaires, l'affranchissement n'est valable qu'autant qu'il est effectué au moyen de timbres-poste et d'après le tarif du Pays dans les eaux duquel se trouve le paquebot.

Article 43.

Franchise de port.

1. — Sont admises à la franchise de port les correspondances relatives au service postal échangées entre les Administrations des postes, entre ces Administrations et le Bureau international, entre les bureaux de poste des Pays de l'Union, et entre ces bureaux et les Administrations ainsi que celles dont le transport en franchise est expressément prévu par les dispositions de la Convention, des Arrangements et de leurs Règlements.

2. — Les correspondances, à l'exception des envois grevés de remboursement, destinées aux prisonniers de guerre ou expédiées par eux sont également affranchies de toutes taxes postales, aussi bien dans les Pays d'origine et de destination que dans les Pays intermédiaires.

Il en est de même des correspondances concernant les prisonniers de guerre, expédiées ou reçues, soit directement, soit à titre d'intermédiaire, par les bureaux de renseignement qui seraient établis éventuellement pour ces personnes dans des Pays belligérants ou dans les Pays neutres ayant recueilli des belligérants sur leur territoire.

Les belligérants recueillis et internés dans un Pays neutre sont assimilés aux prisonniers de guerre proprement dits, en ce qui concerne l'application des dispositions ci-dessus.

Artikkel 44.

Wastuskupongid.

Liidu maades lastakse wastuskupongid müügile.

Nende müügihind määratakse asjaosaliste postiwalitsuste poolt kindlaks, kuid see hind ei wõi 40 sentiimist ehk selle summa wõrrendist müüjamaa rahas madalam olla.

Iga kupongi wõib igal liidumaal sellelt maalt saadetawa wäljamaale adresseeritud lihtkirja esimese raskusastme maksustamiseks tarwisminewa postmargi ehk postmarkide wastu ümber wahetada. Kuid ümberwahetamine peab enne wäljaande kuule järgnewa kuuenda kuu möödumist teostuma.

Peale selle on igale maale õigus jäetud nõuda, et wastuskupongid ühel ajal kirjapostisaadetistega, mille maksustamiseks need kupongid wahetatakse, postile antaks.

Artikkel 45.

Tagastus. Aadressi muutmine.

1. — Saatja wõib kirjapostisaadetist, niikaua kui see saadetis adressaadile weel wäljastatud ei ole, tagasi nõuda ehk selle aadressi muuta lasta.

2. — Seks otstarbeks awaldamisele tulew nõudmine saadetakse edasi posti- ehk telegraafiteel saatja kulul, kes iga nõudmise eest postiteel tähtkirja esimese raskusastme kohta tarwitatawa taksi ja iga nõudmise eest telegraafiteel telegrammi taksi, mis aadressi muutmise korral postitaksi wõrra suurendatakse, ära tasuma peab.

Artikkel 46.

Järelesaatmine. Wäljastamata saadetised.

1. — Kirjapostisaadetiste järelesaatmine Liidu piirkonnas ei õigusta ühegi täiendawa taksi wõtmiseks, wälja arwatud Määrustikus ettenähtud erandid.

Sama lugu on ka saatjale tagastatawate wäljastamata saadetistega.

2. — Järelesaadetawad ehk wäljastamata postisaadetised wäljastatakse adressaatidele ehk saatjatele päraft taksiide äramaksmist, millega neid saadetisi äraandmisel, päralejõudmisel wõi läbikäiguteel, järelesaatmise tõttu wäljaspool esimest läbikäiguteed, koormati.

3. — Ükskõik misjugusel põhjusel wäljastamata jäänud postisaadetised tulewad wiiwitamata lähtemaale tagasi saata.

Article 44.

Coupons-réponse.

Des coupons-réponse sont mis en vente dans les Pays de l'Union.

Le prix de vente en est déterminé par les Administrations intéressées, mais ne peut être inférieur à 40 centimes ou à l'équivalent de cette somme dans la monnaie du Pays de débit.

Chaque coupon est échangeable dans tout Pays de l'Union contre un timbre ou des timbres représentant l'affranchissement d'une lettre simple originaire de ce Pays à destination de l'étranger. Toutefois, l'échange doit se faire avant l'expiration du sixième mois qui suit celui de l'émission.

Est, en outre, réservée à chaque Pays, la faculté d'exiger le dépôt simultané des coupons-réponse et des envois de correspondance à affranchir en échange de ces coupons.

Article 45.

Retrait. Modification d'adresse.

1. — L'expéditeur d'un objet de correspondance peut le faire retirer du service ou en faire modifier l'adresse, tant que cet objet n'a pas été livré au destinataire.

2. — La demande à formuler à cet effet est transmise par voie postale ou par voie télégraphique aux frais de l'expéditeur, qui doit payer, pour toute demande par voie postale, la taxe applicable à une lettre simple recommandée, et pour toute demande par voie télégraphique, la taxe du télégramme augmentée de la taxe postale, s'il s'agit d'une modification d'adresse.

Article 46.

Réexpédition. Rebuts.

1. — La réexpédition d'objets de correspondance dans l'intérieur de l'Union ne donne lieu à la perception d'aucun supplément de taxe, sauf les exceptions prévues au Règlement.

Il en est de même du retour à l'expéditeur des objets tombés en rebut.

2. — Les objets de correspondance qui sont réexpédiés ou tombent en rebut sont livrés aux destinataires ou aux expéditeurs contre payement des taxes dont ils ont été grevés au départ, à l'arrivée, ou en cours de route par suite de réexpédition au delà du premier parcours.

3. — Les correspondances tombées en rebut pour quelque cause que ce soit doivent être renvoyées immédiatement au Pays d'origine.

Adressaatide käsutusse jätmiseks alalhoitawa ehk „poste restante" adresseeritud korrespondentsi hoiuaja kestwus määratakse sihtmaa määrustega ära. Kuid see hoiuaeg ei wõi läbikäimistes meritaguste maadega üle kuue kuu ja muis läbikäimistes üle kahe kuu tõusta. Lähtemaale tagastamine peab aga lühema aja jooksul teostuma juhtumisel, kui saatja mingis sihtmaal tuntud keeles aadressile kirjutatud märkuse läbi seda palunud on.

4. — Wäärtuseta trükitööd tagastatakse ainult siis, kui saatja märkuse läbi saadetise wälispoolel selle tagastamist on nõudnud.

5. — 39. artiklis ettenähtud „poste restante" adresseeritud saadetiste eest kuuluw taks kustutatakse saadetise järelesaatmise ehk wäljastamatuse korral maha.

6. — 40. artikli § 3-das kindlaks määratud täiendawat taksi nõutakse wirksaadetise järelesaatmise ehk wäljastamatuse korral.

Artikkel 47.

Järelpärimised.

1. — Järelpärimine iga saadetise üle õigustab kindla maksu wõtmiseks, mille ülemmäär üks frank.

Nii palju kui see tähtsaadetistesse puutub, ei nõuta mingisugust maksu, kui saatja wäljastusteate eest kuuluwa erimaksu juba ära tasunud on.

2. — Järelpärimised on lubatud ainult ühe aasta jooksul, postileandmise päewale järgnewast päewast arwates.

Le délai de conservation des correspondances gardées en instance à la disposition des destinataires ou adressées „poste restante" est réglé par les dispositions du Pays de destination. Toutefois, ce délai ne peut dépasser six mois dans les relations avec les Pays d'outre-mer et deux mois dans les autres relations. Le renvoi au pays d'origine doit avoir lieu dans un délai plus court, si l'expéditeur l'a demandé par une annotation sur la suscription en une langue connue dans le Pays de destination.

4. — Les imprimés dénués de valeur ne sont pas renvoyés, à moins que l'envoyeur, par une annotation à l'extérieur de l'envoi n'en ait demandé le retour.

5. — La taxe de „poste restante" prévue à l'article 39 ne suit pas l'objet en cas de réexpédition ou de mise en rebut.

6. — La taxe complémentaire stipulée à l'article 40, § 3, reste exigible en cas de réexpédition ou de mise en rebut d'un envoi exprès.

Article 47.

Réclamations.

1. — La réclamation de tout envoi peut donner lieu à la perception d'un droit fixe d'un franc au maximum.

En ce qui concerne les envois recommandés, aucun droit n'est perçu si l'expéditeur a déjà acquitté le droit spécial pour un avis de réception.

2. — Les réclamations ne sont admises que dans le délai d'un an à compter du lendemain du dépôt.

II peatükk.

Tähtsaadetised.

Artikkel 48.

Taksid.

1. — 33. artiklis tähendatud kirjapostisaadetisi wõib tähituse all saata.

Kuid wastusega postkaartide küljes olewat wastuseosa ei wõi nende saadetiste esialgsed saatjad mitte tähitada.

2. — Iga tähtsaadetise pealt kuuluw maks tuleb ette ära tasuda. Ta koosneb:

a) saadetise harilikust maksustushinnast, tema liigi kohaselt;

b) kindlast tähitusmaksust, mille ülemmäär 40 sentiimi.

Chapitre II.

Envois recommandés.

Article 48.

Taxes.

1. — Les objets de correspondance désignés dans l'article 33 peuvent être expédiés sous recommandation.

Toutefois, les parties „Réponse" adhérentes aux cartes postales ne peuvent être recommandées par les expéditeurs primitifs de ces envois.

2. — La taxe de tout envoi recommandé doit être acquittée à l'avance. Elle se compose:

a) du prix d'affranchissement ordinaire de l'envoi, selon sa nature;

b) d'un droit fixe de recommandation de 40 centimes au maximum.

3. — Tähtſaadetiſe ſaatjale peab postileandmiſel kwiitung makſuta wälja antama.

4. — Maad, kes nõus on eneste peale wõtma wastutuſt nende kahjude eeſt, mis wääramata wõimu juhtumiste läbi wõiwad tekkida, on õigustatud eriliſt makſu wõtma, mille ülemmäär on 40 ſentiimi iga tähtſaadetiſe eeſt.

Artikkel 49.

Wäljastusteated.

Tähtſaadetiſe ſaatja wõib wäljastamiſe üle teate ſaada, kui ta kindlaksmääratud makſu, mille ülemmäär 40 ſentiimi, postileandmiſe juures ära taſub.

Päraſt ſaadetiſe postileandmiſt wõib wäljastusteadet 47. artiklis järelpärimiste jaoks kindlaksmääratud aja jookſul nõuda, taſudes makſu, mille ülemmäär eelmiſes lõikes ettenähtud makſu kahekordſeſt ſummaſt ſuurem ei wõi olla.

Artikkel 50.

Wastutuſe ulatus.

Järgnewas artiklis ettenähtud juhtumiſed wälja arwatud, wastutawad postiwalitſuſed tähtſaadetiste kaotſimineku eeſt.

Selleſt wäljaminnes on ſaatjal õigus kahjutaſu ſaada, mille ſumma 50 frangi peale ſaadetiſe pealt kindlaks on määratud.

Kui ſaatja järelpärimiſe eeſt kuuluwad makſud ära taſus ja kui ſee järelpärimine ametkonna wea läbi eſile kutſuti, makſetakſe ka need makſud tagaſi.

Artikkel 51.

Erandid wastutuſe põhimõtte ſuhtes.

Postiwalitſuſed on igaſt wastutuſeſt tähtſaadetiſte kaotſimisekul wabastatud:

a) wääramata wõimu juhtumiſe korral; kuid wastutus jääb püſima lähteametkonna ſuhtes, kes wääramata wõimu juhtumiſeſt tekkida wõiwate kahjude katmiſe eneſe peale on wõtnud (art. 48, § 4);

b) kui nad wääramata wõimu juhtumiſeſt tingitud talitusdokumentide häwinemiſe tagajärjel ſaadetiſte üle aru anda ei ſuuda;

c) kui on tegemiſt ſaadetiſtega, mille ſiſu 41. artiklis, § 1-es ettenähtud keelude alla kuulub;

d) kui ſaatja 47. artiklis ettenähtud aja jookſul mingiſuguſt nõudmiſt awaldanud ei ole.

3. — Un récépissé doit être délivré gratuitement à l'expéditeur d'un envoi recommandé, au moment du dépôt.

4. — Les pays disposés à se charger des risques pouvant dériver du cas de force majeure sont autorisés à percevoir une taxe spéciale de 40 centimes au maximum pour chaque envoi recommandé.

Article 49.

Avis de réception.

L'expéditeur d'un envoi recommandé peut obtenir un avis de réception en payant, au moment du dépôt, un droit fixe de 40 centimes au maximum.

L'avis de réception peut être demandé postérieurement au dépôt de l'envoi dans le délai fixé par l'article 47 pour les réclamations et moyennant payement d'un droit qui ne doit pas dépasser le double de celui prévu à l'alinéa précédent.

Article 50.

Etendue de la responsabilité.

Sauf les cas prévus à l'article suivant, les Administrations répondent de la perte des envois recommandés.

L'expéditeur a droit, de ce chef, à une indemnité dont le montant est fixé à 50 francs par objet.

S'il a acquitté les droits d'une réclamation et si celle-ci est motivée par une faute de service, ces droits sont également restitués.

Article 51.

Exceptions au principe de la responsabilité.

Les Administrations sont dégagées de toute responsabilité pour la perte d'envois recommandés:

a) en cas de force majeure; toutefois, la responsabilité subsiste à l'égard de l'Office expéditeur qui a accepté de couvrir les risques de force majeure (art. 48, § 4);

b) lorsqu'elles ne peuvent rendre compte des envois par suite de la destruction des documents de service résultant d'un cas de force majeure;

c) lorsqu'il s'agit d'envois dont le contenu tombe sous le coup des interdictions prévues à l'article 41, § 1;

d) lorsque l'expéditeur n'a formulé aucune réclamation dans le délai prévu à l'article 47.

Artikkel 52.

Wastutuſe lõpp.

Postiwalitſuste wastutus tähtſaadetiste eeſt lõpeb ſiis, kui wiimaſed nende ſiſemiſes talitus-korras ettekirjutatud tingimustes kätte on toimetatud.

Nõudmiſeni adresſeeritud ehk adresſaatide käſutada hoitawate ſaadetiste eeſt lõpeb wastutus, kui ſaadetis wäljastatud on iſikule, kes ſihtmaal jõusolewate määruste järgi enda iſiku kindlaks tegi, ning kelle nimed ja elukutſe aadresſi andmetega kooskõlas on.

Artikkel 53.

Kahjutaſumaksmine.

Kahjutaſumaksmiſe kohustus langeb ſelle ametkonna peale, kellele ſaadetiſe tähteaſutus allub, eeldusega, et tal õigus on wastutawalt ametkonnalt taſu nõuda.

Artikkel 54.

Maksmiſe tähtaeg.

1. — Kahjutaſumaksmine peab ſündima nii ruttu kui wõimalik ja kõige hiljem kuue kuu jooksul nõudmisawalduſe päewale järgnewaſt päewaſt arwates. Läbikäimistes meritaguste maadega pikendatakſe ſee tähtaeg üheksa kuu peale.

2. — Lähteametkond on õigustatud ſaatjat wahèpealſe — ehk ſihtametkonna arwel rahuldama, kui ſee, päraſt tema wastutuſe korra-päraſt kindlakstegemiſt, kuus kuud möödа on laſknud minna, ilma et asja oleks ära õiendanud; läbikäimistes meritaguste maadega pikendatakſe ſee tähtaeg üheksa kuu peale.

Lähteametkond wõib kahjutaſuõiendamiſega erakorraliſelt üle eelmiſes paragrahwis ettenähtud tähtaja wiiwitada, kui küſimus, kas ſaadetiſe kaotſiminek mitte wääramata wõimu läbi ei ſündinud, weel otſustamata on.

Artikkel 55.

Wastutuſe kindlaksmääramine.

1. — Kuni wastupidiſe tõenduſeni langeb wastutus tähtſaadetiſe kaotſimineku eeſt ſelle ametkonna peale, kes ſaadetiſe ilma mingi märkuſetegemiſeta wastu on wõtnud ning kellele kõik määrustekohaſed juurdlusabinõud kätte antud on, kuid kes kindlaks teha ei ſuuda ei ſaadetiſe wäljastuſt adresſaadile, ega, wastawal korral, tema korrapäraſt edaſiandmiſt järgmiſele ametkonnale.

Kui kaotſiminek teelolekul juhtus, ilma et wõimalik oleks kindlaks teha, misſuguſe maa

Article 52.

Cessation de la responsabilité.

Les Administrations cessent d'être responsables des envois recommandés dont elles ont effectué la remise dans les conditions prescrites par leur règlement intérieur.

Pour les envois adressés poste restante, ou conservés en istance à la disposition des destinataires, la responsabilité cesse par la délivrance à une personne qui a justifié de son identité suivant les régles en vigueur dans le Pays de destination, et dont les noms et qualités sont conformes aux indications de l'adresse.

Article 53.

Payement de l'indemnité.

L'obligation de payer l'indemnité incombe à l'Office dont relève le bureau expéditeur de l'envoi, sous réserve de son droit de recours contre l'Office responsable.

Article 54.

Délai de payement.

1. — Le payement de l'indemnité doit avoir lieu le plus tôt possible et, au plus tard, dans le délai de six mois à compter du lendemain du jour de la réclamation. Ce délai est porté à neuf mois dans les relations avec les Pays d'outre-mer.

2. — L'Office d'origine est autorisé à désintéresser l'expéditeur pour le compte de l'Office intermédiaire ou destinataire qui, régulièrement saisi, a laissé s'écouler six mois sans donner de solution à l'affaire; ce délai est porté à neuf mois dans les relations avec les Pays d'outre-mer.

L'Office expéditeur peut différer exceptionnellement le règlement de l'indemnité au delà du délai prévu au paragraphe précédent lorsque la question de savoir si la perte de l'envoi est due à un cas de force majeure n'est pas tranchée.

Article 55.

Détermination de la responsabilité.

1. — Jusqu'à preuve du contraire, la responsabilité pour la perte d'un envoi recommandé incombe à l'Office qui, ayant reçu l'objet sans faire d'observation, et étant mis en possession de tous les moyens réglementaires d'investigation, ne peut établir, ni la délivrance au destinataire, ni, s'il y a lieu, la transmission régulière à l'Office suivant.

Si la perte a eu lieu en cours de transport sans qu'il soit possible d'établir sur le terri-

territooriumil ehk talituſes ſee ſündis, kannawad asjaoſalised ametkonnad kahju ühesuurustes osades. Kuid kuuluwa kahjutaſu jaotamata ſumma peab lähteametkonnale maksetama esimeſe ametkonna poolt, kes kindlaks teha ei ſuuda otſitawa ſaadetiſe korrapäraſt edaſiandmiſt wastawale ametkonnale. Selle ametkonna asjaks jääb teistelt wastutawatelt ametkondadelt igaühe peale langewat osa õigustatud saajale makstud kahjutaſust sisse nõuda.

2. — Kui tähtſaadetis wääramata wõimu oludes kaotsi läks, on ametkond, kelle territooriumil ehk talituſes kaotſiminek juhtus, selle eest lähteametkonna ees ainult siis wastutaw, kui mõlemad maad wääramata wõimu juhtumisteſt tingitud kahjude katmiſe enda kanda on wõtnud.

3. — Kahjutaſumaksmiſe läbi omab wastutaw postiwalitſus selle kahjutaſu ſumma piirides iga juhtudawõiwa nõudmiſe ſuhtes, olgu ſee adreſſaadi, saatja ehk kolmandate iſikute wastu, selle iſiku õigused, kes kahjutaſu ſai.

Artikkel 56.

Kahjutaſu tagaſimaksmine lähteametkonnale.

Wastutaw ametkond ehk ametkond, kelle arwel maksmine, kooskõlas 54. artikliga, ſündis, on kohustatud lähteametkonnale kahjutaſuſummat kolme kuu jooksul päraſt maksmisteate kätteſaamiſt ära taſuma.

See taſumine ſünnib, ilma et krediteeriw ametkond kuluſid kannaks, kas poſttransferdi ehk weksli abil, wõi krediteeriwal maal maksmas ſularahas. On kolmekuuline tähtaeg mööda läinud, kannab lähteametkonnale makstaolew ſumma ſeitſe protſenti intreſſi ſelle tähtaja möödumiſe päewaſt arwates.

Ametkond, kelle wastutus tarwilikult kindlaks tehtud on, ning kes eſiotſa nõus ei olnud kahjutaſu maksma, peab oma kanda wõtma kõik mitteõigustatud hiliſeſt maksmiſeſt tingitud kõrwaliſed kulud.

Siiski wõiwad postiwalitſuſed ſaatjatele makstud ja põhjendatuks tunnuſtatud kahjutaſude perioodiliſe õiendamiſe kohta oma wahel kokku leppida.

Artikkel 57.

Wastutus tähtſaadetiſte eeſt wäljaspool Liidu piire.

Wastutuſe ſuhtes wäljaspool Liitu olewatesſe maadesſe adreſſeeritud ehk ſealt päritolewate

toire ou dans le service de quel pays le fait s'est accompli, les Offices en cause supportent le dommage par parts égales. Toutefois, l'intégralité de l'indemnité due doit être versée à l'Office d'origine par la première Administration qui ne peut établir la transmission régulière de l'envoi réclamé au service correspondant. Il appartient à cette Administration de récupérer sur les autres Offices responsables la quote-part de chacun d'eux dans le dédommagement de l'ayant droit.

2. — Lorsqu'un objet recommandé a été perdu dans des circonstances de force majeure, l'Office sur le territoire ou dans le service duquel la perte a eu lieu n'en est responsable envers l'Office expéditeur que si les deux pays se chargent des risques dérivant du cas de force majeure.

3. — Par le fait du payement de l'indemnité, l'Administration responsable est subrogée jusqu'à concurrence du montant de cette indemnité dans les droits de la personne qui l'a reçue, pour tout recours éventuel soit contre le destinataire, soit contre l'expéditeur ou contre des tiers.

Article 56.

Remboursement de l'indemnité à l'Office expéditeur.

L'Office responsable ou pour le compte duquel le payement est effectué en conformité de l'article 54 est tenu de rembourser à l'Office expéditeur le montant de l'indemnité dans un délai de trois mois après notification du payement.

Ce remboursement s'effectue sans frais pour l'Office créditeur, soit au moyen d'un mandat de poste ou d'une traite, soit en espèces ayant cours dans le pays créditeur. Passé le délai de trois mois, la somme due à l'Office expéditeur est productive d'intérêt, à raison de sept pour cent l'an, à compter du jour de l'expiration dudit délai.

L'Office dont la responsabilité est dûment établie et qui a tout d'abord décliné le payement de l'indemnité doit prendre à sa charge tous les frais accessoires résultant du retard non justifié apporté au payement.

Toutefois, les Administrations peuvent s'entendre pour liquider périodiquement les indemnités qu'elles ont payées aux expéditeurs et dont elles ont reconnu le bien-fondé.

Article 57.

Responsabilité pour les envois recommandés en dehors des limites de l'Union.

La responsabilité en matière d'envois recommandés à destination ou en provenance

ehk aga nende maade kaudu transiidina saadetawate tähtsaadetiste puhul talitatakse järgmiste määruste kohaselt:

a) transporteerimisel Liidu piirkonnas — Konwentsiooni määruste järgi;

b) transporteerimisel wäljaspool Liidu piire — nende tingimuste järgi, mis Liitu kuuluw ametkond, kes wahetalitust toimetab, teada annud on.

III peatükk.

Lunalised saadetised.

Artikkel 58.

Taksid ja tingimused. Arwete öiendamine.

1. — Tähtsaadetisi wõib lunaga koormatult saata läbikäimises maade wahel, kelle postiwalitsused selle talituse toimetamise üle kokku lepiwad.

Kui wastupidist kokkulepet ei ole, wäljendatakse lunasumma saadetise tähtemaa rahas.

Luna ülemmäär on sama, mis saadetise tähtemaale saadetawate posttransfertide jaoks kindlaks on määratud.

Lunalised saadetised käiwad tähtsaadetiste wormaliteedi ja taksi alla.

Peale selle makstab saatja kindla taksi, mis 20 sentiimist madalam ega 50 sentiimist kõrgem ei wõi olla, ning ½ protsendilise proportsionaalse maksu lunasumma pealt. Tähteametkonnal on õigus neid takse oma rahasüsteemi kohaselt ümmargustada.

2. — Adressaadilt sissekasseeritud summa saadetakse saatjale maksuta wäljalastud lunatransferdi läbi kätte.

Postiwalitsused wõiwad sissekasseeritud summade likwideerimiseks teistsuguse korra kohta kokku leppida. Nimelt wõiwad nad kohustuda neid summasid saadetise sihtmaal posti jookswale arwele sisse maksma tingimuste kohaselt, millede kohta neil kokku leppida tuleb.

Artikkel 59.

Lunasumma annulleerimine.

Lunaga koormatud tähtsaadetise saatja wõib lunasumma täielikku ehk osalist kustutamist nõuda.

de Pays étrangers à l'Union ou en transit par ces Pays est réglée selon les dispositions suivantes:

a) pour le transport dans le ressort de l'Union, d'après les stipulations de la Convention;

b) pour le transport en dehors des limites de l'Union, d'après les conditions notifiées par l'Office de l'Union qui sert d'intermédiaire.

Chapitre III.

Envois contre remboursement.

Article 58.

Taxes et conditions. Liquidation.

1. — Les correspondances recommandées peuvent être expédiées grevées de remboursement dans les relations entre les Pays dont les Administrations conviennent d'assurer ce service.

Sauf arrangement contraire, le montant du remboursement est exprimé dans la monnaie du Pays d'origine de l'envoi.

Le maximum du remboursement est égal à celui fixé pour les mandats de poste à destination du Pays d'origine de l'envoi.

Les objets contre remboursement sont soumis aux formalités et aux taxes des envois recommandés.

L'expéditeur paie, en outre, une taxe fixe qui ne peut être inférieure à 20 centimes, ni supérieure à 50 centimes, et un droit proportionnel de ½ pour cent du montant du remboursement. L'Office expéditeur a la faculté d'arrondir ces taxes, d'après les convenances de son système monétaire.

2. — Le montant encaissé sur le destinataire est transmis à l'expéditeur au moyen d'un mandat de remboursement qui est émis gratuitement.

Les Administrations peuvent s'entendre sur un autre procédé pour la liquidation des sommes encaissées. Elles peuvent, notamment, se charger, dans des conditions à convenir, de les verser en compte courant postal dans le pays de destination de l'envoi.

Article 59.

Annulation du montant du remboursement.

L'expéditeur d'un envoi recommandé grevé de remboursement peut demander le dégrèvement total on partiel du montant du remboursement.

Sellelaadilised nõudmised käiwad samade määruste alla kui tagastamise ehk aadressi muutmise nõudmisedki (art. 45).

Artikkel 60.

Wastutus saadetise kaotsimineku korral.

Lunaga koormatud tähtsaadetise kaotsimineku korral on postitalitus wastutaw tingimuste kohaselt, mis 50. ja 51. artiklis ära on määratud.

Artikkel 61.

Korrapäraselt sissekassecritud summade kindlustus.

Adressaadilt korrapäraselt sissekassecritud summad, ükskõik kas nende kohta posttransferdid kokku seati ehk nad posti jookswale arwele sisse makseti, kindlustatakse saatjale tingimuste kohaselt, mis posttransfertide talitusе kohta käiwa kokkuleppe ehk postitšekkide ja postiülekannete talitust käsitawate ettekirjutuste läbi sissemaksja heaks kindlaks on määratud.

Artikkel 62.

Mittesissekassecrimise, puuduliku ehk pettusliku sissekassecrimise juhtumisel maksetaw kahjutasu.

1. — Kui saadetis adressaadile ilma lunasumma sissekassecrimata wäljastati, on saatjal õigus kahjutasu saada, tingimusel, et järelpärimine 47. artikli § 2-es ettenähtud aja jooksul sisse on antud ja et mittesissekassecrimise põhjuseks saatja ekситus ehk hooletus ei olnud, ehk aga tingimusel, et saadetise siis 41. artiklis ettenähtud keelude alla ei kuulu.

Sama kord maksab ka siis, kui saajalt sissekassecritud summa wäiksem on kui näidatud lunasumma, ehk kui sissekassecrimist pettuslikult toimetati.

Kahjutasu ei wõi ühelgi juhtumisel lunasummast üle tõusta.

2. — Kahjutasumaksmise läbi omab wastutaw postiwalitsus selle kahjutasu summa kõrguses saatja õigused iga wõimaliku tasunõudmise suhtes adressaadi ehk kolmandate isikute wastu.

Artikkel 63.

Korrapäraselt sissekassecritud summad. Kahjutasud. Maksmine ja tasunõudmine.

Korrapäraselt sissekassecritud summade tasumise kui ka eelmises artiklis mainitud kahjutasumaksmise kohustus langeb selle postiwalitsuse

Les demandes de cette nature sont soumises aux mêmes dispositions que les demandes de retrait ou de modification d'adresse (art. 45).

Article 60.

Responsabilité en cas de perte de l'envoi.

La perte d'un envoi recommandé grevé de remboursement engage la responsabilité du service postal dans les conditions déterminées par les articles 50 et 51.

Article 61.

Garantie des sommes encaissées régulièrement.

Les sommes encaissées régulièrement du destinataire, qu'elles aient été ou non converties en mandats de poste ou versées en compte courant postal, sont garanties à l'expéditeur dans les conditions déterminées en faveur du déposant par l'Arrangement concernant les mandats de poste ou par les prescriptions régissant le service des chèques et virements postaux.

Article 62.

Indemnité en cas de non-encaissement, d'encaissement insuffisant ou frauduleux.

1. — Si l'envoi a été livré au destinataire sans encaissement du montant du remboursement, l'expéditeur a droit à une indemnité, pourvu qu'une réclamation ait été formulée dans le délai prévu à l'article 47, § 2, et à moins que le non-encaissement ne soit dû à une faute ou à une négligence de sa part ou que le contenu de l'envoi ne tombe sous le coup des interdictions prévues à l'article 41.

Il en est de même si la somme encaissée du destinataire est inférieure au montant du remboursement indiqué ou si l'encaissement a été effectué frauduleusement.

L'indemnité ne pourra dépasser, en aucun cas, le montant du remboursement.

2. — Par le fait du payement de l'indemnité et jusqu'à concurrence de son montant, l'Administration responsable est subrogée dans les droits de l'expéditeur pour tout recours éventuel contre le destinataire ou les tiers.

Article 63.

Sommes encaissées régulièrement. Indemnités. Payement et recours.

L'obligation de payer les sommes encaissées régulièrement ainsi que l'indemnité dont il est question à l'article précédent, incombe à

peale, kellele saadetise lähteasutus allub, kusjuures temale õigus jääb wastutawa ametkonna ees tasunõudmisega esineda.

Artikkel 64.

Maksmise tähtaeg.

54. artikli määrused kaotsiläinud tähtsaadetise eest toimetatawa kahjutasumaksmise tähtaegade üle on makswad ka sissekasseeritud summade ehk lunaliste saadetiste eest kahjutasumaksmise kohta.

Artikkel 65.

Wastutuse kindlaksmääramine.

Korrapäraselt sissekasseeritud summade kui ka 62. artiklis ettenähtud kahjutasu maksmine lähteametkonna poolt sünnib sihtametkonna arwel. Wiimane on wastutaw, kui ta tõeks teha ei suuda, et wea põhjuseks Määrustiku ettekirjutuse mittetähelepanemine lähteametkonna poolt oli.

Pettusliku sissekasseerimise juhtumistel lunalise saadetise kaotsimineku tagajärjel postitalituses määratakse asjaoslaliste ametkondade wastutus 55. artiklis hariliku tähtkirja kaotsimineku jaoks ettenähtud määruste järgi kindlaks.

Artikkel 66.

Ettemakstud summade tasumine.

Sihtametkond on kohustatud teme arwel makstud summasid lähteametkonnale 56. artiklis ettenähtud tingimustel ära tasuma.

Artikkel 67.

Lunatransferdid.

Mingisugusel põhjusel lunasaajale wäljamaksmata jäänud lunatransferdi summat ei maksèta wäljalaskjale ametkonnale tagasi. Ta hoitakse lunaga koormatud saadetise lähteametkonna poolt lunasaaja käsutada ning jääb, pärast ettekirjutatud seadusliku tähtaja möödumist, lõpulikult sellele ametkonnale.

Kõigis muudes suhetes käiwad lunatransferdid, wälja arwatud Määrustikus ettenähtud erandid, määruste alla, mis posttransfertide kohta käiwa Kokkuleppe läbi kindlaks on määratud.

l'Office dont relève le bureau expéditeur de l'envoi, sous réserve de son droit de recours contre l'Office responsable.

Article 64.

Délai de payement.

Les dispositions de l'article 54 concernant les délais de payement de l'indemnité pour la perte d'un envoi recommandé s'appliquent au payement des sommes encaissées ou de l'indemnité pour les envois contre remboursement.

Article 65.

Détermination de la responsabilité.

Le payement, par l'Office expéditeur, des sommes encaissées régulièrement, ainsi que celui de l'indemnité prévue à l'article 62, se fait pour le compte de l'Office destinataire. Celui-ci est responsable, à moins qu'il ne puisse prouver que la faute est due à la non-observation d'une disposition réglementaire par l'Office expéditeur.

Dans les cas d'encaissement frauduleux à la suite de la disparition dans le service d'un envoi contre remboursement, la responsabilité des Offices en cause est déterminée selon les règles prévues à l'article 55 pour la perte d'un envoi recommandé ordinaire.

Article 66.

Remboursement des sommes avancées.

L'Office destinataire est tenu de rembourser à l'Office expéditeur, dans les conditions prévues à l'article 56, les sommes qui ont été avancées pour son compte.

Article 67.

Mandats de remboursement.

Le montant d'un mandat de remboursement qui, pour un motif quelconque, n'a pas été payé au bénéficiaire, n'est pas remboursé à l'Office d'émission. Il est tenu à la disposition du bénéficiaire par l'Office expéditeur de l'envoi grevé de remboursement et revient définitivement à cet Office, après l'expiration du délai légal de prescription.

A tous les autres égards, et sous les réserves prévues au Règlement, les mandats de remboursement sont soumis aux dispositions fixées par l'Arrangement concernant les mandats de poste.

Artikkel 68.

Takſi ja lunamakſu jaotamine.

58. artikli § 1-ſe wiimaſes lõikes ettenähtud takſid jaotatakſe Määrustikus ettekirjutatud tingimustel lähteametkonna ja ſihtmaa ametkonna wahel pooleks.

Juhtumiſel, kui kaks ametkonda mitte ühesuuruſt kindlat lunatakſi ei wõta, arwatakſe wastawale ametkonnale taſumiſele kuuluw oſa madalama takſi aluſel wälja.

Article 68.

Partage de la taxe et du droit de remboursement.

Les taxes prévues au dernier alinéa du § 1 de l'article 58 sont partagées par moitié entre l'Administration d'origine et celle du pays de destination dans les conditions prescrites par le Règlement.

Dans le cas où deux Offices ne perçoivent pas une taxe fixe de remboursement d'égal montant, la quote-part à bonifier à l'Office correspondant est calculée sur la base de la taxe la plus faible.

IV peatükk.

Takſide tarwitamine. Transiidi ja ladukulud.

Chapitre IV.

Attribution des taxes. Frais de transit et d'entrepôt.

Artikkel 69.

Takſide tarwitamine.

Wälja arwatud Konwentſioonis otſekohe ettenähtud juhtumiſed jätab iga ametkond tema poolt wõetud ſummad täielikult omale.

Article 69.

Attribution des taxes.

Sauf les cas expressément prévus par la Convention, chaque Administration garde en entier les sommes qu'elle a perçues.

Artikkel 70.

Transiidi kulud.

1. — Kirjapostiſaadetiſed, mis kinnistes kottſaadetustes kahe Liitu kuuluwa ametkonna wahel, ühe ehk mitme teiſe Liitu kuuluwa ametkonna abil (kolmandate maade talituſed) wahetatakſe, käiwad iga läbikäidud maa ehk nende maade kaſuks, kelle talituſed transpordiſt oſa wõtawad, järgnewas tabelis näidatud transiidikulude alla:

Article 70.

Frais de transit.

1. — Les correspondances échangées en dépêches closes entre deux Administrations de l'Union, au moyen des services d'une ou de plusieurs autres Administrations (services tiers), sont soumises au profit de chacun des pays traversés ou dont les services participent au transport, aux frais de transit indiqués dans le tableau suivant:

	Kirjade ja poſtkaartide kilogrammi pealt	Muude saadetiste kilogrammi pealt
1. Territoriaaltransport:	Fr. sent.	Fr. sent.
kuni 1000 km.	0,75	0,10
üle 1000 kuni 2000 km.	1,00	0,15
„ 2000 „ 3000 „	1,50	0,20
„ 3000 „ 6000 „	2,50	0,30
„ 6000 „ 9000 „	3,50	0,40
„ 9000 km.	4,50	0,50
2. Meritransport:		
kuni 300 merimiilini	0,75	0,10
üle 300 kuni 1.500 merimiilini	2,00	0,25
Euroopa ja Põhja-Ameerika wahel	3,00	0,40
Üle 1.500 kuni 6.000 merimiilini	4,00	0,50
„ 6.000 merimiili	6,00	0,75

	Par Kilogramme	
	de lettres et de cartes postales	d'autres objets
1°. Parcours territoriaux:	Fr. c.	Fr. c.
jusqu'à 1.000 Km.	0,75	0,10
au delà de 1.000 jusqu'à 2.000 Km.	1,00	0,15
„ 2.000 „ 3.000 „	1,50	0,20
„ 3.000 „ 6.000 „	2,50	0,30
„ 6.000 „ 9.000 „	3,50	0,40
„ 9.000 Km.	4,50	0,50
2°. Parcours maritimes:		
Jusqu'à 300 milles marins	0,75	0,10
Au delà de 300 jusqu'à 1.500 milles marins	2,00	0,25
Entre l'Europe et l'Amérique du Nord	3,00	0,40
Au delà de 1.500 jusqu'à 6.000 milles marins	4,00	0,50
Au delà de 6.000 milles marins	6,00	0,75

2. — Meritransportdi eeſt, kui tee pikkus üle 300 meremiili ei ulata ja kui asjaomane postiwalitſus kottſaadetuste transporteerimiſe eeſt juba territoriaaltransportdi kohta käiwat taſu ſaab, määratakſe tranſiidikulud ühe kolmandiku peale eelmiſes paragrahwis äramääratud ſummadeſt kindlaks.

3. — Kui meritransporti kaks ehk mitu postiwalitſuſt toimetawad, ei wõi kogu transportdi kulud üle 6 frangi kirjade ja poſtkaartide kilogrammi ning 0,75 frangi muude ſaadetiste kilogrammi pealt tõusta. Kui nende kulude üldſummad wastawalt üle 6 frangi ja 0,75 frangi ulatawad, jaotatakſe nad transportdiſt oſawõtjate postiwalitſuste wahel läbiſõidetud teede pikkuſele wastawalt, ilma et teiſtſuguste kokkulepete tegemine asjaoſaliste wahel ſelle läbi takistatud oleks.

4. — Kui wastupidiſt kokkulepet ei ole, loetakſe kolmandate maade talituſeks meritransportdid, mis otſekohe kahe maa wahel üheſt neiſt maadeſt äraripputwate laewadega toimetatakſe, kui ka transportdid, mis ühe ja ſelleſama maa kahe postiaſutuſe wahel mõneſt teiſeſt maaſt äraripputwate talituste wahetalituſel toimetatakſe.

5. — Kirjapostiſaadetiſed, mis kahe Liitu kuuluwa ametkonna wahel wallaliſelt waheta-takſe, käiwad ilma et kaalu ehk ſihtkohta arweſſe wõetaks, järgmiste tranſiidikulude alla:

kirjad	6	ſentiimi	tükk
poſtkaardid . .	2½	„	„
muud ſaadetiſed . .	2½	„	„

Kuid postiwalitſuſed on õigustatud wallaliſelt lähetatawate ſaadetiſte peale, mille raskus üle 250 grammi tõuſeb, kui kinniſte kottſaadetuſte peale waatama.

6. — Tranſiidikulude ſuhtes loetakſe muude ſaadetiſte liiki ajakirjad ehk ajakirjade kimbud ja perioodiliſed wäljaanded, mis ajakirjade ja perioodiliſte wäljaannete aboneerimiſe Kokkuleppe põhjal edaſi ſaadetakſe, kui ka awaldatud wäärtuſega kaſtikeſed, mis awaldatud wäärtuſega kirjade ja kaſtikeſte wahetuſe kohta käiwa Kokkuleppe põhjal edaſi ſaadetakſe.

7. — Iga postiwalitſus on õigustatud ſtatiſtika tulemuſi, mis tema arwates tegelikkuſeſt liiga lahku lähewad, wahekohtunikkude kommiſjonile hindamiſeks ette panema. See wahekohus luuakſe 10. artiklis ettenähtud korras.

Artikkel 71.

Ladukulud.

Postilaewaga kaaſatoodud ja teiſele postilaewale edaſiandmiſeks määratud poſtkottide

2. — Les frais de transit pour le transport maritime sur un trajet n'excédant pas 300 milles marins sont fixés au tiers des sommes prévues au paragraphe précédent, si l'Administration intéressée reçoit déjà, du chef des dépêches transportées, la rémunération afférente au transit territorial.

3. — En cas de transport maritime effectué par deux ou plusieurs Administrations, les frais du parcours total ne peuvent pas dépasser 6 francs par kilogramme de lettres et de cartes postales et 0.75 franc par kilogramme d'autres objets. Lorsque les totaux de ces frais dépassent respectivement 6 francs et 0.75 franc, ils sont répartis entre les Administrations participant au transport, au prorata des distances parcourues, sans préjudice des arrangements différents qui peuvent intervenir entre les parties intéressées.

4. — Sont considérés comme services tiers, à moins d'arrangement contraire, les transports maritimes effectués directement entre deux pays, au moyen de navires dépendant de l'un d'eux, ainsi que les transports effectués entre deux bureaux d'un même pays, par l'intermédiaire de services dépendant d'un autre pays.

5. — Les correspondances échangées à découvert entre deux Administrations de l'Union sont soumises, sans égard au poids ou à la destination, aux frais de transit suivants, savoir:

lettres	6	centimes	pièce
cartes postales .	2½	„	„
autres objets . .	2½	„	„

Toutefois, les Administrations sont autorisées à considérer comme des dépêches closes les envois expédiés à découvert qui dépassent le poids de 250 grammes.

6. — Sont considérés comme autres objets, en ce qui concerne les frais de transit, les journaux ou paquets de journaux et écrits périodiques expédiés en vertu de l'Arrangement concernant les abonnements aux journaux et écrits périodiques, ainsi que les boîtes avec valeur déclarée expédiées en vertu de l'Arrangement concernant les lettres et les boîtes avec valeur déclarée.

7. — Un Office est autorisé à soumettre à l'appréciation d'une Commission d'arbitres les résultats d'une statistique qui, selon lui, différerait trop de la réalité. Cet arbitrage est constitué ainsi qu'il est prévu à l'article 10.

Article 71.

Frais d'entrepôt.

L'entrepôt, dans un port, de dépêches closes apportées par un paquebot et destinées

ladushoid ſadamas kutſub eſile 50 ſentiimi peale koti pealt kindlaks määratud taſu maksmiſe ladushoiu koha postiametkonna heaks, eeldades, et ſee ametkond territoriaal- ehk meritranſiidi talituſe eeſt makſu ei ſaa.

Artikkel 72.

Tranſiidi kuludeſt wabastamine.

Kõigiſt territoriaal- ehk meritranſiidi kuludeſt on wabad 43. artiklis mainitud makſuwabad kirjapostiſaadetiſed; lähtemaale tagaſiſaadetawad wastuspoſtkaardid; järeleſaadetawad ſaadetiſed; wäljastamata ſaadetiſed; wäljastusteated; poſttransferdid ja kõik muud postitalitusſe puutuwad dokumendid, eriti — postiülekannete kohta käiwad kirjad.

Walesti ſihitatud kottſaadetuste peale waadatakſe tranſiidi ja ladukulude maksmiſe ſuhtes nagu olekſid nad oma normaalſet teed kaudu liikunud.

Artikkel 73.

Erakorraliſed talituſed.

70. artiklis ükſikasjaliſelt äranäidatud tranſiidi hinnad ei ole makſwad transportide kohta, mis Liidu piirkonnas mingi postiwalitſuſe poolt ühe ehk mitme teiſe postiwalitſuſe palwe peale eriti ellukutſutud ehk eriti ülewalpeetawate erakorraliste talituste abil toimetatakſe. Sedaliiki transportide tingimuſed korraldatakſe asjaoſaliſte postiwalitſuſte wahel wabal kokkuleppel.

Artikkel 74.

Õhutalituſed.

1.—70. artiklis ettenähtud tranſiidi hinnad ei käi õhutalituſte kohta, mis kirjaposti weoks kahe ehk mitme maa wahel ſiſſe ſeatakſe.

2. — Iga õhuteed kaudu toimetatud ſõidu pealt kuuluwad transpordi makſud on üheſugused kõigile ametkondadele, kes ſeda talituſt ilma ekſploatatſiooni kuludeſt oſawõtmata tarwitawad.

3. — Nende maade postiwalitſuſed, kelle otſekoheſeks teenimiſeks õhutalituſed ühenduſi peawad, määrawad, kokkuleppel asjaoſaliſte ſeltſidega, weokulud kindlaks, mis kuuluwad kottſaadetuste eeſt, milliſed nende wastawate territooriumide lennujaamades nende ſeltſide aparaatidega toimetatawate ſõitude jaoks laaditakſe. Kuid igale postiwalitſuſele, kelleſt mingi õhutalitus ära ripub, jäetakſe õigus wõtta ſelle talituſe weokulud ſõidu koguulatuſe eeſt otſekohe igalt ametkonnalt, kes ſeda talituſt kaſutab.

à être reprises par un autre paquebot donne lieu au payement d'une rémunération fixée à 50 centimes par sac au profit de l'Office des postes du lieu d'entrepôt, pourvu que cet Office ne reçoive pas de payement pour un service de transit territorial ou maritime.

Article 72.

Exemption de frais de transit.

Sont exempts de tous frais de transit territorial ou maritime, les correspondances en franchise de port mentionnées à l'article 43; les cartes postales-réponse renvoyées au pays d'origine; les envois réexpédiés; les rebuts; les avis de réception; les mandats de poste et tous autres documents relatifs au service postal, notamment les plis concernant les virements postaux.

Les dépêches mal dirigées sont considérées, en ce qui concerne le payement des frais de transit et d'entrepôt, comme si elles avaient suivi leur voie normale.

Article 73.

Services extraordinaires.

Les prix de transit spécifiés à l'article 70 ne s'appliquent pas aux transports dans l'Union au moyen de services extraordinaires spécialement créés ou entretenus par une Administration sur la demande d'une ou de plusieurs autres Administrations. Les conditions de cette catégorie de transports sont réglées de gré à gré entre les Administrations intéressées.

Article 74.

Services aériens.

1. — Les prix de transit prévus à l'article 70 ne s'appliquent pas aux services aériens établis pour le transport des correspondances entre deux ou plusieurs pays.

2. — Les frais de transport afférents à chaque parcours effectué par voie aérienne sont uniformes pour toutes les Administrations qui font emploi du service sans participer aux frais d'exploitation.

3. — Les Administrations des postes des pays desservis directement par des services aériens déterminent, d'accord avec les Compagnies intéressées, les frais de transport afférents aux dépêches chargées dans les aéroports de leurs territoires respectifs pour les parcours effectués au moyen des appareils de ces compagnies. Toutefois est réservé à toute Administration dont dépend un service aérien, le droit de percevoir, pour la totalité du parcours, les frais de transport par ce

4. — Järjestikku mitut iseseiswat õhutalituft kaſutawate kottſaadetuste ümberlaadimiſt teel toimetatakſe ſunduslikult ſelle maa postiwalitſuſe wahetalituſel, kus ümberlaadimine ſünnib. See määrus ei ole makſew, kui ümberlaadimine ſünnib aparaatide wahel, kes ühe ja ſelleſama talituſe üksteiſele järgnewaid oſaſid moodustawad.

Kui kottſaadetuſi, enne nende edaſiſaatmiſt mõne teiſe õhutalituſe abil, ajutiſelt maha laadida tuleb, on asjaoſaliſel postiwalitſuſel õigus ladumakſu ſaamiſeks 71. artiklis ettenähtud tingimustel.

Peale nende wastawal juhtumiſel wõetawate ladumakſude ei ole ülelennatud maade postiwalitſustel õiguſt üle nende territooriumide õhuteel transporteeritud kottſaadetuste eeſt mingiſuguſt taſu ſaada.

Artikkel 75.

Maksmiſed ja arwete õiendamiſed.

1. — Tranſiidi- ja ladukulud kannab lähtemaa postiametkond.

2. — Arweteõiendamine nende kulude üle ſünnib Määrustikus äramääratawa 28-päewaliſe perioodi wältuſel üks kord iga wiie aasta tagant toimetatawate ſtatiſtiliſte kokkuwõtete andmete järgi.

3. — Kui tranſiidi- ja ladukulude aastaarwete ſaldo kahe ametkonna wahel mitte üle 1000 frangi ei tõuſe, on wõlgnew ametkond igaſt ſellekohaſeſt maksmiſeſt waba.

Artikkel 76.

Tranſiidikulud läbikäimiſes wäljaspool Liitu olewate maadega.

1. — Ametkonnad, kellel wäljaspool Liitu olewate maadega ühenduſi on, peawad kõigile teiſtele liidumaadele abiks olema, et kirjapoſtiſaadetiſed wäljaspool Liitu, nagu ſelle piirkonnaski, 70. artikli läbi kindlaksmääratud tranſiidikulude alla käikſid.

2. — Meritranſiidi kulude koguſumma Liidus ja wäljaspool Liitu ei wõi ſiiski üle 15 frangi kirjade ja poſtkaartide kilogrammi ja üle 1 frangi muude ſaadetiſte kilogrammi eeſt tõuſta. Tarbekorral jaotatakſe need kulud proportſionaalſelt kaugustele transpordiſt oſawõtwate ametkondade wahel.

service directement de chaque Administration qui en fait emploi.

4. — Le transbordement en cours de route des dépêches qui empruntent successivement plusieurs services aériens distincts se fait obligatoirement par l'intermédiaire de l'Administration des postes du pays où a lieu le transbordement. Cette règle ne s'applique pas lorsque ce transbordement a lieu entre des appareils assurant les sections successives d'un même service.

Si les dépêches doivent être entreposées avant leur réexpédition par un autre service aérien, l'Administration des postes intéressée a droit aux frais d'entrepôt aux conditions prévues par l'article 71.

En dehors de ces frais éventuels d'entrepôt, les Administrations des pays survolés n'ont droit à aucune rémunération pour les dépêches transportées par voie aérienne au-dessus de leurs territoires.

Article 75.

Payements et décomptes.

1. — Les frais de transit et d'entrepôt sont à la charge de l'Administration du Pays d'origine.

2. — Le décompte général de ces frais a lieu d'aprés les données des relevés statistiques établis, une fois tous les cinq ans, pendant une période de vingt-huit jours à déterminer dans le Règlement.

3. — Lorsque le solde annuel des décomptes des frais de transit et d'entrepôt entre deux Offices ne dépasse pas 1000 francs, l'Office débiteur est exonéré de tout payement de ce chef.

Article 76.

Frais de trasit dans les relations avec les Pays étrangers à l'Union.

1. — Les Offices qui ont des relations avec les Pays situés en dehors de l'Union doivent prêter leur concours à tous les autres Offices de celle-ci pour que les correspondances soient soumises en dehors de l'Union, comme dans son ressort, aux frais de transit déterminés par l'article 70.

2. — Les frais totaux de transit maritime dans l'Union et en dehors de l'Union ne peuvent toutefois pas excéder 15 francs par kilogramme de lettres et de cartes postales et 1 franc par kilogramme d'autres objets. Le cas échéant, ces frais sont répartis au prorata des distances, entre les Offices intervenant dans le transport.

3. — Territoriaal- ehk meritranſiidi kulud, nii wäljaspool Liidu piire kui ka Liidu piirkonnas, tehakſe kirjapostiſaadetiste eeſt, mille kohta käesolew artikkel käib, ſamal wiiſil kindlaks, nagu tranſiidikulud kirjapostiſaadetiste eeſt, mis liidumaade wahel teiste liidumaade wahetalituſel wahetatakſe.

Artikkel 77.

Kinniste kottſaadetuste wahetus ſõjalaewadega.

1. — Kinniſeid kottſaadetuſi wõib wahetada lepinguoſaliſe maa postiaſutuste ja wõõrastes wetes wiibiwate ſama maa ſõjalaewastikkude ehk ſõjalaewade juhatajate wahel, ehk ühe niiſuguſe laewastiku ehk ſõjalaewa juhataja ja mõne muu ſama maa ſõjalaewaſtiku ehk ſõjalaewa juhataja wahel teiſteſt maadeſt ärarippuwate territoriaal- ſete ehk mere postitalituste wahetalituſel.

2. — Igatliiki kirjapostiſaadetiſed, mis neiſſe poſtkottesſe paigutatud, peawad ainult poſtkottide wastuwõtjate ehk äraſaatjate laewade ſtaapidele ehk meeskondadele adresſeeritud ehk nende poolt ſaadetud olema; nende kohta käiwad tariifid ja ſaatmistingimuſed määratakſe ſelle maa postiwalitſuſe poolt, kellele laewad kuuluwad, tema ſiſemaaliste määrustikkude järgi.

3. — Kui asjaoſaliſte ametkondade wahel wastupidiſt kokkulepet ei ole, tuleb postiametkonnal, kes niiſuguſeid kottſaadetuſi ſaadab ehk wastu wõtab, wahepealſetele ametkondadele 70. artikli määruſte järgi wäljaarwatud tranſiidikuluſid taſuda.

Mitmeſuguſed määruſed.

Artikkel 78.

Tranſiidiwabaduſe mittetäitmine.

Kui mingi maa tranſiidiwabaduſe kohta käiwa 25. artikli määruſi ei täida, on postiwalitſuſtel õigus postitalituſt temaga lõpetada. Selleſt ſammuſt peawad nad asjaoſalistele postiwalitſuſtele telegrammiga ette teada andma.

Artikkel 79.

Kohuſtuſed.

Lepinguoſaliſed maad kohuſtuwad wastawaid abinõuſid tarwituſele wõtma ehk neid oma wastawatele ſeadusandlistele wõimudele ette panema:

3. — Les frais de transit, territorial ou maritime, en dehors des limites de l'Union comme dans le ressort de celle-ci, des correspondances auxquelles s'applique le présent article, sont constatés dans la même forme que les frais de transit afférents aux correspondances échangées entre Pays de l'Union au moyen des services d'autres Pays de l'Union.

Article 77.

Echange de dépêches closes avec des bâtiments de guerre.

1. — Des dépêches closes peuvent être échangées entre les bureaux de poste de l'un des Pays contractants et les commandants de divisions navales ou bâtiments de guerre de ce même Pays en station à l'étranger, ou entre le commandant d'une de ces divisions navales ou bâtiment de guerre et le commandant d'une autre division ou bâtiment du même Pays, par l'intermédiaire des services territoriaux ou maritimes dépendant d'autres Pays.

2. — Les correspondances de toute nature comprises dans ces dépêches doivent être exclusivement à l'adresse ou en provenance des états-majors et des équipages des bâtiments destinataires ou expéditeurs des dépêches; les tarifs et conditions d'envoi qui leur sont applicables sont déterminés, d'après ses règlements intérieurs, par l'Administration des postes du Pays auquel appartiennent les bâtiments.

3. — Sauf arrangement contraire entre les Offices intéressés, l'Office postal expéditeur ou destinataire des dépêches dont il s'agit est redevable, envers les Offices intermédiaires, de frais de transit calculés conformément aux dispositions de l'article 70.

Dispositions diverses.

Article 78.

Inobservation de la liberté de transit.

Lorsqu'un pays n'observe pas les dispositions de l'article 25 concernant la liberté de transit, les Administrations ont le droit de supprimer le service postal avec lui. Elles doivent donner préalablement avis de cette mesure par télégramme aux Administrations intéressées.

Article 79.

Engagements.

Les Pays contractants s'engagent à prendre, ou à proposer à leurs pouvoirs législatifs respectifs, les mesures nécessaires:

a) et karistada niihästi rahwuswaheliste wastuskupongide järeltegemist ja pettuslikku tarwitamist, kui ka järeltehtud ehk juba tarwitusel olnud postmarkide pettuslikku tarwitamist, ning samuti ka maksustusmasinate jäljendite pettuslikku tarwitamist postisaadetiste maksustamiseks;

b) et keelda ja takistada pettuslikke walmistamise, müügi, kaubitsemise wõi lewitamise operatsioone postitalitusliste winjettide ja markidega, mis wõltsitud ehk niiwõrd hästi on järelaimatud, et neid mõne liitunud maa postiwalitsuse poolt wäljaantud winjettidega ja markidega wõib ära wahetada;

c) et karistada posti isikutõenduskaartide walmistamise ja liikwelelaskmise pettuslikke operatsioone, kui ka nende kaartide pettuslikku tarwitamist;

d) et takistada ja, wastawal korral, karistada oopiumi, morfiumi, kokaiini ja teiste uimastawate ainete paigutamist postisaadetistesse, millede suhtes see paigutamine Liidu Konwentsiooni ja Kokkulepete läbi otsekohe lubatud ei ole.

a) pour punir tant la contrefaçon et l'usage frauduleux des coupons-réponse internationaux que l'emploi frauduleux, pour l'affranchissement d'envois postaux, de timbres-poste contrefaits ou ayant déjà servi, ainsi que d'empreintes contrefaites, ou ayant déjà servi, de machines à affranchir;

b) pour interdire et réprimer les opérations frauduleuses de fabrication, vente, colportage ou distribution de vignettes et timbres en usage dans le service des postes, contrefaits ou imités de telle manière qu'ils pourraient être confondus avec les vignettes et timbres émis par l'Administration d'un des Pays adhérents;

c) pour punir les opérations frauduleuses de fabrication et de mise en circulation de cartes d'identité postales, ainsi que l'emploi frauduleux de ces cartes;

d) pour empêcher et, le cas échéant, punir l'insertion d'opium, de morphine, de cocaïne et autres stupéfiants dans les envois postaux en faveur desquels cette insertion ne serait pas expressément autorisée par la Convention et les Arrangements de l'Union.

Lõpumääruseb.

Artikkel 80.

Konwentsiooni maksmapanemine ja keswus.

Käesolew Konwentsioon pannakse maksma 1. oktoobril 1925 ja jääb jõusse määramata ajaks.

Mille kinnituseks ülalloetletud maade täiswolinikud käesolewa Konwentsiooni alla kirjutanud on ühes eksemplaris, mis Rootsi walitsuse arhiiwi alalhoiule jääb ning millest igale lepinguosalisele ärakiri wälja antakse.

Tehtud Stokholmis 28-dal augustil 1924.

Dispositions finales.

Article 80.

Mise à exécution et durée de la Convention.

La présente Convention sera mise à exécution le 1-er octobre 1925 et demeurera en vigueur pendant un temps indéterminé.

En foi de quoi les Plénipotentiaires des Pays ci-dessus énumérés ont signé la présente Convention en un exemplaire qui restera déposé aux Archives du Gouvernement de la Suède et dont une copie sera remise à chaque Partie.

Fait à Stockholm, le 28 août 1924.

Lõuna Aafrika Liidu nimel:
E. A. Sturman'i eest:

Pour l'Union de l'Afrique du Sud:
Pour E. A. STURMAN:

D. J. O'KELLY
D. J. O'KELLY

Albaania nimel:

Pour l'Albanie:

David BJURSTRÖM

Saksamaa nimel:

Pour l'Allemagne:

W. SCHENK
K. ORTH

Ameerika Ühisriikide nimel: Pour les Etats-Unis d'Amérique:

Joseph STEWART
Eugène R. WHITE
Edwin SANDS

Ameerika Ühisriikide päraltolevate saarte kogu — ilma Filipiini saarteta — nimel: Pour l'ensemble des Possessions insulaires des Etats-Unis d'Amérique autres que les Iles Philippines:

Joseph STEWART
Eugène R. WHITE
Edwin SANDS

Filipiini saarte nimel: Pour les Iles Philippines:

Juan RUIZ

Argentiina Vabariigi nimel: Pour la République Argentine:

M. RODRIGUEZ OCAMPO

Austraalia Liidu nimel: Pour la Commonwealth de l'Australie:

Austria nimel: Pour l'Autriche:

Julius JUHLIN
Gustaf KIHLMARK
Gunnar LAGER
Thore WENNQVIST

Belgia nimel: Pour la Belgique:

A. PIRARD
Hub. KRAINS
O. SCHOCKAERT

Belgia Kongo asumaa nimel: Pour la Colonie du Congo belge:

M. HALEWYCK
G. TONDEUR

Boliivia nimel: Pour la Bolivie:

Mto. URRIOLAGOITIA H

Brasiilia nimel: Pour le Brésil:

A. de ALMEIDA-BRANDÃO
J. Henrique ADERNE

Bulgaaria nimel: Pour la Bulgarie:

N. BOSCHNACOFF
St. IVANOFF

Kanaada nimel: Pour le Canada:

Peter T. COOLICAN

Tšhiili nimel: Pour le Chili:

Cesar LEON
L. TAGLE SALINAS
C. VERNEUIL

Hiina nimel: Pour la Chine:

Tai TCH' ENNE LINNE

Kolumbia Wabariigi nimel: Pour la République de Colombie:
Luis SERRANO-BLANCO

Kosta-Riika Wabariigi nimel: Pour la République de Costa-Rica:
V. ANDERSSON

Kuuba Wabariigi nimel: Pour la République de Cuba:
José D. MORALES DIAZ
César CARVALLO

Daani nimel: Pour le Danemark:
C. MONDRUP
HOLMBLAD

Wabalinn Dantſigi nimel: Pour la Ville libre de Dantzig:
Dr. Alfred WYSOCKI
Dr. Marjan BLACHIER

Dominikaani Wabariigi nimel: Pour la République Dominicaine:
C. F. G. HAGSTRÖM

Egiptuſe nimel: Pour l'Egypte:
H. MAZLOUM
E. MAGGIAR
Wahbé IBRAHIM

Ekuaadori nimel: Pour l'Equateur:

Hispaania nimel: Pour l'Espagne:
El Conde de SAN ESTEBAN DE CAÑONGO
José MORENO PINEDA
A. CAMACHO

Hispaania aſumaade nimel: Pour les Colonies espagnoles:
Martin VICENTE SALTO

Eesti nimel: Pour l'Esthonie:
Edward WIRGO

Etioopia nimel: Pour l'Ethiopie:
B. MARCOS
A. BOUSSON

Soome nimel: Pour la Finlande:
G. E. F. ALBRECHT

Prantſusmaa nimel: Pour la France:
M. LEBON
Robert HICGUET
A. BODY
DOUARCHE
G. BÉCHEL

Alſheeria nimel: Pour l'Algérie:
H. TREUILLÉ

Prantſuſe Indo-Hiina aſumaade ja kaitſemaa-alade nimel: Pour les Colonies et Protectorats français de l'Indochine:

André TOUZET

Prantſuſe muude aſumaade kogu nimel: Pour l'ensemble des autres Colonies françaises:

G. PILLIAS
GINESTOU

Suur-Britannia ja mitmeſuguste Briti aſumaade ja kaitſemaaalade nimel: Pour la Grande-Bretagne et divers Colonies et Protectorats britanniques:

F. H. WILLIAMSON
E. L. ASHLEY FOAKES
W. G. GILBERT

Greeka nimel: Pour la Grèce:

PENTHÉROUDAKIS
J. LACHNIDAKIS

Guatemaala nimel: Pour le Guatemala:

Haiiti Wabariigi nimel: Pour la République d'Haïti:

Carl SCHLYTER

Honduuraſe Wabariigi nimel: Pour la République du Honduras:

Ungari nimel: Pour la Hongrie:

O. de FEJÉR
G. Baron SZALAY

Briti India nimel: Pour l'Inde britannique:

Geoffrey CLARKE
Hemanta Kumar RAHA

Iiri Priiriigi nimel: Pour l'Etat libre d'Irlande:

P. S. O'Heigeartaigh'i eeſt: Pour P. S. O'HÉIGEARTAIGH:

P. S. MAC CATHMHAOIL
P. S. MAC CATHMHAOIL
D. O'HIARLATHA

Islandi nimel: Pour l'Islande:

C. MONDRUP
HOLMBLAD

Itaalia nimel: Pour l'Italie:

Luigi PICARELLI
Paolo RIELLO
Giovanni BARTOLI

Itaalia aſumaade kogu nimel: Pour l'ensemble des Colonies italiennes:

Luigi PICARELLI
Paolo RIELLO
Giovanni BARTOLI

Jaapani nimel: Pour le Japon:

S. KOMORI
H. KAWAI
H. MAKINO

Korea nimel: Pour le Chosen:

S. KOMORI
R. TAKAHASHI

Jaapani muude mõjukondade kogu nimel: Pour l'ensemble des autres Dépendances japonaises:

K. SUGINO
H. KAWAI

Läti nimel: Pour la Lettonie:

Ed. KADIKIS
Louis RUDANS

Libeeria Wabariigi nimel: Pour la République de Libéria:

Gustaf W. de HORN de RANTZIEN

Leedu nimel: Pour la Lithuanie:

I. JURKUNAS-SCHEYNIUS
Adolfas SRUOGA

Luksemburgi nimel: Pour le Luxembourg:

JAAQUES

Marokko (välja arvatud Hispaania piirkond) nimel: Pour le Maroc (à l'exclusion de la Zone espagnole):

F. GENTIL
WALTER

Marokko (Hispaania piirkond) nimel: Pour le Maroc (Zone espagnole):

El Conde de SAN ESTEBAN DE CAÑONGO
José MORENO PINEDA
A. CAMACHO

Mehiko nimel: Pour le Mexique:

José V. CHÁVEZ

Nikaraagua nimel: Pour le Nicaragua:

Norra nimel: Pour la Norvège:

Klaus HELSING
Oskar HOMME

Uue Meremaa nimel: Pour la Nouvelle-Zélande:

A. T. MARKMAN

Paanama Wabariigi nimel: Pour la République de Panama:

José D. MORALES
César CARVALLO

Paraguai nimel: Pour le Paraguay:

Gunnar LANGBORG

Hollandi nimel: Pour les Pays-Bas:

SCHREUDER
J. S. v. GELDER
J. M. LAMERS

Hollandi India nimel: Pour les Indes néerlandaises:

I. J. MILBORN

M. W. F. Gerdes Oosterbeek'i eeſt: Pour M.W.F. GERDES OOSTERBEEK:

I. J. MILBORN

Hollandi Ameerika Aſumaade nimel: Pour les Colonies néerlandaises en Amérique:

I. J. MILBORN

M. W. F. Gerdes Oosterbeek'i eeſt: Pour M.W.F. GERDES OOSTERBEEK:

I. J. MILBORN

Peeru nimel: Pour le Pérou:

Emil HECTOR

Perſia nimel: Pour la Perse:

FAHIMED DOWLEH
E. PIRE

Poola nimel: Pour la Pologne:

Dr. Alfred WYSOCKI
Dr. Marjan BLACHIER

Portugali nimel: Pour le Portugal:

Henrique MOUSINHO D'ALBUQUERQUE
Adalberto DA COSTA VEIGA

Portugali Aafrika aſumaade nimel: Pour les Colonies portugaises de l'Afrique:

Juvenal ELVAS FLORIADO SANTA BARBARA

Portugali Aaſia ja Okeaania aſumaade nimel: Pour les Colonies portugaises de l'Asie et de l'Océanie:

Joaquim Pires FERREIRA CHAVES

Rumeenia nimel: Pour la Roumanie:

George LECCA

San Mariino Wabariigi nimel: Pour la République de St.-Marin:

Percival KALLING

Salwadori nimel: Pour le Salvador:

Saari territooriumi nimel: Pour le Territoire de la Sarre:

P. COURTILET

Serblaste, Kroaatlaste ja Sloweenlaste Kuningriigi nimel: Pour le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes:

Dragutin DIMITRIJEVIĆ
Sava TUTUNDŽIĆ
Miloš KOVAČEVIĆ
Stojsa KRBAVAC

Siiami kuningriigi nimel: Pour le Royaume de Siam:

Phya SANPAKITCH PREECHA

Rootsi nimel: Pour la Suède:

Julius JUHLIN
Gustaf KIHLMARK
Cunnar LAGER
Thore WENNQVIST

Schweitsi nimel: Pour la Suisse:

P. DUBOIS
C. ROCHES

Tschehoslowakkia nimel: Pour la Tchécoslovaquie:

JUDr OTOKAR RŮŽIČKA
Joseph ZÁBRODSKÝ

Tuniisi nimel: Pour la Tunisie:

F. GENTIL
BARBARAT

Türgimaa nimel: Pour la Turquie:
Mehmed Sabry eest: Pour MEHMED SABRY:

BÉHA TALY
BÉHA TALY

Nõukogude Sotsialistlikkude Wabariikide Liidu nimel: Pour l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes:

V. OSSINSKY
V. DOVGOLEVSKI
E. HIRSCHFELD
E. SYREVITCH
KATISS
V. TCHITCHINADSE

Uruguai nimel: Pour l'Uruguay:

Adolfo AGORIO

Wenetsueela Ühisriikide nimel: Pour les Etats-Unis de Vénézuela:

Luis Alejandro AGUILAR

Konwentsiooni lõpuprotokoll.

Tänasel kuupäewal tehtud Üleilmsise Postikonwentsiooni allakirjutamisele asumise silmapilgul leppisid allakirjutanud täiswolinikud järgmises kokku:

I.

Kirjapostisaadetiste tagastamine.

Konwentsiooni 45. artikli määrused ei ole makswad Suur-Britannia ega Briti dominioonide, asumaade ja kaitsemaaalade kohta, kelle sisemine seadusandlus kirjapostisaadetiste tagastamist saatja palwe peale ei luba.

II.

Wõrrendid. Ülem- ja alammäärad.

1. — Igal maal on õigus kõrgendada kuni 60% ehk alandada kuni 20% 34. artikli § 1-s ettenähtud takse kooskõlas siinjärgnewa tabeli andmetega:

		Alammäärad (tulla wäärtus)	Ülemmäärad (tulla wäärtus)
		sentiimid	sentiimid
Kirjad	1-ne raskusaste	20	40
	lisaastme pealt	12	24
Postkaardid	liht	12	24
	wastusega	24	48
Trükitööd (50 grammi pealt)		4	8
Reljeeftrükitööd pimedatele (1000 grammi pealt)		4	8
Äripaberid (50 grammi pealt)		4	8
„ (talsi alammäär)		20	—
Kaubaproowid (50 grammi pealt)		4	8
„ (talsi alammäär)		8	—

Walitud taksid peawad enda wahel nii palju kui wõimalik samades proportsioonides nagu põhitaksid olema, kusjuures igal ametkonnal õigus on oma takse oma rahasüsteemi kohaselt ümmargustada.

2. — Igale maale on lubatud lihtpostkaardi taksi 10 sentiimi peale ja makstud wastusega postkaardi taksi 20 sentiimi peale alandada.

3. — Trükitööde taksi wõib erandina 3 sentiimi peale 50 grammilise raskusastme eest alandada.

PROTOCOLE FINAL DE LA CONVENTION.

Au moment de procéder à la signature de la Convention postale universelle conclue à la date de ce jour, les Plénipotentiaires soussignés sont convenus de ce qui suit:

I.

Retrait de correspondances.

Les dispositions de l'article 45 de la Convention ne s'appliquent pas à la Grande-Bretagne, ni aux dominions, colonies et protectorats britanniques, dont la législation intérieure ne permet pas le retrait de correspondances à la demande de l'expéditeur.

II.

Equivalents. Limites maxima et minima.

1. — Chaque pays a la faculté de majorer jusqu'à 60% ou de réduire jusqu'à 20% les taxes prévues à l'article 34 § 1, conformément aux indications du tableau ci-après:

		Limites inférieures (*valeur-or*)	Limites supérieures (*valeur-or*)
		centimes	centimes
Lettres	1er échelon	20	40
	par échelon supplémentaire	12	24
Cartes postales	simples	12	24
	avec réponse	24	48
Imprimés (par 50 grammes)		4	8
Impressions en relief pour les aveugles (par 1000 grammes)		4	8
Papiers d'affaires (par 50 grammes)		4	8
„ „ (minimum de taxe)		20	—
Echantillons de marchandises (par 50 grammes)		4	8
Echantillons de marchandises (minimum de taxe)		8	—

Les taxes choisies doivent, autant que possible, être entre elles dans les mêmes proportions que les taxes de base, chaque Office ayant la faculté d'arrondir ses taxes suivant les convenances de son système monétaire.

2. — Il est loisible à chaque Pays de réduire à 10 centimes la taxe de la carte postale simple et à 20 centimes celle de la carte postale avec réponse payée.

3. — La taxe des imprimés peut exceptionnellement être réduite à 3 centimes par échelon de 50 grammes.

4. — Igal maal on luba oma tahtmise järgi 50. artiklis ettenähtud kahjutasu, nii palju kui see tema maa elanikkele maksetawasse summasse puutub, kindlaks määrata. Siiski toimetatakse arwete õiendamist asjaolaliste ametkondade wahel 50 frangilise summa aluseł.

5. — Mingi maa poolt tarwitusele wõetud tariif käib ka takside kohta, mida päralejõudmisel maksustuse täieliku puudumise ehk puuduliku maksustuse tagajärjel wõetakse.

III.

Õigus sunduslikku maksustamist ette kirjutada.

Kui mingi maa oma taksi kirjade esimese raskusastme eest alla 20 sentiimi ning postkaartide ja muude saadetiste taksi alla proportsionaalset summat langeda laseb, on teised maad õigustatud tema suhtes sunduslikku maksustamist tarwitusele wõtma ja wõiwad sellelt maalt päritolewaid maksustamata ehk puudulikult maksustatud kirjapostisaadetisi ilma juuremaksuta wäljastada. On mõistetaw, et ka sellel maal õigus on sunduslikku maksustamist ette kirjutada.

Peale selle on igale maale õigus jäetud makstud wastusega postkaarte läbikäimises mingi teise maaga mitte lubada, kui takside wahe kahe maa wahel niisugune on, et nende kaartide tarwitamine publiku poolt kuritarwitusi esile wõib kutsuda.

IV.

Kirjapostisaadetiste postileandmiseł wäljamaal.

Iga maa on õigustatud kõiki otstarbekohaseks tunnistatud abinõusid tarwitusele wõtma, et takistada tema territooriumilt päritolewate kirjapostisaadetiste transporteerimist üle piiri selleks, et neid wäljamaal postile anda. Eriti on tal õigus maksustada oma siseмaalise taksiga ehk lähtekohta tagastada saadetisi, mis sellel maal asuwad isikuid ehk kaubamajad, et madalamaid takse ära kasutada, wäljamaal postile annawad ehk postile anda lasewad, misuguseid saadetiseid sellelsamal maal asuwatele isikutele ehk kaubamajadele on adresseeritud. Takside wõtmise wiisid jäetakse selle maa walida.

V.

Inglise kaalu unts.

On erandina lubatud, et maad, kes oma siseмise korra tõttu meetrilise detsimaalkaalu tüüpi tarwitusele wõtta ei wõi, selle asemel

4. — Il est loisible à chaque pays de fixer à son gré, pour ce qui concerne la somme à payer à ses ressortissants, l'indemnité prévue à l'article 50.

Toutefois, les règlements de compte entre les Offices intéressés s'effectuent sur la base du montant de 50 francs.

5. — Le tarif adopté par un Pays s'applique aux taxes à percevoir à l'arrivée par suite d'absence ou d'insuffisance d'affranchissement.

III.

Faculté de prescrire l'affranchissement obligatoire.

Lorsqu'un Pays laisse descendre sa taxe en dessous de 20 centimes pour le premier échelon de poids des lettres et en dessous du montant proportionnel pour les cartes postales et les autres objets, les autres Pays sont autorisés à appliquer l'affranchissement obligatoire à son égard et peuvent distribuer sans les taxer les correspondances non ou insuffisamment affranchies en provenance de ce Pays. Il demeure entendu que ce Pays a, lui aussi, le droit de prescrire l'affranchissement obligatoire.

Est en outre réservée à chaque Pays la faculté de ne pas admettre les cartes postales avec réponse payée dans les relations avec un autre Pays, lorsque la différence entre les taxes des deux Pays est telle que l'emploi de ces cartes peut donner lieu à des abus de la part du public.

IV.

Dépôt de correspondances à l'étranger.

Chaque Pays est autorisé à prendre toutes les mesures jugées opportunes pour empêcher que les correspondances provenant de son territoire ne soient transportées à travers la frontière pour être déposées à la poste à l'étranger. Il a, en particulier, le droit de frapper de sa taxe interne ou de renvoyer à l'origine les envois que des personnes ou maisons de commerce domiciliées dans ce Pays déposent ou font déposer à l'étranger, pour bénéficier de taxes plus basses, à l'adresse de personnes ou maisons de commerce de l'intérieur de ce même Pays. Les modalités de la perception des taxes sont laissées au choix de ce Pays.

V.

Once avoirdupois.

Il est admis, par mesure d'exception, que les Pays qui, à cause de leur régime intérieur, ne peuvent adopter le type de poids

inglise kaalu untsi (28,3465 grammi) tarwitada wõiwad, arwates ühe untsi wastawaks 20 grammile kirjade suhtes ja 2 untsi wastawaks 50 grammile trükitööde, äripaberite ja kaubaproowide suhtes.

VI.

Wastuskupongid.

Postiwalitsustel on õigus wastuskupongide müüki mitte enda peale wõtta.

Nad on õigustatud wastuskupongide arwu, mida ühele isikule ühel ja samal päewal müüakse ehk wahetatakse, piirama. Sel juhtumisel teatawad nad oma otsusest Rahwuswahelisele Büroole, kes sellest kõigile Liidu postiwalitsustele teada annab.

Persia ja Uruguai postiwalitsustel on õigus wastuskupongide talitust ja wahetust ajutiselt mitte enese peale wõtta.

VII.

Tähitusmaks.

Maad, kes Konwentsiooni 48. artikli § 2-s ettenähtud tähitusmaksu 40 sentiimi peale kindlaks määrata ei wõi, on siiski õigustatud maksu wõtma, mis 50 sentiimist kõrgemale tõusta ei tohi.

VIII.

Ladukulud.

Portugali postiwalitsus on erandina õigustatud kõikide Lissaboni sadamas ümberlaaditawate kottsaadetuste eest 71. artiklis ettenähtud ladumaksu wõtma.

IX.

Mitteesindatud maadele lahtiütetud protokoll.

Kuna Ekuaador, Guatemaala, Honduuras, Wabariik, Nikaraagua ja Salwador, kes Postiliitu kuulutwad, kongressil esindatud ei olnud, jääb neile protokoll ühinemiseks kongressil tehtud Konwentsiooniga ja Kokkulepetega, wõi ainult ühega ehk teisega nende seast, lahti.

Samal otstarbel jääb protokoll ka Austraalia Liidule lahti, kelle delegaat Aktide allakirjutamise filmapilgul sunnitud oli eemal wiibima.

X.

Esindatud maadele allakirjutamiseks ja liitumiseks lahtijäetud protokoll.

Protokoll jääb nende maade jaoks, kelle esindajad täna Konwentsiooni ehk ainult teatud décimal métrique, ont la faculté d'y substituer l'once avoirdupois (28,3465 grammes) en assimilant une once à 20 grammes pour les lettres et 2 onces à 50 grammes pour les imprimés, papiers d'affaires et échantillons.

VI.

Coupons-réponse.

Les Administrations ont la faculté de ne pas se charger du débit des coupons-réponse.

Elles sont autorisées à restreindre le nombre des coupons-réponse à vendre ou à échanger à la même personne en un seul jour. Dans ce cas, elles font part de leur décision au Bureau international qui la communique aux Administrations de l'Union.

Les Administrations postales de la Perse et de l'Uruguay ont la faculté de ne pas se charger provisoirement du service et de l'échange des coupons-réponse.

VII.

Droit de recommandation.

Les pays qui ne peuvent pas fixer à 40 centimes le droit de recommandation prévu à l'article 48, § 2 de la Convention sont, toutefois, autorisés à percevoir un droit pouvant s'élever jusqu'à 50 centimes au maximum.

VIII.

Frais d'entrepôt.

Exceptionnellement, l'Administration portugaise est autorisée à percevoir pour toutes les dépêches transbordées au port de Lisbonne les frais d'entrepôt prévus à l'article 71.

IX.

Protocole laissé ouvert aux Pays non représentés.

L'Equateur, le Guatémala, la République du Honduras, le Nicaragua et le Salvador, qui font partie d l'Union postale, ne s'étant pas fait représenter au Congrès, le Protocole leur reste ouvert pour adhérer à la Convention et aux Arrangements qui y ont été conclus, ou seulement à l'un ou à l'autre d'entre eux.

Le Protocole reste aussi ouvert dans le même but à la Commonwealth de l'Australie dont le délégué a dû s'absenter au moment de la signature des Actes.

X.

Protocole laissé ouvert aux pays représentés pour signatures et adhésions.

Le Protocole demeure ouvert en faveur des Pays dont les représentants n'ont signé

arwu kongressi poolt tehtud Kokkulepeteſt alla on kirjutanud, lahti, et neile wõimaluſt anda muude tänaſel päewal allakirjutatud Kokkulepetega, wõi ühe ehk teiſega nende ſeaſt, ühineda.

XI.

Mitteeſindatud liidumaade ühinemiste teatamiſe tähtaeg.

Ülalolewas IX artiklis ettenähtud ühinemiſed peawad wastawate walitſuste poolt diplomaatliſes wormis Rootſi Kuningriigi Walitſuſele ja tema poolt Liidu riikidele teada antama. Tähtaeg, mis neile ſelleks teatamiſeks on lubatud, lõpeb 1. ſeptembril 1925.

XII.

Eeltööde kommisjon.

Neljateiſtkümne postiwalitſuſe eſindajateſt koosnewale kommisjonile on ülesandeks tehtud teid ja abinõuſid Kongreſſide töö lihtſuſtamiſeks ja nende käigu kiirendamiſeks otſida ja läbi harutada.

Kommisjoni tööde tulemuſed antakſe postiwalitſuſtele otſustada tähtaegadeks, mis wõimaldawad neid tulemuſi tulewaſel kongreſſil tarwituſele wõtta.

Selleks on nimetatud kommisjon õigustatud igaſuguſeid ettepanekuid, mis ta tarwilikkudeks peab, wormuleerima ja nad astuwad jõuſſe, kui antud häälte enamus nende poolt on.

Niiwiiſi kujundatud kommisjoni kantſelei töid toimetab Rahwuswaheline Büroo ning tema juhataja wõtab kommisjoni läbirääkimiſteſt oſa.

Mille kinnituſeks alljärgnewad täiswoliniku käesolewa Protokolli kokku on ſeadnud, millel ſama jõud ja ſama wäärtus on, kui olekſid temas ſiſalduwad määruſed Konwentſiooni eneſe teksti, mille kohta ta käib, paigutatud, ning nad on ta alla kirjutanud ühes ekſemplaaris, mis Rootſi Walitſuſe arhiiwi alalhoiule jääb ja milleſt ärakiri igale lepinguoſaliſele wälja antakſe.

Tehtud Stokholmis, 28-dal augustil 1924.

Lõuna Aafrika Liidu nimel:
E. A. Sturman'i eeſt:

aujourd'hui que la Convention ou un certain nombre seulement des Arrangements arrêtés par le Congrès, à l'effet de leur permettre d'adhérer aux autres Arrangements signés ce jour, ou à l'un ou à l'autre d'entre eux.

XI.

Délai pour la notification des adhésions par les Pays de l'Union non repésentés.

Les adhésions prévues à l'article IX cidessus devront être notifiées au Gouvernement du Royaume de Suède par les Gouvernements respectifs, en la forme diplomatique, et par lui aux Etats de l'Union. Le délai qui leur est accordé pour cette notification expirera le 1er septembre 1925.

XII.

Commission d'Etudes.

Une Commission composée des représentants de quatorze Administrations est chargée d'étudier et de rechercher les voies et moyens de simplifier le travail des Congrès, et d'en accélérer la marche.

Le résultat de ses études sera soumis aux Administrations pour décision, dans des délais qui permettent de l'appliquer au prochain Congrès.

A cet effet, ladite Commission est autorisée à formuler toutes propositions qu'elle jugera utiles et celles-ci passeront en force, si elles réunissent la majorité des suffrages exprimés.

Le Bureau international assurera les travaux de Chancellerie de la Commission ainsi formée et son Directeur prendra part à ses délibérations.

En foi de quoi les Plénipotentiaires cidessous ont dressé le présent Protocole, qui aura la même force et la même valeur que si les dispositions qu'il contient étaient insérées dans le texte même de la Convention à laquelle il se rapporte, et ils l'ont signé en un exemplaire qui restera déposé aux Archives du Gouvernement de la Suède et dont une copie sera remise à chaque Partie.

Fait à Stockholm, le 28 août 1924.

Pour l'Union de l'Afrique du Sud:
Pour E. A. STURMAN:
D. J. O'KELLY
D. J. O'KELLY

Albaania nimel:
Pour l'Albanie:
David BJURSTRÖM

Saksamaa nimel:
Pour l'Allemagne:
W. SCHENK
K. ORTH

Ameerika Ühisriikide nimel: Pour les Etats-Unis d'Amérique:

Joseph STEWART
Eugène R. WHITE
Edwin SANDS

Ameerika Ühisriikide päraltolewate saarte kogu — ilma Filipiini saarteta — nimel: Pour l'ensemble des Possessions insulaires des Etats-Unis d'Amérique autres que les Iles Philippines:

Joseph STEWART
Eugène R. WHITE
Edwin SANDS

Filipiini saarte nimel: Pour les Iles Philippines:

Juan RUIZ

Argentiina Wabariigi nimel: Pour la République Argentine:

M. RODRIGUEZ OCAMPO

Auſtraalia liidu nimel: Pour la Commonwealth de l'Australie:

Auſtria nimel: Pour l'Autriche:

Julius JUHLIN
Gustaf KIHLMARK
Gunnar LAGER
Thore WENNQVIST

Belgia nimel: Pour la Belgique:

A. PIRARD
Hub. KRAINS
O. SCHOCKAERT

Belgia Kongo afumaa nimel: Pour la Colonie du Congo belge:

M. HALEWYCK
G. TONDEUR

Boliiwia nimel: Pour la Bolivie:

Mto. URRIOLAGOITIA H

Braſiilia nimel: Pour le Brésil:

A. de ALMEIDA-BRANDÃO
J. Henrique ADERNE

Bulgaaria nimel: Pour la Bulgarie:

N. BOSCHNACOFF
St. IVANOFF

Kanaada nimel: Pour le Canada

Peter T. COOLICAN

Tſchiili nimel: Pour le Chili:

Cesar LEON
L. TAGLE SALINAS
C. VERNEUIL

Hiina nimel: Pour la Chine:
Tai TCH' ENNE LINNE

Kolumbia Wabariigi nimel: Pour la République de Colombie:
Luis SERRANO-BLANCO

Kosta-Riika Wabariigi nimel: Pour la République de Costa-Rica:
V. ANDERSSON

Kuuba Wabariigi nimel: Pour la République de Cuba:
José D. MORALES DIAZ
César CARVALLO

Daani nimel: Pour le Danemark:
C. MONDRUP
HOLMBLAD

Dantsigi Wabalinna nimel: Pour la Ville libre de Dantzig:
Dr. Alfred WYSOCKI
Dr. Marjan BLACHIER

Dominikaani Wabariigi nimel: Pour la République Dominicaine:
C. G. F. HAGSTRÖM

Egiptuse nimel: Pour l'Egypte:
H. MAZLOUM
E. MAGGIAR
Wahbé IBRAHIM

Ekuaadori nimel: Pour l'Equateur:

Hispaania nimel: Pour l'Espagne:
El Conde de SAN ESTEBAN DE CAÑONGO
José MORENO PINEDA
A. CAMACHO

Hispaania asumaade nimel: Pour les Colonies espagnoles:
Martin VICENTE SALTO

Eesti nimel: Pour l'Esthonie:
Edward WIRGO

Etioopia nimel: Pour l'Ethiopie:
B. MARCOS
A. BOUSSON

Soome nimel: Pour la Finlande:
G. E. F. ALBRECHT

Prantsusmaa nimel: Pour la France:
M. LEBON
Robert HICGUET
A. BODY
DOUARCHE
G. BÉCHEL

Alſheeria nimel: Pour l'Algérie:

H. TREUILLÉ

Prantſuſe Indo-Hiina aſumaade ja kaitſemaa-alade nimel: Pour les Colonies et Prodectorats français de l'Indochine:

André TOUZET

Prantſuſe muude aſumaade kogu nimel: Pour l'ensemble des autres Colonies françaises:

G. PILLIAS
GINESTOU

Suur-Britannia ja mitmeſuguste Briti aſumaade ja kaitſemaaalade nimel: Pour la Grande-Bretagne et divers Colonies et Protectorats britanniques:

F. H. WILLIAMSON
E. L. ASHLEY FOAKES
W. G. GILBERT

Greeka nimel: Pour la Grèce:

PENTHÉROUDAKIS
J. LACHNIDAKIS

Guatemaala nimel: Pour le Guatémala:

Haiiti Wabariigi nimel: Pour la République d'Haïti:

Carl SCHLYTER

Honduuraſe Wabariigi nimel: Pour la République du Honduras:

Ungari nimel: Pour la Hongrie:

O. de FEJÉR
G. Baron SZALAY

Briti India nimel: Pour l'Inde britannique:

Geoffrey CLARKE
Hemanta Kumar RAHA

Iiri Priiriigi nimel: Pour l'Etat libre d'Irlande:

P. S. O'Heigeartaigh'i eeſt: Pour P. S. O'HÉIGEARTAIGH:

P. S. MAC CATHMHAOIL
P. S. MAC CATHMHAOIL
D. O'HIARLATHA

Islandi nimel: Pour l'Islande:

C. MONDRUP
HOLMBLAD

Itaalia nimel: Pour l'Italie:

Luigi PICARELLI
Paolo RIELLO
Giovanni BARTOLI

Itaalia afumaade kogu nimel: Pour l'ensemble des Colonies italiennes:

Luigi PICARELLI
Paolo RIELLO
Giovanni BARTOLI

Jaapani nimel: Pour le Japon:

S. KOMORI
H. KAWAI
H. MAKINO

Korea nimel: Pour le Chosen:

S. KOMORI
R. TAKAHASHI

Jaapani muude mõjukondade kogu nimel: Pour l'ensemble des autres Dépendances japonaises:

K. SUGINO
H. KAWAI

Läti nimel: Pour la Lettonie:

Ed. KADIKIS
Louis RUDANS

Libeeria Wabariigi nimel: Pour la République de Libéria:

Gustaf W. de HORN de RANTZIEN

Leedu nimel: Pour la Lithuanie:

I. JURKUNAS-SCHEYNIUS
Adolfas SRUOGA

Luksemburgi nimel: Pour le Luxembourg:

JAAQUES

Marokko (välja arvatud Hispaania piirkond) nimel: Pour le Maroc (à l'exclusion de la Zone espagnole):

F. GENTIL
WALTER

Marokko (Hispaania piirkond) nimel: Pour le Maroc (Zone espagnole):

El Conde de SAN ESTEBAN DE CAÑONGO
José MORENO PINEDA
A. CAMACHO

Mehiko nimel: Pour le Mexique:

José V. CHÁVEZ

Nikaraagua nimel: Pour le Nicaragua:

Norra nimel: Pour la Norvège:

Klaus HELSING
Oskar HOMME

Uue Meremaa nimel: Pour la Nouvelle-Zélande:

A. T. MARKMAN

Paanama Wabariigi nimel: Pour la République de Panama:
José D. MORALES
César CARVALLO

Paraguai nimel: Pour le Paraguay:
Gunnar LANGBORG

Hollandi nimel: Pour les Pays-Bas:
SCHREUDER
J. S. v. GELDER
J. M. LAMERS

Hollandi India nimel: Pour les Indes néerlandaises:
I. J. MILBORN
M. W. F. Gerdes Oosterbeek'i eeſt: Pour M.W.F. GERDES OOSTERBEEK:
I. J. MILBORN

Hollandi Ameerika afumaade nimel: Pour les Colonies néerlandaises en Amérique:
I. J. MILBORN
M. W. F. Gerdes Oosterbeek'i eeſt: Pour M.W.F. GERDES OOSTERBEEK:
I. J. MILBORN

Peeru nimel: Pour le Pérou:
Emil HECTOR

Perſia nimel: Pour la Perse:
FAHIMED DOWLEH
E. PIRE

Poola nimel: Pour la Pologne:
Dr. Alfred WYSOCKI
Dr. Marjan BLACHIER

Portugali nimel: Pour le Portugal:
Henrique MOUSINHO D'ALBUQUERQUE
Adalberto DA COSTA VEIGA

Portugali Aafrika afumaade nimel: Pour les Colonies portugaises de l'Afrique:
Juvenal ELVAS FLORIADO SANTA BARBARA

Portugali Aafia ja Okeaania afumaade nimel: Pour les Colonies portugaises de l'Asie et de l'Océanie:
Joaquim Pires FERREIRA CHAVES

Rumeenia nimel: Pour la Roumanie:
George LECCA

San Mariino Wabariigi nimel: Pour la République de St.-Marin:
Percival KALLING

Salwadori nimel: Pour le Salvador:

Saari territooriumi nimel: Pour le Territoire de la Sarre:

P. COURTILET

Serblaste, Kroaatlaste ja Sloweenlaste Kuningriigi nimel: Pour le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes:

Dragutin DIMITRIJEVIĆ
Sava TUTUNDŽIĆ
Miloš KOVAČEVIĆ
Stojsa KRBAVAC

Siiami Kuningriigi nimel: Pour le Royaume de Siam:

Phya SANPAKITCH PREECHA

Rootsi nimel: Pour la Suède:

Julius JUHLIN
Gustaf KIHLMARK
Gunnar LAGER
Thore WENNQVIST

Schweitsi nimel: Pour la Suisse:

P. DUBOIS
C. ROCHES

Tschehhoslowakkia nimel: Pour la Tchécoslovaquie:

JUDr OTOKAR RŮŽIČKA
Joseph ZÁBRODSKÝ

Tuniisi nimel: Pour la Tunisie:

F. GENTIL
BARBARAT

Türgimaa nimel: Pour la Turquie:
Mehmed Sabry eest: Pour MEHMED SABRY:

BÉHA TALY
BÉHA TALY

Nõukogude Sotsialistlikkude Wabariikide Liidu nimel: Pour l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes:

V. OSSINSKY
V. DOVGOLEVSKI
E. HIRSCHFELD
E. SYREVITCH
KATISS
V. TCHITCHINADSE

Uruguai nimel: Pour l'Uruguay:

Adolfo AGORIO

Wenetsueela Ühisriikide nimel: Pour les Etats-Unis de Vénézuela:

Luis Alejandro AGUILAR

Kokkulepe

awaldatud wäärtusega kirjade ja kastikeste üle, mille on sõlminud endi wahel

Albaania, Saksamaa, Argentiina Wabariik, Austria, Belgia, Belgia Kongo asumaa, Boliiwia, Brasiilia, Bulgaaria, Tschiili, Hiina, Kolumbia Wabariik, Kuuba Wabariik, Taani, Wabalinn Dantsig, Egiptus, Hispaania, Hispaania asumaad, Eesti, Etioopia, Soome, Prantsusmaa, Alsheeria, Prantsuse Indo-Hiina asumaad ja kaitsemaaalad, Prantsuse muude asumaade kogu, Suur-Britannia ja mitmesugused Briti asumaad ja kaitsemaaalad, Greeka, Guatemaala, Haiiti Wabariik, Honduurase Wabariik, Ungari, Briti India, Iiri Priiriik, Island, Itaalia, Itaalia asumaade kogu, Jaapan, Korea, Jaapani muude mõjukondade kogu, Läti, Libeeria Wabariik, Leedu, Luksemburg, Maroko (wälja arwatud Hispaania piirkond), Maroko (Hispaania piirkond), Nikaraagua, Norra, Uus-Meerimaa, Paanama Wabariik, Paraguai, Hollandi, Hollandi India, Hollandi asumaad Ameerikas, Peeru, Persia, Poola, Portugal, Portugali Aafrika asumaad, Portugali Aasia ja Okeaania asumaad, Rumeenia, San Mariino Wabariik, Salwador, Saari territoorium, Serblaste, Kroaatlaste ja Sloweenlaste Kuningriik, Siiami kuningriik, Rootsi, Schweits, Tschehoslowakkia, Tuniis, Türgimaa, Nõukogude Sotsialistlikkude Wabariikide Liit ja Wenetsueela Ühisriigid.

Allakirjutanud ülalloetletud maade täiswolinikud sõlmisid Konwentsiooni 3. artikli põhjal, ühisel nõusolekul ja ratifitseerimise eeldusega, järgmise kokkuleppe:

I peatükk.

Üldised määrused.

Artikkel 1.

Kokkuleppe aine.

Lepinguosaliste maade wahel wõib wahetada awaldatud wäärtusega kirjade wõi kastikeste nimetuse all wäärtpabereid ja wäärtusega dokumente sisaldawaid kirje, kui ka wäärtehteid ja

ARRANGEMENT

CONCERNANT LES LETTRES ET LES BOITES AVEC VALEUR DÉCLARÉE

conclue entre

L'Albanie, l'Allemagne, la République Argentine, l'Autriche, la Belgique, la Colonie du Congo Belge, la Bolovie, le Brésil, la Bulgarie, le Chili, la Chine, la République de Colombie, la République de Cuba, le Danemark, la Ville Libre de Dantzig, l'Egypte, l'Espagne, les Colonies espagnoles, l'Esthonie, l'Ethiopie, la Finlande, la France, l'Algérie, les Colonies et Protectorats français de l'Indochine, l'ensemble des autres Colonies françaises, la Grande-Bretagne et divers Colonies et Protectorats britanniques, la Grèce, le Guatémala, la République d'Haïti, la République du Honduras, la Hongrie, l'Inde britannique, l'Etat libre d'Irlande, l'Islande, l'Italie, l'ensemble des Colonies italiennes, le Japon, le Chosen, l'ensemble des autres Dépendances japonaises, la Lettonie, la République de Libéria, la Lithuanie, le Luxembourg, le Maroc (à l'exclusion de la Zone espagnole), le Maroc (Zone espagnole), le Nicaragua, la Norvège, la Nouvelle-Zélande, la République de Panama, le Paraguay, les Pays-Bas, les Indes néerlandaises, les Colonies néerlandaises en Amérique, le Pérou, la Perse, la Pologne, le Portugal, les Colonies portugaises de l'Afrique, les Colonies portugaises de l'Asie et de l'Océanie, la Roumanie, la République de St-Marin, le Salvador, le Territoire de la Sarre, le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes, le Royaume de Siam, la Suède, la Suisse, la Tchécoslovaquie, la Tunisie, la Turquie, l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes, et les Etats-Unis de Vénézuela.

Les soussignés, Plénipotentiaires des Pays ci-dessus énumérés, vu l'article 3 de la Convention, ont, d'un commun accord et sous réserve de ratification, arrêté l'Arrangement suivant:

Chapitre I.

Dispositions générales.

Article Premier.

Objet de l'Arrangement.

Il peut être échangé entre les pays contractants, sous le nom de lettres ou de boites avec valeur déclarée, des lettres contenant des valeurs-papiers et des documents

kallihinnalisi asju sisaldawaid kastikesi, sisu ära-kinnitamisega awaldatud summa suuruses.

Läbikäimistes maade wahel, kes selleks kokku on leppinud, wõiwad awaldatud wäärtusega kirjad ka tollimaksude alla käiwaid asju sisaldada.

Awaldatud wäärtusega kastikeste wahetusešt osawõtmine on piiratud nende lepinguosaliste maadega, kelle postiwalitsused selle talituse sisse-seadmise üle eneste wastastikustes läbikäimistes kokku on leppinud.

Artikkel 2.

Awaldatud wäärtuse ülemmäär.

Postiwalitsustel on õigus awaldatud wäärtuse ülemmäära eneste wastawates läbikäimistes kindlaks määrata, misugune ülemmäär aga mingil juhtumisel 10.000 frangist saadetise kohta madalam olla ei wõi.

Artikkel 3.

Taksid.

Awaldatud wäärtusega kirjade ja kastikeste taks peab ette ära maksetama.

See taks koosneb:

a) kirjade eest — kaalurahast ja kindlast maksust, mida sama raskusega ja sama sihitusega tähtkirja kohta tarwitatakse;

b) kastikeste eest — 20 sentiimilisest kaalurahast iga 50 grammi pealt, kusjuures alammäär on 1 frank ja, peale selle, kindlast tähitusmaksust;

c) kirjade ja kastikeste eest — kinnitusmaksust, mis sihtmaa peale waatamata, iga awaldatud 300 frangi ehk 300 frangi osa pealt üle 50 sentiimi tõusta ei tohi, isegi maades, kes määramata wõimu mõjul juhtuda wõiwate kahjude eest wastutawad.

Artikkel 4.

Üldised tingimused.

1. Awaldatud wäärtusega kirjad ja kastikesed ei tohi sisaldada ühtegi kirja, teadet ehk dokumenti, mis teistele isikutele peale aadressaadi enese ehk tema juures elawate isikute adresseeritud on.

2. Awaldatud wäärtusega kastikesed ei wõi üle 1 kilogrammi rasked olla ega wõi nende mõõdud tõusta üle 30 sentimeetri pikkuses, 10 sentimeetri laiuses ja 10 sentimeetri kõrguses.

de valeur, ainsi que des boîtes contenant des bijoux et objets précieux, avec assurance du contenu pour le montant de la déclaration.

Dans les relations entre les pays qui se sont mis d'accord à ce sujet, les lettres avec valeur déclarée peuvent aussi contenir des objets passibles de droits de douane.

La participation à l'échange des boîtes avec valeur déclarée est limitée à ceux des pays adhérents dont les Administrations sont convenues d'établir ce service dans leurs relations réciproques.

Article 2.

Maximum de déclaration de valeur.

Les divers Offices, dans leurs rapports respectifs, ont la faculté de déterminer un maximum de déclaration de valeur qui, dans aucun cas, ne peut être inférieur à 10.000 francs par envoi.

Article 3.

Taxes.

La taxe des lettres et des boîtes avec valeur déclarée doit être acquittée à l'avance.

Cette taxe se compose:

a) pour les lettres, du port et du droit fixe applicables à une lettre recommandée du même poids et pour la même destination;

b) pour les boîtes, d'un port de 20 centimes par 50 grammes avec un minimum de 1 franc et, en outre, du droit fixe de recommandation;

c) pour les lettres et les boîtes, d'un droit d'assurance qui ne doit pas dépasser 50 centimes par 300 francs ou fraction de 300 francs déclarés, quel que soit le pays de destination, même dans les pays qui se chargent des risques pouvant dériver du cas de force majeure.

Article 4.

Conditions générales.

1. — Les lettres et boîtes avec valeur déclarée ne doivent contenir aucune lettre, note ou document adressés à des personnes autres que le destinataire ou des personnes habitant avec ce dernier.

2. — Les boîtes avec valeur déclarée ne peuvent pas dépasser le poids de 1 kilogramme, ni présenter des dimensions supérieures à 30 centimètres en longueur, 10 centimètres en largeur et 10 centimètres en hauteur.

Artikkel 5.

Kwiitung.

Awaldatud wäärtusi sisaldawa saadetise saatja saab postiteandmise silmapilgul oma saadetise kohta maksuta kwittungi.

Artikkel 6.

Koju kättewiimise ja tollitamise maksud. Nõudmiseni hoidmise taks.

Sihtmaa võib awaldatud wäärtusega kastikeste koju kättewiimise ja tollitamise eest maksu võtta, mille ülemmäär on 50 sentiimi iga saadetise kohta. Kui ta oma seadluste läbi kohustatud on wäljastama awaldatud wäärtusega kirje, mis tollimaksude alla käiwaid asju sisaldawad, võib ta nende kirjade tollitamise eest maksu võtta, mille ülemmäär on 50 sentiimi iga saadetise kohta.

Samuti on ta õigustatud nõudmiseni adresseeritud awaldatud wäärtusega saadetiste eest eritaksi võtma oma maa seadluste järgi.

Artikkel 7.

Tollimaksud ja muud mitte-postimaksud. Wahetalituse maks.

1. — Awaldatud wäärtusega kastikesed käiwad lähtemaa või sihtmaa seadluste alla selles, mis puutub proowimaksude tasumisse wäljaweo juures ja proowi- ja tollikontrolli toimetusse sisseweo juures.

2. — Sisseweo juures nõuetawad tempelmaksud ja proowimiskulud tulewad adressaatidelt wäljastamise juures sisse nõuda. Sel korral, kui awaldatud wäärtusega kastike adressaadi elukoha muutmise, wastuwõtmisešt keeldumise ehk mingi muu põhjuse tõttu mingisse teise wahetusest ofawõtwasse maasse järele saadetakse ehk lähtemaale tagasi saadetakse, tulewad need wastawad maksud, mida uue wäljasaatmise juures maha kustutada ei või, adressaadilt või saatjalt sisse nõuda.

3. — Läbikäimistes postiametkondade wahel, kes selle üle on kokku leppinud, võiwad awaldatud wäärtusega kastikeste saatjad, eelteadaande läbi lähteasutusele, eneste kanda võtta saadetise pealt sihtmaal võetawad tollimaksud ja muud mitte-postimaksud. Sel korral kohustuwad nad maksma summasid, mida sihtasutuse poolt nõuda wõidakse.

Ametkonnal, kes saatja arwel maksude ettetasumist toimetab, on õigus selle eest wahetalitusmaksu võtta, mis üle 25 sentiimi kastikese pealt ei või tõusta. See maks on eelmises artiklis tollitamise eest ettenähtud maksust ärarippumata.

Article 5.

Récépissé.

L'expéditeur d'un envoi contenant des valeurs déclarées reçoit gratuitement au moment du dépôt un récépissé de son envoi.

Article 6.

Droit de factage et de dédouanement. Taxe de poste restante.

Le pays de destination peut percevoir, pour le factage et pour le dédouanement des boîtes avec valeur déclarée, un droit de 50 centimes au maximum par envoi. Lorsqu'il est autorisé par sa législation à délivrer les lettres de valeur contenant des objets passibles de droits de douane, il peut percevoir, pour le dédouanement de ces lettres, un droit de 50 centimes au maximum par envoi.

Il est également autorisé à percevoir pour les envois avec valeur déclarée adressés poste restante une taxe spéciale d'après sa législation.

Article 7.

Droits de douane et autres droits non postaux. Droit de commission.

1. — Les boîtes avec valeur déclarée sont soumises à la législation du pays d'origine ou du pays de destination en ce qui concerne, à l'exportation, la restitution des droits de garantie, et, à l'importation, l'exercice du contrôle de la garantie et de la douane.

2. — Les droits fiscaux et frais d'essayage exigibles à l'importation sont perçus sur les destinataires lors de la distribution. Si, par suite de changement de résidence du destinataire, de refus ou pour toute autre cause, une boîte de valeur déclarée vient à être réexpédiée sur un autre pays participant à l'échange ou renvoyée au pays d'origine, ceux des frais dont il s'agit qui ne sont pas remboursables à la réexportation sont recouvrés sur le destinataire ou sur l'expéditeur.

3. — Dans les relations entre Offices qui se sont mis d'accord à cet égard, les expéditeurs de boîtes avec valeur déclarée peuvent prendre à leur charge les droits de douane et autres droits non postaux dont l'envoi serait passible dans le pays de destination, moyennant déclaration préalable au bureau de dépôt. Dans ce cas, ils doivent s'engager à payer les sommes qui pourraient être réclamées par le bureau destinataire.

L'Office qui fait l'avance de droits pour le compte de l'expéditeur est autorisé à percevoir de ce chef un droit de commission qui ne peut dépasser 25 centimes par boîte. Ce droit est indépendant de celui prévu à l'article précédent pour le dédouanement.

Artikkel 8.

Käskjalaga koju kättewiimine.

Saadetise saatja wõib nõuda selle kättewiimist erikäskjalaga kohe pärast päralejõudmist, tingimustel, mis Konwentsiooni 40. artikli läbi kindlaks on määratud.

Siiski on sihtkoha ametkonnale õigus jäetud saadetise enese asemel selle päralejõudmise teadet käskjalaga koju kätte wiia, kui tema määrused seda nõuawad.

Artikkel 9.

Wäärtuse awaldamine.

Wääituse awaldamine ei wõi tõusta üle saadetise sisu tõsise wäärtuse, kuid on ka lubatud awaldada ainult üht osa sellest wäärtusest. Paberite suhtes, mille wäärtus nende kokkuseadmise kuludes seisab, ei wõi awaldatud summa tõusta üle kulude, mis nende dokumentide asemelemuretsemise läbi kaotsimineku korral tekiksid.

Iga pettuslik wäärtuse awaldamine kõrgemalt, kui saadetise sisu tõsine wäärtus on, toob kaasa kohtuliku wastutuselewõtmise, kuiwõrd lähtemaa seadusandlus seda ette näeb.

Artikkel 10.

Keelud.

1. — On keelatud awaldatud wäärtusega kirjadesse paigutada:

a) asju, mis Konwentsiooni 41. artiklis 1. paragrahwis, tähtede a), b), e), f) ja g) all mainitud on;
b) elusloomi;
c) metallrahasid;
d) tollimaksude alla käiwaid asju, wälja arwatud wäärtpaberid, ning kinnipidades esimese artikli määrusest;
e) kulda wõi hõbedat — ümbertöötatult ehk mitte kalliskiwa, wäärtehteid ning muid kallihinnalisi asju.

2. — On keelatud awaldatud wäärtusega kastikestesse paigutada:

a) asju, mis Konwentsiooni 41. artiklis 1. paragrahwis tähtede a), b), f), g) all ja eelmises paragrahwis täht b) all mainitud on;
b) kirje ehk teateid, millel tegeliku ja isikliku kirjawahetuse iseloom on; siiski on lubatud saadetisse paigutada lahtist kaubakirja, mis ainult arwet iseloomustawaid ülestähendusi sisaldada wõib, samuti ka lihtsat kastikese aadressi ärakirja ühes saatja aadressi äratähendamisega;

Article 8.

Remise par exprès.

L'expéditeur d'un envoi peut en demander la remise à domicile par porteur spécial aussitôt après l'arrivée, aux conditions fixées par l'article 40 de la Convention.

Est, toutefois, réservée à l'Office de destination, la faculté de faire remettre par exprès un avis d'arrivée de l'envoi au lieu de l'envoi lui-même lorsque ses règlements le comportent.

Article 9.

Déclaration de valeur.

La déclaration de valeur ne peut pas dépasser la valeur réelle du contenu de l'envoi, mais il est permis de ne déclarer qu'une partie de cette valeur. Le montant de la déclaration des papiers représentant une valeur à raison de leurs frais d'établissement ne peut pas dépasser les frais de remplacement éventuels de ces documents en cas de perte.

Toute déclaration frauduleuse de valeur supérieure à la valeur réelle du contenu d'un envoi est passible des poursuites judiciaires que peut comporter la législation du pays d'origine.

Article 10.

Interdictions.

1. — Il est interdit d'insérer dans les lettres avec valeur déclarée:

a) les objets mentionnés à l'article 41 § 1, de la Convention, sous les lettres a), b), e), f) et g);
b) des animaux vivants;
c) des espèces monnayées;
d) des objets passibles de droits de douane, à l'exception des valeurs-papier sous réserve des dispositions de l'article premier;
e) de l'or ou de l'argent, manufacturés ou non, des pierreries, des bijoux et autres objets précieux.

2. — Il est interdit d'insérer dans les boîtes avec valeur déclarée:

a) les objets mentionnés à l'article 41, § 1, de la Convention sous les lettres a), b), f), g), et au paragraphe ci-dessus, lettre b);
b) des lettres ou notes ayant le caractère de correspondance actuelle et personnelle; il est cependant permis d'insérer dans l'envoi la facture ouverte réduite à ses énonciations constitutives de même qu'une simple copie de l'adresse de la boîte avec mention de l'adresse de l'expéditeur;

c) liikumiſel olewat raha;

d) pangatähti ehk mingiſuguſeid mittenimeliſi määrtpabereid, dokumente ja asju, mis äripaberite liiki kuuluwad;

e) oopiumi, morfiumi, kokaiini ja teiſi uimastawaid aineid. Kuid see keeld ei käi ſedaliiki ſaadetiste kohta, mis arſtlikul otstarbel ſaadetakſe maadesſe, kes neid ſaadetiſi ſel tingimuſel lubawad.

3. — Sel korral, kui awaldatud määrtuſega kirjad ehk kastikeſed asju ſiſaldawad, mille paigutamine ſaadetiſſe keelatud on, tuleb käſitada eelmiſe artikli 2. lõigendis ettenähtud määruſi.

4. — Konwentſiooni 41. artikli 2. paragrahwi määruſi tuleb käſitada asjade ſuhtes, mis ekslikult ſaatmiſeks on wastu wõetud ning mis ſellesſamas artiklis tähtede a), b), e), f) all ja ſiin ülalolewas 1. paragrahwis täht b) all ettenähtud keelude alla kuuluksid.

Muud asjad tulewad lähtekohta tagaſi ſaata, wälja arwatud juhtumine, kui ſihtkoha maa postiwalitſus oma ſeadluste järgi õigustatud on neid asju adreſſaadile wäljastama.

Sel korral, kui ſaatmiſeks ekslikult wastuwõetud ſaadetiſi lähtekohta tagaſi ei ſaadeta ega ka adreſſaadile ei wäljastata, peab lähteametkonnale täpſelt teatatama, mil wiiſil nende ſaadetistega on talitatud.

Artikkel 11.

Makſuwabad ſaadetiſed.

1. — Postitalituſe kohta käiwad awaldatud määrtuſega kirjad, mida postiwalitſuste eneste wahel ehk nende walitſuste ja Rahwuswaheliſe Büroo wahel wahetatakſe, on kõigiſt postimakſudeſt wabad.

2. — Seeſama makſab ka lunaga koormamata awaldatud määrtuſega kirjade ja kastikeste kohta, mida ſõjawangid ja Konwentſiooni 43. artikli 2. paragrahwis mainitud teadeteandmiſe bürood ſaadawad ehk ſaawad.

Artikkel 12.

Tagaſtamine. Aadreſſi muutmine.

Awaldatud määrtuſega ſaadetiſe ſaatja wõib ſeda postilt tagaſi nõuda ehk ſelle aadreſſi muuta lasta, et ſeda ſaadetiſt kas eſialgſe ſihtmaa piirides ehk mõnesſe teiſe lepinguoſalisſe maaſſe, Konwentſiooni 45. artiklis äramääratud tingimustel järele ſaata.

c) des monnaies ayant cours;

d) des billets de banque ou valeurs quelconques au porteur, des titres et des objets rentrant dans la catégorie des papiers d'affaires;

e) de l'opium, de la morphine, de la cocaïne et autres stupéfiants. Toutefois, l'interdiction ne s'applique pas aux envois de l'espèce effectués dans un but médical pour les pays qui les admettent à cette condition.

3. — Les dispositions prévues au 2-e alinéa de l'article précédent sont applicables lorsque les lettres ou boîtes avec valeur déclarée contiennent des objets dont l'insertion est interdite.

4. — Les dispositions de l'article 41, § 2, de la Convention sont applicables aux objets admis à tort à l'expédition qui tomberaient sous le coup des interdictions prévues au même article, sous les lettres a), b), e), f), ainsi qu'au § 1, lettre b), ci-dessus.

Les autres objets doivent être renvoyés au timbre d'origine, sauf le cas où l'Administration du pays de destination serait autorisée, par sa législation, à les remettre au destinataire.

Dans le cas où des envois admis à tort à l'expédition ne sont ni renvoyés à l'origine ni remis au destinataire, l'Office expéditeur doit être informé d'une manière précise du traitement appliqué à ces envois.

Article 11.

Franchises.

1. — Les lettres avec valeur déclarée relatives au service postal échangées, soit par les Administrations postales entre elles, soit entre ces Administrations et le Bureau international, sont exemptes de toutes taxes postales.

2. — Il en est de même des lettres et des boîtes avec valeur déclarée non grevées de remboursement expédiées ou reçues par des prisonniers de guerre et par les bureaux de renseignements mentionnés à l'article 43, § 2, de la Convention.

Article 12.

Retrait. Modification d'adresse.

L'expéditeur d'un envoi avec valeur déclarée peut le faire retirer du service ou en faire modifier l'adresse pour réexpédier cet envoi, soit à l'intérieur du pays de destination primitive, soit sur l'un quelconque des pays contractants, aux conditions fixées par l'article 45 de la Convention.

Artikkel 13.

Wäljastusteade.

Saatja wõib Konwentsiooni 49. artiklis äramääratud tingimustel wäljastusteate saada.

Artikkel 14.

Järelesaatmine. Mittewäljastamised.

Järelesaadetawad ehk mittewäljastatud awaldatud wäärtusega saadetised käiwad Konwentsiooni 46. artikli määruste alla.

Artikkel 15.

Järelpärimised.

Järelpärimiste suhtes awaldatud wäärtusega kirjade ja kastikeste üle talitawad postiwalitsused Konwentsiooni 47. artikli määruste järgi.

Article 13.

Avis de réception.

L'expéditeur peut obtenir un avis de réception dans les conditions déterminées par l'article 49 de la Convention.

Article 14.

Réexpédition. Rebuts.

Les dispositions de l'article 46 de la Convention s'appliquent aux envois avec valeur déclarée réexpédiés ou tombés en rebut.

Article 15.

Réclamations.

En ce qui concerne les réclamations des lettres et boîtes avec valeur déclarée, les Administrations se conforment aux dispositions de l'article 47 de la Convention.

II peatükk.

Wastutus.

Artikkel 16.

Wastutuse ulatus.

1. — Järgmises artiklis ettenähtud juhtumised wälja arwatud, on postiwalitsused awaldatud wäärtusega saadetiste kaotsimineku, warguse ehk rikke eest wastutawad.

Nende wastutus käib nii wallaliselt transporteeritud, kui ka kinnistes kottsaadetustes weetud saadetiste kohta.

Saatjal on õigus kaotsimineku, warguse ehk rikke tõelikule kahjusummale wastawat kahjutasu saada, ilma et kahjutasu ühelgi juhtumisel awaldatud wäärtuse summast üle wõiks tõusta.

Kahjutasu maksetakse wälja adressaadile, kui wiimane seda nõuab, kas päraft tingimuse ülesseadmist warastatud ehk rikutud saadetise wastuwõtmisel ehk aga ära näidates, et saatja ennast oma õigusteft tema kasuks lahti on öelnud.

2. — Kaudsed kahjud ehk saamatajäänud tulud arwesse ei wõeta.

3. — Saadetise kaotsimineku ehk tema sisu täieliku häwinemise korral ja kui saatjale tasu maksetakse, on wiimasel peale selle õigus saatmiskulude tagasisaamiseks.

Kui järelpärimise põhjuseks postitalituse ekstus oli, maksetakse samuti ka järelpärimise maksud tagasi.

4. — Kinnitusmaks jääb igal juhtumisel postiwalitsustele.

Chapitre II.

Responsabilité.

Article 16.

Etendue de la responsabilité.

1. — Sauf les cas prévus à l'article suivant, les Administrations répondent de la perte, de la spoliation ou de l'avarie des envois avec valeur déclarée.

Leur responsabilité est engagée tant pour les envois transportés à découvert que pour ceux acheminés en dépêches closes.

L'expéditeur a droit à une indemnité correspondant au montant réel de la perte, de la spoliation ou de l'avarie, sans que l'indemnité puisse dépasser en aucun cas le montant de la déclaration de valeur.

L'indemnité est versée au destinataire lorsque celui-ci la réclame, soit après avoir formulé des réserves, en prenant livraison d'un envoi spolié ou avarié, soit en établissant que l'expéditeur s'est désisté de ses droits en sa faveur.

2. — Les dommages indirects ou les bénéfices non réalisés ne sont pas pris en considération.

3. — En cas de perte de l'envoi ou de destruction complète de son contenu et si le remboursement est effectué au profit de l'expéditeur, celui-ci a, en outre, droit à la restitution des frais d'expédition.

Lorsqu'une réclamation a été motivée par une faute de service, les droits de réclamation sont également restitués.

4. — Le droit d'assurance reste acquis dans tous les cas aux Administrations.

Artikkel 17.

Erandid wastutuſe põhimõtte ſuhtes.

Postiwalitſuſed on wabastatud igaſt wastutuſeſt:

a) wääramata wõimu juhtumiſe korral; ſiiski püſib wastutus lähteametkonna ſuhtes, kes kohustunud on wääramata wõimu mõjul tekkiwaid kahjuſid taſuma (art. 3, täht c);

b) kui nad ſaadetiste üle aru anda ei wõi talituſe dokumentide häwinemiſe tagajärjel wääramata wõimu mõjul;

c) kui kahju ſaatja ekſituſe wõi hooletuſe läbi on ſündinud, ehk asja iſeloomuſt on tingitud;

d) kui on tegemiſt ſaadetistega, mille ſiſu 10. artiklis ettenähtud mingi keelu alla käib;

e) kui on tegemiſt ſaadetistega, millede ſuhtes oli toime pandud pettuslik, ſaadetiſe ſiſu tõſiſeſt wäärtuſeſt kõrgem wäärtuſe awaldamine;

f) kui on tegemiſt ſaadetistega, mille ſuhtes mingit järelotſimiſe nõudmiſt Konwentſiooni 47. artiklis ettenähtud ühe aasta jooksul ei ole eſitatud;

g) meritranspordi ſuhtes, kui lepinguoſaliſte maade postiwalitſuſed on teatanud, et neil wõimalik ei ole oma peale wastutuſt nende poolt kaſutatud laewadel weetawate wäärtuſte eeſt wõtta.

Artikkel 18.

Wastutuſe lõpp.

Postiwalitſuſte wastutus lõpeb awaldatud wäärtuſega ſaadetiſte ſuhtes, mille kättetoimetamine nende ſiſemaaliſes määrustikus ettekirjutatud nõuete järgi on ſündinud ning mida nende ſaadetiſte õigustatud ſaajad wastu on wõtnud, ilma et nad eelolewas 16. artiklis ettenähtud tingimuſi üles oleksid ſeadnud.

Siiski jääb wastutus püſima, kui adreſſaat, korrapäraſe kättetoimetamiſe peale waatamata, wiibimata kahjutaſu nõudmiſega eſineb.

Artikkel 19.

Kahjutaſu maksmine. Maksmiſe tähtaeg.

Kahjutaſu maksmiſe ja maksmiſe tähtaja ſuhtes käiwad Konwentſiooni 53. ja 54. artikli määruſed ka awaldatud wäärtuſte talituſe kohta.

Article 17.

Exceptions au principe de responsabilité.

Les Administrations sont dégagées de toute responsabilité:

a) en cas de force majeure; toutefois, la responsabilité subsiste à l'égard de l'Office expéditeur qui a accepté de couvrir les risques de force majeure (art. 3, lettre c);

b) lorsqu'elles ne peuvent rendre compte des envois par suite de la destruction des documents de service pour cause de force majeure;

c) lorsque le dommage a été causé par la faute ou la négligence de l'expéditeur, ou provient de la nature de l'objet;

d) lorsqu'il s'agit d'envois dont le contenu tombe sous le coup de l'une des interdictions prévues à l'article 10;

e) lorsqu'il s'agit d'envois qui ont fait l'objet d'une déclaration frauduleuse de valeur supérieure à la valeur réelle du contenu;

f) lorsqu'il s'agit d'envois qui n'ont donné lieu à aucune réclamation dans le délai d'un an prévu à l'article 47 de la Convention;

g) en matière de transport maritime, lorsque les Offices des pays adhérents ont fait connaître qu'ils n'étaient pas en mesure d'accepter la responsabilité des valeurs à bord des navires dont ils font emploi.

Article 18.

Cessation de la responsabilité.

Les Administrations cessent d'être responsables des envois avec valeur déclarée dont la remise a eu lieu dans les conditions prescrites par leur règlement intérieur et dont les ayants droit ont pris livraison sans formuler les réserves prévues à l'article 16 ci-dessus.

Toutefois, la responsabilité est maintenue si le distinataire, nonobstant la remise régulière, dépose immédiatement une réclamation.

Article 19.

Payement de l'indemnité. Délai de payement.

En ce qui concerne le payement de l'indemnité, et le délai de payement, les dispositions des articles 53 et 54 de la Convention s'appliquent au service des valeurs déclarées.

Artikkel 20.

Wastutuſe kindlaksmääramine.

1. — Wastutus langeb postiwalitſuſe peale, kes ſaadetiſe ilma märkuſetegemiſeta wastu on wõtnud ja kes kõigiſt temale kättemuretſetud määrustekohaſteſt juurdlusabinõudeſt hoolimata nii wäljaſtuſt adreſſaadile, kui ka, wastawal korral, korrapäraliſt järgmiſele ametkonnale edaſiandmiſt tõendada ei ſuuda.

Kuni wastupidiſe tõenduſeni on postiwalitſus, kes awaldatud wäärtuſi ſiſaldawa kirja ehk kaſtikeſe teiſele postiwalitſuſele edaſi on annud, waba igaſuguſeſt wastutuſeſt, kui wahetuſaſutus, kellele kiri ehk kaſtike üle anti, eſimeſe postiga päraſt wõrdlemiſt lähtekoha postiwalitſuſele protokolli ei ſaatnud, milles kas kogu awaldatud wäärtuſte kimbu ehk aga kirja wõi kaſtikeſe eneſe puudumine wõi rike kindlaks tehakſe.

2. — Kui kaotſiminek, wargus ehk rike transporteerimiſe kestel juhtus, ilma et wõimalik oleks kindlaks teha, miſſuguſe maa territooriumil wõi talituſes ſee ſündis, kannawad asjaoſaliſed postiwalitſuſed kahju ühesuurustes oſades. Siiski, kui wargus ehk rike ſihtmaal kindlaks tehti, jääb ſellele postiwalitſuſele õigus tõendada, et nii ſaadetiſe kestal kui ka kinnistuſes ühtegi nähtawat riket ilmſiks ei tulnud ja et kaal postileandmiſel ülesſeatud kaaluſt lahku ei läinud.

3. — Kui kaotſiminek, wargus ehk rike mingi käesolewa kokkuleppega mitte ühinenud wahepealſe maa territooriumil ehk talituſes juhtus, kannawad teiſed postiwalitſuſed kahju ühesuurustes oſades. Sel juhtumiſel peab ſaatja autentſel wiiſil tõendama, et ſaadetiſe ſiſu täielik, terwe ja hoolega kinni pakitud oli.

Seeſama makſab ka meritranspordi juhtes, kui kaotſiminek, wargus ehk rike mingi lepinguoſaliſe ametkonna talituſes juhtus, kes wastutuſt oma peale ei wõta (art. 17, täht g).

4. — Kahjutaſu maksmiſe läbi ning ſelle ſumma piirides annab wastutaw postiwalitſus kahjutaſuſaanud iſiku õiguſed igaſuguſe juhtudawõiwa nõudmiſe ſuhtes olgu adreſſaadi, ſaatja ehk kolmandate iſikute wastu.

Kui kadunuks arwatud ſaadetis päraſtpoole ſiiski täielikult ehk oſaliſelt üles leitakſe, peab iſikule, kellele kahjutaſu on makstud, teatawaks

Article 20.

Détermination de la responsabilité.

1. — La responsabilité incombe à l'Administration qui, ayant reçu l'objet sans faire d'observation et étant mise en possession de tous les moyens réglementaires d'investigation, ne peut établir ni la délivrance au destinataire, ni, s'il y a lieu, la transmission régulière à l'Administration suivante.

Jusqu'à preuve du contraire, l'Administration qui a transmis une lettre ou une boîte contenant des valeurs déclarées à une autre Administration est déchargée de toute responsabilité à cet égard, si le bureau d'échange auquel la lettre ou la boîte a été livrée n'a pas fait parvenir, par le premier courrier après la vérification, à l'Administration expéditrice, un procès-verbal constatant l'absence ou l'altération, soit du paquet entier des valeurs déclarées, soit de la lettre ou de la boîte elle-même.

2. — Si la perte, la spoliation ou l'avarie s'est produite en cours de transport, sans qu'il soit possible d'établir sur le territoire ou dans le service de quel pays le fait s'est accompli, les Administrations en cause supportent le dommage par parts égales. Toutefois, si la spoliation ou l'avarie a été constatée dans le pays de destination, il incombe à l'Administration de ce pays de prouver que ni l'emballage, ni la fermeture de l'objet n'ont montré aucune défectuosité apparente et que le poids n'a pas différé de celui établi lors du dépôt.

3. — Si la perte, la spoliation ou l'avarie s'est produite sur le territoire ou dans le service d'un Office intermédiaire qui n'a pas adhéré au présent Arrangement, les autres Administrations supportent le dommage par parts égales. Dans ce cas, l'expéditeur doit prouver d'une manière authentique que le contenu de l'envoi était complet, intact et soigneusement emballé.

Il en est de même en cas de transport maritime, si la perte, la spoliation ou l'avarie s'est produite dans le service d'un Office adhérent qui n'accepte pas la responsabilité (art. 17, lettre g).

4. — Par le fait du paiement de l'indemnité et jusqu'à concurrence de son montant, l'Administration responsable est subrogée dans les droits de la personne qui a reçu l'indemnité pour tout recours éventuel soit contre le destinataire, soit contre l'expéditeur ou contre les tiers.

Toutefois, si ultérieurement, un envoi considéré comme perdu est retrouvé entièrement ou partiellement, la personne à qui l'indem-

tehtama, et ta makstud kahjutasu tagasimaksmise wastu õigustatud on seda omandama.

Artikkel 21.

Wastutuse piiramine.

1. — Kõigil juhtumistel wastutab iga postiwalitsus teiste postiwalitsuste ees ainult kuni awaldatawa määrtuse ülemmäärani, mis tema eneselt kohta maksma on pannud.

2. — Kui awaldatud määrtusi sisaldaw kiri ehk kastikene on kaotsi läinud, warastatud ehk rikutud määramata wõimu mõjul, on postiwalitsus, kelle territooriumil ehk talituses kaotsiminek, wargus ehk rike juhtus, ainult sel korral lähteametkonna ees wastutaw, kui mõlemad maad määramata wõimu mõjul tekkiwad kahjud oma kanda wõtawad.

Artikkel 22.

Kahjutasu tasumine lähteametkonnale.

Wastutaw ametkond ehk see ametkond, kelle arwel maksmist toimetati, on kohustatud lähteametkonnale wiimase poolt makstud kahjutasu summat kolmekuulise tähtaja jooksul päralt maksuteatamist ära tasuma. See tasumine teostub ilma krediteeriwale ametkonnale kulusid sünnitamata kas posttransferdiga wõi krediteeriwa maa pealinna ehk mingi kaubalinna peale wäljakirjutatud, ettenäitamise peale wäljamaksetawa weksli läbi wõi aga krediteeriwal maal liikumas olewas sularahas. Peale eeltähendatud kolmekuulise tähtaja möödumist kannab wõlgu olew summa seitse protsenti intressi aastas, nimetatud tähtaja möödumise päewast arwates.

Ametkond, kelle wastutus korrapäraselt on kindlaks tehtud ja kes alguses nõus ei olnud kahjutasu maksma, peab oma kanda wõtma kõik kõrwalised kulud, mis maksmise mitteõigustatud wiiwitamisest järelduwad.

III peatükk.

Lunalised saadetised.

Artikkel 23.

Taksid ja tingimused.

Awaldatud määrtusega kirje ja kastikesi wõib lunaga koormata Konwentsiooni 58. artiklis ettenähtud tingimustel. Need saadetised käiwad selle awaldatud määrtusega saadetiste liigi wormaliteetide ja taksi̇de alla, kuhu nad kuuluwad.

nité a été payée doit être avisée qu'il lui est loisible d'en prendre possession, contre restitution du montant de l'indemnité payée.

Article 21.

Limitation de la responsabilité.

1. — La responsabilité de chaque Administration n'est dans tous les cas engagée, à l'égard des autres Administrations, que jusqu'à concurrence du maximum de déclaration de valeur qu'elle a adopté.

2. — Lorsqu'une lettre ou une boîte contenant des valeurs déclarées a été perdue, spoliée ou avariée par suite de force majeure, l'Administration sur le territoire ou dans le service de laquelle la perte, la spoliation ou l'avarie s'est produite n'en est responsable devant l'Administration expéditrice que si les deux pays se chargent des risques en cas de force majeure.

Article 22.

Remboursement de l'indemnité à l'Office expéditeur.

L'Office responsable ou pour le compte duquel le payement est effectué est tenu de rembourser à l'Office expéditeur le montant de l'indemnité payée par celui-ci dans un délai de trois mois après notification du payement. Ce remboursement s'effectue sans frais pour l'Office créditeur, soit au moyen d'un mandat de poste ou d'une traite payable à vue sur la capitale ou sur une place commerciale du pays créancier, soit en espèces ayant cours dans le pays créditeur. Passé le délai de trois mois susvisé, la somme due est productive d'intérêt à raison de sept pour cent l'an, à compter du jour de l'expiration dudit délai.

L'Office dont la responsabilité est dûment établie et qui a tout d'abord décliné le payement de l'indemnité doit prendre à sa charge tous les frais accessoires résultant du retard non justifié apporté au payement.

Chapitre III.

Envois contre remboursement.

Article 23.

Taxes et conditions.

Les lettres et boîtes avec valeur déclarée peuvent être grevées de remboursement aux conditions admises par l'article 58 de la Convention. Ces objets sont soumis aux formalités et aux taxes des envois de valeur déclarée de la catégorie à laquelle ils appartiennent.

Artikkel 24.

Lunasumma tühistamine ja muutmine.

Lunaga koormatud awaldatud wäärtusega saadetise saatja wõib täielikku ehk osalist lunasumma kustutamist nõuda.

Sedaliiki nõudmised käiwad samade määruste alla, kui tagastamise ja aadressi muutmise nõudmised (Konwentsiooni art. 45).

Artikkel 25.

Wastutus kaotsimineku, warguse ehk rikke korral.

Lunaga koormatud awaldatud wäärtusega kirja ehk kastikese kaotsimineku, warguse ehk rikke korral wastutab postitalitus eelmises peatükis kindlaksmääratud tingimuste kohaselt.

Artikkel 26.

Kahjutasu mitte-sissekassеerimise, puuduliku ehk pettusliku sissekassеerimise korral.

Kui saadetis adressaadile on wäljastatud ilma lunasumma sissekassеerimata, on saatjal õigus kahjutasu peale tingimusel, et nõudmine Konwentsiooni 47. artikli 2. paragrahwis ettenähtud tähtaja jooksul esitatud on ja ainult siis, kui mitte-sissekassеerimine tema enese wea wõi hooletuse läbi tingitud ei olnud ehk kui saadetise sisu 9. ja 10. artiklis ettenähtud mingi keelu alla ei käi. Sama kord maksab ka siis, kui adressaadilt sissekassеeritud summa näidatud lunasummast wäiksem on ehk kui sissekassеerimine pettuslikult sündis.

Kahjutasu ei wõi lunasummast ühelgi juhtumisel suurem olla.

Kahjutasu maksmise läbi ning selle summa piirides omab wastutaw postiwalitsus saatja õigused igasuguse juhtudawõiwa nõudmise suhtes olgu adressaadi ehk kolmandate isikute wastu.

Artikkel 27.

Sissekassеeritud summade kindlustus. Maksmise kohustus. Tähtajad ja wastunõudmised. Takside jaotamine.

Konwentsiooni 61, 63, 64, 65, 66, 67 ja 68 artikli määrused maksawad samuti ka lunaga koormatud awaldatud wäärtusega saadetiste kohta.

Article 24.

Annulation ou modification du montant du remboursement.

L'expéditeur d'un envoi avec valeur déclarée, grevé de remboursement, peut demander le dégrèvement total ou partiel du montant du remboursement.

Les demandes de cette nature sont soumises aux mêmes dispositions que les demandes de retrait ou de modification d'adresse (art. 45 de la Convention).

Article 25.

Responsabilité en cas de perte, de spoliation ou d'avarie.

La perte, la spoliation ou l'avarie d'une lettre ou boîte avec valeur déclarée, grevée de remboursement, engagent la responsabilité du service postal dans les conditions déterminées par le chapitre précédent.

Article 26.

Indemnité en cas de non-encaissement, d'encaissement insuffisant ou frauduleux.

Si l'envoi a été livré au destinataire sans encaissement du montant du remboursement, l'expéditeur a droit à une indemnité, pourvu qu'une réclamation ait été formulée dans le délai prévu à l'article 47, § 2 de la Convention et à moins que le non-encaissement ne soit dû à une faute ou à une négligence de sa part ou que le contenu de l'envoi ne tombe sous le coup de l'une des interdictions prévues aux articles 9 et 10. Il en est de même si la somme encaissée du destinataire est inférieure au montant du remboursement indiqué ou si l'encaissement a été effectué frauduleusement.

L'indemnité ne pourra dépasser, dans aucun cas, le montant du remboursement.

Par le fait du payement de l'indemnité et jusqu'à concurrence de son montant, l'Administration responsable est subrogée dans les droits de l'expéditeur pour tout recours éventuel contre le destinataire ou les tiers.

Article 27.

Garantie des sommes encaissées. Obligation de payer. Délais et recours. Partage des taxes.

Les dispositions des articles 61, 63, 64, 65, 66, 67 et 68 de la Convention s'appliquent au service des valeurs déclarées grevées de remboursement.

IV peatükk.

Takſide tarwitamine. Tranſiidi kulud.

Artikkel 28.

Takſide tarwitamine.

Wälja arwatud ſee, mis Konwentſiooni 68. artiklis ära on määratud, jääwad Kokkuleppes ettenähtud postitakſid ja makſud ametkonnale, kes neid on wõtnud.

Artikkel 29.

Tranſiidi ja ladukulud.

Awaldatud wäärtuſega kirjad ja kastikeſed käiwad Konwentſioonis ettenähtud tranſiidi- ja ladukulude alla.

Chapitre IV.

Attribution des taxes. Frais de transit.

Article 28.

Attribution des taxes.

Sauf ce qui est stipulé à l'article 68 de la Convention les taxes et droits postaux prévus par l'Arrangement, sont acquis en entier à l'Office qui les a perçus.

Article 29.

Frais de transit et d'entrepôt.

Les lettres et les boîtes avec valeur déclarée sont assujetties aux frais de transit et d'entrepôt prévus par la Convention.

V peatükk.

Mitmeſuguſed määruſed.

Artikkel 30.

Konwentſiooni määruste tarwitamine.

Konwentſiooni ja tema Määrustiku määruſed makſawad awaldatud wäärtuſega ſaadetiste kohta kõiges ſelles, mis käesolewas Kokkuleppes ja tema Määrustikus otſekohe ette ei ole nähtud.

Siiski on Konwentſiooni II jagu moodustawad määruſed makswad ainult järgmiste määruste tingimuſel:

a) awaldatud wäärtuſega ſaadetiſi wõib kinnistes kottſaadetustes tranſiteerida läbi nende maade territooriumide, kes ſedaliiki ſaadetiste kohta käiwa Kokkuleppega ühinenud ei ole, ſamuti ka läbi liitunud ehk mitteliitunud maade meritalituste, misſuguſed maad wäärtuste eeſt ei wastuta; niiſuguſel juhtumiſel on nende maade wastutus tähtſaadetiste kohta ettenähtud wastutuſega piiratud.

b) kinnitusmakſu awaldatud wäärtuſega kirjade ja kastikeste eeſt wõetakſe määrade järgi, mis maade poolt kindlaks on määratud ning Rahwuswaheliſele Büroole Schweitſi postiwalitſuſe kaudu on teatatud.

Artikkel 31.

Talituſeſt oſawõtwad postiaſutuſed.

Postiwalitſuſed wõtawad kõik tarwilikud abinõud tarwituſele, et awaldatud wäärtuſega kirjade ja kastikeste talitus, nii palju kui wõimalik, kõigis nende maade aſutustes teostuks.

Chapitre V.

Dispositions diverses.

Article 30.

Application des règles de la Convention.

Les dispositions de la Convention et de son Règlement s'appliquent aux envois avec valeur déclarée pour tout ce qui n'est pas expressément prévu dans le présent Arrangement et son Règlement.

Toutefois, les dispositions qui font l'objet du titre II de la Convention ne sont applicables que sous réserve des dispositions suivantes:

a) les envois avec valeur déclarée peuvent transiter en dépêches closes par le territoire des pays non adhérents à l'Arrangement concernant les envois de l'espèce, ainsi que par les services maritimes de pays adhérents ou non pour lesquels la responsabilité des valeurs n'est pas acceptée; dans ce cas, la responsabilité de ces pays est limitée à celle qui est prévue pour les envois recommandés;

b) le droit d'assurance des lettres et des boîtes avec valeur déclarée est perçu aux taux que les pays ont fixés et notifiés au Bureau international par l'intermédiaire de l'Administration des postes suisses.

Article 31.

Bureaux participant au service.

Les Administrations prennent les mesures nécessaires pour assurer, autant que possible, le service des lettres et boîtes avec valeur déclarée dans tous les bureaux de leurs pays.

Siiski on wäljaspool Euroopat olewate maade postiwalitsused ja Türgi postiametkond õigustatud awaldatud määrtusega saadetiste talitust ainult teatud asutustes teostama.

Artikkel 32.

Kokkuastumiste wahelistel ajajärkudel tehtud ettepanekute heakskiitmine.

Et täidewiidawateks saada, peawad kokkuastumiste wahelistel ajajärkudel (Konwentsiooni 18. ja 19. art.) tehtud ettepanekute poolt olema:

a) kõik hääled, kui on tegemist uute määruste juurelisamisega ehk käesolewa artikli kui ka artiklite 1 kuni 6, 8, 11, 12, 13, 15 kuni 30 ja 33 ehk Määrustiku 17. artikli määruste muutmisega;

b) kaks kolmandikku häältest, kui on tegemist käesolewa Kokkuleppe muude artiklite, peale eelmainitute, ehk Määrustiku artiklite 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11 ja 16 määruste muutmisega;

c) lihtne häälteenamus, kui on tegemist Määrustiku muude artiklite muutmisega ehk käesolewa Kokkuleppe või Määrustiku määruste seletamisega, wälja arwatud Konwentsiooni 10. artiklis ettenähtud waielusjuhtumine.

Toutefois, les Administrations des pays hors d'Europe et l'Office turc sont autorisés à restreindre à certains bureaux le service des envois avec valeur déclarée.

Article 32.

Approbation des propositions faites dans l'intervalle des réunions.

Pour devenir exécutoires, les propositions faites dans l'intervalle des réunions (art. 18 et 19 de la Convention) doivent réunir:

a) l'unanimité des suffrages, s'il s'agit de l'addition de nouvelles dispositions ou de la modification des dispositions du présent article et des articles 1 à 6, 8, 11, 12, 13, 15 à 30 et 33 ou de l'article 17 du Règlement;

b) les deux tiers des suffrages, s'il s'agit de la modification des dispositions du présent Arrangement autres que celles des articles précités ou des articles 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11 et 16 du Règlement;

c) la simple majorité absolue, s'il s'agit de la modification des autres articles du Règlement ou de l'interprétation des dispositions du présent Arrangement ou du Règlement, sauf le cas de litige prévu à l'article 10 de la Convention.

Lõpumääruseb.

Artikkel 33.

Kokkuleppe maksmapanemine ning kestwus.

Käesolew Kokkulepe pannakse maksma 1. oktoobril 1925 ning jääb jõusse määramata aja jookul.

Mille kinnituseks ülalloetletud maade täiswolinikud käesolewa Kokkuleppe alla kirjutanud on ühes eksemplaris, mis Rootsi Walitsuse arhiiwi alalhoiule jääb ning millest igale kokkuleppeosalisele ärakiri wälja antakse.

Tehtud Stokholmis, 28-dal augustil 1924.

Dispositions finales.

Article 33.

Mise à exécution et durée de l'Arrangement.

Le présent Arrangement sera mis à exécution le 1-er octobre 1925 et demeurera en vigueur pendant un temps indéterminé.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires des Pays ci-dessus énumérés ont signé le présent Arrangement en un exemplaire qui sera déposé aux Archives du Gouvernement de la Suède et dont une copie sera remise à chaque Partie.

Fait à Stockholm, le 28 août 1924.

Albaania nimel: Pour l'Albanie:

David BJURSTRÖM

Saksamaa nimel: Pour l'Allemagne:

W. SCHENK
K. ORTH

Argentiina Wabariigi nimel: Pour la République Argentine:

M. RODRIGUEZ OCAMPO

Auftria nimel: Pour l'Autriche:

Julius JUHLIN
Gustaf KIHLMARK
Gunnar LAGER
Thore WENNQVIST

Belgia nimel: Pour la Belgique:

A. PIRARD
Hub. KRAINS
O. SCHOCKAERT

Belgia Kongo afumaa nimel: Pour la Colonie du Congo belge:

M. HALEWYCK
G. TONDEUR

Boliiwia nimel: Pour la Bolivie:

Mto. URRIOLAGOITIA H

Brafiilia nimel: Pour le Brésil:

A. DE ALMEIDA-BRANDAO
J. Henrique ADERNE

Bulgaaria nimel: Pour la Bulgarie:

N. BOSCHNACOFF
St. IVANOFF

Tfchiili nimel: Pour le Chili:

Cesar LEON
L. TAGLE SALINAS
C. VERNEUIL

Hiina nimel: Pour la Chine:

Tai TCH' ENNE LINNE

Kolumbia Wabariigi nimel: Pour la République de Colombie:

Luis SERRANO-BLANCO

Kuuba Wabariigi nimel: Pour la République de Cuba:

José D. MORALES DIAZ
César CARVALLO

Daani nimel: Pour le Danemark:

C. MONDRUP
HOLMBLAD

Wabalinn Dantfigi nimel: Pour la Ville libre de Dantzig:

Dr. Alfred WYSOCKI
Dr. Marjan BLACHIER

Egiptufe nimel: Pour l'Egypte:

H. MAZLOUM
E. MAGGIAR
Wahbé IBRAHIM

Hispaania nimel: Pour l'Espagne:

El Conde de SAN ESTEBAN DE CAÑONGO
José MORENO PINEDA
A. CAMACHO

Hispaania asumaade nimel: Pour les Colonies espagnoles:

Martin VICENTE SALTO

Eesti nimel: Pour l'Esthonie:

Edward WIRGO

Etioopia nimel: Pour l'Ethiopie:

B. MARCOS
A. BOUSSON

Soome nimel: Pour la Finlande:

G. E. F. ALBRECHT

Prantsusmaa nimel: Pour la France:

M. LEBON
Robert HICGUET
A. BODY
DOUARCHE
G. BÉCHEL

Alsheeria nimel: Pour l'Algérie:

H. TREUILLÉ

Prantsuse Indo-Hiina asumaade ja kaitse- maaalade nimel: Pour les Colonies et Protectorats français de l'Indochine:

André TOUZET

Prantsuse muude asumaade kogu nimel: Pour l'ensemble des autres Colonies françaises:

G. PILLIAS
GINESTOU

Suur-Britannia ja mitmesuguste Briti asumaade ja kaitsemaaalade nimel: Pour la Grande-Bretagne et divers Colonies et Protectorats britanniques:

F. H. WILLIAMSON
E. L. ASHLEY FOAKES
W. G. GILBERT

Greeka nimel: Pour la Grèce:

PENTHÉROUDAKIS
J. LACHNIDAKIS

Guatemaala nimel: Pour le Guatemala:

Haiiti Wabariigi nimel: Pour la République d'Haïti:

Carl SCHLYTER

Honduurase Wabariigi nimel: Pour la République du Honduras:

Ungari nimel: Pour la Hongrie:

O. de FEJÉR
G. Baron SZALAY

Briti India nimel: Pour l'Inde britannique:

Geoffrey CLARKE
Hemanta Kumar RAHA

Iiri Priiriigi nimel: Pour l'Etat libre d'Irlande:
P. S. O'Heigeartaigh'i eeſt: Pour P. S. O' HEIGEARTAIGH:

P. S. MAC CATHMHAOIL
P. S. MAC CATHMHAOIL
D. O'HIARLATHA

Islandi nimel: Pour l'Islande:

C. MONDRUP
HOLMBLAD

Itaalia nimel: Pour l'Italie:

Luigi PICARELLI
Paolo RIELLO
Giovanni BARTOLI

Itaalia aſumaade kogu nimel: Pour l'ensemble des Colonies italiennes:

Luigi PICARELLI
Paolo RIELLO
Giovanni BARTOLI

Jaapani nimel: Pour le Japon:

S. KOMORI
H. KAWAI
H. MAKINO

Korea nimel: Pour le Chosen:

S. KOMORI
R. TAKAHASHI

Jaapani muude mõjukondade kogu nimel: Pour l'ensemble des autres Dépendances japonaises:

K. SUGINO
H. KAWAI

Läti nimel: Pour la Lettonie:

Ed. KADIKIS
Louis RUDANS

Libeeria Wabariigi nimel: Pour la République de Libéria:

Gustaf W. de HORN de RANTZIEN

Leedu nimel: Pour la Lithuanie:

I. JURKUNAS-SCHEYNIUS
Adolfas SRUOGA

Lukſemburgi nimel: Pour le Luxembourg:

JAAQUES

Marokko (wälja arwatud Hispaania piirkond) nimel: Pour le Maroc (à l'exclusion de la Zone espagnole):

F. GENTIL
WALTER

Marokko (Hispaania piirkond) nimel: Pour le Maroc (Zone espagnole):

El Conde de SAN ESTEBAN DE CAÑONGO
José MORENO PINEDA
A. CAMACHO

Nikaraagua nimel: Pour le Nicaragua:

Norra nimel: Pour la Norvège:

Klaus HELSING
Oskar HOMME

Uus Meremaa nimel: Pour la Nouvelle-Zélande:

A. T. MARKMAN

Paanama Wabariigi nimel: Pour la République de Panama:

José D. MORALES DIAZ
César CARVALLO

Paraguai nimel: Pour le Paraguay:

Gunnar LANGBORG

Hollandi nimel: Pour les Pays-Bas:

SCHREUDER
J. S. v. GELDER
J. M. LAMERS

Hollandi India nimel: Pour les Indes néerlandaises:

M. W. F. Gerdes Oosterbeek'i eest: Pour M.W.F. GERDES OOSTERBEEK:

I. J. MILBORN
I. J. MILBORN

Hollandi Ameerika asumaade nimel: Pour les Colonies néerlandaises en Amérique:

M. W. F. Gerdes Oosterbeek'i eest: Pour M.W.F. GERDES OOSTERBEEK:

I. J. MILBORN
I. J. MILBORN

Peeru nimel: Pour le Pérou:

Emil HECTOR

Persia nimel: Pour la Perse:

FAHIMED DOWLEH
E. PIRE

Poola nimel: Pour la Pologne:

Dr. Alfred WYSOCKI
Dr. Marjan BLACHIER

Portugali nimel: Pour le Portugal:

Henrique MOUSINHO D'ALBUQUERQUE
Adalberto DA COSTA VEIGA

Portugali Aafrika asumaade nimel: Pour les Colonies portugaises de l'Afrique:

Juvenal ELVAS FLORIADO SANTA BARBARA

Portugali Aasia ja Okeaania asumaade nimel: Pour les Colonies portugaises de l'Asie et de l'Océanie:

Joaquim Pires FERREIRA CHAVES

Rumeenia nimel: Pour la Roumanie:

George LECCA

San Mariino Wabariigi nimel: Pour la République de St.-Marin:

Percival KALLING

Salwadori nimel: Pour le Salvador:

Saari territooriumi nimel: Pour le Territoire de la Sarre:

P. COURTILET

Serblaste, Kroaatlaste ja Sloweenlaste Kuningriigi nimel: Pour le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes:

Dragutin DIMITRIJEVIĆ
Sava TUTUNDŽIĆ
Miloš KOVAČEVIĆ
Stojsa KRBAVAC

Siiami Kuningriigi nimel: Pour le Royaume de Siam:

Phya SANPAKITCH PREECHA

Rootsi nimel: Pour la Suède:

Julius JUHLIN
Gustaf KIHLMARK
Gunnar LAGER
Thore WENNQVIST

Schweitsi nimel: Pour la Suisse:

P. DUBOIS
C. ROCHES

Tschehoslowakkia nimel: Pour la Tchécoslovaquie:

JUDr OTOKAR RŮŽIČKA
Joseph ZÁBRODSKÝ

Tuniisi nimel: Pour la Tunisie:

F. GENTIL
BARBARAT

Türgimaa nimel: Pour la Turquie:
Mehmed Sabry eest: Pour MEHMED SABRY:

BÉHA TALY
BÉHA TALY

Nõukogude Sotsialistlikkude Wabariikide Liidu nimel: Pour l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes:

V. OSSINSKY
V. DOVGOLEVSKI
E. HIRSCHFELD
E. SYREVITCH
KATISS
V. TCHITCHINADSE

Wenetsueela Ühisriikide nimel: Pour les Etats-Unis de Vénézuela:

Luis Alejandro AGUILAR

Lõpuprotokoll.

Awaldatud wäärtusega kirjade ja kastikeste kohta käiwa tänasel kuupäewal sõlmitud Kokkuleppe allakirjutamisele asumise silmapilgul leppisid allakirjutanud täiswolinikud järgmises kokku:

Ainus artikkel.

Wäärtuse awaldamise ülemmäär.

Kõrwalekaldudes Kokkuleppe 2. artikli määrusest, mis 10.000 frangi peale kindlaks määrab piiri, milleşt allapoole wäärtuse awaldamise ülemmäära ühelgi juhtumisel määrata ei wõi, on lubatud igal maal seda ülemmäära alandada 5000 frangi peale ehk arwu peale, mis tema sisemises talituses maksab, kui see arw 5000 frangist wähem on.

Mille kinnituseks alljärgnewad täiswolinikud käesolewa Protokolli kokku on seadnud, millel sama jõud ja sama wäärtus on, kui seisaksid määrused, mida ta sisaldab, Kokkuleppes, mille kohta ta käib, ning nad on ta ühes eksemplaris alla kirjutanud, mis Rootsi Walitsuse arhiiwi alalhoiule jääb ning milleşt igale kokkuleppeosalisele ärakiri wälja antakse.

Tehtud Stokholmis, 28-dal augustil 1924.

PROTOCOLE FINAL.

Au moment de procéder à la signature de l'Arrangement concernant les lettres et les boîtes avec valeur déclarée, conclu à la date de ce jour, les Plénipotentiaires sous signés sont convenus de ce qui suit:

Article unique.

Maximum de la déclaration de valeur.

En dérogation à la disposition de l'article 2 de l'Arrangement qui fixe à 10.000 francs la limite au-dessous de laquelle le maximum de déclaration de valeur ne peut en aucun cas être fixé, il est convenu que tout pays peut réduire ce maximum à 5,000 francs, ou au chiffre adopté dans son service intérieur, si ce chiffre est inférieur à 5,000 francs.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ci-dessous ont dressé le présent Protocole, qui aura la même force et la même valeur que si les dispositions qu'il contient étaient insérées dans l'Arrangement auquel il se rapporte, et ils l'ont signé en un exemplaire qui restera déposé aux Archives du Gouvernement de la Suède et dont une copie sera remise à chaque Partie.

Fait à Stockholm, le 28 août 1924.

Albaania nimel: Pour l'Albanie:
David BJURSTRÖM

Sakſamaa nimel: Pour l'Allemagne:
W. SCHENK
K. ORTH

Argentiina Wabariigi nimel: Pour la République Argentine:
M. RODRIGUEZ OCAMPO

Austria nimel: Pour l'Autriche:
Julius JUHLIN
Gustaf KIHLMARK
Gunnar LAGER
Thore WENNQVIST

Belgia nimel: Pour la Belgique:
A. PIRARD
Hub KRAINS
O. SCHOCKAERT

Belgia Kongo asumaa nimel: Pour la Colonie du Congo belge:
M. HALEWYCK
G. TONDEUR

Boliiwia nimel: Pour la Bolivie:
Mto. URRIOLAGOITIA H

Brafiilia nimel: Pour le Brésil:
A. DE ALMEIDA-BRANDÃO
J. Henrique ADERNE

Bulgaaria nimel: Pour la Bulgarie:
N. BOSCHNACOFF
St. IVANOFF

Tſchiili nimel: Pour le Chili:
Cesar LEON
L. TAGLE SALINAS
C. VERNEUIL

Hiina nimel: Pour la Chine:
Tai TCH' ENNE LINNE

Kolumbia Wabariigi nimel: Pour la République de Colombie:
Luis SERRANO-BLANCO

Kuuba Wabariigi nimel: Pour la République de Cuba:
José D. MORALES DIAZ
César CARVALLO

Daani nimel: Pour le Danemark:
C. MONDRUP
HOLMBLAD

Wabalinn Dantſigi nimel: Pour la Ville libre de Dantzig:
Dr. Alfred WYSOCKI
Dr. Marjan BLACHIER

Egiptuſe nimel: Pour l'Egypte:
H. MAZLOUM
E. MAGGIAR
Wahbé IBRAHIM

Hispaania nimel: Pour l'Espagne:
El Conde de SAN ESTEBAN DE CAÑONGO
José MORENO PINEDA
A. CAMACHO

Hispaania aſumaade nimel: Pour les Colonies espagnoles:
Martin VICENTE SALTO

Eesti nimel: Pour l'Esthonie:
Edward WIRGO

Etioopia nimel: Pour l'Ethiopie:
B. MARCOS
A. BOUSSON

Soome nimel: Pour la Finlande:
G. E. F. ALBRECHT

Prantſusmaa nimel: Pour la France:

M. LEBON
Robert HICGUET
A. BODY
DOUARCHE
G. BÉCHEL

Alſheeria nimel: Pour l'Algérie:

H. TREUILLÉ

Prantſuſe Indo-Hiina aſumaade ja kaitſe-maaalade nimel: Pour les Colonies et Protectorats français de l'Indochine:

André TOUZET

Prantſuſe muude aſumaade kogu nimel: Pour l'ensemble des autres Colonies françaises:

G. PILLIAS
GINESTOU

Suur-Britannia ja mitmeſuguste Briti aſumaade ja kaitſemaaalade nimel: Pour la Grande-Bretagne et divers Colonies et Protectorats britanniques:

F. H. WILLIAMSON
E. L. ASHLEY FOAKES
W. G. GILBERT

Greeka nimel: Pour la Grèce:

PENTHÉROUDAKIS
J. LACHNIDAKIS

Guatemaala nimel: Pour le Guatemala:

Haiiti Wabariigi nimel: Pour la République d'Haïti:

Carl SCHLYTER

Honduuraſe Wabariigi nimel: Pour la République du Honduras:

Ungari nimel: Pour la Hongrie:

O. de FEJÉR
G. Baron SZALAY

Briti India nimel: Pour l'Inde britannique:

Geoffrey CLARKE
Hemanta Kumar RAHA

Iiri Priiriigi nimel: Pour l'Etat libre d'Irlande:

P. S. O'Heigeartaigh'i ceſt: Pour P. S. O' HÉIGEARTAIGH:

P. S. MAC CATHMHAOIL
P. S. MAC CATHMHAOIL
D. O'HIARLATHA

Islandi nimel: Pour l'Islande:

C. MONDRUP
HOLMBLAD

Itaalia nimel: Pour l'Italie:

Luigi PICARELLI
Paolo RIELLO
Giovanni BARTOLI

Itaalia afumaade kogu nimel: Pour l'ensemble des Colonies italiennes:

Luigi PICARELLI
Paolo RIELLO
Giovanni BARTOLI

Jaapani nimel: Pour le Japon:

S. KOMORI
H. KAWAI
H. MAKINO

Korea nimel: Pour le Chosen:

S. KOMORI
R. TAKAHASHI

Jaapani muude mõjukondade kogu nimel: Pour l'ensemble des autres Dépendances japonaises:

K. SUGINO
H. KAWAI

Läti nimel: Pour la Lettonie:

Ed. KADIKIS
Louis RUDANS

Libeeria Wabariigi nimel: Pour la République de Libéria:

Gustaf W. de HORN de RANTZIEN

Leedu nimel: Pour la Lithuanie:

I. JURKUNAS-SCHEYNIUS
Adolfas SRUOGA

Luksemburgi nimel: Pour le Luxembourg:

JAAQUES

Marokko (välja arvatud Hispaania piirkond) nimel: Pour le Maroc (à l'exclusion de la Zone espagnole):

F. GENTIL
WALTER

Marokko (Hispaania piirkond) nimel: Pour le Maroc (Zone espagnole):

El Conde de SAN ESTEBAN DE CAÑONGO
José MORENO PINEDA
A. CAMACHO

Nikaraagua nimel: Pour le Nicaragua:

Norra nimel: Pour la Norvège:

Klaus HELSING
Oskar HOMME

Uus Merimaa nimel: Pour la Nouvelle-Zélande:
A. T. MARKMAN

Paanama Wabariigi nimel: Pour la République de Panama:
José D. MORALES DIAZ
César CARVALLO

Paraguai nimel: Pour le Paraguay:
Gunnar LANGBORG

Hollandi nimel: Pour les Pays-Bas:
SCHREUDER
J. S. v. GELDER
J. M. LAMERS

Hollandi India nimel: Pour les Indes néerlandaises:
M. W. F. Gerdes Oosterbeek'i eest: Pour M. W. F. GERDES OOSTERBEEK:

I. J. MILBORN
I. J. MILBORN

Hollandi Ameerika asumaade nimel: Pour les Colonies néerlandaises en Amérique:
M. W. F. Gerdes Oosterbeek'i eest: Pour M. W. F. GERDES OOSTERBEEK:

I. J. MILBORN
I. J. MILBORN

Peeru nimel: Pour le Pérou:
Emil HECTOR

Persia nimel: Pour la Perse:
FAHIMED DOWLEH
E. PIRE

Poola nimel: Pour la Pologne:
Dr. Alfred WYSOCKI
Dr. Marjan BLACHIER

Portugali nimel: Pour le Portugal:
Henrique MOUSINHO D'ALBUQUERQUE
Adalberto DA COSTA VEIGA

Portugali Aafrika asumaade nimel: Pour les Colonies portugaises de l'Afrique:
Juvenal ELVAS FLORIADO SANTA BARBARA

Portugali Aasia ja Okeaania asumaade nimel: Pour les Colonies portugaises de l'Asie et de l'Océanie:
Joaquim Pires FERREIRA CHAVES

Rumeenia nimel: Pour la Roumanie:
George LECCA

San Mariino Wabariigi nimel: Pour la République de St.-Marin:
Percival KALLING

Salwadori nimel: Pour le Salvador:

Saari territooriumi nimel: Pour le Territoire de la Sarre:

P. COURTILET

Serblaste, Kroaatlaste ja Sloweenlaste Kuningriigi nimel: Pour le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes:

Dragutin DIMITRIJEVIĆ
Sava TUTUNDŽIC
Miloš KOVAĆEVIĆ
Stojša KRBAVAC

Siiami Kuningriigi nimel: Pour le Royaume de Siam:

Phya SANPAKITCH PREECHA

Rootsi nimel: Pour la Suède:

Julius JUHLIN
Gustaf KIHLMARK
Gunnar LAGER
Thore WENNQVIST

Schweitsi nimel: Pour la Suisse:

P. DUBOIS
C. ROCHES

Tschehoslowakkia nimel: Pour la Tchécoslovaquie:

JUDr OTOKAR RŮŽIČKA
Joseph ZÁBRODSKÝ

Tuniisi nimel: Pour la Tunisie:

F. GENTIL
BARBARAT

Türgimaa nimel: Pour la Turquie:
Mehmed Sabry eest: Pour MEHMED SABRY:

BÉHA TALY
BÉHA TALY

Nõukogude Sotsialistlikkude Wabariikide Liidu nimel: Pour l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes:

V. OSSINSKY
V. DOVGOLEVSKI
E. HIRSCHFELD
E. SYREVITCH
KATISS
V. TCHITCHINADSE

Wenetsueela Ühisriikide nimel: Pour les Etats-Unis de Vénézuela:

Luis Alejandro AGUILAR

Kokkulepe

poſtpakkide üle, mille on ſõlminud endi wahel

Albaania, Sakſamaa, Argentiina Wabariik, Auſtria, Belgia, Belgia Kongo aſumaa, Boliiwia, Braſiilia, Bulgaaria, Tſchiili, Hiina, Kolumbia Wabariik, Kosta-Riika Wabariik, Kuuba Wabariik, Daani, Wabalinn Dantſig, Dominikaani Wabariik, Egiptus, Ekuaador, Hispaania, Hispaania aſumaad, Eesti, Etioopia (Abeſſiinia), Soome, Prantſusmaa, Alſheeria, Prantſuſe Indo-Hiina aſumaad ja kaitſemaaalad, Prantſuſe muude aſumaade kogu, Greeka, Guatemaala, Haiiti Wabariik, Honduuraſe Wabariik, Ungari, Briti India, Islandi, Itaalia, Itaalia aſumaade kogu, Jaapan, Korea, Jaapani muude mõjukondade kogu, Läti, Libeeria Wabariik, Leedu, Lukſemburg, Marokko (wälja arwatud Hispaania piirkond), Marokko (Hispaania piirkond), Nikaraagua, Norra, Paanama Wabariik, Paraguai, Hollandi, Hollandi Indiа, Hollandi aſumaad Ameerikas, Peeru, Perſia, Poola, Portugal, Portugali Aafrika aſumaad, Portugali Aaſia ja Okeaania aſumaad, Rumeenia, San Mariino Wabariik, Salwador, Saari territoorium, Serblaste, Kroaatlaste ja Sloweenlaste Kuningriik, Siiami Kuningriik, Rootſi, Schweits, Tſchehoſlowakkia, Tuniis, Türgimaa, Nõukogude Sotſialiſtlikkude Wabariikide Liit, Uruguai, ja Wenetſueela Ühisriigid.

Allakirjutanud ülalloetletud maade täiswolinikud ſõlmiſid Konwentſiooni 3. artikli põhjal, ühiſel nõusolekul ja ratifitſeerimiſe eelduſega järgmiſe Kokkuleppe:

I peatükk.

Artikkel 1.

Kokkuleppe aine.

1. — „Poſtpakkide" nimetuſe all wõib lepinguoſaliste maade wahel, kas otſeteed wõi ühe ehk mitme maa wahetalituſel, wahetada

ARRANGEMENT

CONCERNANT LES COLIS POSTAUX

conclue entre

L'Albanie, l'Allemagne, la République Argentine, l'Autriche, la Belgique, la Colonie du Congo belge, la Bolivie, le Brésil, la Bulgarie, le Chili, la Chine, la République de Colombie, la République de Costa-Rica, la République de Cuba, le Danemark, la Ville Libre de Dantzig, la République Dominicaine, l'Égypte, l'Équateur, l'Espagne, les Colonies espagnoles, l'Esthonie, l'Éthiopie, la Finlande, la France, l'Algérie, les Colonies et Protectorats français de l'Indochine, l'ensemble des autres Colonies françaises, la Grèce, le Guatémala, la République d'Haïti, la République du Honduras, la Hongrie, l'Inde britannique, l'Islande, l'Italie, l'ensemble des Colonies italiennes, le Japon, le Chosen, l'ensemble des autres Dépendances japonaises, la Lettonie, la République de Libéria, la Lithuanie, le Luxembourg, le Maroc (á l'exclusion de la Zone espagnole), le Maroc (Zone espagnole), le Nicaragua, la Norvège, la République de Panama, le Paraguay, les Pays-Bas, les Indes néerlandaises, les Colonies néerlandaises en Amérique, le Pérou, la Perse, la Pologne, le Portugal, les Colonies portugaises de l'Afrique, les Colonies portugaises de l'Asie et de l'Océanie, la Roumanie, la République de St-Marin, le Salvador, le Territoire de la Sarre, le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes, le Royaume de Siam, la Suède, la Suisse, la Tchécoslovaquie, la Tunisie, la Turquie, l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes, l'Uruguay et les Etats-Unis de Vénézuela.

Les soussignés, Plénipotentiaires des Pays ci-dessus énumérés, vu l'article 3 de la Convention, ont, d'un commun accord et sous réserve de ratification, arrêté l'Arrangement suivant:

Chapitre I.

Article Premier.

Objet de l'Arrangement.

1. — Il peut être échangé, sous la dénomination de „colis postaux", entre les pays contractants, soit directement, soit par l'in-

pakke kuni 10 kilogrammi raskuseni, järgmistes raskusjärkudes:

1) kuni 1 kilogrammini;
2) üle 1 kilogrammi kuni 5 kilogrammini;
3) üle 5 kilogrammi kuni 10 kilogrammini.

Erandina on igal maal õigus wahetuseks mitte lubada pakke raskusega üle 5 kilogrammi.

2. — Postiwalitsused wõiwad kokku leppida 10 kilogrammist raskemate pakkide wahetuse lubamiseks Kokkuleppe määruste põhjal, ilma et takse ja wastutust kaotsimineku, warguse ehk rikke korral kõrgendataks.

termédiaire de l'un ou de plusieurs d'entre eux, des colis jusqu'à concurrence de 10 kilogrammes, avec les coupures de poids suivantes:

1° jusqu'à 1 kilogramme;
2° de plus de 1 kilogramme jusqu'à 5 kilogrammes;
3° de plus de 5 kilogrammes jusqu'à 10 kilogrammes.

Par exception, chaque pays a la faculté de ne pas admettre les colis excédant 5 kilogrammes.

2. — Les Administrations peuvent convenir d'admettre les colis d'un poids de plus de 10 kilogrammes sur la base des dispositions de l'Arrangement, sauf augmentation de la taxe et de la responsabilité en cas de perte, de spoliation ou d'avarie.

II peatükk.

Kõigi postpakkide kohta käiwad määrused.

Artikkel 2.

Makstustamine. Taksid.

1. — Postpakkide makstustamine on sundusliк.

2. — Taks koosneb igale maa- ehk meritranspordist osawõtwale ametkonnale kuuluwaist maksudest. Ta sisaldab samuti, wastawal korral, makse ja lisatakse, mis siinjärgnewas 5, 6, 7 ja 8 artiklis ette on nähtud.

Artikkel 3.

Territoriaalne maks.

Territoriaalse transpordi maks on kindlaks määratud, iga maa jaoks, järgmiselt:

30 sentiimi paki pealt raskusega kuni 1 kilogrammini;

50 sentiimi paki pealt üle 1 kilogrammi kuni 5 kilogrammini;

90 sentiimi paki pealt üle 5 kilogrammi kuni 10 kilogrammini.

Artikkel 4.

Meremaks.

Meritranspordi korral wõetakse iga selleşt transpordist osawõtwa talituse kasuks maksu, mille määr järgmiselt on kindlaks määratud:

Chapitre II.

Dispositions applicables à tous les colis.

Article 2.

Affranchissement. Taxes.

1. — L'affranchissement des colis postaux est obligatoire.

2. — La taxe se compose des droits revenant à chaque Office participant au transport territorial ou maritime. Elle comprend également, s'il y a lieu, les droits et surtaxes prévus aux articles 5, 6, 7 et 8 ci-après.

Article 3.

Droit territorial.

Le droit de transport territorial est fixé, pour chaque pays, à:

30 centimes par colis jusqu'au poids de 1 kilogramme;

50 centimes par colis de plus de 1 kilogramme jusqu'à 5 kilogrammes;

90 centimes par colis de plus de 5 kilogrammes jusqu'à 10 kilogrammes.

Article 4.

Droit maritime.

En cas de transport maritime, il est perçu pour chaque service participant à ce transport un droit dont le taux est fixé ainsi qu'il suit:

Kaugusaſtmed	Pakid kuni 1 kg.	Pakid üle 1 kg. kuni 5 kg.	Pakid üle 5 kg. kuni 10 kg.
	Fr. s.	Fr. s.	Fr. s.
Kuni 500 miilini	0,15	0,25	0,45
501 kuni 1.000 miilini . . .	0,25	0,40	0,75
1.001 „ 2.000 „ . . .	0,40	0,60	1,10
2.001 „ 3.000 „ . . .	0,50	0,80	1,45
3.001 „ 4.000 „ . . .	0,60	1,00	1,80
4.001 „ 5.000 „ . . .	0,70	1,20	2,15
5.001 „ 6.000 „ . . .	0,80	1,40	2,50
6.001 „ 7.000 „ . . .	0,95	1,60	2,85
7.001 „ 8.000 „ . . .	1,00	1,80	3,20
8.001 „ 9.000 „ . . .	1,00	2,00	3,55
9.001 „ 10.000 „ . . .	1,00	2.20	3,90
Ja niiwiisi edasi juurelisades iga 1000 miili eht selle osa pealt	—	0,20	0,35

Échelons de distance	Colis jusqu'à 1 kg.	Colis de plus de 1 kg. jusqu'à 5 kg.	Colis de plus de 5 kg. jusqu'à 10 kg.
	Fr. c.	Fr. c.	Fr. c.
Jusqu'à 500 milles marins . .	0,15	0,25	0,45
De 501 à 1.000 milles marins	0 25	0,40	0,75
De 1.001 à 2.000 „ „	0,40	0,60	1,10
De 2 001 à 3.000 „ „	0,50	0,80	1,45
De 3.001 à 4.000 „ „	0,60	1,00	1,80
De 4.001 à 5 000 „ „	0,70	1,20	2,15
De 5.001 à 6.000 „ „	0,80	1,40	2,50
De 6.001 à 7.000 „ „	0,90	1,60	2,85
De 7.001 à 8 000 „ „	1,00	1,80	3,20
De 8 001 à 9.000 „ „	1,00	2,00	3,55
De 9.001 à 10 000 „ „	1.00	2,20	3,90
Et ainsi de suite en ajoutant par 1.000 milles ou fraction de 1.000 milles	—	0,20	0,35

Tarbekorral arwatakse aſtmed keſkmiſe kauguſe järgi kahe ühenduſesolewa maa wastawate ſadamate wahel.

Meritransport ſama maa kahe ſadama wahel ei õigusta wõtma eſimeſes lõikes ettenähtud makſu, kui ſelle maa postiwalitſus transporteeritud pakkide ſuhtes juba ſaab territoriaalſe transpordi eeſt kuuluwat tasu.

Pakkide eeſt kuni 1 kilogrammini ei tohi maks üle 1 frangi paki pealt tõusta.

Artikkel 5.

Territoriaalſe makſu alandamine wõi kõrgendamine.

Kokkuleppele allakirjutanud maadel on õigus, tingimuſega, et ſelleſt Schweitſi postiwalitſuſele wähemasti kolm kuud ette teatataks, alandada wõi kõrgendada oma ſaatmiſe ja ſamuti ſaamiſe territoriaalſet makſu. Selle makſu muudatuſed astuwad jõuſſe järgmistel kuupäewadel: 1. jaanuaril, 1. aprillil, 1. juulil, 1. oktoobril.

Alandus ehk kõrgendus on makſew wähemasti kuue kuu jookſul.

Kõrgendus ei wõi ühelgi juhtumiſel iga raskusaſtme jaoks eelolewas 3. artiklis ettenähtud makſuſt üle tõusta.

Artikkel 6.

Meremakſu alandamine wõi kõrgendamine.

Eelmiſes artiklis ettenähtud õigus alandada wõi kõrgendada kõige rohkem kuni ſaja prot.

Le cas échéant, les échelons sont établis d'après la distance moyenne entre les ports respectifs des deux pays correspondants.

Le transport maritime entre deux ports d'un même pays ne peut donner lieu à perception du droit prévu au premier alinéa lorsque l'Administration de ce pays reçoit déjà, du chef des colis transportés, la rémunération afférente au transport territorial.

Pour les colis jusqu'à 1 kilogramme, le droit ne doit pas excéder le taux de 1 franc par colis.

Article 5.

Réduction ou majoration du droit territorial.

Les pays signataires de l'Arrangement ont la faculté, sous réserve d'aviser trois mois au moins à l'avance l'Administration des postes suisses, de réduire ou de majorer simultanément leur droit territorial de départ et d'arrivée. Les modifications de ce droit entreront en vigueur aux dates suivantes: 1-er janvier, 1-er avril, 1-er juillet, 1-er octobre.

La réduction ou la majoration sera valable pendant une période de six mois au minimum.

La majoration ne pourra, en aucun cas, dépasser, pour chaque coupure de poids, le droit prévu à l'article 3 ci-dessus.

Article 6.

Réduction ou majoration du droit maritime.

La faculté de réduction ou de majoration de cent pour cent au maximum, prévue à

ſendini on lepinguoſalistele maadele antud ſamuti meritransportidi kohta käiwa ülalpool 4. artiklis näidatud makſu ſuhtes.

Selle makſu muudatuſed peawad wähemasti kolm kuud ette teatatud olema ja astuwad jõusſe järgmistel kuupäewadel: 1. jaanuaril, 1. aprillil, 1. juulil, 1. oktoobril.

Iga kõrgendamiſt peab ſamuti tarwitama ſelle maa pakkide ſuhtes, kelleſt meritransporti toimetawad talituſed ära ripuwad, ſelle maa ja tema aſumaade waheline läbikäimine wälja arwatud.

Artikkel 7.

Mahutumad pakid. Täiendaw maks.

1. — Pakke, mis mahutumatuteks loetakſe, kas nende mõõtude, nende kuju wõi nende ſuuruſe tõttu, ehk aga nende ſiſu iſeloomu päraſt, wõib postile wastu wõtta ainult läbikäimistes maadega, kes nende wedu toimetawad.

2. — Nende pakkide eeſt kõrgendatakſe lihtpaki makſustamistakſi wiiekümne protſendi wõrra. See taks ümmargustatakſe tarbekorral täie poolkümne peale ülespoole.

Artikkel 8.

Liſatakſid.

Ajutiſe abinõuna on igal lepinguoſaliſel maal õigus tema aſutuſeſt ſaadetawate ehk neile adreſſeeritawate pakkide kohta 25 ſentiimiliſt liſamakſu paki pealt tarwitada.

Artikkel 9.

Koju kättewiimiſe ja tollitamiſe maks.

Sihtametkond wõib koju kättewiimiſe ja tollitamiſe eeſt makſu wõtta, mille ülemmäär on 50 ſentiimi paki pealt. Kui wastupidiſt korralduſt ei ole, nõutakſe ſee maks wäljaſtamiſe ſilmapilgul ſiſſe. Samaſuguſt makſu wõib päraſt eſimeskordſet kojukandmiſt wõtta weel igakord, kui pakki adreſſaadile kätte toimetada katſutakſe.

Artikkel 10.

Tolli wõi muude makſude maksmine.

Tollimakſud wõi muud mitte-postimakſud peawad pakkide adreſſaatide poolt taſutama.

l'article précédent, est également accordée aux pays contractants en ce qui concerne le droit applicable au transport maritime indiqué à l'article 4 ci-dessus.

Les modifications de ce droit devront être notifiées trois mois au moins à l'avance et entreront en vigueur aux dates suivantes: 1-er janvier, 1-er avril, 1-er juillet, 1-er octobre.

Toute majoration doit aussi être appliquée aux colis du pays dont dépendent les services qui effectuent le transport maritime, les relations entre ce pays et ses colonies étant exceptées.

Article 7.

Colis encombrants. Taxe additionnelle.

1. — Les colis considérés comme encombrants, soit en raison de leurs dimensions, de leur forme ou de leur volume, soit en raison de la nature de leur contenu, sont admis seulement dans les relations avec les pays qui acceptent d'en assurer le transport.

2. — Pour ces colis, la taxe d'affranchissement d'un colis ordinaire est majorée de cinquante pour cent. Elle est arrondie, s'il y a lieu, au demi-décime supérieur.

Article 8.

Surtaxes.

Comme mesure de transition, chacun des pays contractants a la faculté d'appliquer aux colis postaux provenant ou à destination de ses bureaux une surtaxe de 25 centimes par colis.

Article 9.

Droit de factage et de dédouanement.

L'Office destinataire peut percevoir, pour le factage et pour le dédouanement, un droit de 50 centimes au maximum par colis. Sauf arrangement contraire, ce droit est perçu au moment de la livraison. Le même droit peut être appliqué à toute présentation autre que la première faite au domicile du destinataire.

Article 10.

Payement des droits de douane ou autres.

Les droits de douane ou autres droits non postaux doivent être acquittés par les destinataires des colis.

Artikkel 11.

Saatja poolt tolli wõi muude maksude maksmine. Tagatisraha wõtmine. Wahetalituse maks.

Lähtekoha postiasutusele ette sisseantud teadaande läbi wõiwad saatjad enda kanda wõtta kas maksude kogusumma, millega pakid wäljastamisel koormatud on, wõi ainult tollimaksud.

Neil kahel juhtumisel peawad saatjad kohustuma ära tasuma summasid, mis sihtasutuse poolt wõidakse nõuda ja, wastawal korral, küllaldase tagatisraha sisse maksma. Postiwalitsus, kes saatja arwel maksude etteärataſumist toimetab, on õigustatud selle eest wahetalitusmaksu wõtma, mis üle 25 sentiimi paki pealt ei wõi tõusta. See maks on eelnewas 9. artiklis tollitamise eest ettenähtud maksust ära rippumata.

Artikkel 12.

Ladumaks.

Sihtmaa on õigustatud wõtma oma seadlustega kindlaksmääratud ladumaksu pakkide eest, mis nõudmiseni adresseeritud wõi ettekirjutatud tähtaegade jooksul postilt ära wiimata. See maks ei wõi siiski üle 5 frangi tõusta.

Artikkel 13.

Käskjalaga koju kättewiimine.

1. — Saatjate nõudmisel toimetatakse pakid kohe päraſt päralejõudmist erilise käskjalaga koju kätte, kui sihtametkond teatanud on oma nõusolekust seda talituſt toimetama.

Need saadetised, nimetatud „exprès", käiwad peale hariliku taksi weel erilise taksi alla 80 sentiimi suuruses, mis saatja poolt täiel määral ja ette ära peab tasutama, waatamata selle peale, kas pakki adressaadile kätte toimetada wõidakse wõi mitte, wõi temaſt käskjala abil ainult teatatakse.

2. — Kui adressaadi elukoht wäljaspool sihtasutuse maksuta kättewiimise piirkonda on, wõib see asutus täiendawat taksi wõtta sisemises talituses käskjalaga kättetoimetamise eest wõetawa taksi suuruses, maha arwates saatja poolt maksstud kindlat taksi ehk selle ekwiwalenti selle maa rahas, kes seda täiendawat taksi wõtab.

Käskjalaga koju kättewiimine wäljaspoole sihtasutuse raiooni ei ole sunduslik.

3. — Kui käskjalaga koju kättetoimetamiseks määratud pakk järele saadetud wõi wäljastamata jäänud on, jääb täiendaw taks sisseõuetawaks 45. artikli § 2 määruste kohaselt.

Article 11.

Payement par l'expéditeur des droits de douane ou autres. Perception d'arrhes. Droit de commission.

Moyennant déclaration préalable au bureau de départ, les expéditeurs peuvent prendre à leur charge, soit la totalité des droits dont les colis sont grevés à la livraison, soit les droits de douane seulement.

Dans ces deux cas, les expéditeurs doivent s'engager à payer les sommes qui pourraient être réclamées par le bureau destinataire, et, le cas échéant, verser des arrhes suffisantes.

L'Administration qui fait l'avance de droits pour le compte de l'expéditeur est autorisée à percevoir, de ce chef, un droit de commission qui ne peut dépasser 25 centimes par colis. Ce droit est indépendant de celui prévu à l'article 9 précédent pour le dédouanement.

Article 12.

Droit de magasinage.

Le pays de destination est autorisé à percevoir le droit de magasinage fixé par sa législation, pour les colis adressés poste restante ou non retirés dans les délais prescrits.

Ce droit ne peut toutefois excéder 5 francs.

Article 13.

Remise par exprès.

1. — Les colis sont, à la demande des expéditeurs, remis à domicile par un porteur spécial immédiatement après l'arrivée, pourvu que l'Office de destination ait déclaré être en mesure d'assurer ce service.

Ces envois, qualifiés „exprès", sont soumis en sus du port ordinaire à une taxe spéciale de 80 centimes qui doit être acquittée par l'expéditeur complètement et à l'avance, que le colis puisse ou non être remis au destinataire ou seulement signalé par exprès.

2. — Lorsque le domicile du destinataire se trouve en dehors du rayon de la distribution gratuite du bureau de destination, ce bureau peut percevoir une taxe complémentaire jusqu'à concurrence du prix fixé pour la remise par exprès dans le service interne, déduction faite de la taxe fixe payée par l'expéditeur ou de son équivalent dans la monnaie du pays qui perçoit ce complément.

La remise par exprès en dehors du rayon du bureau de destination est facultative.

3. — Lorsqu'un colis exprès est réexpédié ou tombé en rebut, la taxe complémentaire reste exigible suivant les dispositions de l'article 45, § 2.

4. — Käſkjalaga kättewiimiſt wõi pärale-jõudmiſe teate ſaatmiſt adreſſaadile toimetatakſe ainult üks kord. Päraſt eſimeſt tagajärjeta katſet ei tule pakki enam käſkjalaga koju kätte-wiidawaks ſaadetiſeks lugeda ning ta wäljaſta-miſt toimetatakſe harilikkude pakkide kohta käiwa korra kohaſelt.

Artikkel 14.

Keelud.

1. — Kui wastupidiſt kokkulepet ei ole, on poſtpakkidesſe keelatud paigutada:

a) lõhkeaineid, kergesti süttiwaid wõi häda-ohtlikke aineid.

Siiski on ametkondadel õigus kokku lep-pida käſilaskeriistade jaoks määratud pistongide ja laetud metallpadrunite, kahurmürskude mitte-plahwatawate süüteabinõude ning tulitikkude edaſiſaatmiſe asjus;

b) oopiumi, morfiumi, kokaiini ja muid ui-mastusaineid. Kuid ſee keeld ei käi ſedaliiki ſaadetiste kohta, mis arſtlikul otstarbel nen-desſe maadesſe ſaadetakſe, kes neid ſellel tin-gimuſel lubawad;

c) asju, mis tolli ja muude ſeaduste ja määruste järgi lubatud ei ole;

d) kirje ehk ſedelid, millel tõeliku ja iſikliku kirjawahetuſe iſeloom on, kui ka igaſuguſeid postieſemeid, mis teiſt aadreſſi, kui paki adres-ſaadi oma, kannawad.

Siiski on lubatud ſaadetisſe paigutada lah-tiſt kaubakirja, mis ainult arwet iſeloomusta-waid ülestähendusi ſiſaldada wõib, niiſama ka lihtſat ärakirja paki aadreſſiſt, ſaatja aadreſſi äratähendamiſega.

2. — Elawaid loomi wõib ainult ſiis pos-tile wõtta, kui nende edaſiſaatmine asjaoſaliste maade ſeadlustega lubatud on ja kui ſellekohaſe erimäärustiku ettekirjutuſed täitmiſt leiawad.

3. — On keelatud ſaata metallraha, kulda ja hõbedat, ümbertöötatud wõi mitte, ning muid kalliſinnaliſi asju awaldamata wäärtuſega pak-kides nendesſe maadesſe, kes wäärtuſe awal-damiſt lubawad.

4. — Ekſikombel ſaatmiſeks wastu wõetud pakid tulewad lähtekoha ametkonnale tagaſi ſaata, wälja arwatud juhtumiſed, kui ſihtmaa postiwalitſuſel oma ſeadluste järgi õigus on teiſiti ſelles asjas talitada. Sel wiimaſel ju-huſel peab ſaatjale ametkonnale täpſel wiiſil teatatama, kuidas pakiga on talitatud.

Siiski ei wõi asjaolu, kui pakk kirja wõi ſedelid ſiſaldab, milledel tegeliku ja iſikliku kirja-

4. — La remise ou l'envoi par exprès d'un avis d'arrivée au destinataire n'est essayé qu'une seule fois. Après un essai infructueux, le colis cesse d'être considéré comme exprès et sa remise s'effectue dans les conditions requises pour les colis ordinaires.

Article 14.

Interdictions.

1. — Sauf arrangement contraire, il est interdit d'insérer dans les colis postaux:

a) des matières explosibles, inflammables ou dangereuses.

Toutefois, les Offices ont la faculté de s'entendre pour le transport des capsules et des cartouches métalliques chargées pour les armes à feu portatives, des éléments de fusées d'artillerie inexplosibles et des allumettes;

b) de l'opium, de la morphine, de la cocaïne et autres stupéfiants. Toutefois, cette interdiction ne s'applique pas aux envois de cette nature effectués dans un but médical, pour les pays qui les admettent à cette condition;

c) des objets dont l'admission n'est pas autorisée par les lois ou règlements de douane ou autres;

d) des lettres ou des notes ayant le caractère de correspondance actuelle et personnelle ainsi que des objets de correspondance de toute nature portant une autre adresse que celle du destinataire du colis.

Il est permis, cependant, d'insérer dans l'envoi la facture ouverte réduite à ces énonciations constitutives, de même qu'une simple copie de l'adresse du colis avec mention de l'adresse de l'expéditeur.

2. — Les animaux vivants ne sont admis que si leur transport est autorisé par la législation des Pays intéressés et si les prescriptions du Règlement spéciales à cet objet sont observées.

3. — Il est interdit d'expédier des pièces monnayées, de l'or ou de l'argent, manufacturé ou non, et d'autres objets précieux dans les colis sans valeur déclarée à destination des pays qui admettent la déclaration de valeur.

4. — Les colis qui auraient été admis à tort à l'expédition doivent être renvoyés à l'Office d'origine, sauf le cas où l'Administration du pays de destination serait autorisée par sa législation à en disposer autrement. Dans cette dernière éventualité l'Office expéditeur doit être informé, d'une manière précise, du traitement appliqué au colis.

Toutefois, le fait qu'un colis contient une lettre ou des notes ayant le caractère de cor-

wahetuse iseloom on, milgil juhtumisel paki tagastamist saatjale esile kutsuda.

5. — Lõhkeained, kergesti süttiwad ehk hädaohtlikud ained, mida postile ei wõeta eelpool toodud § 1-se täht a) teises lõikes ettenähtud erikokkuleppe põhjal ning nilbed ja kombluswastased asjad ei tule lähteametkonnale tagasi saata; nad tulewad koha peal ära häwitada postiwalitsuse poolt, kes nende olemasolu konstateerib.

Artikkel 15.

Pakid sõjawangidele.

Peale lunaga koormatud pakkide on postpakid, mis sõjawangidele adresseeritud ehk nende poolt saadetud, wabad kõigist takseidest, mis käesolewas kokkuleppes ette on nähtud nii lähtemaal ja sihtmaal, kui ka wahepealsetes maades. Nende pakkide eest ei wõeta maksusid ega makseta ka kaotsimineku, warguse wõi rikke korral kahjutasu.

Sama kord maksab ka sõjawangide postpakkide suhtes, mis saadetakse wõi saadakse kas otseteed wõi teadeteandmise büroode wahetalitusel, misuguseid bürood seesuguste isikute jaoks tarbekorral asutatakse sõdiwates maades wõi neis erapooletutes maades, kes sõdijaid oma territooriumile wastu on wõtnud.

Erapooletul maal wastuwõetud ja interneeritud sõdijad loetakse pärissõjawangidega ühesugusteks kõiges selles, mis puutub eelmainitud määruste tarwitamisse.

Artikkel 16.

Tagastamine. Aadressi muutmine.

Paki saatja wõib pakki postilt tagasi nõuda wõi selle aadressi muuta tingimustel, mis kirjapostisaadetiste kohta Konwentsiooni 45. artikli läbi ära on määratud, selle lisandusega, et kui saatja paki tagasi- ehk järelesaatmist nõuab, tema kohustatud on uue saatmise eest kuuluwat postimaksu maksmist ette kindlustama.

Artikkel 17.

Wäljastusteade.

Saatja wõib wäljastusteate saada tingimustel, mis konwentsiooni 49. artikli läbi ära on määratud.

Artikkel 18.

Järelesaatmine.

1. — Paki järelesaatmine adressaadi elukoha muutmise tõttu sihtmaa piirides wõib sündida

respondance actuelle et personnelle ne peut, en aucun cas, entraîner le renvoi à l'expéditeur.

5. — Les matières explosibles, inflammables ou dangereuses non admises en vertu de l'entente spéciale prévue au § 1, lettre a), 2-ème alinéa ci-dessus et les objets obscènes ou immoraux ne sont pas renvoyés à l'Office d'origine; ils sont détruits sur place par l'Administration qui en constate la présence.

Article 15.

Colis pour les prisonniers de guerre.

Les colis postaux, à l'exception des colis grevés de remboursement, destinés aux prisonniers de guerre ou expédiés par eux, sont affranchis de toutes taxes prévues par le présent Arrangement, aussi bien dans les pays d'origine et de destination que dans les pays intermédiaires. Ces colis ne donnent lieu ni à bonification, ni à payement d'indemnité en cas de perte, de spoliation ou d'avarie.

Il en est de même des colis postaux concernant les prisonniers de guerre, expédiés ou reçus, soit directement, soit à titre d'intermédiaires, par les bureaux de renseignements qui seraient établis éventuellement pour ces personnes dans des pays belligérants ou dans des pays neutres ayant recueilli des belligérants sur leur territoire.

Les belligérants recueillis et internés dans un pays neutre sont assimilés aux prisonniers de guerre proprement dits, en ce qui concerne l'application des dispositions ci-dessus.

Article 16.

Retrait. Modification d'adresse.

L'expéditeur d'un colis peut le faire retirer du service ou en faire modifier l'adresse aux conditions déterminées pour les correspondances, par l'article 45 de la Convention avec cette addition que, si l'expéditeur demande le renvoi ou la réexpédition d'un colis, il est tenu de garantir d'avance le payement du port dû pour la nouvelle transmission.

Article 17.

Avis de réception.

L'expéditeur peut obtenir un avis de réception dans les conditions fixées par l'article 49 de la Convention.

Article 18.

Réexpédition.

1. — La réexpédition d'un colis, par suite de changement de résidence du destinataire

kas saatja wõi adressaadi nõudel, wõi ilma sellekohase nõudmiseta, kui sihtmaa määrused seda lubawad.

Paki järelesaatmine ühest maast teise wõib sündida ainult saatja wõi adressaadi nõudel, eeldusega, et pakk wastab uue transpordi jaoks nõuetawatele tingimustele.

Saatja on õigustatud igasugust järelesaatmist pakikaardile ja pakile kirjutatud sellekohase märkuse abil ära keelama.

2. — Pakkide järelesaatmine teisele maale adressaatide elukoha muutmise tõttu annab õiguse täiendawalt wõtta takse, mis artiklites 3 kuni 8 ja 33 kindlaks on määratud. Kui pakk sihtmaa piirides järele saadeti, wõib selle maa postiwalitsus järelesaatmise taksi oma sisemiste määruste põhjal wõtta. Need edaspidise järelesaatmise wõi lähtekohta tagasisaatmise korral nõuetawad taksid kasseeritakse sisse adressaatidelt wõi, wastawal korral, saatjatelt, ilma et kuuluwaist tollimaksudest wõi muudest erikuludest, mida sihtmaa nõus ei ole annulleerima, loobutaks.

Sama korra järgi talitatakse pakkidega, mis Kokkuleppe 14. artiklis ettenähtud mingi keelu alla käiwad.

3. — Walesihitamise tõttu tulnud wõi eksliselt saatmiseks postilewõetud pakkide järelesaatmine sünnib Määrustiku 33. artikli §§ 1 ja 2 ettekirjutuste järgi.

Artikkel 19.

Wäljastamata pakid.

1. — Saatjad on kohustatud pakikaardi tagaküljele ja paki peale ära märkima juhatuse, kuidas nende saadetistega wäljastamatuse korral talitada.

Kui see ettekirjutus täidetud ei ole, saadetakse wäljastamata jäänud pakid lähteasutusele tagasi pärast 15 päewase tähtaja möödumist, wõi kõige hiljem ühe kuu pärast, adressaatide käsutusse jätmise päewale järgnewast päewast arwates.

2. — Wäljastamata jäänud paki tagasisaatmine peab kohe sündima, kui saatja poolt pakikaardil ja pakil äratähendatud nõudmise tagajärjeks paki wäljastamine ei olnud. Samuti toimetatakse sel puhul, kui Määrustiku 34. artiklis ettenähtud wäljastamatusteate peale saatja poolt antud wastuses awaldatud nõudmist wõimata oli täita. Kui saatja mitu nõud-

dans le territoire du pays de destination, peut être faite, soit sur la demande de l'expéditeur ou du destinataire, soit sans demande expresse, si les règlements du pays de destination le comportent.

La réexpédition d'un colis, d'un pays sur un autre, n'a lieu que sur la demande de l'expéditeur ou du destinataire, pourvu que le colis réponde aux conditions requises pour le nouveau transport.

L'expéditeur est autorisé à interdire toute réexpédition, au moyen d'une annotation appropriée sur le bulletin d'expédition et sur le colis.

2. — La réexpédition des colis sur un autre pays, par suite du changement de résidence des destinataires, donne lieu à la perception supplémentaire des taxes fixées par les articles 3 à 8 et 33. Lorsqu'un colis a été réexpédié dans le territoire du pays de destination, l'Administration de ce pays peut percevoir une taxe de réexpédition sur la base de ses règlements internes. Ces taxes qui sont exigibles en cas de réexpédition ultérieure ou de renvoi à l'origine, sont perçues sur les destinataires ou, le cas échéant, sur les expéditeurs, sans préjudice du remboursement des droits de douane ou autres frais spéciaux dont le pays de destination n'accorde pas l'annulation.

La même procédure est suivie pour les colis frappés de l'une des interdictions prévues à l'article 14 de l'Arrangement.

3. — La réexpédition des colis parvenus en fausse direction, ou admis à tort à l'expédition, a lieu suivant les prescriptions de l'article 33, §§ 1 et 2 du Règlement.

Article 19.

Rebuts.

1. — Les expéditeurs sont tenus d'indiquer, au verso du bulletin d'expédition et sur les colis, la manière dont il doit être disposé de leurs envois en cas de non-livraison.

Si cette prescription n'est pas observée, les colis tombés en rebut sont renvoyés au bureau d'origine à l'expiration d'un délai de 15 jours ou, au plus tard, après un mois à compter du lendemain de leur mise à la disposition des destinataires.

2. — Le renvoi d'un colis tombé en rebut doit avoir lieu immédiatement si la demande de l'expéditeur, formulée sur le bulletin d'expédition et sur le colis n'a pas abouti à la livraison. Il en est de même lorsqu'il n'a pu être donné satisfaction au désir exprimé par l'expéditeur dans sa réponse à l'avis de non-remise prévu à l'article 34 du Règlement.

miſt on üles tähendanud, ſaadetakſe pakk tagaſi alles ſiis, kui kõik need nõudmiſed tagajärjeta on jäänud.

3. — Saatjalt wõib Määrustiku 34. artiklis mainitud wäljastamatuſe tähiku täitmiſele tema poolt aſumiſe ſilmapilgul nõuda maksu, mis kõrgem ei ole kirja eſimeſe raskusaſtme jaoks tarwitatawaſt takſiſt kahekordſes ſuuruſes.

Kui ühe kuu jookſul ſelle wäljastamatusteate ſaatmiſeſt arwates, ſihtaſutus tarwilikke juhatuſi ſaanud ei ole, ſaadetakſe pakk lähteaſutuſele tagaſi. See tähtaeg pikendatakſe nelja kuu peale läbikäimistes meritaguste maadega.

4. — Adreſſaatide käſutuſeks hoitawad nõudmiſeni adreſſeeritud pakid loetakſe wäljastamatuteks päraſt ſihtmaa määrustes ettenähtud hoiu tähtaja möödumiſt, kuid ilma et ſee tähtaeg neljaſt kuuſt pikem oleks läbikäimistes meritaguste maadega ja üheſt kuuſt muudes läbikäimistes.

Siiski peab lähtemaale tagaſiſaatmine ſündima päraſt weel lühema aja möödumiſt, kui ſaatja ſeda pakikaardil ja pakil ſellekohaſe märkuſe läbi nõudnud on.

5. — Wäljastamata jäänud pakkide tagaſiſaatmine annab õiguſe wõtta eelmiſe 18. artikli 2. paragrahwis ettenähtud takſe.

Artikkel 20.

Tollimakſude kustutamine.

Lepinguoſaliste maade postiwalitſuſed kohustuwad wastawate tolliwalitſuste juures ſamme astuma ſelleks, et tollimakſud kustutataks pakkide pealt, mis lähtemaale tagaſi ſaadetakſe, ſaatja poolt wastuwõtmata jäänud, ſiſu täieliku rikke tõttu häwitatud ehk kolmandale maale järele ſaadetud on.

Nad peawad ſamal wiiſil toimetama, kui aſi puutub nende talituſes kaotſiläinud, waraſtatud wõi rikutud pakkidesſe, eeltulewa 41. artikli § 4-das ettenähtud tingimuſt arwesſe wõttes.

Artikkel 21.

Müük. Häwitamine.

Ainult asju, mis ähwardawad rikki minna ehk mädanema hakata, wõib wastuwõtmiſeks õigustatu kaſuks kohe ära müüa, iſegi mineku ehk tagaſituleku teel, ilma ette teatamata ja ilma kohtuliku wormitäitmiſeta. Kui mingiſugufel

Quand l'expéditeur a fait plusieurs demandes, le colis n'est renvoyé que si ces demandes sont toutes restées sans résultat.

3. — Il peut être perçu sur l'expéditeur, au moment où il aura à remplir la formule de non-remise mentionnée à l'article 34 du Règlement, un droit qui ne dépasse pas le double de la taxe applicable à une lettre de port simple.

Si, dans le délai d'un mois à compter de l'expédition de cet avis de non-remise, le bureau destinataire n'a pas reçu des instructions suffisantes, le colis est renvoyé au bureau d'origine. Ce délai est porté à quatre mois dans les relations avec les pays d'outre-mer.

4. — Les colis gardés en instance à la disposition des destinataires ou adressés poste restante, sont considérés comme tombés en rebut après le délai de conservation prescrit par les règlements du pays de destination, sans toutefois, que ce délai puisse dépasser quatre mois dans les relations avec les pays d'outre-mer et un mois dans les autres relations.

Toutefois, le renvoi au pays d'origine doit avoir lieu dans un délai plus court si l'expéditeur l'a demandé par une annotation appropriée sur le bulletin et sur le colis.

5. — Le renvoi des colis tombés en rebut donne lieu à la perception des taxes prévues au § 2 de l'article 18 précédent.

Article 20.

Annulation des droits de douane.

Les Administrations des pays contractants s'engagent à intervenir auprès des Administrations des douanes respectives pour que les droits de douane soient annulés sur les colis renvoyés au pays d'origine, abandonnés par l'expéditeur, détruits pour cause d'avarie complète du contenu ou réexpédiés sur un tiers pays.

Elles devront agir de même en ce qui concerne les colis perdus, spoliés ou avariés dans leur service, sous la réserve prévue à l'article 41, § 4 ci-après.

Article 21.

Vente. Destruction.

Les articles sujets à détérioration ou à corruption peuvent seuls être vendus immédiatement, même en route, à l'aller ou au retour, sans avis préalable et sans formalité judiciaire au profit de qui de droit. Si pour

põhjusel müük võimata on, hävitatakse rikkiläinud või mädanemahakkanud asjad ära.

Artikkel 22.

Loovutatud pakid.

Pakke, mida adressaatidele väljastada ei võidud ja millest saatjad loobunud on, ei saadeta sihtametkonna poolt tagasi; ta talitab nendega oma seadluste kohaselt.

Artikkel 23.

Kulude nõudmine saatjatelt.

Saatjad on kohustatud tasuma saate ja muud kulud, mis ametkondadel saamata on jäänud pakkide väljastamatajäämise tõttu, isegi siis kui pakkidest on loobutud, või nad ära müüdud või hävitatud on. Need kulud nõutakse lähteametkonnalt tagasi.

Artikkel 24.

Järelpärimised.

1. — Iga järelpärimine paki või lunatransferdi üle võib põhjust anda kindla maksu võtmiseks, mille ülemmäär 1 frank on.

Mingit maksu ei võeta, kui saatja erilise maksu väljastusteate eest juba tasunud on.

2. — Järelpärimised on lubatud ainult ühe aasta jooksul, postile andmise päevale järgnevast päevast arvates. Siiski on iga ametkond kohustatud käiku andma järelpärimistele, mis temale kellegi teise ametkonna poolt edasi antud on ja mis käivad vähem kui kahe aasta eest sündinud saatmiste kohta. Seks otstarbeks peavad postpakkide talituse dokumendid kahe aasta jooksul alal hoitama.

3. — Kui järelpärimise põhjuseks oli postitalitusline ekslus, maksetakse järelpärimise maksud tagasi.

une cause quelconque, la vente est impossible, les objets détériorés ou corrompus sont détruits.

Article 22.

Colis abandonnés.

Les colis qui n'ont pu être délivrés aux destinataires et dont les expéditeurs ont fait abandon ne sont pas renvoyés par l'Office de destination qui les traite d'après sa législation.

Article 23.

Récupération des frais sur l'expéditeur.

Les expéditeurs sont tenus de payer les frais de transport ou autres dont les Offices se trouvent à découvert par suite de la non-livraison des colis, même si ces derniers ont été abandonnés, vendus ou détruits. Ces frais sont repris sur l'Office d'origine.

Article 24.

Réclamations.

1. — Toute réclamation concernant un colis ou un mandat de remboursement peut donner lieu à la perception d'un droit fixe de 1 franc au maximum.

Aucun droit n'est perçu si l'expéditeur a déjà acquitté le droit spécial pour un avis de réception.

2. — Les réclamations ne sont admises que dans le délai d'un an à compter du lendemain du jour du dépôt. Toutefois, chaque Office est tenu de donner suite aux réclamations dont il est saisi par un autre Office et qui visent des expéditions faites depuis moins de deux ans. A cet effet, les archives du service des colis postaux doivent être conservées pendant deux ans.

3. — Lorsqu'une réclamation a été motivée par une faute de service, les droits de réclamation sont restitués.

III peatükk.

Lunalised pakid.

Artikkel 25.

Taksid ja tingimused. Lunasummade ōiendamine.

1. — Pakke võib lunaga koormatult saata läbikäimises maade vahel, kes nõus on seda talitust toimetama.

Kui vastupidist kokkulepet ei ole, väljendatakse lunasumma paki lähtemaa rahas.

Chapitre III.

Colis contre remboursement.

Article 25.

Taxes et conditions. Liquidation.

1. — Les colis peuvent être expédiés grevés de remboursement dans les relations avec les pays qui conviennent d'assurer ce service.

Sauf arrangement contraire, le montant du remboursement est exprimé dans la monnaie du pays d'origine du colis.

Luna ülemmäär on wõrdne sellele, mis paki lähtemaale saadetawate posttransfertide jaoks kindlaks on määratud.

Iga ametkond on kohustatud lunaliste pakkide transiiti toimetama, isegi siis, kui ta oma talituses neid saadetisi ei luba. Wahepealsed maad peawad samuti seesuguste pakkide transiiti toimetama, millede lunasumma nende eneste wahetuse jaoks kindlaks määratud ülemmäärast üle tõuseb.

2. — Lunalised pakid käiwad lihtpakkide wõi, wastawal korral, awaldatud määrtusega pakkide wormaliteetide ja taksíde alla. Saatja maksab, peale selle, kindla taksi, mis ei alla 20 sentiimi ega üle 50 sentiimi olla ei wõi ning ½ protsendilise proportsionaalse maksu lunasumma pealt. Saatjal ametkonnal on õigus neid takse oma rahasüsteemi kohaselt ümmargustada.

3. — Sissekasseeritud lunasummade õiendamine sünnib maksuta wäljalastawate lunatransfertide abil.

Postiwalitsused wõiwad sissekasseeritud summade õiendamiseks teistsuguse korra kohta kokku leppida. Nad wõiwad nimelt kohustuda neid summasid saadetise sihtmaal posti jookswale arwele sisse maksma tingimuste kohaselt, mille kohta neil kokku leppida tuleb.

Le maximum du remboursement est égal à celui fixé pour les mandats de poste à destination du pays d'origine du colis.

Chaque Office est tenu d'assurer le transit des colis contre remboursement, même s'il n'admet pas ces envois dans son service. Les pays intermédiaires doivent également assurer le transit des colis dont le montant du remboursement dépasse le maximum fixé pour leur propre trafic.

2. — Les colis contre remboursement sont soumis aux formalités et aux taxes des colis ordinaires ou, le cas échéant, des colis avec déclaration de valeur. L'expéditeur paye, en outre, une taxe fixe qui ne peut être inférieure à 20 centimes ni supérieure à 50 centimes et un droit proportionnel de ½ pour cent du montant du remboursement. L'Office expéditeur a la faculté d'arrondir ces taxes d'après les convenances de son système monétaire.

3. — La liquidation des montants des remboursements encaissés est effectuée au moyen de mandats de remboursement, qui sont émis gratuitement.

Les Administrations peuvent s'entendre sur un autre procédé pour la liquidation des sommes encaissées. Elles peuvent notamment se charger, dans les conditions à convenir, de les verser en compte courant postal dans le pays de destination de l'envoi.

Artikkel 26.

Lunasumma kustutamine wõi muutmine.

Lunaga koormatud paki saatja wõib lunasumma täielikku wõi osalist kustutamist nõuda.

Sedaliiki nõudmised käiwad samade määruste alla, kui tagastamise wõi aadressi muutmise nõudmisedki (Konwentsiooni 45. artikkel).

Article 26.

Annulation ou modification du montant du remboursement.

L'expéditeur d'un colis grevé de remboursement peut demander le dégrèvement total ou partiel du montant du remboursement.

Les demandes de cette nature sont soumises aux mêmes dispositions que les demandes de retrait ou de modification d'adresse (art. 45 de la Convention).

Artikkel 27.

Wastutus kaotsimineku, warguse wõi rikke korral.

Lunaga koormatud paki kaotsimineku, warguse wõi rikke korral on postitalitus wastutaw eeltulewas VI peatükis äramääratud tingimuste kohaselt.

Article 27.

Responsabilité en cas de perte, de spoliation ou d'avarie.

La perte, la spoliation ou l'avarie d'un colis grevé de remboursement engage la responsabilité du service postal dans les conditions déterminées par le chapitre VI ci-après.

Artikkel 28.

Korrapäraselt sissenõutud summade kindlustus.

Saajalt korrapäraselt sissekasseeritud summad kindlustatakse saatjale posttransfertide

Article 28.

Garantie des sommes encaissées régulièrement.

Les sommes encaissées régulièrement du destinataire sont garanties à l'expéditeur dans

kohta käiwas Kokkuleppes transfertidesse ümberarwatud summade jaoks äramääratud tingimustel.

Artikkel 29.

Kahjutasu sissekasseerimata jäämise, puuduliku wõi pettusliku sissekasseerimise korral.

Kui pakk adressaadile wäljastatud on ilma lunasumma sisse nõudmata, on saatjal õigus kahjutasu saada, eeldusega, et järelpärimine 24. artiklis ettenähtud tähtaja jooksul sisse on antud ja et sissekasseerimata jäämine ei ole tema wea wõi hooletuse tagajärjel sündinud.

Samuti talitatakse siis, kui adressaadilt sissekasseeritud summa äratähendatud lunasummast madalam on wõi kui sissekasseerimist pettuslikult on toimetatud. Kahjutasu ei wõi ühelgi juhtumisel lunasummast suurem olla.

Kahjutasu maksmise läbi ja selle summa piirides omab wastutaw postiwalitsus saatja õigused iga juhtudawõiwa nõudmise suhtes adressaadi ehk kolmandate isikute wastu.

Artikkel 30.

Wastutuse kindlaksmääramine.

Saatja ametkonna poolt korrapäraselt sissekasseeritud summade wõi eelolewas 29. artiklis ettenähtud kahjutasu maksmine sünnib sihtametkonna arwel. Wiimane on wastutaw, kui ta tõendada ei suuda, et wiga tingitud on saatja ametkonna poolt Määrustiku määruse täitmata jätmisest wõi ära näidata ei jõua, et tema talitusse üleandmisel pakk ja selle juure kuuluw pakikaart lunaliste pakkide jaoks Määrustiku läbi ettekirjutatud märkusi ei kannud.

Artikkel 31.

Konwentsiooni määruste tarwitamine makstatulewate kahjutasude ja summade suhtes. Maksmise tähtajad ja ettemakstud summade tasumine.

Konwentsiooni 63. ja 66. artikli määrused käiwad ka lunaga koormatud pakkide kohta.

Artikkel 32.

Lunatransferdid.

Lunatransferdi summat, mida mingisugusel põhjusel wõimalik ei olnud lunasaajale wälja

les conditions déterminées par l'Arrangement concernant les mandats de poste pour les sommes converties en mandats.

Article 29.

Indemnité en cas de non-encaissement, d'encaissement insuffisant ou frauduleux.

Si le colis a été livré au destinataire sans encaissement du montant du remboursement, l'expéditeur a droit à une indemnité pourvu qu'une réclamation ait été formulée dans le délai prévu à l'article 24 et à moins que le non-encaissement ne soit dû à une faute ou une négligence de sa part.

Il en est de même, si la somme encaissée du destinataire est inférieure au montant du remboursement indiqué ou si l'encaissement a été effectué frauduleusement. L'indemnité ne pourra dépasser, dans aucun cas, le montant du remboursement.

Par le fait du payement de l'indemnité et jusqu'à concurrence de son montant, l'Administration responsable est subrogée dans les droits de l'expéditeur pour tout recours éventuel contre le destinataire ou les tiers.

Article 30.

Détermination de la responsabilité.

Le payement par l'Office expéditeur des sommes encaissées régulièrement ou celui de l'indemnité prévue à l'article 29 ci-dessus, se fait pour le compte de l'Office destinataire. Celui-ci est responsable, à moins qu'il ne puisse prouver que la faute est due à la non-observation d'une disposition réglementaire par l'Office expéditeur ou établir que, lors de la transmission à son service, le colis et le bulletin d'expédition y afférent ne portaient pas les désignations prescrites par le Règlement pour les colis grevés de remboursement.

Article 31.

Application des dispositions de la Convention aux indemnités et sommes à payer. Délais de payement et remboursement des avances.

Les dispositions des articles 63 et 66 de la Convention s'appliquent aux colis grevés de remboursement.

Article 32.

Mandats de remboursement.

Le montant d'un mandat de remboursement qui, pour un motif quelconque, n'a pas

maksta, ei maksēta wäljalaskjale ametkonnale tagasi. Ta hoitakse lunalise paki lähteametkonna poolt lunasaaja käsutada ja jääb pärast ettekirjutatud seadusliku ooteaja möödumist lõpulikult sellele ametkonnale.

Kõigis muis suhetes, Määrustikus ettenähtud erandlised juhtumised wälja arwatud, käiwad lunatransferdid nende määruste alla, mis posttransfertide kohta käiwa Kokkuleppe läbi kindlaks on määratud.

pu être payé au bénéficiaire, n'est pas remboursé à l'Office d'émission. Il est tenu à la disposition du bénéficiaire par l'Office expéditeur du colis grevé de remboursement et revient définitivement à cet Office après l'expiration du délai légal de prescription.

A tous les autres égards et sous les réserves prévues au Règlement, les mandats de remboursement sont soumis aux dispositions fixées par l'Arrangement concernant les mandats de poste.

IV peatükk.

Awaldatud wäärtusega pakid.

Artikkel 33.

Taksid ja tingimused.

1. — Pakkidel wõib wäärtust awaldada wahetuses maadega, kelle postiwalitsused seda talitust toimetawad.

2. — Iga maa määrab eneše suhtes kindlaks wäärtuse awaldamise ülemmäära, mis mingil juhtumisel alla 1000 frangi olla ei wõi.

Wahetuses kahe wõi mitme maa wahel, kes lahkuminewad ülemmäärad maksma on pannud, tuleb kõige madalamast ülemmäärast wastastikku kinni pidada.

3. — Peale lihtpakkide jaoks tarwitatawate taksīde wõetakse kinnitusmaksuna awaldatud wäärtuse 300 frangi suuruste jagamata osade eest:

a) 5 sentiimi ametkonna heaks, kes territoriaalsest transpordist osa wõtab;

b) 10 sentiimi kasutatud meritalituse heaks.

4. — Ajutise abinõuna wõib lähteametkond siiski wõtta kogulist kinnitusmaksu, mis awaldatud summa iga 300 frangi pealt 50 sentiimist kõrgem olla ei tohi.

5. — Maad, kes nõus on awaldatud wäärtusega pakkide eest wääramata wõimu juhtumise läbi sündinud kahjusid katma, on õigustatud wõtma erilist taksi, eeldusega, et see taks ja kinnitusmaks kokku eelnewas § 4-as ettenähtud maksust kõrgemale ei tõuse.

6. — Lähteametkonnal on õigus wõtta saatemaksu, mille suurus üle 50 sentiimi paki pealt tõusta ei wõi.

7. — Wäärtpaki saatja saab postileandmise filmapilgul oma saadetise üle maksuta kwiitungi.

Chapitre IV.

Colis avec valeur déclarée.

Article 33.

Taxes et conditions.

1. — Les colis peuvent comporter une déclaration de valeur dans les relations entre les pays dont les Administrations assurent ce service.

2. — Chaque pays fixe, en ce qui le concerne, la limite supérieure de la déclaration de valeur, laquelle ne peut, en aucun cas, être inférieure à 1.000 francs.

Dans les relations entre deux ou plusieurs pays qui ont adopté des maxima différents, c'est la limite la plus basse qui doit être réciproquement observée.

3. — Il est perçu, à titre de droit d'assurance, par fraction indivisible de 300 francs de la déclaration de valeur et en sus des taxes applicables aux colis ordinaires:

a) 5 centimes par Office participant au transport territorial;

b) 10 centimes par service maritime emprunté.

4. — Comme mesure de transition, l'Office d'origine peut toutefois percevoir un droit global d'assurance qui ne doit pas dépasser 50 centimes par 300 francs de la somme déclarée.

5. — Les pays qui acceptent de couvrir, pour les colis avec valeur déclarée, les risques pouvant dériver du cas de force majeure, sont autorisés à percevoir une taxe spéciale, sous réserve que cette taxe et le droit d'assurance réunis ne dépassent pas le droit prévu au § 4 précédent.

6. — L'Office d'origine a la faculté de percevoir un droit d'expédition qui ne peut dépasser 50 centimes par colis.

7. — L'expéditeur d'un colis-valeur déclarée, reçoit, sans frais, au moment du dépôt, un récépissé de son envoi.

Artikkel 34.

Pettuslik wäärtuſe awaldamine.

Wäärtuſe awaldamine ei wõi ſaadetiſe ſiſu tõſiſeſt wäärtuſeſt üle tõusta, kuid on ka lubatud awaldada ainult üht oſa ſelleſt wäärtuſeſt.

Igaſugune pettuslik wäärtuſe awaldamine kõrgemalt, kui ſaadetiſe tõſine wäärtus on, toob kaaſa kohtuliku wastutuſelewõtmiſe, kuiwõrd lähtemaa ſeadusandlus ſeda ette näeb.

Article 34.

Déclaration frauduleuse de valeur.

La déclaration de valeur ne peut pas dépasser la valeur réelle du contenu de l'envoi, mais il est permis de ne déclarer qu'une partie de cette valeur.

Toute déclaration frauduleuse de valeur supérieure à la valeur réelle de l'envoi est passible des poursuites judiciaires que peut comporter la législation du Pays d'origine.

V peatükk.

Kiirpakid.

Artikkel 35.

Takſid ja tingimuſed.

1. — Läbikäimiſes nende maade wahel, kes ſelle kohta kokku on leppinud, wõib ſaatja nõuda, et pakk, kuiwõrd wõimalik, kirjaposti transporteerimiſeks tarwitatawate kiirete abinõudega transporteeritaks. Need kiireteks nimetatawad pakid toimetatakſe käſkjalaga adreſſaadile koju kätte, kui nad mitte märkuſt „poste restante" ei kanna.

2. — Kiirpakkide eeſt wõetakſe eelnewa 3. kuni 8. artikliga kindlaksmääratud makſud ja kõrgendamiſed kolmekordſes ſuuruſes.

33. artikliga kindlaksmääratud makſe, käſkjalaga kättewiimiſe takſi ja muid kõrwaliſi takſe tarwitatakſe nende pakkide kohta ilma kõrgendamiſeta.

Chapitre V.

Colis urgents.

Article 35.

Taxes et conditions.

1. — Dans les relations entre les pays qui se sont mis d'accord à ce sujet, l'expéditeur peut demander qu'un colis soit transporté autant que possible par les moyens rapides utilisés pour le transport de la poste aux lettres. Ces colis, qualifiés „urgents", sont remis par exprès au domicile du destinataire, à moins qu'ils ne portent la mention „poste restante".

2. — Pour les colis urgents, les droits et majorations fixés par les articles 3 à 8 précédents sont triplés.

Les droits fixés par l'article 33, la taxe de remise par exprès et les autres taxes accessoires leur sont appliqués sans augmentation.

VI peatükk.

Wastutus.

Artikkel 36.

Wastutuſe ulatus.

1. — Järgmiſes artiklis ettenähtud juhtumiſed wälja arwatud, wastutawad postiwalitſuſed poſtpakkide kaotſimineku, warguſe wõi rikke eeſt.

Saatjal on õigus kahjutaſu ſaada, mis kaotſimineku, warguſe wõi rikke tõſiſele ſummale wastab. Lihtpakkide eeſt ei wõi ſee kahjutaſu ſuurem olla 10 frangiſt paki eeſt raskuſega kuni 1 kilogrammini, 25 frangiſt paki eeſt 1 kuni 5 kilogrammini, 40 frangiſt paki eeſt 5 kuni 10 kilogrammini. Awaldatud wäärtuſega pakkide eeſt ei wõi kahjutaſu awaldatud wäärtuſe ſummaſt kõrgem olla.

Chapitre VI.

Responsabilité.

Article 36.

Etendue de la responsabilité.

1. — Sauf les cas prévus à l'article suivant, les Administrations répondent de la perte, de la spoliation ou de l'avarie des colis postaux.

L'expéditeur a droit de ce chef à une indemnité correspondant au montant réel de la perte, de la spoliation ou de l'avarie. Pour les colis ordinaires, cette indemnité ne peut dépasser: 10 francs par colis jusqu'au poids de 1 kilogramme, 25 francs par colis de 1 à 5 kilogrammes, 40 francs par colis de 5 à 10 kilogrammes. Pour les colis avec valeur déclarée, l'indemnité ne peut dépasser le montant de la déclaration de valeur.

Kahjutasu maksetakse wäljasaadjale, kui ta seda nõuab, kas pärast seda kui ta rüüstatud või rikutud paki wastuwõtmisel tingimused oli üles seadnud, või kui ta ära näidata saab, et saatja oma õigusest tema kasuks lahti on ütelnud.

2. — Kaudseid kahjusid või saamatajäänud kasusid arwesse ei wõeta.

3. — Kahjutasu arwatakse sama liiki kaupade jookswa hinna järgi, mis selles kohas, kus kaup saatmiseks wastu wõeti, sel ajal maksew oli. Jookswa hinna puudumisel arwatakse kahjutasu samadel alustel hinnatud kauba hariliku wäärtuse järgi.

4. — Sel juhtumisel, kui kahjutasu paki kaotsimineku, täieliku häwinemise ehk paki warguse eest maksta tuleb, on saatjal peale selle õigus saatetakse tagasi saada. Sama kord maksab ka adressaatide poolt halwa seisukorra pärast wastuwõtmata jäänud saadetiste suhtes, kui halb seisukord postiametkonna süüks langeb ja selle wastutuse eest kutsub.

5. — Kinnitusmaksud jääwad kõigil juhtumistel postiwalitsuste kasuks.

Artikkel 37.

Erandid wastutuse põhimõtte suhtes.

Postiwalitsused on wabad igasugusest wastutusest:

a) wääramata wõimu juhtumise korral; siiski jääb wastutus püsima saatja ametkonna suhtes, kes wääramata wõimu juhtumisest tekkida wõiwate kahjude katmise enese peale on wõtnud (art. 33, § 5);

b) kui nemad talituse dokumentide häwinemise tõttu wääramata wõimu juhtumise tagajärjel pakkide üle aru anda ei suuda;

c) kui kahju saatja eksituse wõi hooletuse tagajärjel on sündinud wõi asja iseloomust on tingitud;

d) pakkide suhtes, mille sisu mingi 14. artiklis ettenähtud keelu alla käib;

e) pakkide suhtes, mille saatmisel oli toime pandud pettuslik, saadetise sisu tõsisest wäärtusest kõrgem wäärtuse awaldamine;

f) pakkide suhtes, mille kohta 24. artiklis ettenähtud üheaastase tähtaja jooksul mingit järelotsimise nõudmist ei ole esitatud.

Artikkel 38.

Wastutuse lõpp.

Postiwalitsuste wastutus lõpeb pakkide suhtes, millede kättetoimetamine nende siseraalistes

L'indemnité est versée au destinataire lorsque celui-ci la réclame, soit après avoir formulé des réserves en prenant livraison d'un colis spolié ou avarié, soit s'il établit que l'expéditeur s'est désisté de ses droits en sa faveur.

2. — Les dommages indirects où les bénéfices non réalisés ne sont pas pris en considération.

3. — L'indemnité est calculée d'après le prix courant des marchandises de même nature, au lieu et à l'époque où la marchandise a été acceptée au transport. A défaut de prix courant, l'indemnité est calculée d'après la valeur ordinaire de la marchandise évaluée sur les mêmes bases.

4. — Dans le cas où une indemnité est due pour la perte, la destruction ou la spoliation complète d'un colis, l'expéditeur a droit, en outre, à la restitution des taxes de transport. Il en est de même quant aux envois refusés par les destinataires, à cause de leur mauvais état, pourvu que celui-ci soit imputable au service postal et engage sa responsabilité.

5. — Les droits d'assurance restent acquis, dans tous les cas, aux Administrations postales.

Article 37.

Exceptions au principe de responsabilité.

Les Administrations sont dégagées de toute responsabilité:

a) en cas de force majeure; toutefois, la responsabilité subsiste à l'égard de l'Office expéditeur qui a accepté de couvrir les risques de force majeure (art. 33, § 5);

b) lorsqu'elles ne peuvent rendre compte des colis par suite de la destruction des documents de service, résultant d'un cas de force majeure;

c) lorsque le dommage a été causé par la faute ou la négligence de l'expéditeur ou lorsqu'il provient de la nature de l'objet;

d) pour les colis dont le contenu tombe sous le coup de l'une des interdictions prévues à l'article 14;

e) pour les colis qui ont fait l'objet d'une déclaration frauduleuse de valeur supérieure à la valeur réelle du contenu;

f) à l'égard des colis qui n'ont donné lieu à aucune réclamation dans le délai d'un an prévu à l'article 24.

Article 38.

Cessation de la responsabilité.

Les Administrations cessent d'être responsables des colis dont la remise a eu lieu

määrustes ettekirjutatud nõuete järgi on sündinud ja mis õigustatute poolt postilt wastu on wõetud, ilma et nad eelolewas 36. artiklis ettenähtud tingimusi oleksid üles seadnud.

Artikkel 39.

Kahjutasu maksmine.

Kahjutasu maksmise kohustus langeb lähteametkonna peale, wälja arwatud juhtumised, mis 36. artikli 1. paragrahwis tähendatud on, mil seda kahjutasu maksmist toimetatakse sihtametkonna poolt. Maksjale ametkonnale jääb õigus wastutawalt ametkonnalt tasu nõuda.

Artikkel 40.

Maksmise tähtaeg.

1. — Kahjutasu maksmine peab nii ruttu kui wõimalik sündima, kõige hiljem aga ühe aasta jooksul, nõudmise päewale järgnewast päewast arwates.

2. — Ametkond, kelle peale 39. artikkel kahjutasumaksmise paneb, on õigustatud rahuldama õigusseomajat selle ametkonna arwel, kelle wastutus korrapäraselt kindlaks on tehtud, kuid kes kuus kuud on lasknud mööda minna, ilma asja äraõiendamata; see tähtaeg on pikendatud kuni üheksa kuuni läbikäimise meritaguste maadega.

3. — Saatja ametkond wõib kahjutasu õiendamisega üle üheaastase tähtaja erakordselt wiiwitada, kui wastutuse küsimust postitalitusse mittepuutuwatel põhjustel (näiteks wääramata wõim) ei ole jõutud ära otsustada.

Artikkel 41.

Wastutaw ametkond.

1. — Kuni wastupidise tõenduseni langeb wastutus postiametkonna peale, kes teiselt postiametkonnalt paki wastu wõtnud on ilma tingimusi üles seadmata ning kellele kõik määrustekohased juurdlusabinõud kätte antud on, kuid kes tõeks teha ei suuda ei paki wäljastamist adressaadile ega, wastawal korral, korrapärast edasiandmist järgmisele ametkonnale.

2. — Kui kaotsiminek, wargus wõi rike transporteerimise kestel juhtus, ilma et wõimalik oleks kindlaks teha, missuguse maa territooriumil wõi talituses see sündis, wõi kui lihtpakkide koguarwulise ülеandmise juhtumisel wõimata on kindlaks teha, missuguse maa territooriumil wõi talituses pakk kaduma läks, ära warastati wõi rikuti, kannawad asjaosalised ametkonnad kahju ühesuurustes osades.

3. — Kui awaldatud wäärtusega pakk wääramata wõimu olukorras kaotsi läinud, ära

dans les conditions prescrites par leurs règlements intérieurs et dont les ayants droit ont pris livraison sans formuler les réserves prévues à l'article 36 ci-dessus.

Article 39.

Payement de l'indemnité.

L'obligation de payer l'indemnité incombe à l'Office expéditeur, sauf dans les cas visés à l'article 36 § 1, où cette indemnité est payée par l'Office destinataire. L'Office payeur conserve un droit de recours contre l'Office responsable.

Article 40.

Délai de payement.

1. — Le payement de l'indemnité doit avoir lieu le plus tôt possible et, au plus tard, dans le délai d'un an à compter du lendemain du jour de la réclamation.

2. — L'Office auquel l'article 39 impose le payement de l'indemnité est autorisé à désintéresser l'ayant droit pour le compte de l'Office qui, régulièrement saisi a laissé s'écouler six mois sans donner de solution à l'affaire; ce délai est porté à neuf mois dans les relations avec les pays d'outre-mer.

3. — L'Office expéditeur peut différer exceptionnellement le réglement de l'indemnité au delà du délai d'un an, lorsque la question de responsabilité n'a pu être tranchée pour des raisons étrangères au service postal (force majeure par exemple).

Article 41.

Office responsable.

1. — Jusqu'à preuve du contraire, la responsabilité incombe à l'Office qui, ayant reçu le colis d'un autre Office sans formuler des réserves et étant mis en possession de tous les moyens réglementaires d'investigation, ne peut établir, ni la délivrance au destinataire, ni, s'il y a lieu, la transmission régulière à l'Office suivant.

2. — Si la perte, la spoliation ou l'avarie a eu lieu en cours de transport sans qu'il soit possible d'établir sur le territoire ou dans le service du quel pays le fait s'est accompli, ou si, en cas de transmission globale des colis ordinaires, il ne peut être établi sur le territoire ou dans le service de quel pays un colis a été perdu, spolié ou avarié, les Offices en cause supportent le dommage par parts égales.

3. — Lorsqu'un colis avec valeur déclarée a été perdu, spolié ou avarié dans des cir-

warastatud ehk rikutud oli, on ametkond, kelle territooriumil wõi talituses kaotsiminek, wargus ehk rike juhtus, lähteametkonna ees selle eest wastutaw siis, kui mõlemad maad wastutuse wääramata wõimu juhtumistel enese peale on wõtnud.

4. — Tolli- ja muud maksud, mille kustutamist korda ei läinud saawutada, langewad transporteerijate kanda, kes kaotsimineku, wargusе wõi rikke eest wastutawad on.

5. — Kahjutasu maksmise läbi ja selle summa piirides omab wastutaw postiwalitsus kahjutasusaanud isiku õigused igasuguste juhtudawõiwate nõudmiste suhtes kas adressaadi wõi saatja, wõi aga kolmandate isikute wastu.

Kui pakid, mis kaotsiläinuteks arwatud olid, päratpoole täielikult wõi osaliselt üles leitakse, peab isikule, kellele kahjutasu makstud oli, teatatama, et tal õigus on saadetist omandada, kui ta makstud kahjutasusumma tagasi maksab.

Artikkel 42.

Kahjutasu tasumine lähte-ametkonnale.

Wastutaw ametkond ehk ametkond, kelle arwel, kooskõlas 40. artikliga, maksmist toimetati, on kohustatud kahjutasusummat kolme kuu jooksul pärast maksmiseet teatamist tasuma. Seda tasumist toimetatakse, ilma krediteeriwale ametkonnale kulusid sünnitamata, kas posttransferdiga wõi krediteeriwa maa pealinna wõi mingi kaubalinna peale wäljakirjutatud ettenäitamise peale wäljamaksetawa weksli läbi wõi aga krediteeriwal maal käimasolewas sularahas. Kahjutasu summat wõib wastawalt maalt sisse nõuda ka arweteõiendamise teel kas otsekohe ehk esimese transiitmaa ametkonna wahetalitusel, kes ennast omakord järgmise ametkonna arwel krediteerib, misjuures operatsiooni seni korratakse kuni makstud summa wastutawa ametkonna deebetisse on kantud. Pärast ülalmainitud kolmekuulise tähtaja möödumist arwatakse kuuluwa summa pealt 7% intressi aastas, mainitud tähtaja wiimase päewa möödumisest arwates.

Ametkond, kelle wastutus tarwiliselt kindlaks on tehtud ja kes esialgu nõus ei olnud kahjutasu maksma, peab enese kanda wõtma kõik kõrwalised kulud, mis maksmise mitteõigustatud wiiwitamisest järelduwad.

constances de force majeure, l'Office sur le territoire ou dans le service duquel la perte, la spoliation ou l'avarie a eu lieu n'en est responsable devant l'Office expéditeur que si les deux pays se chargent des risques en cas de force majeure.

4. — Les droits de douane et autres dont l'annulation n'a pu être obtenue tombent à la charge des transporteurs responsables de la perte, de la spoliation ou de l'avarie.

5. — Par le fait du payement de l'indemnité et jusqu'à concurrence de son montant, l'Administration responsable est subrogée dans les droits de la personne qui a reçu l'indemnité, pour tout recours éventuel, soit contre le destinataire, soit contre l'expéditeur ou contre les tiers.

Toutefois, si, ultérieurement, les colis considérés comme perdus sont retrouvés entièrement ou partiellement, la personne à qui l'indemnité a été payée doit être avisée qu'il lui est loisible de prendre possession de l'envoi, contre restitution du montant de l'indemnité payée.

Article 42.

Remboursement de l'indemnité à l'Office expéditeur.

L'Office responsable ou pour le compte duquel le payement est effectué, en conformité de l'article 40, est tenu de rembourser le montant de l'intemnité dans un délai de trois mois après notification du payement. Ce remboursement s'effectue sans frais pour l'Office créditeur, soit au moyen d'un mandat de poste ou d'une traite payable à vue sur la capitale ou sur une place commerciale du pays créancier, soit en espèces ayant cours dans le pays créditeur. Le montant de l'indemnité peut être aussi repris d'office par voie de décompte sur le pays responsable, soit directement soit par l'intermédiaire du premier Office de transit, qui se crédite à son tour sur l'Office suivant, l'opération étant répétée jusqu'à ce que la somme payée ait été portée au débit de l'Office responsable. Passé le délai de trois mois susvisé, la somme due est productive d'intérêt à raison de sept pour cent l'an, à compter du jour de l'expiration dudit délai.

L'Office dont la responsabilité est dûment établie, et qui a primitivement décliné le payement de l'indemnité, est tenu de prendre à sa charge tous les frais accessoires résultant du retard non justifié apporté au payement.

VII peatükk.

Takſide tarwitamine.

Artikkel 43.

Transpordi taſu.

Saatja ametkond kirjutab heaks iga paki eeſt:

a) ſihtametkonnale — makſud, mis temale 3. kuni 8. ja 35. artikli määruste põhjal kuuluwad;

b) wastawal korral igale wahepealſele ametkonnale — makſud, mis artiklite 3, 4, 6, 7, ja 35 läbi kindlaks määratud.

Artikkel 44.

Uued makſudewõtmiſed järeleſaatmiſe wõi tagaſiſaatmiſe korral.

Paki järeleſaatmiſe wõi lähtekohta tagaſiſaatmiſe korral wõtab järeleſaatja ametkond järgmiſelt ametkonnalt omale kuuluwa oſa uuesti ja nimelt, wastawal korral:

a) 9. artiklis ettenähtud kojukättewiimiſe ja tollitamiſe makſu;

b) 12. artiklis ettenähtud ladumakſu ſumma;

c) 18. artikli § 2-ſes ettenähtud järeleſaatmiſe takſi;

d) makſud, mis temale taſumata.

Sama toimetuſt korratakſe iga wahepealſe ametkonna poolt, nii kui ſee Määrustiku 33 artiklis öeldud on.

Artikkel 45.

Käſkjala taks, eriline ja täiendaw taks.

1. — 13. artiklis § 1-ſes ettenähtud eriline käſkjala taks moodustab ühe neiſt makſudeſt, mis ſihtametkonna heaks kuuluwad.

Kui wirkpakk mingile teiſele maale järele ſaadetakſe, ilma et teda oleks katſutud kätte toimetada, kirjutatakſe ſee taks uuele ſihtmaale heaks. Kui ſee maa aga käſkjalaga koju kättewiimiſe talituſt ei toimeta, jääb taks eſimeſe ſihtmaa kaſuks; ſama kord makſab ka ſiis, kui wirkpakk wälja ſtamata jääb.

2. — Wirkpaki järeleſaatmiſe wõi lähtekohta tagaſiſaatmiſe juhtumiſel nõuab kättetoimetamiſt täidewiiakatſunud ametkond wastawalt ametkonnalt 13. artiklis §§ 2 ja 3 ettenähtud täiendawa takſi taſumiſt, wälja arwatud juhtumine, kui ſee taks temale taſuti adreſſaadile koju kättewiimiſe ajal.

Chapitre VII.

Attribution des taxes.

Article 43.

Bonifications de transport.

L'Office expéditeur bonifie pour chaque colis:

a) à l'Office destinataire, les droits qui lui reviennent en vertu des dispositions des articles 3 à 8 et 35;

b) éventuellement, à chaque Office intermédiaire, les droits fixés par les articles 3, 4, 6, 7 et 35.

Article 44.

Reprises en cas de réexpédition ou de renvoi.

En cas de réexpédition ou de renvoi d'un colis à l'origine, l'Office réexpéditeur reprend sur l'Office suivant la quote-part qui lui revient et, le cas échéant:

a) le droit de factage et de dédouanement prévu à l'article 9;

b) le montant du droit de magasinage prévu à l'article 12;

c) la taxe de réexpédition prévue à l'article 18, § 2;

d) les droits dont il se trouve à découvert.

La même procédure est suivie par chaque Office intermédiaire, ainsi qu'il est dit à l'article 33 du Règlement.

Article 45.

Taxes d'exprès, spéciale et complémentaire.

1. — La taxe spéciale d'exprès prévue à l'article 13, § 1, fait partie des bonifications dévolues à l'Office de destination.

Lorsqu'un colis exprès est réexpédié sur un autre pays sans que la remise en ait été tentée cette taxe est bonifiée au noveau pays de destination. Si celui-ci ne se charge pas de la remise par exprès, la taxe reste acquise à l'Office du pays de la première destination; il en est de même quand un colis exprès est tombé en rebut.

2. — En cas de réexpédition ou de renvoi à l'origine d'un colis exprès, la taxe complémentaire prévue à l'article 13, §§ 2 et 3 est reprise sur l'Office correspondant par l'Office qui a tenté la remise, sauf le cas où cette taxe lui a été versée lors de la présentation au domicile du destinataire.

Artikkel 46.

Sihtmaa piirides järeleſaatmiſe eeſt kuuluw taks.

18. artiklis § 2-ſes ettenähtud järeleſaatmiſe taks arwatakſe uue järeleſaatmiſe wõi lähtekohta tagaſiſaatmiſe korral ſelle maa kaſuks, kes oma territooriumi piirides järeleſaatmiſt toimetas.

Artikkel 47.

Mitmeſuguſed makſud.

1. — Ametkonna heaks, kes nad wõttis, jääwad täielikult:

a) wäljastusteadete eeſt wõetaw kindel maks (art. 17);

b) wäljastamata jäänud paki eeſt ettenähtud maks (art. 19, § 3);

c) järelpärimiste eeſt wõetaw maks (art. 24, § 1);

d) ſaatemaks awaldatud wäärtuſega pakkide eeſt (art. 33, § 6).

2. — Koju kättewiimiſe ja tollitamiſe maks (art. 9) jääb ſihtametkonnale.

Wahetalitusmaks (art. 11) kuulub ſama ametkonna kaſuks.

Artikkel 48.

Luna taks.

25. artiklis § 2-ſes ettenähtud takſid jaotatakſe pooleks lähtemaa postiwalitſuſe ja ſihtmaa postiwalitſuſe wahel Määrustiku läbi ettekirjutatud korras.

Artikkel 49.

Kinnitusmaks.

Awaldatud wäärtuſega pakkide eeſt on lähteametkond kohuſtatud maksma igale postiwalitſuſele, kelle talituſed transpordiſt oſa wõtawad, ning, wastawal korral, iga nende poolt toimetatud talituſe eeſt kinnitusmakſu oſa, mis 300 frangi wõi 300 frangi oſa pealt kindlaks määratud on 5 ſentiimi peale territoriaaltranspordi eeſt ja 10 ſentiimi peale meritranspordi eeſt.

VIII peatükk.

Mitmeſuguſed määruſed.

Artikkel 50.

Üldiſe korra kohta käiwate konwentſiooni määruste tarwitamine.

Konwentſiooni I ja II jaos ſiſalduwad üldiſe korra kohta käiwad määruſed makſawad ka pakkide wahetuſe kohta, järgmiste eranditega:

Article 46.

Taxe pour la réexpédition dans le pays de destination.

La taxe de réexpédition prévue à l'article 18, § 2, est acquise, en cas de réexpédition ultérieure ou de renvoi à l'origine, au pays qui a effectué la réexpédition dans les limites de son territoire.

Article 47.

Droits divers.

1. — Sont acquis en entier à l'Office qui les a perçus:

a) le droit fixe appliqué aux avis de réception (art. 17);

b) le droit prévu pour un colis tombé en rebut (art. 19, § 3);

c) le droit appliqué aux réclamations (art. 24, § 1);

d) le droit d'expédition pour les colis avec valeur déclarée (art. 33, § 6).

2. — Le droit de factage et de dédouanement (art. 9) est acquis à l'Office destinataire.

Le droit de commission (art. 11) est repris par le même Office.

Article 48.

Taxe de remboursement.

Les taxes prévues à l'article 25 § 2 sont partagées par moitié entre l'Administration du pays d'origine et celle du pays de destination de la manière prescrite par le Règlement.

Article 49.

Droit d'assurance.

Pour les colis avec valeur déclarée, l'Office d'origine est redevable, envers chacune des Administrations dont les services participent au transport et, le cas échéant, pour chacun de ces services, d'une quote-part de droit d'assurance fixée, par 300 francs ou fraction de 300 francs, à 5 centimes pour le transport territorial et à 10 centimes pour le transport maritime.

Chapitre VIII.

Dispositions diverses.

Article 50.

Application des dispositions d'ordre général de la Convention.

Les dispositions d'ordre général qui figurent aux titres I et II de la Convention sont applicables à l'échange des colis sous les réserves suivantes:

Käesolewaſt Kokkuleppeſt ofawõtwate maade ametkonnad, kes mittelepinguofaliſte maadega poſtpakkide wahetuſes ſeiſawad, lubawad kõigile muudele ofawõtwatele ametkondadele neid ühenduſi poſtpakkide wahetuſes nende wiimaste maadega kaſutada.

Kui maa, kes käesolewa Kokkuleppega liituda ſoowib, eneſele õiguſt nõuab kõrgemat liſatakſi kui 25 ſentiimi paki pealt wõtta, paneb Helweetſia Föderatſiooni Walitſus liitumiſe palwe kõikide lepinguoſaliſte maade otſuſtamiſe alla. Kui kuuekuuliſe tähtaja jooksul rohkem kui kolmandik Kokkuleppeſt ofawõtwateſt poſtiwalitſuſteſt ſelle nõudmiſe wastu ei hääleta, loetakſe ſee wastuwõetuks.

Artikkel 51.

Kokkutulemiſte wahelistel ajajärkudel tehtud ettepanekute heakskiitmine.

Et täidewiidawateks ſaada peawad kokkutulemiſte wahelistel ajajärkudel (Konwentſiooni artiklid 18 ja 19) tehtud ettepanekute poolt olema:

a) kõik hääled, kui on tegemiſt uute määruſte juureliſamiſega wõi käesolewa Kokkuleppe artiklite 1 kuni 19, 24 kuni 45, 47, 48, 49, 51 ja 52 ning tema Määruſtiku 49. artikli määruſte muutmiſega;

b) kakskolmandikku häälteſt, kui on tegemiſt muude määruſte muutmiſega, peale nende, mis eelmiſes lõikes mainitud;

c) lihtne häälteenamus, kui on tegemiſt Kokkuleppe ja tema Määruſtiku määruſte ſeletamiſega, wälja arwatud Konwentſiooni 10. artiklis ettenähtud wahekohtu alla kuuluw waielusjuhtumine.

Les Offices des pays participant au présent Arrangement, qui entretiennent un échange de colis postaux avec des pays non contractants, admettent tous les autres Offices participants à profiter de ces relations pour l'échange des colis postaux avec ces derniers pays.

Lorsque le pays qui désire adhérer au présent Arrangement réclame la faculté de percevoir une surtaxe supérieure à 25 centimes par colis, le Gouvernement de la Confédération suisse soumet la demande d'adhésion à tous les pays contractants. Si, dans un délai de six mois, plus d'un tiers des Administrations participant à l'Arrangement ne se prononcent pas contre cette demande, elle est considérée comme admise.

Article 51.

Approbation des propositions faites dans l'intervalle des réunions.

Pour devenir exécutoires, les propositions faites dans l'intervalle des réunions (articles 18 et 19 de la Convention) doivent réunir:

a) l'unanimité des suffrages, s'il sagit de l'addition de nouvelles dispositions ou de la modification des dispositions des articles 1 à 19, 24 à 45, 47, 48, 49, 51, et 52 du présent Arrangement et de l'article 49 de son Règlement;

b) les deux tiers des suffrages, s'il s'agit de la modification des dispositions autres que celles mentionnées à l'alinéa précédent;

c) la majorité absolue, s'il s'agit de l'interprétation des dispositions de l'Arrangement et de son Règlement, hors le cas de litige à soumettre à l'arbitrage prévu à l'article 10 de la Convention.

Lõpumääruſed.

Artikkel 52.

Kokkuleppe maksmapanemine ning keſtwus.

Käesolew Kokkulepe pannakſe maksma 1. oktoobril 1925 ja jääb jõusſe määramata aja jooksul.

Mille kinnituſeks ülalloetletud maade täiswolinikud käesolewa Kokkuleppe alla kirjutanud on ühes ekſemplaris, mis Rootſi Walitſuſe arhiiwi alalhoiule jääb ning milleſt igale lepinguoſaliſele ärakiri wälja antakſe.

Tehtud Stokholmis, 28-dal augustil 1924.

Dispositions finales.

Article 52.

Mise à exécution et durée de l'Arrangement.

Le présent Arrangement sera mis à exécution le 1-er octobre 1925 et demeurera en vigueur pendant un temps indéterminé.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires des pays ci-dessus énumérés ont signé le présent Arrangement en un exemplaire qui restera déposé aux Archives du Gouvernement de la Suède et dont une copie sera remise à chaque Partie.

Fait à Stockholm, le 28 août 1924.

Albaania nimel: Pour l'Albanie:

David BJURSTRÖM

Saksamaa nimel: Pour l'Allemagne:

W. SCHENK
K. ORTH

Argentiina Wabariigi nimel: Pour la République Argentine:

M. RODRIGUEZ OCAMPO

Austria nimel: Pour l'Autriche:

Julius JUHLIN
Gustaf KIHLMARK
Gunnar LAGER
Thore WENNQVIST

Belgia nimel: Pour la Belgique:

A. PIRARD
Hub. KRAINS
O. SCHOCKAERT

Belgia Kongo asumaa nimel: Pour la Colonie du Congo belge:

M. HALEWYCK
G. TONDEUR

Boliiwia nimel: Pour la Bolivie:

Mto. URRIOLAGOITIA H

Brasiilia nimel: Pour le Brésil:

A. de ALMEIDA-BRANDÃO
J. Henrique ADERNE

Bulgaaria nimel: Pour la Bulgarie:

N. BOSCHNACOFF
St. IVANOFF

Tschiili nimel: Pour le Chili:

Cesar LEON
L. TAGLE SALINAS
C. VERNEUIL

Hiina nimel: Pour la Chine:

Tai TCH' ENNE LINNE

Kolumbia Wabariigi nimel: Pour la République de Colombie:

Luis SERRANO-BLANCO

Kosta-Riika Wabariigi nimel: Pour la République de Costa-Rica:

V. ANDERSSON

Kuuba Wabariigi nimel: Pour la République de Cuba:

José D. MORALES DIAZ
Cesar CARVALLO

Daani nimel: Pour le Danemark:

C. MONDRUP
HOLMBLAD

Wabalinn Dantsigi nimel: Pour la Ville libre de Dantzig:

Dr. Alfred WYSOCKI
Dr. Marjan BLACHIER

Dominikaani Wabariigi nimel: Pour la République Dominicaine:

C. G. F. HAGSTRÖM

Egiptuse nimel: Pour l'Egypte:

H. MAZLOUM
E. MAGGIAR
Wahbé IBRAHIM

Ekuaadori nimel: Pour l'Equateur:

Hispaania nimel: Pour l'Espagne:

El Conde de SAN ESTEBAN DE CAÑONGO
José MORENO PINEDA
A. CAMACHO

Hispaania asumaade nimel: Pour les Colonies espagnoles:

Martin VICENTE SALTO

Eesti nimel: Pour l'Esthonie:

Edward WIRGO

Etioopia nimel: Pour l'Ethiopie:

B. MARCOS
A. BOUSSON

Soome nimel: Pour la Finlande:

G. E. F. ALBRECHT

Prantsusmaa nimel: Pour la France:

M. LEBON
Robert HICGUET
A. BODY
DOUARCHE
G. BÉCHEL

Alsheeria nimel: Pour l'Algérie:

H. TREUILLÉ

Prantsuse Indo-Hiina asumaade ja kaitse-maalade nimel: Pour les Colonies et Protectorats français de l'Indochine:

André TOUZET

Prantsuse muude asumaade kogu nimel: Pour l'ensemble des autres Colonies françaises:

G. PILLIAS
GINESTOU

Greeka nimel: Pour la Grèce:

PENTHÉROUDAKIS
J. LACHNIDAKIS

Guatemaala nimel: Pour le Guatemala:

Haiiti Wabariigi nimel: Pour la République d'Haïti:

Carl SCHLYTER

Honduuraſe Wabariigi nimel: Pour la République du Honduras:

Ungari nimel: Pour la Hongrie:

O. de FEJÉR
G. Baron SZALAY

Briti India nimel: Pour l'Inde britannique:

Geoffrey CLARKE
Hemanta Kumar RAHA

Islandi nimel: Pour l'Islande:

C. MONDRUP
HOLMBLAD

Itaalia nimel: Pour l'Italie:

Luigi PICARELLI
Paolo RIELLO
Giovanni BARTOLI

Itaalia aſumaade kogu nimel: Pour l'ensemble des Colonies italiennes:

Luigi PICARELLI
Paolo RIELLO
Giovanni BARTOLI

Jaapani nimel: Pour le Japon:

S. KOMORI
H. KAWAI
H. MAKINO

Korea nimel: Pour le Chosen:

S. KOMORI
R. TAKAHASHI

Jaapani muude mõjukondade kogu nimel: Pour l'ensemble des autres Dépendances japonaises:

K. SUGINO
H. KAWAI

Läti nimel: Pour la Lettonie:

Ed. KADIKIS
Louis RUDANS

Libeeria nimel: Pour la République de Libéria:

Gustaf W. de HORN de RANTZIEN

Leedu nimel: Pour la Lithuanie:
I. JURKUNAS-SCHEYNIUS
Adolfas SRUOGA

Lukſemburgi nimel: Pour le Luxembourg:
JAAQUES

Marokko (wälja arwatud Hispaania piirkond) nimel: Pour le Maroc (à l'exclusion de la Zone espagnole):
F. GENTIL
WALTER

Marokko (Hispaania piirkond) nimel: Pour le Maroc (Zone espagnole):
El Conde de SAN ESTEBAN DE CAÑONGO
José MORENO PINEDA
A. CAMACHO

Nikaraagua nimel: Pour le Nicaragua:

Norra nimel: Pour la Norvège:
Klaus HELSING
Oskar HOMME

Paanama Wabariigi nimel: Pour la République de Panama:
José D. MORALES DIAZ
Cesar CARVALLO

Paraguai nimel: Pour le Paraguay:
Gunnar LANGBORG

Hollandi nimel: Pour les Pays-Bas:
SCHREUDER
J. S. van GELDER
J. M. LAMERS

Hollandi India nimel: Pour les Indes néerlandaises:
I. J. MILBORN

M. W. F. Gerdes Oosterbeek'i eeſt: Pour M.W.F.GERDES OOSTERBEEK:
I. J. MILBORN

Hollandi Ameerika aſumaade nimel: Pour les Colonies néerlandaises en Amérique:
I. J. MILBORN

M. W. F. Gerdes Oosterbeek'i eeſt: Pour M.W.F.GERDES OOSTERBEEK:
I. J. MILBORN

Peeru nimel: Pour le Pérou:
Emil HECTOR

Perſia nimel: Pour la Perse:
FAHIMED DOWLEH
E. PIRE

Poola nimel: Pour la Pologne:

Dr. Alfred WYSOCKI
Dr. Marjan BLACHIER

Portugali nimel: Pour le Portugal:

Henrique MOUSINHO D'ALBUQUERQUE
Adalberto DA COSTA VEIGA

Portugali Aafrika afumaade nimel: Pour les Colonies portugaises de l'Afrique:

Juvenal ELVAS FLORIADO SANTA BARBARA

Portugali Aafia ja Okeaania afumaade nimel: Pour les Colonies portugaises de l'Asie et de l'Océanie:

Jouquim Pires FERREIRA CHAVES

Rumeenia nimel: Pour la Roumanie:

George LECCA

San Marino Vabariigi nimel: Pour la République de St-Marin:

Percival KALLING

Salvadori nimel: Pour le Salvador:

Saari territooriumi nimel: Pour le Territoire de la Sarre:

P. COURTILET

Serblaste, Kroaatlaste ja Sloveenlaste Kuningriigi nimel: Pour le Royaume des Serbes, Groates et Slovènes:

Dragutin DIMITRIJEVIĆ
Sava TUTUNDŽIĆ
Miloš KOVAČEVIĆ
Stojša KRBAVAC

Siiami Kuningriigi nimel: Pour le Royaume de Siam:

Phya SANPAKITCH PREECHA

Rootsi nimel: Pour la Suède:

Julius JUHLIN
Gustaf KIHLMARK
Gunnar LAGER
Thore WENNQVIST

Schweitsi nimel: Pour la Suisse:

P. DUBOIS
C. ROCHES

Tschehoslowakkia nimel: Pour la Tchécoslovaquie:

JUDr OTOKAR RŮŽIČKA
Joseph ZÁBRODSKÝ

Tuniisi nimel: Pour la Tunisie:

F. GENTIL
BARBARAT

Türgimaa nimel:
Mehmed Sabry eeſt:

Pour la Turquie:
Pour MEHMED SABRY:

BÉHA TALY
BÉHA TALY

Nõukogude Sotſialiſtlikkude Wabariikide Liidu nimel:

Pour l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes:

Uruguai nimel:

Pour l'Uruguay:

Adolfo AGORIO

Wenetſueela Ühisriikide nimel:

Pour les Etats-Unis de Vénézuela:

Luis Alejandro AGUILAR

Kokkuleppe lõpuprotokoll.

Tänasel kuupäewal postpakkide kohta sõlmitud Kokkuleppe allakirjutamisele asumise silmapilgul leppisid allakirjutanud täiswolinikud järgmises kokku:

I.

Talituse toimetamine transport-ettewõtete kaudu.

Iga maa, kelle post käesolewal ajal postpakkide wedu ei toimeta ja kes ülalmainitud kokkuleppega ühineb, on õigustatud selle määruste täitmist raudtee- ja laewasõidu ettewõtete läbi sündida laskma. Samuti wõib ta seda talitust piirata, postpakke ainult neist kohtadest wastu wõttes ehk neisse kohtadesse saates, millega need ettewõtted ühendust peawad.

Niisuguse maa postiwalitsus peab raudtee- ja laewasõidu ettewõtetega kokku leppima, et kõigi käesolewa Kokkuleppe määruste täielik täitmine wiimaste poolt kindlustatud oleks, iseäranis wahetustalituse korraldamise suhtes.

Tema on wahetalitajaks kõigis nende läbikäimistes teiste lepinguosaliste maade postiwalitsustega ja Rahwuswaheliise Bürooga.

II.

Transiit.

Õigus mitte toimetada postpakkide wedu transiidina läbi oma territooriumi on ajutiselt antud Persiale, Portugali asumaadele Aafrikas ja Belgia Kongo asumaale.

Siiski ei käi see erandline õigus pakkide kohta, mis pärit on Prantsuse Tschadi, Ubangi-Schari ja Kesk-Kongo asumaadest wõi adresseeritud on neisse asumaadesse.

III.

Transiidi lisataks.

Erandina Kokkuleppe 3. artikli määruste suhtes

a) on lubatud territoriaaltransiidi maksu ajutiselt tõsta:

1 frangi peale Brasiiliale, Kolumbia Wabariigile, Ekuaadorile, Peerule ja Wenetsueela Ühisriikidele;

1 fr. 25 peale Hiinale;

PROTOCOLE FINAL DE L'ARRANGEMENT.

Au moment de procéder à la signature de l'Arrangement concernant les colis postaux, conclu à la date de ce jour, les Plénipotentiaires soussignés sont convenus de ce qui suit:

I.

Exploitation du service par les entreprises de transport.

Tout Pays où la poste ne se charge pas actuellement du transport des colis postaux et qui adhère à l'Arrangement susmentionné aura la faculté d'en faire exécuter les clauses par les entreprises de chemins de fer et de navigation. Il pourra en même temps limiter ce service aux colis provenant ou à destination de localités desservies par ces entreprises.

L'Administration postale de ce pays devra s'entendre avec les entreprises de chemins de fer et de navigation pour assurer la complète exécution, par ces dernières, de toutes les clauses de l'Arrangement, spécialement pour organiser le service d'échange.

Elle leur servira d'intermédiaire pour toutes leurs relations avec les Administrations postales des autres pays contractants et avec le Bureau international.

II.

Transit.

La faculté de ne pas assurer le transport des colis postaux en transit par leur territoire est accordée provisoirement à la Perse, aux Colonies portugaises de l'Afrique et à la Colonie du Congo belge.

Toutefois, cette clause ne s'applique pas aux colis en provenance ou à destination des Colonies françaises du Tchad, de l'Oubangui-Chari et du Moyen-Congo.

III.

Surtaxe de transit.

Par exception aux dispositions de l'article 3 de l'Arrangement,

a) le droit de transit territorial peut être provisoirement porté à:

1 franc par le Brésil, la République de Colombie, l'Equateur, le Pérou et les Etats-Unis de Vénézuela;

1 fr. 25 par la Chine;

2 fr. 50 peale Aasia-Türgimaale; seda lisatakši võib tõsta 4 frangi peale pakkide eest, mis pärit Persiast või sinna adresseeritud ja Trapesund-Erserum-Bajased'i sihitusteed kaudu saadetakse;

b) on lubatud Paanama Vabariigile tarvitada 50 sentiimilist lisatakši paki pealt, nende transporteerimise eest üle Istmuse;

c) on lubatud Argentiina postiametkonnale territoriaaltransiidi arvel tarvitada lisatakši 3 fr. 60 s. paki pealt, kui neid pakke Transandide raudteel transporteerida tuleb;

d) on Egiptusel (Sudaani jaoks) õigus tõsta territoriaalmaksu 1 fr. 20 s. peale pakkide eest raskusega kuni 1 kg. ja 4 fr. 40 s. peale pakkide eest raskusega kuni 5 kg., nende pakkide suhtes, mis pärit Belgia Kongost või sinna adresseeritud ning transiidis läbi Sudaani saadetakse;

e) on Belgia Kongol õigus tõsta vastavalt 60 sentiimi, 2 frangi ja 4 frangi peale, raskusastmete kohaselt, territoriaaltranspordi maksu, mida tarvitatakse pakkide suhtes, mis pärit on Prantsuse Tšhadi-, Ubangi-Schari ja Kesk-Kongo asumaadest, või adresseeritud on neisse asumaadesse.

Seda maksu võib muuta mõlema huvitatud ametkonna vahelisel kokkuleppel;

f) on Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidul õigus tõsta transiidimaksu 2 frangi peale paki eest — transporteerimisel Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu Euroopa osal, ja 2 frangi peale paki eest — transporteerimisel selle Liidu Aasia osal;

g) on lubatud territoriaaltransiidi arvel Tšhiili postiametkonnal lisatakši 1 fr. 25 s. paki pealt võtta, kui neid pakke Transandide raudteel transporteerida tuleb.

IV.

Terminaali lisatakšid.

8. artiklis ettenähtud lisatakši võivad erandina ja ajutiselt tõsta:

40 sentiimi peale — Dominikaani Vabariik;

50 sentiimi peale — Bulgaaria, Haiiti Vabariik ja Island;

kuni 75 sentiimi peale — kõik siinjärgnewalt tähendatud postiametkonnad: Argentiina Vabariik, Austria, Tšhiili, Hiina, Soome, Greeka, Guatemaala, Indo-Hiina (teatud kaugete asutuste jaoks), Briti India, Nikaraagua, Norra, Paanama Vabariik, Poola, Salwador, Siiam, Rootsi, Aasia-Türgimaa, Uruguai;

Aasia-Türgimaale lubatud lisatakši 0 fr. 75 s. võib kõrgendada 2 frangi peale pakkide

2 fr. 50 par la Turquie d'Asie; cette surtaxe peut être portée à 4 francs pour les colis de et pour la Perse traversant la voie Trébizonde-Erzéroum-Bayezid;

b) une surtaxe de 50 centimes peut être appliquée par la République de Panama aux colis pour leur transport à travers l'Isthme;

c) une surtaxe de 3 fr. 60 par colis, à titre de transit territorial, peut être appliquée par l'Office argentin aux colis qui doivent être transportés par le chemin de fer transandin;

d) l'Egypte (pour le Soudan) a la faculté de porter à 1 fr. 20 pour les colis de la coupure de 1 kg., et à 4 fr. 40 pour les colis de la coupure de 5 kg., le droit territorial applicable aux colis de et pour le Congo belge en transit par le Soudan;

e) le Congo belge a la faculté de porter respectivement à 60 centimes, 2 francs et 4 francs, suivant la coupure de poids, le droit de transport territorial applicable aux colis en provenance ou à destination des colonies françaises du Tchad, de l'Oubangui-Chari et du Moyen-Congo.

Ce droit est susceptible de modification par entente entre les deux Offices intéressés.

f) l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes a la faculté de porter à 2 francs par colis le droit de transit pour le transport sur la partie européenne, et à 2 francs par colis pour le transport sur la partie asiatique de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes;

g) une surtaxe de 1 fr. 25 par colis, à titre de transit territorial, peut être appliquée par l'Office chilien aux colis qui doivent être transportés par le chemin de fer transandin.

IV.

Surtaxes terminales.

La surtaxe prévue par l'article 8 peut être, à titre exceptionnel et provisoire, élevée à:

40 centimes par la République Dominicaine;

50 centimes par la Bulgarie, la République d'Haïti et l'Islande;

75 centimes au maximum par chacun des Offices désignés ci-après: République Argentine, Autriche, Chili, Chine, Finlande, Grèce, Guatémala, Indochine, (pour certains bureaux éloignés), Inde britannique, Nicaragua, Norvège, République de Panama, Pologne, le Salvador, Siam, Suède, Turquie d'Asie, Uruguay;

la surtaxe de 0 fr. 75 accordée à la Turquie d'Asie peut être portée à 2 francs pour

eeſt, mis adresſeeritud raudteedeſt wõi randadeſt kaugelolewaiſſe aſutustesſe ja millede transporti toimetatakſe maa postide abil;

1 frangi peale — Egiptus (Sudaani aſutuste ſuhtes) ja Nõukogude Sotſialiſtlikkude Wabariikide Liit oma Euroopa- ja Aaſia-oſa kohta (kummagi kohta eriti);

1 fr. 25 ſ. peale — Braſiilia, Ekuaadori, Peeru, Wenetſueela Ühiſriigid ning Costa del Sur'i, Tierra del Fuego' ja lähedalolewate ſaarte Argentiina postiaſutuſed;

1 fr. 50 ſ. peale — Hollandi aſumaa.

Boliiwial on õigus ajutiſelt tarwitada 3-me liſatakſi 3, 7 ja 14 frangi ſuuruſes wastawalt igale ühele 3-ſt raskusaſtmeſt nende pakkide kohta, mis pärit on muudeſt kohtadeſt wõi adresſeeritud on muudesſe kohtadesſe, peale La Paz'i ja Oruro.

Kolumbia Wabariigil on õigus ajutiſelt wõtta järgmiſi liſatakſe: 1 fr. 25 ſentiimi paki pealt, mis mingisſe meriſadamasſe on adresſeeritud, ja 1 frank kilogrammi wõi kilogrammi oſa pealt pakkide eeſt, mis muudesſe kohtadesſe adresſeeritud.

Etioopial on õigus ajutiſelt wõtta liſatakſiſid 40 ſentiimi, 1 fr. 25 ſ. ja 1 fr. 70 ſ. ſuuruſes wastawalt pakkide iga kolme raskusaſtmele.

Belgia Kongo aſumaa, Perſia ning Portugali Angola ja Moſambiki aſumaad on õigustatud poſtpakkide kohta nende ſaatmiſe eeſt wäljapool nende wahetusaſutuste piirkonda tarwitama liſatakſi, mis nende ſiſemaaliſes talituſes tarwitatawaſt tariifiſt kõrgem ei tohi olla.

V.

Eriliſed liſatakſid.

1. — Transport, mida üheltpoolt kontinentaalſe Prantſusmaa ning teiſelt poolt Alſheeria ja Korſika wahel toimetatakſe, annab õiguſe liſatakſi wõtmiſeks, mis wõrdub takſile, mida tarwitatakſe mitte üle 500 meripenikoorma ulatawa meritranspordi kohta.

2. — Hispaania poſtiwalitſuſele on lubatud 25 ſentiimiliſt liſatakſi wõtta transpordi eeſt, mida toimetatakſe ühelt poolt kontinentaalſe Hispaania ja teiſelt poolt Baleaari ſaarte, Hispaania Põhja-Aafrika poſſeſſioonide ja Hispaania Maroko piirkonna aſutuste wahel, ning 50 ſentiimiliſt liſatakſi kontinentaalſe Hispaania ja Kanaaria ſaarte wahelise transpordi eeſt.

3. — Portugali poſtiwalitſuſel on õigus liſatakſi 1 fr. 50 ſ. ſuuruſes wõtta paki pealt raskuſega kuni 5 kilogrammini kontinentaalſe

les colis adressés aux bureaux éloignés des chemins de fer et des côtes et dont le transport est effectué par les courriers terrestres;

1 franc par l'Egypte (pour ce qui concerne les bureaux du Soudan) et par les parties européenne et asiatique de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes prises chacune séparément.

1 fr. 25 par le Brésil, l'Equateur, le Pérou, les Etats-Unis de Vénézuela et par les bureaux argentins de la Costa del Sur, Tierra del Fuego et îles adjacentes;

1 fr. 50 par les Colonies néerlandaises.

La Bolivie a la faculté d'appliquer provisoirement les 3 surtaxes de francs 3, 7 et 14 respectivement pour les colis de chacune des 3 coupures de poids originaires ou à destination des localités autres que La Paz et Oruro.

La République de Colombie a la faculté d'imposer, à titre provisoire, les surtaxes ci-après: 1 franc 25 pour chaque colis à destination des ports de mer, et un franc par kilogramme ou fraction de kilogramme pour les colis à destination des autres localités.

L'Ethiopie a la faculté d'appliquer provisoirement les surtaxes de 40 centimes, 1 fr. 25 et 1 fr. 70 respectivement pour les colis de chacune des trois coupures de poids.

La Colonie du Congo Belge, la Perse et les Colonies portugaises de l'Angola et du Mozambique sont autorisées à appliquer aux colis postaux, pour leur parcours au delà de leurs bureaux d'échange, une surtaxe qui ne peut dépasser le tarif applicable aux colis de leur service intérieur.

V.

Surtaxes spéciales.

1. — Le transport entre la France continentale, d'une part, l'Algérie et la Corse, d'autre part, donne lieu à la perception d'une surtaxe égale au droit applicable au transport maritime n'excédant pas 500 milles marins.

2. — L'Administration espagnole est autorisée à percevoir une surtaxe de 25 centimes pour le transport entre l'Espagne continentale, d'une part, les îles Baléares, les possessions espagnoles du Nord de l'Afrique et les bureaux de la zone espagnole du Maroc, d'autre part, et de 50 centimes pour le transport entre l'Espagne continentale et les îles Canaries.

3. — L'Administration portugaise a la faculté de percevoir une surtaxe de 1 fr. 50 par colis jusqu'à 5 kilogrammes pour le transport

Portugali ning Madeira ja Asoride saarte vahelise transpordi eest.

4. — Transport ühelt poolt Indo-Hiina ja teiselt poolt Kuang-Tchen-Wan'i territooriumi vahel annab õiguse lisatasu võtmiseks, mis võrdub taksile, mida tarvitatakse mitte üle 500 meripenikoorma ulatava meritranspordi kohta.

VI.

Erilised tariifid.

Briti Indial on õigus postpakkide kohta, mis tema maalt teistesse maadesse saadetakse, astmelist tariifi tarvitada, vastavalt mitmesugustele raskusliikidele, tingimusega, et keskmine taks normaalselt taksist ühes lisatasuga, mille peale tal õigus on, üle ei tõuseks.

Viimane õigus antakse samuti ka nendele maadele, kes Kokkuleppega vahepeal, kuni järgmise kongressini, ühinevad.

VII.

Avaldatud väärtusega pakid.

33. artikli määrusest kõrvalekaldudes:

a) on Belgia Kongo asumaa õigustatud avaldatud väärtuse ülemmäära piirama 500 frangiga;

b) on Argentiina postiametkond õigustatud täiendavat maksu võtma 10 sentiimi suuruses 300 frangi või 300 frangi osa pealt avaldatud väärtusega pakkide eest, mis pärit on Costa del Sur'i, Tierra del Fuego' ja lähedalolevate saarte postiasutustest või adresseeritud on neisse asutustesse;

c) annab transport — ühelt poolt kontinentaalse Prantsusmaa ja teiselt poolt Alsheeria ja Korsika vahel õiguse saatjalt võtta väärtpakkide eest täiendavat kinnitusmaksu 10 sentiimi suuruses 300 frangi või selle osa pealt;

d) on Indo-Hiina postiametkond õigustatud täiendavat maksu võtma 10 sentiimi suuruses 300 frangi või 300 frangi osa pealt avaldatud väärtusega pakkide eest; mis pärit on Kuang-Tchen-Wan'i territooriumi asutustest või adresseeritud on neisse asutustesse;

e) on Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu postivalitsus õigustatud võtma saatjalt täiendavat kinnitustaksi 15 sentiimi suuruses 300 frangi või 300 frangi osa pealt avaldatud väärtusega pakkide eest, mis Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu Aasia osasse adresseeritud.

entre le Portugal continental et les îles Madère et Açores.

4. — Le transport entre l'Indochine, d'une part, et le territoire de Kouang-Tchéou-Wan, d'autre part, donne lieu à la perception d'une surtaxe égale au droit applicable au transport maritime n'excédant pas 500 milles marins.

VI.

Tarifs spéciaux.

L'Inde britannique a la faculté d'appliquer aux colis originaires de son pays à destination des autres pays, un tarif gradué correspondant à différentes catégories de poids, à la condition que la moyenne des taxes ne dépasse pas la taxe normale, y compris la surtaxe à laquelle elle aurait droit.

Cette dernière faculté est également accordée aux pays qui adhèreront à l'Arrangement dans l'intervalle jusqu'au prochain Congrès.

VII.

Colis avec valeur déclarée.

Par dérogation aux dispositions de l'article 33:

a) la Colonie du Congo belge est autorisée à limiter à 500 francs le maximum de la déclaration de valeur;

b) l'Office argentin est autorisé à percevoir un droit supplémentaire de 10 centimes par 300 francs ou fraction de 300 francs pour les colis avec déclaration de valeur en provenance ou à destination des bureaux de la Costa del Sur, Tierra del Fuego et îles adjacentes;

c) le transport entre la France continentale, d'une part, l'Algérie et la Corse, d'autre part, donne lieu à la charge de l'expéditeur, pour les colis de valeur déclarée, à un droit supplémentaire d'assurance de 10 centimes par 300 francs ou fraction;

d) l'Office indochinois est autorisé à percevoir un droit supplémentaire de 10 centimes par 300 francs ou fraction de 300 francs pour les colis de valeur déclarée en provenance ou à destination des bureaux du Territoire de Kouang-Tchéou-Wan;

e) l'Administration des postes de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes est autorisée à percevoir sur l'expéditeur une taxe supplémentaire d'assurance de 15 centimes par 300 francs ou fraction de 300 francs pour les colis avec déclaration de valeur à destination de la partie asiatique de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes.

Iga awaldatud wäärtuſega pakk, mis Korſikaſt ja Alſheeriaſt ſaadetakſe ehk ſinna on adresſeeritud, annab õiguſe nõuda ſaatjalt Korſika ehk Alſheeria territoriaalmakſu arwet 5-e ſentiimiliſt täiendawat kinnitusmakſu iga 300 frangi ehk ſelle oſa pealt.

VIII.

Mõõdud ja mahutus.

Greekal, Tuniiſil ja Aaſia-Türgimaal on õigus ajutiſelt mitte lubada pakke, mille mõõdud wõi mahutus Määrustikus meritalituſe kohta ettenähtud ülemmääraſt üle tõuſewad.

IX.

Erandid lunamakſu wõtmiſe ja arwete õiendamiſe kohta käiwate määruste ſuhtes.

Läbikäimistes maadega, kus poſtpakkide talituſt poſtiwalitſuſe poolt ei toimetata, wõib lunamakſu wõtmine ja arwete õiendamine ajutiſe korrana ſündida poſtpakkide talituſe kohta käiwa Madriidi Lepingu määruste järgi.

Mille kinnituſeks alljärgnewad täiswolinikud käesolewa lõpuprotokolli kokku on ſeadnud, millel ſama jõud ja ſama wäärtus on, kui ſeiſakſid määruſed, mida ta ſiſaldab, Kokkuleppe tekstis eneſes, mille kohta ta käib, ning nad on ta alla kirjutanud ühes ekſemplaris, mis Rootſi Walitſuſe arhiiwi alalhoiule jääb ja milleſt äraKiri igale lepinguoſaliſele wälja antakſe.

Tehtud Stokholmis, 28-dal augustil 1924.

Tout colis avec déclaration de valeur en provenance ou à destination de la Corse et de l'Algérie donne lieu, à la charge de l'expéditeur et à titre de droit territorial corse ou algérien, à une taxe supplémentaire d'assurance de 5 centimes par 300 francs ou fraction.

VIII.

Dimensions et volume.

La Grèce, la Tunisie et la Turquie d'Asie ont la faculté de ne pas admettre provisoirement les colis dont les dimensions ou le volume excéderaient le maximum autorisé pour les services maritimes dans le Règlement.

IX.

Exceptions aux dispositions concernant la perception du droit de remboursement et l'établissement des décomptes.

Par mesure transitoire, dans les relations avec les pays où le service des colis postaux n'est pas exécuté par l'Administration des postes, la perception du droit de remboursement et l'établissement des décomptes pourront être soumis aux dispositions de la Convention de Madrid concernant le service des colis postaux.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ci-dessous ont dressé le présent Protocole qui aura la même force et la même valeur que si les dispositions qu'il contient étaient insérées dans le texte même de l'Arrangement auquel il se rapporte, et ils l'ont signé en un exemplaire qui restera déposé aux Archives du Gouvernement de la Suède et dont une copie sera remise à chaque Partie.

Fait à Stockholm, le 28 août 1924.

Albaania nimel: Pour l'Albanie:

David BJURSTRÖM

Saksamaa nimel: Pour l'Allemagne:

W. SCHENK
K. ORTH

Argentiina Wabariigi nimel: Pour la République Argentine:

M. RODRIGUEZ OCAMPO

Austria nimel: Pour l'Autriche:

Julius JUHLIN
Gustaf KIHLMARK
Gunnar LAGER
Thore WENNQVIST

Belgia nimel: Pour la Belgique:

A. PIRARD
Hub. KRAINS
O. SCHOCKAERT

Belgia-Kongo afumaa nimel: Pour la Colonie du Congo belge:

M. HALEWYCK
G. TONDEUR

Boliiwia nimel: Pour la Bolivie:

Mto. URRIOLAGOITIA H

Brafiilia nimel: Pour le Brésil:

A. de ALMEIDA-BRANDÃO
J. Henrique ADERNE

Bulgaaria nimel: Pour la Bulgarie:

N. BOSCHNACOFF
St. IVANOFF

Tfchiili nimel: Pour le Chili:

Cesar LEON
L. TAGLE SALINAS
C. VERNEUIL

Hiina nimel: Pour la Chine:

Tai TCH' ENNE LINNE

Kolumbia Wabariigi nimel: Pour la République de Colombie:

Luis SERRANO-BLANCO

Kosta-Riika Wabariigi nimel: Pour la République de Costa-Rica:

V. ANDERSSON

Kuuba Wabariigi nimel: Pour la République de Cuba:

José D. MORALES DIAZ
Cesar CARVALLO

Daani nimel: Pour le Danemark:

C. MONDRUP
HOLMBLAD

Wabalinn Dantfigi nimel: Pour la Ville libre de Dantzig:

Dr. Alfred WYSOCKI
Dr. Marjan BLACHIER

Dominikaani Wabariigi nimel: Pour la République Dominicaine:

C. G. F. HAGSTRÖM

Egiptufe nimel: Pour l'Egypte:

H. MAZLOUM
E. MAGGIAR
Wahbé IBRAHIM

Ekuaadori nimel: Pour l'Equateur:

Hispaania nimel: Pour l'Espagne:

El Conde de SAN ESTEBAN DE CAÑONGO
José MORENO PINEDA
A. CAMACHO

Hispaania afumaade nimel: Pour les Colonies espagnoles:

Martin VICENTE SALTO

Eesti nimel: Pour l'Esthonie:

Edward WIRGO

Etioopia nimel: Pour l'Ethiopie:

B. MARCOS
A. BOUSSON

Soome nimel: Pour la Finlande:

G. E. F. ALBRECHT

Prantfusmaa nimel: Pour la France:

M. LEBON
Robert HICGUET
A. BODY
DOUARCHE
G. BÉCHEL

Alfheeria nimel: Pour l'Algérie:

H. TREUILLÉ

Prantfufe Indo-Hiina afumaade ja kaitfemaa- alade nimel: Pour les Colonies et Protectorats français de l'Indochine:

André TOUZET

Prantfufe muude afumaade kogu nimel: Pour l'ensemble des autres Colonies françaises:

G. PILLIAS
GINESTOU

Greeka nimel: Pour la Grèce:

PENTHÉROUDAKIS
J. LACHNIDAKIS

Guatemaala nimel: Pour le Guatemala:

Haiiti Wabariigi nimel: Pour la République d'Haïti:

Carl SCHLYTER

Honduuraf Wabariigi nimel: Pour la République du Honduras:

Ungari nimel: Pour la Hongrie:

O. de FEJÉR
G. Baron SZALAY

Briti India nimel: Pour l'Inde britannique:

Geoffrey CLARKE
Hemanta Kumar RAHA

Islandi nimel: Pour l'Islande:

C. MONDRUP
HOLMBLAD

Itaalia nimel: Pour l'Italie:

Luigi PICARELLI
Paolo RIELLO
Giovanni BARTOLI

Itaalia asumaade kogu nimel: Pour l'ensemble des Colonies italiennes:

Luigi PICARELLI
Paolo RIELLO
Giovanni BARTOLI

Jaapani nimel: Pour le Japon:

S. KOMORI
H. KAWAI
H. MAKINO

Korea nimel: Pour le Chosen:

S. KOMORI
R. TAKAHASHI

Jaapani muude mõjukondade nimel: Pour l'ensemble des autres Dépendances japonaises:

K. SUGINO
H. KAWAI

Läti nimel: Pour la Lettonie:

Ed. KADIKIS
Louis RUDANS

Libeeria Wabariigi nimel: Pour la République de Libéria:

Gustaf W. de HORN de RANTZIEN

Leedu nimel: Pour la Lithuanie:

I. JURKUNAS-SCHEYNIUS
Adolfas SRUOGA

Luksemburgi nimel: Pour le Luxembourg:

JAAQUES

Maroko (väljaarwatud Hispaania piirkond) nimel: Pour le Maroc (à l'exclusion de la Zone espagnole):

F. GENTIL
WALTER

Maroko (Hispaania piirkond) nimel: Pour le Maroc (Zone espagnole):

El Conde de SAN ESTEBAN DE CAÑONGO
José MORENO PINEDA
A. CAMACHO

Nikaraagua nimel: Pour le Nicaragua:

Norra nimel: Pour la Norvège:
Klaus HELSING
Oskar HOMME

Paanama Wabariigi nimel: Pour la République de Panama:
José D. MORALES DIAZ
Cesar CARVALLO

Paraguai nimel: Pour le Paraguay:
Gunnar LANGBORG

Hollandi nimel: Pour les Pays-Bas:
SCHREUDER
J. S. van GELDER
J. M. LAMERS

Hollandi India nimel: Pour les Indes néerlandaises:
I. J. MILBORN

M. W. F. Gerdes Oosterbeek'i eest: Pour M.W.F. GERDES OOSTERBEEK:
I. J. MILBORN

Hollandi Ameerika asumaade nimel: Pour les Colonies néerlandaises en Amérique:
I. J. MILBORN

M. W. F. Gerdes Oosterbeek'i eest: Pour M.W.F. GERDES OOSTERBEEK:
I. J. MILBORN

Peeru nimel: Pour le Pérou:
Emil HECTOR

Persia nimel: Pour la Perse:
FAHIMED DOWLEH
E. PIRE

Poola nimel: Pour la Pologne:
Dr. Alfred WYSOCKI
Dr. Marjan BLACHIER

Portugali nimel: Pour le Portugal:
Henrique MOUSINHO D'ALBUQUERQUE
Adalberto DA COSTA VEIGA

Portugali Aafrika asumaade nimel: Pour les Colonies portugaises de l'Afrique:
Juvenal ELVAS FLORIADO SANTA BARBARA

Portugali Aasia ja Okeaania asumaade nimel: Pour les Colonies portugaises de l'Asie et de l'Océanie:
Jouquim Pires FERREIRA CHAVES

Rumeenia nimel: Pour la Roumanie:
George LECCA

San Mariino Wabariigi nimel: Pour la République de St-Marin:
Percival KALLING

Salwadori nimel: Pour le Salvador:

Saari territooriumi nimel: Pour le Territoire de la Sarre:
P. COURTILET

Serblaste, Kroaatlaste ja Sloweenlaste Kuningriigi nimel: Pour le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes:
Dragutin DIMITRIJEVIĆ
Sava TUTUNDŽIĆ
Miloš KOVAČEVIĆ
Stojša KRBAVAC

Siiami Kuningriigi nimel: Pour le Royaume de Siam:
Phya SANPAKITCH PREECHA

Rootsi nimel: Pour la Suède:
Julius JUHLIN
Gustaf KIHLMARK
Gunnar LAGER
Thore WENNQVIST

Schweitsi nimel: Pour la Suisse:
P. DUBOIS
C. ROCHES

Tschehoslowakkia nimel: Pour la Tchécoslovaquie:
JUDr OTOKAR RŮŽIČKA
Joseph ZÁBRODSKÝ

Tuniisi nimel: Pour la Tunisie:
F. GENTIL
BARBARAT

Türgimaa nimel: Pour la Turquie:
Mehmed Sabry eest: Pour MEHMED SABRY:
BÉHA TALY
BÉHA TALY

Nõukogude Sotsialistlikkude Wabariikide Liidu nimel: Pour l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes:

Uruguai nimel: Pour l'Uruguay:
Adolfo AGORIO

Wenetsueela Ühisriikide nimel: Pour les Etats-Unis de Vénézuela:
Luis Alejandro AGUILAR

Kokkulepe

posttransfertide üle, mille on sõlminud endi vahel

Albaania, Saksamaa, Argentiina Vabariik, Austria, Belgia, Boliiwia, Bulgaaria, Tschiili, Hiina, Kolumbia Vabariik, Kuuba Vabariik, Daani, Wabalinn Dantsig, Egiptus, Hispaania, Hispaania asumaad, Eesti, Etioopia, Soome, Prantsusmaa, Alsheeria, Prantsuse Indo-Hiina asumaad ja kaitsemaalad, Prantsuse muude asumaade kogu, Greeka, Honduurase Vabariik, Ungari, Islandi, Itaalia, Itaalia asumaade kogu, Jaapan, Korea, Jaapani muude mõjukondade kogu, Läti, Libeeria Vabariik, Leedu, Luksemburg, Maroko (wälja arwatud Hispaania piirkond), Maroko (Hispaania piirkond), Nikaraagua, Norra, Paanama Vabariik, Paraguai, Hollandi, Hollandi India, Hollandi asumaad Ameerikas, Peeru, Poola, Portugal, Portugali Aafrika asumaad, Portugali Aasia ja Okeaania asumaad, Rumeenia, San Mariino Vabariik, Saari territoorium, Serblaste, Kroaatlaste ja Sloweenlaste Kuningriik, Siiami Kuningriik, Rootsi, Schweits, Tschehoslowakkia, Tuniis, Türgimaa, Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liit, Uruguai ja Wenetsueela Ühisriigid.

Allakirjutanud ülalloetletud maade täiswolinikud sõlmisid Konwentsiooni 3. artikli põhjal ühisel nõusolekul ja ratifitseerimise eeldusega järgmise Kokkuleppe:

I peatükk.

Sissejuhatav määrus.

Artikkel 1.

Transfertide wahetuse tingimused.

Posttransfertide wahetus nende lepinguosaliste maade wahel, kelle postiwalitsused selle talituse sisseseadmiseks kokku lepiwad, korraldatakse käesolewa Kokkuleppe määruste lähi.

ARRANGEMENT

CONCERNANT LES MANDATS DE POSTE conclue entre

L'Albanie, l'Allemagne, la République Argentine, l'Autriche, la Belgique, la Bolivie, la Bulgarie, le Chili, la Chine, la République de Colombie, la République de Cuba, le Danemark, la Ville Libre de Dantzig, l'Egypte, l'Espagne, les Colonies espagnoles, l'Esthonie, l'Ethiopie, la Finlande, la France, l'Algérie, les Colonies et Protectorats français de l'Indochine, l'ensemble des autres Colonies françaises, la Grèce, la République du Honduras, la Hongrie, l'Islande, l'Italie, l'ensemble des Colonies italiennes, le Japon, le Chosen, l'ensemble des autres Dépendances japonaises, la Lettonie, la République de Libéria, la Lithuanie, le Luxembourg, le Maroc (à l'exclusion de la Zone espagnole), le Maroc (Zone espagnole), le Nicaragua, la Norvège, la République de Panama, le Paraguay, les Pays-Bas, les Indes néerlandaises, les Colonies néerlandaises en Amérique, le Pérou, la Pologne, le Portugal, les Colonies portugaises de l'Afrique, les Colonies portugaises de l'Asie et de l'Océanie, la Roumanie, la République de St-Marin, le Territoire de la Sarre, le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes, le Royaume de Siam, la Suède, la Suisse, la Tchécoslovaquie, la Tunisie, la Turquie, l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes, l'Uruguay et les Etats-Unis de Vénézuela.

Les soussignés, Plénipotentiaires des Pays ci-dessus énumérés, vu l'article 3 de la Convention, ont, d'un commun accord et sous réserve de ratification, arrêté l'Arrangement suivant:

Chapitre I.

Disposition préliminaire.

Article premier.

Conditions de l'échange des mandats.

L'échange des mandats de poste, entre ceux des Pays contractants dont les Administrations conviennent d'établir ce service, est régi par les dispositions du présent Arrangement.

II peatükk.

Transfertide wäljalaſtmine.

Artikkel 2.

Sisſemaksmine. Kwiitung.

Transfertide ſumma peab ſaatjate poolt metallrahas ſiſſe makſetama, kuid igal postiwalitſuſel on õigus iga ſellel maal ſeaduslikult käimasolewat paberraha wastu wõtta, eelduſega, et wastawal korral kurſiwahe arwesſe wõetakſe.

Saatjale peab kwiitung wälja antama.

Artikkel 3.

Summa wäljendamine. Ümberarwamiſe kurs.

1. — Kui wastupidiſt kokkulepet ei ole, wäljendatakſe iga transferdi ſumma ſelle maa rahas, kus wäljamaksmine peab ſündima.

2. — Lähtemaa ametkond määrab iſe ära kurſi, mille järgi tema raha ſihtmaa rahasſe ümber arwatakſe. Ta määrab samuti ära kurſi, mille järgi ſaatja maksma peab, kui lähtemaal ja ſihtmaal üheſugune rahaſüsteem on.

Artikkel 4.

Wäljalastawa ſumma ülemmäär.

Igal postiwalitſuſel on õigus tema poolt wäljalastawate transfertide ſumma ülemmäära kindlaks määrata, tingimuſega, et ſee ülemmäär üle 1000 frangi ei tõuſe.

Siiski wõiwad postitalitusſe puutuwad transferdid, mis 6. artikli määruste tarwitamiſel takſiwabalt wälja lastakſe, iga postiwalitſuſe poolt kindlaksmääratud ülemmääraſt üle tõusta.

Artikkel 5.

Takſid.

1. — Saatja maksta kuuluw taks iga transferdi eeſt koosneb kindlaſt makſuſt, mis kõrgem ei wõi olla kui 30 ſentiimi transferdi pealt ja peale ſelle ½%-liſeſt proportſionaalſeſt makſuſt ſisſemakstud ſumma pealt.

Igal postiwalitſuſel on õigus tarwitada proportſionaalſe takſi wõtmiſeks redelit, mis kõige paremini tema rahaſüsteemiga ſobib.

2. — Transferte, mida Kokkuleppeſt oſawõtja maa wahetalituſel wahetatakſe ühe teiſe lepinguoſaliſe maa ja ühe mittelepinguoſaliſe maa wahel, wõib wahetalitaja ametkonna poolt täiendawa makſu alla panna, mis transferdi ſummaſt maha arwatakſe.

Chapitre II.

Emission des mandats.

Article 2.

Versement. Récépissé.

Le montant des mandats doit être versé en numéraire par les déposants, mais chaque Administration a la faculté de recevoir tout papier-monnaie ayant cours légal dans son pays, sous réserve de tenir compte, les cas échéant, de la différence de cours.

Un récépissé doit être délivré au déposant.

Article 3.

Enoncé du montat. Taux de conversion.

1. — Sauf arrangement contraire, le montant de chaque mandat est exprimé dans la monnaie du pays où le paiement doit avoir lieu.

2. — L'Office du pays d'origine détermine lui-même le taux de conversion de sa monnaie en monnaie du pays de destination. Il détermine également le cours à payer par l'expéditeur, lorsque le pays d'origine et le pays de destination ont le même système monétaire.

Article 4.

Montant maximum à l'émission.

Chaque Administration a la faculté de fixer le maximum des mandats qu'elle émet, à condition que ce maximum n'excède pas 1.000 francs.

Toutefois, les mandats relatifs au service postal émis en franchise de taxe par application des dispositions de l'article 6 peuvent dépasser le maximum fixé par chaque Administration.

Article 5.

Taxes.

1. — La taxe à payer par l'expéditeur pour chaque mandat se compose d'un droit fixe qui ne peut dépasser 30 centimes par mandat et, en outre, d'un droit proportionnel de ½% sur la somme versée.

Chaque Administration a la faculté d'adopter pour la perception du droit proportionnel l'échelle qui conviendra le mieux à ses convenances monétaires.

2. — Les mandats échangés, par l'intermédiaire d'un des Pays participant à l'Arrangement, entre un autre de ces Pays et un Pays non participant, peuvent être soumis par l'Office intermédiaire à un droit supplémentaire prélevé sur le montant du titre.

Artikkel 6.

Takſiſt wabaolek.

Igaſt takſiſt on wabad postitalitusſe puutuwad transferdid, mida postiwalitſuste wõi neile walitſustele alluwate aſutuste wahel wahetatakſe, ſamuti ka postiwalitſuste transferdid, mis Rahwuswaheliſe Büroole määratud ja ümberpöördult.

Sama kord makſab transfertide ſuhtes, mis ſõjawangidele ja interneeritud ſõjawäelastele adreſſeeritud wõi nende poolt ſaadetud on, ſamuti transfertide ſuhtes, mis nende wangide wõi interneeritute jaoks ſõdiwates wõi erapooletutes maades aſutatud teadeteandmiſe büroode wahel wahetatakſe.

Artikkel 7.

Telegraafiliſed transferdid.

1. — Transferte wõib telegraafi teel üle anda läbikäimistes postiametkondade wahel, kelle maad riigitelegraafi läbi ühendatud on wõi kes nõus on ſelleks otstarbeks eratelegraafi tarwitama; neid transferte nimetatakſe ſel korral telegraafilisteks transfertideks.

2. — Telegraafiliſi transferte wõib nagu harilikke telegramme ja ſamadel tingimustel, nagu neid wiimaſeid, kiiruſe, makstud wastuſe, wõrduſe ja wastuwõtteteate wormitäitmiste alla panna; ſamuti käiwad nad ka postiga edaſitoimetamiſe wõi käſkjalaga wäljastamiſe wormitäitmiste alla, kui adreſſaadi elukoht wäljaspool ſihtaſutuſe makſuta wäljakandmiſe piirkonda on.

Kui transfert määratud on kohta, mis päralejõudmiſe telegraafiaſutuſe makſuta wäljakandmiſe piirkonnaſt wäljaspool aſub, peab ſaatja ära tähendama, mil wiiſil edaſiſaatmiſt toimetada tuleb (postiga wõi käſkjalaga).

3. — Telegraafiliſe transferdi ſaatja wõib transferdi tekſtile teateid adreſſaadi jaoks juure liſada, kui ta ſelle eeſt tariifikohaſe makſu taſub.

4. — Telegraafiliſe transferdi ſaatja peab maksma poſttransfertide hariliku takſi ja telegrammi takſi.

Artikkel 8.

Wäljamaksmisteade.

Hariliku wõi telegraafiliſe transferdi ſaatja wõib ſaada Konwentſiooni 49. artikliga kirjapostiſaadetiste wäljastusteadete jaoks äramääratud tingimustel ja käesolewa Kokkuleppe 21. artiklis § 2-ſes kindlaksmääratud tähtaja jooksul, kuid ainult postiteel, wäljamaksmisteate ſelle transferdi üle.

Article 6.

Franchise de taxe.

Sont exempts de toute taxe les mandats relatifs au service postal et échangés entre les Administrations des postes ou entre les bureaux relevant de ces Administrations, ainsi que les mandats des Administrations des postes destinés au Bureau international et réciproquement.

Il en est de même des mandats adressés aux prisonniers de guerre et aux belligérants internés ou expédiés par eux, ainsi que des titres échangés entre les bureaux de renseignements établis pour ces prisonniers ou internés dans les pays belligérants ou dans les pays neutres.

Article 7.

Mandats télégraphiques.

1. — Les mandats peuvent être transmis par le télégraphe, dans les relations entre les Offices dont les Pays sont reliés par un télégraphe d'Etat ou qui consentent à employer à cet effet la télégraphie privée; ils sont qualifiés, en ce cas, de mandats télégraphiques.

2. — Les mandats télégraphiques peuvent, comme les télégrammes ordinaires et aux mêmes conditions que ces derniers, être soumis aux formalités de l'urgence, de la réponse payée, du collationnement et de l'accusé de réception, ainsi qu'aux formalités de la transmission par la poste ou de la remise par exprès, si le domicile du destinataire se trouve en dehors du rayon de la distribution gratuite du bureau de destination.

Si le mandat est destiné à une localité située en dehors du rayon de distribution gratuite du bureau télégraphique d'arrivée, l'expéditeur doit indiquer le mode de transport à employer (poste ou exprès).

3. — L'expéditeur d'un mandat télégraphique peut ajouter au texte du mandat des communications pour le destinataire, pourvu qu'il en paye le montant d'après le tarif.

4. — L'expéditeur d'un mandat télégraphique doit payer la taxe ordinaire des mandats et la taxe du télégramme.

Article 8.

Avis de payement.

L'expéditeur d'un mandat ordinaire ou télégraphique peut, aux conditions déterminées par l'article 49 de la Convention pour les avis de réception des objets de correspondance et dans le délai fixé à l'article 21, § 2, du présent Arrangement, obtenir par la voie postale exclusivement un avis de payement de ce mandat.

Artikkel 9.

Käskjalaga kättetoimetamise nõue.

Hariliku transferdi saatja võib nõuda, et posttransferdi summa kohe pärast transferdi päralejõudmist erikäskjalaga koju kätte toimetataks, tingimustel, mis Konventsiooni 40. artikliga kirjapostisaadetiste jaoks kindlaks on määratud.

III peatükk.

Transfertide väljamaksmine.

Artikkel 10.

Väljamaksmine.

Transfertide summa peab rahasaajatele välja maksetama kas metallrahas või aga paberrahas, 2. artikli määrustega kooskõlas.

Artikkel 11.

Väljamaksetawa summa ülemmäär.

Kui wastupidist korraldust ei ole, on väljamaksetawate transfertide ülemmäär mingil maal seesama, mis väljalastawate transfertide jaoks selle maa poolt on maksma pandud.

Kui üks ja sama saatja ühel ja samal päewal, üheşt ja samast kohast ühele ja samale rahasaajale mitu transferti saadab, mille kogusumma sihtmaa jaoks äramääratud ülemmäärast üle tõuseb, on sihtasutus õigustatud nende transfertide väljamaksmist jaokaupa toimetama niiwiisi, et ühe ja sama rahasaajale päewa jooksul väljamakstud summa selleşt ülemmäärast üle ei tõuse.

Artikkel 12.

Posti jookswale arwele ülekandmine.

Iga postiwalitsus võib transfertide summa ülekandmist posti jookswale arwele oma peale wõtta, määruste järgi, mis temal postiülekannete talituses makswad on. Seesuguse korral loetakse transferdid õigesti väljamakstuteks.

Artikkel 13.

Koju kättewiimise maks.

Transferdi adressaadilt võib wõtta koju kättewiimise maksu, kui väljamaksmist kodus toimetatakse.

Artikkel 14.

Nõudmiseni adresseeritud transferdid.

Kui transfert on adresseeritud nõudmiseni, võib Konventsiooni 39. artiklis ettenähtud eri-

Article 9.

Demande de remise par exprès.

L'expéditeur d'un mandat ordinaire peut demander la remise des fonds à domicile, par porteur spécial, aussitôt après l'arrivée du mandat, aux conditions fixées pour les correspondances par l'article 40 de la Convention.

Chapitre III.

Payement des mandats.

Article 10.

Payement.

Le montant des mandats doit être payé aux bénéficiaires, soit en numéraire, soit en papier-monnaie, conformément aux dispositions de l'article 2.

Article 11.

Montant maximum au payement.

Sauf arrangement contraire, le maximum des mandats payables dans un pays est le même que celui qui a été adopté par ce pays pour l'émission.

Lorsqu'un même expéditeur a fait émettre, le même jour, dans une même localité, au profit du même bénéficiaire, plusieurs mandats dont le montant total excède le maximum adopté par le pays de destination, le bureau destinataire est autorisé à échelonner le payement des titres de telle façon que la somme payée au bénéficiaire, dans une même journée, n'excède pas ce maximum.

Article 12.

Inscription en compte courant postal.

Chaque Administration peut se charger de verser en compte courant postal le montant des mandats, suivant les règles en vigueur dans son service des chèques postaux. Dans ce cas, les mandats sont considérés comme valablement payés.

Article 13.

Droit de factage.

Il peut être perçu sur le destinataire d'un mandat un droit de factage, lorsque le payement a lieu à domicile.

Article 14.

Mandats adressés poste restante.

Lorsqu'un mandat est adressé poste restante, la taxe spéciale prévue par l'article

liſt takſi adresſaadilt wõtta. Järeleſaatmiſe wõi wäljastamatuksjäämiſe korral ei lähe ſee taks transferdiga ühes.

Artikkel 15.

Käſkjalaga kättetoimetamine. Telegraafiliste transfertide wäljastamine.

1. — Kui hariliku transferdi ſaatja palunud on raha koju kätte toimetada erikäſkjalaga, on ſihtametkonnal õigus raha aſemel transferdi päralejõudmiſe üle teadet wõi transferdi ſummat ennaſt käſkjalaga kätte toimetada lasta, nii kuidas tema ſiſemiſed määruſed ſeda tarwilikuks teewad.

2. — Telegraafiliſe transferdi adresſaadile peab transferdi päralejõudmiſeſt kohe ja ilma makſuta teatatama; kui aga tema elukoht wäljaspool ſihtaſutuſe makſuta wäljakandmiſe piirkonda on ja kui ſaatja teate käſkjalaga kättetoimetamiſe kuluſid ei ole taſunud, wõib neid adresſaadilt ſiſſe nõuda.

Kui ſihtametkond teate aſemel raha koju kätte toimetab, on temal õigus ſelle toimingu eeſt eriliſt takſi wõtta, arwesſe wõttes wastawal korral käſkjala kuluſid, mis ſaatja poolt makstud on.

Artikkel 16.

Transfertide makswuſe keſtwus.

1. — Transferdid on nende wäljalaſkmiſe kuule järgnewa eſimeſe kuu mõõdumiſeni makswad. Seda tähtaega pikendatakſe nelja kuu peale läbikäimistes wäljaspool Euroopat olewate maade wõi nende maade eneste wahel, kui wastupidiſt kokkulepet ei ole. Päraſt ſelle tähtaja mõõdumiſt wõib transferte wälja maksta ainult tähtajaliſe wiiſa põhjal, mis nende wäljalaſkja ametkonna poolt ſihtametkonna palwe peale on antud.

2. — Tähtajaline wiiſa annab transferdile uue makswuskeſtwuſe, mis wõrdub käesolewa artikli § 1-ſes ettenähtule.

3. — Juhtumiſel kui makswuſe tähtaja mõõdamiſek tingitud ei ole posti weaſt, wõib tähtajaliſe wiiſa eeſt wõtta ſamaſuguſt makſu, nagu ſeda kirjapostiſaadetiſe järelpärimiſe eeſt wõetakſe.

Artikkel 17.

Transfertide indoſſeerimine.

Igale maale jätakſe õigus teiſelt lepinguoſaliſelt maalt ſaadud transfertide omanikuõiguſt omal territooriumil indoſſeerimiſe teel edaſiantawaks deklareerida.

39 de la Convention peut être perçue sur le destinataire. Cette taxe ne suit pas le mandat en cas de réexpédition ou de mise en rebut.

Article 15.

Distribution par exprès. Remise des mandats télégraphiques.

1. — Lorsque l'expéditeur d'un mandat ordinaire a demandé la remise des fonds à domicile par porteur spécial, l'Office de destination a la faculté de faire remettre par exprès, au lieu des fonds, un avis d'arrivée du mandat ou le titre lui-même, pour autant que ses règlements intérieurs le comportent.

2. — Le bénéficiaire d'un mandat télégraphique doit être avisé immédiatement et sans frais de l'arrivée du mandat; toutefois, si son domicile se trouve en dehors du rayon de distribution gratuite du bureau de destination et que l'expéditeur n'a pas payé les frais de remise par exprès de l'avis, ceux-ci peuvent être perçus sur le bénéficiaire.

Lorsque, au lieu de l'avis l'Office de destination remet les fonds à domicile, il lui est loisible de percevoir, de ce chef, une taxe spéciale en tenant compte, le cas échéant, des frais d'exprès qui ont été payés par l'expéditeur.

Article 16.

Durée de validité des mandats.

1. — Les mandats sont valables jusqu'à l'expiration du premier mois qui suit celui de leur émission. Ce délai est majoré de quatre mois dans les relations avec les pays hors d'Europe ou de ces pays entre eux, sauf arrangement contraire. Passé ce terme, les mandats ne peuvent plus être payés que sur un visa pour date donné par l'Office qui les a émis et à la requête de l'Office de destination.

2. — Le visa pour date donne au mandat une nouvelle durée de validité égale à celle prévue au § 1 du présent article.

3. — Dans le cas où l'expiration du délai de validité n'est pas due à une faute de la poste, il peut être perçu pour le visa pour date un droit égal à celui auquel donne lieu la réclamation d'un objet de correspondance.

Article 17.

Endossement des mandats.

Est réservé à chaque Pays le droit de déclarer transmissible par voie d'endossement, sur son territoire, la propriété des mandats provenant d'un autre Pays contractant.

Tagastus. Aadressi muutmine. Järelesaatmine. Väljastamata transferdid. Järelpärimised.

Artikkel 18.

Transfertide tagastus. Aadressi muutmine.

Hariliku või telegraafilise transferdi saatja võib seda talituselt tagasi nõuda või selle aadressi muuta lasta tingimustel, mis Konventsiooni 45. artikliga kirjaposti jaoks ära on määratud, niikaua kuni adressaat kas transferti ennast või selle summat wastu wõtnud ei ole.

Artikkel 19.

Transfertide järelesaatmine.

1. — Adressaadi elukoha muutumise korral võib transferte mingi teise lepinguosalisse maasse, kas saatja või adressaadi palwel, järele saata.

2. — Kui harilikkude või telegraafiliste transfertide järelesaatmine postiteel sünnib ja kui uus sihtmaa lähtemaaga käesolewa Kokkuleppe aluse1 posttransfertide wahetust toimetab, ei wõeta selle eest mingit lisataksi. Kui uus sihtmaa lähtemaaga wahetust ei toimeta, teostatakse järelesaatmist uue transferdi abil, mille taks saatmiseletulewast summast maha arwatakse.

3. — Harilikkude või telegraafiliste transfertide järelesaatmine telegraafiteel on lubatud, kui uus sihtmaa alguslise sihtmaaga telegraafiliste transfertide wahetust toimetab.

Sarnasel korral lastakse telegraafiline transfert wälja summa peale, mis uue saatmise eest kuulwate posti ja telegraafi kulude mahaarwamise järele üle jääb.

4. — Harilikke või telegraafilisi transferte, mis pärit on maadest, kes käesolewast Kokkuleppest osa ei wõta, kuid kes mingi lepinguosalise maaga posttransfertide wahetust toimetawad, wõib, kui erilised kokkulepped sellele wastu ei käi, kas posti- või telegraafiteel selle wiimase maa poolt järele saata kolmandale maale, kes käesolewale Kokkuleppele alla on kirjutanud. Seda järelesaatmist toimetatakse uue transferdi abil, mille taks saatmiseletulewast summast maha arwatakse.

Retrait. Modification d'adresse. Réexpédition. Rebuts. Réclamations.

Article 18.

Retrait des mandats. Modification d'adresse.

L'expéditeur d'un mandat ordinaire ou télégraphique peut le faire retirer du service ou en faire modifier l'adresse aux conditions déterminées pour les correspondances par l'article 45 de la Convention, aussi longtemps que le bénéficiaire n'a pas pris livraison, soit du titre lui-même, soit du montant de ce titre.

Article 19.

Réexpédition des mandats.

1. — En cas de changement de résidence du bénéficiaire, les mandats peuvent être réexpédiés sur un Pays contractant, soit à la demande de l'expéditeur, soit à celle du destinataire.

2. — Lorsque la réexpédition des mandats ordinaires ou télégraphiques a lieu par voie postale et que le pays de la nouvelle destination entretient un échange de mandats de poste, sur la base de l'Arrangement, avec le pays d'origine, il n'est perçu, de ce chef, aucun supplément de taxe. Si le pays de la nouvelle destination n'entretient pas d'échange avec le pays d'origine, la réexpédition est effectuée au moyen d'un nouveau mandat dont la taxe est déduite du montant à transmettre.

3. — La réexpédition, par voie télégraphique, des mandats ordinaires ou télégraphiques est admise si le pays de la nouvelle destination entretient avec celui de la destination primitive un échange de mandats télégraphiques.

En pareil cas, il est émis un mandat télégraphique pour la somme restant après déduction des frais postaux et télégraphiques afférents au nouveau parcours.

4. — Les mandats ordinaires ou télégraphiques originaires de Pays ne participant pas à l'Arrangement, mais qui entretiennent un échange de mandats de poste avec un Pays contractant, peuvent, si les arrangements spéciaux ne s'y opposent pas, être réexpédiés, par voie postale ou télégraphique de ce dernier Pays sur un tiers Pays signataire de l'Arrangement. Cette réexpédition est effectuée au moyen d'un nouveau mandat dont la taxe est déduite du montant à transmettre.

Samadel tingimustel wõib lepinguosalistelt maadelt päritolewaid harilikke wõi telegraafilisi transferte järele saata maale, kes käesolewast Kokkuleppest osa ei wõta.

Artikkel 20.

Wäljastamataks jäänud transferdid.

1. — Transferdid, mille wastuwõtmisest keelduti, samuti need, mille adressaadid tundmata, ära on sõitnud ilma aadressi jätmata, wõi ära reisinud on maadesse, kuhu järelesaatmist wõimalik ei ole toimetada, saadetakse lähteasutusele wiibimata tagasi.

Transferdid, mille wäljamaksmist hariliku makswustähtaja jooksul nõutud ei ole, saadetakse postiwalitsuste poolt, kelle käes nad hoiul, lähteametkonnale tagasi.

2. — Transferdid, mida adressaatidele mingil põhjusel wälja maksta ei saadud, tulewad saatjatele tagasi maksta.

Artikkel 21.

Järelpärimised.

1. — Järelpärimise eest transferdi üle wõib samasuurust maksu wõtta nagu seda järelpärimine kirjaposti saadetise üle esile kutsub. Ei wõeta mingit maksu, kui saatja wäljamaksmisteate eest erilise maksu juba tasunud on.

Järelpärimise eest wõetud maks maksetakse tagasi, kui transfert postitalitusе wea pärast oma eesmärki kätte saanud ei ole ja kui ta sellepärast saatjale tagasi peab maksetama.

2. — Nõudmiseawaldus, mis puutub transferdi wäljamaksmisse mitteõigustatud isikule, on lubatud ainult üheaastase tähtaja jooksul, raha postileandmise päewale järgnewast päewast arwates.

Dans les mêmes conditions, les mandats ordinaires ou télégraphiques originaires de Pays contractants peuvent être réexpédiés sur un Pays ne participant pas à l'Arrangement.

Article 20.

Mandats tombés en rebut.

1. — Les mandats refusés, de même que ceux dont les bénéficiaires sont inconnus, partis sans laisser d'adresse ou partis pour des pays sur lesquels la réexpédition ne peut être effectuée, sont renvoyés immédiatement au bureau d'origine.

Les titres dont le payement n'a pas été reclamé dans le délai de validité ordinaire sont renvoyés à l'Office d'origine par l'Administration qui en est dépositaire.

2. — Les mandats qui n'ont pu être payés aux destinataires pour une cause quelconque sont remboursés aux expéditeurs.

Article 21.

Réclamations.

1. — Il peut être perçu, pour la réclamation d'un mandat, un droit égal à celui auquel donne lieu la réclamation d'un objet de correspondance. Aucun droit n'est perçu, si l'expéditeur a déjà acquitté le droit spécial pour un avis de payement.

Le droit perçu pour la réclamation est restitué si le mandat n'a pas atteint son but par suite d'une faute de service et qu'il doive, pour cette raison, être remboursé à l'expéditeur.

2. — La réclamation concernant le payement d'un mandat à une personne non autorisée n'est admise que dans le délai d'un an à partir du lendemain du dépôt des fonds.

V peatükk.

Wastutus.

Artikkel 22.

Wastutuse ulatus.

Posttransfertide moodustamiseks sissemaksetud summad on ettekirjutatud tähtaja kestwusel saatjatele kindlustatud kuni silmapilguni, mil transferdid korrapäraselt wälja makstud on.

Wastutus langeb lähteametkonna peale, wälja arwatud juhtumine, kus wäljamaksja ametkond kindlaks teha ei jõua, et wäljamaksmist tema sisemaalistes määrustes ettekirjutatud korras on toimetatud.

Chapitre V.

Responsabilité.

Article 22.

Etendue de la responsabilité.

Les sommes versées pour être converties en mandats de poste sont, dans le délai de prescription, garanties aux déposants jusqu'au moment où les mandats ont été régulièrement payés.

La responsabilité incombe à l'Office d'origine, sauf le cas où l'Office de payement n'est pas en mesure d'établir que le payement a eu lieu dans les conditions prescrites par ses règlements intérieurs.

Päraſt üheaastaſe tähtaja möödumiſt, mis 21. artiklis nõudmiſeawalduste kohta ette nähtud, ei ole postiwalitſuſed ebaõigete wäljamaksmiste eeſt enam wastutawad.

Artikkel 23.

Järelpäritud ſummade wäljamaksmine.

Kui transferdi wäljamaksmiſt õigeks ei tunnustata, ja kuiwõrd ſee postitalitufe wastutufega ſeotud on, langeb nõudja rahuldamiſe kohustus wäljamaksja ametkonna peale, kui ſumma tõſiſele adreſſaadile wälja maksta tuleb, ja lähteametkonna peale, kui ſumma tagaſi maksta tuleb ſaatjale.

Nõudjat rahuldanud ametkonnal on õigus ſellelt ametkonnalt, kes ebaõige wäljamaksmiſe ſuhtes wastutaw on, oma kulu tagaſitaſumiſt nõuda.

Artikkel 24.

Wäljamaksmiſe tähtaeg.

1. — Nõudjat peab rahuldama nii ruttu kui wähegi wõimalik, kõige hiljem aga kuuekuuliſe tähtaja jooksul, nõudmiſeawalduſe päewale järgnewaſt päewaſt arwates. Seda tähtaega pikendatakſe ühekſa kuuni läbikäimistes meritaguste maadega.

2. — Lähteametkond on õigustatud rahuldama nõudjat wäljamaksja ametkonna arwel, kui ſee päraſt tema wastutuſe korrapäraſt kindlaksmääramiſt kuus kuud mööda minna on laſknud, ilma et nõudmiſeawalduſt lahendanud oleks; ſeda tähtaega pikendatakſe ühekſa kuuni läbikäimistes meritaguste maadega.

Saatja ametkond wõib tafumiſega erakorraliſelt üle eelmiſes paragrahwis ettenähtud tähtaja wiiwitada, kui waatamata kõige hoole peale, millega postiwalitſuſed juhtumiſt juurdlenud on, ſelleſt tähtajaſt wastutuſe kindlaksmääramiſeks ei jatkunud.

Artikkel 25.

Makstud ſummade taſumine lähteametkonnale.

Wäljamaksja ametkond, kelle arwel lähteametkond nõudjat rahuldanud oli, on kohuſtatud ſellele ametkonnale tema poolt makſtud ſummat ära taſuma kolmekuuliſe tähtaja jooksul päraſt maksmiſe teate kättesaamiſt. Taſumiſt toimetatakſe, ilma et krediteeriwale ametkonnale ſelleſt kuluſid tekiks, kas transferdi wõi weksli abil, wõi krediteeriwal maal käiwas ſularahas, wõi lõpuks, ühiſel kokkuleppel, ſelle maa krediidile heakskirjutamiſe teel transfertide arwes. Kolmekuuliſe tähtaja möödumiſel kannab lähteametkonnale wõlguolew ſumma ſeitſe protſenti

Passé le délai d'un an prévu à l'article 21 pour les réclamations, les Administrations ne sont plus responsables des payements sur faux acquits.

Article 23.

Payement des sommes réclamées.

Lorsque le payement d'un mandat est contesté, et pour autant que la responsabilité du service postal est engagée, l'obligation de désintéresser le réclamant incombe à l'Office de payement, si les fonds sont à remettre au véritable bénéficiaire, et à l'Office d'origine, s'ils sont à rembourser à l'expéditeur.

L'Office qui a désintéressé le réclamant a le droit d'exercer son recours contre l'Office responsable du payement irrégulier.

Article 24.

Délai de payement.

1. — Le réclamant doit être désintéressé le plus tôt possible et, au plus tard, dans le délai de six mois à compter du lendemain du jour de la réclamation. Ce délai est porté à neuf mois dans les relations avec les pays d'outre-mer.

2. — L'Office d'origine est autorisé à désintéresser le réclamant pour le compte de l'Office de payement qui, régulièrement saisi, a laissé s'écouler six mois sans donner de solution à la réclamation; ce délai est porté à neuf mois dans les relations avec les pays d'outre-mer.

L'Office expéditeur peut différer exceptionnellement le remboursement au delà du délai prévu au paragraphe précédent lorsque, malgré toute la diligence apportée par les Administrations à l'examen d'une affaire, ce délai n'a pas été suffisant pour permettre de déterminer les responsabilités.

Article 25.

Remboursement à l'Office d'origine des sommes déboursées.

L'Office de payement pour le compte duquel le réclamant a été désintéressé par l'Office d'origine est tenu de rembourser à celui-ci le montant de ses débours dans un délai de trois mois après réception de la notification du payement. Le remboursement s'effectue sans frais pour l'Office créditeur, soit au moyen d'un mandat ou d'une traite, soit en espèces ayant cours dans le pays créditeur, soit encore, d'un commun accord, par inscription au crédit de ce pays dans le compte des mandats. Passé le délai de trois

intressi aastas, nimetatud tähtaja möödumise päewast arwates.

VI peatükk.

Arwepidamine. Iganenud transferdid.

Artikkel 26.

Takside tarwitamine.

1. — Postiwalitsus, kes transferdid on wastu wõtnud, arwab walitsuse heaks, kes need transferdid wälja on maksnud, maksuna weerand protsenti wäljamakstud transfertide kogusummast, millest taksiwabad transferdid maha on arwatud.

2. — Kokkuleppest ofawõtwa maa ja mitteofawõtwa maa wahel wahetatud transferdi summast wahepealse ametkonna poolt mahaarwatud täiendaw maks (art. 5, § 2) moodustab selle wiimase maa taksiosa.

3. — Transferdi järelesaatmise korral saab uus sihtmaa, misjugune lähteametkonna poolt tõelikult wõetud taks ka ei oleks, seesuguse taksiosa, misjugune talle kuulunud oleks, kui transfert talle algusliselt adressееritud oleks olnud.

4. — Wäljamaksmisteadete eest wõetud taks, samuti käskjala taks, jääwad lähtemaa postiwalitsuse heaks.

Artikkel 27.

Arweteõiendamine.

Ametkonnad seawad iga kuu eest arwed kokku, mis kõiki nende wastawate asutuste poolt wäljamakstud summasid sisaldawad. Kui transferdid mitmesuguses rahas wälja on makstud, arwatakse wähem nõudmine, kui wastupidist kokkulepet ei ole, suurema nõudmise rahasse ümber, ümberarwamise aluseks wõttes ametlikku keskmist börsikurssi wõlgnewal maal selle ajajärgu kestes, mille kohta arwe käib.

Arwete saldo tasutakse wõlgnewa ametkonna poolt tähtaja jooksul, mis Määrustikuga kindlaks määratud.

Artikkel 28.

Arwetetasumine.

Kui wastupidist kokkulepet ei ole, toimetakse saldo maksmist selles rahas, mida nõudja maa posttransfertide wäljamaksmiseks tarwitab.

Juhtumisel, kui arwe saldot kindlaksmäratud tähtaegadel ära ei tasuta, kannab selle

mois, la somme due à l'Office d'origine est productive d'intérêts, à raison de sept pour cent l'an, à dater du jour de l'expiration dudit délai.

Chapitre VI.

Comptabilité. Mandats prescrits.

Article 26.

Attribution des taxes.

1. — L'Administration qui a délivré des mandats tient compte, à l'Administration qui les a acquittés, d'un droit d'un quart pour cent du montant total des mandats payés, abstraction faite des mandats émis en franchise de taxe.

2. — Le droit supplémentaire prélevé par un Office intermédiaire du chef d'un mandat échangé entre un Pays participant à l'Arrangement et un Pays non participant (art. 5, § 2), représente la quote part de ce dernier Pays.

3. — En cas de réexpédition d'un mandat, le pays de la nouvelle destination touche, quelle que soit la taxe effectivement perçue par l'Office d'origine, la quote-part de taxe qui lui serait dévolue, si le mandat lui avait été primitivement adressé.

4. — La taxe perçue pour les avis de payement ainsi que la taxe d'exprès sont acquises à l'Administration du pays d'origine.

Article 27.

Décompte.

Les Offices dressent mensuellement les comptes sur lesquels sont récapitulées toutes les sommes payées par leurs bureaux respectifs. Lorsque les mandats ont été payés dans des monnaies différentes, la créance la plus faible est, sauf arrangement contraire, convertie en la monnaie de la créance la plus forte, en prenant pour base de la conversion le cours moyen officiel du change dans le pays débiteur pendant la période à laquelle le compte se rapporte.

Les comptes sont soldés par l'Office débiteur dans le délai fixé par le Règlement.

Article 28.

Liquidation.

Sauf arrangement contraire, le payement du solde a lieu dans la monnaie que le pays créancier applique au payement des mandats de poste.

En cas de non-payement du solde d'un compte dans les délais fixés, le montant de

ſaldo ſumma intresſe, arwates tähendatud tähtaegade möödumiſe päewaſt kuni maksmiſe päewani. Need intresſid arwatakſe ſeitsme protſendi määral aastas.

Artikkel 29.

Iganenud transferdid.

Posttransfertideks moodustatud ſummad, mis ettekirjutatud tähtaegade jooksul nõudmata jäänud on, lähewad lõpulikult lähteametkonna kaſuks.

VII peatükk.

Mitmeſuguſed määruſed.

Artikkel 30.

Wahetuſeſt oſawõtjad aſutuſed.

Postiwalitſuſed wõtawad tarwilikud abinõud käſile, et transfertide wäljamaksmiſt, kuiwõrd ſee wõimalik on, nende maade kõigis kohtades kindlustada.

Artikkel 31.

Muude postiwalitſuste oſawõtmine.

Maad, kus transfertide talitus mitte postiwalitſuſele, waid mingile teiſele walitſuſele allub, wõiwad wahetuſeſt, mida käesolewa Kokkuleppe määruste järgi korraldatakſe, oſa wõtta.

Neil walitſustel tuleb oma maa postiwalitſuſega kokku leppida, et Kokkuleppe kõigi tingimuste täielikku täitmiſt kindlustada. Wiimane walitſus on neile wahetalitajaks nende läbikäimistes muude lepinguoſaliste maade postiwalitſustega ja Rahwuswaheliſe Bürooga.

Artikkel 32.

Üldiſe korra kohta käiwate konwentſiooni määruste tarwitamine.

Konwentſiooni I ja II jaos ſiſalduwad üldiſe korra kohta käiwad määruſed käiwad ka käesolewa kokkuleppe kohta, kuid wälja arwatud määruſed, mis 7. artikli aineks on.

Artikkel 33.

Fiskaalſete makſude ja muude makſude keeld.

Rippumata keeluſt, mis Konwentſiooni 27. artiklis ette nähtud, ei wõi transferdid, ſiſemaksjaile wäljaantawad kwiitungid, kui ka wastuwõtmiſe kohta transferdi peal antud allkirjad mingi makſu wõi takſi alla käia.

ce solde est productif d'intérêts, à dater du jour de l'expiration desdits délais jusqu'au jour où le payement a lieu. Ces intérêts sont calculés à raison de sept pour cent l'an.

Article 29.

Mandats prescrits.

Les sommes converties en mandats de poste dont le montant n'a pas été réclamé dans les délais de prescription sont définitivement acquises à l'Office d'origine.

Chapitre VII.

Dispositions diverses.

Article 30.

Bureaux participant à l'échange.

Les Administrations prennent les mesures nécessaires pour assurer, autant que possible, le payement des mandats dans toutes les localités de leurs pays.

Article 31.

Participation d'autres Administrations.

Les pays dans lesquels le service des mandats relève d'Administrations autres que celles des postes peuvent participer à l'échange régi par les dispositions du présent Arrangement.

Il appartient à ces Administrations de s'entendre avec l'Administration des postes de leur pays pour assurer la complète exécution de toutes les clauses de l'Arrangement. Cette dernière Administration leur sert d'intermédiaire pour leurs relations avec les Administrations des autres Pays contractants et avec le Bureau international.

Article 32.

Application des dispositions d'ordre général de la Convention.

Les dispositions d'ordre général qui figurent aux titres I et II de la Convention sont applicables au présent Arrangement à l'exception, toutefois, des dispositions faisant l'objet de l'article 7.

Article 33.

Interdiction de droits fiscaux ou autres.

Indépendamment de l'interdiction prévue par l'article 27 de la Convention, les mandats, les récépissés délivrés aux déposants, ainsi que les acquits donnés sur les mandats ne peuvent être soumis à un droit ou à une taxe quelconque.

Telegraafiliſi transferte ei wõi mingiſuguste muude telegraafiliste kuludega koormata peale nende, mis rahwuswaheliste telegraafiliste määrustikkude läbi ette nähtud on.

Artikkel 34.

Kokkuastumiste waheliste! ajajärkudel tehtud ettepanekute heakskiitmine.

Et täidewiidawateks ſaada, peawad kokkuastumiste waheliſel ajajärgul (Konwentſiooni art. 18 ja 19) tehtud ettepanekute poolt olema:

a) kõik hääled, kui on tegemiſt uute määruste juureliſamiſega wõi Kokkuleppe artiklite 1 kuni 11, 13 kuni 18, 21, 26, 27, 28, 33, 34 ja 35 ning tema Määrustiku artiklite 1, 2, 4, 10, 18 ja 19 määruste muutmiſega;

b) kakskolmandikku häälteſt, kui on tegemiſt Kokkuleppe muude artiklite, peale eelmiſes lõikes mainitute, ja Määrustiku artiklite 3, 5, 6, 8, 11 ja 12 määruste muutmiſega;

c) lihtne häälteenamus, kui on tegemiſt Määrustiku muude artiklite muutmiſega wõi Kokkuleppe ja tema Määrustiku määruste ſeletamiſega, wälja arwatud wahekohtu alla kuuluw waielusjuhtumine.

Les mandats télégraphiques ne peuvent être grevés d'aucuns frais télégraphiques autres que ceux prévus par les règlements télégraphiques internationaux.

Article 34.

Approbation des propositions faites dans l'intervalle des réunions.

Pour devenir exécutoires, les propositions faites dans l'intervalle des réunions (art. 18 et 19 de la Convention) doivent réunir:

a) l'unanimité des suffrages, s'il s'agit de l'addition de nouvelles dispositions ou de la modification des dispositions des articles 1 à 11, 13 à 18, 21, 26, 27, 28, 33, 34 et 35 de l'Arrangement, et 1, 2, 4, 10, 18 et 19 de son Règlement;

b) les deux tiers des suffrages, s'il s'agit de la modification des dispositions de l'Arrangement autres que celles mentionnées à l'alinéa précédent et des articles 3, 5, 6, 8, 11 et 12 du Règlement;

c) la majorité absolue, s'il s'agit de la modification des autres articles du Règlement ou de l'interprétation des dispositions de l'Arrangement et de son Règlement, hors le cas de dissentiment à soumettre à l'arbitrage.

Lõpumääruſed.

Artikkel 35.

Kokkuleppe maksmapanemine ja keſtwus.

Käesolew Kokkulepe pannakſe maksma 1. oktoobril 1925 ja jääb jõusſe määramata aja jookſul.

Mille kinnituſeks ülalloetletud maade täiswolinikud käesolewa Kokkuleppe alla kirjutanud on ühes ekſemplaris, mis Rootſi Walitſuſe arhiiwi alalhoiule jääb ning milleſt igale kokkuleppeoſaliſele ärakiri wälja antakſe.

Tehtud Stokholmis, 28-dal augustil 1924.

Dispositions finales.

Article 35.

Mise à exécution et durée de l'Arrangement.

Le présent Arrangement sera mis à exécution le 1-er octobre 1925 et demeurera en vigueur pendant un temps indéterminé.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires des Pays ci-dessus énumérés ont signé le présent Arrangement en un exemplaire qui restera déposé aux Archives du Gouvernement de la Suède et dont une copie sera remise à chaque Partie.

Fait à Stockholm, le 28 août 1924.

Albaania nimel: Pour l'Albanie:
David BJURSTRÖM

Sakſamaa nimel: Pour l'Allemagne:
W. SCHENK
K. ORTH

Argentiina Wabariigi nimel: Pour la République Argentine:
M. RODRIGUEZ OCAMPO

Auſtria nimel: Pour l'Autriche:

Julius JUHLIN
Gustaf KIHLMARK
Gunnar LAGER
Thore WENNQVIST

Belgia nimel: Pour la Belgique:

A. PIRARD
Hub. KRAINS
O. SCHOCKAERT

Boliiwia nimel: Pour la Bolivie:

Mto. URRIOLAGOITIA H

Bulgaaria nimel: Pour la Bulgarie:

N. BOSCHNACOFF
St. IVANOFF

Tſchiili nimel: Pour le Chili:

Cesar LEON
L. TAGLE SALINAS
C. VERNEUIL

Hiina nimel: Pour la Chine:

Tai TCH' ENNE LINNE

Kolumbia Wabariigi nimel: Pour la République de Colombie:

Luis SERRANO-BLANCO

Kuuba Wabariigi nimel: Pour la République de Cuba:

José D. MORALES DIAZ
César CARVALLO

Daani nimel: Pour le Danemark:

C. MONDRUP
HOLMBLAD

Wabalinn Dantſigi nimel: Pour la Ville libre de Dantzig:

Dr. Alfred WYSOCKI
Dr. Marjan BLACHIER

Egiptuſe nimel: Pour l'Egypte:

H. MAZLOUM
E. MAGGIAR
Wahbé IBRAHIM

Hispaania nimel: Pour l'Espagne:

El Conde de SAN ESTEBAN DE CAÑONGO
José MORENO PINEDA
A. CAMACHO

Hispaania aſumaade nimel: Pour les Colonies espagnoles:

Martin VICENTE SALTO

Eesti nimel: Pour l'Esthonie:

Edward WIRGO

Etioopia nimel: Pour l'Ethiopie:

B. MARCOS
A. BOUSSON

Soome nimel: Pour la Finlande:

G. E. F. ALBRECHT

Prantsusmaa nimel: Pour la France:

M. LEBON
Robert HICGUET
A. BODY
DOUARCHE
G. BÉCHEL

Alsheeria nimel: Pour l'Algérie:

H. TREUILLÉ

Prantsuse Indo-Hiina asumaade ja kaitse- maaalade nimel: Pour les Colonies et Protectorats français de l'Indochine:

André TOUZET

Prantsuse muude asumaade kogu nimel: Pour l'ensemble des autres Colonies françaises:

G. PILLIAS
GINESTOU

Greeka nimel: Pour la Grèce:

PENTHÉROUDAKIS
J. LACHNIDAKIS

Honduurase Wabariigi nimel: Pour la République du Honduras:

Ungari nimel: Pour la Hongrie:

O. de FEJÉR
G. Baron SZALAY

Islandi nimel: Pour l'Islande:

C. MONDRUP
HOLMBLAD

Itaalia nimel: Pour l'Italie:

Luigi PICARELLI
Paolo RIELLO
Giovanni BARTOLI

Itaalia asumaade kogu nimel: Pour l'ensemble des Colonies italiennes:

Luigi PICARELLI
Paolo RIELLO
Giovanni BARTOLI

Jaapani nimel: Pour le Japon:

S. KOMORI
H. KAWAI
H. MAKINO

Korea nimel: Pour le Chosen:

S. KOMORI
R. TAKAHASHI

Jaapani muude mõjukondade kogu nimel: Pour l'ensemble des autres Dépendances japonaises:

K. SUGINO
H. KAWAI

Läti nimel: Pour la Lettonie:

Ed. KADIKIS
Louis RUDANS

Libeeria Wabariigi nimel: Pour la République de Libéria:

Gustaf W. de HORN de RANTZIEN

Leedu nimel: Pour la Lithuanie:

J. JURKUNAS-SCHEYNIUS
Adolfas SRUOGA

Lukfemburgi nimel: Pour le Luxembourg:

JAAQUES

Maroko (wälja arwatud Hispaania piirkond) nimel: Pour le Maroc (à l'exclusion de la Zone espagnole):

F. GENTIL
WALTER

Maroko (Hispaania piirkond) nimel: Pour le Maroc (Zone espagnole):

El Conde de SAN ESTEBAN DE CAÑONGO
José MORENO PINEDA
A. CAMACHO

Nikaraagua nimel: Pour le Nicaragua:

Norra nimel: Pour la Norvège:

Klaus HELSING
Oskar HOMME

Paanama Wabariigi nimel: Pour la République de Panama:

José D. MORALES DIAZ
César CARVALLO

Paraguai nimel: Pour le Paraguay:

Gunnar LANGBORG

Hollandi nimel: Pour les Pays-Bas:

SCHREUDER
J. S. v. GELDER
J. M. LAMERS

Hollandi India nimel: Pour les Indes néerlandaises:

I. J. MILBORN

M. W. F. Oosterbeek'i eest: Pour M. W. F. OOSTERBEEK:

I. J. MILBORN

Hollandi Ameerika asumaade nimel: Pour les Colonies néerlandaises en Amérique:
I. J. MILBORN
M. W. F. Oosterbeek'i eest: Pour M. W. F. OOSTERBEEK:
I. J. MILBORN

Peeru nimel: Pour le Pérou:
Emil HECTOR

Poola nimel: Pour la Pologne:
Dr. Alfred WYSOCKI
Dr. Marjan BLACHIER

Portugali nimel: Pour le Portugal:
Henrique MOUSINHO D'ALBUQUERQUE
Adalberto DA COSTA VEIGA

Portugali Aafrika asumaade nimel: Pour les Colonies Portugaises de l'Afrique:
Juvenal ELVAS FLORIADO SANTA BARBARA

Portugali Aasia ja Okeaania asumaade nimel: Pour le Colonies Portugaises de l'Asie et de l'Océanie:
Jouquim Pires FERREIRA CHAVES

Rumeenia nimel: Pour la Roumanie:
George LECCA

San Mariino Vabariigi nimel: Pour la République de St-Marin:
Percival KALLING

Saari territooriumi nimel: Pour le Territoire de la Sarre:
P. COURTILET

Serblaste, Kroaatlaste ja Sloveenlaste Kuningriigi nimel: Pour le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes:
Dragutin DIMITRIJEVIĆ
Sava TUTUNDŽIĆ
Miloš KOVAČEVIĆ
Stojša KRBAVAC

Siiami Kuningriigi nimel: Pour le Royaume de Siam:
Phya SANPAKITCH PREECHA

Rootsi nimel: Pour la Suède:
Julius JUHLIN
Gustaf KIHLMARK
Gunnar LAGER
Thore WENNQVIST

Schweitsi nimel: Pour la Suisse:
P. DUBOIS
C. ROCHES

Tschehoslowakkia nimel: Pour la Tchécoslovaquie:

JUDr OTOKAR RŮŽIČKA
Joseph ZÁBRODSKÝ

Tuniisi nimel: Pour la Tunisie:

F. CENTIL
BARBARAT

Türgimaa nimel: Pour la Turquie:
Mehmed Sabry eest: Pour MEHMED SABRY:

BÉHA TALY
BÉHA TALY

Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu nimel: Pour l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes:

V. OSSINSKY
V. DOVGOLEVSKI
E. HIRSCHFELD
E. SYREVITCH
KATISS
V. TCHITCHINADSE

Uruguai nimel: Pour l'Uruguay:

Adolfo AGORIO

Venetsueela Ühisriikide nimel: Pour les Etats-Unis de Vénézuela:

Luis Alejandro AGUILAR

Kokkulepe

ajalehtede ja perioodiliste wäljaannete aboneerimise üle,

mille on sõlminud endi wahel

Albaania, Saksamaa, Argentiina Wabariik, Austria, Belgia, Boliiwia, Bulgaaria, Tschiili, Kolumbia Wabariik, Kuuba Wabariik, Taani, Wabalinn Dantsig, Egiptus, Hispaania, Hispaania asumaad, Eesti, Soome, Prantsusmaa, Alsheeria, Greeka, Honduurase Wabariik, Ungari, Itaalia, Itaalia asumaade kogu, Läti, Leedu, Luksemburg, Maroko (wälja arwatud Hispaania piirkond), Maroko (Hispaania piirkond), Norra, Hollandi, Poola, Portugal, Portugali Aafrika asumaad, Portugali Aasia ja Okeaania asumaad, Rumeenia, San Mariino Wabariik, Saari territoorium, Serblaste, Kroaatlaste ja Sloweenlaste Kuningriik, Rootsi, Schweits, Tschehoslowakkia, Tuniis, Türgimaa, Uruguai, ja Wenetsueela Ühisriigid.

Allakirjutanud ülalloetletud maade täiswolinikud sõlmisid Konwentsiooni 3. artikli põhjal, ühisel nõusolekul ja ratifitseerimise eeldusega, järgmise kokkuleppe:

I peatükk.

Sissejuhataw määrus.

Artikkel 1.

Aboneerimistalituse sissesead-mistingimused.

Ajalehtede aboneerimise postitalitus nende lepinguosaliste maade wahel, kelle postiwalitsused selle talituse sissesseadmiseks kokku lepiwad, käib käesolewa Kokkuleppe määruste alla.

Aboneerimise suhtes loetakse perioodilised wäljaanded ajalehtedele sarnasteks.

II peatükk.

Aboneerimistingimused. Taksid.

Artikkel 2.

Tellimised.

Iga maa postiasutused wõtawad publikult tellimisi wastu ajalehtede peale, mis kõigis lepin-

ARRANGEMENT

CONCERNANT LES ABONNEMENTS AUX JOURNAUX ET ÉCRITS PÉRIODIQUES

conclue entre

L'Albanie, l'Allemagne, la République Argentine, l'Autriche, la Belgique, la Bolivie, la Bulgarie, le Chili, la République de Colombie, la République de Cuba, le Danemark, la Ville libre de Dantzig, l'Egypte, l'Espagne, les Colonies espagnoles, l'Esthonie, la Finlande, la France, l'Algérie, la Grèce, la République du Honduras, la Hongrie, l'Italie, l'ensemble des Colonies italiennes, la Lettonie, la Lithuanie, le Luxembourg, le Maroc (à l'exclusion de la Zone espagnole), le Maroc (Zone espagnole), la Norvège, les Pays-Bas, la Pologne, le Portugal, les Colonies portugaises de l'Afrique, les Colonies portugaises de l'Asie et de l'Océanie, la Roumanie, la République de St-Marin, le Territoire de la Sarre, le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes, la Suède, la Suisse, la Tchécoslovaquie, la Tunisie, la Turquie, l'Uruguay et les Etats-Unis de Vénézuela.

Les soussignés, Plénipotentiaires des Pays ci-dessus énumérés, vu l'article 3 de la Convention, ont, d'un commun accord et sous réserve de ratification, arrêté l'Arrangement suivant:

Chapitre I.

Disposition préliminaire.

Article premier.

Conditions de l'établissement du service des abonnements.

Le service postal des abonnements aux journaux, entre ceux des Pays contractants dont les Administrations conviennent d'établir ce service, est régi par les dispositions du présent Arrangement.

Les écrits périodiques sont assimilés aux journaux au point de vue de l'abonnement.

Chapitre II.

Conditions d'abonnement. Taxes.

Article 2.

Souscriptions.

Les bureaux de poste de chaque pays reçoivent les souscriptions du public aux jour-

guoſalistes maades ilmuwad ja mille wäljaandjad posti wahetalituſeks rahwuswaheliſes aboneerimistalituſes nõusolekut on awaldanud.

Samuti wõtawad nad ka tellimiſi wastu kõikide teiste maade ajalehtede peale, mis mõnel ametkonnal wõimalik on aboneerimiſeks muretſeda.

Käſitades Konwentſiooni 41. artikli § 3-da määruſi on igal maal õigus mitte lubada aboneerimiſi ajalehtede peale, millede edaſiſaatmine ja lewitamine tema territooriumil keelatud on

Artikkel 3.

Alghind.

Iga ametkond määrab hinnad, millega ta teistele ametkondadele omamaa ja wastawal korral ka iga teiſe maa ajalehti ſaadab.

Need hinnad ei wõi ühelgi juhtumiſel kõrgemad olla neiſt, mis abonentidelt ſiſemaal nõutakſe, wälja arwatud wastawal juhtumiſel hinnaliſa, mis ſaatja ametkond Konwentſiooni määruste järgi wahemaade ametkondadele tranſiidi- ja ladukuludena maksma peab. Alghinna kindlaksmääramiſeks arwatakſe tranſiidi- ja ladukulud ligikaudſelt ette wälja, aluſeks wõttes ajalehtede ilmumiſe ſageduſt ühenduſes nende keſkmiſe raskuſega.

Artikkel 4.

Aboneerimishind.

1. — Sihtametkond arwab alghinna oma maa rahaſſe ümber. Kui ametkonnad rahatransfertide kohta käiwa Kokkuleppega liitunud on, toimetawad nad ümberarwamiſt transfertide ſuhtes tarwitatawa rahakurſi aluſel, kui nad mingi keſkmiſe ümberarwamiſe wahekorra kohta kokku leppinud ei ole.

2. — Sihtametkond määrab abonendil makstatulewa hinna, juure liſades alghinnale niiſuguſt takſi, wahetalitus- ehk kättetoimetamismakſu nagu ta ſeda tarwilikuks leiab, kusjuures need makſud tema ſiſemaaliste aboneerimiſte eeſt wõetawateſt kõrgemad ei wõi olla. Peale ſelle liſab ta ſinna oma maa ſeadusandluſe läbi nõuetawa tempelmakſu juure.

3. — Aboneerimishinda wõetakſe tellimiſe juures kogu abonemendi ajajärgu pealt.

Artikkel 5.

Hindade muutmiſed.

Hindade muutmiſed tulewad ſihtmaa postiwalitſuſele ehk ſelleks eriti määratud aſutuſele

naux publiés dans les divers Pays contractants et dont les éditeurs ont accepté l'intervention de la poste dans le service international des abonnements.

Ils acceptent également les souscriptions à des journaux de tous autres pays que certains Offices seraient en mesure de fournir.

Par application des dispositions de l'article 41, § 3, de la Convention, chaque Pays a le droit de ne pas admettre les abonnements aux journaux qui seraient exclus, sur son territoire, du transport ou de la distribution.

Article 3.

Prix de livraison.

Chaque Office fixe les prix auxquels il fournit aux autres Offices ses journaux nationaux et, s'il y a lieu, les journaux de toute autre origine.

Ces prix ne peuvent, dans aucun cas, être supérieurs à ceux qui sont imposés aux abonnés à l'intérieur, sauf addition, le cas échéant, des frais de transit et d'entrepôt que l'Office fournisseur doit payer aux Offices intermédiaires conformément aux dispositions de la Convention. Pour la fixation du prix de livraison, les frais de transit et d'entrepôt sont calculés d'avance à forfait, en prenant pour base le degré de périodicité combiné avec le poids moyen des journaux.

Article 4.

Prix d'abonnement.

1. — L'Office de destination convertit le prix de livraison en monnaie de son pays. Si les Offices ont adhéré à l'Arrangement concernant les mandats, ils opèrent la conversion d'après le taux applicable aux mandats de poste, à moins qu'ils ne conviennent d'un taux moyen de conversion.

2. — L'Office de destination fixe le prix à payer par l'abonné, en ajoutant au prix de livraison telle taxe, droit de commission ou de factage qu'il juge utile d'adopter, mais sans que ces redevances puissent dépasser celles qui sont perçues pour ses abonnements à l'intérieur. Il y ajoute, en outre, le droit de timbre qui serait exigible en vertu de la législation de son Pays.

3. — Le prix d'abonnement est exigible au moment de la souscription et pour toute la période d'abonnement.

Article 5.

Changements de prix.

Les changements de prix doivent être notifiés à l'Administration centrale du pays des-

kõige hiljemalt üks kuu enne selle ajajärgu algust, mille kohta nad käiwad, teatada. Nad on makswad abonementide kohta, mis selle ajajärgu peale tehakse, kuid neil ei ole mõju uute hindade teatamise ajal jookswate abonementide kohta.

Artikkel 6.

Ajalehtede wahele pandud trükitööd.

Hinnakirjad, prospektid, kuulutused jne., mis ajalehe wahele pandud on, kuid mis mitte tema lahutamata osa ei ole, käiwad trükitööde taksi alla; see taks tuleb tasuda postmarkides ehk maksustusmasina jäljendi abil ristpaela ehk ümbriku või aga trükitöö enese peal.

Artikkel 7.

Aboneerimise ajajärgud. Hilinenult tellitud abonemendid.

1. — Nõudmisi abonementide peale wõib ainult ametlistes nimestikkudes kindlaksmääratud ajajärkude peale sisse anda.

2. — Abonentidel, kes oma tellimist õigel ajal sisse ei ole annud, ei ole mingit õigust numbrite peale, mis aboneerimise algusest saadik ilmunud on.

Artikkel 8.

Abonementide edasikestmine talituse lõppemise korral.

Kui mõni maa oma osawõtu Kokkuleppest lõpetab, tulewad jookswad abonemendid ettenähtud tingimuste kohaselt kuni ajajärgu lõpuni, mille peale nad tellitud olid, toimetada.

Artikkel 9.

Wäljaandjate poolt otsekohe kogutud abonemendid.

Postiwalitsused wõiwad ühisel kokkuleppel wolitada wäljaandjaid omalt poolt abonemente koguma ning abonentide aadresse otsekohe ilmumiskoha postiasutusele teatama. See kord on lubatud ainult siis, kui abonent sellega nõus on.

Sel korral peab wäljaandja aboneerimishinna sisse kasseerima ja asjaosalistele ametkondadele kuulutwad maksud ilmumiskoha ametkonnale, kes nende jaotamise enda peale wõtab, ära tasuma.

tinataire ou à un bureau spécialement désigné, au plus tard un mois avant le commencement de la période à laquelle ils se rapportent. Ils sont applicables aux abonnements qui sont souscrits pour cette période, mais n'ont pas d'effet sur les abonnements en cours au moment de la notification des nouveaux prix.

Article 6.

Imprimés encartés.

Les prix courants, prospectus, réclames, etc., encartés dans un journal mais qui ne font pas partie intégrante de celui-ci, sont soumis à la taxe des imprimés; cette taxe doit être représentée au moyen de timbres-poste ou d'empreintes de machines à affranchir, soit sur la bande ou l'enveloppe, soit sur l'imprimé lui-même.

Article 7.

Périodes d'abonnement. Abonnements demandés tardivement.

1. — Les abonnements ne peuvent être demandés que pour les périodes fixées aux listes officielles.

2. — Les abonnés qui n'ont pas fait leur demande en temps utile n'ont aucun droit aux numéros parus depuis le commencement de l'abonnement.

Article 8.

Continuation des abonnements en cas de cessation du service.

Lorsqu'un pays cesse sa participation à l'Arrangement, les abonnements courants doivent être servis dans les conditions prévues, jusqu'à l'expiration du terme pour lequel ils ont été demandés.

Article 9.

Abonnements recueillis directement par les éditeurs.

Les Administrations peuvent, d'un commun accord, autoriser les éditeurs à recueillir, de leur côté, des abonnements et à communiquer les adresses des abonnés directement au bureau de poste du lieu de publication. Ce procédé n'est admis que si l'abonné y consent.

Dans ce cas, il incombe à l'éditeur d'encaisser le prix d'abonnement et d'acquitter à l'Office du lieu de publication, qui se charge de leur répartition, les redevances dues aux Administrations intéressées.

III peatükk.

Järelesaatmine. Järelpärimised. Wastutus.

Artikkel 10.

Järelesaatmine.

1. — Oma elukoha muutmise puhul wõiwad abonendid nõuda, et ajaleht nende uue aadressi peale saadetaks, kas esialgse sihitusmaa piirides, ehk mõnda teise lepinguosalise maasse. Selles suhtes on lubatud eriliſt maksu wõtta, mis teisel juhtumisel uue sihtkoha ametkonna poolt ette sisse nõutakse ja üheſt frangiſt weerandaasta pealt suurem ei wõi olla.

Ülaltoodud määrus on maksew ka ajalehtede kohta, millede ilmumismaa peale tellitud abonement mõne teise lepinguosalise maa peale üle kantakse.

2. — Kui abonent mitteliitunud maale elama asub, saadetakse numbrid adressaadi isikliku aadressi peale korrapäraselt maksustatult kas wäljaandja ehk esimese sihtasutuse poolt kätte, kusjuures abonent maksustuse ette ära peab õiendama.

Artikkel 11.

Järelpärimised.

Ametkonnad on kohustatud, ilma et abonendil kulu kanda tuleks, käiku andma iga põhjendatud kaebusele hilinemiste ehk igasuguste muude abonemendi talituses ettetulewate korratuste üle.

Artikkel 12.

Wastutus.

Postiametkonnad ei wõta enda peale mingit wastutuſt wäljaandjate peal lasuwate kohuste ja kohustuste eeſt. Nad ei ole kohustatud mingisuguſt tasu maksma juhtumisel, kui ajaleht aboneerimisajajärgu jooksul seisma jääb ehk tema ilmumine katkeb.

IV peatükk.

Arwepidamine.

Artikkel 13.

Takside tarwitamine.

Wäija arwatud 9. artiklis ettenähtud erand, jätab iga ametkond tema poolt peale alghinna wõetud takſid ja maksud täielikult endale.

Chapitre III.

Réexpédition. Réclamations. Responsabilité.

Article 10.

Réexpédition.

1. — Les abonnés peuvent, en cas de changement de résidence, obtenir que le journal parvienne à leur nouvelle adresse, soit à l'intérieur du Pays de destination primitive, soit dans un autre Pays contractant. Il est loisible de percevoir, de ce chef, un droit spécial qui, dans le second cas, est prélevé par l'Office de la nouvelle destination et ne peut pas dépasser un franc par trimestre.

La disposition ci-dessus s'applique également aux journaux dont l'abonnement souscrit pour le pays de publication est transféré dans un autre pays contractant.

2. — Si l'abonné transfère sa résidence dans un Pays non contractant, les numéros sont expédiés à l'adresse personnelle du destinataire dûment affranchis, soit par l'éditeur, soit par le bureau de première destination, moyennant payement préalable de l'affranchissement par l'abonné.

Article 11.

Réclamations.

Les Offices sont tenus de donner suite, sans frais pour les abonnés, à toute réclamation fondée concernant des retards ou des irrégularités quelconques dans le service des abonnements.

Article 12.

Responsabilité.

Les Offices n'assument aucune responsabilité quant aux charges et obligations qui incombent aux éditeurs. Ils ne sont tenus à aucun remboursement en cas de cessation ou d'interruption de la publication d'un journal en cours d'abonnement.

Chapitre IV.

Comptabilité.

Article 13.

Attribution des taxes.

Sauf l'exception prévue à l'article 9, chaque Office garde en entier les taxes et droits qu'il a perçus en sus du prix de livraison.

Artikkel 14.

Arwed.

1. — Arwed wäljasaadetud ja tellitud abonementide üle seatakse weerandaastawiisi kokku ja tasutakse wõlgnewa ametkonna poolt krediteeriwa maa seaduslikus rahas Määrustikuga kindlaksmääratud tähtaja jooksul. Kui teistsugust kokkulepet ei ole, arwatakse wähem nõudmissumma suurema nõudmissumma rahasse posttransfertide kohta käiwa Kokkuleppe 27. artikliga kooskõlas ümber.

2. — Kui wastupidist kokkulepet ei ole sünnib saldo tasumine posttransferdi abil. Seks otstarbeks wäljalastud transferdid ei käi mingisuguse maksu alla ja nad wõiwad nimetatud Kokkuleppes kindlaksmääratud ülemmäärast üle ulatada.

3. — Tähtajaks tasumata saldod kannawad krediteeriwa ametkonna kasuks seitse protsenti aastas intressi.

Article 14.

Comptes.

1. — Les comptes des abonnements fournis et demandés sont dressés trimestriellement et soldés par l'Office débiteur en monnaie légale du pays créancier et dans le délai fixé par le Règlement. Sauf autre arrangement, la créance la plus faible est convertie en la monnaie de la créance la plus forte, conformément à l'article 27 de l'Arrangement concernant les mandats.

2. — Le payement du solde a lieu, sauf entente contraire, par mandat de poste. Les mandats émis à cette fin ne sont soumis à aucun droit et ils peuvent excéder le maximum déterminé par ledit Arrangement.

3. — Les soldes en retard portent intérêt à raison de sept pour cent l'an, au profit de l'Office créditeur.

V peatükk.

Mitmesuguseid määruseid.

Artikkel 15.

Wahetusasutuseid.

Aboneerimise talitus sünnib iga ametkonna poolt määratawate wahetusasutuste wahetalitusel.

Artikkel 16.

Üldise korra kohta käiwate konwentsiooni määruste tarwitamine.

Konwentsiooni I ja II jaos sisalduwad määrused üldise korra kohta maksawad ka käesolewa Kokkuleppe kohta, wälja arwatud siiski ettekirjutused, mis 7. artikli aineks on.

Artikkel 17.

Kokkuastumiste wahelisel ajajärgul tehtud ettepanekute heakskiitmine.

Et täidewiidawateks saada, peawad kokkuastumiste wahelisel ajajärgul (Konwentsiooni art. 18 ja 19) tehtud ettepanekute poolt olema:

a) kõik hääled, kui on tegemist uute määruste juurelisamisega wõi Kokkuleppe artiklite 1 kuni 8, 11 kuni 15, 17 ja 18 ning tema Määrustiku 1 kuni 5 ja 15. artiklite määruste muutmisega;

b) kakskolmandikku häältest, kui on tegemist Määrustiku artiklite 6, 8, 9, 12 ja 13, määruste muutmisega;

c) lihtne häälteenamus, kui on tegemist Kokkuleppe ja tema Määrustiku muude artik-

Chapitre V.

Dispositions diverses.

Article 15.

Bureaux d'échange.

Le service des abonnements s'effectue par l'entremise de bureaux d'échange à désigner par chaque Office.

Article 16.

Application des dispositions d'ordre général de la Convention.

Les dispositions d'ordre général qui figurent aux titres I et II de la Convention sont applicables au présent Arrangement, à l'exception, toutefois, des prescriptions faisant l'objet de l'article 7.

Article 17.

Approbation des propositions faites dans l'intervalle des réunions.

Pour devenir exécutoires, les propositions faites dans l'intervalle des réunions (art. 18 et 19 de la Convention) doivent réunir:

a) l'unanimité des suffrages, s'il s'agit de l'addition de nouvelles dispositions ou de la modification des dispositions des articles 1 à 8, 11 à 15, 17 et 18 de l'Arrangement, et 1 à 5 et 15 de son Règlement;

b) les deux tiers des suffrages, s'il s'agit de la modification des dispositions des articles 6, 8, 9, 12 et 13 du Règlement;

c) la majorité absolue, s'il s'agit de la modification des autres articles de l'Arrange-

lite muutmisega, kui ka Kokkuleppe ja Määrustiku määruste seletamisega, välja arvatud vahekohtu alla kuuluv vaielusjuhtumine.

ment et de son Règlement, ainsi que de l'interprétation des dispositions de l'Arrangement et du Règlement, hors le cas de dissentiment à soumettre à l'arbitrage.

Lõpumäärused.

Artikkel 18.

Kokkuleppe maksmapanemine ja kestwus.

Käesolew Kokkulepe pannakse maksma 1. oktoobril 1925 ja jääb jõusse määramata aja jookul.

Mille kinnituseks ülalloetletud maade täiswolinikud käesolewa Kokkuleppe alla kirjutanud on ühes eksemplaris, mis Rootsi Walitsuse arhiivi alalhoiule jääb ning millest igale kokkuleppeosalisele ärakiri wälja antakse.

Tehtud Stokholmis, 28-dal augustil 1924.

Dispositions finales.

Article 18.

Mise à exécution et durée de l'Arrangement.

Le présent Arrangement sera mis à exécution le 1-er octobre 1925 et demeurera en vigueur pendant un temps indéterminé.

En foi de quoi les Plénipotentiaires des Pays ci-dessus énumérés ont signé le présent Arrangement en un exemplaire qui restera déposé aux Archives du Gouvernement de la Suède et dont une copie sera remise à chaque Partie.

Fait à Stockholm, le 28 août 1924.

Albaania nimel: Pour l'Albanie:
David BJURSTRÖM

Saksamaa nimel: Pour l'Allemagne:
W. SCHENK
K. ORTH

Argentiina Wabariigi nimel: Pour la République Argentine:
M. RODRIGUEZ OCAMPO

Austria nimel: Pour l'Autriche:
Julius JUHLIN
Gustaf KIHLMARK
Gunnar LAGER
Thore WENNQVIST

Belgia nimel: Pour la Belgique:
A. PIRARD
Hub. KRAINS
O. SCHOCKAERT

Boliiwia nimel: Pour la Bolivie:
Mto. URRIOLAGOITIA H

Bulgaaria nimel: Pour la Bulgarie:
N. BOSCHNACOFF
St. IVANOFF

Tschiili nimel: Pour le Chili:
Cesar LEON
L. TAGLE SALINAS
C. VERNEUIL

Kolumbia Wabariigi nimel: Pour la République de Colombie:

Luis SERRANO-BLANCO

Kuuba Wabariigi nimel: Pour la République de Cuba:

José D. MORALES DIAZ
César CARVALLO

Daani nimel: Pour le Danemark:

C. MONDRUP
HOLMBLAD

Wabalinn Dantſigi nimel: Pour la Ville libre de Dantzig:

Dr. Alfred WYSOCKI
Dr. Marjan BLACHIER

Egiptuſe nimel: Pour l'Egypte:

H. MAZLOUM
E. MAGGIAR
Wahbé IBRAHIM

Hispaania nimel: Pour l'Espagne:

El Conde de SAN ESTEBAN DE CAÑONGO
José MORENO PINEDA
A. CAMACHO

Hispaania aſumaade nimel: Pour les Colonies espagnoles:

Martin VICENTE SALTO

Eesti nimel: Pour l'Esthonie:

Edward WIRGO

Soome nimel: Pour la Finlande:

G. E. F. ALBRECHT

Prantſusmaa nimel: Pour la France:

M. LEBON
Robert HICGUET
A. BODY
DOUARCHE
G. BÉCHEL

Alſheeria nimel: Pour l'Algérie:

H. TREUILLÉ

Greeka nimel: Pour la Grèce:

PENTHÉROUDAKIS
J. LACHNIDAKIS

Honduuraſe wabariigi nimel: Pour la République du Honduras:

Ungari nimel: Pour la Hongrie:

O. de FEJÉR
G. Baron SZALAY

Itaalia nimel: Pour l'Italie:

Luigi PICARELLI
Paolo RIELLO
Giovanni BARTOLI

Itaalia asumaade kogu nimel: Pour l'ensemble des Colonies italiennes:

Luigi PICARELLI
Paolo RIELLO
Giovanni BARTOLI

Läti nimel: Pour la Lettonie:

Ed. KADIKIS
Louis RUDANS

Leedu nimel: Pour la Lithuanie:

I. JURKUNAS-SCHEYNIUS
Adolfas SRUOGA

Luksemburgi nimel: Pour le Luxembourg:

JAAQUES

Maroko (välja arvatud Hispaania piirkond) nimel: Pour le Maroc (à l'exclusion de la Zone espagnole):

F. GENTIL
WALTER

Maroko (Hispaania piirkond) nimel: Pour le Maroc (Zone espagnole):

El Conde de SAN ESTEBAN DE CAÑONGO
José MORENO PINEDA
A. CAMACHO

Norra nimel: Pour la Norvège:

Klaus HELSING
Oskar HOMME

Hollandi nimel: Pour les Pays-Bas:

SCHREUDER
J. S. v. GELDER
J. M. LAMERS

Poola nimel: Pour la Pologne:

Dr. Alfred WYSOCKI
Dr. Marjan BLACHIER

Portugali nimel: Pour le Portugal:

Henrique MOUSINHO D'ALBUQUERQUE
Adalberto DA COSTA VEIGA

Portugali Aafrika asumaade nimel: Pour les Colonies Portugaises de l'Afrique:

Juvenal ELVAS FLORIADO SANTA BARBARA

Portugali Aasia ja Okeaania asumaade nimel: Pour les Colonies Potugaises de l'Asie et de l'Océanie:

Joaquim Pires FERREIRA CHAVES

Rumeenia nimel: Pour la Roumanie:
George LECCA

San Mariino Wabariigi nimel: Pour la République de St-Marin:
Percival KALLING

Saari territooriumi nimel: Pour le Territoire de la Sarre:
P. COURTILET

Serblaste, Kroaatlaste ja Sloweenlaste Kuningriigi nimel: Pour le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes:
Dragutin DIMITRIJEVIĆ
Sava TUTUNDŽIĆ
Miloš KOVAČEVIĆ
Stojša KRBAVAC

Rootsi nimel: Pour la Suède:
Julius JUHLIN
Gustaf KIHLMARK
Gunnar LAGER
Thore WENNQVIST

Schweitsi nimel: Pour la Suisse:
P. DUBOIS
C. ROCHES

Tschehoslowakkia nimel: Pour la Tchécoslovaquie:
JUDr OTOKAR RŮŽIČKA
Joseph ZÁBRODSKÝ

Tuniisi nimel: Pour la Tunisie:
F. GENTIL
BARBARAT

Türgimaa nimel: Pour la Turquie:
Mehmed Sabry eest: Pour MEHMED SABRY:
BÉHA TALY
BÉHA TALY

Uruguai nimel: Pour l'Uruguay:
Adolfo AGORIO

Wenetsueela Ühisriikide nimel: Pour les Etats-Unis de Vénézuela:
Luis Alejandro AGUILAR

Nr. 73. Riigikogu poolt 19. juunil 1925 a. wastu wõetud

Stokholmis 1924 aastal sõlmituð postikokkulepetega ühinemise seaduse*).

§ 1. Ühineda üleilmlise postiliidu kongressil Stokholmis 1924 aasta 28. augustil sõlmitud:

a) kokkuleppega postikasssangu üle — Arrangement concernant les recouvrements;

b) kokkuleppega posti ülekannete üle — Arrangement concernant les virements postaux — ja lõpuprotokolliga — Protocole final.

§ 2. Kokkulepete ning nende lõpuprotokolli algtekstid ühes eestikeelse tõlkega awaldatakse koos käesoleva seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees A. Rei.

Sekretär J. Holberg.

Üleilmline postiliit.

Kokkulepe

postikasssangu üle,

mille on sõlminud endi wahel

Albaania, Saksamaa, Austria, Belgia, Boliiwia, Tschiili, Kuuba Wabariik, Daani, Wabalinn Dantsig, Egiptus, Hispaania, Hispaania asumaad, Prantsusmaa, Alsheeria, Greeka, Ungari, Islandi, Itaalia, Itaalia asumaade kogu, Läti, Leedu, Lukksemburg, Maroko (wälja arwatud Hispaania piirkond), Maroko (Hispaania piirkond), Norra, Hollandi, Hollandi Indiа, Hollandi asumaad Ameerikas, Poola, Portugal, Portugali Aafrika asumaad, Portugali Aasia ja Okeaania asumaad, Rumeenia, San Mariino Wabariik, Saari territoorium, Serblaste, Kroaatlaste ja Sloweenlaste Kuningriik, Rootsi, Schweits, Tschehoslowakkia, Tuniis, Türgimaa ja Wenetsueela Ühisriigid.

*) „R. T." nr. 113/114 — 1926.

UNION POSTALE UNIVERSELLE.

ARRANGEMENT

CONCERNANT LES RECOUVREMENTS

conclue entre

L'Albanie, l'Allemagne, l'Autriche, la Belgique, la Bolivie, le Chili, la République de Cuba, le Danemark, la Ville Libre de Dantzig, l'Egypte, l'Espagne, les Colonies espagnoles, la France, l'Algérie, la Grèce, la Hongrie, l'Islande, l'Italie, l'ensemble des Colonies italiennes, la Lettonie, la Lithuanie, le Luxembourg, le Maroc (à l'exclusion de la Zone espagnole), le Maroc (Zone espagnole), la Norvège, les Bays-Bas, les Indes néerlandaises, les Colonies néerlandaises en Amérique, la Pologne, le Portugal, les Colonies portugaises de l'Afrique, les Colonies portugaises de l'Asie et de l'Océanie, la Roumanie, la République de St-Marin, le Territoire de la Sarre, le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes, la Suède, la Suisse, la Tchécoslovaquie, la Tunisie, la Turquie, et les Etats-Unis de Vénézuela.

Allakirjutanud ülalloetletud maade täiswolinikud sõlmisid Konwentsiooni 3. artikli põhjal ühisel nõusolekul ja ratifitseerimise eeldusega järgmise Kokkuleppe:

Les soussignés, Plénipotentiaires des Pays ci-dessus énumérés, vu l'article 3 de la Convention, ont, d'un commun accord et sous réserve de ratification, arrêté l'Arrangement suivant:

I peatükk.

Sissejuhataw määrus.

Artikkel 1.

Wäljalunastamisele tulewate rahadokumentide wahetuse tingimused.

Wäljalunastamisele tulewate rahadokumentide wahetus nende lepinguosaliste maade wahel, kelle postiwalitsused selle talituse sisseseadmiseks kokku lepiwad, korraldatakse käesolewa Kokkuleppe määrustega.

Chapitre I.

Disposition préliminaire.

Article premier.

Conditions de l'échange des valeurs à recouvrer.

L'échange des valeurs à recouvrer, entre ceux des Pays contractants dont les Administrations conviennent d'établir ce service, est régi par les dispositions du présent Arrangement.

II peatükk.

Talituse aine.

Artikkel 2.

Sissekasseerimiseks lubatud rahadokumendid.

Sissekasseerimiseks on lubatud kwiitungid, arwed, maksukäsud, wekslid, intresside ja diwidendide kupongid, kustutatud wäärtpaberid ning üldse igasuguseid kaubandusliseid ja muud rahadokumendid, mis kuludeta tasumisele tulewad.

Postiwalitsused, kes intressi- ja diwidendikupongide ning kustutatud wäärtpaberite wäljalunastamist oma peale wõtta ei wõi, teatawad sellest Rahwuswahelise Büroo kaudu teistele postiwalitsustele.

Chapitre II.

Objet du service.

Article 2.

Valeurs admises à l'encaissement.

Sont admis à l'encaissement les quittances, factures, billets à ordre, traites, coupons d'intérêt et de dividende, titres amortis, et généralement toutes valeurs commerciales ou autres, payables sans frais.

Les Administrations qui ne peuvent se charger de l'encaissement de coupons d'intérêt ou de dividende et de titres amortis le notifient aux autres Administrations par l'intermédiaire du Bureau international.

Artikkel 3.

Protestid.

Postiwalitsused wõiwad kaubandusliste paberite protesti andmist oma peale wõtta ja wõlanõudmistele kohtuliku käigu andmist toimetada. Selleks panewad nemad ühisel nõusolekul tarwilikud määrused maksma.

Article 3.

Protêts.

Les Administrations peuvent se charger de faire protester les effets de commerce et de faire exercer des poursuites judiciaires au sujet de créances. Elles arrêtent, d'un commun accord, les dispositions nécessaires à cet effet.

III peatükk.

Wäljalunastamisele tulewate rahadokumentide postileandmine.

Artikkel 4.

Rahadokumentide summa wäljendamine.

Wäljalunastamisele tulewate rahadokumentide summa wäljendatakse, kui wastupidist kokkulepet ei ole, sissekasseerimist toimetawa maa rahas.

Chapitre III.

Dépôt des valeurs à recouvrer.

Article 4.

Enoncé du montant des valeurs.

Sauf arrangement contraire, le montant des valeurs à recouvrer est exprimé dans la monnaie du pays chargé du recouvrement.

Artikkel 5.

Rahadokumentide postileandmine. Saatetaks.

Wäljalunastamiseks määratud rahadokumendid antakse postile maksustatud tähtsaadetistena, mis saatja poolt otsekohe sellele postiasutusele adressseeritud, kes summade sissekassseerimist toimetab.

Saatetaks ei tohi sama raske tähtkirja taksist üle tõusta.

Artikkel 6.

Rahadokumentide arw ja summa ülemmäär.

1. — Üks ja sama saadetis wõib sisaldada mitu rahadokumenti, mis sihtpostiasutuse poolt mitmelt maksukohuslaselt ühe ja sama isiku kasuks sissekassseerida tulewad.

Kuid need rahadokumendid ei tohi rohkem kui wiiele maksukohuslasele määratud ega mitmesugustel maksutähtpäewadel sissekassseeritawad olla.

2. — Sissekassseerimisele tulew kogusumma ei wõi tõusta saadetise kohta üle selle ülemmäära, mis sihtmaa poolt posttransfertide wäljalaskmiseks on lubatud, kui mitte postiwalitsused ühisel nõusolekul kõrgemat ülemmäära tarwitusele wõtnud ei ole.

Artikkel 7.

Keelud.

On keelatud:

a) rahadokumentide peale märkusi teha, mis otsekohe nende kohta ei käi;

b) neile rahadokumentidele kirje ehk märkusi juure lisada, mis wõlauskuja ja wõlgniku wahel kirjawahetuse aset täita wõiwad;

c) saatesisukirjale muid märkusi teha, peale nende, mis selle tekst tarwilikuks teeb.

IV peatükk.

Rahadokumentide sissekassseerimine.

Artikkel 8.

Osaliste maksmiste mitte lubamine.

Iga rahadokument peab täielikult ja korraga wälja lunastatama; wastasel korral loetakse see maksmisest keeldumiseks.

Artikkel 9.

Sissekassseerimise ja ettenäitamise maksud.

1. — Postiwalitsus, kelle ülesandeks on sissekassseerimist toimetada, wõtab iga wälja-

Article 5.

Dépôt des valeurs. Taxe de l'envoi.

Le dépôt des valeurs à recouvrer est fait sous forme d'envoi recommandé affranchi, adressé directement par le déposant au bureau de poste chargé d'encaisser les fonds.

La taxe de l'envoi ne doit pas dépasser celle d'une lettre recommandée du même poids.

Article 6.

Nombre et montant maximum des valeurs.

1. — Le même envoi peut contenir plusieurs valeurs recouvrables par le bureau destinataire sur des débiteurs différents, au profit d'une même personne.

Toutefois, ces valeurs ne peuvent être assignées sur plus de cinq débiteurs différents, ni être encaissables à différents jours d'échéance.

2. — Le montant total à encaisser ne doit pas excéder par envoi le maximum admis par le pays de destination pour l'émission des mandats de poste, à moins que les Administrations n'adoptent, d'un commun accord, un maximum plus élevé.

Article 7.

Interdictions.

Il est interdit:

a) de porter sur les valeurs des notes ne concernant pas l'objet du titre;

b) de joindre à ces valeurs des lettres ou des notes pouvant tenir lieu de correspondance entre le créancier et le débiteur;

c) de consigner sur le bordereau d'expédition des annotations autres que celles que comporte sa contexture.

Chapitre IV.

Encaissement des valeurs.

Article 8.

Non-acceptation de payements partiels.

Chaque valeur doit être payée intégralement et en une seule fois, sinon elle est considérée comme refusée.

Article 9.

Droits d'encaissement et de présentation.

1. — L'Administration chargée du recouvrement prélève sur le montant de chaque

lunastatud rahadokumendi summast 30 sentiimi sissekassseerimismaksuna maha.

2. — Iga rahadokument, mis väljalunastamiseks ette näidatud ja välja lunastamata on jäänud, käib 20 sentiimilise ettenäitamismaksu alla.

Selle maksu alla ei käi rahadokumendid, mis mingisuguse korratuse või aadressi wea tõttu saatjale tagasi saadetakse, ilma et sissekassseerimisele oleksid tulnud.

Artikkel 10.

Sissekassseeritud summa üleandmine.

1. — Sissekassseeritud summad, mis ühe ja sama saadetise kohta käiwad, antakse saatjale posttransferdi abil üle, pärast seda kui maha on arwatud:

a) sissekassseerimismaks ja, wastawal korral, wälja lunastamata jäänud rahadokumentide ettenäitamistaks;

b) rahadokumentide pealt wastawal korral wõetawad tempelmaksud, ja

c) posttransfertide harilik taks, mis kogu sissekassseeritud summa pealt arwatakse, milleşt a) ja b) all näidatud tasud ja maksud maha on arwatud.

Postikassangu transferdid on lubatud kuni summa ülemmäärani, mis postiwalitsuste poolt 6 artikli § 2-se põhjal wastu wõetud on.

2. — Postiwalitsused wõiwad mingi teise talituswiisi üle sissekassseeritud summade õiendamiseks kokku leppida. Nad wõiwad nimelt enda peale wõtta, tingimustel, mille üle neil kokku leppida tuleb, summade posti jookswale arwele kandmise saadetise sihtmaal.

Artikkel 11.

Wäljalunastamata jäänud rahadokumentide tagasisaatmine.

Rahadokumendid, mida Määrustikus kindlaksmääratud tähtaegadel wälja lunastada ei saadud ja misuguseid äratähendatud kolmandale isikule wäljastada ei tohi, saadetakse lähteasutusele makswabalt tagasi.

Kui wäljalunastatud rahadokumente ei ole ehk kui sissekassseeritud summad kõigi ettenäitamistakside mahaarwamiseks ei küüni, nõutakse need saadetise saatjalt sisse. Rahadokumentide sissekassseerimist toimetaw postiwalitsus ei ole kohustatud saatja õiguse kaitseks mingit abinõu tarwituse wõtma ehk aktiga nende dokumentide mittewäljalunastust konstateerima.

valeur recouvrée un droit d'encaissement de 30 centimes.

2. — Toute valeur présentée à l'encaissement et non payée est passible d'un droit de présentation de 20 centimes.

Ne sont pas soumises à ce droit, les valeurs qui, par suite d'une irrégularité quelconque ou d'un vice d'adresse, sont renvoyées à l'expéditeur sans avoir été mises en recouvrement.

Article 10.

Transmission du montant encaissé.

1. — Les sommes encaissées se rapportant à un même envoi sont transmises au déposant au moyen d'un mandat de poste, après déduction:

a) du droit d'encaissement et, éventuellement, du droit de présentation afférent aux valeurs impayées;

b) s'il y a lieu, des droits fiscaux appliqués aux valeurs, et

c) de la taxe ordinaire des mandats de poste qui est calculée sur le total de la somme encaissée, déduction faite des rétributions et droits indiqués sous a) et b).

Les mandats de recouvrement sont admis jusqu'au montant maximum adopté par les Administrations en vertu de l'article 6, § 2.

2. — Les Administrations peuvent s'entendre sur un autre procédé pour la liquidation des sommes encaissées. Elles peuvent notamment se charger, dans des conditions à convenir, de les verser en compte courant postal dans le pays de destination de l'envoi.

Article 11.

Renvoi des valeurs non recouvrées.

Les valeurs qui n'ont pu être recouvrées dans les délais fixés par le Règlement, et qui ne doivent pas être remises à un tiers désigné, sont renvoyées en franchise de port au bureau de dépôt.

Lorsqu'il n'y a pas de valeurs recouvrées ou que les sommes encaissées sont insuffisantes pour permettre la déduction intégrale des droits de présentation, ceux-ci sont réclamés à l'expéditeur de l'envoi. L'Administration chargée du recouvrement des valeurs n'est tenue à aucune mesure conservatoire, ni à aucun acte établissant le non-payement de ces titres.

V peatükk.

Tagastus ja paranduſed. Järeleſaatmine ja tagastamine. Järelpärimiſed.

Artikkel 12.

Siſſekasſeerimiſte tagaſiwõtmine. Siſukirja parandus.

Niikaua kui ſiſſekasſeerimiſele tulewaid rahadokumente ſiſaldawa ſaadetiſe ſihtaſutus neid dokumente käeſt ära annud ei ole, wõib saatja kirjapostiſaadetiſte jaoks Konwentſiooni 45 artiklis kindlaksmääratud tingimustel saadetiſt wõi ühte ehk mitut temas ſiſaldawat rahadokumenti tagaſi wõtta ehk saate ſiſukirja andmeid ekſituſe korral parandada lasta.

Artikkel 13.

Järeleſaatmine. Walesti ſihitatud rahadokumendid.

1. — Ühe ehk mitme adreſſaadi elukoha muutmiſe korral toimetatakſe ſiſſekasſeerimiſeks määratud rahadokumentide järeleſaatmiſt ſihtmaa piirides. Samuti talitatakſe rahadokumentega, mis adreſſeeritud iſikule, kes teiſe postiaſutuſe tegewuspiirkonda kuuluwas kohas elab.

2. — Kui saadetis koosneb rahadokumentideſt, mis kõik aſutuſe poolt, kes nad saab, ſiſſekasſeerimata jääwad, saadetakſe ſee lähteaſutuſſe tagaſi, kui mitte kõik wõlgnikud ſihtmaa mingi teiſe aſutuſe tegewuspiirkonda ei kuulu, misſuguſel juhtumiſel ta ſellesſe aſutuſe ſihitatakſe.

Kui ſihtaſutus üht oſa saadetiſſe paigutatud rahadokumentideſt ſiſſe kasſeerida ei saa, saadetakſe need saatjale tagaſi, kuna muude rahadokumentide ſiſſekasſeerimiſele aſutakſe.

3. — Nende järeleſaatmiste eeſt mingit täiendawat taksi ei wõeta.

Artikkel 14.

Lunastamatute rahadokumentide tagaſiſaatmine.

Rahadokumendid, mille wäljalunastamiſt mingiſuguſel põhjuſel wõimalik ei olnud teostada, saadetakſe Määrustikus ettenähtud korras saatjale tagaſi.

Artikkel 15.

Järelpärimiſed.

Konwentſiooni 47 artikli ettekirjutuſed on makswad saadetiſte kohta, mis ſiſſekasſeerimiſeks määratud rahadokumente ſiſaldawad.

Chapitre V.

Retrait et rectifications. Réexpédition et renvoi. Réclamations.

Article 12.

Retrait des recouvrements. Rectification du bordereau.

Aussi longtemps que le bureau destinataire d'un envoi contenant des valeurs à recouvrer ne s'est pas dessaisi de celles-ci, le déposant peut, aux conditions déterminées pour les correspondances par l'article 45 de la Convention, retirer l'envoi ou une ou plusieurs des valeurs y çontenues ou faire rectifier, en cas d'erreur, les indications du bordereau d'expédition.

Article 13.

Réexpédition. Valeurs mal dirigées.

1. — En cas de changement de résidence d'un ou de plusieurs des destinataires, les valeurs à recouvrer sont réexpédiées dans l'intérieur du pays de destination. Il en est de même des valeurs à l'adresse de personnes habitant un endroit de la localité desservi par un autre bureau.

2. — Si un envoi est totalement composé de valeurs non encaissables par le bureau qui les reçoit, il est renvoyé au bureau d'origine, à moins que les débiteurs ne soient tous desservis par un autre bureau du pays de destination, auquel cas il est dirigé sur ce bureau.

Lorsqu'une partie des valeurs insérées dans un envoi ne sont pas encaissables par le bureau destinataire, celles-ci sont renvoyées à l'expéditeur et il est procédé à la mise en recouvrement des autres valeurs.

3. — Il n'est perçu aucun supplément de taxe du chef de ces réexpéditions.

Article 14.

Renvoi des valeurs irrécouvrables.

Les valeurs qui n'ont pu être recouvrées pour un motif quelconque sont renvoyées au déposant dans la forme prévue par le Règlement.

Article 15.

Réclamations.

Les prescriptions de l'article 47 de la Convention sont applicables aux réclamations concernant les envois de valeurs à recouvrer.

VI peatükk.

Wastutus. Postikasſangu transferdid.

Artikkel 16.

Wastutus ſaadetiſe ehk rahadokumentide kaotſimineku korral.

1. — Siſſekasſeerimiſeks määratud rahadokumente ſiſaldawa tähtſaadetiſe kaotſimineku korral wastutab postitalitus ſaatja ees tingimustel, mis Konwentſiooni 50 ja 51. artikliga tähtſaadetiste jaoks kindlaks on määratud.

Samuti on lugu, kui tegemiſt on tagaſiſaadetawaid wäljalunastamata rahadokumente ſiſaldawa ſaadetiſe kaotſiminekuga.

2. — Rahadokumentide kaotſimineku korral päraſt neid ſiſaldawa kirja awamiſt, kas ſiſſekasſeerimiſt toimetawas ehk ſaatjale tagastamiſt teostawas aſutuſes, on wastutaw postiwalitſus kohuſtatud ainult tekkinud kahju tõſiſt ſummat ſaatjale taſuma, ilma et ſee ſumma ſiin ülal 1. paragrahwis ettenähtud kahjutaſuſt wõiks üle tõusta.

3. — Konwentſiooni 53. kuni 57. artikli määruſed, mis kahjutaſu käſitawad, käiwad ka postikasſangu ſaadetiste kohta.

Artikkel 17.

Korrapäraſelt ſiſſekasſeeritud ſummade kindlustus.

Korrapäraſelt ſiſſekasſeeritud ſummad, päraſt 10. artiklis ettenähtud takſide mahaarwamiſt, olgu nad poſttransfertideks ümberarwatud ehk mitte, wõi posti jookswale arwele kantud, on rahadokumentide ſaatjale kindlustatud tingimustel, mis poſttransfertide Kokkuleppega ehk tſchekkide ja posti ülekannete talituſt korraldawate ettekirjutustega ſaatja kaſuks kindlaks on määratud.

Artikkel 18.

Konwentſiooni eriliste määruste tarwitamine.

Konwentſiooni 62. kuni 67. artikli määruſi, mis lunaliste ſaadetiste kohta käiwad, tarwitatakſe postikasſangu kohta ſelles, mis puutub kahjutaſudesſe ja maksta olewatesſe ſummadesſe, makſutähtaegadesſe, tagaſimakſu nõudmisſe wastutajalt ametkonnalt ja postikasſangu transfertidesſe.

Artikkel 19.

Hilinemiſe juhtumine.

Postiwalitſuſed ei wõta enda peale mingit wastutuſt hilinemiste ſuhtes:

Chapitre VI.

Responsabilité. Mandats de recouvrement.

Article 16.

Responsabilité en cas de perte de l'envoi ou des valeurs.

1. — La perte d'un envoi recommandé contenant des valeurs à recouvrer engage la responsabilité du service postal envers l'expéditeur dans les conditions déterminées pour les envois recommandés par les articles 50 et 51 de la Convention.

Il en est de même s'il s'agit de la perte d'un envoi contenant des valeurs impayées en retour.

2. — En cas de perte des valeurs après l'ouverture du pli qui les contient, soit au bureau chargé de l'encaissement, soit au bureau chargé de la restitution au déposant, l'Administration responsable n'est tenue de rembourser à l'expéditeur que le montant effectif du dommage causé, sans que ce montant puisse excéder celui de l'indemnité prévue au paragraphe 1 ci-dessus.

3. — Les dispositions des articles 53 à 57 de la Convention, qui ont trait à l'indemnité, s'appliquent aux envois de recouvrement.

Article 17.

Garanties des sommes recouvrées régulièrement.

Les sommes recouvrées régulièrement, déduction faite des taxes prévues à l'article 10, qu'elles aient été ou non converties en mandats de poste ou versées en compte courant postal, sont garanties à l'expéditeur des valeurs dans les conditions déterminées en faveur du déposant par l'Arrangement concernant les mandats de poste ou par les prescriptions régissant le service des chèques et virements postaux.

Article 18.

Application de dispositions spéciales à la Convention.

Les dispositions des articles 62 à 67 de la Convention, qui ont trait aux envois contre remboursement, sont applicables aux recouvrements en ce qui concerne les indemnités et sommes à payer, les délais de payement, le recours contre l'Office responsable et les mandats de recouvrement.

Article 19.

Cas de retard.

Les Administrations ne sont tenues à aucune responsabilité du chef de retards:

a) wäljalunastamiseks määratud rahadokumentide edasitoimetamisel ehk ettenäitamisel;
b) sissekasseeritud summade öiendamisel;

c) protesti toimetamisel ehk kohtuliku käigu andmisel, milleks nad endid 3. artikli määrusi tarwitades wõiwad kohustanud olla.

VII peatükk.

Mitmesuguseд määrused.

Artikkel 20.

Takside tarwitamine.

Sissekasseerimiseks määratud rahadokumente siſaldawa saadetise taksi, samuti ka sissekasseerimise ja ettenäitamise maksude üle mingit arwet asjaosaliste ametkondade wahel ei peeta.

Artikkel 21.

Talituseſt osawõtwad asutused.

Postiwalitsused peawad postikasſangu talituſt lubama kõigis asutustes, kes rahwuswaheliste posttransfertide talituſt toimetawad.

Artikkel 22.

Üldise korra kohta käiwate konwentsiooni määruste tarwitamine.

Konwentsiooni I ja II jaos siſalduwad üldise korra kohta käiwad määrused maksawad ka käesolewa Kokkuleppe kohta, kuid wälja arwatud ettekirjutused, mis 7. artikli aineks on.

Artikkel 23.

Kokkuastumiste wahelisel ajajärgul tehtud ettepanekute heakskiitmine.

Et täidewiidawateks saada, peawad kokkuastumiste wahelisel ajajärgul Konwentsiooni 18. ja 19. art. tehtud ettepanekute poolt olema:
a) kõik hääled, kui on tegemiſt uute määruste juurelisamisega wõi Kokkuleppe artiklite 1 kuni 17, 19, 20, 23 ja 24 ning tema Määrustiku artiklite 1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14 ja 18 määruste muutmisega;

b) kakskolmandikku häälteſt, kui on tegemiſt Kokkuleppe muude määruste peale eelmises lõikes mainitute, ja Määrustiku artiklite 8, 10 ja 15 muutmisega;

c) lihtne häälteenamus, kui on tegemiſt Määrustiku muude artiklite muutmisega wõi Kokkuleppe ja tema Määrustiku määruste seletamisega, wälja arwatud wahekohtu alla kuuluw waielusjuhtumine.

a) dans la transmission ou dans la présentation des valeurs à recouvrer;
b) dans la liquidation des sommes encaissées;
c) dans l'établissement du protêt ou dans l'exercice des poursuites judiciaires dont elles se seraient chargées par application des dispositions de l'article 3.

Chapitre VII.

Dispositions diverses.

Article 20.

Attribution des taxes.

La taxe d'un envoi contenant des valeurs à recouvrer ainsi que les droits d'encaissement et de présentation ne donnent lieu à aucun décompte entre les Offices intéressés.

Article 21.

Bureaux participant au service.

Les Administrations doivent admettre au service des recouvrements tous les bureaux chargés du service des mandats de poste internationaux.

Article 22.

Application des dispositions d'ordre général de la Convention.

Les dispositions d'ordre général qui figurent aux titres I et II de la Convention sont applicables au présent Arrangement à l'exception, toutefois, des prescriptions faisant l'objet de l'article 7.

Article 23.

Approbation des propositions faites dans l'intervalle des réunions.

Pour devenir exécutoires, les propositions faites dans l'intervalle des réunions (art. 18 et 19 de la Convention) doivent réunir:
a) l'unanimité des suffrages, s'il s'agit de l'addition de nouvelles dispositions ou de la modification des dispositions des articles 1 à 17, 19, 20, 23, et 24 de l'Arrangement et 1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14 et 18 de son Règlement;
b) les deux tiers des suffrages, s'il s'agit de la modification des dispositions de l'Arrangement autres que celles mentionnées à l'alinéa précédent et des articles 8, 10 et 15 du Règlement;
c) la majorité absolue, s'il s'agit de la modification des autres articles du Règlement ou de l'interprétation des dispositions de l'Arrangement et de son Règlement, hors le cas de dissentiment à soumettre à l'arbitrage.

Lõpumäärused.

Artikkel 24.

Kokkuleppe maksmapanemine ja kestwus.

Käesolew Kokkulepe pannakse maksma 1. oktoobril 1925 ja jääb jõusse määramata aja jookśul.

Mille kinnituseks ülalloetletud maade täiswolinikud käesolewa Kokkuleppe alla kirjutanud on ühes eksemplaris, mis Rootsi Walitsuse arhiiwi alalhoiule jääb ning milleśt igale kokkuleppeosalisele ärakiri wälja antakse.

Tehtud Stokholmis, 28-dal augustil 1924.

Dispositions finales.

Article 24.

Mise à exécution et durée de l'Arrangement.

Le présent Arrangement sera mis à exécution le 1-er octobre 1925 et demeurera en vigueur pendant un temps indéterminé.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires des Pays ci-dessus énumérés ont signé le présent Arrangement en un exemplaire qui restera déposé aux Archives du Gouvernement de la Suède et dont une copie sera remise à chaque Partie.

Fait à Stockholm, le 28 août 1924.

Albaania nimel: / Pour l'Albanie:
David BJURSTRÖM

Sakśamaa nimel: / Pour l'Allemagne:
W. SCHENK
K. ORTH

Austria nimel: / Pour l'Autriche:
Julius JUHLIN
Gustaf KIHLMARK
Gunnar LAGER
Thore WENNQVIST

Belgia nimel: / Pour la Belgique:
A. PIRARD
Hub. KRAINS
O. SCHOCKAERT

Boliiwia nimel: / Pour la Bolivie:
Mto. URRIOLAGOITIA H

Tschiili nimel: / Pour le Chili:
Cesar LEON
L. TAGLE SALINAS
C. VERNEUIL

Kuuba Wabariigi nimel: / Pour la République de Cuba:
José D. MORALES DIAZ
César CARVALLO

Daani nimel: / Pour le Danemark:
C. MONDRUP
HOLMBLAD

Wabalinn Dantsigi nimel: / Pour la Ville libre de Dantzig:
Dr. Alfred WYSOCKI
Dr. Marjan BLACHIER

Egiptuse nimel: Pour l'Egypte:

H. MAZLOUM
E. MAGGIAR
Wahbé IBRAHIM

Hispaania nimel: Pour l'Espagne:

El Conde de SAN ESTEBAN DE CAÑONGO
José MORENO PINEDA
A. CAMACHO

Hispaania afumaade nimel: Pour les Colonies espagnoles:

Martin VICENTE SALTO

Prantsusmaa nimel: Pour la France:

M. LEBON
Robert HICGUET
A. BODY
DOUARCHE
G. BÉCHEL

Alsheeria nimel: Pour l'Algérie:

H. TREUILLÉ

Greeka nimel: Pour la Grèce:

PENTHÉROUDAKIS
J. LACHNIDAKIS

Ungari nimel: Pour la Hongrie:

O. de FEJÉR
G. Baron SZALAY

Islandi nimel: Pour l'Islande:

C. MONDRUP
HOLMBLAD

Itaalia nimel: Pour l'Italie:

Luigi PICARELLI
Paolo RIELLO
Giovanni BARTOLI

Itaalia afumaade kogu nimel: Pour l'ensemble des Colonies italiennes:

Luigi PICARELLI
Paolo RIELLO
Giovanni BARTOLI

Läti nimel: Pour la Lettonie:

Ed. KADIKIS
Louis RUDANS

Leedu nimel: Pour la Lithuanie:

I. JURKUNAS-SCHEYNIUS
Adolfas SRUOGA

Luksemburgi nimel: Pour le Luxembourg:

JAAQUES

Maroko (wälja arwatud Hispaania piirkond) nimel: Pour le Maroc (à l'exclusion de la Zone espagnole):

F. GENTIL
WALTER

Maroko (Hispaania piirkond) nimel: Pour le Maroc (Zone espagnole):

El Conde de SAN ESTEBAN DE CAÑONGO
José MORENO PINEDA
A. CAMACHO

Norra nimel: Pour la Norvège:

Klaus HELSING
Oskar HOMME

Hollandi nimel: Pour les Pays-Bas:

SCHREUDER
J. S. v. GELDER
J. M. LAMERS

Hollandi India nimel: Pour les Indes néerlandaises:

I. J. MILBORN

M. W. F. Gerdes Oosterbeek'i eest: Pour M.W.F.GERDES OOSTERBEEK:

I. J. MILBORN

Hollandi Ameerika afumaade nimel: Pour les Colonies néerlandaises en Amérique:

I. J. MILBORN

M. W. F. Gerdes Oosterbeek'i eest: Pour M.W.F.GERDES OOSTERBEEK:

I. J. MILBORN

Poola nimel: Pour la Pologne:

Dr. Alfred WYSOCKI
Dr. Marjan BLACHIER

Portugali nimel: Pour le Portugal:

Henriques MOUSINHO D'ALBUQUERQUE
Adalberto DA COSTA VEIGA

Portugali Aafrika afumaade nimel: Pour les Colonies Portugaises de l'Afrique:

Juvenal ELVAS FLORIADO SANTA BARBARA

Portugali Aasia ja Okeaania afumaade nimel: Pour les Colonies Portugaises de l'Asie et de l'Océanie:

Joaquim Pires FERREIRA CHAVES

Rumeenia nimel: Pour la Roumanie:

George LECCA

San Mariino Wabariigi nimel: Pour la République de St.-Marin:

Percival KALLING

Saari territooriumi nimel: Pour le Territoire de la Sarre:

P. COURTILET

Serblaste, Kroaatlaste ja Sloveenlaste Kuningriigi nimel:

Pour le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes:

Dragutin DIMITRIJEVIC
Sava TUTUNDŽIĆ
Miloš KOVAĆEVIĆ
Stojša KRBAVAC

Rootsi nimel:

Pour la Suède:

Julius JUHLIN
Gustaf KIHLMARK
Gunnar LAGER
Thore WENNQVIST

Šveitsi nimel:

Pour la Suisse:

P. DUBOIS
C. ROCHES

Tšehhoslovakkia nimel:

Pour la Tchécoslovaquie:

JUDr OTOKAR RŮŽIČKA
Joseph ZÁBRODSKÝ

Tuneesia nimel:

Pour la Tunisie:

F. GENTIL
BARBARAT

Türgimaa nimel:
Mehmed Sabry eest:

Pour la Turquie:
Pour MEHMED SABRY:

BÉHA TALY
BÉHA TALY

Venetsueela Ühisriikide nimel:

Pour les Etats-Unis de Vénézuela:

Luis Alejandro AGUILAR

Kokkulepe

posti ülekannete üle,

mille on sõlminud endi vahel

Albaania, Saksamaa, Austria, Belgia, Boliiwia, Kuuba Wabariik, Daani, Wabalinn Dantsig, Hispaania, Hispaania asumaad, Prantsusmaa, Alsheeria, Greeka, Ungari, Itaalia, Itaalia asumaade kogu, Jaapan, Korea, Jaapani muude mõjukondade kogu, Leedu, Luksemburg, Maroko (wälja arwatud Hispaania piirkond), Maroko (Hispaania piirkond), Hollandi, Poola, Portugal, Portugali Aafrika asumaad, Portugali Aasia ja Okeaania asumaad, Rumeenia, San Mariino Wabariik, Saari territoorium, Serblaste, Kroaatlaste ja Sloweenlaste Kuningriik, Rootsi, Schweits, Tshehoslowakkia, Tuniis, ja Wenetsueela Ühisriigid.

Allakirjutanud ülalloetletud maade täiswolinikud sõlmisid Konwentsiooni 3. artikli põhjal, ühisel kokkuleppel ja ratifitseerimise eelduse ga, järgmise Kokkuleppe:

I peatükk.

Sissejuhataw määrus.

Artikkel 1.

Kokkuleppe aine.

Iga posti jookswaarwe omanik mingis lepinguosalises maas wõib summasid oma arwelt ühele mingis teises nendest maadest peetawale posti jookswale arwele üle kanda lasta.

II peatükk.

Ülekannete nõudmiste wastuwõtmise ja täitmise tingimused.

Artikkel 2.

Ülekannete summa wäljendamine. Umberarwamise kurss.

Arweomanik wõib ülekande summat sihtmaa wõi lähtemaa rahas ära tähendada. Selle wii-

ARRANGEMENT

CONCERNANT LES VIREMENTS POSTAUX

conclue entre

L'Albanie, l'Allemagne, l'Autriche, la Belgique, la Bolivie, la République de Cuba, le Danemark, la Ville libre de Dantzig, l'Espagne, les Colonies espagnoles, la France, l'Algérie, la Grèce, la Hongrie, l'Italie, l'ensemble des Colonies italiennes, le Japon, le Chosen, l'ensemble des autres Dépendances japonaises, la Lithuanie, le Luxembourg, le Maroc (à l'exclusion de la Zone espagnole), le Maroc (Zone espagnole), les Pays-Bas, la Pologne, le Portugal, les Colonies portugaises de l'Afrique, les Colonies portugaises de l'Asie et de l'Océanie, la Roumanie, la République de St. Marin, le Territoire de la Sarre, le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes, la Suède, la Suisse, la Tchécoslovaquie, la Tunisie et les Etats-Unis de Vénézuela.

Les soussignés, Plénipotentiaires des Pays ci-dessus énumérés, vu l'article 3 de la Convention, ont, d'un commun accord et sous réserve de ratification, arrêté l'Arrangement suivant:

Chapitre I.

Disposition préliminaire.

Article premier.

Objet de l'Arrangement.

Tout titulaire d'un compte courant postal dans l'un des Pays contractants peut ordonner des virements de son compte à un compte courant postal tenu dans un autre de ces Pays.

Chapitre II.

Conditions d'admission et exécution des ordres de virements.

Article 2.

Enoncé du montant des virements. Taux de conversion.

Le titulaire de compte peut indiquer le montant du virement en monnaie du pays

maſe maa ametkond määrab iſe ära oma raha ümberarwamiſe kurſi ſihtmaa rahaſſe.

Artikkel 3.

Summa ülemmäär.

Igal postiwalitſuſel on õigus kindlaks määrata ſumma ülemmäära ülekannete kohta, mida arweomanik ühe päewa ehk määratud aja jooksul üle kanda wõib.

Artikkel 4.

Takſid.

1. — Ülekande taks ei tohi ülekantud ſumma üheſt tuhandikuſt oſaſt üle tõusta, kusjuures igal ametkonnal õigus on takſioſaſid oma rahaſüsteemi nõuete kohaſelt ümargustada. Selle takſi ſuhtes wõib alammäära tarwitada, ilma et ſee alammäär wõiks üle 20 ſentiimi tõusta.

2. — Ülekande hcakskirjut mine posti joo's-wale arwele ei tohi ſelleſt takſiſt kõrgema takſi alla käia, mida ſiſemiſes talituſes ſama operatſiooni eeſt wastawal korral wõetakſe.

Artikkel 5.

Makſuſt wabaolek.

Igaſt takſiſt wabad on postitalituſe kohta käiwad ametlikud ülekanded, mis postiwalitſuste wõi postiaſutuste wahel wahetatakſe.

Seeſama makſab ka märkuſega „Extrait de compte de chèque postal" (wäljawõte posti tſhekiarweſt) warustatud kirjade kohta, mis on adreſſeeritud posti tſchekkide büroode poolt nende arwete igas liidumaas aſuwatele omanikkele.

Artikkel 6.

Ülekannete teateleht.

1. — Arweomanik peab igale ülekande käſule teatelehe juure liſama.

Selle teatelehe tagakülge wõib ſaajale määratud teadete kirjutamiſeks ära kaſutada. Igal ametkonnal on õigus debiteeritud arwe omanikult ſelle eeſt makſu wõtta, tingimuſel, kui ſee taks tema ſiſemiſes talituſes tarwituſel on.

2. — Ülekannete teatelehed toimetatakſe ſaajatele makſuta kätte.

Artikkel 7.

Ülekannete nimestikkude wahetus.

Postiwalitſuſed teatawad üksteiſele ülekanneteſt nimestikkude abil üks kord igal äripäewal. Nad wõiwad ſiiski kokku leppida, et mitme

de destination ou du pays d'origne. L'Office de ce dernier pays détermine lui-même le taux de conversion de sa monnaie en monnaie du pays de destination.

Article 3.

Montant maximum.

Chaque Administration a la faculté de limiter le montant maximum des virements qu'un titulaire peut ordonner, soit dans une journée, soit au cours d'une période déterminée.

Article 4.

Taxes.

1. — La taxe d'un virement ne doit pas dépasser un pour mille de la somme virée, chaque Office ayant d'ailleurs la faculté d'arrondir les fractions selon les convenances de son système monétaire. Cette taxe peut comporter un minimum de perception, sans que ce minimum puisse excéder 20 centimes.

2. — L'inscription d'un virement au crédit d'un compte courant postal ne doit pas être soumise à une taxe supérieure à celle qui serait éventuellement perçue pour une même opération dans le service intérieur.

Article 5.

Franchise de taxe.

Sont exempts de toute taxe, les virements d'office relatifs au service qui sont échangés entre les Administrations ou entre leurs bureaux.

Il en est de même des plis revêtus de la mention „Extrait de compte de chèque postal" adressés par les bureaux de chèques postaux à leurs titulaires de comptes résidant dans tout pays de l'Union.

Article 6.

Avis de virements.

1. — Le titulaire de compte doit joindre un avis à tout ordre de virement.

Le verso de cet avis peut être utilisé pour des communications particulières destinées au bénéficiaire. Chaque Office a la faculté de percevoir, de ce chef, une taxe sur le titulaire du compte débité, à condition que cette taxe existe dans son service intérieur.

2. — Les avis de virements sont remis, sans frais, aux bénéficiaires.

Article 7.

Echange des listes de virements.

Les Administrations se communiquent les virements au moyen de listes une fois par jour ouvrable. Toutefois, elles peuvent s'en-

päewa kogusummad ühte ja samasse nimestikku koondataks.

Ülekannete teatelehed, mis krediteeritawate arwete omanikkele on määratud, lisatakse nimestikkele juure.

Kui wastupidist kokkulepet ei ole, wäljendatakse ülekannete summa nimestikkudel ja ülekannete teatelehtedel sihtmaa rahas.

Artikkel 8.

Wahetusasutused.

Postiwalitsused teatawad wastastikku tschekkide büroode nimed, keda nemad ülekannete nimestikkude wahetuse jaoks on määranud.

tendre en vue de grouper dans une même liste les totaux de plusieurs journées.

Les avis de virements destinés aux titulaires de comptes à créditer sont joints aux listes.

Sauf arrangement contraire, le montant des virements est exprimé en monnaie du pays de destination sur les listes et sur les avis de virements.

Article 8.

Bureaux d'échange.

Les Administrations se notifient réciproquement les noms des bureaux de chèques qu'elles ont désignés pour l'échange les listes de virements.

III peatükk.

Annulleerimine. Järelpärimised.

Artikkel 9.

Ülekannete käskude annulleerimine.

Ülekannete käske wõib debiteeritud arwe omanik annulleerida, nii kaua kui saaja arwele heakskirjutamist weel tehtud ei ole.

Annulleerimispalwed on lubatud tingimustel, mis iga postiwalitsuse poolt tema siseseks talituseks kindlaks määratud on; nad peawad arweomaniku poolt sellele ametkonnale adresseeritud olema, kellele ta ülekandekäsu andis.

Artikkel 10.

Järelpärimised.

1. — Debiteeritud arwe omanik peab järelpärimise saatma, ülekandekäsu täitmise üle sellele postiwalitsusele, kellele ta ülekandekäsu andis, wälja arwatud juhtumine, kui ta saajat on wolitanud selle postiwalitsuse poole pöörduma, kes saaja arwet peab.

2. — Järelpärimise eest ülekandekäsu üle wõib sama maksu wõtta, mida kirjapostisaadetise järelpärimise eest wõetakse.

See maks maksetakse tagasi, kui ülekandekäsk postitalituse wea tõttu täide ei ole wiidud.

3. — Järelpärimine on lubatud ainult ühe aasta jooksul ülekandekäsu andmise päewale järgnewast päewast arwates.

Chapitre III.

Annulation. Réclamations.

Article 9.

Annulation des ordres de virements.

Les ordres de virements peuvent être annulés par le titulaire du compte débité tant que l'inscription au crédit du compte bénéficiaire n'a pas été effectuée.

Les demandes d'annulation sont admises dans les conditions fixées par chaque Administration dans son service intérieur; elles doivent être adressées par le titulaire de compte à l'Office auquel il a donné l'ordre de virement.

Article 10.

Réclamations.

1. — La réclamation concernant l'exécution d'un ordre de virement doit être adressée par le titulaire du compte débité à l'Administration à laquelle il a donné l'ordre, sauf le cas où il a autorisé le bénéficiaire à s'entendre avec l'Administration qui tient le compte de celui-ci.

2. — Il peut être perçu pour la réclamation concernant un ordre de virement un droit égal à celui auquel donne lieu la réclamation d'un objet de correspondance.

Ce droit est restitué si l'ordre de virement n'a pas été exécuté par suite d'une faute de service.

3. — La réclamation n'est admise que dans le délai d'un an à compter du lendemain du jour où l'ordre de virement a été donné.

IV peatükk.

Wastutus.

Artikkel 11.

Wastutuse ulatus.

1. — Postiwalitsused on wastutawad wigade eest, mis nende talituse poolt posti jookswatele arwetele ülekannete heakskirjutustes on tehtud, kui ka nende poolt tehtud ekslikkude ülestähenduste eest teistele postiwalitsustele saadetawates ülekannete nimestikkes.

2. — Wastutus on ülekande summaga piiratud.

3. — Postiwalitsused ei wõta enda peale mingit wastutust hilinemiste eest, mis ülekandekäskude üleandmisel ja täitmisel tekkida wõiwad.

Artikkel 12.

Wastutuse kindlaksmääramine.

Wastutus langeb postiwalitsuse peale, kelle talituses wiga on tehtud.

Kui ekfituses kaks postiwalitsust süüdi on, wõtawad nad kahjutasumisest üheſuurustes jagudes osa.

Artikkel 13.

Nõudjale kuuluwate summade tasumine.

Nõudjale kuuluwa summa tasumise kohustus langeb postiwalitsuse peale, kellele järelpärimine sisse anti, ning tingimusega, et temal õigus on wastutajalt postiwalitsuselt tagasimaksmist nõuda.

Tasumine peab sündima niipea kui postitalituse wastutus on kindlaks tehtud.

Kui postiwalitsus, kes wastutajaks arwatud, kuue kuu jooksul pärast teate kättesaamist wastanud ei ole, siis loetakse, et tema oma wastutust sõnalausumata on tunnustanud.

Artikkel 14.

Tasumine wõlauskujale postiwalitsusele.

Wastutaja postiwalitsus peab seda postiwalitsust, kes tasumaksmist on toimetanud, kahe kuu jooksul pärast tasumaksmise teate kättesaamist rahuldama. Nimetatud tähtaja möödumisest peale on wõlgnew postiwalitsus kohustatud 7% intressi aastas maksma.

Chapitre IV.

Responsabilité.

Article 11.

Etendue de la responsabilité.

1. — Les Administrations sont responsables des erreurs commises par leur service dans les inscriptions des virements au crédit des comptes courants postaux, ainsi que des indications erronées fournies par elles sur les listes de virements qu'elles transmettent aux autres Administrations.

2. — La responsabilité est limitée au remboursement du montant du virement.

3. — Les Administrations ne sont tenues à aucune responsabilité du chef des retards qui peuvent se produire dans la transmission et l'exécution des ordres de virements.

Article 12.

Détermination de la responsabilité.

La responsabilité incombe à l'Adminstration dans le service de laquelle l'erreur a été commise. Lorsque l'erreur est imputable aux deux Administrations, elles contribuent au remboursement par parts égales.

Article 13.

Remboursement des sommes dues au réclamant.

L'obligation de rembourser la somme due au réclamant incombe à l'Administration saisie de la réclamation, sous réserve de l'exercice de son droit de recours contre l'Administration responsable.

Le remboursement doit avoir lieu dès que la responsabilité du service a été établie.

L'Administration présumée responsable qui, après une mise en demeure, n'a pas répondu dans un délai de six mois est considérée comme ayant reconnu tacitement sa responsabilité.

Article 14.

Remboursement à l'Administration créancière.

L'Administration responsable est tenue de désintéresser l'Administration qui a effectué le remboursement dans un délai de deux mois après réception de la notification du remboursement. L'Administration débitrice est redevable d'un intérêt de sept pour cent l'an, à partir de l'échéance dudit délai.

V peatükk.

Arwepidamine.

Artikkel 15.

Takſide tarwitamine.

Iga ametkond jätab täielikult omale takſid, mis ta wõtnud on.

Artikkel 16.

Arweteõiendamine ülekantud ſummade ſuhtes. Saldode ja intresſide äramääramine.

1. — Ametkonnad ſeawad iga äripäewa ning iga oſawõtwa maa kohta arwe kokku, milles wastuwõetud ja ärafaadetud ülekannete nimestikkude üldſummad üles tähendatakſe.

2. — Nende arwete õiendamine on wastastikuſe taſumiſe põhimõttele ſeatud. Seks otstarbeks, ning kui wastupidiſt kokkulepet ei ole, arwatakſe wähem nõudmisſumma ſuurema nõudmisſumma rahaſſe ümber; ümberarwamiſe kurſiks on börſe kurſside aritmeetiline keſkmine, misſuguſed kurſid börſidel ehk iga asjaoſaliſe maa poolt eriti määratud pankade poolt ametlikult kindlaks määratakſe.

Ametkond, kes mingil põhjuſel wastastikuſe taſumiſe toimetamiſt ei ſoowi, wõib teatada, et ta oma wõla üldſumma taſub.

3. — Taſumiſt toimetatakſe igapäew. Kuid ametkonnad wõiwad kokku leppida, et ühte arwesſe mitme päewa koguſummad koondataks.

4. — Tähtaeg, mille möödumiſel igaſt arweſt reſulteerum ſaldo intresſe kannab, ſamuti ka protſentide kõrgus, määratakſe kokkuleppeoſaliste maade ametkondade poolt ühiſel nõusolekul kindlaks. Selle intreſſi määr ei wõi üle 5% aastas tõusta.

Artikkel 17.

Saldode taſumine. Wiiwitusintresſid.

1. — Saldode taſumiſeks wõib iga ametkond mingiſuguſel wiiſil mingit ſummat ühe kokkuleppeoſaliſe maa ametkonna käſutuſes hoida ſelle wiimaſe maa rahas. Kui ſelleſt ſummaſt antud makſukäskude täitmiſeks ei küüni, kirjutatakſe ülekanded ſelleſt hoolimata ſaajate arwetele heaks.

Seda ſummat wõib ſamuti kõigi muude poſti, telegraafi ehk telefoni arwete deebeti ſaldode õiendamiſeks tarwitada. Teda ei wõi aga mingil juhtumiſel ilma ametkonna nõusolemiſeta, kes teda on ſiſſe maksnud, muuks otstarbeks tarwitada.

Chapitre V.

Comptabilite.

Article 15.

Attribution des taxes.

Chaque Office garde en entier les taxes qu'il a perçues.

Article 16.

Décompte des sommes virées. Etablissement des soldes et des intérêts.

1. — Les Offices dressent, pour chaque jour ouvrable et pour chaque pays participant, un compte sur lequel sont récapitulés les totaux des listes de virements reçues et expédiées.

2. — Le règlement de ces comptes est basé sur le principe de la compensation réciproque. A cet effet, et sauf arrangement contraire, la créance la plus faible est convertie en monnaie de la créance la plus forte calculée d'après la moyenne arithmétique des cours du change cotés officiellement aux bourses ou aux banques spécialement désignées par chaque pays intéressé.

L'Office qui, pour une raison quelconque, ne désire pas faire application de la compensation réciproque peut déclarer qu'il se libérera de la totalité des sommes dues.

3. — La compensation est effectuée journellement. Toutefois, les Offices peuvent s'entendre en vue de grouper dans un même décompte les totaux de plusieurs journées.

4. — Le solde résultant de chaque compte est productif d'intérêt à partir d'un délai et à un taux fixés d'un commun accord par les Offices des Pays contractants. Le taux de cet intérêt ne peut excéder cinq pour cent l'an.

Article 17.

Payement des soldes. Intérêts moratoires.

1. — En vue du payement des soldes, chaque Office peut entretenir d'une manière quelconque auprès de l'Office d'un Pays contractant un avoir en monnaie de ce Pays. Si cet avoir ne suffit pas pour exécuter les ordres donnés, les virements sont néanmoins portés au crédit des comptes des bénéficiaires.

L'avoir peut servir également au règlement des soldes débiteurs de tous autres comptes postaux, télégraphiques ou téléphoniques. Il ne peut, en aucun cas, recevoir une affectation autre sans le consentement de l'Office qui l'a constitué.

2. — Krediteerimal ametkonnal on õigus igal ajal saldode tasumist nõuda. Wastawal korral määrab ta, arwesse wõttes kauguseriivituse, kindlaks kuupäewa, milleks tasumine peab sündima. Kui wõlgnew ametkond kindlaksmääratud kuupäewaks tasumist ei ole toimetanud, kõrgendatakse eelmise artikli § 4-as ettenähtud intressi määra 2% wõrra aastas, sellele kuupäewale järgnewast kuuendast päewast arwates.

Artikkel 18.

Weerandaasta lõpuarwe.

Iga weerandaasta lõpul saadab iga krediteeriw ametkond wõlgnewatele ametkondadele õigekstunnistamiseks igapäewaste arwete, äraõiendatud jaoliste maksmiste ja, wastawal korral, arwesse pandud intressi de peakokkuwõtte. Weerandaasta lõpuarwe saldo kantakse järgnewa weerandaasta peale üle.

2. — L'Office créancier a le droit d'exiger en tout temps le payement des soldes. Le cas échéant, il fixe la date à laquelle le payement devra être effectué, en tenant compte des délais de distance. Si l'Office débiteur n'a pas effectué le payement à la date fixée, le taux de l'intérêt prévu au § 4 de l'article précédent est augmenté de deux pour cent l'an à compter du sixième jour qui suit cette date.

Article 18.

Compte général trimestriel.

A la fin de chaque trimestre, chaque Office créancier transmet aux Offices débiteurs, pour approbation, une récapitulation générale des comptes journaliers, des acomptes payés et, le cas échéant, des intérêts mis en compte. Le solde du compte général trimestriel est reporté sur le trimestre suivant.

VI peatükk.

Mitmesugused määrused.

Artikkel 19.

Arwete omanikkude nimestikud.

Arwete omanikud wõiwad omandada ametkondade kaudu, kes nende arweid peawad, teiste ametkondade poolt awaldatud arwete omanikkude nimestikke hinna eest, mis need ametkonnad oma siisemises talituses ära on määranud.

Nimestikud, mis talituse nõuetele tarwilikud, saadetakse ametkondade poolt wastastikku üksteisele maksuta kätte.

Chapitre VI.

Disposition diverses.

Article 19.

Liste des titulaires de comptes.

Les titulaires de comptes peuvent obtenir, par l'intermédiaire de l'Office qui tient leurs comptes, les listes de titulaires publiées par les autres Offices, aux prix déterminés par ceux-ci dans leur service intérieur.

Les Offices se livrent réciproquement, à titre gratuit, les listes nécessaires pour les besoins du service.

Artikkel 20.

Üldise korra kohta käiwate konwentsiooni määruste tarwitamine.

Konwentsiooni I ja II jaos sisalduwad üldise korra kohta käiwad määrused maksawad ka posti ülekannete kohta, kuid wälja arwatud ettekirjutused, mis 7. artikli aineks on.

Article 20.

Application des dispositions d'ordre général de la Convention.

Les dispositions d'ordre général qui figurent aux titres I et II de la Convention sont applicables aux virements postaux, à l'exception, toutefois, des prescriptions faisant l'objet de l'article 7.

Artikkel 21.

Kokkuastumiste wahelisel ajajärgul tehtud ettepanekute heakskiitmine.

Et täidewiidawateks saada, peawad kokkuastumiste wahelisel ajajärgul (Konwentsiooni 18. ja 19. art.) tehtud ettepanekute poolt olema:

a) kakskolmandikku häältest, kui on tegemist uute määruste juurelisamisega ehk Kokkuleppe ja tema Määrustiku määruste muutmisega;

Article 21.

Approbation des propositions faites dans l'intervalle des réunions.

Pour devenir exécutoires, les propositions faites dans l'intervalle des réunions (art. 18 et 19 de la Convention) doivent réunir:

a) les deux tiers des suffrages, s'il s'agit de l'addition de nouvelles dispositions ou de la modification des dispositions de l'Arrangement et de son Règlement;

b) lihtne häälteenamus, kui on tegemist Kokkuleppe ja Määrustiku määruste seletamisega, välja arvatud vahekohtu alla kuulum vaielusjuhtumine.

b) la majorité absolue, s'il s'agit de l'interprétation des dispositions de l'Arrangement et du Réglement, hors le cas de dissentiment à soumettre à l'arbitrage.

Lõpumäärused.

Artikkel 22.

Kokkuleppe maksmapanemine ja kestwus.

Käesolew kokkulepe pannakse maksma 1. oktoobril 1925 ja jääb jõusse määramata aja jookul.

Mille kinnituseks ülalloetletud maade täiswolinikud käesolewa Kokkuleppe alla kirjutanud on ühes eksemplaris, mis Rootsi Walitsuse arhiiwi alalhoiule jääb ning millest igale kokkuleppeosalisele ärakiri wälja antakse.

Tehtud Stokholmis, 28-dal augustil 1924.

Dispositions finales.

Article 22.

Mise à exécution et durée de l'Arrangement.

Le présent Arrangement sera mis à exécution le 1-er octobre 1925 et demeurera en vigueur pendant un temps indéterminé.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires des Pays ci-dessus énumérés on signé le présent Arrangement en un exemplaire qui restera déposé aux Archives du Gouvenrnement de la Suède et dont une copie sera remise à chaque Partie.

Fait à Stockholm, le 28 août 1924.

Albaania nimel: / Pour l'Albanie:
David BJURSTRÖM

Sakſamaa nimel: / Pour l'Allemagne:
W. SCHENK
K. ORTH

Austria nimel: / Pour l'Autriche:
Julius JUHLIN
Gustaf KIHLMARK
Gunnar LAGER
Thore WENNQVIST

Belgia nimel: / Pour la Belgique:
A. PIRARD
Hub. KRAINS
O. SCHOCKAERT

Boliiwia nimel: / Pour la Bolivie:
Mto. URRIOLAGOITIA H

Kuuba Wabariigi nimel: / Pour la République de Cuba:
José D. MORALES DIAZ
César CARVALLO

Daani nimel: / Pour le Danemark:
C. MONDRUP
HOLMBLAD

Wabalinn Dantsigi nimel: / Pour la Ville libre de Dantzig:
Dr. Alfred WYSOCKI
Dr. Marjan BLACHIER

Hispaania nimel: Pour l'Espagne:

El Conde de SAN ESTEBAN DE CAÑONGO
José MORENO PINEDA
A. CAMACHO

Hispaania asumaade nimel: Pour les Colonies espagnoles:

Martin VICENTE SALTO

Prantsusmaa nimel: Pour la France:

M. LEBON
Robert HICGUET
A. BODY
DOUARCHE
G. BÉCHEL

Alsheeria nimel: Pour l'Algérie:

H. TREUILLÉ

Greeka nimel: Pour la Grèce:

PENTHÉROUDAKIS
J. LACHNIDAKIS

Ungari nimel: Pour la Hongrie:

O. de FEJER
G. Baron SZALAY

Itaalia nimel: Pour l'Italie:

Luigi PICARELLI
Paolo RIELLO
Giovanni BARTOLI

Itaalia asumaade kogu nimel: Pour l'ensemble des Colonies italiennes:

Luigi PICARELLI
Paolo RIELLO
Giovanni BARTOLI

Jaapani nimel: Pour le Japon:

S. KOMORI
H. KAWAI
H. MAKINO

Korea nimel: Pour le Chosen:

S. KOMORI
R. TAKAHASHI

Jaapani muude mõjukondade kogu nimel: Pour l'ensemble des autres Dépendances japonaises:

K. SUGINO
H. KAWAI

Leedu nimel: Pour la Lithuanie:

I. JURKUNAS-SCHEYNIUS
Adolfas SRUOGA

Luksemburgi nimel: Pour le Luxembourg:

JAAQUES

Maroko (välja arvatud Hispaania piirkond) nimel: Pour le Maroc (à l'exclusion de la Zone espagnole):

F. GENTIL
WALTER

Maroko (Hispaania piirkond) nimel: Pour le Maroc (Zone espagnole):

El Conde de SAN ESTEBAN DE CAÑONGO
José MORENO PINEDA
A. CAMACHO

Hollandi nimel: Pour les Pays-Bas:

SCHREUDER
J. S. v. GELDER
J. M. LAMERS

Poola nimel: Pour la Pologne:

Dr. Alfred WYSOCKI
Dr. Marjan BLACHIER

Portugali nimel: Pour le Portugal:

Henrique MOUSINHO D'ALBUQUERQUE
Adalberto DA COSTA VEIGA

Portugali Aafrika afumaade nimel: Pour les Colonies portugaises de l'Afrique: : :

Juvenal ELVAS FLORIADO SANTA BARBARA

Portugali Aasia ja Okeaania afumaade nimel: Pour les Colonies portugaises de l'Asie et l'Océanie:

Joaquim Pires FERREIRA CHAVES

Rumeenia nimel: Pour la Roumanie:

George LECCA

San Mariino Wabariigi nimel: Pour la République de St-Marin:

Percival KALLING

Saari territooriumi nimel: Pour le Territoire de la Sarre:

P. COURTILET

Serblaste, Kroaatlaste ja Sloweenlaste Kuningriigi nimel: Pour le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes:

Dragutin DIMITRIJEVIĆ
Sava TUTUNDŽIĆ
Miloš KOVAČEVIĆ
Stojša KRBAVAC

Rootsi nimel: Pour la Suède:

Julius JUHLIN
Gustaf KIHLMARK
Gunnar LAGER
Thore WENNQVIST

Schweitsi nimel: Pour la Suisse:

P. DUBOIS
C. ROCHES

Tschehoslowakkia nimel: Pour la Tchécoslovaquie:

JUDr OTOKAR RŮŽIČKA
Joseph ZÁBRODSKÝ

Tuniisi nimel: Pour la Tunisie:

F. GENTIL
BARBARAT

Wenetsueela Ühisriikide nimel: Pour les Etats-Unis de Vénézuela:

Luis Alejandro AGUILAR

Lõpuprotokoll.

Tänasel kuupäeval posti ülekannete kohta tehtud Kokkuleppe allakirjutamisele asumise silmapilgul leppisid allakirjutanud täiswolinikud järgmises kokku:

Ainus artikkel.

Konwentsiooni 13. artikli määrusest kõrwale kaldudes teatab iga kokkuleppeosaline mao teistele liitunud maadele kuupäewa, milleşt peale ta posti ülekannete talituşt toimetama hakkab.

Mille kinnituseks alljärgnewad täiswolinikud käesolewa Protokolli kokku on seadnud, millel sama jõud ja sama wäärtus on, kui oleksid temas sisalduwad määrused Kokkuleppe enese teksti, mille kohta ta käib, paigutatud, ning nad on ta alla kirjutanud ühes eksemplaris, mis Rootsi Walitsuse arhiiwi alalhoiule jääb ja milleşt ärakiri igale kokkuleppeosalisele wälja antakse.

Tehtud Stokholmis, 28-dal augustil 1924

PROTOCOLE FINAL.

Au moment de procéder à la signature de l'Arrangement concernant les virements postaux conclu à la date de ce jour, les Plénipotentiaires soussignés sont convenus de ce qui suit:

Article unique.

Par dérogation aux dispositions de l'article 13 de la Convention, chaque Pays contractant notifiera aux autres Pays adhérents la date à partir de la laquelle il mettra le service des virements postaux en application.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ci-dessous ont dressé le présent Protocole, qui aura la même force et la même valeur que si les dispositions qu'il contient étaient insérées dans le texte même de l'Arrangement auquel il se rapporte, et ils l'ont signé en un exemplaire qui restera déposé aux Archives du Gouvernement de la Suède et dont une copie sera remise à chaque Partie.

Fait à Stockholm, le 28 août 1924.

Albaania nimel: / Pour l'Albanie:
David BJURSTRÖM

Sakşamaa nimel: / Pour l'Allemagne:
W. SCHENK
K. ORTH

Austria nimel: / Pour l'Autriche:
Julius JUHLIN
Gustaf KIHLMARK
Gunnar LAGER
Thore WENNQVIST

Belgia nimel: / Pour la Belgique:
A. PIRARD
Hub. KRAINS
O. SCHOCKAERT

Boliiwia nimel: / Pour la Bolivie:
Mto. URRIOLAGOITIA H

Kuuba Wabariigi nimel: / Pour la République de Cuba:
José D. MORALES DIAZ
César CARVALLO

Daani nimel: / Pour le Danemark:
C. MONDRUP
HOLMBLAD

Wabalinn Dantſigi nimel: Pour la Ville libre de Danzig:

Dr. Alfred WYSOCKI
Dr. Marjan BLACHIER

Hiſpaania nimel: Pour l'Espagne:

El Conde de SAN ESTEBAN DE CAÑONGO
José MORENO PINEDA
A. CAMACHO

Hiſpaania aſumaade nimel: Pour les Colonies espagnoles:

Martin VICENTE SALTO

Prantſusmaa nimel: Pour la France:

M. LEBON
Robert HICGUET
A. BODY
DOUARCHE
G. BÉCHEL

Alſheeria nimel: Pour l'Algérie:

H. TREUILLÉ

Greeka nimel: Pour la Grèce:

PENTHÉROUDAKIS
J. LACHNIDAKIS

Ungari nimel: Pour la Hongrie:

O. de FÉJER
G. Baron SZALAY

Itaalia nimel: Pour l'Italie:

Luigi PICARELLI
Paolo RIELLO
Giovanni BARTOLI

Itaalia aſumaade kogu nimel: Pour l'ensemble des Colonies italiennes:

Luigi PICARELLI
Paolo RIELLO
Giovanni BARTOLI

Jaapani nimel: Pour le Japon:

S. KOMORI
H. KAWAI
H. MAKINO

Korea nimel: Pour le Chosen:

S. KOMORI
R. TAKAHASHI

Jaapani muude mõjukondade kogu nimel: Pour l'ensemble des autres Dépendances japonaises:

K. SUGINO
H. KAWAI

Leedu nimel: Pour la Lithuanie:

I. JURKUNAS-SCHEYNIUS
Adolfas SRUOGA

Luksemburgi nimel: Pour le Luxembourg:

JAAQUES

Maroko (välja arvatud Hispaania piirkond) nimel: Pour le Maroc (à l'exclusion de la Zone espagnole):

F. GENTIL
WALTER

Maroko (Hispaania piirkond) nimel: Pour le Maroc (Zone espagnole):

El Conde de SAN ESTEBAN DE CAÑONGO
José MORENO PINEDA
A. CAMACHO

Hollandi nimel: Pour les Pays-Bas:

SCHREUDER
J. S. v. GELDER
J. M. LAMERS

Poola nimel: Pour la Pologne:

Dr. Alfred WYSOCKI
Dr. Marjan BLACHIER

Portugali nimel: Pour le Portugal:

Henrique MOUSINHO D'ALBUQUERQUE
Adalberto DA COSTA VEIGA

Portugali Aafrika asumaade nimel: Pour les Colonies portugaises de l'Afrique:

Juvenal ELVAS FLORIADO SANTA BARBARA

Portugali Aasia ja Okeaania asumaade nimel: Pour les Colonies portugaises de l'Asie et de l'Océanie:

Joaquim Pires FERREIRA CHAVES

Rumeenia nimel: Pour la Roumanie:

George LECCA

San Mariino Vabariigi nimel: Pour la République de St-Marin:

Percival KALLING

Saari territooriumi nimel: Pour le Territoire de la Sarre:

P. COURTILET

Serblaste, Kroaatlaste ja Sloveenlaste Kuningriigi nimel: Pour le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes:

Dragutin DIMITRIJEVIĆ
Sava TUTUNDŽIĆ
Miloš KOVAČEVIĆ
Stojša KRBAVAC

Rootsi nimel: Pour la Suède:

Julius JUHLIN
Gustaf KIHLMARK
Gunnar LAGER
Thore WENNQVIST

Schweitsi nimel: Pour la Suisse:

P. DUBOIS
C. ROCHES

Tschehoslowakkia nimel: Pour la Tchécoslovaquie:

JUDr OTOKAR RŮŽIČKA
Joseph ZÁBRODSKÝ

Tuniisi nimel: Pour la Tunisie:

F. GENTIL
BARBARAT

Wenetsueela Ühisriikide nimel: Pour les Etats-Unis de Vénézuela:

Luis Alejandro AGUILAR

Nr. 74. Riigikogu poolt 19. juunil 1925 a. wastu wõetud

Eesti-Läti-Leedu wahelise posti-telegraafi-telefoni lisakokkuleppe kinnitamise seadus *).

§ 1. Lisakokkulepe Riias 12. juulil 1921 a. Eesti, Läti ja Leedu wahel sõlmitud posti-telegraafi-telefoni lepingu juure („Riigi Teataja" nr. 5 — 1922 a.) tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Lisakokkuleppe tekst eestikeelse tõlkega awaldatakse ühes käesolewa seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees A. Rei.

Sekretär J. Holberg.

Lisakokkulepe

Riias 12. juulil 1921 Eesti, Läti ja Leedu wahel sõlmitud Posti-telegraafi-telefoni lepingu juure.

Allakirjutanud Eesti, Läti ja Leedu selleks kohaselt wolitatud esindajad, on Riias 12. juulil 1921 nende kolme maa wahel sõlmitud Posti-telegraafi-telefoni lepingus ühisel kokkuleppel teinud järgmised muudatused ning täiendused:

Ad art. 3

juure lisada järgmine paragrahw:

3) Kahjutasu summa, mille peale saatjal õigus on tähitud saadetise kaotsimineku korral, wälja arwatud wääramata wõimu juhtumine, on kindlaks määratud 15 kuldfrangi peale.

Accord Additionnel

à la Convention Postale, Télégraphique et Téléphonique conclue à Riga le 12 juillet 1921 entre l'Esthonie, la Lettonie et la Lithuanie.

Les soussignés, Représentants dûment autorisés d'Esthonie, de Lettonie et de Lithuanie, ont d'un commun accord apporté à la Convention postale, télégraphique et téléphonique, conclue entre les trois pays à Riga, le 12 Juillet 1921, les modifications et compléments suivants:

ad article 3

ajouter le paragraphe suivant:

3) Le montant de l'indemnité à laquelle l'expéditeur a droit en cas de perte d'un envoi recommandé et sauf les cas de force majeure, est fixé à 15 francs-or.

*) „R. T." nr. 113/114 — 1925.

Ad art. 4

asestada par. 3 tekst järgmise tekstiga:

3) Igal lepinguosalisel maal on õigus kindlaks määrata awaldatud wäärtuse summa ülemmäära, tingimusega, et see üle ei tõuseks 10.000 kuldfrangist saadetise lähtemaa rahas arwatult.

Ad art. 5

asestada praegune tekst järgmisega:

1) Awaldatud wäärtuse ülemmäär on kindlaks määratud 5000 kuldfrangi peale.

2) Postpakkide raskus on piiratud 20 kilogrammiga.

3) Art. 3 p. 1 määrused, mis puutuwad kirjapostisaadetiste kaalurahasse, makswad analoogia põhjal ka postpakkide kohta selles, mis puutub kinnitusmaksudesse, mida lähtemaad täielikult omale saawad.

4) Transpordist osawõtwad lepinguosalised maad saawad transporteeritud pakkide pealt tasu, mis arwatakse kuldfrankides eeljärgnewa tabeli andmete kohaselt:

terminaal-osad (saatmisel ja saamisel):

paki pealt raskusega

kuni 5 kilogrammini	1 frank,
5 kuni 10 kilogrammini . .	1 fr. 80 sent.,
10 kuni 15 kilogrammini . . .	2 fr. 65 sent.,
15 kuni 20 kilogrammini . . .	3 fr. 05 sent.;

transiitmakse:

paki pealt raskusega

kuni 5 kilogrammini	50 sent.,
5 kuni 10 kilogrammini	90 sent.,
10 kuni 15 kilogrammini . . .	1 fr. 30 sent.,
15 kuni 20 kilogrammini . . .	1 fr. 70 sent.

5) Kahjutasu summa, mille peale saatjal õigus on postpaki kaotsimineku, warguse või hukkumise korral, wälja arwatud wääramata wõimu juhtumine, on järgmiselt kindlaks määratud:

a) lihtpostpakkide eest raskusega

kuni 5 kilogrammini	25 kuldfranki,
5 kuni 10 kilogrammini . .	40 kuldfranki,
10 kuni 15 kilogrammini . .	50 kuldfranki,
15 kuni 20 kilogrammini . . .	60 kuldfranki;

b) awaldatud wäärtusega pakkide eest: paki awaldatud wäärtuse summa ekwiwalent.

Ad art. 6

juure lisada järgmine paragrahw:

4) Transferdi summa ülemmäär on kindlaks määratud 1000 kuldfrangi ekwiwalendi peale saatja maa rahas arwatult.

ad article 4

substituer au texte du § 3 le texte suivant:

3) Chaque pays contractant est autorisé à fixer le montant maximum de déclaration de valeur, à condition qu'il n'excède pas la somme de 10.000 francs-or calculée en monnaie du pays expéditeur de l'envoi.

ad article 5

substituer au texte actuel le texte suivant:

1) Le maximum de la valeur déclarée est fixé à 5000 francs-or.

2) Le poids des colis postaux est limité à 20 klgs.

3) Les dispositions de l'Art. 3 p. 1 concernant les droits de port des envois de la poste aux lettres sont applicables par analogie aux colis postaux en ce qui concerne les droits d'assurance desquels les pays expéditeurs bonifient en entier.

4) Les pays contractants participant au transport reçoivent du chef des colis transportés une rémunération calculée en francs-or conformément aux indications du tableau ci-dessous:

quotes-parts terminales (départ et arrivée):

par colis jusqu'au poids

de 5 kilogrammes	1 franc,
de 5 à 10 klgs	1 fr. 80 cms.,
de 10 à 15 klgs	2 frs. 65 cms.,
de 15 à 20 klgs	3 frs. 05 cms.,

droit de transit:

par colis jusqu'au poids

de 5 klgs	50 cms.,
de 5 à 10 klgs	90 cms.,
de 10 à 15 klgs	1 fr. 30 cms..
de 15 à 20 klgs	1 fr. 70 cms.

5) Le montant de l'indemnité à laquelle l'expéditeur a droit en cas de perte, de spoliation ou d'avarie d'un colis postal et sauf le cas de force majeure est fixé comme suit:

a) pour les colis ordinaires jusqu'au poids

de 5 kg.	25 francs-or,
de 5 kg. à 10 kg.	40 francs-or,
de 10 kg. à 15 kg	50 francs-or,
de 15 kg. à 20 kg.	60 francs-or.

b) pour les colis avec valeur déclarée: l'équivalent du montant de la valeur déclarée.

ad article 6

ajouter le paragraphe suivant:

4) Le maximum d'un mandat est fixé à l'équivalent de 1000 francs-or calculé en monnaie du pays expéditeur.

Käesolew lisakokkulepe moodustab lahutamatu osa algulnimetatud Posti-telegraafi-telefoni lepingust.

See kokkulepe tuleb ratifitseerida ja astub jõusse pärast ratifikatsioonide vahetust, mis võimalikult pea sündima peab.

Siiski on lepinguosalised maad kokku leppinud, et käesolewa kokkuleppe jõusse astumiseni võib temas sisalduwad määrused ajutiselt maksma panna, arwates kuupäewast, mis kolme ülaltähendatud maa posti ja telegraafi walitsuste ühisel kokkuleppel kindlaks määratakse.

Mille tõenduseks on kolme lepinguosalise maa posti ja telegraafi walitsuste esitajad käesolewa lisakokkuleppe alla kirjutanud ning oma pitseritega warustanud kolmes eksemplaris, milledest üks eksemplar igale lepinguosalisele wälja antakse.

Tallinn, 28. märtsil 1925.

Eesti nimel:
G. Jallajas
Posti-telegraafi peawalitsuse ülem.

Riia, 6. aprillil 1925.

Läti nimel:
A. Auzins
Posti-telegraafi peawalitsuse ülem.

Kaunas, 6. mail 1925.

Leedu nimel:
B. Tomaševičius
Posti-telegraafi peawalitsuse ülem.

Le présent accord additionnel constitue une partie intégrante de la dite Convention postale, télégraphique et téléphonique.

Il devra être ratifié et entrera en vigueur après l'échange des ratifications qui aura lieu aussi tôt que possible.

Cependant les Parties contractantes ont convenu que jusqu'à l'entrée en vigueur du présent accord, les dispositions qu'il renferme pourront être provisoirement appliquées à partir de la date qui sera fixée d'un commun accord par les Administrations des Postes et des Télégraphes des trois Pays sus-mentionnés.

En foi de quoi les Représentants des Administrations des Postes et des Télégraphes des trois Parties contractantes ont signé le présent accord additionnel en trois exemplaires, dont un exemplaire sera remis à chaque Partie, et l'ont muni de leurs sceaux.

Tallinn, le 28 mars 1925.

Pour l'Esthonie:
G. Jallajas
Directeur Général des Postes et des Télégraphes.

Riga, le 6 avril 1925.

Pour la Lettonie:
A. Auzins
Directeur Général des Postes et des Télégraphes.

Kaunas, le 6 mai 1925.

Pour la Lithuanie:
B. Tomaševičius
Directeur Général des Postes et des Télégraphes.

Nr. 75. Riigikogu poolt 19. juunil 1925 a. wastu wõetud

Eesti ja Soome waheliſe kuritegude wäljaandmiſe konwentſiooni kinnitamiſe ſeadus*).

§ 1. Eesti ja Soome waheline kuritegude wäljaandmiſe konwentſioon, alla kirjutatud Tallinnas 2. jaanuaril 1925 a. tunnuſtatakſe kinnitatuks.

§ 2. Konwentſiooni tekſt ühes eestikeelſe tõlkega awaldatakſe ühes käesoleva ſeadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu eſimees A. Rei.

Sekretär J. Holberg.

Eesti Wabariik ja Soome Wabariik, otſustades sõlmida wäljaandmiſe konwentſiooni, on selleks otstarbeks nimetanud täiswolilisteks esitajateks:

Eesti
härra Wälisministri Kaarel Robert Pusta,

Soome
härra Dr. Eino Rudolph Holsti, erakorralise Saadiku ja täiswolilise Ministri Tallinnas,

kes peale oma heas ja nõuetawas korras leitud wolituste wastastikust esitamist järgmistes määrustes kokku leppisid:

Artikkel 1.

Lepinguosalised kohustuwad teineteisele wastastikku wälja andma käesolewas konwentſioonis ettenähtud juhtumustel ja tingimustel isikuid, kes süüdi mõistetud, või kohtu alla antud, või süüdistuse all seisawad mingisuguse süüteo eest nende hulgast, mis 2. artiklis loetletud ja mis ühe lepinguosalise territooriumil on korda saadetud, kui need isikud teise lepinguosalise territooriumil leitakse.

Artikkel 2.

Wälja antakse isikud, keda süüdistatakse ühes alloetletud tegudest, kui see Eesti seaduste järele on kuritegu või üleaste, mille eest ettenähtud mini-

La République d'Esthonie et la République de Finlande ayant résolu de conclure une Convention d'extradition ont à cet effet nommé en qualité de délégués plénipotentiaires, savoir:

l'Esthonie,
Monsieur Kaarel Robert Pusta, Ministre des Affaires Etrangères,

la Finlande,
Monsieur le Dr. Eino Rudolph Holsti, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire à Tallinn,

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins-pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Article premier.

Les Parties contractantes s'obligent à se livrer réciproquement, dans les cas et sous les conditions déterminés dans la présente Convention, les individus qui, ayant été condamnés ou mis en accusation ou en prévention pour quelqu'une des infractions énumérées à l'article 2, commise sur le territoire de l'une des Parties contractantes, seront trouvés sur le territoire de l'autre Partie.

Article 2.

L'extradition sera accordée en raison d'un des faits ci-après énumérés pourvu qu'il constitue, d'après les lois esthoniennes un crime

*) „R. T." nr. 115/116 ja parandatud eestikeelne tõlge nr. 171/172 — 1925 a.

maalne karistus ei ole alla 1 aasta wangistust, ja kui see Soome seaduste järele on kuritegu wõi üleaste, mis suuremat karistust nõuab kui wangistus, nimelt:

1) Surmamine, tahtlik ehk ettewaatamata, lapsetapmine, ihuwilja surmamine;

2) Ijiku hädaohtu saatmine, kellel wõimalus puudub enese eest hoolitseda, niisuguse isiku tahtlik mahajätmine;

3) Tahtlik kehawigastamine, tihwtitamine ehk igasugune teise aine tahtlik sissetoomine, mis terwisele kahjulik;

4) Kaklemisest osawõtmine, mille tagajärjeks oli surm ehk raske kehawigastus;

5) Tahtlik isikliku wabaduse wõtmine;

6) Lapse wahetamine wõi teise nime all esitamine;

7) Alaealise isiku ärahaaramine wõi täiealise isiku ärahaaramine tema tahtmise wastu;

8) Koostusabielu, weresegamine, kiimaline tegu alla 14-aastase naisisiku kallal, liiderlik suguühendus isikuga, kes süüdlase wõimu all, wägistamine ja kupeldamine;

9) Wargus, warguse warjamine, wõõra wara omastamine, riisumine ja röövimine, wäljapressimine;

10) Kelmus;

11) Kuritahtlik pankrott;

12) Metall- ehk paberraha märkide, wõlatähtede, pangatähtede, aktsiate wõi teiste wäärtpaberite, mis kriminaalseaduste järele õiguslikult sanastatud paberrahaga, järeletegemine wõi muutmine, ehk metallraha metalli wähendamine sihiga waleraha wõi walepabereid õigetena ehk wähendatud metalliga metallraha makswana läbikäiwusse saata, wäljamaalt tähendatud sihil waleraha, -paberite wõi wähendatud metalliga raha sissetoomine wõi waleraha, walepaberite wõi wähendatud metalliga raha tahtlik läbikäiwusse saatmine;

13) Riigi wäärtmärkide, eriti postmarkide, tempelmarkide ja muude maksumärkide järeletegemine ja muutmine;

14) Kirja wõltsimine, eksliku sisuga tunnistuse tahtlik kokkuseadmine, wõltsitud wõi ekslikku sisuga tunnistuse kasutamine, wõi piirimärkide häwitamine, ümberpaigutamine ehk wale asetamine, tahtlik ja mitteseaduslik dokumentide rikkumine, häwitamine ehk peitmine;

ou un délit passible d'une peine minima d'un an d'emprisonnement, et d'après les lois finlandaises, un crime ou un délit passible d'une peine supérieure à l'emprisonnement, savoir:

1) homicide volontaire ou involontaire, infanticide, avortement;

2) exposition d'un individu hors d'état de se protéger soi-même, délaissement volontaire d'un tel individu;

3) lésion corporelle commise volontairement, empoisonnement ou administration de toute autre substance nuisible à la santé commis volontairement;

4) participation à une mêlée ayant eu pour suite la mort ou une grave lésion corporelle;

5) privation volontaire de la liberté individuelle;

6) substitution ou supposition d'enfant;

7) enlèvement d'une personne mineure, enlèvement d'une personne majeure contre sa volonté;

8) bigamie, inceste, attentat à la pudeur consommé sur une personne de sexe féminin au-dessous de 14 ans, commerce charnel avec une personne soumise à l'autorité du coupable, viol, proxénétisme;

9) vol, recel, détournement, rapine, extorsion;

10) escroquerie;

11) banqueroute frauduleuse;

12) contrefaçon ou altération de monnaie ou de papier-monnaie ou de créances, billets de banque, actions et autres papiers de valeur assimilés par les lois pénales au papier-monnaie, ou rognage des monnaies, avec l'intention de mettre en circulation la fausse monnaie ou les papiers faux comme vrais ou les monnaies rognées comme valables, importation de l'étranger, avec la dite intention, de la fausse monnaie, des papiers faux ou des monnaies rognées ou mise en circulation volontaire de la fausse monnaie, des papiers faux ou des monnaies rognées;

13) contrefaçon ou altération de marques d'Etat, particulièrement de timbres-poste, de timbres fiscaux et autres timbres d'impôt;

14) faux en écriture, détermination volontaire d'une attestation erronée, usage d'une écriture fausse ou d'une attestation erronée ou destruction, déplacement ou faux établissement des bornes, endommagement, destruction ou supression de documents commis volontairement et illégalement;

15) Tulekahju, plahwatuse, kokkuwarisemise ehk weeuputuse tahtlik tekitamine;

16) Laewaõnnetuse ehk hukkumise tahtlik kordasaatmine, tahtlik hädaohu tekitamine laewasõidule;

17) Laewaekipaashi liikmete wastupanek ehk kallaletungimine kaptenile ehk teisele ülemusele;

18) Tahtlik hädaohu tekitamine raudtee liikumisele;

19) Allikate, kaewude, weekanalisatsiooni, wee reserwuaaride wõi rahwale müümiseks, teistele isikutele tarwitamiseks ehk muuks otstarbeks määratud ainete mürgitamine, terwisele kahjulikkude ainete kokkusegamine, mürgitatud ehk sarnaste ainetega segatud asjade tahtlik läbikäimusse saatmine;

20) Teise isiku elu, terwise ehk waranduse tahtlik hädaohtu saatmine lõhkeainete tarwitamise läbi;

21) Ühendatud jõul awalik wägiwalla tarwitamine isikute ehk waranduste wastu;

22) Tahtlik wangi wabastamine ehk abiandmine tema wabastamise ehk põgenemise otstarbel;

23) Walewanne poole, tunnistaja ehk eksperdi poolt, walewäide wõi -tunnistus, mis wõrdne walewandele, walekaebus.

Wälja antakse isikud ka ülalloetletud süütegude katsete ehk kaassüü (kuriteole kihutamise, abi ja toetuse) eest, kui see katse ehk kaassüü on esimeses lõikes ettenähtud karistuse wääriline, wastawalt mõlema lepinguosalise sellekohastele seadustele.

Märkus. Wäljaandmist õigustawate süütegude nimekirja wõib igal ajal täiendada lepinguosaliste walitsuste kokkuleppe teel, ja käesolewa konwentsiooni määrused hakkawad maksma juurelisatud süütegude kohta samuti nagu olekski nad siin loetletud.

Artikkel 3.

Wälja ei anta poliitiliste kuritegude ega üleastete eest, wälja arwatud üldise süüteo laadi tegude eest. Selle küsimuse otsustamine kuulub iga kord wäljaandjale riigile.

15) incendie, explosion, écroulement ou inondation causés volontairement;

16) échouement ou submersion d'un navire causés volontairement, mise volontaire d'entraves à la sûreté de la navigation;

17) résistance ou voie de fait des gens de l'équipage d'un navire contre le capitaine ou un autre supérieur;

18) mise volontaire d'entraves à la sûreté du service d'une voie ferrée;

19) empoisonnement de sources, de puits, d'aqueducs ou de réservoirs d'eau ou d'objets destinés à la vente publique ou à la consommation ou à l'usage d'autrui, mixtion de substances nuisibles à la santé, mise en circulation volontaire d'objets empoisonnées ou mêlés à telles substances;

20) mise en danger volontaire de la vie, de la santé ou des biens d'autrui par l'emploi de substances explosives;

21) actes de violence commis en public, à forces réunies, contre des personnes ou des biens;

22) délivrance volontaire d'un détenu ou assistance prêtée à sa délivrance ou à son évasion;

23) faux serment d'une partie, d'un témoin ou d'un expert, fausse assertion équivalant au parjure, dénonciation calomnieuse.

L'extradition sera accordée de même pour la tentative des infractions énumérées ci-dessus ou pour la complicité (provocation, aide et assistance), pourvu que cette tentative ou cette complicité soit passible de la peine prévue au premier alinéa, conformément aux lois respectives des deux Parties contractantes.

Remarque. La liste des infractions admettant l'extradition pourra en tout temps être complétée par arrangement conclu entre les Gouvernement des Parties contractantes, et les dispositions de cette Convention s'appliqueront aux infractions ajoutées à la liste tout aussi bien que si elles y avaient été énumérées.

Article 3.

L'extradition ne sera pas accordée pour les crimes et délits politiques, à l'exception de ceux qui ont surtout le caractère de fait de droit commun. La décision de cette question est laissée chaque fois au jugement de l'Etat requis.

Artikkel 4.

Mitgi juhtumusel ega mitgi tingimusel ei ole lepinguosalised kohustatud teineteisele wastastikku wälja andma oma kodanikke, olgu nad pärismaalased wõi naturaliseeritud.

Wälja ei anta süütegude eest, mis korda saadetud wäljaandwa riigi territooriumil ehk selle riigi liipu all sõitwal laewal.

Kui süütegu, mille eest wäljaandmist nõutakse, on korda saadetud wäljaspool nõudja riigi territooriumi, siis antakse wälja ainult sel juhtumusel, kui wäljaandja riigi seadused lubawad sarnases olukorras samasuguse süüteo jälgimist, mis on korda saadetud wäljaspool tema territooriumi.

Artikkel 5.

Wälja ei anta:

a) kui on aegunud protsessi algamine wõi karistuse täitmine wäljaandja riigi seaduste järele;

b) kui isik, kelle wäljaandmist nõutakse, sama süüteo eest wäljaandjas riigis on süüdi mõistetud, õigeks mõistetud ehk karistusest wabastatud.

Märkus. Kohtu protsessi ajal ehk kui süüdistus on lõpetatud, wõib wäljaandmisest keelduda.

Artikkel 6.

Kui wäljaantaw isik riigis, kellelt wäljaandmist nõutakse, mõne teise süüteo eest süüdistuse all on wõi karistust kannab, siis ei anta teda wälja enne protsessi lõppu wõi enne karistuse aja möödumist wõi enne, kui see isik pole karistusest wabastatud. Teda wõib siiski ajutiselt wälja anda, tingimusel, et teda tagasi saadetakse, kui nõudja riik juurdluse ehk kohtu protsessi lõpetab.

Artikkel 7.

Ühe lepinguosalise poolt teisele wäljaantud isikut ei wõi mingisuguse enne wäljaandmist kordasaadetud teo eest süüdistada ega karistada, kui ainult selle eest, mis oli wäljaandmise põhjuseks; teda ei wõi kolmandale riigile wälja anda, wälja arwatud 10. artikli 2. lõikes ettenähtud juhtumusel, wõi artikkel 9. wastawalt antud erilise nõusoleku puhul, wõi kui nõuetaw isik peale lõpulikku õigeksmõistmist, wõi pärast wabastamist karistuse täielikku ärakandmise puhul, wõi süüdistuse lõpetamist wõi määratud karistusest wabastamist ei ole selle riigi

Article 4.

Dans aucun cas et sous aucune condition, les Parties contractantes ne seront obligées à se livrer réciproquement leurs propres nationaux, qu'ils soient indigènes ou naturalisés.

L'extradition n'aura pas lieu pour les infractions commises sur le territoire de l'Etat requis ou à bord d'un navire de sa nationalité.

Si l'infraction à raison de laquelle l'extradition est demandée a été commise en dehors du territoire de l'Etat requérant, l'extradition sera accordée seulement dans le cas où la législation de l'Etat requis admettrait, dans des circonstances analogues, la poursuite d'un fait similaire commis en dehors de son territoire.

Article 5.

L'Extradition ne sera pas accordée:

a) Quand la prescription est acquise pour l'instruction du procès ou pour l'exécution de la peine d'après les lois de l'Etat requis.

b) Quand l'individu dont on réclame l'extradition a été, dans l'Etat en question, condamné pour le même fait délictueux ou acquitté ou bien libéré de la peine.

Remarque. Pendant que l'instruction est en cours ou en cas d'ordonnance de non-lieu, l'extradition peut être refusée.

Article 6.

Si l'individu à extrader est, dans l'Etat requis, l'objet de poursuite ou subit une peine pour un autre fait, l'extradition n'aura pas lieu avant la fin de l'instruction ou avant l'expiration de la peine à subir ou avant que l'individu en question ne soit libéré de cette peine. On pourra cependant admettre l'extradition provisoire à condition qu'il soit fait retour de l'individu en question lorsque l'Etat requérant aura terminé l'enquête ou la procédure judiciaire.

Article 7.

Aucun individu, livré par l'une des Parties contractantes à l'autre, n'y pourra être poursuivi ou puni pour aucun fait commis antérieurement à l'extradition, sinon pour celui qui l'a motivé, ou ne pourra, excepté les cas mentionnés à l'article 10, alinéa 2, être livré à un Etat tiers, à moins d'un consentement spécial donné conformément à l'article 9 ou à moins que, définitivement acquitté ou remis en liberté après l'expiration complète de la peine ou bien par suite d'une ordonnance

piiridest 30 päewa jooksul lahkunud, milleks tal takistusi ei olnud, või kui ta uuesti tagasi on tulnud.

Eelmises lõikes ettenähtud kolmekümne päewase tähtaja jooksul ei tohta wäljaantud isikule milgi kujul takistusi wäljasõiduks, kui ta ei ole korda saatnud uut süütegu.

Ühe lepinguosalise poolt teisele wäljaantud isikut ei wõi selle süüteo eest, millepärast teda wälja anti, süüdistada kohtu ees, kellele ainult ajutiselt ehk erakorralistel oludel on antud erandiline wolitus sarnaste asjade harutamiseks.

Artikkel 8.

Wäljaandmise nõue esitatakse diplomaatilisel teel. Selles peab ära tähendatud olema wäljanõuetawa isiku kodakondsus ja talle tuleb juure lisada, algkirjas ehk autentilises wäljendises, kohtuotsus süüdimõistmise üle wõi wangistamise käsk, mis wälja antud kohtu poolt ehk Eestis kohtu-uurija ja Soomes kompetentse departemangu ülema („maaherra" ehk „landshövding") poolt, millises kohtuotsuses wõi wangistuse käsus täpselt ära tähendatakse süüteo laad, samuti aeg ja koht, kus ta korda saadetud. Wäljaandmise nõudele lisatakse juure nõudjas riigis makswuselolewad kriminaalseadused, mis tarwitatawad selle süüteo kohta, ja, wõimaluse mööda, wäljanõuetawa isiku tundemärkide kirjeldus.

Kui saadetud andmed puudulikud ehk kui milleski suhtes lisateateid tarwilikuks peetakse, siis wõib neid nõutada wäljaandmist soowijalt riigilt.

Wäljaandmist nõudja riik ei ole ühelgi juhtumusel kohustatud wäljanõuetawa isiku süüd tõendama.

Artikkel 9.

Artikkel 7. ettenähtud nõusoleku awaldamise nõue esitatakse diplomaatilisel teel. Selles nõudes tähendatakse ära süüteo tundemärgid, samuti kordasaatmise aeg ja koht, wõi talle lisatakse tähendatud andmeid sisaldawad paberid juure. Kui wäljaantawat isikut nõutakse kohtu alla andmiseks ja kui süütegu niisugune on, et käesolewa konwentsiooni tingimuste järele wäljaandmisest ei wõi keelduda, siis tuleb nõue rahuldada.

de non-lieu ou de libération de la peine prononcée, l'extradé n'ait négligé, nonobstant le manque de tout empêchement, de quitter le pays avant l'expiration d'un délai de trente jours ou bien s'il y retourne de nouveau.

Pendant le délai de trente jours mentionné à l'alinéa précedent, l'extradé ne sera d'aucune manière empêché de quitter le pays, à moins d'avoir commis une nouvelle infraction.

Aucun individu livré par l'une des Parties contractantes à l'autre ne pourra être poursuivi pour l'infraction qui a motivé son extradition devant un tribunal qui n'est investi que temporairement on dans des circonstances particulières du pouvoir exceptionnel de connaître de pareilles causes.

Article 8.

La demande d'extradition sera faite par la voie diplomatique. Elle devra contenir l'indication de la nationalité de l'individu dont il s'agit et être accompagnée, en original ou en expédition authentique, soit d'un jugement de condamnation rendu par un tribunal, soit d'un mandat d'arrêt émané d'un tribunal, ou en Esthonie d'un Juge d'instruction, et en Finlande d'un Préfet de département („maaherra" ou „landshövding") compétent, jugement ou mandat désignant exactement la nature de l'infraction ainsi que la date et le lieu où elle a été commise. Le texte des dispositions pénales en vigueur dans l'Etat requérant et applicables à l'infraction et, autant que possible, le signalement de l'individu réclamé seront annexés à la demande d'extradition.

Si les pièces transmises sont incomplètes ou qu'un supplément d'informations soit jugé nécessaire sous quelque rapport, l'Etat requérant pourra être invité à fournir ce qui ferait défaut.

En aucun cas, l'Etat requérant ne pourra être tenu de produire la preuve de la culpabilité de l'individu réclamé.

Article 9.

La demande du consentement prévu à l'article 7 se fera par la voie diplomatique. Cette demande indiquera la nature de l'infraction, ainsi que la date et le lieu où elle a été commise, où bien sera accompagnée de pieces fournissant les dites indications. Si la demande a pour objet la mise en accusation de l'individu livré et que l'infraction visée soit telle que, aux termes des dispositions de la présente Convention, l'extradition ne puisse être refusée, l'autorisation sera accordée.

Artikkel 10.

Kui isikut, kelle väljaandmist ühe lepinguosalise poolt käesolewa konwentsiooni eeskirjade põhjal nõutakse, samal ajal wälja nõutakse ka ühe ehk mitme teise riigi poolt, siis otsustab wäljaandja riik, missugusele nõudjatest riikidest eesõigus anda.

Kui ülaltähendatud juhtumusel väljaandmise nõuetes on ära tähendatud mitmesugused süüteod, wõib väljaandja riik, väljaandmist lubades, tingimuseks teha, et nõuetaw isik karistuse mööndumisel wälja antaks mõnele teisele riigile.

Artikkel 11.

Wormiliku nõude ootel kellegi isiku väljaandmise kohta wõib teda ajutiselt wangistada. Wangistamise palwe esitatakse diplomaatiliselt teel. Tungiwuse korral ja iseäranis kui karta on nõuetawa isiku põgenemist, wõiwad siiski alljärgnewad wõimud üksteisele otsekohe palwet saata: Eestis kohtupalati prokuratuuri liikmed ja Soomes kompetentsed departemangu ülemad („maaherra" ehk „landshövding"). Palwes tähendatakse ära süütegu, milles nõuetawat isikut süüdistatakse, aeg ja koht, kus süütegu korda saadetud ja, kui wõimalik, tähendatud isiku kodakondsus ning tundemärgid, ja teatatakse süüdimõistmise otsuseşt ehk wangistamise käsust, mis wastab artikkel 8. eeskirjadele. Peale selle tähendatakse seal, et wormiline nõue nimetatud isiku väljaandmise kohta esitatakse hiljemini.

Kui nõuetaw isik wastawalt eelkäiwatele eeskirjadele ajutiselt on wangistatud ja kui väljaandja riik kolmekümne päewa jooksul, lugedes päewast, mil nõudja riik on wangistamisest teate saanud, diplomaatilisel teel ametlikku väljaandmise nõuet wahiallawõetu kohta ei ole saanud, siis wõib wangistatud isikut wabastada.

Artikkel 12.

Väljaandmise nõusoleku saamise korral on nõudja riik kohustatud nõuetawat isikut 30 päewa jooksul wastu wõtma, lugedes päewast, mil tema teate saanud, et väljaandmine kohe wõib sündida. Selle tähtaja mööndumisel wõib wahialust isikut wabastada.

Väljaandmine sünnib väljaandja riigi poolt määratawas piiripunktis.

Article 10.

Si l'individu dont en vertu des dispositions de la présente Convention, l'extradition est demandée par l'une des Parties contractantes est en même temps réclamé par un ou plusieurs autres Etats, il appartiendra à l'Etat requis de décider auquel des Etats requérants sera donnée la préférence.

Si, dans le cas prévu ci-dessus, les demandes d'extradition visent des infractions différentes, l'Etat requis pourra, en accordant l'extradition, y mettre pour condition que l'individu réclamé sera, à l'expiration de sa peine, livré à un autre Etat.

Article 11.

En attendant la demande formelle d'extradition d'un individu, celui-ci pourra être arrêté provisoirement. La demande d'arrestation sera faite par la voie diplomatique. Toutefois, en cas d'urgence et notamment s'il y a lieu de craindre la fuite du dit individu, les autorités suivantes pourront s'adresser directement cette demande les unes aux autres, à savoir, en Esthonie les procureurs de Cour d'Appel, et en Finlande les Préfets de département („maaherra" ou „landshövding") compétents. La demande indiquera l'infraction dont l'individu dont il s'agit est inculpé, la date et le lieu où elle a été commise et, autant que possible, la nationalité de l'individu dont il s'agit et son signalement, et donnera avis de l'existence d'un jugement de condamnation ou d'un mandat d'arrêt conforme aux dispositions de l'article 8. Il y sera notifié, en outre, qu'une demande formelle d'extradition du dit individu sera faite ultérieurement.

Si l'individu dont il s'agit a été provisoirement arrêté, conformément aux dispositions précédentes, et que, dans un délai de trente jours à compter du jour où l'Etat requérant aura reçu avis de l'arrestation, l'Etat requis ne reçoit pas par la voie diplomatique une demande formelle d'extradition du détenu, l'individu arrêté pourra être remis en liberté.

Article 12.

Si l'extradition a été accordée, l'Etat requérant sera tenu de se faire délivrer l'individu réclamé dans un délai de trente jours à compter du jour où il aura reçu l'avis constatant que l'extradition peut être effectuée immédiatement. Passé ce délai, l'individu dont il s'agit pourra être mis en liberté.

L'extradition aura lieu à tel point de la frontière de l'Etat requis, qui sera désigné par ce dernier.

Artikkel 13.

Kui isik on wangistatud wastawalt käesolewa konwentsiooni eeskirjadele, siis wõetakse ära kõik wangistamise ajal tema käes olewad asjad, millel wõiks temale süükspandub teo kindlakstegemisel tähtsust olla wõi mille tagasiandmist wõidaks nõuda tsiwiilnõudja poolt, ja need asjad antakse üle wäljaandmise puhul nõudja riigi wõimudele.

Wäljaandja riik wõib nende asjade kohta tingimusi üles seada, mida ta tarwilikuks peab kolmandate isikute õigustе kindlustamiseks.

Artikkel 14.

Kui keegi isik on ühe lepinguosalise poolt wälja antud kolmandale riigile, ja kui seda isikut tarwis teise lepinguosalise riigist läbi wiia, siis ei wõi see riik, kui isik tema kodakondsuseşt ei ole, läbisõitu takistada. Läbisõidu nõue esitatakse diplomaatilisel teel, juure lisades wäljaandmise otsuse algkirja ehk autentilise wäljendise selleşt wõi tunnistuse, mis sisaldab kohtuotsuse ehk artikkel 8. eeskirjadele wastawa käsu. Needsamad eeskirjad on makswad, kui keegi isik wälja antakse kolmanda riigi poolt ühele lepinguosalisele. Läbisõit sünnib läbisõidetawa riigi teenistuses olewa agendi saatel.

Artikkel 15.

Kui süüteo jälgimisel, mil käesolewa konwentsiooni põhjal wäljaandmist peab lubatama, ühe lepinguosalise kohtuwõim peab tarwilikuks tunnistajate ülekuulamist, kes asuwad teise lepinguosalise territooriumil, ehk mõnda muud uurimise toimingut, siis esitatakse sellekohane nõue kirjalikult diplomaatilisel teel ja sellele antakse käik, niiwõrd kui seda wõimaldab selle riigi seadusandlus, kus see tunnistaja peab ülekuulatama ehk toiming läbetama.

Nõudjale riigile teatatakse parajal ajal ette, kui ta seda palub ja kui see wõimalik, aeg ja koht, kus soowitud toiming sünnib.

Artikkel 16.

Kui süüteo jälgimisel, mil wastawalt käesolewa konwentsiooni määrustele wäljaandmist peab lubatama, tarwilikuks peetakse asjade ja dokumentide esitamist, mis wõiwad teenida tõendusmaterjali-

Article 13.

Lorsqu'un individu aura été arrêté conformément aux dispositions de la présente Convention, tous les objets en sa possession lors de son arrestation, qui pourraient avoir quelque importance pour la constatation de l'infraction à lui imputée ou dont la remise pourrait être réclamée par la partie civile, seront saisis, et si l'extradition est accordée, délivrés aux autorités de l'Etat requérant.

L'Etat requis pourra faire, relativement à ces objets, toutes les réserves qu'il jugera nécessaires pour sauvegarder les droits des tiers.

Article 14.

Lorsqu'un individu est livré par l'une des Parties contractantes à un tiers et qu'il est nécessaire de le faire passer par le territoire de l'autre Partie, celle-ci ne pourra, à moins qu'il ne s'agisse d'un de ses nationaux s'opposer au passage. La demande de passage sera faite par la voie diplomatique et accompagnée soit de l'arrêté d'extradition en original ou en expédition authentique, soit d'un document contenant ún jugement ou mandat conforme aux dispositions de l'article 8. Les mêmes dispositions seront applicables si un individu est livré par un Etat tiers à l'une des Parties contractantes. Le passage aura lieu sous escorte d'un agent au service de l'Etat sur le territoire duquel il s'effectue.

Article 15.

Si dans la poursuite d'une affaire pénale où en vertu des stipulations de cette Convention, l'extradition doit être accordée, une autorité judiciaire de l'une des Parties contractantes juge nécessaire l'audition de témoins séjournant sur le territoire de l'autre Etat ou tout autre acte d'instruction, la demande en sera faite par écrit et par la voie diplomatique et il y sera donné suite dans la mesure où le permet la législation de l'Etat où le témoin doit être entendu ou bien où l'acte doit être exécuté.

L'Etat requérant sera, s'il le demande et autant que possible avisé à l'avance en temps utile de la date et du lieu où il sera procédé à la mesure sollicitée.

Article 16.

Si dans la poursuite d'une affaire pénale de l'espèce où, en vertu des stipulations de cette Convention, l'extradition doit être accordée, la production d'objets ou de docu-

na ja mis teise riigi wõimude käes, siis esitatakse sellekohane nõue diplomaatilisel teel ning sellele antakse käik, kui seda teatud juhtumustel erilised kaalutlused ei takista; wäljaandjal riigil on õigus üles seada eeltähendatud esitamise tingimusena nimetatud asjade ja dokumentide tagasiandmise kohustust.

Artikkel 17.

Käesolewas konwentsioonis ettenähtud korralduste kulud jääwad selle riigi kanda, kelle territooriumil need korraldused tehakse, wälja arwatud kulud, mis seotud artikkel 14. ette nähtud transporteerimisega läbi ühe lepinguosalise territooriumi.

Artikkel 18.

Käesolewas konwentsioonis ettenähtud asjus esitatud dokumendid tulewad prantsuse keeles kokku seada ehk neile peab selles keeles autentiline tõlge juure lisatama.

Artikkel 19.

Käesolew konwentsioon ratifitseeritakse wastawalt lepinguosaliste seadustele ja astub jõusse kümme päewa pärast ratifikatsiooni-dokumentide wahetust. Ta jääb makswaks kuue kuu jooksul lugedes päewast, mil üks lepinguosaline tema üles ütleb.

Selle tõenduseks on täisõiguslikud wolinikud käesolewale lepingule alla kirjutanud ja ta oma pitseritega warustanud.

Walmistatud kahes eksemplaris, Tallinnas, 2. jaanuaril 1925.

C. R. Pusta. E. R. Holsti.

ments propres à servir de pièces à conviction et se trouvant entre les mains des autorités de l'autre Etat, est jugée nécessaire, la demande en sera faite par la voie diplomatique et il y sera donné suite, à moins que des considérations spéciales ne s'y opposent dans un cas déterminé, et sauf le droit pour l'Etat requis de mettre pour condition à la dite production l'obligation de restituer les objets ou documents susvisés.

Article 17.

Les frais occasionnés par l'exécution des mesures prévues par la présente Convention, resteront à la charge de l'Etat sur le territoire duquel ces mesures auront été prises, à l'exception des frais de passage à travers le territoire de l'une des Parties Contractantes visé à l'article 14.

Article 18.

Les documents produits dans les affaires visées par la présente Convention devront être rédigés en langue française ou accompagnés d'une traduction authentique en cette langue.

Article 19.

La présente Convention sera ratifiée conformément aux dispositions des lois des Parties contractantes et entrera en vigueur dix jours après l'échange des ratifications. Elle demeurera en vigueur jusqu'à l'expiration d'un délai de six mois à dater de sa dénonciation par l'une des Parties contractantes.

En foi de quoi les plénipotentiaires ont signé la présente convention et y ont apposé leurs cachets.

Fait en double expédition à Tallinn, le 2 janvier 1925.

C. R. Pusta. **E. R. Holsti.**

Nr. 76. Riigikogu poolt 19. juunil 1925 a. wastu wõetud

Eesti ja Ameerika Ühisriikide wahel sõlmitud kaubandusliku kokkuleppe kinnitamise seadus*).

§ 1. Eesti ja Ameerika Ühisriikide wahel 2. märtsil 1925 aastal Washingtonis nootede wahetamise teel sõlmitud kaubanduslik kokkulepe tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Wahetatud nootede tekst ühes eestikeelse tõlkega awaldatakse koos käesolewa seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud
Riigikogu esimees A. Rei.
Sekretär J. Holberg.

Eesti Saatkond
Washington.
2. märtsil 1925.

Austatud härra,

Mul on au järgmiselt kinnitada minu arusaamist kokkuleppest, mis saawutatud Eesti Wabariigi Walitsuse ja Ühisriikide Walitsuse wahel hiljuti Washingtonis peetud läbirääkimistel käsitluse asjus, mis Eesti annab Ühisriikide kaubandusele ja mis Ühisriigid annawad Eesti kaubandusele.

Need läbirääkimised on näidanud wastastikust arusaamist mõlemate walitsuste wahel selles, et sissewoo ja wäljawoo tollide ning teiste maksude ja koormatuste asjus, mis kaubandusse puutuwad, niisama transiidi, kaubaladude ja teiste kergenduste ning kaubareisijate proowimustrite asjus, annawad Ühisriigid Eestile ja Eesti Ühisriikidele, tema territooriumidele ja asumaadele, tingimusteta enamsoodustatud riigi käsitluse ja et sisse- ehk wäljawoo lubade ja keeldude asjus Ühisriigid ja Eesti wastawalt, niiwõrd kui nad kunagi kinni peawad niisugusest korrast, annawad teise poole kaubandusele sama heatahtliku käsitluse, soodustuste, hindamise ja arwu mõttes, mis antakse mõne teise maa kaubandusele.

Esthonian Legation
Washington.
March 2, 1925.

Sir:

I have the honor to make the following statement of my understanding of the agreement reached through recent conversations held at Washington on behalf of the Government of the Republic of Esthonia and the Government of the United States with reference to the treatment which Esthonia shall accord to the commerce of the United States and which the United States shall accord to the commerce of Esthonia.

These conversation have disclosed a mutual understanding between the two Governments which is that, in respect to import, export and other duties and charges affecting commerce, as well as in respect to transit, warehousing and other facilities and the treatment of commercial travelers' samples, the United States will accord to Esthonia and Esthonia will accord to the United States, its territories and possessions, unconditional most-favored-nation treatment; and that in the matter of licensing or prohibitions of imports or exports, the United States and Esthonia, respectively, so far as they at any time maintain such a system, will accord to the commerce of the other treatment as favorable, with respect to commodities, valuations and quantities, as may be accorded to the commercy of any other country.

*) „R. T." nr. 115/116 — 1925 a.

On kokku lepitud, et

Eesti loodus- ehk tööstussaaduste sissewedu ehk käsitlus Ühisriikides, tema territooriumidel ehk asumaadel, ei tohi kõrgemate ehk muude maksude alla käia kui need, mille alla käiwad ehk saawad käima mõne wõõra maa samasuguse loodus- ehk tööstussaaduse;

Ei tohi ühtegi kõrgemat ehk muud maksu peale panna Ühisriikide, tema territooriumide ehk asumaade loodus- ehk tööstussaaduste sisseweole ehk käsitlusele Eestis kui need, mille alla käiwad ehk saawad käima mõne teise wälismaa samasuguse loodus- ehk tööstussaaduse;

Niisama ei tohi wõtta ühtegi kõrgemat ehk muud maksu Ühisriikides, tema territooriumidel ehk asumaadel wõi Eestis mingisuguste saaduste wäljaweo pealt teise lepinguosalise maale ehk mõnele tema territooriumile ehk asumaale kui neid, mille alla käib samasuguste saaduste wäljawedu mõnele teisele wälismaale;

Igasugune kergendus mõnede kaubandusse puutuwate maksude, koormatuste ehk korralduste suhtes, mis on seni antud ehk mis tulewikus wõidakse anda Ühisriikidele wõi Eesti poolt mingisugusele wälismaale, seaduse, määruse, dekreedi wõi kaubalepingu ehk kokkulepe kaudu, hakkab wiibimata maksma ilma soowiawaldust äraootamata ja ilma wastutasuta, wastawalt Eesti ja Ühisriikide ning tema territooriumide ja asumaade kaubandusse kohta.

Eeldatakse, et see kokkulepe ei puuduta:

1) käsitlust, mis Ühisriigid praegu annawad ehk tulewikus wõikse anda Kuuba ehk mõne Ühisriikide territooriumi ehk asumaa ehk Panama-Kanaali piirkonna kaubandusele wõi käsitlust, mis on lubatud ehk tulewikus lubatakse Ühisriikide kaubandusele mõne tema territooriumi ehk asumaaga, wõi tema territooriumide ehk asumaade omawahelisele kaubandusele;

2) käsitlust, mida Eesti lubab ehk tulewikus wõiks lubada Soomele, Lätile, Leedule, Wenele ehk Eestiga tolli- ehk majandusliidus olewatele riikidele, ehk kõikidele nendele riikidele, nii kaua, kui niisugust erikäsitlust ei ole lubatud mõnele teisele riigile;

3) keeldusid ja kitsendusi, mis terwishoidliku iseloomuga, ehk mis määratud inimeste, loomade ehk taimede elu kaitseks, wõi määrusi politsei- ehk maksuseaduste täitmiseks.

It is understood that

No higher or other duties shall be imposed on the importation into or disposition in the United States, its territories or possessions, of any articles the produce or manufacture of Esthonia than are or shall be payable on like articles the produce or manufacture of any foreign country;

No higher or other duties shall be imposed on the importation into or disposition in Esthonia of any articles the produce or manufacture of the United States, its territories or possessions, than are or shall be payable on like articles the produce or manufacture of any foreign country;

Similarly, no higher or other duties shall be imposed in the United States, its territories or possessions, or in Esthonia on the exportation of any articles to the other or to any territory or possession of the other, than are payable on the exportation of like articles to any foreign country;

Every concession with respect to any duty, charge or regulation affecting commerce now accorded or that may hereafter be accorded by the United States or by Esthonia, by law, proclamation, decree or commercial treaty or agreement, to any foreign country will become immediately applicable without request and without compensation to the commerce of Esthonia and of the United States and its territories and possessions, respectively.

Provided that this understanding does not relate to

1) The treatment which the United States accords or may hereafter accord to the commerce of Cuba or any of the territories or possessions of the United States or the Panama Canal Zone, or to the treatment which is or may hereafter be accorded to the commerce of the United States with any of its territories or possessions or to the commerce of its territories or possessions with one another.

2) The treatment which Esthonia accords or may hereafter accord to the commerce of Finland, Latvia, Lithuania, Russia, and or to the states in custom or economic union with Esthonia, or to all of those states, so long as such special treatment is not accorded to any other state.

3) Prohibitions or restrictions of a sanitary character or designed to protect human, animal or plant life or regulations for the enforcement of police or revenue laws.

Käesolew kokkulepe astub jõusse päewal, mil käesolewa noote ratifitseerimine Eesti Parlamendi poolt Ühisriikide walitsusele teatawaks tehakse, ja kui ta mitte ei ole waremalt makswusetaks tunnustatud wastastikusel kokkuleppel, siis jääb ta jõusse weel kolmkümmend päewa pärast tema ülesütlemise teadaande äraandmist ühe lepinguosalise poolt; peaks aga tulewikus üks lepinguosalistest poolteşt takistatud olema selle kokkuleppe tingimiste täitmisel tema seadusandliku wõimu akti läbi, siis kaotawad selleşt peale kokkuleppe kohustused oma makswuse.

Mina olekşin rõõmus Teilt saada niiwiisi saawutatud kokkuleppe kinnituşt.

Wõtke wastu, austatud härra, minu şügawama lugupidamise kinnitus.

A. Piip.

The present arrangement shall become operative on the day when the ratification of the present note by the Esthonian Parliament will be notified to the Goverment of the United States and, unless sooner terminated by mutual agreement shall continue in force until thirty days after notice of its termination shall have been given by either party; but should either party be prevented by future action of its legislature from carrying out the terms of this arrangement, the obligations thereof shall thereupon lapse.

I shall be glad to have your confirmation of the accord thus reached.

Accept, sir, the renewed assurances of my highest consideration.

A. Piip.

Riigi Departement,
Washingtonis, 2. märtsil
1925.

Austatud härra,

Mul on au järgmiselt kinnitada minu arusaamist kokkuleppest, mis saawutatud Ühisriikide Walitsuse ja Eesti Wabariigi Walitsuse wahel hiljuti Washingtonis peetud läbirääkimistel käsitluse asjus, mis Ühisriigid annawad Eesti kaubandusele ja mis Eesti annab Ühisriikide kaubandusele.

Need läbirääkimised on näidanud wastastikust arusaamist mõlemate walitsuste wahel selles, et sissewoo ja wäljawoo tollide ning teiste maksude ja koormatuste asjus, mis kaubandusse puutuwad, niisama transiidi, kaubaladude ja teiste kergenduste ning kaubareisijate proowimustrite asjus, annawad Ühisriigid Eestile ja Eesti Ühisriikidele, tema territooriumidele ja alamaadele, tingimusteta enamsoodustatud riigi käsitluse ja et sissehk wäljawoo lubade ja keeldude asjus Ühisriigid ja Eesti wastawalt, niiwõrd kui nad kumagi kinni peawad niisugusest korrast, annawad teise poole kaubandusele sama heatahtlikku käsitluse, soodustuste, hindamise ja arwu mõttes, mis antakse mõne teise maa kaubandusele.

Department of State
Washington.
March 2, 1925.

Sir:

I have the honor to make the following statement of my understanding of the agreement reached through recent conversations held at Washington on behalf of the Government of the United States and the Government of the Republic of Esthonia with reference to the treatment which the United States shall accord to the commerce of Esthonia and which Esthonia shall accord to the commerce of the United States.

These conversations have disclosed a mutual understanding between the two Governments which is that, in respect to import, export and other duties and charges affecting commerce, as well as in respect to transit, warehousing and other facilities and the treatment of commercial travelers' samples, the United States will accord to Esthonia and Esthonia will accord to the United States, its territories and possessions, unconditional most-favored-nation treatment; and that in the matter of licensing or prohibitions of imports or exports, the United States and Esthonia, respectively, so far as they at any time maintain such a system, will accord to the commerce of the other treatment as favorable, with respect to commodities, valuations and quantities, as may be accorded to the commerce of any other country.

On kokku lepitud, et

Eesti loodus- ehk töötusfaaduste sissewedu ehk käsitlus Ühisriikides, tema territooriumidel ehk asumaadel, ei tohi kõrgemate ehk muude maksude alla käia kui need, mille alla käiwad ehk saawad käima mõne wõõra maa samasuguseд loodus- ehk töötusfaaduseд;

Ei tohi ühtegi kõrgemat ehk muud maksu peale panna Ühisriikide, tema territooriumide ehk asumaade loodus- ehk töötusfaaduste sisseweole ehk käsitlusele Eestis kui need, mille alla käiwad ehk saawad käima mõne teise wälismaa samasuguseд loodus- ehk töötusfaaduseд;

Niisama ei tohi wõtta ühtegi kõrgemat ehk muud maksu Ühisriikides, tema territooriumidel ehk asumaadel wõi Eestis mingisuguste faaduste wäljaweo pealt teise lepingulisse maale ehk mõnele tema territooriumile ehk asumaale kui neid, mille alla käib samasuguste faaduste wäljawedu mõnele teisele wälismaale;

Igasugune kõrgendus mõnede kaubandusje puutuwate maksude, koormatuste ehk korralduste suhtes, mis on seni antud ehk mis tulewikus wõidakse anda Ühisriikide wõi Eesti poolt mingisugusele wälismaale, seaduse, määruse, dekreedi wõi kaubalepingu ehk kokkuleppe kaudu, hakkab wiibimata maksma ilma soowiawaldust äraootamata ja ilma wastutasuta, wastawalt Eesti ja Ühisriikide ning tema territooriumide ja asumaade kaubanduse kohta.

Eeldatakse, et see kokkulepe ei puuduta:

1) käsitlust, mis Ühisriigid praegu annawad ehk tulewikus wõiksid anda Kuuba ehk mõne Ühisriikide territooriumi ehk asumaa ehk Panama-Kanaali piirkonna kaubandusele wõi käsitlust, mis on lubatud ehk tulewikus lubataksje Ühisriikide kaubandusele mõne tema territooriumi ehk asumaaga, wõi tema territooriumide ehk asumaade omawahelisele kaubandusele;

2) käsitlust, mida Eesti lubab ehk tulewikus wõiks lubada Soomele, Lätile, Leedule, Wenele ehk Eestiga tolli- ehk majandusliidus olewatele riikidele, ehk kõikidele neudele riikidele, nii kaua, kui niisugust erikäsitlust ei ole lubatud mõnele teisele riigile;

3) keeldusid ja kitsendusi, mis terwishoidliku iseloomuga, ehk mis määratud inimeste, loomade ehk taimede elu kaitseks, wõi määrusi politsei- ehk maksuseaduste täitmiseks.

It is understood that

No higher or other duties shall be imposed on the importation into or disposition in the United States, its territories or possessions, of any articles the produce or manufacture of Esthonia than are or shall be payable on like articles the produce or manufacture of any foreign country;

No higher or other duties shall be imposed on the importation into or disposition in Esthonia of any articles the produce or manufacture of the United States, its territories or possessions, than are or shall be payable on like articles the produce or manufacture of any foreign country;

Similarly, no higher or other duties shall be imposed in the United States, its territories or possessions, or in Esthonia on the exportation of any articles to the other or to any territory or possession of the other, than are payable on the exportation of like articles to any foreign country;

Every concession with respect to any duty, charge or regulation affecting commerce now accorded or that may hereafter be accorded by the United States or by Esthonia, by law, proclamation, decree or commercial treaty or agreement, to any foreign country will become immediately applicable without request and without compensation to the commerce of Esthonia and of the United States and its territories and possessions, respectively.

Provided that this understanding does not relate to

1) The treatment which the United States accords or may hereafter accord to the commerce of Cuba or any of the territories or possessions of the United States or the Panama Canal Zone, or to the treatment which is or may hereafter be accorded to the commerce of the United States with any of its territories or possessions or to the commerce of its territories or possessions with one another.

2) The treatment which Esthonia accords or may hereafter accord to the commerce of Finland, Latvia, Lithuania, Russia, and or to the states in custom or economic union with Esthonia, or to all of those states, so long as such special treatment is not accorded to any other state.

3) Prohibitions or restrictions of a sanitary character or designed to protect human, animal or plant life or regulations for the enforcement of police or revenue laws.

Käesolew kokkulepe astub jõusse päewal, mil käesolewa noote ratifitseerimine Eesti Parlamendi poolt ühisriikide walitsusele teatawaks tehakse, ja kui ta mitte ei ole waremalt makswusetaks tunnustatud wastastikusel kokkuleppel, siis jääb ta jõusse weel kolmkümmend päewa pärast tema ülesütlemise teadaande äraandmist ühe lepinguosalise poolt; peaks aga tulewikus üks lepinguosalistest poolteşt takistatud olema selle kokkuleppe tingimiste täitmisel tema seadusandliku wõimu akti läbi, siis kaotawad selleşt peale kokkuleppe kohustused oma makswuse.

Mina olen rõõmus Teilt saada niiwiisi saawutatud kokkuleppe kinnituşt.

Wõtke wastu, austatud härra, minu jügawama lugupidamise kinnitus.

Charles E. Hughes.

The present arrangement shall become operative on the day when the ratification of the present note by the Esthonian Parliament will be notified to the Government of the United States and, unless sooner terminated by mutual agreement shall continue in force until thirty days after notice of its termination shall have been given by either party; but should either party be prevented by future action of this arrangement, the obligations thereof shall thereupon lapse.

I shall be glad to have your confirmation of the accord thus reached.

Accept, Sir, the renewed assurances of my highest consideration.

Charles E. Hughes.

Nr. 77. Riigikogu poolt 19. juunil 1925 a. wastu wõetud

Eesti ja Türgi wahelise sõprusleping kinnitamise seadus*).

§ 1. Sõprusleping Eesti ja Türgi wahel, mis sõlmitud Warssawis 1. detsembril 1924 a., tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Lepingu tekst awaldatakse ühes käesoleva seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu abiesimees T. Kalbus.

Abisekretär J. Piiskar.

Sõprusleping Eesti ja Türgi wahel.

Eesti ühelt poolt ja Türgi teiselt poolt, juhitud ühiselt tõsiselt soowist luua ning kindlustada tõsise sõpruse sidemeid Eesti Wabariigi ja Türgi Wabariigi wahel ja olles kindlas usus, et läbikäimine mõlema riigi wahel, kui see kord juba loodud, kasuks tuleb nende rahwaste edule ja heale käekäigule, on otsustanud sõlmida Sõpruslepingu ja nimetanud selleks otstarbeks oma täisõiguslikkudeks wolinikkudeks:

Eesti Wabariigi Riigiwanem:

Tema Ekstsellents härra Johan Leppik'u, Eesti Wabariigi erakorralise saadiku ja täiswolilise ministri Warssawis,

Türgi Wabariigi President:

Tema Ekstsellents härra Dr. Ibrahim Taliy Bey, Türgi Wabariigi erakorralise saadiku ja täiswolilise ministri Warssawis,

kes peale oma wolituste wahetust, mis heas ja nõuetawas wormis leiti olewat, kokku leppisid järgmises:

Artikkel 1.

Rikkumatu rahu ja tõsine ning alaline sõprus peawad walitsema Eesti Wabariigi ja Türgi Wabariigi ning samuti mõlema Lepinguosalise kodanikkude wahel.

Traité d'Amtié entre l'Esthonie et la Turquie.

L'Esthonie d'une part et la Turquie d'autre part également et sincèrement désireuses d'établir et de consolider les liens de sincère amitié entre la République d'Esthonie et la Republique Turque et pénétrées de la même conviction que les relations entre les deux Etats une fois établies, serviront à la prospérité et au bien-être de leurs nations respectives, ont résolu de conclure un Traité d'Amitié et ont à cet effet nommé pour leur Plénipotentiaires, savoir:

Le Chef d'Etat de la République d'Esthonie:

S. Ex. M. John Leppik, Envoyé Extraordinaire, Ministre Plénipotentiaire de la République d'Esthonie à Varsovie,

Le Président de la République Turque:

S. Ex. M. le Docteur Ibrahim Taliy Bey, Envoyé Extraordinaire, Ministre Plénipotentiaire de la République Turque à Varsovie,

lesquels après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, ont convenu des dispositions suivantes:

Article 1.

Il y aura paix inviolable et amitié sincère et perpétuelle entre la République d'Esthonie et la République Turque, ainsi qu'entre les citoyens des deux Parties.

*) „R. T." nr. 115/116 — 1925 a.

Artikkel 2.

Kõrged lepinguosalised on ühiselt nõus looma diplomaatilisi vahekordi mõlema Riigi vahel vastavalt rahvusvahelise õiguse põhimõtetele; nemad lepivad kokku, et nende diplomaatilistele esitajatele vastastikku kummagi poole territooriumil osaks saab ümberkäimine nagu see kindlaks on kujunenud üldise avaliku rahvusvahelise õiguse üldiste põhimõtete kohaselt.

Artikkel 3.

Käesolew leping tuleb ratifitseerida ja ratifitseerimiskirjad nii pea kui võimalik Warsawis vahetada. Ta astub jõusse wiieteistkümnendal päewal peale ratifitseerimiskirjade vahetust.

Mille kinnituseks täisõiguslikud wolinikud käesolewale lepingule alla on kirjutanud ja oma pitsatid siia juure kinnitanud.

Tehtud kahes eksemplaris Warsawis 1-sel detsembril 1924. a.

J. Leppik.
Ibrahim Taliy Bey.

Article 2.

Les Hautes Parties Contractantes sont d'accord pour établir les relations diplomatiques entre les deux Etats conformément aux principes du droit des gens; Elles conviennent que les Représentants diplomatiques de chacune d'Elles recevront, à charge de réciprocité, dans le territoire de l'Autre, le traitement consacré par les principes généraux du droit international public général.

Article 3.

Le présent Traité sera ratifié et les ratifications en seront échangées à Varsovie le plus tôt que faire se pourra. Il entrera en vigueur le quinzième jour après l'échange des ratifications.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs ont signé le présent Traité et y ont apposé leurs sceaux.

Fait en double à Varsovie, le 1-er Décembre 1924.

Leppik Dr. Ibrahim Taliy Bey.

Nr. 79. Riigikogu poolt 19. juunil 1925. a. wastu wõetud

Eesti ja Poola wahelise konsulaarkonwentsiooni kinnitamise seadus*).

§ 1. Eesti ja Poola wahel 11. jaanuaril 1924. a. sõlmitud konsulaarkonwentsioon tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Konwentsioon ühes eestikeelse tõlkega awaldatakse ühes käesolewa seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees A. Rei.

Sekretär J. Holberg.

Konsulaarkonwentsioon Eesti ja Poola wahel.

Eesti ühelt poolt ja Poola teiselt poolt, soowides oma wastawatele territooriumidele konsulaarametnikkude määramise asjus kokku leppida ja peakonsulite, konsulite, asekonsulite ja konsulaaragentide õigusi, eesõigusi ja immuniteete, samuti ka wolitusi kindlaks määrata, otsustasid konsulaarkonwentsiooni sõlmida ja nimetasid selleks oma täiswolinikkudeks:

Eesti Wabariigi Walitsus:

Härra Friedrich Akel'i, wälisministri,

Poola Wabariigi President:

Härra Tadeusz Dobrzynski, erakorralise saadiku ja täiswolilise ministri Tallinnas,

Härra Dr. Karol Poznanski, büroo juhataja wälisministeeriumis,

kes pärast oma heas ja tarwilikus korras leitud täiswolituste wahetamist järgmistes artiklites kokku leppisid:

Artikkel 1.

Konsuliteks ja konsulaarametnikkudeks loetakse käesolewa konwentsiooni mõttes kõik konsulaarteenistuse ametnikud, kes lepinguosaliste riikide konsulaarmäärustes äratähendatud kohustusi täida-

Convention Consulaire entre l'Esthonie et la Pologne.

L'Esthonie d'une part et la Pologne d'autre part désirant s'entendre sur l'admission dans leurs territoires respectifs de fonctionnaires consulaires et de déterminer les droits, privilèges et immunités réciproques des Consuls Généraux, Consuls, Vice-Consuls et Agents Consulaires, ainsi que définir leurs pouvoirs, ont résolu de conclure une Convention Consulaire et à cet effet ont nommé pour leurs Plénipotentiaires, savoir:

Le Gouvernement de la République d'Esthonie:

Monsieur Frédérick Akel, Ministre des Affaires Etrangères,

Le Président de la République Polonaise:

Monsieur Tadeusz Dobrzynski, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire à Tallinn,

Monsieur le Dr. Karol Poznanski, Chef de Division au Ministère des Affaires Etrangères,

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Article premier.

Sont considérés comme Consuls et fonctionnaires consulaires au sens de la présente Convention tous les fonctionnaires du service consulaire qui sont appelés à remplir des

*) „R. T." nr. 117/118 ja parandatud eestikeelne tõlge nr. 171/172 — 1925 a.

13

wad, ſ. t. peakonſulid, konſulid, aſekonſulid, konſulaaragendid, konſulaarſekretäärid ja -attaſheed.

Peakonſulid, konſulid, aſekonſulid ja konſulaaragendid wõiwad olla kutſeliſed konſulaaraametnikud (consules missi) wõi ametnikud ad honorem (consules electi). Käesolewa konwentſiooni eeskirjad makſawad wiimaste kohta ainult ſel määral, kui wõrd ſelle riigi konſulaarmääruſed, kes neid on nimetanud, neid õigustawad käesolewas konwentſioonis äratähendatud õigusi tarwitama ja kohuſeid täitma.

Mõlemad lepinguoſaliſed wõiwad teiſe poole ſadamatesſe, linnadesſe ja maakohtadesſe peakonſuleid, konſuleid, aſekonſuleid ja konſulaaragente paigutada. Igatahes jääb lepinguoſaliſtel õigus kohti ära tähendada, kus konſulaaraametnikkude aſumine neile kohane ei ole; aruſaadawalt ei wõi ſee kitſendus ühe lepinguoſaliſe kohta maksta, kui ta ſamuti kõigi teiste riikide kohta ei maksa.

Artikkel II.

Igalpool, kus käesolewas konwentſioonis kõne „konſuliſt", mõeldakſe ſelle all peakonſuleid, konſuleid ja aſekonſuleid; ſamuti mõeldakſe „konſulaadi" all peakonſulaate, konſulaate ja aſekonſulaate.

Artikkel III.

Päraſt wolituſte eſitamiſt wõetakſe konſulid waſtu ja tunnuſtatakſe waſtaſtikku nende eeskirjade ja worminõuete kohaſelt, mis nende aſupaigamaal maksma on pandud.

Wolituſte eſitamiſe juures määratakſe ära konſulaadi ringkond; igaſt edaſpidiſeſt muudatuſeſt ſelle ringkonna aſjus teatatakſe teiſe lepinguoſaliſe wälisministeeriumile.

Oma ülesannete takistamata täitmiſeks antakſe konſulitele wiiwituſeta ja makſuta ſellekohane tunnuſtuskiri wälja, ja ſelle tunnuſtuskirja põhjal teeb konſulaarringkonna kõrgem walitſuswõim ajawiitmata tarwilikud korralduſed, et nad oma ametkohuſte täitmiſele wõikſid aſuda, ja et neil wiimaſtega ühenduſesolewat puutumatuſt ja wabaſtuſi oleks lubatud kaſutada.

fonctions définies par les règlements consulaires des Parties respectives, c'est à dire les Consuls Généraux, les Consuls, les Vice-Consuls, les Agents Consulaires, les Secrétaires et les Attachés Consulaires.

Les Consuls Généraux, Consuls, Vice-Consuls et les Agents Consulaires pourront être des fonctionnaires consulaires de carrière *(consules missi)* ou bien des fonctionnaires ad honorem *(consules electi)*. Les stipulations de la présente Convention ne s'appliquent à ces derniers que dans la mesure ou le règlement consulaire de l'Etat qui les a nommés les autorise à exercer les droits et à remplir les fonctions, énumérés dans la présente Convention.

Chacune des Parties Contractantes aura la faculté d'établir des Consuls Généraux, des Consuls, des Vice-Consuls ou des Agents Consulaires dans les ports, villes et places de l'autre Partie.

Les Parties Contractantes se réservent toutefois le droit de désigner les localités où il ne leur conviendra pas d'admettre des fonctionnaires consulaires; cette réserve, bien entendu, ne pourra être appliquée à l'une des Parties Contractantes sans l'être également à toutes les Puissances.

Article II.

Partout où dans la présente Convention il est question de „Consul" — on entend par cela les Consuls Généraux, les Consuls et les Vice-Consuls; de même, par „Consulat" — on entend les Consulats Généraux, les Consulats et les Vice-Consulats.

Article III.

Les Consuls seront réciproquement admis et reconnus selon les règles et formalités, établies dans les pays de leur résidence, après la présentation de leurs lettres de provision.

Lors de la présentation des lettres de provision sera indiquée la circonscription du Consulat; tout changement ultérieur relatif à cette circonscription sera communiqué au Ministère des Affaires Etrangères de l'autre Partie Contractante.

L'exéquatur nécessaire pour le libre exercice de leurs fonctions sera délivré aux Consuls sans retard et sans frais, et sur la production du dit exéquatur les autorités supérieures de leurs circonscriptions consulaires prendront immédiatement les mesures nécessaires pour qu'ils puissent s'acquitter des devoirs de leur charge et qu'ils soient admis à la jouissance des immunités et exemptions qui y sont attachés.

Oma ülesannete täitmisel ja ametlikkudel talitustel on konsulitele kindlustatud kõige suurem kaasabi ja kõige heatahtlikum toetus selle maa võimude poolt, kus nad asuvad.

Artikkel IV.

Kutsekonsulid võivad oma konsulaarringkondade sadamatesse, linnadesse ja alevitesse konsulaaragente nimetada, kui teise lepinguosalise välisministeeriumilt selleks nõusolek antud. Agendid varustatakse konsuli poolt, kes neid nimetanud, sellekohase patendiga ja nad täidavad oma kohustusi viimase ettekirjutustel ja vastutusel ning kasutavad käesolevas konventsioonis kindlaksmääratud eesõigusi ja puutumatust.

Artikkel V.

Konsulite ehk konsulaaragentide äraoleku ehk surma või teiste takistuste korral täidavad asekonsulid, konsulaarsekretäärid ja konsulaarattasheed täie õigusega ajutiselt konsulaarkohustusi lepinguosaliste riikide määrustes ettekirjutatud korras.

Kohalikud võimud peavad neile toetust ja kaitset pakkuma ja nende ajutise tegevuse jookul vabastuste, prärogatiivide, puutumatuse ja eesõiguste kasutamise kindlustama, mis käesolev konventsioon konsulitele ja konsulaaragentidele annab.

Artikkel VI.

Konsulid ja konsulaaragendid võivad maja välise ukse kohale, kus konsulaadi ehk konsulaaragentuuri bürood asuvad, oma rahvuse vapi kinnitada pealkirjaga „.... konsulaat ehk konsulaaragentuur" ja konsulaarmajale avalikkude pidustuste päevadel, niisama ka teistel juhtumistel, mil see viisiks, oma riigi lipu välja panna; arusaadavalt ei või väliseid märke kunagi asiliõiguse andjateks pidada.

Samuti võivad nad oma rahvuse vapi ja oma riigi lipu laevadele ja maa-sõiduriistadele paigutada, mida nad oma ametikohuste täitmisel tarvitavad, kusjuures käesolevas artikli tähendus asiliõiguse kohta maksma jääb.

Artikkel VII.

Mõlema lepinguosalise konsulid ja konsulaaragendid kasutavad teises lepinguosalises riigis wa-

Dans l'exercice de leurs fonctions et dans l'accomplissement de leurs missions officielles les Consuls sont assurés de trouver auprès des autorités du pays de leur résidence le plus large concours et l'appui le plus bienveillant.

Article IV.

Les Consuls de carrière pourront nommer des Agents Consulaires dans les ports, villes et places de leurs circonscriptions consulaires respectives, sauf l'approbation préalable du Ministère des Affaires Etrangères de l'autre Partie Contractante. Ces Agents seront munis d'un brevet délivré par le Consul qui les aura nommés et ils exerceront leurs fonctions sous les ordres et sous la responsabilité de ce dernier et jouiront des privilèges et immunités, stipulés par la présente Convention.

Article V.

En cas d'empêchement, d'absence ou de décès des Consuls et des Agents Consulaires, les Vice-Consuls, les Secrétaires et les Attachés Consulaires seront de plein droit admis, dans l'ordre prescrit par les règlements de chacune des Parties Contractantes, à exercer par interim les fonctions consulaires.

Les autorités locales devront leur prêter assistance et protection et leur assurer pendant leur gestion interimaire la jouissance des exemptions, prérogatives, immunités et privilèges, reconnus par la présente Convention aux titulaires.

Article VI.

Les Consuls et les Agents Consulaires pourront placer au-dessus de la porte extérieure de la maison où sont installés les bureaux du Consulat ou de l'Agence Consulaire l'écusson de leur nation avec l'inscription: „Consulat ou Agence Consulaire de . . . . .", et arborer le pavillon de leur pays sur la maison consulaire aux jours des solennités publiques ainsi que dans d'autres circonstances d'usage; il est bien entendu que ces marques extérieures ne pourront jamais être interprétées comme constituant un droit d'asile.

Ils pourront également, sous les réserves formulées dans le présent article en ce qui concerne le droit d'asile, placer les armes de leur nation et arborer le pavillon de leur pays sur les bâteaux et voitures qu'ils monteront dans l'exercice de leurs fonctions.

Article VII.

Les Consuls et les Agents Consulaires de chacune des Parties Contractantes jouiront

bastusi korteriandmise kohustuse ning sõjaväeliste rahaliste ja naturaal-koormatuste suhtes, samuti kõigi otsemaksude suhtes, mis nende riikide mõne valitsuseüksuse poolt peale pandud ja mis kannavad isiklikkude maksude iseloomu, tingimusel, et nad oleksid selle lepinguosalise kodanikud, kes neid on nimetanud, ja et nad kaubanduselt ehk mingisuguselt tööstuselt või mõneşt muust kutsetegevuselt osa ei võtaks; viimastel juhtumistel käib nende kaubanduslik ehk tööstuslik tegevus samasuguste maksude ja koormatuste alla kui teistel eraisikutel.

Niipalju, kui see puutub vabastustesse otsemaksude suhtes, siis on arusaadav, et ainult kutselised konsulaarametnikud kasutavad neid vabastusi, kuid milgi juhtumisel mitte suuremal määral kui lepinguosaliste diplomaatilised esitajad.

Käesolewa artikli esimeses lõikes nimetatud eesõigused ja vabastused antakse samuti teistele konsulaarteeniştuses seiswatele ametnikkudele, kui nad on kutseametnikud ja selle riigi kodanikud, kes neid on nimetanud.

Arusaadawalt ei ole üksi konsulaarametnik vaba maksudest kinniswara pealt, mis tal selles riigis asub, kus ta oma ametkohuseid täidab, samuti ka kapitaalide maksudest, mis ta samas riigis tööstus- ehk kaubandusettewõtetesse mahutanud.

Konsulitel ja konsulaaragentidel, samuti ka käesolewa artikli 3. lõikes nimetatud konsulaarametnikkudel on õigus teise lepinguosalise territooriumile tulles, oma wallaswara, mööblit ja majapidamise riistu, mis temal tarwituseł, sisse tuua ilma tolli- ja kõigi teiste maksudeta, mis lepinguosaliste riikide poolt wallaswara sisseweol wõetakse. See eeskiri ei maksa tarwitusainete kohta.

Konsuleid, konsulaaragente, konsulaarsekretääre ja -attaşeesid, kes on selle riigi kodanikud, kes neid nimetanud, ei wõi arreteerida ega eeluurimiseks wangistada, wälja arwatud süütegude puhul, mis nende asupaiga riigi mõne piirkonna kohaliku seadusandluse põhjal kuuluwad enam kui aastase wangistuse wõi suurema karistuse alla.

Konsuli, konsulaaragendi, -sekretääri ehk teiste konsulaarametnikkude arreteerimise wõi kohtu alla andmise korral teatab selle riigi walitsus, kelle territooriumil arreteerimine ehk kohtu alla andmine

dans l'autre Partie de l'exemption des logements, contributions et prestations militaires, ainsi que de toutes contributions directes, imposées par une autorité quelconque des Etats respectifs qui ont le caractère d'impôts personnels, à condition qu'ils soient ressortissants de la Partie Contractante qui les a nommés et à moins qu'ils ne fassent du commerce ou qu'ils n'exercent quelque industrie ou autre profession; dans le dernier cas ils seront soumis quant à leur commerce ou leur industrie aux même taxes, charges et impositions que les autres particuliers.

En tant qu'il s'agit toutefois de l'exemption des impositions directes, il est bien entendu que seuls les fonctionnaires consulaires de carrière pourront jouir de cette exemption, et en aucun cas dans une plus grande étendue que les représentants diplomatiques des Parties Contractantes.

Les privilèges et exemptions mentionnés à l'alinéa premier du présent article seront également accordés aux autres fonctionnaires du service consulaire en tant qu'ils auront le caractère des fonctionnaires de carrière et qu'ils seront ressortissants de l'Etat qui les a nommés.

Il est entendu qu'aucun fonctionnaire consulaire ne sera exempt des impôts sur les immeubles qu'il posséderait ou sur les capitaux qu'il aurait engagés dans des entreprises industrielles ou commerciales dans le pays où il exerce ses fonctions.

Les Consuls et les Agents Consulaires ainsi que les fonctionnaires consulaires mentionnés à l'alinéa 3 du présent article seront autorisés, en se transférant sur le territoire de l'autre Partie Contractante, à faire entrer sans payer des droits de douane ou toutes autres contributions imposées par les Etats respectifs à l'occasion d'importation des biens meubles, leur mobilier et les ustensiles de ménage pris en usage. Cette disposition ne s'applique pas aux articles de consommation.

Les Consuls, les Agents Consulaires, les Secrétaires et les Attachés Consulaires, ressortissants de l'Etat qui les a nommés, ne pourront être mis en état d'arrestation ou d'emprisonnement préventif, excepté pour les infractions qui en vertu de la législation locale d'une région quelconque du pays de la résidence sont punissable d'une peine d'emprisonnement au-dessus d'une année ou d'une peine plus grande.

En cas d'arrestation ou de mise en accusation d'un Consul, d'un Agent Consulaire, d'un Secrétaire ou d'autres fonctionnaires consulaires, le Gouvernement de l'Etat sur le

ſündimud, ſelleſt ajawiitmata ſelle riigi diplomaatiliſele eſitajale, kes konſulaarametniku nimetanud.

Konſulid, konſulaaragendid, ſekretäärid ja konſulaarattaſheed, alaliſed wõi ajutiſed, kes ſelle riigi kodanikud, kes neid on nimetanud, ei allu nende aſupaiga riigi kohtutele, oma ameti talituste suhtes, mis nende poolt nende õiguste piirides toimetatud, mis nende maa konſulaarmääruste järele neile antud.

Artikkel VIII.

Konſulid, konſulaaragendid, konſulaarſekretäärid ja -attaſheed, peawad waſtu wõtma kutſe tunnistajaks tulla, mis neile ametliku kirjawahetuſe kujul ja ilma karistuſe kohaldamiſeta mitteilmumiſe korral ſaadetakſe ſelle riigi kohtute poolt, kus nad aſuwad. Kui konſulid ja konſulaaragendid on konſulaatide ja konſulaaragentuuride juhatajad ja neid nimetanud riigi kodanikud, ſiis wõiwad nad igatahes mitteilmumiſe ſeaduslikkude wabandawate põhjuſtena ette tuua takiſtuſi, mis järgnewad haiguſeſt ehk teeniſtuſe tungiwateſt wajadusteſt, wälja arwatud juhtumiſed, mil nende tunniſtuſe andmiſt nõutakſe kriminaalaſjus ſüütegude kohta, mis konſuli aſupaiga riigi mõne piirkonna kohaliku ſeadusandluſe järele kuuluwad enam kui aaſtaſe wangiſtuſe wõi ſuurema karistuſe alla.

Juhtumiſel, kui konſulid ja konſulaaragendid eelnimetatud põhjuſtel kohtuſſe ei ilmu, lähewad kohtuwõimud nende teeniſtuskohta wõi elukohta, et oma riigi ſeadusandluſes ettenähtud kujul neilt ärijalikke ſeletuſi nõutada wõi ſuuſõnaliſi tunniſtuſi waſtu wõtta.

Konſulid, konſulaaragendid, ſekretäärid ja teiſed konſulaarametnikud, kes on ſelle riigi kodanikud, kes neid nimetanud, wõiwad keelduda neil hoiulolewaid dokumente eſitamaſt ja näitamaſt, põhjendades ſeda riigi ſaladuſega.

Juhtumiſel, kui kohtuwõimud käesolewas artiklis ettenähtud wabanduſt ja erandut põhjendatuks ei tunnuſta, ei wõi nad tähendatud konſulaarametnikkude waſtu mingit ſunniabinõu tarwituſele wõtta, waid niiſuguſed raskuſed tulewad lahendada diplomaatiliſel teel.

territoire duquel l'arrestation ou la mise en accusation a eu lieu en informera sans délai le représentant diplomatique de l'Etat auquel appartient le dit fonctionnaire consulaire.

Les Consuls, les Agents Consulaires, les Secrétaires et les Attachés Consulaires, titulaires ou intérimaires, ressortissants de l'Etat qui les a nommés, ne seront pas justiciables des tribunaux de l'Etat de leur résidence, à raison des actes de leurs fonctions, accomplis par eux dans les limites des attributions qui leurs sont reconnues par le règlement consulaire de leur pays.

Article VIII.

Les Consuls, les Agents Consulaires, les Secrétaires et les Attachés Consulaires devront déférer aux invitations qui leur seront adressées, sous forme de correspondance officielle et sans menace de sanctions pénales en cas de non comparution, par les tribunaux de l'Etat de leur résidence à l'effet de comparaître comme témoins.

Les Consuls et les Agents Consulaires, à condition qu'ils soient Chefs de Consulats et des Agences Consulaires et ressortissants de l'Etat qui les a nommés, pourront toutefois faire valoir comme motifs légitimes d'excuse les empêchements résultant d'une maladie ou de nécessités urgentes du service, excepté dans les cas où leur témoignage serait requis dans les affaires pénales concernant les infractions qui, en vertu de la législation locale d'une région quelconque du pays de la résidence, sont punissables d'une peine de prison au-dessus d'une année ou d'une peine plus grande.

Dans le cas où pour les raisons précitées les Consuls et les Agents Consulaires ne se présenteraient pas devant les tribunaux, les autorités judiciaires se rendront à leur bureaux ou à leurs habitations, afin de leur demander une déposition par écrit sous la forme prévue par la législation du pays ou de recueillir leur témoignage.

Les Consuls, les Agents Consulaires, les Secrétaires et les autres fonctionnaires consulaires, ressortissants de l'Etat qui les a nommés, pourront se refuser à déposer ou à produire des documents dont ils seraient détenteurs, en opposant le secret d'Etat.

Au cas où les autorités judiciaires n'admettraient pas comme fondées l'excuse et l'exception prévues par le présent article, elles devront s'abstenir de toute mesure coërcitive à l'égard des fonctionnaires consulaires susnommés, toutes les difficultés de cette nature devant être réglées par la voie diplomatique.

Artikkel IX.

Konsulaararhiivid on alati puutumatud ja kohalikud võimud ei või milgi ettekäändel neis olevaid raamatuid, pabereid ja teisi asju järele vaadata ehk ära võtta. Need raamatud, paberid ja teised asjad peavad alati täiesti eraldatud olema raamatutest ja pabereitest, mis puutuvad kaubandusse ja tööstusesse, mille alal konsulaarametnikud võivad tegevad olla, samuti ka nende eradokumentidest.

Konsulaatide ja konsulaaragentuuride ametlikud ruumid on igal ajal puutumatud. Kohalikud võimud ei või ühelgi ettekäändel — välja arvatud juhtumine, kus asi puutub siiüteo jälgimisse, mis asupaiga riigi mõne piirkonna kohaliku seadusandluse järele kuulub enam kui aastase vangistuse või suurema karistuse alla — tungida ametlikkudesse ruumidesse, ja milgi juhtumisel ei või nad järele vaadata ehk ära viia sealolevaid ametlikke pabereid.

Arusaadavalt ei või konsulaarruumid milgi juhtumisel asilikohaks olla.

Kui konsul või konsulaaragent, keda kohalik kohtu- ja administratiivvõim on palunud temal olevaid käesoleva konventsiooni VIII artikli 4. lõikes ette nähtud dokumente välja anda ehk ette näidata, seda keeldub tegemast, siis ei või kohtu- ega administratiivvõim selle konsulaarametniku vastu mingit sunniabinõu tarvitusele võtta; sellelaadilised raskused tulevad diplomaatilisel teel lahendada.

Artikkel X.

Mõlema lepinguosalise riigi konsulitel ja konsulaaragentidel on õigus oma riigi kodanikke toetada ja rahvuswahelise õiguse ja kommete järele oma võimu piirides oma riigi kodanikkude õigusi ja huvisid kaitsta.

Selleks võivad nad kõigi oma ringkonna kohtu- ja administratiivvõimude ees protestiga esineda mõlema riigi vahel sõlmitud lepingute ehk konventsioonide igasuguse rikkumise ja kõige ülekohtu vastu, millede üle nende kodanikud võikid kaebada. Kui nende ringkonna kohalikud võimud nende awaldusi vastu ei võta, siis võivad nad ainult sel korral otsekohe selle riigi valitsuse poole pöörata, kus nad asuvad, kui nende riigil seal diplomaatiline esitaja puudub.

Article IX.

Les archives consulaires seront inviolables en tout temps et les autorités locales ne pourront sous aucun prétexte visiter ou saisir les livres, les papiers et autres objets qui en font partie. Ces livres, papiers et autres objets devront toujours être complètement séparés des livres et papiers relatifs au commerce ou à l'industrie que pourraient exercer les fonctionnaires consulaires respectifs et de leurs documents privés.

Les locaux officiels des Consulats et des Agences Consulaires seront en tout temps inviolables. Les autorités locales ne pourront sous aucun prétexte — excepté le cas où il s'agit de poursuivre une infraction qui en vertu de la législation locale d'une région quelconque du pays de la résidence est punissable d'une peine d'emprisonnement au-dessus d'une année ou d'une peine plus grande — pénétrer dans les locaux officiels et dans aucun cas ne pourront visiter ou saisir les papiers officiels qui s'y trouvent.

Ils est bien entendu que les locaux consulaires ne pourront dans aucun cas servir de lieu d'asile.

Si un Consul ou un Agent Consulaire requis par l'autorité judiciaire ou administrative locale de se dessaisir de pièces (prévues à l'alinéa 4 de l'article VIII de la présente Convention) qu'il détient ou de les produire se refuse à le faire, l'autorité judiciaire ou administrative ne pourra user à l'égard du fonctionnaire consulaire d'aucune mesure coërcitive, les difficultés de cette nature devant être reglées par la voie diplomatique.

Article X.

Les Consuls et les Agents Consulaires des Parties Contractantes sont admis à protéger leurs nationaux et défendre en vertu du droit et usages internationaux et dans les limites de leur compétence tous les droits et intérêts des ressortissants de leurs pays.

Dans ce but ils pourront s'adresser à toutes les autorités aussi bien judiciaires qu'administratives de leur circonscription pour réclamer contre toute infraction aux traités et conventions existant entre les deux pays et contre tout abus dont leurs nationaux auraient à se plaindre. Si leurs réclamations n'étaient pas accueillies par les autorités locales de leur circonscription, ils ne pourront avoir recours directement au Gouvernement de l'Etat dans lequel ils résident qu'en absence de tout représentant diplomatique de leur pays.

Artikkel XI.

Mõlema lepinguoſaliſe konſulitel, konſulaaragentidel, konſulaarſekretääridel ja attaſheedel, niiwõrd kui nad ſelleks on wolitatud ſelle riigi wõimude poolt, kes neid nimetanud, on õigus:

(1) oma kantſeleis ja oma riigi laewadel kõikſugu awalduſi wastu wõtta, mida wõiksid teha laewajuhid, laewa ekipaaſh, reiſijad, ärimehed wõi mõni teine oma riigi kodanik;

(2) oma kantſeleis, poolte aſukohas ja oma riigi laewadel wastu wõtta, walmiſtada ja legaliſeerida oma kodanikkude ühepoolſeid juriidiliſi akte ja testamentlikke korraldusi, ſamuti ka igaſugu kahepoolſeid juriidiliſi tehinguid, milles ainult omad kodanikud figureeriwad, wõi jälle omamaalaſed ühes teiste iſikutega, kes konſulite aſupaiga riigi, wõi ka mõne kolmanda riigi kodanikud;

(3) oma kantſeleis ja oma riigi laewadel ühepoolſeid ja kahepoolſeid juriidiliſi tehinguid wastu wõtta, walmiſtada ja legaliſeerida, milles eſinewad ainult nende aſupaiga riigi wõi mõne kolmanda riigi kodanikud, tingimuſel, et need tehingud käſitakſid õigusi, waranduſi, mis aſuwad, ehk aſju, mida tuleb korraldada ehk mille juriidiliſed tagajärjed awalduwad ſelle riigi territooriumil, kuhu kuulub konſul ehk konſulaaragent, kelle poole nendega pööratakſe;

(4) tõlkida ja legaliſeerida igaſugu tehinguid ja dokumente, mis oma riigi ehk nende aſupaiga riigi wõimude ehk ametnikkude poolt wälja antud; neil tõlgetel on mõlemas riigis ſamaſugune jõud ja ſama wäärtus, kui olekſid nad nende kahe riigi awalikkude aſutuste ehk wannutatud tõlkide poolt walmiſtatud.

Aruſaadawalt ei maksa ülaltoodud määruſed kahepoolſete juriidiliſte tehingute kohta, mis puutuwad omandusõiguſe üleandmiſeſſe ehk millel otstarbeks on kinniſwara pärandamine ſelle riigi territooriumil, kus konſul wõi konſulaaragent aſub.

Käesolewa artikli põhjal konſulite ja konſulaaragentide poolt walmiſtatud aktide ärakirjad, wäljawõtted ja wäljendiſed, mis nimetatud konſulaarametnikkude poolt tarwilikus korras legaliſeeritud ja konſulaatide ehk konſulaaragentuuride pitſatit kannawad, on mõlema lepinguoſaliſe kohtus ja wäljaspool kohut ſamal määral makswad kui originaalid ja nad on niiſama autentiliſed ja jõuliſed kui ſiis, kui nad olekſid tehtud ühe ehk teiſe

Article XI.

Les Consuls, les Agents Consulaires, les Secrétaires et les Attachés Consulaires de chacune des Parties Contractantes, en tant qu'ils y seront autorisés par les autorités de l'Etat qui les a nommés, auront le droit:

1) de recevoir dans leur chancellerie et à bord des navires de leur nation toutes déclarations que pourront avoir à faire les capitaines, les gens de l'équipage, les passagers, les nègociants, ainsi que tous autres ressortissants de leur pays;

2) de recevoir, dresser et légaliser dans leur chancellerie, au domicile des parties et à bord des navires de leur nation des actes juridiques, unilatéraux et les dispositions testamentaires de leurs nationaux, ainsi que tous les actes juridiques bilatéraux où figurent seulement leurs nationaux ou bien leurs nationaux et d'autres personnes, ressortissants du pays de leur résidence ou d'une tierce puissance;

3) de recevoir, dresser et légaliser dans leur chancellerie et à bord des navires de leur nation des actes juridiques, unilatéraux et bilatéraux, ou figurent seulement des ressortissants du pays de leur résidence ou d'une tierce puissance, pourvu que ces actes aient rapport à des droits et biens situés ou à des affaires à traiter ou qui sont destinés à produire des effets juridiques sur le territoire de la nation à laquelle appartient le Consul ou l'Agent Consulaire, par devant lequel ils seront passés;

4) de traduire et légaliser toute espèce d'actes et de documents émanés des autorités ou fonctionnaires de leur pays ou du pays de leur résidence; ces traductions auront dans les deux pays la même force et la même valeur que si elles eussent été faites par les fonctionnaires publics ou les interprètes jurés de ces deux pays.

Il est entendu que les stipulations ci-dessus ne seront pas applicables aux actes juridiques bilatéraux, concernant le transfert du droit de propriété ou ayant pour but de grever les immeubles situés sur les territoires de l'Etat de la résidence du Consul ou de l'Agent Consulaire.

Les copies, extraits et expéditions des actes, dressés en vertu du présent article par les Consuls et Agents Consulaires, dûment légalisés par les dits fonctionnaires consulaires et scellés du sceau des Consulats ou des Agences Consulaires, feront foi, tant en justice que hors de justice soit dans l'une, soit dans l'autre des Parties Contractantes, au même titre que les originaux et auront le

riigi notaariuse ehk kohtuametniku poolt, tinginusel, et need aktid olekſid kokku seatud selle riigi seaduste nõutud kujul, kes konsuli ehk konsulaaragendi nimetanud, ja et need, nagu originaalidki, olekſid tempelmaksustatud ja registreeritud, ning et oleks täidetud kõik teised vorminõuded, mis selles riigis makswusel, kus akt täitmisele tuleb.

Juhtumisel, kui mõne lepinguosalise konsulaadi ehk konsulaaragentuuri kantseleis tehtud akti ärakirja, wäljawõtte ehk wäljendise algupärasuse juures kahtlus tõuseb, ei wõi asjaſthuwitatud isikule tema palwe peale wõrdlust originaaliga keelata, kusjuures wiimane wõib isiklikult selle wõrdluse juures wiibida, kui ta seda tarwilikuks peab.

Artikkel XII.

Mõlema lepinguosalise konsulid ja konsulaaragendid wõiwad walmistada oma riigi kodanikkude sündimis- ja surmatunnistusi, niiwõrd kui nad selleks on wolitatud neid nimetanud riigi seaduste ja määruste järele.

Arusaadawalt ei wõi käesolew eeskiri ära muuta kohaliku maa seaduste läbi asjaosalistele isikutele pealepandud kohustust kohalikkudele wõimudele sündimis- ja surmajuhtumistest teatada.

Artikkel XIII.

Mõlema lepinguosalise konsulitel ja konsulaaragentidel on õigus wastawalt neid nimetanud riigi konsulaarmääruste wälja anda passe ja teisi isiklikke dokumente, wiseerida passe ja kaupade päritolu- ning algupäratunnistusi ja teisi analoogiliſi pabereid.

Artikkel XIV.

Lepinguosalised kohustuwad wastastikku palwe peale wälja andma teise lepinguosalise kodanikkudesse puutuwaid, nõuetawal wiisil kinnitatud wäljendisi sündimis-, abielluastumise- ja surmaaktidest, laste tunnustamise ja legitimeerimise akte, samuti ka adopteerimise akte, mis käiwad teise poole kodanikkude kohta.

Nende ekspeditsioonide walmistamine ja kättetoimetamine sünnib igas riigis seal tarwituſel olewal kujul, makſude tasumisel, mis ette nähtud sealmakswates seadustes ja määrustes, ja seda toimemême caractère d'authenticité et la même force probante que s'ils avaient été passés par devant un notaire ou un officier public de l'ordre judiciaire de l'un ou de l'autre pays, pourvu que ces actes aient été rédigés dans les formes requises par les lois de l'Etat auquel appartient le Consul ou l'Agent Consulaire et aient été ensuite soumis, de même que les originaux, au timbre et à l'enregistrement, ainsi qu'à toutes les autres formalités qui régissent la matière dans le pays où l'acte doit recevoir son exécution.

Dans le cas où un doute s'élèverait sur l'authenticité de la copie, de l'extrait ou de l'expédition d'un acte dressé à la chancellerie des Consulats ou des Agences Consulaires respectifs, on ne pourra en refuser la confrontation avec l'original à l'intéressé qui en fera la demande et qui pourra assister à cette collation, s'il le juge convenable.

Article XII.

Les Consuls et les Agents Consulaires de chacune des Parties Contractantes pourront, en tant qu'ils y seront autorisés par les lois et les règlements de leur pays, dresser des actes de naissance et de décès des ressortissants de l'Etat qui les a nommés.

Il est bien entendu que la présente stipulation ne peut nullement altérer l'obligation imposée par les lois territoriales aux particuliers de faire des déclarations de naissance et de décès aux autorités locales.

Article XIII.

Les Consuls et les Agents Consulaires de chacune des Parties Contractantes auront, conformément au règlement consulaire de l'Etat qui les a nommés, le droit de délivrer les passeports et autres documents personnels ainsi que de viser les passeports, les certificats constatant l'origine ou la provenance des marchandises et d'autres pièces analogues.

Article XIV.

Les Parties Contractantes s'engagent réciproquement à se délivrer sur demande des expéditions dûment légalisées des actes de naissance, de mariage et de décès, des actes de reconnaissance et de légitimation d'enfants naturels, ainsi que des actes d'adoption, concernant les ressortissants de l'autre Partie.

La rédaction et la communication des dites expéditions auront lieu en la forme usitée dans chaque pays, contre le paiement des taxes, prévues par les lois et règlements

tatakse selle lepinguosalise konsulaatide või konsulaaragentuuride kaudu, kes neid nõutanud. Wäljendiste walmistamine ja kättetoimetamine sünnib siiski maksuta, kui lepinguosalised neid küsiwad diplomaatilisel teel ametlikuks otstarbeks või puudustkannatajate isikute jaoks.

Artikkel XV.

Ühe lepinguosalise kodanikkude poolt teise osalise territooriumile jäetud päranduste asjus peetakse järgmisi eeskirju silmas:

§ 1. Ühe lepinguosalise kodanikud wõiwad teise osalise territooriumil ühesugusilselt wiimase kodanikkudega pärida waranduse, mis neile selles riigis seaduse ehk testamendi põhjal on päranditud, ja nende waldamisele asuda.

§ 2. Poolakate päranduse Eestis ja eestlaste omad Poolas ei lange kõrgemate ega muude maksude alla kui oma kodakondsete päranduse.

§ 3. Wallaswaradesse puutuwate pärimisõiguste asjus on otsustuswõimulised selle riigi wõimud, kelle kodanik surnu oli. Pärimisõigusteks loetakse: testamendita pärimine, õigus sundosa peale, testamentline pärimine, annetamine surma puhul ja legaat.

Juhtumisel, kui wallaspäranduse kohta esitatakse nõudmisi teistel juriidilistel alustel selle riigi kodanikkude poolt, kus pärandatud waranduse asuwad, kuulub otsusetegemine niisuguses asjas selle riigi wõimudele, kes kohaldawad selles riigis maksuwaid seadusi.

§ 4. Kõigis kinnispärandustesse puutuwates küsimustes kuulub otsustamine selle riigi wõimudele, kus need kinniswarad asuwad.

§ 5. Waranduse, mille kohta surnul ei olnud õigust korraldusi teha surma juhtumuseks (fideikomiss) käiwad selle riigi seaduste alla, kus nad asuwad.

Needsamad seadused on maksuwad awalikõigusliikude kitsenduste kohta, mille objektiks on päranduse ehk tema osad.

§ 6. Kui surnust järele jäänud waranduse tema riigi seaduste põhjal tuleb lugeda pärijata waranduseks, siis käib niisugune warandus kui pärijata

qui y sont en vigueur, et par l'intermédiaire des Consulats et des Agences Consulaires de la Partie Contractante qui en aurait fait la demande. La rédaction et la communication en auront, toutefois, lieu sans frais, quand les expéditions en question seront réclamées par la voie diplomatique pour les besoins officiels des Parties Contractantes ou en faveur des personnes indigentes.

Article XV.

En matière de successions, laissées par les ressortissants d'une des Parties Contractantes sur le territoire de l'autre Partie, les prescriptions suivantes seront observées:

§ 1. Les ressortissants de l'une des Parties Contractantes seront dans le territoire de l'autre admis à l'égal des nationaux à succéder aux biens qui leur seront déférés dans cet Etat en vertu de la loi ou du testament et d'en prendre possession.

§ 2. Les successions des esthoniens en Pologne et des polonais en Esthonie ne seront pas frappées de droits de mutation autres ou plus élevés que les successions des nationaux.

§ 3. Les décisions concernant les droits successoraux, quant aux biens meubles, seront de la compétence des autorités de l'Etat dont le défunt était ressortissant.

Seront entendus par droits successoraux: la succession *ab intestat*, le droit à la réserve, la succession testamentaire, la donation à cause de mort et le legs.

Dans le cas où à l'égard de la succession mobilière seront présentées des prétentions fondées sur un autre titre juridique de la part des ressortissants de l'Etat où sont situés les biens successoraux, la décision en appartiendra aux autorités de cet Etat qui appliqueront les lois qui y sont en vigueur.

§ 4. La décision de toutes questions relatives à la succession immobilière sera de la compétence des autorités de l'Etat où les biens immobiliers sont situés.

§ 5. Les biens dont le défunt n'était pas libre de disposer à cause de mort *(fideicommis)* seront soumis aux lois de l'Etat dans lequel ils sont situés.

Les mêmes lois seront applicables aux restrictions de droit public dont l'héritage ou ses parties se trouveraient être l'objet.

§ 6. Si les biens laissés par le défunt sont en vertu de ses lois nationales en déshérence, ils seront soumis, comme héritage en dés-

pärandus selle riigi seaduste alla, mille territooriumil ta asus pärandusjätja surma silmapilgul.

Pärijata waranduseks loetakse warandus, mis selle riigi seaduste põhjal, kelle kodanik surnu oli, muude pärijate puudumisel seadusepäraselt riigi ehk mõnesuguse teise juriidilise isiku kätte läheb.

§ 7. Juhtumisel, kui kompetents päranduste asjus käesoleva artikli § 3 järele kuulub pärandusjätja kodakondsetele wõimudele, tuleb selle riigi wõimudel, kus päranduswara asub, talitada päranduse suhtes, kui seda palub mõni wiimase riigi kodanik ehk alaliselt selle riigi piirides asuw isik, kes on tõestanud oma pärimisõigused, samal wiisil kui oleks see pärandus jäetud oma riigi kodaniku poolt, käsitades sellejuures siiski selle maa seadusi, kelle kodakondsusesse surnu kuulus.

Seda talituswiisi tuleb tarwitada siiski ainult sel juhusel, kui ükski teine pärija, kellele nõuetawal wiisil asjast teatatud, wastuwaidlust ei tõsta.

§ 8. Kui ühe lepinguosaline kodanik sureb, jättes kogu oma päranduse ehk osa sellest teise lepinguosaline territooriumile, siis piirduwad selle wiimase wõimud põhimõtteliselt sellega, et kindlustawad päranduse kuuluwa waranduse alalhoidmist ja kaitsewad oma kodanikkude, oma riigi elanikkude kui ka fiskuse pärimisõigusi ning nõudmisi.

§ 9. Ühe lepinguosaline kodaniku poolt teise lepinguosaline territooriumile jäetud päranduse awanemise puhul on kohalikud wõimud kohustatud sellest wiibimata teatama surnu kodakondsuse riigi lähemale konsulaarwõimule; wõimaluse määral peawad kohalikud wõimud ühtlasi esitama sellele konsulaarwõimule neil olemasolewaid andmeid pärijate isikute ja elukoha, surmajuhtumuseks tehtud korralduse olemasolu, samuti ka nimetatud wõimude poolt päranduse alalhoidmiseks tarwituselewõetud abinõude kohta.

Kui konsulaarwõim on esimesena päranduse awanemisest teada saanud, siis peab ta samal wiisil sellest kohalikkudele wõimudele teatama.

Wallaspäranduselе paneb konsulaarwõim pitsatid peale, seab kokku wallaswara inwentuuri ja wõtab enese peale päranduse walitsemise ja likwideerimise, kuid seejuures wõiwad kaasa töötada ka kohalikud wõimud neis piirides, milles, wastawalt

hérence aux lois de l'Etat sur le territoire duquel ils se trouveront au moment de la mort du *de cujus*.

Sont à considérer comme bien en déshérence les biens qui par effet des lois nationales du défunt, à défaut d'autres successibles, reviendraient de droit soit à l'Etat soit à quelque autre personne morale.

§ 7. Dans le cas où la compétence en matière de successions est, selon le § 3 du présent article, reservée aux autorités nationales du *de cujus*, les autorités de l'Etat, où se trouvent les biens successoraux, sur la demande d'une personne, ressortissant du pays ou y domiciliée, qui aura fait valoir ses droits successoraux, agiront à l'égard de la succession de la même manière comme si elle était laissée par un national, en appliquant, toutefois, les lois du pays auquel appartenait le défunt.

Cette procédure ne sera, cependant, appliquée que dans le cas seulement où aucun des autres héritiers dûment avertis n'élève pas de protestations.

§ 8. Si un ressortissant de l'une des Parties Contractantes décède en laissant la totalité ou une partie de sa succession sur le territoire de l'autre Partie, les autorités de cette dernière se borneront en principe à assurer la conservation des biens dépendant de la succession et de sauvegarder les droits successoraux et les prétentions de ses propres ressortissants, des habitants du pays, ainsi que du fisc.

§ 9. En cas d'ouverture d'une succession, laissée par un ressortissant de l'une des Parties Contractantes sur le territoire de l'autre, les autorités locales seront tenues d'en aviser immédiatement la plus proche autorité consulaire de la nation du défunt; dans la mésure du possible les autorités locales communiqueront en même temps à l'autorité consulaire les renseignements éventuels sur les personnes des héritiers et leur résidence, sur l'existence d'une disposition à cause de mort, ainsi que sur les mesures relatives à la conservation de la succession, qui ont été prises par les dites autorités.

Si c'est l'autorité consulaire qui serait d'abord informée de l'ouverture de la succession, elle en renseignera de la même façon les autorités locales.

En ce qui concerne la succession mobilière, l'autorité consulaire apposera les scellés, dressera l'inventaire des biens mobiliers et s'occupera de l'administration et de la liquidation de la succession, ce qui n'exclut

käesolewa artikli 8. paragrahwile, need wõimud kutsutud on korraldusi tegema pärimisnõudmiste ja õiguste kaitseks.

§ 10. Päranduswara wäljaandmine seadusparaselt kinnitatud pärijatele ehk selle saatmine wälismaale wõib sündida ainult pärast seda, kui on rahuldatud ehk küllaldaselt tagatud päranduswakasud, päranduswara wastu esitatud nõudmised, samuti ka selle riigi, kus päranduswara asub, kodanikkude ja seal alaliselt asuwate isikute wastuwaidlematud pärimisõigused.

Konsulaarwõim wõib siiski päranduselatombust ette wälja maksta surnu wiimase haiguse ja matuse kulud, teenijate tasud, wiimase poolaasta eest makstaolewad üürid, kohtu- ja konsulaar- ning muud sama iseloomuga lõiwud, samuti ka tungiwa wajaduse korral surnu perekonna tarwilikud ülespidamise kulud.

Ometi ei wõi päranduse wõlausaldajad wastu seista päranduswara wäljaandmisele, kui neil 9 kuu jooksul pärast päranduspärija surma korda ei lähe kindlaks teha, et nende nõudmised on ka pärijate poolt õigeks wõetud ehk tunnustatud seadusjõusse astunuks kohtuotsuse põhjal ehk wähemalt korrapäraselt esitatud asjaomasele kohtuwõimule.

§ 11. Kõigis küsimustes, mis wõiwad üles kerkida ühenduses ühe lepinguosalise territooriumile jäetud päranduste awanemise, walitsemise ja likwideerimisega, esitawad wastawad konsulaarametnikud täisõiguslikult äraolewaid pärijaid, ja neid tunnustatakse nende ameti tõttu pärijate wolinikkudena, ilma et nad oleksid kohustatud oma ülesannet tõestama mingisuguse erilise wolitusega, niiwõrd kui tähendatud pärijad pole nimetanud enesele teisi wolinikke ja niiwõrd kui nad on selle riigi kodanikud, kelle poolt konsulaarametnikud nimetatud.

On iseeneseşt mõistetaw, et kuna konsulaarametnikke loetakse nende kodakondsete wolinikkudeks, siis ei tohi neid kunagi isiklikult segada protsessisse mingisuguses päranduse puutuwas nõudeasjas.

§ 12. Lepinguosaliste konsulaarametnikud otsustawad erandita inwentuuri kokkuseadmise ja muude harilikult ettewõetawate talituste üle päranduste alalhoidmiseks ja likwideerimiseks, mis on jäpas la coopération des autorités locales dans les limites, où — conformément au § 8 du présent article, les dites autorités sont appelées à prendre des dispositions visant la sauvegarde des prétentions et des droits successoraux.

§ 10. La délivrance des biens successoraux aux héritiers dûment légitimés ou leur envoi à l'étranger n'aura lieu qu'après que seront satisfaits ou suffisamment garantis les taxes successorales, les prétentions formulées contre les biens de la succession, ainsi que les droits successoraux incontestables des ressortissants de l'Etat où se trouvent les biens de la succession et des personnes y domiciliées.

L'autorité consulaire pourra cependant payer d'avance sur la masse de l'héritage les frais de dernière maladie et d'enterrement du défunt, les salaires des domestiques, les loyers dus pour le dernier semestre, les taxes judiciaires et consulaires et autres taxes de même nature, ainsi que, en cas de besoin urgent, les dépenses nécessaires d'entretien de la famille du défunt.

Toutefois, les créanciers de la succession ne pourront pas s'opposer à la délivrance des biens de la succession, si dans le délai de 9 mois à partir du décès du *de cujus* ils n'arrivent pas à établir que leurs prétentions ont été ou bien reconnues par les héritiers, ou bien approuvées par une décision judiciaire, passée en force de chose jugée, ou au moins régulièrement deposées devant l'autorité judiciaire compétente.

§ 11. Dans toutes les questions auxquelles pourront donner lieu la dévolution, l'administration et la liquidation des successions, laissées par les ressortissants de l'une des Parties Contractantes sur le territoire de l'autre, les fonctionnaires consulaires respectifs représenteront de plein droit les héritiers absents et seront reconnus d'office comme leurs fondés de pouvoir sans qu'ils soient obligés de prouver leur mission par un mandat spécial, pour autant que les dits héritiers n'auront pas institué d'autres mandataires et seront ressortissants de l'Etat qui a nommé les fonctionnaires consulaires.

Ils est bien entendu que les fonctionnaires consulaires étant considérés comme fondés de pouvoir de leurs nationaux ne pourront jamais être personnellement mis en cause relativement à toute affaire concernant la succession.

§ 12. Les fonctionnaires consulaires des Parties Contractantes connaîtront exclusivement des actes d'inventaire et d'autres opérations pratiquées pour la conservation et la liqui-

rele jäänud nende kodakondsetelt meremeestelt, laewareisijatelt ehk teistelt reisijatelt, kes surnud sõidu ajal, kas sadamas, maal ehk laewal.

Artikkel XVI.

Konsulitel ja konsulaaragentidel on õigus teostada wäikeste laste, nõdrameelsete ja muude täisõigusteta isikute kaitset, kui need on nimetatud konsulaarametnikkude riigi kodanikud. Seks otstarbeks on neil konsulaarametnikkudel õigus tarwitusele wõtta, kohaliku seadusandluse piirides, kõiki tarwilikke abinõusid, mida nemad kasulikuks peawad.

Artikkel XVII.

Lepinguosaliste konsulitel ja konsulaaragentidel on õigus igasugust abi ja toetust anda oma riigi sõja- ja kaubalaewadele, mis nende konsulaarringkonna sadamates wiibiwad.

Seks otstarbeks wõiwad nad minna isiklikult ehk saata oma esitajaid oma riigi sõja- ja kaubalaewadele, pärast seda, kui need laewad waba läbikäimise loa on saanud.

Mis kaubalaewadesse puutub, siis wõiwad nad üle kuulata kaptenid ja ekipaaši, läbi waadata laewapaberid, teateid wastu wõtta — wastawalt käesolewa konwentsiooni artikkel XI eeskirjadele — nende reisi, sihtkoha ja sõidul ettetulnud juhtumuste kohta, kokku seada kaubadeklaratsioone (manifeste) ja hõlbustada oma riigi kaubalaewadele klaarimist, samuti ka kaasa minna laewajuhiga ja laewameestega kohtute ette ja ametiasutustesse, et neile tõlgiks ja wahemeheks olla nende asjade ajamisel ehk palwete esitamisel.

Kohtu- ega administratiiwametnikud, samuti ka tolliametnikud ja agendid ei tohi — sadamates, kus asub ühe lepinguosalise konsul ehk konsulaaragent — toime panna kaubalaewadel ei läbiotsimisi ega järelwaatusi, peale hariliikude tolli, ja terwishoiu järelwaatuste, ei arreteerimisi, wangistusi ega muid ametitalitusi, mis sunniabinõusid wajaliseks teewad, ilma et nad selleşt enne läbiotsimist ehk, tungiwuse korral, läbiotsimise silmapilgul ei oleks teatanud selle riigi konsulile ehk konsulaaragendile, millele kuulub laew, et nimetatud konsul ehk konsulaaragent saaks järelwaatuse juures wiibida. Sadation des successions laissées par les gens de mer, les passagers et autres voyageurs de leur pays, décédés pendant la traversée, soit dans le port, soit à terre, soit à bord d'un navire.

Article XVI.

Les Consuls et les Agents Consulaires seront admis à exercer la protection des enfants mineurs, des faibles d'esprit et d'autres incapables, ressortissants de l'Etat auquel appartiennent les dits fonctionnaires consulaires; à cet effet ces derniers auront le droit de prendre, dans les limites de la législation locale, toutes les mesures nécessaires qu'ils jugeront utiles.

Article XVII.

Les Consuls et les Agents Consulaires des Parties Contractantes auront le droit de porter tout secours et toute assistance aux navires de guerre et aux navires de commerce de leur nation séjournant dans les ports de leur circonscription consulaire.

Dans ce but ils pourront aller personnellement ou envoyer des délégués à bord des navires de guerre et des navires de commerce de leur nation, après que ces navires auront été admis en libre pratique.

En ce qui concerne les navires de commerce, ils pourront interroger les capitaines et l'équipage, examiner les papiers du bord recevoir, conformément aux stipulations de l'article XI de la présente Convention — les déclarations sur leur voyage, leur destination et les incidents de la traversée, dresser les manifestes et faciliter l'expédition de leurs navires de commerce, enfin accompagner les capitaines et les gens de l'équipage devant les tribunaux et dans les bureaux de l'administration du pays, pour leur servir d'interprètes et d'agents dans les affaires qu'ils auront à suivre ou les demandes qu'ils auront à former.

Les fonctionnaires de l'ordre judiciaire et administratif, ainsi que les officiers et agents de la douane du pays ne pourront — dans les ports où réside un Consul ou Agent Consulaire de l'une des Parties Contractantes — opérer à bord des navires de commerce ni recherches, ni visites, autres que les visites ordinaires de douane et de santé, ni arrestation, emprisonnement ou autre fonction officielle nécessitant des moyens de contrainte, sans prévenir auparavant ou, en cas d'urgence, au moment même de la perquisition,

muuti peawad nad õigel ajal konsulile ehk konsulaaragendile tarwiliku teadaande saatma, et see wõiks wiibida seletusteandmise juures, mida laewajuhtidel ehk ekipaashi liikmetel tuleb anda asupaiga riigi kohtute ehk walitsuswõimude ees.

Eelnimetatud juhtumustel konsulitele ehk konsulaaragentidele saadetawal kutsel tähendatakse ära täpne tunniaeg, ja kui konsulid ehk konsulaaragendid niisuguse kutse peale isiklikult kohale ei ilmu ega oma esitajat ei saada, siis astutakse asja täitmisele ilma nende juuresolekuta. Kohalikud kompetentsed wõimud on siiski kohustatud wiibimata teatama konsulile ehk konsulaaragendile igast järelwaatusest ehk muust ametitalitusest, milles on kõne eelmises lõikes, ja mis on toime pandud ilma nende juuresolekuta, ning ühtlasi ära tähendama tungiwuse õiglased põhjused; samal kombel peawad nemad talitama, kui sadamas konsulit ega konsulaaragenti ei asu.

Artikkel XVIII.

Kõiges, mis puutub sadama korrasse, kaubalaewade laadimisse ja wäljalaadimisse ja kaupade, kraami ning reisijate asjade julgeolekusse, tuleb kinni pidada kohaliku riigi seadustest, korraldustest ja määrustest, sel selgel tingimusel, et iga eesõigus ja iga soodustus, mis peaks antama ühes teatud sadamas ühe lepinguosalise poolt enamsoodustatud riigi kaubalaewadele, antaks selles sadamas samuti ka teise lepinguosalise laewadele.

Konsulite ja konsulaaragentide erandita ülesandeks on sisemise korra jalalhoid nende riigi kaubalaewadel selle riigi seadusandluse poolt ettenähtud piirides, kelle poolt nad on nimetatud; nemad lahendawad ise, wastawalt oma riigi seadustele, igat laadi tüliküsimused, mis wõiwad tekkida nende laewade laewajuhtide, juhtkonna ja madruste wahel, ning eriti niisugused, mis puutuwad palgasse ja wastastikku sõlmitud lepingute täitmisesse.

Kohalikkudel wõimudel on õigus wahele segada ainult siis, kui laewal tekkinud korratused on sarnast laadi, et nad wõiwad rikkuda awalikku rahu maal ehk sadamas ehk kui neisse on segatud isik, kes ei kuulu laewa ekipaashi. Sjegi niisugustel juhtumustel tuleb kohalikkudel wõimudel selleşt wõi-

le Consul ou Agent Consulaire de la nation à laquelle le bâtiment appartient, afin qu'il puisse assister à la visite. Ils devront également donner en temps opportun au Consul ou à l'Agent Consulaire les avis nécessaires, pour qu'il puisse assister aux déclarations que les capitaines et les équipages auraient à faire devant les tribunaux ou l'administration du pays.

L'invitation, qui sera adressée dans les cas précités aux Consuls ou Agents Consulaires, indiquera une heure précise, et si les Consuls ou les Agents Consulaires négligeaient de s'y rendre en personne ou de se faire représenter par un délegué, il sera procédé en leur absence. Les autorités locales compétentes seront toutefois tenues d'informer sans délai le Consul ou l'Agent Consulaire de toute visite ou autres fonctions officielles, dont il est question dans l'alinéa précédant, opérées en leur absence et d'indiquer en même temps les justes raisons d'urgence; elles feront de même lorsque le Consul ou l'Agent Consulaire ne réside pas dans le port.

Article XVIII.

En tout ce qui concerne la police des ports, le chargement et le déchargement des navires de commerce et la sûreté des marchandises, biens et effets, on observera les lois, ordonnances et règlements du pays, sous la condition expresse que tout privilège et toute faveur, qui seraient accordés dans un port déterminé par l'une des Parties Contractantes aux navires marchands de la nation la plus favorisée, seront également accordés dans ce port aux navires de l'autre Partie.

Les Consuls et les Agents Consulaires, dans les limites prévues par la législation de l'Etat qui les a nommés, seront chargés exclusivement du maintien de l'ordre intérieur à bord de navires marchands de leur nation; ils régleront eux-mêmes, conformément aux lois de l'Etat qui les a nommés, les contestations de toute nature qui surviendraient entre les capitaines, les officiers et les matelots de ces navires et spécialement celles relatives à la solde et à l'accomplissement des engagements réciproquement contractés.

Les autorités locales ne pourront intervenir que lorsque les désordres survenus à bord des navires seraient de nature à troubler la tranquillité publique à terre ou dans le port ou quand une personne ne faisant pas partie de l'équipage s'y trouverait mêlée. Mê-

malikult ette teatada kompetentsele konsulile ehk konsulaaragendile.

Kõigil muudel juhtumistel piirduwad eelnimetatud wõimud abiandmisega konsulitele ja konsulaaragentidele, kui wiimased neilt seda paluwad, et hõlbustada neile nende ametikohuste täitmist, nimelt, et arreteerida ja sõja- ehk kaubalaewale tagasi saata iga isikut, kes ekipaazhi nimekirjas seisab, ehk — kui see isik ei ole kohaliku riigi kodanik — teda wangikotta wiia, kui nimetatud konsulid ehk konsulaaragendid seda mingisuguisel põhjusel tarwilikuks peawad; kui wahiallhoidmine peab edasi kestma, siis teatawad selleşt nimetatud konsulid ja konsulaaragendid nii pea kui wõimalik ametliku kirjaga kohaliku riigi asjaomastele kohtuwõimudele.

Artikkel XIX.

Konsulid ja konsulaaragendid wõiwad wangistada lasta, samuti ka tagasi saata, kas laewale ehk oma kodumaale laewa juhtkonna liikmeid, madruseid ja teisi isikuid, kes kuuluwad üksköik kellena ehk mis ametis oma riigi kauba- ehk sõjalaewade ekipaazhidesse ja kes on deserteerinud teise lepinguosalise territooriumile.

Seks otstarbeks tuleb neil pöörata kirjalikult kohalikkude kompetentsete wõimude poole ja näidates ette laewa registrid ehk munsterrolli wõi nende dokumentide puudumisel autentilise wäljawõtte neist, tõendada, et wäljanõuetawad isikud tõeliselt ekipaazhi kuuluvad. Kohtades, kus puudub konsul ehk konsulaaragent, wõib laewajuht wõi muu laewal tegelikult juhtiw isik wäljaandmise palwega pöörata kohalikkude wõimude poole, kinni pidades sealjuures käesolewas lõikes ettekirjutatud wormināuetest.

Sel wiisil põhjendatud palwe peale ei tohita keelduda jookkikut wälja andmast, wälja arwatud need juhtumused, kui tõeks tehakse, et wäljanõuetaw isik on kohaliku riigi alam ehk kui ta jookkul olles on korda saatnud maal mõne kuriteo ehk üleaste; sel wiimasel juhusel wõiwad kohalikud wõimud wäljaandmise edasi lükata, kuni kohus oma otsuse on teinud ja see täide on saadetud. Nimetatud konsulaarametnikkudele antakse iga wõimalikku abi ja toetust nende jookkikute ülesotsimiseks ja kinniwõtmiseks, kes siis kohaliku riigi wangimajasse paigutatakse ja seal kinni peetakse konsulaadi ehk konsulaaragentuuri kirjalikul palwel ja kulul selle

me dans ce cas les autorités locales en donneront avis, si faire se pourra, préalablement au Consul ou Agent Consulaire compétent.

Dans tous les autres cas les autorités précitées se borneront à prêter leur appui aux Consuls et aux Agents Consulaires si elles en sont requises par eux, pour leur faciliter l'accomplissement de leurs fonctions et notamment pour faire arrêter et renvoyer à bord du navire de guerre et du navire de commerce toute personne inscrite sur le rôle d'équipage, ou — s'il ne s'agit pas d'un ressortissant du pays — de la conduire en prison, chaque fois que pour un motif quelconque lesdits Consuls et Agents Consulaires le jugeront nécessaire; si l'arrestation devait être maintenue lesdits Consuls et Agents Consulaires en donneront avis dans le plus bref délai possible, par une communication officielle, aux autorités judiciaires compétentes du pays.

Article XIX.

Les Consuls et les Agents Consulaires pourront faire arrêter ainsi que renvoyer soit à bord, soit dans leur patrie les officiers, matelots et toute autre personne, faisant partie à quel titre que ce soit des équipages, des navires de guerre ou de commerce de leur nation, qui auraient déserté sur le territoire de l'autre Partie Contractante.

A cet effet, ils devront s'adresser par écrit aux autorités locales compétentes et justifier, en produisant les registres du bâtiment ou le rôle d'équipage, ou à défaut de ces documents, un extrait authentique, que les personnes réclamées faisaient réellement partie de l'équipage. Dans les localités où il n'y aurait ni Consul ni Agent Consulaire la demande d'extradition pourra être adressée aux autorités locales, tout en observant les formalités prescrites par le présent alinéa, par le capitaine ou celui qui commande le navire.

Sur cette demande ainsi justifiée la remise des déserteurs ne pourra être réfusée, excepté le cas où il serait prouvé que la personne réclamée est un ressortissant du pays ou quand le déserteur aurait commis quelque crime ou délit à terre; dans ce dernier cas l'autorité locale pourrait surseoir à la remise jusqu'à ce que le tribunal ait rendu sa sentence et que celle-ci ait reçu pleine et entière exécution. On donnera en outre aux dits fonctionnaires consulaires tout secours et toute assistance pour la recherche et l'arrestation de ces déserteurs qui seront conduits dans les prisons

filmapilguni, mil nad tagasi saadetakse mõnele oma riigi laewale ehk kuni esineb juhus neid tagasi saata nende kodumaale. Kui aga niisugust juhust ei esine kahe kuu jooksul, wangistamise päewast arwates, siis lastakse nimetatud jookfikud wabaks, ilma et neid sama asja pärast uuesti wõidaks wangistada, selleest konsulile ehk konsulaaragendile kolm päewa ette teatades.

Lepinguosalised lepiwad kokku, et käesolewa artikli eeskirjade alla ei kuulu laewajuhtkonna liikmed, madrused ja muud laewa ekipaashi kuuluwad isikud, kui nad on sama riigi kodanikud, mille territooriumile nad on pelgu läinud.

Artikkel XX.

Kui ühe lepinguosalise walitsuse ehk kodanikkude päralt olew laew hukkub ehk madalikule jookseb teise lepinguosalise rannal, siis peawad kohalikud wõimud selleest wiibimata teatama konsulile ehk konsulaaragendile, kelle ringkonnas õnnetus on sündinud.

Kõiki toimetusi ühe lepinguosalise kauba- ehk sõjalaewade päästmiseks, mis teise lepinguosalise territooriaalwetes hukkunud ehk madalikule jooksnud, juhiwad konsulid ehk konsulaaragendid.

Kohalikkude wõimude waheleastumine wõib sündida kummaski riigis ainult konsulaarametnikkude toetamise, korra alalhoidmise, ekipaashi mittekuuluwate päästjate hulwide kindlustamise otstarbel, kui ka selleks, et kindlustada päästetud kaupade siise- ja wäljaweo kohta makswate eeskirjade täitmist.

Konsulite ehk konsulaaragentide ehk nende esitajate äraolekul ja kuni nende kohalejõudmiseni peawad kohalikud wõimud kõik tarwilikud abinõud käsitusele wõtma merehädast päästetud isikute kaitseks ja asjade alalhoiuks.

Kohalikkude wõimude waheleastumine neil erilistel juhtumustel ei anna põhjust mingisuguste kulude sissenõudmiseks, wälja arwatud siiski need kulud, mida tekitab päästetoiming ja päästetud asjade alalhoidmine, ning niisugused, mida samasugustel juhtumistel peawad tasuma enamsoodustatud riigi sõja- ehk kaubalaewad.

Kui hukkunud laewa riiklik päritolu on selgitamata, siis kuulub käesolewas artiklis mainitud päästetegewus ainuükshi kohalikkude wõimude kompetentsi.

du pays et y seront détenus à la démande écrite et aux frais du Consulat ou de l'Agence Consulaire jusqu'au moment où ils seront réintégrés à bord d'un navire national ou jusqu'à ce qu'une occasion se présente de les rapatrier. Si toutefois cette occasion ne se présentait pas dans le délai de deux mois à compter du jour de l'arrestation, moyennant un avis donné au Consul ou Agent Consulaire trois jours à l'avance, lesdits déserteurs seront remis en liberté sans qu'ils puissent être arrêtés de nouveau pour la même cause.

Les Parties Contractantes conviennent que les officiers, matelots et autres personnes faisant partie de l'équipage, ressortissants du pays dans lequel ils auraient deserté, sont exceptés des stipulations du présent article.

Article XX.

Lorsqu'un navire appartenant au Gouvernement ou à des ressortissants de l'une des Parties Contractantes fera naufrage ou échouera sur le littoral de l'autre Partie, les autorités locales devront en avertir sans retard le Consul ou l'Agent Consulaire dans la circonscription duquel le sinistre aura eu lieu.

Toutes les opérations relatives au sauvetage des navires de guerre ou de commerce de l'une des Parties Contractantes qui naufrageraient ou s'échoueraient dans les eaux territoriales de l'autre, seront dirigées par les Consuls ou les Agents Consulaires.

L'intervention des autorités locales n'aura lieu dans les deux pays que pour assister les fonctionnaires consulaires, maintenir l'ordre, garantir les intérêts des sauveteurs étrangers à l'équipage et assurer l'exécution des dispositions à observer pour l'entrée et la sortie des marchandises sauvées.

En absence et jusqu'à l'arrivée des Consuls ou des Agents Consulaires ou de leurs délégués, les autorités locales devront prendre toutes les mesures nécessaires pour la protection des personnes et la conservation des objets qui auront été sauvés du naufrage.

L'intervention des autorités locales dans ces différents cas ne donnera lieu à la perception des frais d'aucune sorte, sauf toutefois ceux que nécessiteront les opérations de sauvetage, ainsi que la conservation des objets sauvés, et ceux auxquels seraient soumis en pareil cas les navires de guerre ou de commerce de la nation la plus favorisée.

En cas de doute sur la nationalité des navires naufragés, les opérations mentionnées dans le présent article seront de la compétence exclusive de l'autorité locale.

Pääſtetud kaupade ja kraami pealt ei wõeta mingiſuguſeid tollimakſe, kui nad mitte ſiſemiſeks tarwitamiſeks ei lähe.

Les marchandises et effets sauvés ne sont sujets au paiement d'aucun droit de douane, à moins qu'ils n'entrent dans la consommation intérieure.

Artikkel XXI.

Kõigil juhtumuſtel, kui ei ole olemas waſtupidiſt kokkuleppet laewa peremehe, laadungi ſaatja ja kindlustaja wahel, lahendatakſe awariid, mis kummagi riigi kauba- ehk sõjalaewadele merel wõiwad juhtuda, tulgu nad ſeejuures waſtawateſſe ſadamateſſe wabatahtlikult ehk sunnitult peatades, nende riigi konſulite ehk konſulaaragentide poolt, kui mitte ſelle riigi kodanikud, kus aſuwad nimetatud konſulid ehk konſulaaragendid, wõi mõne kolmanda riigi kodanikud ei ole huwitatud neiſt awariidest; wiimaſel juhtumuſel, ning sõbraliku kokkuleppe puudumiſel kõikide huwitatud poolte wahel lahendatakſe nad kohalikkude wõimude poolt.

Article XXI.

Toutes les fois qu'il n'y aura pas de stipulations contraires entre armateurs, chargeurs ou assureurs, les avaries que les navires de guerre ou de commerce des deux pays auraient souffertes en mer, soit qu'ils entrent dans les ports respectifs volontairement ou par relâche forcée, seront réglées par les Consuls ou les Agents Consulaires de leur nation, à moins que les ressortissants du pays dans lequel résident lesdits Consuls ou Agents Consulaires ou ceux d'une tierce puissance ne soient intéressés dans ces avaries; dans ce dernier cas, et à défaut du compromis amiable entre toutes les parties intéressées, elles devront être réglées par les autorités locales.

Artikkel XXII.

Kumbki lepinguoſaline kohuſtub andma pealt ſelle teiſele lepinguoſaliſele enamſoodustatud riigi käſitluſe konſulaatide aſutamiſe suhtes, ning kõiges, mis puutub konſulaarameti talituſte täitmiſſe, samuti ka wabaſtuſte, õiguſte, eeſõiguſte, puutumatuſe ja auwalduſte suhtes. Siiski loetakſe kokkulepituks, et üksk lepinguoſaliſt ei wõi, toetudes enamſoodustuſe põhimõtteſt järelduwale eeſõiguſele, nõuda oma konſulaarametnikkudele muid ega suuremaid wabaſtuſi, õiguſi, eeſõiguſi, puutumatuſt ega auwalduſi kui need, mis tema eneſe poolt on lubatud teiſe lepinguoſaliſe konſulaarametnikkudele ja -teenijatele.

Article XXII.

Chacune des Parties Contractantes s'engage à accorder en outre à l'autre Partie, en matière d'établissement consulaire comme en tout ce qui concerne l'exercice des fonctions consulaires ainsi que la jouissance des exemptions, droits, privilèges, immunités et honneurs, le traitement de la nation la plus favorisée. Il est convenu toutefois qu'aucune des Parties Contractantes ne pourra invoquer le bénéfice résultant de la clause de la nation la plus favorisée et exiger en faveur de ses fonctionnaires et des ses employés consulaires des exemptions, droits, privilèges, immunités et honneurs autres ou plus étendus que ceux accordés par Elle-même aux fonctionnaires et aux employés consulaires de l'autre Partie.

Artikkel XXIII.

Käesolew konwentſioon tuleb ratifitſeerida ja ratifikatſioonikirjad nii pea kui wõimalik Warſawis wahetada. Ta astub jõuſse üks kuu pärast ratifikatſioonikirjade wahetuſe päewa.

Article XXIII.

La présente Convention sera ratifiée et les ratifications en seront échangées à Varsovie aussitôt que faire se pourra. Elle entrera en vigueur un mois après la date de l'échange des ratifications.

Artikkel XXIV.

Käesolew konwentſioon püſib jõus kuni ta ühe lepinguoſaliſe poolt üles öeldakſe. Ülesütlemiſe järeldusel kaotab leping makswuſe kuuekuuliſe tähtaja möödumiſel.

Article XXIV.

La présente Convention restera en vigueur aussi longtemps qu'elle ne sera pas dénoncée par une des Parties Contractantes. Cette dénonciation ne devra produire ses effets qu'après l'expiration d'un délai de six mois.

Selle kinnituseks on wastawad täiswolinikud käesolewale konwentsioonile alla kirjutanud ja selle oma pitsatitega warustanud.

Walmistatud kahes eksemplaris Tallinnas, üheteistkümnendal jaanuaril tuhat üheksasada kaheksakümmendneli.

Fr. Akel. W. T. Dobrzynski.

Karol Poznanski.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs ont signé la présente Convention et y ont apposé leurs sceaux.

Fait en double exemplaire à Tallinn, le onze janvier mil neuf cent vingt quatre.

Fr. Akel V. T. Dobrzynski.

Karol Poznanski.

Lisaprotokoll Eesti ja Poola wahel sõlmitud konsulaarkonwentsiooni juure.

Et tänasel päewal allakirjutatud konsulaarkonwentsiooni art. XII täiendada, otsustawad lepinguosalised järgmist:

§ 1. Juhtumisel, kui üks lepinguosalistest mõne kolmanda riigi konsulitele õiguse annab selle riigi kodanikkude abieluvõlmimist toimetada, abielutunnistusi kokku seada ja abieludenimekirja pidada, siis saawad teise lepinguosalise konsulid selle õiguse samasuguses ulatuses.

§ 2. On kokku lepitud, et käesoleva protokolli § 1. järgnew õigus ainult wastastikusel alusel tarwitamist leiab.

§ 3. Käesolew protokoll moodustab konsulaarkonwentsiooni lahutamata osa.

Selle tõenduseks kirjutasid wastawad täiswolinikud käesolewale protokollile alla.

Tallinn, üheteistkümnendal jaanuaril tuhat üheksasada kaheksakümmendneli.

Fr. Akel. W. T. Dobrzynski.

Dr. Karol Poznanski.

Protocole additionnel à la Convention Consulaire conclue entre l'Esthonie et la Pologne.

Pour suppléer à l'article XII de la Convention Consulaire signée ce jour, les Parties Contractantes décident ce que suit:

§ 1. Dans le cas où une des Parties Contractantes accorderait aux Consuls d'une tierce Puissance quelconque le droit de procéder au mariage de ressortissants de l'Etat auquel appartiennent les dits fonctionnaires, ainsi que de dresser les actes de mariage et de tenir les registres de mariage, les Consuls de l'autre Partie Contractante jouiront de ce droit dans la même étendue.

§ 2. Il est entendu que le droit résultant du § 1 du présent Protocole ne saurait être appliqué qu'à titre de réciprocité.

§ 3. Le présent Protocole fait partie intégrale de la Convention Consulaire.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs ont signé le présent Protocole.

Tallinn, le onze janvier mil neuf cent vingt quatre.

Fr. Akel. W. T. Dobrzynski.

Dr. Karol Poznanski.

Wabariigi Walitſuſe otſus 18. nowembriſt 1925 a.

Kinnitada Eesti ja Läti waheline kokkulepe mõlema riigi kodanikkude ülepiiriliikumiſe kergendamiſe kohta, mis alla kirjutatud Tallinnas, 11. nowembril 1925 a., ja kokkuleppe tekſt ühes eestikeelſe tõlkega „Riigi Teatajas" awaldada.

Riigiwanem J. Jaakſon.
Wälisminister A. Birk.
Riigiſekretär K. Terras.

Eesti Walitſus ja Läti Walitſus, juhitud ſoowiſt kergendada niipalju kui wõimalik oma riikide kodanikkude wastastikuſt liikumiſt, otſustaſid sõlmida wastawa kokkuleppe ja nimetaſid oma eſitajateks:

Eesti Walitſus:

Härra Aadu Birk'i,

Wälisministri,

Läti Walitſus:

Härra Jaanis Seskis'e,

Erakorraliſe Saadiku ja Täiswoliliſe Miniſtri Tallinnas, ja

Härra Woldemars Lūdinš'i,

Siſeministeeriumi Adminiſtratiiw-Departemangu aſedirektori,

kes päraſt oma täiswolituste ettenäitamiſt, mis heas ja tarwilikus korras leitud, leppiſid kokku järgmiſte määruste kohta:

§ 1.

Kummagi lepinguoſaliſe kodanikkudel on õigus teiſe piiridesſe minna ilma ſiſſeſõidu wiiſata ja ilma igaſugu eriliſe loata, tingimuſel, et nad on wälis- wõi ſiſepaſſide omanikud, mis warustatud omaniku päewapildiga.

Märkus. Lepinguoſaliſte Siſeministeeriumid wahetawad informatſiooni otstarbel ſiſepaſſide wormid, mis on makſwad ſiſſepääſuks teiſe riiki, teatawad teineteiſele nende paſſide märkimiswiiſi, ſamuti inſtruktſioonid, mis wälja antakſe käeſolewa kokkuleppe maksmapanekuks ja elluwiimiſeks.

*) „R. T." nr. 181/182 — 1925 a.

Le Gouvernement d'Esthonie et le Gouvernement de Lettonie animés du désir de faciliter autant que possible les communications mutuelles des ressortissants de leurs Etats ont décidé de conclure un accord approprié et ont désigné comme leurs représentants savoir:

Le Gouvernement d'Esthonie:

Monsieur Aadu Birk,

Ministre des Affaires Etrangères,

Le Gouvernement de Lettonie:

Monsieur Ianis Seskis,

Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire à Tallinn, et

Monsieur Voldemars Lūdinš,

Vice-Directeur du Département Administratif au Ministère de l'Intérieur,

qui après s'être communiqués leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme sont convenus des dispositions suivantes:

§ 1.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes ont le droit de franchir la frontière de l'autre Partie sans visa d'entrée ni aucune autre autorisation spéciale, à condition qu'ils soient porteurs d'un passeport soit pour l'étranger soit pour l'intérieur, muni de la photographie des titulaires.

Remarque. Les ministères de l'Intérieur des Parties Contractantes se communiqueront mutuellement les types des passeports pour l'intérieur valables pour pénétrer dans l'autre Etat, les modèles de cachets à apposer sur les passeports ainsi que les instructions relatives à la mise en vigueur et à l'exécution du présent accord.

§ 2.

Mõlemad walitsused jätawad enestele õiguse sisserulemist ära keelata kõikidele soowimata isikutele.

§ 3.

Piirist ülemineku wõib sündida ainult teatud punktides, mis seaduslikkude ülekäigu punktidena kindlaks määratud. Piiripunkti kontrolör märgib igakord passile piirist ülemineku koha ja kuupäewa. Piirist ülemineku ilma nimetatud märkusteta passil loetakse seadusewastaseks.

Märkus. Isikud, kes piirist üle lähewad neis ülekäigu punktides, kus korrapäraselt tollikontrolli ei ole, wõiwad ühes wiia ainult niisuguse käsibagaashi, mis tollimäärustе põhjal on igasugu tollimaksust ja igasugu tolliwormaliteetidest sisetoomisel wabastatud.

Juhtumusel, kui nimetatud isikud wiiwad endaga asju, mis ei wasta ülaltähendatud tingimustele, on piirist ülemineku neile keelatud.

§ 4.

Kummagi lepinguosalise kodanikkudel on õigus teises riigis peatuda kaks kuud, arwates piirist ülemineku päewast. Nende wiibimisel teise riigi maa-alal alluwad nad samadele seadustele, reeglitele ja määrustele, mis makswad selle riigi kodanikkude kohta politseilise registreerimise asjus.

§ 5.

Kui ühe riigi kodanikud soowiwad teise riigi piiridesse jääda kauemaks kui eelpool, § 4 kindlaks määratud tähtajaks, peawad nad esitama asjaomastele asutustele palwe peatuse õiguse pikendamiseks; selle palwe läbiwaatamine sünnib wastawalt üldistele wäljamaalaste kohta käiwatele reeglitele.

§ 6.

Isikutel, kes teise riigi territooriumil on wiibinud wähem kui kaks kuud, on õigus sealt lahkuda ilma wäljasõidu wiisat nõudmata.

§ 2.

Les deux Gouvernements se réservent le droit de refuser l'entrée de leur territoire à toute personne jugée indésirable.

§ 3.

Le passage de la frontière ne peut s'effectuer qu'en de certains points désignés comme points de passage légaux. Le contrôleur du point de passage inscrit chaque fois sur le passeport le nom du lieu et la date du jour où la frontière a été franchie. Le passage de la frontière avec passeport dépourvu des dites mentions est considéré comme illégal.

Remarque. Si aucun service régulier de douane ne fonctionne au point de passage, les personnes qui franchissent la frontière ne peuvent emporter avec elles que des bagages à main à condition toutefois que ceux-ci soient d'après la législation en vigueur exempts de tout droit de douane et de toute formalité spéciale d'entrée.

Au cas où ces personnes seront porteur des effets qui ne correspondent pas aux conditions cidessus indiquées le passage de la frontière leur sera interdit.

§ 4.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes ont le droit de séjourner pendant deux mois dans l'autre Etat à compter du jour de passage de la frontière. Pendant leur séjour sur le territoire de l'autre Etat ils sont soumis en ce qui concerne l'inscription sur les registres de police aux mêmes lois, règlements et ordonnances que les ressortissants de cet Etat.

§ 5.

Si quelque ressortissant d'un Etat désire rester sur le territoire de l'autre Etat plus longtemps que le terme ci-dessus fixé (§ 4) il doit adresser aux autorités compètentes une demande de prolongation du droit de séjour; l'examen de cette demande se fera d'après les règles générales concernant les étrangers.

§ 6.

Les personnes ayant séjourné moins de deux mois sur le territoire de l'autre Etat ont le droit de quitter le pays sans demander un visa de sortie.

§ 7.

Transiitwiisad mõlema lepinguosalise kodanikude tarwis kaotatakse täielikult.

§ 8.

Kõigis küsimustes, mis puutuwad käesolewa kokkuleppe teostamisse, on mõlema riigi Siseministeeriumidel õigus teineteisega otsekohe läbi käia.

§ 9.

Käesolew kokkulepe esitatakse lepinguosaliste riikide walitsustele kinnitamiseks. Ta astub jõusse 1. detsembril 1925, ja kaotab makswuse kuus kuud pärast ta ülesütlemist ühe lepinguosalise poolt.

Selle tõenduseks on ülalnimetatud esitajad käesolewa kokkuleppe alla kirjutanud.

Tehtud Tallinnas, 11. nowembril tuhat ühekssada kakskümmendwiis.

A. Birk.
J. Seskis.
V. Lūdinš.

§ 7.

Pour les ressortissants des deux Parties Contractantes les visas de transit sont entièrement supprimés.

§ 8.

Pour toutes les questions se rapportant à l'exécution du présent accord les ministères de l'Intérieur des deux Etats sont autorisés à communiquer entre eux directement.

§ 9.

Le présent accord sera soumis à la confirmation des Gouvernements des deux Parties Contractantes. Il entrera en vigueur le 1 décembre 1925 et prendra fin six mois après sa dénonciation par une des Parties Contractantes.

En foi de quoi les représentants ci-dessus nommés ont signé le présent accord.

Fait à Tallinn, le 11 novembre mil neuf cent vingt-cinq.

A. Birk.
J. Seskis.
V. Lūdinš.

Nr. 107. Riigikogu poolt 19. novembril 1925 a. wastu wõetud

Eesti ja Hollandi wahelise kaubalepingu kinnitamise seadus.*)

§ 1. Eesti ja Hollandi wahel 22. juulil 1924 a. allakirjutatud kaubaleping tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Lepingu tekst eestikeelse tõlkega awaldatakse ühes käesoleva seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu abiesimees T. Kalbus.

Abisekretär L. Raudkepp.

Ajutine kaubaleping Eesti ja Hollandi wahel.

Eesti Wabariigi Walitsus ja Tema Majesteedi Hollandi Kuninganna Walitsus, soowides soodustada kaubandussuhete arenemist oma maade wahel, on otsustanud sõlmida kaubalepingu ja on nimetanud selleks otstarbeks oma Wolinikkudeks:

Eesti Wabariigi Walitsus

Kaarel Robert Pusta,

Wälisministri,

Tema Majesteedi Hollandi Kuninganna Walitsus

Chevalier Willem Louis Frederik de Rappard'i,

Tema Majesteedi Hollandi Kuninganna Erakorralise Saadiku ja Täiewolilise Ministri Eesti Wabariigi Walitsuse juures,

kes peale oma wolituste wahetust, mis heas ning nõuetawas wormis leiti olewat, kokku leppisid järgmistes määrustes:

Artikkel 1.

1. Ühe Lepinguosalise kodanikud, kaubandusliku, tööstusliku ja rahandusliku (anonüüm ja muud) ühingud, siia hulka arwatud ka laewasõidu seltsid, ja maapinna ning tööstuse tooted naudiwad

Traité de Commerce Provisoire entre l'Esthonie et les Pays-Bas.

Le Gouvernement de la République d'Esthonie et le Gouvernement de Sa Majesté la Reine des Pays-Bas, désireux de favoriser le développement des relations commerciales entre leurs pays, ont décidé de conclure un traité de commerce et ont nommé à cet effet pour leurs Plénipotentiaires, savoir:

Le Gouvernement de la République d'Esthonie

Charles Robert Pusta,

Ministre des Affaires Étrangères,

le Gouvernement de Sa Majesté la Reine des Pays-Bas:

Chevalier Willem Louis Frederik Christiaan de Rappard,

Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de Sa Majesté la Reine des Pays-Bas auprès du Gouvernement de la République d'Esthonie,

lesquels, après s'être communiqués leurs pleins pouvoirs respectifs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Article I.

1. Les ressortissants, les sociétés (anonymes et autres) commerciales, industrielles et financières, y compris les compagnies de navigation, et les produits du sol et de

*) „R. T." nr. 189/190 — 1925 a.

teise osalise territooriumil kõigis suhteis vähemalt sama soodsat ümberkäimist kui see, mis on lubatud ehk peaks lubatama kõige enam soodustatud välisriigi kodanikkudele, ühingutele ja maapinna ning tööstuse toodetele, kusjuures endastmõistetavalt arvesse tuleb võtta artiklites 5, 6 ja 7 väljendatud kitsendusi.

2. Nimetatud ümberkäimine lubatakse kõiges, mis puutub ühe Lepinguosalise kodanikkude asumisse ja ühingute asutamisse teise osalise territooriumil; kaubanduse, tööstuse ja elukutsete alal tegutsemisse; samuti ka kõiges, mis puutub kaubanduse ja laevasõidu asjadesse sisseveo, väljaveo ja transiidi suhtes; tolli maksudesse ja normaliteetidesse ja kaubandusliikudesse operatsioonidesse ja maksude maksmisse.

Artikkel 2.

1. Ühe Lepinguosalise laevad naudivad teise osalise sadamates, jõgedel ja territoriaalvetes mitte vähem soodsat ümberkäimist kui oma maa ehk kõige enam soodustatud rahvuse laevadele lubatud ehk lubatav ümberkäimine.

2. Lepinguosalised jätavad enestele õiguse lubada rannasõitu ainult oma maa laevadele.

Artikkel 3.

1. Lepinguosalised kohustuvad peale selle lubama, vastastikusel tingimusel, vaba läbipääsu läbi oma territooriumide, siia hulka arvatud ka territoriaalveed, isikutele, kaupadele, laevadele, reisijatele ja kaubavagunitele ja postisaadetistele, mis tulevad teiselt osaliselt ehk lähevad sinna, ja lubama neile hõlbustuste, kulude, kitsenduste jne. asjus vähemalt sama soodsat ümberkäimist kui see ümberkäimine, mis on lubatud ehk peaks lubatama nende enese kodakondsusse, päritolusse, sisseveosse ehk omandusse kuuluvatele isikutele, kaupadele, laevadele, reisijatele ja kaubavagunitele ja postisaadetistele või jälle sarnastele, mis kuuluvad mõnesse teise enam soodustatud kodakondsusse, päritolusse, sisseveosse ehk omandusesse.

2. See määrus, niivõrd kui ta puutub kaupade vabasse läbiveosse, ei kitsenda millegi poolest seadusliikke määrusi sõjariistade ja sõjavarustuse läbiveo kohta.

Artikkel 4.

Käesolewa lepingu määrused maksawad Hollandi India, Surinami ja Curacao kohta, samuti

l'industrie de l'une des deux Parties Contractantes, jouiront sur le territoire de l'autre partie d'un traitement sous tous les rapports au moins aussi favorable que celui accordé ou à accorder aux ressortissants, aux sociétés et aux produits du sol et de l'industrie du pays étranger le plus favorisé sous la réserve bien entendu des restrictions exprimées aux articles 5, 6 et 7.

2. Ce traitement sera accordé en tout ce qui concerne l'établissement des ressortissants et des sociétés de l'une des deux Parties Contractantes sur le territoire de l'autre; l'exercice du commerce, de l'industrie et des professions, ainsi qu'en tout ce qui concerne les affaires de commerce et de navigation, à l'égard de l'importation, de l'exportation et du transit; les droits et formalités de douane et les opérations commerciales; le paiement des impôts.

Article II.

1. Les bâtiments de l'une des deux Parties Contractantes jouiront dans les ports, rivières et eaux territoriales de l'autre partie d'un traitement non moins favorable que celui accordé ou à accorder aux bâtiments nationaux ou à ceux de la nation étrangère la plus favorisée.

2. Les Parties Contractantes se réservent le droit de ne permettre l'exercice du cabotage qu'aux bâtiments nationaux.

Article III.

1. Les Parties Contractantes s'engagent en outre à concéder, à condition de réciprocité, le libre passage à travers leurs territoires, y compris les eaux territoriales, aux personnes, marchandises, bâtiments, voitures, wagons et envois postaux, venant de ou destinés à l'autre partie et à leur accorder en matière de facilités, frais, restrictions etc. un traitement au moins aussi favorable que celui accordé ou à accorder aux personnes, marchandises, bâtiments, voitures, wagons et envois postaux de leur propre nationalité, origine, importation ou propriété ou à ceux d'une autre nationalité, origine, importation ou propriété plus favorisée.

2. Cette disposition pour autant qu'elle concerne le libre transit de marchandises ne préjudiciera en rien aux prescriptions légales sur le transit d'armes et de provisions de guerre.

Article IV.

Les dispositions du présent traité sont applicables aux Indes néerlandaises, au Suri-

ka nende maade kodanikkude, ühingute ja laewade kohta ja nende maapinna ning tööstuse saaduste kohta.

Artikkel 5.

On endastmõistetaw, et käesolewa lepingu määrused ei anna kummalegi Lepinguosalisele mingisugust õigust ega pane neile peale mingisugust kohustust, mis oleks wastolus mõnele üldisele rahwuswahelisele konwentsioonile, millega üks Lepinguosalistest on liitunud ehk tulewikus liitub.

Artikkel 6.

Hollandi ei wõi eelolewate määruste põhjal nõuda sarnaseid soodustusi, mis Eesti on lubanud ehk tulewikus lubab Soomele, Lätile, Leedule ja Sotsialistlikkude Nõukogude Wabariikide Liidule ehk kõigile neile riikidele, niiwõrd kui neidsamu eesõigusi pole lubatud mõnele kolmandale Riigile.

Artikkel 7.

On mõistetaw, et käesolew leping millegi pooleşt ei kitsenda piiriäärse ühenduse, läbikäimise ja kaubanduse kohta käiwaid soodustusi, mida kohaliste nõuete tõttu wõidakse lubada ühe Lepinguosalise poolt piiririikidele.

Artikkel 8.

Iga lahkuminek käesolewa kokkuleppe tõlgitsemise, tarwituse wõtmise wõi täitmise suhtes, mida pole suudetud lahendada lepinguosaliste wahel diplomaatilisel teel, antakse otsustada Alaline Rahwuswahelise Kohtukoja kätte.

Artikkel 9.

Käesolew leping tuleb ratifitseerida ja ratifitseerimiskirjad wõimalikult pea Tallinnas wahetada. Ta astub jõusse 15 päewa peale ratifitseerimiskirjade wahetamist ning jääb jõusse kolm kuud peale tema ülesütlemise päewa.

Mille kinnituseks täiswolinikud käesolewale lepingule alla on kirjutanud.

Tehtud kahes eksemplaris Tallinnas 22. juulil tuhat ühekssada kakskümmend neli.

C. R. Pusta.

W. L. F. C. de Rappard.

nam et au Curaçao, ainsi qu'aux ressortissants, sociétés et bâtiments et aux produits du sol et de l'industrie de ces pays.

Article V.

Il est bien entendu que les dispositions du présent traité n'accordent à aucune des Parties Contractantes aucun droit ou ne leur imposent aucune obligation dérogeant à une convention générale internationale à laquelle une des deux Parties Contractantes a adhéré ou adhérera à l'avenir.

Article VI.

Les Pays-Bas ne pourront par suite des dispositions précitées exiger les faveurs que l'Esthonie a accordé ou accordera à l'avenir à la Finlande, la Lettonie, la Lithuanie et l'Union des Républiques Socialistes Soviétistes ou à tous ces pays, tant que ces avantages n'auront été accordés à un Etat tiers.

Article VII.

Il est entendu que le présent traité ne déroge en rien aux faveurs relatives aux communications, au trafic et au commerce de frontière, qui pour des raisons locales seraient accordées par une des Parties Contractantes à des Etats limitrophes.

Article VIII.

Tout différend sur l'interprétation, l'application ou l'exécution du présent arrangement qui n'a pu être résolu entre les Hautes Parties Contractantes par la voie diplomatique sera soumis à la Cour Permanente de Justice Internationale.

Article IX.

Le présent traité sera ratifié et les ratifications seront échangées à Tallinn aussitôt que faire se pourra. Il entrera en vigueur quinze jours après l'échange des ratifications et demeurera obligatoire jusqu'à l'expiration d'un délai de trois mois à dater du jour de la dénonciation.

En foi de quoi les plénipotentiaires ont signé le présent traité.

Fait en double à Tallinn, le 22 juillet mil neuf cent vingt-quatre.

C. R. Pusta.

W. L. F. C. de Rappard.

Nr. 108. Riigikogu poolt 19. novembril 1925 a. wastu wõetud

Eesti ja Norra wahelise kaubanduslikn kokkuleppe kinnitamise seadus.*)

§ 1. Eesti ja Norra waheline kaubanduslik kokkulepe, mis sõlmitud nootede wahetuse teel Tallinnas 29. augustil 1925 a., tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Kokkuleppe nootede prantsuskeelne algtekst eestikeelse tõlkega awaldatakse ühes käesolewa seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu abiesimees T. Kalbus.

Abisekretär L. Raudkepp.

Wälisminister.

Tallinnas, 29. augustil 1925.

Härra Minister,

1.— Silmas pidades meie mõlema Walitsuste kindlat tahet kergendada ja süwendada kaubanduslikke wahekordi Eesti ja Norra wahel, on mul au Teie Ekstsellentsile teatada, et wastastikkususe tingimusel Norra kodanikud, samuti kui Norra maa- ja tööstussaadused leiawad Eesti territooriumil käsitlust, mis igatpidi on wähemalt niisama heatahtlik kui see, mille osalisels saawad enamsoodustatud riigi kodanikud ja maa- wõi tööstussaadused.

See käsitluswiis leiab tarwitamist kõiges, mis puutub kaubandusse, laewandusse ja tööstusesse ja üldse igal pool, kus tegemist tollimaksudega ja tolliwormalitseetidega ning Norra kodanikkude kaubanduslikkude operatsioonidega, nende õigusega Eesti territooriumil elama asuda, seal omandada ja pidada igasuguseid waranduse, nendega talitada, iga kutse alal töötada, samuti ka rekwisitsioonidega sõjawäelistes ehk üldsuse huwides, maksudega ning igasuguste teiste lõiwudega ning koormatustega, misugust liiki need ka ei oleks.

See määrus ei piira milgi wiisil Eesti õigust keelduda Norra kodanikkudele teatud juhtumustel peatusluba andmast, kas kohtuotsuse põhjal, ehk riigi sisemise wõi wälise julgeoleku huwides, üldise korra alalhoidmiseks wõi hoolekande, eriti ühis-

*) „R. T." nr. 189/190 — 1925 a

République Esthonienne.
Ministre des Affaires Etrangères.

Tallinn, le 29 Août 1925.

Monsieur le Ministre,

1. — Nos deux Gouvernements respectifs étant animés du désir de faciliter et d'étendre les relations commerciales entre l'Esthonie et la Norvège j'ai l'honneur de faire savoir à Votre Excellence qu'à condition de réciprocité les ressortissants norvégiens, ainsi que les produits du sol et de l'industrie de la Norvège jouiront sur le territoire esthonien d'un traitement à tous les égards au moins aussi favorable que celui qui est accordé aux ressortissants et aux produits ou objets de fabrication du pays étranger le plus favorisé.

Ce traitement sera appliqué pour tout ce qui concerne l'exercice du commerce, de la navigation et de l'industrie et en général pour tout ce qui concerne les droits et formalités de douane et les opérations commerciales des ressortissants norvégiens, leur accès à s'établir sur le territoire esthonien, d'y acquérir et de posséder toute sorte de propriété, d'en disposer et d'exercer toute profession, ainsi qu'au sujet des réquisitions pour les objets d'intérêt militaire et public et des impôts et autres droits ou contributions de quelque nature qu'ils soient.

Cette dispositions ne restreindra en rien le droit de l'Esthonie de refuser aux nationaux de la Norvège dans certains cas, en raison d'une sentence judiciaire ou dans l'intérêt soit de la sûreté intérieure ou extérieure

kondliku abiandmise, terwishoiupolitsei ehk kõlbluspolitsei motiividel.

2.— Norra laevad ja nende laadungid leiavad Eestis käsitlust, mis ei ole vähem soodne kui see, mille osaliseks on Eesti laevad ja nende laadungid.

Sellest käsitlusest samuti kui enamsoodustatud riigi käsitlusest, mis artikkel 1-ses ette nähtud, võib erandeid teha järgmistel juhtumustel:

(a) teatud õiguste kohta, mida kumbki lepinguosalisteşt maksma paneb ehk kavatseb maksma panna kalapüügi ja tema saaduste kohta;

(b) kergenduste, maksumäära alanduste ehk tagasimaksude suhtes, mida kumbki lepinguosalisteşt võiks lubada oma alamatele preemiana rahvuslikule laevaehitusele;

(c) õiguse kohta rannasõidu alal tegev olla.

3.— Eesti kohustub lubama vaba transiiti läbi oma territooriumi kaupadele, laevadele ja vagunitele, mis sihitud Norrasse ehk mis sealt tulevad. Erandeid neist eeskirjadest võib teha ainult, kui nad põhjendatakse:

1) abinõudega, milledel eesmärgiks riigi julgeolek;
2) avaliku julgeoleku huvidega;
3) terwishoiu-politsei motiividega ehk loomade ja kasulikkude taimede kaitsega.

Läbivedavad kaubad ei allu ühelegi läbiveomaksule.

Raudteedel leiavad nimetatud kaubad ja vagunid kõiges, mis puutub saatmisesse ja veokuludesse, käsitlust, mis tarvitusel enamsoodustatud riigi kohta.

4.— Norra ei või eeltoodud eeskirjade põhjal nõuda soodustusi, mida Eesti on andnud või tulewikus annab Soomele, Lätile, Leedule ehk Nõukogude Sotsialistlikkude Wabariikide Liidule või riikidele, kellega Eestil saavad siduma tolli- (ehk majandus-) liidu lepingud, või kõikidele nendele riikidele üheskoos, niiwõrd kui need soodustused ei ole antud mõnele kolmandale riigile.

5.— Eelolew ajutine kokkulepe astub jõusse selleşt kuupäewast, mil käesolewa noodi ratifitseerimine Eesti Riigikogu poolt Norra Walitsusele

de l'Etat, soit de l'ordre public ou encore pour des motifs de prévoyance sociale et notamment d'assistance publique, de police sanitaire ou de police des moeurs, l'autorisation de séjourner dans le pays.

2. — Les navires norvégiens et leurs cargaisons jouiront en Esthonie d'un traitement qui n'est pas moins favorable que celui qui est accordé aux navires esthoniens et à leurs cargaisons.

De ce traitement ainsi que du traitement de la nation la plus favorisée, stipulé dans l'article 1, des exceptions seront prévues pour les cas suivants:

(a) pour certains droits que chacune des Parties Contractantes applique ou pourra appliquer à la pêche et à ses produits;

(b) pour les facilités, détaxes ou ristournes que chacune des Parties Contractantes pourrait consentir à ses ressortissants comme prime à la construction navale nationale;

(c) pour le droit de se livrer au cabotage.

3. — L'Esthonie s'engage à accorder le libre transit à travers son territoire aux marchandises, navires, bateaux, wagons à destination ou en provenance de la Norvège. Des exceptions à ces stipulations ne pourront avoir lieu que lorsqu'elles seront motivées:

(1) Par des mesures visant la sécurité de l'Etat;
(2) par des raisons de sûreté publique;
(3) par des motifs de police sanitaire ou en vue de la protection des animaux ou des plantes utiles.

Les marchandises en transit ne seront soumises à aucun droit quelconque de transit.

Sur les chemins de fer les dites marchandises et wagons jouiront en ce qui concerne l'expédition et les frais de transport du traitement appliqué à la nation la plus favorisée.

4. — La Norvège ne pourra pas, par suite des dispositions précitées exiger les faveurs que l'Esthonie a données ou donnera à l'avenir à la Finlande ou à la Lettonie ou à la Lithuanie ou à l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes ou aux pays seront liés avec l'Esthonie par des traités d'union douanière (ou économique) ou à tous ces pays, tant que ces avantages ne sont pas accordés à un tiers Etat.

5. — L'arrangement provisoire précité entrera en vigueur à partir de la date où la ratification de la présente note par le Parle-

teatawaks tehakse, ja jääb maksma, kuni ta ühe lepinguosalise poolt üles öeldakse kolmekuulise etteteatamisega või kuni tema asemele astub kaubaleping.

Palun Teid, härra Minister, lahkelt wastu wõtta minu sügawama lugupidamise kinnitus.

C. R. Pusta.

Tema Ekstsellents
Härra H. H. Bachke,
Norra Erakorraline Saadik
ja Täiswoliline Minister
Eestis. Tallinn.

ment Esthonien sera notifiée au Gouvernement Norvégien et restera en vigueur jusqu'à ce qu'il soit dénoncé par l'une des Parties avec un préavis de trois mois ou remplacé par un traité de commerce.

Veuillez agréer, Monsieur le Ministre, les assurances de ma haute considération.

C. R. Pusta.

Son Excellence
Monsieur H. H. Bachke,
Envoyé Extraordinaire et
Ministre Plénipotentiaire
de Norvège en Esthonie.
Tallinn.

Norra saatkond.
Tallinnas, 29. augustil 1925.

Härra Minister,

1.— Silmas pidades meie mõlema Walitsuste kindlat tahet kergendada ja süwendada kaubandussuhteid wahekordi Norra ja Eesti wahel, on mul au Teie Ekstsellentsile teatada, et wastastikkususe tingimusel Eesti kodanikud, samuti kui Eesti maa- ja tööstussaadused leiawad Norra territooriumil käsitlust, mis igapidi on wähemalt niisama heatahtlik kui see, mille osalisteks saawad enamsoodustatud riigi kodanikud ja maa- või tööstussaaduseb.

See käsitlus wiis leiab tarwitamist kõiges, mis puutub kaubandusse, laewandusse ja tööstusesse ja üldse igal pool, kus tegemist tollimaksudega ja tolliwormalitsetidega ning Eesti kodanikkude kaubandusliikude operatsioonidega, nende õigusega Norra territooriumil elama asuda, seal omandada ja pidada igasuguseid waranduse, nendega talitada, iga kutse alal töötada, samuti ka rekwisitsioonidega sõjawäelistes ehk üldsuse huwides, maksudega ning igasuguste teiste lõiwudega ning koormatustega, misugust liiki need ka ei oleks.

See määrus ei piira milgi wiisil Norra õigust keelduda Eesti kodanikkudele teatud juhtumustel peatusluba andmast, kas kohtuotsuse põhjal ehk riigi sisemise või wälise julgeoleku huwides, üldise korra alalhoidmiseks või hoolekande, eriti ühiskondliku abiandmise, terwishoiupolitsei ehk kõlbluspolitsei motiiwidel.

2.— Eesti laewad ja nende laadungid leiawad Norras käsitlust, mis ei ole wähem soodne kui see, mille osalisteks on Norra laewad ja nende laadungid.

Légation de Norvège.
Reval, le 29 Août 1925.

Monsieur le Ministre,

1. — Nos deux Gouvernements respectifs animés du désir de faciliter et d'étendre les relations commerciales entre la Norvège et l'Esthonie, j'ai l'honneur de faire savoir à Votre Excellence qu'à condition de réciprocité les ressortissants esthoniens ainsi que les produits du sol et de l'industrie de l'Eshonie jouiront sur le territoire norvégien d'un traitement à tous les égards au moins aussi favorable que celui qui est accordé aux ressortissants et aux produits ou objets de fabrication du pays étranger le plus favorisé.

Ce traitement sera appliqué pour tout ce qui concerne l'exercice du commerce, de la navigation et de l'industrie et en général pour tout ce qui concerne les droits et formalités de douane et les opérations commerciales des ressortissants esthoniens, leur accès à s'établir sur le territoire norvégien, d'y acquérir et de posséder toute sorte de propriété, d'en disposer et d'exercer toute profession, ainsi qu'au sujet des réquisitions pour les objets d'intérêt militaire et public et des impôts et autres droits ou contributions de quelque nature qu'ils soient.

Cette disposition ne restreindra en rien le droit de la Norvège de refuser aux nationaux de l'Esthonie dans certains cas, en raison d'une sentence judiciaire ou dans l'intérêt soit de la sûreté intérieure ou extérieure de l'Etat, soit de l'ordre public ou encore pour des motifs de prévoyance sociale et notamment d'assistance publique, de police sanitaire ou de police de moeurs, l'autorisation de séjourner dans le pays.

2. — Les navires esthoniens et leurs cargaisons jouiront en Norvège d'un traitement qui n'est pas moins favorable que celui qui est accordé aux navires norvégiens et à leurs cargaisons.

Selleſt käſitluſeſt ſamuti kui enamſoodustatud riigi käſitluſeſt, mis artiklel 1-ſes ette nähtud, wõib erandeid teha järgmistel juhtumustel:

(a) teatud õiguste kohta, mida kumbki lepinguoſalisteſt maksma paneb ehk kawatſeb maksma panna kalapüügi ja tema saaduste kohta;
(b) kergenduste, makſumäära alanduste ehk tagaſimakſude suhtes, mida kumbki lepinguoſalisteſt wõiks lubada oma alamatele preemiana rahwuslikule laewaehituſele;

(c) õiguſe kohta rannaſõidu alal tegew olla.

3.— Norra kohustub lubama waba transiiti läbi oma territooriumi kaupadele, laewadele ja wagunitele, mis sihitud Eesti ehk mis sealt tulewad. Erandeid neist eeskirjadeſt wõib teha ainult, kui nad põhjendatakſe:

1) abinõudega, milledel eesmärgiks riigi julgeolek;
2) awaliku julgeoleku huwidega;
3) terwishoiu-politsei motiiwidega ehk loomade ja kasuliikude taimede kaitsega.

Läbiweetawad kaubad ei allu ühelegi läbiweomakſule.

Raudteedel leiawad nimetatud kaubad ja wagunid kõiges, mis puutub saatmisesse ja weokuludesse, käſitlust, mis tarwituſel enamſoodustatud riigi kohta.

4.— Eesti ei wõi celtoodud eeskirjade põhjal nõuda soodustusi, mis Norra on annud wõi tulewikus annab maadele, kellega tal piirid kokku puutuwad, Taanile ehk Islandile wõi riikidele, kellega Norrat seawad siduma tolli- (ehk majandus-) liidu lepingud, wõi kõikidele nendele riikidele üheskoos, niiwõrd kui need soodustused ei ole antud mõnele kolmandale riigile.

5.— Eelolew ajutine kokkulepe astub jõuſse selleſt kuupäewaſt, mil Norra Walitsusele teatawaks tehakſe Teie Ekstſellentsi poolt käesolewa noodi peale antawa wastuse ratifitseerimine Eesti Riigikogu poolt, ja jääb maksma kuni ta ühe lepinguoſalise poolt üles öeldakſe kolmekuulise etteteatamisega wõi kuni tema aſemele astub kaubaleping.

Palun Teid, härra Minister, lahkelt wastu wõtta minu sügawama lugupidamise kinnitus.

H. H. Bachke.

Tema Ekstſellents
Härra Pusta,
Wälisminister.
Tallinn.

De ce traitement, ainsi que du traitement de la nation la plus favorisée, stipulé dans l'article 1, des exceptions seront prévues pour les cas suivants:

(a) pour certains droits que chacune des Parties Contractantes applique ou pourra appliquer à la pêche et à ses produits;
(b) pour les facilités, détaxes ou ristournes que chacune des Parties Contractantes pourrait consentir à ses ressortissants comme prime à la construction navale nationale;
(c) pour le droit de se livrer au cabotage.

3. — La Norvège s'engage à accorder le libre transit à travers son territoire aux marchandises, navires, bateaux, wagons à destination ou en provenance de l'Esthonie. Des exceptions à ces stipulations ne pourront avoir lieu que lorsqu'elles seront motivées:

(1) Par des mesures visant la sécurité de l'Etat;
(2) par des raisons de sûreté publique;
(3) par des motifs de police sanitaire ou en vue de la protection des animaux ou des plantes utiles.

Les marchandises en transit ne seront soumises à aucun droit quelconque de transit.

Sur les chemins de fer les dites marchandises et wagons jouiront en ce qui concerne l'expédition et les frais de transport du traitement appliqué à la nation la plus favorisée.

4. — L'Esthonie ne pourra pas par suite de dispositions précitées exiger les faveurs que la Norvège a données ou donnera à l'avenir à ses pays limitrophes, au Danemark ou à l'Islande ou aux pays qui seront liés avec la Norvège par des traités d'union douanière (ou économique) ou à tous ces pays, tant que ces avantages ne sont pas accordés à un tiers Etat.

5. — L'arrangement provisoire précité entrera en vigueur à partir de la date où la ratification par le Parlement Esthonien de la réponse que Votre Excellence voudra bien me faire parvenir à la présente note, sera notifiée au Gouvernement norvégien et restera en vigueur jusqu'à ce qu'il soit dénoncé par l'une des Parties avec un préavis de trois mois ou remplacé par un traité de Commerce.

Veuillez agréer, Monsieur le Ministre, l'assurance de ma haute considération.

H. H. Bachke.

Son Excellence
Monsieur Pusta,
Ministre des Affaires
Etrangères. Tallinn.

Nr. 109. Riigikogu poolt 26. novembril 1925 a. wastu wõetud

Eesti ja Rootsi wahelise lepituskonwentsiooni kinnitamise seadus.*)

§ 1. Eesti ja Rootsi waheline lepituskonwentsioon, mis alla kirjutatud Tallinnas, 29. mail 1925 a., tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Konwentsiooni prantsuskeelne tekst eestikeelse tõlkega awaldatakse ühes käesoleva seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud
Riigikogu abiesimees T. Kalbus.
Abisekretär L. Raudkepp.

Eesti Wabariigi Riigiwanem ja Tema Majesteet Rootsi Kuningas, juhitud tahtest soodustada rahwuswaheliste tüliküsimuste lepituse teel lahendamise edenemist, Rahwasteliidu Põhikirja waimus,

soowides mõlema riigi wahekorras teostada Rahwasteliidu Täiskogu poolt 22. septembril 1922 a. wastuwõetud resolutsiooni põhimõtteid, millel sihiks lepituskomisjonide ellukutsumine riikidewaheliste konwentsioonide sõlmimise teel,

otsustasid sõlmida seks otstarbeks konwentsiooni ja nimetasid oma täiswolilisteks esitajateks:

Eesti Wabariigi Riigiwanem:

Härra Kaarel Robert Pusta,

Wälisministri, ja

Tema Majesteet Rootsi Kuningas:

Härra Ulf Torsten Undén'i, Oma Erakorralise Saadiku ja Täiswolilise Ministri Tallinnas,

kes, olles seks tarwilisel wolitatud, kokku leppisid järgmiste artiklite kohta.

Artikkel 1.

Lepinguosalised kohustuwad esitama allpool etteenähtud alustel moodustatud alalisele komisjonile uurimise ja lepituse otstarbel kõik tüliküsimused nende iseloomu peale waatamata, mida kohase

Le Chef d'Etat de la République d'Esthonie et Sa Majesté le Roi de Suède, animés du désir de favoriser le développement de la procédure de conciliation des différends internationaux dans un esprit conforme au Pacte de la Société des Nations,

décidés à réaliser, dans les rapports entre les deux Etats, les principes de la résolution de l'Assemblée de la Société des Nations en date du 22 Septembre 1922, tendant à l'institution de commissions de conciliation par voie de conventions entre les Etats,

ont résolu de conclure à cet effet une Convention et ont nommé Leurs plénipotentiaires, savoir:

Le Chef d'Etat de la République d'Esthonie:

Monsieur Charles Robert Pusta,

Ministre des Affaires Étrangères, et

Sa Majesté le Roi de Suède:

Monsieur Ulf Torsten Undén,

Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire à Tallinn,

lesquels, dûment autorisés à cet effet, sont convenus des articles suivants.

Article 1.

Les Parties contractantes s'engagent à soumettre, aux fins d'enquête et de conciliation, à une Commission permanente, constituée dans les conditions prévues ci-dessous,

*) „R. T." nr. 189/190 — 1925 a.

aja jookſul ei ole ſaadud lahendada diplomaatiliſel teel ja mida kas Alaliſe Rahwuswaheliſe Kohtukoja põhikirja wõi mõne muu nende wahel sõlmitud kokkuleppe eeskirjade põhjal ei tule esitada kas nimetatud kohtukojale wõi wahekohtule.

Artikkel 2.

Kui tülikiisimus, mille asjus üks Poolteſt on komisjoni poole pöördunud, on artikkel 1. määruste kohaselt esitatud Alaliſele Kohtukojale wõi wahekohtule, siis paneb komisjon tülikiisimuſe läbiwaatamiſe seisma, kuni kohtukoda wõi wahekohus allumuſe kiisimuſe kohta on otſuſe teinud.

Artikkel 3.

Kui on tegemiſt tülikiisimusega, mis ühe kõrge lepinguoſaliſe ſiſemiſe seadusandluſe põhjal allub kohtutele, administratiiwkohtud ühes arwatud, wõib koſtja pool wastu seista selle esitamiſele uurimis- wõi lepitusmenetluſeks enne, kui asjaomane kohtuaſutus lõpuliku otſuſe teinud.

Artikkel 4.

Komisjon koosneb wiieſt liikmeſt. Iga Riik määrab nendeſt kaks, kelledeſt ühe wõib walida oma kodanikkude hulgaſt. Wiies, kes ſiimehe kohuſeid täidab, ei wõi kuuluda nende riikide kodakondſuſeſſe, kellede kodakondſuſes ſeiſawad teiſed komisjoni liikmed. Eſimees määratakſe asjaoſaliſte poolt ühemeelſel kokkuleppel. Juhtumiſel, kui kokkulepet ei saawutata, sünnib tema nimetamine, ühe asjaoſaliſe nõudel, Alaliſe Rahwuswaheliſe kohtukoja eſimehe poolt, wõi kui wiimane kuulub kummagi lepinguoſaliſe kodakondſuſeſſe, siis kohtukoja abieſimehe poolt.

Komisjon tuleb moodustada kuue kuu jookſul, mis järgnewad käesolewa konwentſiooni ratifikatſiooni kirjade wahetamiſele.

Artikkel 5.

Komisjoni liikmed nimetatakſe kolme aasta peale. Kui asjaoſaliſed teiſiti kokku ei lepi, siis ei wõi neid ära kutſuda nende wolituste kestwuſe ajal. Ühe surma korral nendeſt wõi tagaſiaſtumiſe puhul tuleb hoolitſeda uue liikme nimetamiſe eeſt tema aſemele, tema wolituſe ülejäänud kestwusajaks, wõimaluſt mööda kahe järgnewa kuu jookſul ja igal

tous différends, de quelque nature qu'ils soient qui n'auraient pu être résolus par la voie diplomatique dans un délai raisonnable et qui ne doivent pas être déférés, aux termes, soit du Statut de la Cour Permanente de Justice Internationale, soit de tout autre accord conclu entre Elles, à la dite Cour ou à un tribunal d'arbitrage.

Article 2.

Si un différend, dont l'une des Parties a saisi la Commission, est porté par l'autre Partie, conformément aux dispositions visées à l'article 1-er devant la Cour Permanente ou un tribunal d'arbitrage, la Commission suspendra l'examen du différend jusqu'à ce que la Cour ou le tribunal ait statué sur la compétence.

Article 3.

S'il s'agit d'un différend qui, à teneur de la législation interne de l'une des Hautes Parties Contractantes, relève de la compétence des tribunaux, les tribunaux administratifs y compris, la Partie défenderesse pourra s'opposer à ce qu'il soit soumis à une procédure d'enquête ou de conciliation avant qu'un jugement définitif ait été rendu par l'autorité judiciaire compétente.

Article 4.

La Commission se compose de cinq membres. Chaque Etat en désigne deux, dont l'un peut être choisi parmi ses propres nationaux. Le cinquième, qui remplit les fonctions de Président, doit appartenir à une autre nationalité qu'à celles des autres membres de la Commission. Le Président est désigné d'un commun accord par les Parties. Au cas où cet accord ne pourrait s'établir sa nomination sera effectuée à la requête de l'une des Parties, par le Président de la Cour Permanente de Justice Internationale ou, si celui-ci est ressortissant d'un des Etats contractants, par le Vice-Président de la Cour.

La Commission devra être constituée dans les six mois qui suivront l'échange des ratifications de la présente Convention.

Article 5.

Les Membres de la Commission sont nommés pour trois ans. Sauf accord contraire entre les Parties, ils ne pourront pas être révoqués pendant la durée de leur mandat. En cas de décés ou de retraite de l'un d'eux il devra être pourvu à son remplacement pour le reste de la durée de son mandat, si

juhtumisel viibimata peale selle, kui mingisugune tüliküsimus on esitatud komisjonile.

Artikkel 6.

Viieteistkümne päeva jooksul, arvates päevast, mil üks lepinguosalistest on esitanud komisjonile tüliküsimuse, on kumbki lepinguosaline õigustatud nimetatud lahkumineku läbivaatamiseks asetama ühe tema poolt nimetatud liikmeteşt isikuga, kes selles küsimuses eriliselt asjatundlik, igatahes sel tingimusel, et selle juures kinni peetakse artikkel 4. eeskirjadest komisjoni liikmete kodakondsuse kohta.

Lepinguosaline, kes soovib seda õigust kasutada, teatab sellest viibimata vastaspoolele; sel juhtumisel on sellel võimalus sama õigust tarvitada viieteistkümne päeva jooksul, arvates päevast, mil teadaanne temale kätte jõudnud.

Artikkel 7.

Kui mõne liikme volituse lõppemisel ei ole hoolitsetud tema asestamise eest, siis loetakse tema volitus uuendatuks kolmeaastase tähtaja peale; igatahes peavad ühe lepinguosalise nõudel esimehe ametikohustused lõppema tema volituse aegumisega.

Liige, kelle volitused lõpevad alanud menetluse kestel, võtab ka edasi tüliküsimuse läbivaatamisest osa kuni menetluse lõpetamiseni, selle peale vaatamata, et tema järeltulija, võib olla, juba nimetatud.

Artikkel 8.

Tüliküsimused esitatakse komisjonile teadaande teel, mis antud tüliküsimuse asjus ühe lepinguosalise poolt esitatakse komisjoni esimehele. See teadaanne tuleb viibimata vastaspoolele teatawaks teha. Esimees peab komisjoni kokku kutsuma kõige lühema aja jooksul.

Lepinguosaline, kes tüliküsimuse komisjonile esitanud, teadustab sellest Rahwasteliidu peasekretärile.

Artikkel 9.

Komisjon astub kokku lepinguosaliste poolt ühisel kokkuleppel määratud kohas või, kokkuleppe puudusel, Rahwasteliidu asukohas.

Artikkel 10.

Lepinguosalised kohustuwad komisjoni warustama kõigi tarwiliste andmetega ja temale igapidi tema ülesande täitmist kergendama.

possible dans les deux mois qui suivront et, en tout cas, aussitôt qu'un différend aura été soumis à la Commission.

Article 6.

Dans un délai de quinze jours, à dater de celui où l'un des Etats contractants aura porté un différend devant la Commission, chacune des Parties pourra, pour l'examen du litige visé, remplacer l'un des membres désignés par Elle par une personne possédant une compétence spéciale dans la matière, sous réserve, toutefois, de la règle stipulée à l'article 4 concernant la nationalité des membres de la Commission.

La Partie qui voudrait user de ce droit, en avertira immédiatement la Partie adverse; dans ce cas, celle-ci a la faculté d'user du même droit, dans un délai de quinze jours à partir de celui où l'avertissement Lui est parvenu.

Article 7.

Si, à l'expiration du mandat d'un membre, il n'est pas pourvu à son remplacement, son mandat est censé renouvelé pour une période de trois ans; toutefois, sur la demande de l'une des Parties, les fonctions du Président doivent cesser à la fin de son mandat.

Un membre dont le mandat expire pendant la durée d'une procédure en cours continue à prendre part à l'examen du différend jusqu'à ce que la procédure soit terminée, nonobstant le fait que son remplaçant ait été désigné.

Article 8.

Les différends sont portés devant la Commission par la notification qui en est faite par l'une des Parties au Président de la Commission. Cette notification doit être portée immédiatement à la connaissance de la Partie adverse. Le Président doit convoquer la Commission dans le plus bref délai.

La Partie ayant saisi la Commission du différend en avisera le Secrétaire général de la Société des Nations.

Article 9.

La Commission se réunit dans l'endroit que les Parties désignent d'un commun accord ou, à défaut d'accord, au Siège de la Société des Nations.

Article 10.

Les Parties s'engagent à fournir à la Commission toutes les informations utiles et à lui faciliter, à tous égards, l'accomplissement de sa tâche.

Komisjon wõib paluda Rahwasteliidu peasekretärilt sekretariaadi kaasabi, kui komisjon seda wajab oma tööde jaoks.

Artikkel 11.

Pooltel on õigus nimetada komisjoni juure erilisi ametnikke, kes samal ajal peawad olema wahetalitajateks poolte ja komisjoni wahel.

Artikkel 12.

Waieluseb komisjoni ees on ainult sel juhtumisel awalikud, kui komisjon seda otsustab kokkuleppel pooltega.

Artikkel 13.

Asjaajamine komisjoni ees siinnib waieluse korras.

Komisjon määrab ise asjaajamise korra, silmas pidades, ühel häälel wastuwõetud wastupidise otsuse puudusel, eeskirju, mis ette nähtud Haagi konwentsioonis, 18. oktoobrist 1907, rahwuswaheliste tüliküsimuste lahendamise kohta rahulisel teel, III. osas.

Artikkel 14.

Niiwõrd kui see käesolewas konwentsioonis ei ole teisiti määratud, wõetakse komisjoni otsuseb wastu lihthäälteenamusega. Igal liikmel on üks hääl, kuna häälte poolekslangemise korral esimehe hääl otsustaw on. Komisjon wõib täisõiguslikult asju arutada, kui kõik liikmed on nõutud korras kutsutud, ja kui on ilmunud esimees ja wähemalt kaks liiget.

Artikkel 15.

Komisjon seab kokku aruande iga tüliküsimuse kohta, mis temale esitatud. Aruanne sisaldab tüliküsimuse lahendamise kawa, kui asjaolud seda nõuawad ja kui wähemalt kolm komisjoni liiget niisuguse kawa kohta kokkuleppele jõuawad.

Wähemusse jäänud liikmete motiweeritud eriarwamine wõetakse aruandesse sisse.

Artikkel 16.

Puutumata lepinguosaliste õiguft seda tähtaega pikendada, peab komisjon oma tööd lõpetama kuue kuu jooksul, arwates päewast, mil tüliküsimus komisjonile esitatud.

Aega, mille kestel komisjoni tööd on katkestatud artikkel 2-e eeskirjade põhjal, ei wõeta ülalnimetatud tähtaja juures arwesse.

La Commission pourra demander au Secrétaire général de la Société des Nations l'assistance du Secrétariat, si la Commission en a besoin pour ses travaux.

Article 11.

Les Parties ont le droit de nommer des agents spéciaux auprés de la Commission qui devront en même temps servir d'intermédiaires entre Elles et la Commission.

Article 12.

Les débats devant la Commission ne sont publics que si la Commission, d'accord avec les Parties, en décide ainsi.

Article 13.

La Procédure devant la Commission est contradictoire.

La Commission règlera elle-même la procédure, en tenant compte, à défaut d'une décision contraire prise à l'unanimité, des dispositions contenues au titre III de la Convention de la Haye pour le règlement pacifique des conflits internationaux, du 18 octobre 1907.

Article 14.

Sous réserve des dispositions contraires de la présente Convention, les décisions de la Commission sont prises à la majorité simple. Chaque membre dispose d'une voix, celle du Président étant décisive en cas de partage. La Commission peut délibérer valablement si tous les membres ont été dûment convoqués et si le Président et au moins deux autres membres sont présents.

Article 15.

La Commission fera un rapport sur chaque différend qui lui a été soumis. Le rapport comportera un projet de règlement du différend, si les circonstances y donnent lieu et si trois au moins des membres de la Commission se mettent d'accord sur un tel projet.

L'avis motivé des membres restés en minorité sera consigné dans le rapport.

Article 16.

Sous réserve du droit des Parties de prolonger ce délai, la Commission doit achever ses travaux dans un délai de six mois, à dater du jour où le différend a été porté devant la Commission.

Le temps durant lequel les travaux de la Commission sont suspendus selon les dispositions de l'article 2 n'est pas compris dans le délai susmentionné.

Artikkel 17.

Komisjoni aruanne kirjutatakse alla esimehe poolt ja esitatakse viibimata teadmiseks lepinguosalistele ning Rahvasteliidu peasekretärile.

Lepinguosalised kohustuvad teineteisele, kohase aja jooksul, vastamisi teada andma, kas nad aruande seisukohavõtmised ja temas sisalduvad ettepanekud vastu võtavad.

Lepinguosalistele jääb õigus ühemeelsel kokkuleppel otsustada, kas komisjoni aruanne tuleb viibimata avaldada. Igatahes võib komisjon, isegi niisuguse kokuleppe puudumisel, eriliste põhjuste puhul aruannet viibimata avaldada, ühel häälel või ühesainsa hääle vastuolekul tehtud otsuse põhjal.

Artikkel 18.

Kumbki lepinguosalisest maksab tasu tema poolt määratud komisjoni liikmetele ja kannab poole esimehe tasusummast.

Lepinguosalised peavad katsuma kokkuleppele jõuda, et komisjoni liikmetele maksetaw tasu oleks mõlemalpool ühes suuruses kindlaks määratud.

Kumbki lepinguosaline kannab tema poolt tehtawad menetluse kulud ja poole neist kuludest, mis komisjoni poolt ühisteks kuludeks tunnustatakse.

Artikkel 19.

Käesolew konwentsioon ratifitseeritakse ja ratifikatsioonikirjad wahetatakse Tallinnas nii pea kui wõimalik. Ta astub jõusse viibimata peale ratifikatsioonikirjade wahetamist ja jääb maksma wiis aastat, ratifikatsioonikirjade wahetamise päewast arwates. Kui teda wähemalt kuus kuud enne selle tähtaja möödumist üles ei öelda, jääb ta maksma nue wiieaastase perioodi kestmisel, ja teda loetakse niiwiisi järjekindlalt uuendatuks, iga kord wiie aasta peale, kui teda üles ei öelda kuus kuud enne eelmise wiieaastase tähtaja lõppu.

Selle tõenduseks on wastawad täiswolinikud käesolewale konwentsioonile alla kirjutanud ja seda oma pitsitega kinnitanud.

Tehtud Tallinnas, kahes eksemplaris, 29. mail 1925.

C. R. Pusta. Undén.

Article 17.

Le rapport de la Commission est signé par le Président et porté sans délai à la connaissance des Parties et du Secrétaire général de la Société des Nations.

Les Parties s'engagent à porter à Leur connaissance réciproque dans un délai raisonnable si Elles acceptent les constatations du rapport et les propositions qu'il renferme.

Il appartient aux Parties de décider, d'un accord commun, si le rapport de la Commission doit être publié immédiatement. Toutefois, même à dèfaut de cet accord, la Commission pourra, en cas de raisons spéciales, procéder à la publication immédiate du rapport sur décision prise à l'unanimité des voix ou contre une seule voix dissidente.

Article 18.

Chacune des Parties indemnisera les membres de la Commission nommés par Elle et fournira la moitié de l'indemnité du Président.

Les Parties doivent chercher à s'entendre pour que, des deux côtés, les indemnités des membres de la Commission soient fixées d'après les mêmes chiffres.

Chaque Partie supportera les frais de procédure encourus par Elle et la moitié de ceux déclarés communs par la commission.

Article 19.

La présente convention sera ratifiée et les ratifications seront échangées à Tallinn aussitôt que faire se pourra. Elle entrera en vigueur immédiatement après l'échange des ratifications et aura une durée de cinq années à dater de l'échange des ratifications. Si elle n'a pas été dénoncée six mois au moins avant l'expiration de ce délai, elle restera en vigueur pendant une nouvelle période de cinq ans et sera ainsi de suite censée renouvelée chaque fois pour cinq ans, sauf dénonciation six mois au moins avant l'expiration de la précédente période de cinq ans.

En foi de quoi les plénipotentiaires respectifs ont signé la présente convention et y ont apposé leurs cachets.

Fait à Tallinn, en deux exemplaires, le 29 Mai 1925.

C. R. Pusta. Undén.

II.

Wabariigi walitsuse otsus 16. juunist 1924. a.

Kinnitada Eesti-Leedu waheline kokkulepe läbikäimise hõlbustamise kohta.

Riigiwanem Fr. Akel.
Kohtuminister R. Gabrel.
Riigisekretär K. Terras.

Tõlge.
Kaunas, 21. mail 1924. a.

Eesti Saatkond
Leedus
Nr. 433.

Härra Peaminister,

Eesti Walitsuse nimel ja Kowno konwerentsi ajal peetud läbirääkimiste põhjal on mul au Teile järgmisi ettepanekuid, mis puutuwad kergendustesse meie mõlemi Riigi alamatele läbikäimise hõlbustamiseks, teha:

Mõlemi riigi saatkondadele ja konsulaarasutustele lubatakse wälispassi ettenäitamisel ja ilma järele küsimata kesksutusest, anda teise Riigi kodanikkudele wiisasid üheks aastaks makswusega korduwateks reisideks teise Riiki ja tagasi õigusega peatada teises Riigis ilma erilise loata neliteistkümmend päewa.

Mõlemi Riigi saatkonnad ja konsulaarasutused nõuawad aastaste wiisade eest kümne kuldfrangilise maksu. Mõlemi Riigi kodanikud, kes on sunnitud kauem wiibima kui neliteistkümmend päewa, peawad end wastawates asutustes warustama peatusloaga, maksu eest, mis igas riigis kindlaks määratud.

Need kodanikud on kohustatud Riigist lahkudes enesele wastawates asutustes wäljasõidu luba muretsema ühefrangilise maksu eest.

Läbisõidu wiisasid antakse mõlemi Riigi kodanikkudele maksuta üheks ehk mitmeks reisiks, kokkukõlas wiisadega, mis sihtriigi poolt wälja antud. Need wiisad lubawad igal reisil läbisõidu maal neli päewa peatada.

Mõlemi Riigi piirides sõitwatele raudteeametnikkudele antakse wiisasid nende teenistus-tunnistustel, ekskursioonidele ühisel lehel.

Ülaltähendatud määrused astuwad jõusse 15. juunil ja nende kestwus on ära määramatu, wälja arwatud äraütlemise puhul.

Paludes Teid oma nõusolekut noote läbi teatada on mul au Teie Ekstsellentsile nimu kõrge lugupidamise awaldust uuendada.

Tofer
Wälisministri abi.

Tema Ekstsellents
härra E. Galwanauskas,
Leedu Pea- ja Wälisminister.

Tõlge.
Kaunas, 21. mail 1924. a.

Leedu Wabariik
Wälisministeerium
Nr. 7799.

Härra Minister,

Mul on au Teie Ekstsellentsile tõendada kirja kättesaamist tänasest kuupäewast, millega Teie mulle Kowno konwerentsi ajal peetud läbirääkimiste põhjal järgmisi ettepanekuid, mis puutuwad kergendustesse meie mõlemi Riigi alamatele läbikäimise hõlbustamiseks, tegite:

Mõlemi Riigi saatkondadele ja konsulaarasutustele lubatakse wälispassi ettenäitamisel ja ilma järele küsimata kesksutusest, anda teise Riigi kodanikkudele wiisasid üheks aastaks makswusega korduwateks reisideks teise Riiki ja tagasi õigusega peatada teises Riigis ilma erilise loata neliteistkümmend päewa.

Mõlemi Riigi saatkonnad ja konsulaarasutused nõuawad aastaste wiisade eest kümne kuldfrangilise maksu. Mõlemi Riigi kodanikud, kes on sunnitud kauem wiibima kui neliteistkümmend päewa, peawad end wastawates asutustes warustama peatusloaga, maksu eest, mis igas riigis kindlaks määratud.

Need kodanikud on kohustatud Riigist lahkudes enesele wastawates asutustes wäljasõidu luba muretsema ühefrangilise maksu eest.

Läbisõidu wiisasid antakse mõlemi Riigi kodanikkudele maksuta üheks ehk mitmeks reisiks, kokkukõlas wiisadega, mis sihtriigi poolt wälja antud. Need wiisad lubawad igal reisil läbisõidu maal neli päewa peatada.

Mõlemi Riigi piirides sõitwatele raudteeametnikkudele antakse wiisasid nende teenistus-tunnistustel, ekskursioonidele ühisel lehel.

Ülaltähendatud määrused astuwad jõusse 15. juunil ja nende kestwus on ära määramatu, wälja arwatud äraütlemise puhul.

Mul on au Teie Ekstsellentsile teatada, et Leedu Walitsus wõtab ülaltähendatud ettepanekud wastu ja asub nende täitmisele alates 15. juunist 1924 a.

Wõtke wastu jne. jne.

Galwanauskas
Peaminister,
Wälisminister.

Tema Ekstsellents
Eesti Wabariigi
Wälisminister.

Nr. 136. Riigikogu poolt 18. detsembril 1925 a. wastu wõetud

Eesti ja Briti walitsuste wahelise sõjawarustuse wõla kohta sõlmitud kokkuleppe kinnitamise seadus.*)

§ 1. Eesti ning Briti walitsuste wahel Londonis 24. juulil 1925. a. sõlmitud kokkulepe wõla kohta sõjawarustuse eest tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Lepingu tekst ühes eestikeelse tõlkega awaldatakse ühes käesolewa seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu abiesimees A. Jürman.
Abisekretär J. Piiskar.

Kokkulepe Eesti Walitsuse ja Briti Walitsuse wahel wõla kohta sõjawarustuse eest.

I.

Eesti Walitsus tunnistab, et tema wõlg Briti Walitsusele Eesti wabadussõjas antud warustuse ja ülesnäidatud abi eest on kuni 1. jaanuarini 1921 a. kogusummas £ 917,200, nagu selle kokkuleppe lisas I näidatud; ja Briti Walitsus tunnistab, et see summa kõik nõudmised selle warustuse ja abi kohta katab.

II.

Eesti Walitsus awaldab nõusolekut maksta, ja Briti Walitsus wastu wõtta selle wõla täielikuks tasumiseks annuiteetisid järgmistes summades, mis tulewad maksta His Majesty's Paymaster General (Tema Majesteedi Pea-Maksumeistri) arwele Inglise Pangas pooleaastalistes sissemaksudes 1. mail ja 1. novembril iga aasta, nim.:

(a) Igal kalendriaastal 1926 kuni 1940 ühes arwatud — annuiteet £ 40,000

(b) Igal kalendriaastal 1941 kuni 1955 ühes arwatud — annuiteet £ 80,000

Agreement between the Estonian Government and the British Government in regard to debt for war supplies.

I.

The Estonian Government agree that their debt to the British Government in respect of supplies furnished and services rendered during their war of independence shall be fixed at a total of £ 917,200 as at 1st January 1921, as shown in Annex I to this Agreement; and the British Government agree that this amount covers all claims in respect of these supplies and services.

II.

The Estonian Government agree to pay, and the British Government to accept, in full settlement of this debt, annuities of the following amounts, to be paid to the cash Account of His Majesty's Paymaster General at the Bank of England in half-yearly instalments on the 1st May and the 1st November of each year, viz:

(a) During each of the calendar years 1926 to 1940 inclusive — an annuity of £ 40,000.

(b) During each of the calendar years 1941 to 1955 inclusive — an annuity of £ 80,000.

*) „R. T." nr. 197/198 — 1925 a.

Briti Walitſus on nõusolekut awaldanud ſelleks annuiteedi alandamiſeks eſimeſe 15 aasta jookſul, arwesſe wõttes Eesti Walitſuſe makſukohuſtuſi ſelle aja jookſul oma Reliefwõla ſuhtes.

III.

Eesti Walitſus awaldab nõusolekut käesolewat kokkulepet ſeadusandlistele aſutuſtele ratifitſeerimiſeks eſitada ja, kui ſee ratifikatſioon saadud, Briti Rahaministeeriumile mitte hiljem kui 31. detſembril 1925 üle anda wõlakohuſtuſed, ſiin juures olewa liſa II wormi järele, iga pooleaastaſe ſiſſemakſu kohta, miš käesolewa kokkuleppe artikkel II ette nähtud.

IV.

Kui üht wõlakohuſtuſt tähtpäewal mitte täiel määral wälja ei maksta, ſiis tuleb wäljamaksmata ſumma pealt nõudmiſe peale 6% intreſſi maksta, kuni kõik taſutud on.

Allakirjutatud kahes eksemplaaris, eelnimetatud Walitſuste nimel, kahekümneneljandal juulil 1925; Londonis.

O. Kallas,
Esthonian Minister
at London.

F. W. Leith-Ross,
Deputy Controller of
Finance, H. M. Treasury.

Liſa I.

Eesti Walitſuſe wõla arwe 1. jaanuaril 1921, Briti Walitſuſe poolt antud sõjawarustuſe jne. eeſt.

Sõjaministeeriumile	£	600,000
Admiraliteedile	£	175,700
Õhuministeeriumile	£	141,000
Laewanduſe likwideerimiſe oſakonnale, Kaubandusministeerium . .	£	500
Summa	£	917,200

The British Government have agreed to the reduction of the annuity during the first period of 15 years in consideration of the payments due during this period by the Estonian Government in respect of their Relief Debt.

III.

The Estonian Government agree to submit the present Agreement for ratification by the Estonian legislature, and, having obtained such ratification, to deliver to His Majesty's Treasury not later than the 31st December, 1925, Bonds in the form shown in Annex II herewith, in respect of each of the half-yearly instalments due under Article II of this Agreement.

IV.

Should any bond not be met in full at maturity, interest will be payable on demand at the rate of 6 % on the amount outstanding until it is settled.

Signed in duplicate on behalf of the aforesaid Governments, on the twenty-fourth day of July, 1925: in London.

O. Kallas,
Esthonian Minister
at London.

F. W. Leith-Ross,
Deputy Controller of
Finance, H. M. Treasury

Annex I.

Statement of debt due by the Estonian Government as at 1st January 1921 for War Supplies etc., furnished by the British Government.

War Office	£	600,000
Admiralty	£	175,700
Air Ministry	£	141,000
Shipping Liquidation Department, Board of Trade	£	500
Total	£	917,200

Lisa II.

Wõlakohustuse worm iga poole-aastase maksu peale.

Eesti Wabariigi Walitsuse sterling wõlakohustus.

Wäljaantud 1. juulil 1925, —

Maksutähtpäew 1. $\frac{\text{(mai)}}{\text{(november)}}$ 1926 $\frac{£\,20{,}000}{(£\,40{,}000)}$ No. (1)

Eesti Wabariigi Walitsus kohustub saadud wäärtuse eest maksma Briti Walitsusele ehk wiimase käsu järele 1. $\frac{\text{mail}}{\text{novembril}}$ 1926, kakskümmendtuhat $\frac{\text{(neli-)}}{}$ naelsterlingit $\frac{£\,20{,}000}{(£\,40{,}000)}$.

Käesolew wõlakohustus tuleb wäljamaksmisele naelsterlingites Inglise Pangas Londonis.

Käesolew wõlakohustus maksetakse wälja ilma mahaarwamisteta ja on wabastatud igasugusest ja kõikidest maksudest ja/ehk kohustustest, praegustest ja tulewastest, mis Eesti Walitsuse wõimul ehk igasuguse poliitilise wõi maksustawa asutuse poolt Eesti Wabariigi piirides maksma pandud.

Annex II.

Form of Bond for each half-yearly payment.

Government of the Republic of Estonia Sterling Bond.

Dated 1925 –

Maturing 1st $\frac{\text{(May)}}{\text{(November)}}$ (1926) $\frac{£\,20{,}000}{(£\,40{,}000)}$ No. (1)

The Government of the Republic of Estonia, for value received, promises to pay to the Government of Great Britain, or order, on the 1st day of $\frac{\text{(May)}}{\text{(November)}}$ (1926), the sum of $\frac{\text{twenty}}{\text{(forty)}}$ thousand pounds sterling $\frac{£\ 20{,}000}{(£\ 40{,}000)}$

This Bond is payable in pounds sterling at the Bank of England in London.

This Bond will be paid without deduction for and will be exempt from any and all tax and/or charge, present and future imposed by authority of the Government of Estonia or its possessions or by any political or taxing authority within the Republic of Estonia.

Wabariigi Walitsuse poolt 25. märtsil 1925 a. kinnitatud

Eesti ja Läti wahel piiriäärses maaribas asuwate teede ühise tarwitamise asjus sõlmitud kokkuleppe art. 6. muutmine.*)

Eesti ja Läti wahel piiriäärses maaribas asuwate teede ühise tarwitamise asjus sõlmitud kokkuleppe („Riigi Teataja" nr. 58, 2. maist 1924 a.) artikkel 6. muutmise kohta käiw protokoll, mis Tallinnas 16. märtsil 1925 a. alla kirjutatud, kinnitatakse.

Riigiwanem J. Jaakson.
Wälisministri k. t. R. Gabrel.
Riigisekretär K. Terras.

Protokoll Eesti ja Läti wahelises piiriäärses maaribas asuwate teede ühise kasutamise kokkuleppe, alla kirjutatud Riias 2. aprillil 1924 a., artikkel 6. muutmise kohta.

Eesti Wabariigi Walitsus ja Läti Wabariigi Walitsus, soowides ühtewiisi kergendada, niipalju kui wõimalik, piiriäärses maaribas asuwate teede ühist tarwitamist, mis wõimaldatud Riias 2. aprillil 1924 a. alla kirjutatud kokkuleppega, on kokku leppinud nimetatud kokkuleppe artikkel 6. teksti asemele järgmise eeskirja asetada:

Artikkel 6.

Piiriäärse maariba elanikud, kes wastawalt käesolewa kokkuleppe artikkel 4. legitimatsiooni kaardi omanikud, mis warustatud märkustega mingisuguse ühise, neile kindlaksmääratud ulatuses tarwitamiseks antud tee kasutamise kohta, wõiwad sellel teel wedada läbi teise lepinguosalise territooriumi ilma ühegi tolliwormaliteedita piirist ülekäigu punktidel saadusi, ostetud kaupu ning asju, mis nende riigist pärit ja mis erilises, asjaomaste kohalikkude wõimude poolt kokku seatud nimekirjas üles loetud. Need isikud käiwad tollimääruste alla ainult järgmistel juhtumistel:

1) kui nad transporteeriwad kaupu, mis erilises nimekirjas ei ole üles loetud;

Protocole portant modification de l'article 6 de l'Accord entre l'Esthonie et la Lettonie relatif à l'usage commun des routes situées dans la zone limitrophe, signé à Riga le 2 avril 1924.

Le Gouvernement de la République d'Esthonie et le Gouvernement de la République de Lettonie, également désireux de faciliter, dans toute la mesure du possible, l'usage commun des routes situées dans la zone limitrophe, organisé par l'accord passé à Riga le 2 avril 1924, sont convenus de remplacer le texte de l'article 6 du dit accord par la disposition suivante:

Article 6.

Les habitants de la zone limitrophe, porteurs, conformément à l'article 4 du présent accord, de cartes de légitimation, pourvues d'annotations sur l'usage d'une route commune laissée à leur disposition pour un itinéraire fixé, peuvent transporter par cette route, à travers le territoire de l'autre Partie Contractante, sans aucunes formalités douanières aux points de passage de la frontière, des produits, des marchandises achetées et des objets provenant de leur Etat et énumérés sur une liste spéciale établie par les autorités locales compétentes. Ces personnes ne sont soumises aux règlements douaniers que dans les cas suivants:

1) si elles transportent des marchandises non énumérées sur la liste spéciale;

*) „R. T." nr. 59/60 — 1925 a.

2) kui nad saadusi, kaupu ja asju, päritolu-ga nende riigist, transporteeriwad teise riigi territooriumile, sihiga neid seal müüa, ehk kui nad oma riiki sisse wea-wad saadusi, kaupu ja asju, mis teise riigi territooriumil ostetud.

Selle töenduseks on allakirjutajad käesole-wa protokolli kokku seadnud, mis esitatakse mõlema lepinguosalise walitsusele kinnitami-seks ja astub jõusse 20. aprillil 1925 a.

R. Gabrel,
Kohtuminister, Wä-lisministri asetäitja.

J. Seskis,
Läti eraforraline Saa-dik ja Täiswoliline mi-nister Eestis.

2) si elles transportent sur le territoire de l'autre Etat dans le but de les y vendre des produits, des marchandises et des objets, provenant de leur Etat, ou bien si elles importent dans le ter-ritoire de leur Etats des marchandises, des objets et des produits achetés sur le territoire de l'autre Etat.

En foi de quoi, les soussignés ont arrêté le présent Protocole, qui sera soumis à la confirmation des Gouvernements des deux Parties Contractantes et entrera en vigueur le 20 avril 1925.

Fait en double exemplaire et signé à Tal-linn, le 16 mars 1925.

R. Gabrel,
Ministre des Justice, remplaçant du Ministre des Affaires Etrangères.

J. Seskis,
Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de Lettonie en Esthonie.

Wabariigi Walitsuse poolt 16. mail 1925 a. kinnitatud

Eesti ja Läti wahelise piiriäärse maariba elanikkude piirist ülekäimise kohta käiwa kokkuleppe art. 2. muutmine.*)

Eesti ja Läti wahelise piiriäärse maariba elanikkude piirist ülekäimise kohta käiwa kokkuleppe („R. T." nr. 57 — 29. apr. 1924 a.) artikkel 2. muutmise protokoll, mis Tallinnas, 7. mail 1925 a. alla kirjutatud, kinnitatakse.

Riigiwanem J. Jaakson.
Wälisminister E. R. Pusta.
Riigisekretär K. Terras.

Protokoll.

Protokoll Riias, 10. jaanuaril 1924 a. alla kirjutatud Eesti ja Läti wahelise piiriäärse maariba elanikkude Eesti-Läti piirist ülekäimise kohta käiwa kokkuleppe artikkel teise muutmise kohta.

Eesti Wabariigi Walitsus ja Läti Wabariigi Walitsus, soowides ühtewiisi kergendada, niipalju kui wõimalik, piiriäärse maariba elanikkude ülekäimist Eesti-Läti piirist, mis ette nähtud Riias, 10. jaanuaril 1924 a. alla kirjutatud kokkuleppes, on kokku leppinud nimetatud kokkuleppe artikkel 2. teksti täiendada järgmise teise märkusega:

Märkus II.

Kõik piiriäärses maaribas asuwad jaamad arwatakse läbikäigupunktide ametlikku nimekirja. Piiriäärse maariba elanikud, kes legitimatsiooni kaartidega warustatud, on õigustatud nimetatud jaamades piiri läbistama ja teise riigi piiriäärses maaribas raudtee rongil sõitma.

Selle tõenduseks on allakirjutajad käesolewa protokolli kokku seadnud, mis esitatakse mõlema lepinguosalise walitsusele kinnitamiseks ja astub jõusse 15. juunil 1925 a.

Tehtud kahes eksemplaris ja alla kirjutatud Tallinnas, 7. mail 1925 a.

E. R. Pusta. J. Seskis.

Protocole.

Protocole portant modification de l'Article 2 de l'Accord entre l'Esthonie et la Lettonie relatif au passage de la frontière estholettone par les habitants de la zone limitrophe, signé à Riga le 10 janvier 1924.

Le Gouvernement de la République d'Esthonie et le Gouvernement de la République de Lettonie, également désireux de faciliter, dans toute la mesure du possible, le passage de la frontière estho-lettone par les habitants de la zone limitrophe, prévue par l'Accord passé à Riga le 10 janvier 1924, sont convenus de compléter le texte de l'Article 2 du dit accord par la deuxième remarque suivante.

Remarque II.

Toutes les stations frontières de la zone limitrophe sont comprises dans la liste officielle des points de passage. Les habitants de la zone frontière, détenteurs de cartes de légitimation sont autorisés à franchir la frontière aux dites stations, et à se servir librement des trains du chemin de fer dans la zone limitrophe de l'autre Etat.

En foi de quoi les soussignés ont arrêté le présent Protocole qui sera soumis à la confirmation des Gouvernements des deux Parties Contractantes et entrera en vigueur le 15 Juin 1925.

Fait en double exemplaire et signé à Tallinn le 7 mai 1925.

C. R. Pusta. J. Seskis.

*) „R. T." nr. 89/90 — 1925 a.

Nr. 43. Riigikogu poolt 25. märtsil 1926. a. wastuwõetud

Eesti ja Ameerika-Ühisriikide wahelise sõprus-, kauba- ja konsulaarlepingu kinnitamise seadus.*)

§ 1. Eesti ja Ameerika-Ühisriikide waheline sõprus-, kauba- ja konsulaarleping ning selle juurde kuuluw protokoll, mõlemad alla kirjutatud Washingtonis, 23. detsembril 1925. aastal, tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Lepingu ning selle juurde kuuluwa protokolli inglisкeelne algtekst eestikeelse tõlkega awaldatakse ühes käesolewa seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees A. Rei.
Abisekretäär J. Piiskar.

Eesti Wabariik ja Ameerika Ühisriigid, soowides kõwendada nende wahel õnnelikult püsiwaid rahusidemeid kokkulepete teel, millel üleskandeks edendada sõbralikku läbikäimist nende territooriumite wahel abinõude läbi, mis wastawad neil ajuwate rahwaste waimlistele, kultuurilistele, majandus- ja kaubanduslikkudele püüietele, otsustasid sõlmida sõprus-, kauba- ning konsulaarlepingu ja nimetasid sel otstarbel oma täiswolinikkudeks:

Eesti Wabariigi Walitsus:

Ants Piip'i, Erakorralise Saadiku ja Täiswolilise Ministri, ja

Ameerika Ühisriikide President:

Frank B. Kellogg'i, Ameerika Ühisriikide Riigisekretäri,

kes päraft oma nõutud korras leitud täiswolituste wastastikust esitamist kokku leppisid järgmiste eeskirjade kohta:

The Republic of Esthonia and the United States of America, desirous of strengthening the bond of peace which happily prevails between them, by arrangements designed to promote friendly intercourse between their respective territories through provisions responsive to the spiritual, cultural, economic and commercial aspirations of the peoples thereof, have resolved to conclude a Treaty of Friendship, Commerce and Consular Rights and for that purpose have appointed as their plenipotentiaries.

The Government of the Republic of Esthonia:

Antonius Piip, Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary, and

The President of the United States of America:

Frank B. Kellogg, Secretary of State of the United States of America,

Who, having communicated to each other their full powers found to be in due form, have agreed upon the following articles:

Artikkel I.

Kummagi Kõrge Lepinguosalise kodanikkudele lubatakse teise Lepinguosalise territooriumitele sisse tulla, seal reisida ja asuda; seal süidametunnistuse ja usuwabadust kasutada; ilma mingi takistuseta tegew olla igasugu teadusliku töö, usu, heategewuse, tööstuse ja kaubanduse alal; end

Article I.

The nationals of each of the High Contracting Parties shall be permitted to enter, travel and reside in the territories of the other; to exercise liberty of conscience and freedom of worship; to engage in scientific, religious, philanthropic, manufacturing and

*) „R. T." nr. 31 — 1926 a.

pühendada igasugu kaubanduslikule tegewusele, mis ei ole keelatud kohalistе seadustega; anduda igasugu töönduſele, teenistuſele ja kutſele, mis ei ole reſerweeritud ainuükſi ſelle maa kodanikkudele; elamiſeks, ſamuti teadusliikkudeks, uſulisteks, heategelisteks, tööstusliikkudeks, kaubanduslikkudeks ning matmisotstarweteks kohaſeid ehituſi wallata, ehitada, üürida ning pidada ja ſamasugusteks otstarweteks maatükke rentida; kaſutada eſitajaid oma waliku järele, ja üldſe toimetada kõike, mis ühenduſes mõne eelnimetatud õiguſe kaſutamiſega wõi ſelleks tarwilik, ſamadel tingimustel kui aſukoha riigi kodanikud wõi mõne kolmanda riigi kodanikud, kellele tulewikus wõidakſe anda enamſoodustuſe õigus, ſellejuures neid alistades kõigile kohalistele, ſeatud korras jõuſſeastunud ſeadustele ja määrustele.

Kummagi Kõrge Lepinguoſaliſe kodanikud ei allu teiſe Lepinguoſaliſe territooriumitel kõrgemaile wõi muile ſiſemistele koormatustele ehk makſudele, kui need, mida nõutakſe ning makſetakſe ſelle oma kodanikkude poolt.

Kummagi Kõrge Lepinguoſaliſe kodanikud kaſutawad wabaduſt teiſe Lepinguoſaliſe kohtute poole pöörduda, kohalistele ſeadustele wastawalt, nii õigusnõudmiſe kui oma õiguste kaitſe otstarbel, kõigis ſeadustes ettenähtud kohtuaſtmetes.

Kummagi Kõrge Lepinguoſaliſe kodanikud peawad teiſe Lepinguoſaliſe territooriumitel, niiwõrd kui nad alistuwad ſelle oma kodanikkudele ettekirjutatud tingimustele, kõige püſiwama kaitſe ja julgeoleku oſalisteks ſaama oma iſiku ning waranduſe juhtes, ja nad kaſutawad ſelles ſihis kaitſet niiſuguſes ulatuſes, nagu ſeda nõuab rahwuswaheline õigus. Nende omanduſt ei pea neilt wõetama ilma ſeaduspäraſe menetluſeta ega ilma õiglaſe taſu maksmiſeta.

Üksi eeskiri käesolewas lepingus ei pea puudutama kummagi Lepinguoſaliſe makswaid ſeadusi wäljamaalaste ſiſſerändamiſe alal, ega kummagi Kõrge Lepinguoſaliſe õiguſt niiſuguſeid ſeadusi maksma panna.

Artikkel II.

Kui kummagi Lepinguoſaliſe kodanik teiſe Lepinguoſaliſe territooriumitel ſaab wigaſtada wõi ſurma ja riigi-, oſariigi- wõi kommunaalſeadused niiſuguſte juhtumiſte kohta ette näewad tſiwiilwastutuſe ſelle eeſt, kindlustades kannatanu omakſtele wõi pärijatele wõi neile, kes õigustatud temalt ülespidamiſt ſaama, kaitſet kohtuliſe nõude eſitamiſe õiguſe wõi rahaliſe taſumakſu kujul, ſiis kaſutawad niiſuguſed omakſed, pärijad wõi iſikud, kes ülespidamiſe ſaamiſeks õigustatud, waatamata commercial work of every kind without interference; to carry on every form of commercial activity which is not forbidden by the local law: to engage in every trade, vocation and profession not reserved exclusively to nationals of the country; to own, erect or lease and occupy appropriate buildings and to lease lands for residential, scientific, religious, philanthropic, manufacturing, commercial and mortuary purposes; to employ agents of their choice, and generally to do anything incidental to or necessary for the enjoyment of any of the foregoing privileges upon the same terms as nationals of the state of residence or as nationals of the nation hereafter to be most favored by it, submitting themselves to all local laws and regulations duly established.

The nationals of either High Contracting Party within the territories of the other shall not be subjected to the payment of any internal charges or taxes other or higher than those that are exacted of and paid by its nationals.

The nationals of each High Contracting Party shall enjoy freedom of access to the courts of justice of the other on conforming to the local laws, as well for the prosecution as for the defense of their rights, and in all degrees of jurisdiction established by law.

The nationals of each High Contracting Party shall receive within the territories of the other, upon submitting to conditions imposed upon its nationals, the most constant protection and security for their persons and property, and shall enjoy in this respect that degree of protection that is required by international law. Their property shall not be taken without due process of law and without payment of just compensation.

Nothing contained in this Treaty shall be construed to affect existing statutes of either of the High Contracting Parties in relation to the immigration of aliens or the right of either of the High Contracting Parties to enact such statutes.

Article II.

With respect to that form of protection granted by National, State or Provincial laws establishing civil liability for injuries or for death, and giving to relatives or heirs or dependents of an injured party a right of action or a pecuniary benefit, such relatives or heirs or dependents of the injured party, himself a national of either of the High Contracting Parties and within any of the territories of the other, shall regardless of their

nende wõõra kodakondsuse peale wõi selle peale, et nende elukoht on wäljaspool territooriumi, kus õnnetus juhtunud, samasuguste tingimustel neidsamu õigusi ja eesõigusi, mis kindlustatud wõi tulewikus kindlustatakse oma kodanikkudele.

alienage or residence outside of the territory where the injury occurred, enjoy the same rights and privileges as are or may be granted to nationals, and under like conditions.

Artikkel III.

Kummagi Kõrge Lepinguosalise kodanikkude elukorterid, laduhooned, wabrikud, kauplused ja muud äriruumid kui ka kõik sinna juure kuuluwad krundid, mis asuwad teise Lepinguosalise territooriumitel ja mida tarwitatakse artikkel I. nimetatud otstarweteks, on puutumatud. Niisugustes ehitustes, kõrwalhoonetes ja kruntidel ei ole lubatud kodusid wõi muid läbiotsimisi toimetada wõi seal kontrolleerida ehk läbi waadata raamatuid, pabereid wõi arweid, teisiti kui samasugustel tingimustel ja kooskõlas eeskirjadega, mis seadustes, määrustes ja ametlikkudes korraldustes ette nähtud oma kodanikkude suhtes.

Article III.

The dwellings, warehouses, manufactories, shops, and other places of business, and all premises thereto appertaining of the nationals of each of the High Contracting Parties in the territories of the other, used for any purposes set forth in Article I. shall be respected. It shall not be allowable to make a domiciliary visit to, or search of any such buildings and premises, or there to examine and inspect books, papers or accounts, except under the conditions and in conformity with the forms prescribed by the laws, ordinances and regulations for nationals.

Artikkel IV.

Kui mõne isiku surma puhul temalt ühe Kõrge Lepinguosalise territooriumi piirides järele jääb mõni maaomand wõi muu kinniswara wõi õigused selle suhtes ja kui niisugune omandus wõi õigused selle suhtes lähewad üle kas selle maa seaduse wõi testamentliku korralduse põhjal teise Kõrge Lepinguosalise kodanikule, waatamata selle peale, kas ta seal asub wõi mitte, ja kui see wiimane isik seaduste põhjal, mis makswad maal, kus see omandus wõi huwid selle suhtes asuwad, ei ole selleks õigustatud, siis peab sarnasele kodanikule lubama kolmeaastaline tähtaeg, mille kestel ta peab selle müüma, misjugune tähtaeg tuleks kohaselt pikendada juhtumisel, kui asjaolud seda nõuawad, ja teda õigustama müügisaadist wabalt ja takistamata omale wõtta; teda tuleb wabastada igasugusest päranduse, kohtu ja administratsiooni maksudest wõi koormatustest, wälja arwatud need, mis samasugustel juhtumistel peale pannakse selle maa kodanikkudele, kust see tulu on saadud.

Article IV.

Where, on the death of any person holding real or other immovable property or interests therein within the territories of one High Contracting Party, such property or interests therein would, by the laws of the country or by a testamentary disposition, descend or pass to a national of the other High Contracting Party, whether resident or non-resident, were he not disqualified by the laws of the country where such property or interests therein is or are situated, such national shall be allowed a term of three years in which to sell the same, this term to be reasonably prolonged if circumstances render it necessary, and withdraw the proceeds thereof, without restraint or interference, and exempt from any succession, probate or administrative duties or charges other than those which may be imposed in like cases upon the nationals of the country from which such proceeds may be drawn.

Kummagi Kõrge Lepinguosalise kodanikud on täielikult õigustatud oma igasugu wallaswara üle, mis teise Lepinguosalise territooriumitel asub, käsutama testamendi, kinkimise wõi muul teel, ning nende pärijad, legaadi wõi kingi saajad, waatamata selle peale, kelle kodakondsusesse nad kuuluwad ja kas neil selles riigis asukoht on wõi mitte, wõiwad niisuguse wallaswara kas ise wõi oma esitajate läbi wastu wõtta, seda pidada wõi sellega oma heaksarwamise järele talitada, alludes sellejuures ainult niisugustele maksudele ja koormatustele, mida samalaadilistel juhtumistel on

Nationals of either High Contracting Party may have full power to dispose of their personal property of every kind within the territories of the other, by testament, donation or otherwise, and their heirs, legatees and donees, of whatsoever nationality, whether residents or non-resident, shall succeed to such personal property, and may take possession thereof, either by themselves or by others acting for them, and retain or dispose of the same at their pleasure subject to the payment of such duties or char-

kohustatud tasuma selle Lepinguosalise oma kodanikud, kelle territooriumitel niisugune wallaswara asub wõi kelle territooriumitele see kuulub.

ges only as the nationals of the High Contracting Party within whose territories such property may be or belong shall be liable to pay in like cases.

Artikkel V.

Kummagi Kõrge Lepinguosalise kodanikud wõiwad eelpool ettenähtud usuwabaduse õiguse kasutamisel teise Lepinguosalise territooriumitel, ilma mingi takistuseta wõi tülitamiseta nende usu pärast wõi teistel põhjustel, oma usulisi talitusi täita kas iseoma majades wõi teistes kohastes hoonetes, niiwõrd kui neil wabadus on neid hooneid kohases paigas ehitada ja ülal pidada, eeldusel, et nende õpetused wõi usulised kombed ei seisa wastolus awaliku korraga wõi awaliku komblusega; neile on samuti lubatud oma surnuid matta oma usuliste kommete kohaselt, kohastel ning passilikkudel paikadel, mis selleks otstarbeks sisse seatud ja ülal peetud, alludes wastawatele matmiskohal makswatele seadustele ja terwishoiupolitseilistele määrustele matmise kohta.

Article V.

The nationals of each of the High Contracting Parties in the exercise of the right of freedom of worship, within the territories of the other, as hereinabove provided, may, without annoyance or molestation of any kind by reason of their religious belief or otherwise, conduct services either within their own houses or within any appropriate buildings which they may be at liberty to erect and maintain in convenient situations, provided their teachings or practices are not contrary to public order or public morals; and they may also be permitted to bury their dead according to their religious customs in suitable and convenient places established and maintained for the purpose, subject to the reasonable mortuary and sanitary laws and regulations of the place of burial.

Artikkel VI.

Sõja juhtumisel kummagi Kõrge Lepinguosalise ja mõne kolmanda riigi wahel on see Lepinguosaline õigustatud sunduslikult sõjawäeteenistusse wõtma teise Lepinguosalise kodanikke, kellel alaline asukoht tema territooriumitel ning kes wormiliselt, tema seaduste järele, wäljendanud soowi tema kodakondsust omandada naturalisatsiooni teel, wälja arwatud juhtumised, mil niisugused isikud lahkuwad nimetatud sõdapidawa Lepinguosalise territooriumitelt kuuekümne päewa jooksul päraft sõjakuulutamist.

Article VI.

In the event of war between either High Contracting Party and a third State, such Party may draft for compulsory military service nationals of the other having a permanent residence within its territories and who have formally, according to its laws, declared an intention to adopt its nationality by naturalization, unless such individuals depart from the territories of said belligerent Party within sixty days after a declaration of war.

Artikkel VII.

Mõlema Kõrge Lepinguosalise territooriumite wahel peab walitsema kaubanduse ja laewasõidu wabadus. Kummagi Kõrge Lepinguosalise kodanikud kasutawad, ühewõrdselt enamsoodustatud riigi kodanikkudega, wabadust oma laewadega ja laadungitega wabalt sõita kõikidesse kohtadesse, sadamatesse ja igasugu wetesse teise Lepinguosalise territooriumite piirides, mis awatud wõi tulewikus awatakse wäliskaubanduselle ja wälisele laewasõidule. Käesolewas lepingus ei wõi midagi tõigitseda niiwiisi, nagu oleks selle läbi kitsendatud kummagi Kõrge Lepinguosalise õigus maksma panna tingimustel, nagu ta tarwiliseks peab, terwishoidliku iseloomuga eeskirjad wõi kitsendusi, milledel ülesandeks inimeste, loomade wõi taimete elu kaitsmine, wõi määrusi politsei- ehk maksuseaduste teostamiseks.

Article VII.

Between the territories of the High Contracting Parties there shall be freedom of commerce and navigation. The nationals of each of the High Contracting Parties equally with those of the most favored nation, shall have liberty freely to come with their vessels and cargoes to all places, ports and waters of every kind within the territorial limits of the other which are or may be open to foreign commerce and navigation. Nothing in this treaty shall be construed to restrict the right of either High Contracting Party to impose, on such terms as it may see fit, prohibitions or restrictions of a sanitary character designed to protect human, animal, or plant life, or regulations for the enforcement of police or revenue laws.

Kumbki Kõrgeteſt Lepinguoſalisteſt kohuſtub tingimuſteta ühegi artikli iſiſeweole, mis kaſwanud, toodetud wõi walmiſtatud teiſe Lepinguoſaliſe territooriumitel, ei kõrgemaid wõi muid makſe wõi tingimuſi ega keeluſid peale panema, kui need, mis peale pandud ſamaſuguſe, mõnes teiſes riigis kaſwanud, toodetud wõi walmiſtatud artikli iſiſeweole.

Kumbki Kõrge Lepinguoſaline kohuſtub ſamuti tingimuſteta kaupadele, mida teiſe Lepinguoſaliſe territooriumiteſſe wälja weetakſe, mitte peale panema kõrgemaid wõi muid koormatiſi wõi teiſtſuguſeid kitſenduſi ehk keeluſid, kui need, milledega koormatud mõnele teiſele maale wäljaweetawad kaubad.

Iga ſoodustus, olgu miſſuguſt laadi tahes, mida kumbki Kõrgeteſt Lepinguoſalisteſt annab mõneſuguſele, mõnes teiſes riigis kaſwanud, toodetud wõi walmiſtatud artiklile, laieneb otſekohe ja tingimuſteta, ilma ſoowiawalduſt äraootamata ja ilma waſtutaſuta, ka ſamaſuguſe artikli peale, mis kaſwanud, toodetud wõi walmiſtatud teiſe Lepinguoſaliſe territooriumitel.

Kõiki artikleid, mida praegu wõi tulewikus ſeaduſpäraſelt wälismaadelt Eeſti ſadamateſſe iſiſe weetakſe, wõi mida praegu wõi tulewikus ſealt wälja weetakſe Eeſti laewadel, wõib ſamuti niiſuguſteſſe ſadamateſſe iſiſe wedada wõi ſealt wälja wedada Ühiſriikide laewadel, ilma et nad allukſid mingiſuguſtele muudele wõi kõrgematele makſudele wõi koormatuſtele, kui ſel juhtumiſel, kui niiſuguſeid artikleid iſiſe wõi wälja weetakſe Eeſti laewadel; ja ſamuti, waſtaſtikkuſe aluſel, kõiki artikleid, mida nüüd wõi tulewikus ſeaduſpäraſelt wälismaadelt Ühiſriikide ſadamateſſe iſiſe weetakſe wõi mida nüüd ehk tulewikus ſealt wälja weetakſe Ühiſriikide laewadel, wõib ſamuti neiſſe ſadamateſſe iſiſe wedada wõi ſealt wälja wedada Eeſti laewadel, ilma et nad allukſid mingiſuguſtele muudele wõi kõrgematele makſudele wõi koormatuſtele, kui ſel juhtumiſel, kui niiſuguſeid kaupaſid iſiſe wõi wälja weetaks Ühiſriikide laewadel.

Siſſe- ja wäljaweo pealt wõetawate igaſugu makſude ſuuruſe ja ſiſſenõudmiſe ſuhtes kohuſtub kumbki Kõrgeteſt Lepinguoſalisteſt teiſe Lepinguoſaliſe kodanikkudele, laewadele ja kaupadele andma kõiki ſoodustuſi, eeſõiguſi ning wabaſtuſi, mida ta annab mõne kolmanda riigi kodanikkudele, laewadele ja kaupadele, ſelle peale waatamata, kas niiſuguſele ſoodustatud riigile ſee käſitlus kindlustatud ilma waſtutaſuta wõi waſtutaſuks ſellele waſtawa käſitluſe eeſt. Iga niiſugune ſoodustus, eeſõigus wõi wabaſtus, mis tulewikus antakſe mõne kolmanda riigi kodanikkudele, laewadele wõi kaupadele, laieneb otſekohe ja tingimuſteta, ilma ſoowiawalduſt äraootamata ning ilma waſtu-

Each of the High Contracting Parties binds itself unconditionally to impose no higher or other duties or conditions and no prohibition on the importation of any article, the growth, produce or manufacture, of the territories of the other than are or shall be imposed on the importation of any like article, the growth, produce or manufacture of any other foreign country.

Each of the High Contracting Parties also binds itself unconditionally to impose no higher or other charges or other restrictions or prohibitions on goods exported to the territories of the other High Contracting Party than are imposed on goods exported to any other foreign country.

Any advantage of whatsoever kind which either High Contracting Party may extend to any article, the growth, produce or manufacture of any other foreign country shall simultaneously and unconditionally, without request and without compensation, be extended to the like article the growth, produce or manufacture of the other High Contracting Party.

All articles which are or may be legally imported from foreign countries into the ports of Esthonia or are or may be legally exported therefrom in Esthonian vessels may likewise be imported into these ports or exported therefrom in vessels of the United States without being liable to any other or higher duties or charges whatsoever than if such articles were imported or exported in Esthonian vessels; and, reciprocally, all articles which are or may be legally imported from foreign countries into ports of the United States or are or may be legally exported therefrom in vessels of the United States may likewise be imported into those ports or exported therefrom in Esthonian vessels, without being liable to any other or higher duties or charges whatsoever than if such articles were imported or exported in vessels of the United States.

With respect to the amount and collection of duties on imports and exports of every kind, each of the two High Contracting Parties binds itself to give to the nationals, vessels and goods of the other the advantage of every favor, privilege or immunity which it shall have accorded to the nationals, vessels and goods of a third State, whether such favored State shall have been accorded such treatment gratuitously or in return for reciprocal compensatory treatment. Every such favor, privilege or immunity which shall hereafter be granted the nationals, vessels or goods of a third State

taſuta, teiſe Kõrge Lepinguoſaliſe peale, nii tema enda kui ka tema kodanikkude ja laewade kaſuks.

Selle artikli eeskirjad ei laiene käſitluſe peale, miſ Ühisriikide poolt kindlustatud Kuuba kaubanduſele Kaubandusliku Konwentſiooni põhjal, miſ ſõlmitud Ühisriikide ja Kuuba wahel 11. detſembril 1902, wõi mõne muu kaubanduskonwentſiooniga, mida päraſtpoole Ühisriikide ja Kuuba wahel ſõlmitakſe, ega ka Ühisriikide kaubanduſe peale oma aſumaadega ja Panama kanali piirkonnaga praeguſte wõi tulewaſte ſeaduſte aluſel, wõi käſitluſe peale, miſ Eesti poolt praegu kindlustatud wõi tulewikuſ kindlustatakſe Soomele, Lätile, Leedule, Wenele ning/ehk riikidele, kelledega Eesti tolli- wõi majandusliiduſ, wõi kõikidele nendele riikidele, nii kaua, kui niiſuguſt erikäſitluſt ei ole antud mõnele muule riigile.

shall simultaneously and unconditionally, without request and without compensation, be extended to the other High Contracting Party, for the benefit of itself, its nationals and vessels.

The stipulations of this Article do not extend to the treatment which is accorded by the United States to the commerce of Cuba under the provisions of the Commercial Convention concluded by the United States and Cuba on December 11, 1902, or any other commercial convention which hereafter may be concluded by the United States with Cuba, or to the commerce of the United States with any of its dependencies and the Panama Canal Zone under existing or future laws, or to the treatment which Esthonia accords or may hereafter accord to the commerce of Finland, Latvia, Lithuania, Russia, and/or to the States in custom or economic union with Esthonia, or to all of those States, so long as such special treatment is not accorded to any other State.

Artikkel VIII.

Kummagi Kõrge Lepinguoſaliſe kodanikud ja kaubad ſaawad teiſe Lepinguoſaliſe territooriumitel ſama käſitluſe oſalisteks, kui oma riigi kodanikud ja kaubad, nii ſiſemiſte makſude, tranſiitmakſude ning koormatuſte ſuhtes kaupade laoſtamiſe ja muude ſoodustuſte eeſt, kui ka tagaſimakſude ning preemiate ſuuruſe mõttes.

Article VIII.

The nationals and merchandise of each High Contracting Party within the territories of the other shall receive the same treatment as nationals and merchandise of the country with regard to internal taxes, transit duties, charges in respect to warehousing and other facilities and the amount of drawbacks and bounties.

Artikkel IX.

Kummagi Lepinguoſaliſe territooriumite ſadamates ei allu teiſe Lepinguoſaliſe laewad mingiſuguſtele tonnaaſhi-, ſadama-, lootſi-, tuletorni-, karantiini wõi muudele ſarnaſtele wõi waſtawatele makſudele wõi koormatuſtele, ükskõik miſ nimelistele, miſ wõetakſe walitſuſe, awalikkude ametnikkude, eraiſikute, igaſugu kehakondade wõi aſutuſte nimel wõi kaſuks, kui neid ſamaſuguſtel tingimuſtel ſamawõrdſelt peale ei panda omamaa laewadele. Niiſugune wõrdſus käſitluſes on waſtaſtikku makſew mõlema maa laewade kohta, ſelle peale waatamata, kuſt nad tulewad wõi miſſuguſeſſe kohta nad ſihitud.

Article IX.

No duties of tonnage, harbor, pilotage, lighthouse, quarantine, or other similar or corresponding duties or charges of whatever denomination, levied in the name or for the profit of the Government, public functionaries, private individuals, corporations or establishments of any kind shall be imposed in the ports of the territories of either country upon the vessels of the other, which shall not equally, under the same conditions, be imposed on national vessels. Such equality of treatment shall apply reciprocally to the vessels of the two countries respectively from whatever place they may arrive and whatever may be their place of destination.

Artikkel X.

Kummagi Kõrge Lepinguoſaliſe lipu all ſõitwad kauba- wõi muud eraomanduſesolewad laewad, kui neil on kaaſas oma koduriigi ſeaduſtes nõutud laewapaberid riikliſe kuulumuſe tõeſtamiſeks, loetakſe, nii teiſe Kõrge Lepinguoſaliſe terri-

Article X.

Merchant vessels and other privately owned vessels under the flag of either of the High Contracting Parties, and carrying the papers required by its national laws in proof of nationality shall, both within the

toriaalwetes kui ka ulgumerel, selle Lepinguosalise laewadeks, kelle lippu nad kannawad.

Artikkel XI.

Kaubalaewadele ning muudele eraomanduses-olewatele laewadele, mis sõidawad kummagi Kõrge Lepinguosalise lipu all, lubatakse osasid oma laadungist wälja laadida igas wäliskaubanduse awatud sadamas teise Kõrge Lepinguosalise territooriumitel, ja ülejäänud osadega laadungist edasi sõita teistesse sadamatesse sama riigi territooriumitel, ilma et neil tuleks tasuda muid wõi kõrgemaid tonnashi- wõi sadamamakse, kui need, mida niisugustel juhtumistel maksetakse oma riigi laewade poolt samasugustel asjaoludel; neile lubatakse samal wiisil laadungit peale wõtta mitmes sadamas ühel ja selsamal wälissõidul, sel tingimusel siiski, et Lepinguosaliste rannakaubandus ei käi ei käesolewa artikli ega teiste käesolewa lepingu eeskirjade alla, ning et ta korraldatakse kummagi Kõrge Lepinguosalise sellekohaste seaduste järele. Siiski on kokku lepitud, et kummagi Kõrge Lepinguosalise kodanikud saawad teise Lepinguosalise territooriumitel rannakaubanduse suhtes enamsoodustuse osalisteks.

Artikkel XII.

Piiratud wastutusega ja muud kehakonnad ning ühingud, olgu neil otstarbeks ainelise kasu taotlemine wõi mitte, mis asutatud wõi tulewikus asutatakse wastawalt kummagi Kõrge Lepinguosalise riigi-, osariigi- wõi kommunaalseadustele ja nende järele, ning millede juhatus asub selle riigi territooriumitel, tunnustatakse teise Kõrge Lepinguosalise poolt juriidiliste isikutena, tingimusel, et nad ei taotle sihte, mis wastolus seisawad selle riigi seadustega. Nad kasutawad wabalt kohtute poole pöördumise kui ka ühetaolsuse õigust niihästi oma õiguste teostamise kui ka nende kaitsmise otstarbel, wastawalt antud juhtumise kohta käiwatele seadustele, kõigis seaduses ettenähtud kohtuastmetes.

Kummagi Kõrge Lepinguosalise niisuguste, teise Lepinguosalise poolt niiwiisi tunnustatud kehakondade ning ühingute õigus tegewust alustada selle teise Lepinguosalise territooriumitel, seal osakondi asutada ja oma ülesandeid täita, oleneb ainuüksi selle Lepinguosalise nõusolekust, nagu see wäljendatud tema riigi-, osariigi- wõi kommunaalseadustes, ning neid walitsetakse selle kohaselt.

territorial waters of the other High Contracting Party and on the high seas, be deemed to be the vessels of the Party whose flag is flown.

Article XI.

Merchant vessels and other privately owned vessels under the flag of either of the High Contracting Parties shall be permitted to discharge portions of cargoes at any port open to foreign commerce in the territories of the other High Contracting Party, and to proceed with the remaining portions of such cargoes to any other ports of the same territories open to foreign commerce, without paying other or higher tonnage dues or port charges in such cases than would be paid by national vessels in like circumstances, and they shall be permitted to load in like manner at different ports in the same voyage outward, provided, however, that the coasting trade of the High Contracting Parties is exempt from the provisions of this Article and from the other provisions of this Treaty, and is to be regulated according to the laws of each High Contracting Party in relation thereto. It is agreed, however, that the nationals of either High Contracting Party shall within the territories of the other enjoy with respect to the coasting trade the most favored nation treatment.

Article XII.

Limited liability and other corporations and associations, whether or not for pecuniary profit, which have been or may hereafter be organized in accordance with and under the laws, National, State or Provincial, of either High Contracting Party and maintain a central office within the territories thereof, shall have their juridical status recognized by the other High Contracting Party provided that they pursue no aims within its territories contrary to its laws. They shall enjoy free access to the courts of law and equity, on conforming to the laws regulating the matter, as well for the prosecution as for the defense of rights in all the degrees of jurisdiction established by law.

The right of such corporations and associations of either High Contracting Party so recognized by the other to establish themselves within its territories, establish branch offices and fulfill their functions therein shall depend upon, and be governed solely by, the consent of such Party as expressed in its National, State, or Provincial laws.

Artikkel XIII.

Kummagi Kõrge Lepinguosaline kodanikud kasutawad teise Lepinguosaline territooriumitel, wastastikku ja seal makswate tingimuste täitmisel, samasuguseid õigusi ja eesõigusi, kui need, mis antud wõi tulewikus antakse mõne teise riigi kodanikkudele piiratud wastutusega ja muude, ainelist kasu taotlewate wõi mitte, kehakondade ning ühingute organiseerimise wõi neist osawõtmise suhtes, ühes arwatud õigus osatähti wälja anda, inkorporeerida, osta, omanduses pidada ja müüa ning neis mõnda täideseaatwat wõi ametniku kohta omada. Eeltähendatud õiguste teostamisel ja niisuguste kehakondade wõi ühingute organiseerimise wõi tegewuse juhtimise menetluse wõi korraldamise suhtes ei allu niisugused kodanikud wähem soodsatele tingimustele, kui need, mis maksma pandud wõi tulewikus pannakse enamsoodustatud riigi kodanikkude kohta. Niisugused kehakonnad wõi ühingud, mis kummagi Kõrge Lepinguosaline kodanikkude poolt teise Lepinguosaline territooriumitel asutatakse wõi kontrolleeritakse wõi milledes nad seal osanikkudeks on, alluwad oma õiguse suhtes seal oma ülesandeid täita selle Lepinguosaline territooriumitel makswatele wõi tulewikus maksmapandawatele riigi-, osariigi- wõi kommunaalseadustele ja korraldustele, kus niisugused kehakonnad wõi ühingud tahawad tegewust alustada.

Eelkäiwad eeskirjad ei käi poliitiliste ühingute organiseerimise ja neist osawõtmise kohta.

Kummagi Kõrge Lepinguosaline kodanikud kasutawad peale selle teise Lepinguosaline territooriumitel wastastikususe aluse1 ja seal makswate tingimuste täitmisel, samasuguseid õigusi ja eesõigusi, kui need, mis antud wõi tulewikus antakse mõne muu riigi kodanikkudele jõe, fosfaadi, nafta, elikiwi, gaasi ja kiwisoola mäetööstusliku tootmise alal teise Lepinguosaline awalikus omanduses olewatel maaaladel.

Artikkel XIV.

Kaubareisijad, kes esitawad kummagi Kõrge Lepinguosaline territooriumitel asuwaid tööstureid, kaupmehi ja tööndureid, kasutawad sisseseõidul teise Lepinguosaline territooriumitele, seal wiibimisel ja sealt lahkumisel enamsoodustatud riigi käsitlust tolli- ja muude eesõiguste alal ning kõigi koormatuste ja maksude suhtes, nende nimetuse peale waatamata, mis käiwad nende eneste wõi nende mustrite kohta.

Article XIII.

The nationals of either High Contracting Party shall enjoy within the territories of the other, reciprocally and upon compliance with the conditions there imposed, such rights and privileges as have been or may hereafter be accorded the nationals of any other State with respect to the organization of and participation in limited liability and other corporations and associations, for pecuniary profit or otherwise, including the rights of promotion, incorporation, purchase and ownership and sale of shares and the holding of executive or official positions therein. In the exercise of the foregoing rights and with respect to the regulation or procedure concerning the organization or conduct of such corporations or associations, such nationals shall be subjected to no condition less favorable than those which have been or may hereafter be imposed upon the nationals of the most favored nation. The rights of any of such corporations or associations as may be organized or controlled or participated in by the nationals of either High Contracting Party within the territories of the other to exercise any of their functions therein, shall be governed by the laws and regulations, National, State or Provincial, which are in force or may hereafter be established within the territories of the Party wherein they propose to engage in business. The foregoing stipulations do not apply to the organization of and participation in political associations.

The nationals of either High Contracting Party shall, moreover, enjoy within the territories of the other, reciprocally and upon compliance with the conditions there imposed, such rights and privileges as have been or may hereafter be accorded the nationals of any other State with respect to the mining of coal, phosphate, oil, oil shale, gas, and sodium on the public domain of the other.

Article XIV.

Commercial travelers representing manufacturers, merchants and traders domiciled in the territories of either High Contracting Party shall on their entry into and sojourn in the territories of the other Party and on their departure therefrom be accorded the most favored nation treatment in respect of customs and other privileges and of all charges and taxes of whatever denomination applicable to them or to their samples.

Artikkel XV.

Transiidi alal läbi kummagi Kõrge Lepinguosalise territooriumite, territooriaalweed ühes arwatud, läbikäimisteedel, mis kõige kohasemad rahwuswahelisteks transiidiks, raudteel, laewasõiduks kõlbulistel weeteedel ja kanalitel, Panama kanal wälja arwatud, samuti weeteedel ja kanalitel, mis moodustawad riikidewahelisi piirisid, peab walitsema täielik wabadus isikute ja kaupade kohta, mis tulewad teise Kõrge Lepinguosalise territooriumitelt wõi neist territooriumitest läbi lähewad, wälja arwatud niisuguseid isikuid, kellele sissetulek tema territooriumitele keelatud, wõi kaubad, mille sissewedu seadusega keelatud. Transiitliikumisel ei allu isikud ega kaubad mingisugusele transiitmaksule, ega wõida nende liikumist asjata aeglustada wõi kitsendustega piirata; maksude, soodustuste ning kõige muu suhtes kasutawad nad sama käsitlust, kui oma kodanikud.

Transiitkaubad peawad läbi käima wastawatest tolliasutustest, kuid nad on wabad kõigist tolli- ja muist selletarnastest maksudest.

Kõiki transiitweolt wõetawaid makse tuleb hoida kohasteks piirides arwestades weotingimustega.

Artikkel XVI.

Kumbki Kõrge Lepinguosalistest awaldab nõusolekut wastu wõtta teise Lepinguosalise konsuleid neisse oma sadamatesse, kohtadesse ja linnadesse, kus see kohane, ning mis awatud mõne muu riigi konsulaaresitajatele.

Kummagi Kõrge Lepinguosalise konsulid kasutawad, pärast oma ametikohuste täitmisele asumist, wastastikkususe alusel teise Lepinguosalise territooriumitel kõiki neid õigusi, eesõigusi, wabastusi ja puutumatust, mille osalisteks on enamsoodustatud riigi samaametiastmelised konsulid. Ametlikkude esitajatena on niisugustel ametnikkudel õigus suurt lugupidamist wäljendawa ümberkäimise peale kõigi riigi- wõi kohaliste ametnikkude poolt, kellega nad ametlikus läbikäimises seisawad riigis, kus nad wastu wõetud.

Kummagi Kõrge Lepinguosalise walitsus annab maksuwabalt wälja tarwilise exequatur'i niisugustele teise Lepinguosalise konsulitele, kes esitawad korrapärase wolikirja, millele alla kirjutanud konsuli määraja riigipea ning mis warustatud suure riigipitseriga; alamcaftmelisele wõi esietäitjale konsulile, kes ametisse määratud wastuwõetud kõrgema konsuli poolt korrapäraselt, oma walitsuse heakskiitmisel, wõi mõne muu selle riigi asjaomase ametniku poolt, antakse wastuwõtja riigi walitsuse poolt wälja dokumendid, mis selle riigi seaduste järele nõutud konsulaarametitalituste täitmiseks nimetatu poolt. Pärast exequa-

Article XV.

There shall be complete freedom of transit through the territories including territorial waters of each High Contracting Party on the routes most convenient for international transit, by rail, navigable waterway, and canal, other than the Panama Canal and waterways and canals which constitute international boundaries, to persons and goods coming from or going through the territories of the other High Contracting Party, except such persons as may be forbidden admission into its territories or goods of which the importation may be prohibited by law. Persons and goods in transit shall not be subjected to any transit duty, or to any unnecessary delays or restrictions, and shall be given national treatment as regards charges, facilities, and all other matters.

Goods in transit must be entered at the proper custom house, but they shall be exempt from all customs or other similar duties.

All charges imposed on transport in transit shall be reasonable, having regard to the conditions of the traffic.

Article XVI.

Each of the High Contracting Parties agrees to receive from the other, consular officers in those of its ports, places and cities, where it may be convenient and which are open to consular representatives of any foreign country.

Consular officers of each of the High Contracting Parties shall after entering upon their duties, enjoy reciprocally in the territories of the other all the rights, privileges, exemptions and immunities which are enjoyed by officers of the same grade of the most favored nation. As official agents, such officers shall be entitled to the high consideration of all officials, national or local, with whom they have official intercourse in the State which receives them.

The Governments of each of the High Contracting Parties shall furnish free of charge the necessary exequatur of such consular officers of the other as present a regular commission signed by the chief executive of the appointing State and under its great seal; and they shall issue to a subordinate or substitute consular officer duly appointed by an accepted superior consular officer with the approbation of his Government, or by any other competent officer of that Government, such documents as according to the laws of the respective countries

tur'i wõi muu dokumendi ettepanemist, mis eeltähendatud alamaaftmelisele konsulile exequatur'i asemel wälja antud, lubatakse niisugusele konsulile oma ametikohuste täitmisele asuda ja käesolewa lepinguga antud õigusi, eesõigusi ning puutumatust kasutada.

shall be requisite for the exercise by the appointee of the consular function. On the exhibition of an exequatur, or other document issued in lieu thereof to such subordinate, such consular officer shall be permitted to enter upon his duties and to enjoy the rights, privileges and immunities granted by this treaty.

Artikkel XVII.

Konsuleid — selle riigi kodanikke, kes neid nimetanud, ei wõi wangistada, wälja arwatud juhtumine, kui neid süüdistatakse tegudes, mis asukoha riigi seaduste järele loetakse mitte üleasteks waid kuriteoks, ning mille pärast süüdiolew isik kohtuliku karistuse alla langeb. Niisugused ametnikud on wabastatud sõjawäele korteriandmise kohustusest ja igasugu sõja- wõi merewäelise, administratiiw- wõi politseilise iseloomuga teenistusest.

Kriminaalasjus wõidakse süüdistaja wõi kaitse poolt nõuda konsuli juuresolekut protsessil tunnistajana. Sellekohane nõue tuleb esitada kõige mõeldawa tähelepanuga konsulaarameti tähtsuse ja teenistuskohuste wastu, ja konsulil omaltpoolt tuleb seda täita.

Tsiwiilasjus allutwad konsulid selle riigi kohtute jurisdiktsioonile, kus nad wastu wõetud, sel tingimusel siiski, et konsulilt, selle riigi kodanikult, kes tema nimetanud, kui ta ei ole erawiisil tegew kasutaotlemise sihiga, wõetakse tema tunnistus wastu suusõnaliselt wõi kirjalikult ta korteris wõi ametiruumis, tarwilise tähelepanuga tema soowide wastu. Konsulaarametnik peaks siiski wabatahtlikult oma tunnistust andma kohtulisel asjaarutamisel, kui see wähegi wõimalik, ilma et ta ametikohused selle all tõsiselt kannataksid.

Article XVII.

Consular officers, nationals of the State by which they are appointed, shall be exempt from arrest except when charged with the commission of offenses locally designated as crimes other than misdemeanors and subjecting the individual guilty thereof to punishment. Such officers shall be exempt from military billetings, and from service of any military or naval, administrative or police character whatsoever.

In criminal cases the attendance at the trial by a consular officer as a witness may be demanded by the prosecution or defence. The demand shall be made with all possible regard for the consular dignity and the duties of the office; and there shall be compliance on the part of the consular officer.

Consular officers shall be subject to the jurisdiction of the courts in the State which receives them in civil cases, subject to the proviso, however, that when the officer is a national of the State which appoints him and is engaged in no private occupation for gain, his testimony shall be taken orally or in writing at his residence or office and with due regard for his convenience. The officer should, however, voluntarily give his testimony at the trial whenever it is possible to do so without serious interference with his official duties.

Artikkel XVIII.

Konsulid, konsulaadi ametnikud ühes arwatud, selle riigi kodanikud, kes nad nimetanud, kui nad ei ole erawiisil tegewad kasutaotlemise otstarbel, selles riigis, kus nad oma ametikohuseid täidawad, on wabastatud kõigist riigi-, osariigi- ning kogukonnamaksudest oma isiku wõi oma waranduse pealt, wälja arwatud need maksud, mis langewad kinniswara waldamise wõi omanduse peale, mis asub selle riigi territooriumitel, kelle piirides nad oma ametikohuseid täidawad, wõi tulu pealt, mis saadud igasugu muust waranduset, mis asub nimetatud riigi territooriumitel wõi sinna kuulub. Kõik konsulid ja konsulaatide ametnikud, selle riigi kodanikud, kes nad ametisse määranud, on wabas-

Article XVIII.

Consular officers, including employees in a consulate, nationals of the State by which they are appointed other than those engaged in private occupations for gain within the State where they exercise their functions shall be exempt from all taxes, National, State, Provincial and Municipal, levied upon their persons or upon their property, except taxes levied on account of the possession or ownership of immovable property situated in, or income derived from property of any kind situated or belonging within the territories of the State within which they exercise their functions.

tatud maksudest palga, honorari ja tasu pealt, mida nad saawad oma teenistuse eest konsulaaralal.

Kummagi Kõrge Lepinguosalise territooriumitel asuwad krundid ja hooned, millede seaduslikuks wõi õigeks omanikuks on teine Kõrge Lepinguosaline, ning mida omaniku poolt tarwitatakse erandita ainult riiklisteks otstarbeteks, on wabastatud igasugu riigi-, osariigi- ja kogukonnamaksudest, wälja arwatud tasud teenistuste wõi kohaliste awalikkude sisseseadete tarwitamise eest, mida need krundid ja hooned kasutawad.

All consular officers and employees, nationals of the State appointing them shall be exempt from the payment of taxes on the salary, fees or wages received by them in compensation for their consular services.

Lands and buildings situated in the territories of either High Contracting Party, of which the other High Contracting Party is the legal or equitable owner and which are used exclusively for governmental purposes by that owner, shall be exempt from taxation of every kind, National, State, Provincial and Municipal, other than assessments levied for services or local public improvements by which the premises are benefited.

Artikkel XIX.

Konsulid wõiwad oma ametiruumide wälisukse kohale paigutada oma riigi wapisildi wastawa pealkirjaga, millega ära märgitakse ruumide ametlik iseloom. Niisuguseid ametnikud wõiwad samuti oma riigi lipu üles tõmmata oma ametiruumide majadel, ka need ühes arwatud, mis asuwad kummagi riigi pealinnas. Nad wõiwad samahästi selle lipu üles tõmmata ka igal paadil wõi laewal, mida tarwitatakse ametikohuste täitmisel.

Konsulaar-ametiruumid ja -arhiiwid on igalajal puutumatud. Ühelgi tingimusel ei ole lubataw sissetung neisse mingisuguste selle maa ametiwõimude poolt, kus niisuguseid ametiruumid asuwad. Samuti ei tohi need ametiwõimud miigi ettekäändel ette wõtta paberite wõi muude konsulaar-ametiruumides alalhoitawate asjade läbiwaatust wõi wäljawõtmist. Konsulaar-ametiruume ei tohi tarwitada warjupaigana. Ühelgi konsulilt ei wõi nõuda ametlikkude arhiiwipaberite ettepanemist kohtule wõi tunnistuse andmist nende sisu kohta.

Konsuli surma, teenistuswõimetuse, wõi äraoleku korral, kellel ta ametikohal puudub allaw konsul, wõiwad niisuguse surnud, teenistuswõimetu wõi äraolewa konsuli ametikohuseid täita sekretärid wõi kantseleijuhatajad, kelle ametlik iselaad on waremalt teatawaks tehtud selle riigi walitsusele, kus konsulaar-ametikohuste täitmine jäänib; niisuguse tegewuse ajal kasutawad nad kõiki konsulile antud õigusi, eesõigusi ja wabastusi.

All consular officers, nationals of the State by which they are appointed, may, within their respective consular districts, address the authorities, National, State, Provincial

Article XIX.

Consular officers may place over the outer door of their respective offices the arms of their State with an appropriate inscription designating the official office. Such officers may also hoist the flag of their country on their offices including those situated in the capitals of the two countries. They may likewise hoist such flag over any boat or vessel employed in the exercise of the consular function.

The Consular offices and archives shall at all times be inviolable. They shall under no circumstances be subjected to invasion by any authorities of any character within the country where such offices are located. Nor shall the authorities under any pretext make any examination or seizure of papers or other property deposited within a consular office. Consular offices shall not be used as places of asylum. No consular officers shall be required to produce official archives in court or testify as to their contents.

Upon the death, incapacity, or absence of a consular officer having no subordinate consular officer at his post, secretaries or chancellors, whose official character may have previously been made known to the government of the State where the consular function was exercised, may temporarily exercise the consular function of the deceased or incapacitated or absent consular officer; and while so acting shall enjoy all the rights, prerogatives and immunities granted to the incumbent.

Artikkel XX.

Konsulid — selle riigi kodanikud, kes nad nimetanud, wõiwad oma ametipiirkonnas pöörduda riigi, osariigi wõi kogukonna ametiwõimude poole oma kaaskodanikkude kaitse otstarbel neile-

Article XX.

Consular officers, nationals of the State by which they are appointed, may, within their respective consular districts, address the authorities, National, State, Provincial

kuuluwate õiguste kaitsmise aial, mis põhjendatud riikidewahelise lepinguga või muul viisil. Nad wõiwad niisuguste õiguste rikkumise korral kaebtust tõsta. Kui wastawate ametiwõimude poolt abi või kaitset ei anta, õigustab see wastawate sammude astumiseks diplomaatilisel teel; diplomaatiliste esitaja puudumise korral wõib peakonsul või konsul, kelle ametiasukoht pealinnas, pöörduda otseteed asukoha riigi walitsuse poole.

or Municipal, for the purpose of protecting their countrymen in the enjoyment of their rights accruing by treaty or otherwise. Complaint may be made for the infraction of those rights. Failure upon the part of the proper authorities to grant redress or to accord protection may justify interposition through the diplomatic channel, and in the absence of a diplomatic representative, a consul general or the consular officer stationed at the capital may apply directly to the government of the country.

Artikkel XXI.

Konsulid wõiwad, oma riigi seaduste kohaselt, igas kohases paigas oma ametipiirkonnas wastu wõtta awaldusi oma riigi laewadel olewatelt isikutelt või igalt oma riigi kodanikult või isikult, kellel on alaline asukoht selle riigi territooriumitel. Niisugused ametnikud wõiwad walmistada, tõestada, kinnitada ja legaliseerida oma kaaskodanikkude ühepoolseid juriidilisi tehinguid, omanduse ülekande dokumente ja testamentlikke korraldusi, samuti lepinguid, kus oma riigi kodanik ühe poolena esineb. Nad wõiwad walmistada, tõestada, kinnitada ja legaliseerida igasugu kirjalikke dokumente, misjuguses wäljendusele tuleb või millel sisuks on igasugu omanduse edasiandmine või koormamine, mis asub selle riigi territooriumitel, kelle poolt niisugused ametnikud nimetatud, samuti ühepoolseid juriidilisi tehinguid, omanduse ülekandeid, testamentlikke korraldusi ning lepinguid omanduse kohta, mis asub, või tehingute kohta, mis täitmisele tulewad selle riigi territooriumitel, kelle poolt nad nimetatud, ühes arwatud ühepoolsed juriidilised tehingud, omanduse ülekanded, testamentlikud korraldused või lepingud, mille osalisteks on ainuüksi selle riigi kodanikud, kus konsulid oma ametikohuseid täidawad.

Niiwiisi walmistatud pabereid ning dokumente ja ärakirju ning tõlkeid nendest, kui nad on tarwiliselt legaliseeritud konsuli poolt ja tema ametipitseriga warustatud, tuleb mõlema Lepinguosalise territooriumitel wastu wõtta tõendusabinõuna, wastawalt kas algdokumentidena või legaliseeritud ärakirjadena, ja neil peab samasuguse tõendusjõud ja mõju olema, kui oleksid nad walmistatud selleks wolitatud notaariuse või muu awaliku ametniku poolt selles riigis, kes konsuli nimetanud; sel eeldusel siiski, et niisugused dokumendid on kokku seatud ja walmistatud wastawalt selle riigi seadustele ja määrustele, kus nad tarwitamiseks määratud.

Article XXI.

Consular officers may, in pursuance of the laws of their own country, take, at any appropriate place within their respective districts the depositions of any occupants of vessels of their own country, or of any national of, or of any person having permanent residence within the territories of, their own country. Such officers may draw up, attest, certify and authenticate unilateral acts, deeds, and testamentary dispositions of their countrymen, and also contracts to which a countryman is a party. They may draw up, attest, certify and authenticate written instruments of any kind purporting to express or embody the conveyance or encumbrance of property of any kind within the territory of the State by which such officers are appointed, and unilateral acts, deeds, testamentary dispositions and contracts relating to property situated, or business to be transacted within, the territories of the State by which they are appointed, embracing unilateral acts, deeds, testamentary dispositions or agreements executed solely by nationals of the State within which such officers exercise their functions.

Instruments and documents thus executed and copies and translations thereof, when duly authenticated under his official seal by the consular officer shall be received as evidence in the territories of the contracting parties as original documents or authenticated copies, as the case may be, and shall have the same force and effect as if drawn by and executed before a notary or other public officer duly authorized in the country by which the consular officer was appointed: provided, always that such documents shall have been drawn and executed in conformity to the laws and regulations of the country where they are designed to take effect.

Artikkel XXII.

Konsulile ainuüksi kuulub õigusmõistmine tüliasjade kohta, mis tekivad siseriise korra alal tema koduriigi eralaevadel; samuti teostab ainuüksi tema õigusmõistmist tüliasjus, mis, üksköik kus, tekivad niisuguse laeva juhtkonna ja meeskonna vahel, ning käivad distsipliini maksmapaneku kohta laeval, eeldades, et laev ja isikud, keda ebaõiges teos süüdistatakse, on tulnud mõnesugusesse, tema ametiringkonnas olevasse sadamasse. Niisugusele ametnikule kuulub samuti õigusmõistmine tüliküsimustes, mis puutuvad palgaasjade korraldamisesse ja selle kohta käivate lepingute täitmisesse, eeldades, et see lubatud on kohaliste seadustе järele.

Kui eralaeval, mis sõidab selle riigi lipu all, kelle poolt konsul nimetatud, tema teenistuse asukoha riigi territoriaalvetes on toime pandud tegu, mis selle riigi seadustе järele on kuritegu, milles süüdi leitud isik kuulub kurjategijana karistuse alla, siis võib konsul ainult niivõrd õigusmõistmist teostada, kuivõrd talle see lubatud kohaliste seadustе järele.

Konsul võib vabalt abi nõuda kohalistelt politseivõimudelt igas asjas, mis puutub siseriise korra alalhoidmisesse tema riigi lipu all sõitval laeval, kui see viibib tema ametiasukoha riigi territoriaalvetes, ja niisuguse nõude peale tuleb soovitud abi anda.

Konsul võib oma riigi lipu all sõitva laeva juhtkonna ja meeskonna liigete kaasas ilmuda oma ametiasukoha riigi kohtuvõimude ette, et neile tõlgina või vahetalitajana abiks olla.

Artikkel XXIII.

Juhtumisel, kui kummagi Kõrge Lepinguosalise kodanik sureb teise Lepinguosalise territooriumil, ilma et tal selle riigi territooriumil järele jääks teadaolevaid pärijaid või tema poolt nimetatud testamendi täideviijaid, tuleb asjaomastel kohalistel ametivõimudel kohe lähemale selle riigi konsulile, kelle kodakondsusesse lahkunu kuulus, teatada tema surma fakti tarviliste informatsiooni kättetoimetamiseks asjasthuvitatud pooltele.

Kui kummagi Kõrge Lepinguosalise kodanik sureb teise Kõrge Lepinguosalise territooriumil, ilma et ta järele jätaks korraldust surmajuhtumiseks või testamentlikku korraldust, tuleb konsulit,

Article XXII.

A consular officer shall have exclusive jurisdiction over controversies arising out of the internal order of private vessels of his country, and shall alone exercise jurisdiction in cases, wherever arising, between officers and crews, pertaining to the enforcement of discipline on board, provided the vessel and the persons charged with wrongdoing shall have entered a port within his consular district. Such an officer shall also have jurisdiction over issues concerning the adjustment of wages and the execution of contracts relating thereto provided the local laws so permit.

When an act committed on board of a private vessel under the flag of the State by which the consular officer has been appointed and within the territorial waters of the State to which he has been appointed constitutes a crime according to the laws of that State, subjecting the person guilty thereof to punishment as a criminal, the consular officer shall not exercise jurisdiction except in so far as he is permitted to do so by the local law.

A consular officer may freely invoke the assistance of the local police authorities in any matter pertaining to the maintenance of internal order on board of a vessel under the flag of his country within the territorial waters of the State to which he is appointed, and upon such a request the requisite assistance shall be given.

A consular officer may appear with the officers and crews of vessels under the flag of his country before the judicial authorities of the State to which he is appointed to render assistance as an interpreter or agent.

Article XXIII.

In case of the death of a national of either High Contracting Party in the territory of the other without having in the territory of his decease any known heirs or testamentary executors by him appointed, the competent local authorities shall at once inform the nearest consular officer of the State of which the deceased was a national of the fact of his death, in order that necessary information may be forwarded to the parties interested.

In case of the death of a national of either of the High Contracting Parties without will or testament, in the territory of the other High Contracting Party, the

kelle koduriigi kodakondsusesse lahkunu kuulus ja kelle ametipiirkonnas surnud isikul kodu oli ta surma silmapilgul, lugeda, niiwõrd kui see asukoha riigi seaduste järele lubatud, wolitatuks lahkunu poolt järelejäetud waranduse hoolelewõtmiseks selle alalhoidmise ning kaitse otstarbel, kuni päranduswara walitseja nimetamiseni wõi pärandustombu walitsuse sisseseadmiseni. Niisuguse konsulil on õigus saada määratud administraatoriks kohtu wõi mõne teise ametiwõimu äranägemisel, kes päranduswara walitsemise järele walwawad, tingimusel, et selle koha seadused, kus päranduse walitsemine sünnib, seda lubawad.

Kui konsul wõtab wastu mõne oma riigi surnud kodaniku päranduse walitseja ameti, siis alistub ta niisugusena selle kohtu wõi muu ametiasutuse õigusmõistmisele, kelle poolt ta nimetamine päranduse walitsejaks sündinud, kõigil arwessetulewatel otstarwetel, samasugunes ulatuses kui selle riigi kodanikud, kus ta päranduse walitsejaks nimetatud.

Artikkel XXIV.

Kummagi Kõrge Lepinguosalise konsulitel on õigus oma äraolewate kaaskodanikkude nimel kwiteerida wiimastele kinnitamismenetlusel olewatest pärandustompudest jaotatawaid osasid wõi summasid, mis neile osaks langewad niinimetatud tööliste kahjutasu seaduste wõi teiste sarnaste seaduste põhjal, tingimusel, et konsulaarametnik niiwiisi wastuwõetud summad isikutele, kes nende rahade saamiseks õigustatud, edasi toimetab oma walitsuse wastawate asutuste kaudu, ning eeldusel, et ta ametiwõimudele wõi asutustele, kes raha tema kaudu wälja jaotawad, tarwilise tõenduse annab raha niisuguse edasitoimetamise kohta.

Artikkel XXV.

Kummagi Kõrge Lepinguosalise konsulil on õigus teise Kõrge Lepinguosalise sadamates, mis asuwad tema konsulaar-ringkonna piirides, üle waadata eralaewu, nende lipu peale waatamata, mis sihitud wõi wäljaklaarimisel on sõiduks selle riigi sadamatesse, kes konsulaarametniku nimetanud, et tutwuneda terwishoidlikkude tingimustega niisugustel laewadel ja seal sel alal tarwitusele-wõetud abinõudega, mille põhjal tal wõimalik oleks terwishoiupasfisid ja muid dokumente wälja anda, mis tema riigi seaduste järele nõutud, ning oma walitsust informeerida selleşt, missugunes ulatuses tema eeskirju terwishoiu kohta filmas peetud lähtesadamates laewade poolt, mis tema sadamatesse sihitud, seda kõik selleks, et niisuguste laewade sissepääsu sinna kergendada.

consular officer of the State of which the deceased was a national and within whose district the deceased made his home at the time of death, shall, so far as the laws of the country permit and pending the appointment of an administrator and until letters of administration have been granted, be deemed qualified to take charge of the property left by the decedent for the preservation and protection of the same. Such consular officer shall have the right to be appointed as administrator within the discretion of a tribunal or other agency controlling the administration of estates provided the laws of the place where the estate is administered so permit.

Whenever a consular officer accepts the office of administrator of the estate of a deceased countryman, he subjects himself as such to the jurisdiction of the tribunal or other agency making the appointment for all necessary purposes to the same extent as a national of the country where he was appointed.

Article XXIV.

A consular officer of either High Contracting Party may in behalf of his non-resident countrymen receipt for their distributive shares derived from estates in process of probate or accruing under the provisions of so-called Workmen's Compensation Laws or other like statutes provided he remit any funds so received through the appropriate agencies of his Government to the proper distributees, and provided further that he furnish to the authority or agency making distribution through him reasonable evidence of such remission.

Article XXV.

A consular officer of either High Contracting Party shall have the right to inspect within the ports of the other High Contracting Party within his consular district, the private vessels of any flag destined or about to clear for ports of the country appointing him in order to observe the sanitary conditions and measures taken on board such vessels, and to be enabled thereby to execute intelligently bills of health and other documents required by the laws of his country, and to inform his Government concerning the extent to which its sanitary regulations have been observed at ports of departure by vessels destined to its ports, with a view to facilitating entry of such vessels therein.

Artikkel XXVI.

Kumbki Kõrgeteſt Lepinguoſalisteſt on nõus lubama kõigi nende mööblite, ſisſeſeadeoſade ja tarbeaſjade täiesti makſuvaba ſisſevedu, mis määratud ametlikuks tarvitamiſeks teiſe Lepinguoſalise konſulaar-ametiruumides, ſamuti laiendama ſelle teiſe Lepinguoſalise konſulite, nende perekondade ja nende ſaatjaskondade peale, niivõrd kui need kõik on konſuli ſaateriigi kodanikud, makſuvaba ſisſevoo eesõiguſt kogu nende bagaaſhi ja kõige muu iſikliku omanduſe kohta, mis konſulil kaaſas ſõidul oma ametikohale; ſel eelduſel ſiiski, et ühtegi artiklit, mille ſisſevedu kummagi Kõrge Lepinguoſalise ſeaduſe järele keelatud, tema territooriumitele ſisſe ei toodaks. Iſikliku omanduſe kohta, mis konſulite, nende perekondade või ſaatjaskondade poolt ſisſe tuuaſſe konſulite ametikeſtwuſe ajal, on makſwad kõik eesõiguſed ja wabaſtuſed tolli alal, mis antud enamſooduſtatud riigi konſulitele.

Siiski on kokku lepitud, et ſeda eesõiguſt ei laiendata konſulite peale, kes on erawiiſil tegewad mõneſuguſel alal kaſutaotlemiſe otſtarbel, neis maades, kus nad akrediteeritud, wälja arwatud juhtumine, kus tegemiſt tarbeaſjadega ametlikkudeks otſtarweteks.

Artikkel XXVII.

Kõiki toiminguid kummagi Kõrge Lepinguoſalise laewade päästmiſe alal, miſſugustega teiſe Lepinguoſalise randades laewaõnnetus juhtunud, juhitakſe laewa lipuriigi konſuli poolt, kelle ametipiirkonnas õnnetus ſündinud. Kuni niiſuguſe ametniku kohalejõudmiſeni, kellele juhtumuſeſt tuleb wiibimata teatada, peawad kohaliſed ametiwõimud kõik tarwiliſed abinõud tarwituſele wõtma iſikute kaitſeks ning õnnetuſe all kannatanud wara alalhoidmiſeks. Kohaliſed ametiwõimud wõiwad wahele ſegada ainult niivõrd, kui ſee tarwiline korra alalhoidmiſeks, päästjate huwide kaitſeks, kui wiimaſed ei kuulu laewaõnnetuſt kannatanud laewaekipaaſhidesſe, ning selleks, et täide ſaata korraldusi, mis tehtud päästetud kauba ſisſelaſkmiſeks ja wäljawedamiſeks. On kokku lepitud, et niiſuguſe kauba pealt ei tule wõtta mingiſuguſeid tollimakſe, kui ſee ei ole määratud tarwitamiſeks maal, kus laewaõnnetus ſündinud.

Kohaliste ametiwõimude tegewus nimetatud mitmeſuguſtel juhtumiſtel ei pea eſile kutſuma mingiſuguſeid kuluſid, wälja arwatud niiſuguſed,

Article XXVI.

Each of the High Contracting Parties agrees to permit the entry free of all duty of all furniture, equipment and supplies intended for official use in the consular offices of the other, and to extend to such consular officers of the other and their families and suites as are its nationals, the privilege of entry free of duty of their baggage and all other personal property, accompanying the officer to his post; provided, nevertheless, that no article, the importation of which is prohibited by the law of either of the High Contracting Parties, may be brought into its territories. Personal property imported by consular officers, their families or suites during the encumbancy of the officers in office shall be accorded the customs privileges and exemptions accorded to consular officers of the most favored nation.

It is understood, however, that the privileges of this article shall not be extended to consular officers who are engaged in any private occupation for gain in the countries to which they are accredited, save with respect to governmental supplies.

Article XXVII.

All proceedings relative to the salvage of vessels of either High Contracting Party wrecked upon the coasts of the other shall be directed by the Consular Officer of the country to which the vessel belongs and within whose district the wreck may have occurred. Pending the arrival of such officer, who shall be immediately informed of the occurrence, the local authorities shall take all necessary measures for the protection of persons and the preservation of wrecked property. The local authorities shall not otherwise interfere than for the maintenance of order, the protection of the interests of the salvors, if these do not belong to the crews that have been wrecked and to carry into effect the arrangements made for the entry and exportation of the merchandise saved. It is understood that such merchandise is not to be subjected to any custom house charges, unless it be intended for consumption in the country where the wreck may have taken place.

The intervention of the local authorities in these different cases shall occasion no expense of any kind, except such as may

mis tekitatud päästetöödega ja päästetud warade alalhoidmisega, ühes nende kuludega, mida sarnastel asjaoludel tuleks kanda omamaa laewadel.

Artikkel XXVIII.

Ilma et see muudaks piiranduśi ja erandeid, mis käesolewas lepingus eelpool ette nähtud, wõi mille kohta tulewikus kokku lepitakse, tuleb Kõrgete Lepinguośaliste territooriumite all, misśuguste kohta käesolewa lepingu eeskirjad tarwituśele tulewad, mõista kõiki maa- ja wete-pindalaśid ning õhuruumi nende kohal, mille kohta wastawad Lepinguośaliśed eneśtele śuweräänśet wõimu nõuawad ja śeda teośtawad, wälja arwatud Panama kanali piirkond.

Artikkel XXIX.

Niiwõrd, kui see käesolewa artikli kolmandas lõikes ei ole teiśiti ette nähtud, peab käesolew leping täielikult jõuśe jääma kümneks aastaks, arwates ratifikatśiooni kirjade wahetamise kuupäewaśt, misśuguśel päewal maksma hakkawad kõik tema eeskirjad.

Kui kumbki Kõrgeteśt Lepinguośalisteśt ühe aasta jooksul enne nimetatud kümneaastaśe tähtaja lõppemiśt ei tee teiśele Lepinguośaliśele teatawaks kawatśuśt käesolewas lepingus mõne artikli mõneśuguśeid eeskirju muuta wõi wälja jätta, wõi tema makśwuśt piirata nimetatud tähtaja lõpuga, peab leping täielikult jõuśe ning makśwuśele jääma päraśt nimetatud tähtaja lõppu, kuni ühe aasta möödumiśeni päewaśt, mil kumbki Kõrgeteśt Lepinguośalisteśt annab teada teiśele Lepinguośaliśele oma kawatśuśeśt lepingut muuta wõi lõpetada.

Artikkel VII-da wiies paragrahw ning artikkel IX. ja XI. jääwad jõuśe kahekśteiśtkümneks kuuks, arwates ratifikatśiooni kirjade wahetamise kuupäewaśt, ja kui nende makśwuśt śiis ei lõpetata ühekśakümnepäewaśe etteteatamiśega, jääwad nad jõuśe kuni kumbki Lepinguośalisteśt paneb śeadušandlikul teel maksma neile wastukäiwa korra, misśuguśel juhtumiśel nad automaatśelt makśwuśe kaotawad kuuśkümmend päewa päraśt niiśuguśe korra maksmapanekut; päraśt niiśuguśt makśwuśekaotamiśt kaśutab kumbki Lepinguośalisteśt kõiki õigusi, mis ta oleks omanud, kui lepingusśe ei oleks mahutatud niiśuguśeid lõikeid wõi artikleid.

Artikkel XXX.

Käesolew leping tuleb ratifitśeerida ja ratifikatśiooni kirjad wahetatakśe Tallinnas wõi Waśhingtonis niipea kui wõimalik.

be caused by the operations of salvage and the preservation of the goods saved, together with such as would be incurred under similar circumstances by vessels of the nation.

Article XXVIII.

Subject to any limitation or exception hereinabove set forth, or hereafter to be agreed upon the territories of the High Contracting Parties to which the provisions of this Treaty extend shall be understood to comprise all areas of land, water, and air over which the Parties respectively claim and exercise dominion as sovereign thereof, except the Panama Canal Zone.

Article XXIX.

Except as provided in the third paragraph of this Article the present Treaty shall remain in full force for the term of ten years from the date of the exchange of ratifications, on which date it shall begin to take effect in all of its provisions.

If within one year before the expiration of the aforesaid period of ten years neither High Contracting Party notifies to the other an intention of modifying by change or omission, any of the provisions of any of the articles in this Treaty or of terminating it upon the expiration of the aforesaid period, the Treaty shall remain in full force and effect after the aforesaid period and until one year from such a time as either of the High Contracting Parties shall have notified to the other an intention of modifying or terminating the Treaty.

The fifth paragraph of Article VII and Articles IX and XI shall remain in force for twelve months from the date of exchange of ratifications, and if not then terminated on ninety days' previous notice shall remain in force until either of the High Contracting Parties shall enact legislation inconsistent therewith when the same shall automatically lapse at the end of sixty days from such enactment, and on such lapse each High Contracting Party shall enjoy all the rights which it would have possessed had such paragraphs or articles not been embraced in the Treaty.

Article XXX.

The present Treaty shall be ratified, and the ratifications thereof shall be exchanged at Tallinn or Washington as soon as possible.

Selle tõenduseks on wastawad täiswolinikud käesolewale alla kirjutanud ja ta oma pitseritega warustanud.

Tehtud kahes eksemplaaris, Washingtonis, detsembrikuu 23-dal päewal, 1925.

A. Piip.

Frank B. Kellogg.

In witness whereof the respective Plenipotentiaries have signed the same and have affixed their seals thereto.

Done in duplicate, at Washington, this 23rd day of December, 1925.

A. Piip.

Frank B. Kellogg.

Protokoll sõprus-, kauba- ja konsulaarlepingu juure.

Sõprus-, kauba- ja konsulaarlepingu allakirjutamise silmapilgul Ameerika Ühisriikide ja Eesti Wabariigi wahel on allakirjutajad täiswolinikud, kes wastawalt oma Walitsuste poolt tarwiliselt wolitatud, kokku leppinud alljärgnewa kohta:

1. Lepingu artikkel I. kolmanda lõike eeskirjade alla ei käi wabastamine tagatise andmisest wõi raha sissemaksmisest kohtukulude kindlustamiseks (cautio judicatum solvi) ega ka tasuta kohtulise abi andmine; neis asjus alluwad Ühisriikide kodanikud Eestis ja Eesti kodanikud Ühisriikides sisemaa seadustele, mis maksawad wäljamaalaste kohta üldse. Siiski silmas pidades, et niisuguse iseloomuga eesõigused Ühisriikides on paljude osariikide poolt korraldatud laialdaselt, kasutawad Ühisriikide kodanikud, kelle alaline elukoht osariikides, missuguste poolt Eesti kodanikkudele niisuguseid wabastusi ja soodustusi antakse tasuta wõi wastastikkususe aluse1, Eesti seadustes lubatud wabastusi ja soodustusi.

2. Juhtumisel, kui kumbki Kõrgeteist Lepinguosalisteist loeb tarwiliseks ametliku dokumendi esitamist kaubareisijate identsuse ja wolituse kindlakstegemiseks, kes esitawad teise Lepinguosalise territooriumitel alalisetel asuwaid tööstureid, kaupmehi wõi tööndureid, sel otstarbel, et niisugune kaubareisija wõiks tema territooriumitel kasutada selle lepingu artikkel XIV-das antud eesõigusi, lepiwad Kõrged Lepinguosalised nootidewahetuse teel kokku niisuguse dokumendi wormi ja neid wäljaandwate isikute wolipiiride kohta.

Protocol accompanying Treaty of Friendship, Commerce and Consular Rights.

At the moment of signing the Treaty of Friendship, Commerce and Consular Rights between the United States of America and the Republic of Esthonia, the undersigned plenipotentiaries duly authorized by their respective Governments have agreed as follows:

1. Exemptions from requirements of giving security or making deposits for costs in judicial proceedings (cautio judicatum solvi) and the benefit of free judicial aid are not embraced within the provisions of paragraph 3 of Article I of the Treaty, but in respect of these matters nationals of the United States in Esthonia and nationals of Esthonia in the United States shall be subject to the municipal laws applicable to aliens in general. It is, however, understood that inasmuch as in the United States privileges of this character are regulated largely by the laws of the several States, nationals of the United States, domiciled in States which accord such exemptions and benefits to nationals of Esthonia freely or on the basis of reciprocity shall be accorded the exemptions and benefits authorized by Esthonian law.

2. If either High Contracting Party shall deem necessary the presentation of an authentic document establishing the identity and authority of commercial travelers representing manufacturers, merchants or traders domiciled in the territories of the other party in order that such commercial traveler may enjoy in its territories the privileges accorded under Article XIV of this Treaty, the High Contracting Parties will agree by exchange of notes on the form of such document and the authorities of persons by whom it shall be issued.

3. Artikkel XV. eeskirjad ei takista Kõrgeid Lepinguosalisi transiidiliikumise pealt makse võtma, mis määratud ainuüksi niisuguselt transiidilt tingitud järelvalve ja administratsiooni kulude katmiseks; niisuguste maksude määr peab nii lähedalt kui võimalik vastama kuludele, mis-suguste katmiseks nad määratud ega või kõrgemad olla, kui need, millega koormatud muu samaliigiline liikumine neilsamadel teedel.

4. Igalpool, kus selles lepingus on tarvitatud sõna „konsul", tuleb selle all mõista peakonsuleid, konsuleid, asekonsuleid ja konsulaaragente, kellele on välja antud exequatur või muu tunnustusdokument, vastavalt artikkel XVI. kolmanda lõike eeskirjadele.

5. Lisaks konsulitele, konsulaarattaşheedele, kantseleijuhatajatele ja sekretäridele ei pea ametnikkude arv, kes kasutavad artikkel XVIII-daga antud eesõigusi, tõusma üle viie iga üksiku konsulaarposti kohta.

Selle tõenduseks on allakirjutajad täisvolinikud käesolevale protokollile alla kirjutanud ja ta oma pitseritega varustanud.

Tehtud kahes eksemplaaris, Washingtonis, 23. detsembril 1925.

A. Piip.

Frank B. Kellogg.

3. The provisions of Article XV do not prevent the High Contracting Parties from levying on traffic in transit dues intended solely to defray expenses of supervision and administration entailed by such transit, the rate of which shall correspond as nearly as possible with the expenses which such dues are intended to cover and shall not be higher than the rates charged on other traffic of the same class on the same routes.

4. Wherever the term „consular officer" is used in this Treaty it shall be understood to mean Consuls General, Consuls, Vice Consuls and Consular Agents to whom an exequatur or other document of recognition has been issued pursuant to the provisions of paragraph 3 of Article XVI.

5. In addition to consular officers, attachés, chancellors and secretaries, the number of employees to whom the privileges authorized by Article XVIII shall be accorded shall not exceed five at any one post.

In faith whereof the undersigned Plenipotentiaries have signed the present Protocol and affixed thereto their respective seals.

Done in duplicate at Washington the 23rd day of December, 1925.

A. Piip.

Frank B. Kellogg.

Nr. 67. Riigikogu poolt 25. märtsil 1926. a. wastuwõetud

Eesti-Briti waheliſe kurjategijate wäljaandmiſe lepingu kinnitamiſe ſeadus.*)

§ 1. Eesti-Briti waheline kurjategijate wäljaandmiſe leping, mis alla kirjutatud Londonis, 18. nowembril 1925. a., tunnustatakſe kinnitatuks.

§ 2. Lepingu ingliskeelne algtekſt ja eestikeelne tõlge awaldatakſe ühes käesolewa ſeadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu eſimees A. Rei.

Abiſekretäär L. Raudkepp.

Eesti Wabariik ja Tema Majesteet Suur-Britannia ja Jirimaa Ühendatud Kuningriigi ja Briti Meretaguste Dominioonide Kuningas, India Keiſer, otſustades ühiſel nõul sõlmida lepingu kurjategijate wäljaandmiſe kohta, on wastawalt oma täiswoliniikkudeks nimetanud:

Eesti Wabariik:

Dr. Oskar Kallas'i, Eesti Wabariigi Erakorraliſe Saadiku ja Täiswoliliſe Miniſtri Londonis; ja

Tema Majesteet Suur-Britannia ja Jirimaa Ühendatud Kuningriigi ja Briti Meretaguste Dominioonide Kuningas, India Keiſer:

Wäga Auwäärilise Joſeph Austen Chamberlain'i, Parlamendi liikme, Tema Majesteedi Wälisasjade Pea-Riigiſekretäri;

keſ, päraſt oma heas ning nõuetawas korras leitud täiswolituste wastastikuſt eſitamiſt, on kokku leppinud järgmiste artiklite kohta:

Artikkel 1.

Kõrged Lepinguoſaliſed kohustuwad wälja andma teineteiſele teatawatel asjaoludel ja tingi-

The Esthonian Republic and His Majesty the King of the United Kingdom of Great Britain and Ireland and of the British Dominions beyond the Seas, Emperor of India; having determined, by common consent, to conclude a convention for the extradition of criminals, have accordingly named as their plenipotentiaries:

The Esthonian Republic:

Dr. Oskar Kallas, Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary of the Esthonian Republic at London; and

His Majesty the King of the United Kingdom of Great Britain and Ireland and of the British Dominions beyond the Seas, Emperor of India:

The Right Honourable Joseph Austen Chamberlain, M.P., His Majesty's Principal Secretary of State for Foreign Affairs;

Who, after having exhibited to each other their respective full powers, found in good and due form, have agreed upon the following articles:

Article 1.

The High Contracting Parties engage to deliver up to each other, under certain cir-

*) „R. T." nr. 35 — 1926 a.

mustel, mis käesolewas lepingus ära tähendatud, neid isikuid, keda süüdistatakse wõi süüdi mõistetud artikkel 2-ses loetletud kuritegudes wõi üleastetes, mis korda saadetud ühe Lepinguosalise jurisdiktsiooni piirides, ja keda teise Lepinguosalise territooriumil leitakse.

Artikkel 2.

Wäljaandmist toimetatakse wastastikusel alusel järgmiste kuritegude ja üleastete eest, eeldades, et need mõlema Riigi seaduste järele on karistatawad wangimajaga, kas tööjundusega wõi ilma selleta, wõi mõnesuguse suurema karistusega:

1) Surmamine (ühes arwatud tapmine, isatapmine, lapsetapmine, kihwtitamine) wõi tapmisekatse, wõi kokkulepe tapmist korda saata.
2) Ettekawatsemata tapmine.
3) Tahtlik arstirohtude wõi instrumentide tarwitamine ihuwilja kõrwaldamiseks.
4) Wägistamine.
5) Suguühendus ehk katse suguühendust toime panna tütarlapsega alla 14 aasta wanuses.
6) Kiimalise teo kordasaatmine.
7) Seaduswastane isiku wabaduse wõtmine.
8) Lapse riisumine, kaasa arwatud mahajätmine, äraheitmine wõi seaduswastane kinnihoidmine.
9) Naisisiku-riisumine.
10) Kupeldamine.
11) Kakskabielu.
12) Tahtlik haawade wõi kehawigastuse tekitamine.
13) Kallaletung, mis kehawigastust tekitab.
14) Ähwardused kirja wõi muul teel raha wõi teiste wäärtasjade wäljapressimiseks.
15) Walewanne wõi walewandele awatlemine.
16) Süütitus.
17) Röövimine, riisumine, murdwargus wõi wargus.
18) Kelmus wõi usaldatud wara raiskamine wõi omastamine usaldusmehe, pangapidaja, agendi, kommissionääri, hooldaja wõi eestkostja, wõi ühisuse wõi seltsi direktori, liikme wõi ametniku poolt, wõi wõõra wara raiskamine wõi omastamine.
19) Raha, wäärtpaberite wõi waranduse omastamine wale ettekäändel; raha, wäärtpaberite wõi muu waranduse wastuwõtmine teades, et see warguse wõi muul kuriteolisel teel omastatud.

cumstances and conditions stated in the present convention, those persons who, being accused or convicted of any of the crimes or offences enumerated in Article 2, committed within the jurisdiction of the one Party, shall be found within the territory of the other Party.

Article 2.

Extradition shall be reciprocally granted for the following crimes or offences, provided that they are punishable under the law of both States by imprisonment with or without hard labour or some greater punishment:

1. Murder (including assassination, parricide, infanticide, poisoning), or attempt or conspiracy to murder.
2. Manslaughter.
3. Administering drugs or using instruments with intent to procure the miscarriage of women.
4. Rape.
5. Carnal knowledge, or any attempt to have carnal knowledge, of a girl under 14 years of age.
6. Indecent assault.
7. Kidnapping and false imprisonment.
8. Child stealing, including abandoning, exposing or unlawfully detaining.
9. Abduction.
10. Procuration.
11. Bigamy.
12. Maliciously wounding or inflicting grievous bodily harm.
13. Assault occasioning actual bodily harm.
14. Threats, by letter or otherwise, with intent to extort money or other things of value.
15. Perjury, or subornation of perjury.
16. Arson.
17. Burglary or housebreaking, robbery with violence, larceny or embezzlement.
18. Fraud by a bailee, banker, agent, factor, trustee, director, member, or public officer of any company, or fraudulent conversion.
19. Obtaining money, valuable security, or goods by false pretences; receiving any money, valuable security, or other property, knowing the same to have been stolen or feloniously obtained.

20) a) Rahamärkide järele- wõi ümbertegemine, wõi järele- wõi ümbertehtud rahamärkide läbikäiwusse saatmine.

b) Abinõude, riistade wõi masinate seadus-wastane ja teadlik walmistamine, mis kohased ja määratud riikliste metall-rahamärkide järeltegemiseks.

21) Wõltsimine, wõi wõltsitu läbikäiwusse saatmine.

22) Kuriteod pankroti kohta käiwate seaduste wastu.

23) Iga kuritahtlik tegu, mis korda saadetud raudteelsõitwate wõi -olewate isikute julgeoleku rikkumise wõi hädaohtu saatmise sihil.

24) Kuritahtlik waranduse rikkumine, kui see tegu karistataw.

25) Meriröövimine ja teised kuriteod wõi üleasted, mis on korda saadetud merel isikute wastu ehk asjade suhtes, kui seesuguste kuritegude wõi üleastete eest mõlema Kõrge Lepinguosalise seaduste järele wäljaandmine ette nähtud.

26) Orjadega kauplemine sarnasel wiisil, mis mõlema Riigi seaduste järele moodustab kuriteo wõi üleaste.

Wäljaandmist tuleb lubada ka osawõtmise eest igast ülaltähendatud süüteost wõi üleastest, sel juhtumisel, kui niisugune osawõtmine on karistataw mõlema Kõrge Lepinguosalise seaduste järele.

Wäljaandmine wõib sündida selle Riigi äranägemise järele, kellele wäljaandmise nõue esitatud, ka iga teise kuriteo wõi üleaste eest, mille eest wäljaandmist wõib lubada mõlema Kõrge Lepinguosalise makswate seaduste põhjal.

Artikkel 3.

Kumbki Lepinguosaline jätab endale õiguse keelata wõi lubada oma alamate wõi kodanikkude wäljaandmist teisele Lepinguosalisele.

Artikkel 4.

Wäljaandmine ei tohi aset leida, kui nõutud isiku kohta selles Riigis, kellele wäljaandmise nõue esitatud, juba kohtuotsus on tehtud ja ta õigeks mõistetud wõi karistatud, wõi ta weel kohtu all on, kuriteo wõi üleaste asjas, mille pärast tema wäljaandmist palutakse.

Kui nõutud isik selles Riigis, kellele nõue esitatud, unrimise all on wõi karistust kannab mõne teise kuriteo wõi üleaste pärast, siis tuleb tema wäljaandmine edasi lükata, kuni kohtulise menetluse lõpetamiseni ja talle mõistetud täie karistuse ärakandmiseni.

20.—(a.) Counterfeiting or altering money, or bringing into circulation counterfeited or altered money.

(b.) Knowingly making without lawful authority any instrument, tool, or engine adapted and intended for the counterfeiting of the coin of the realm.

21. Forgery, or uttering what is forged.

22. Crimes against bankruptcy law.

23. Any malicious act done with intent to endanger the safety of any persons travelling or being upon a railway.

24. Malicious injury to property, if such offence be indictable.

25. Piracy and other crimes or offences committed at sea against persons or things which, according to the laws of the High Contracting Parties, are extradition crimes or offences.

26. Dealing in slaves in such manner as to constitute a crime or offence against the laws of both States.

The extradition is also to be granted for participation in any of the aforesaid crimes or offences, provided such participation be punishable by the laws of both High Contracting Parties.

Extradition may also be granted at the discretion of the State applied to in respect of any other crime or offence for which, according to the law of both the High Contracting Parties for the time being in force, the grant can be made.

Article 3.

Each Party reserves the right to refuse or grant the surrender of its own subjects or citizens to the other Party.

Article 4.

The extradition shall not take place if the person claimed has already been tried and discharged or punished, or is still under trial in the State applied to, for the crime or offence for which his extradition is demanded.

If the person claimed should be under examination or under punishment in the State applied to for any other crime or offence, his extradition shall be deferred until the conclusion of the trial and the full execution of any punishment awarded to him.

Artikkel 5.

Wäljaandmine ei wõi sündida, kui päraſt kuriteo wõi üleaste kordaſaatmiſt, wõi kohtuliſe jälgimiſe alustamiſt, wõi süüdimõiſtmiſt on ſaawutatud aegumiſe teel wabanemine kohtuliſeſt jälgimiſeſt wõi karistuſeſt, kas nõudja Riigi wõi ſelle Riigi ſeaduste järele, kellelt wäljaandmiſt nõutud.

Artikkel 6.

Reduſolewat kurjategijat ei anta wälja, kui kuritegu wõi üleaste, mille päraſt tema wäljaandmiſt nõutakſe, on poliitiliſe iſeloomuga, wõi kui ta tõeſtab, et nõudmine tema wäljaandmiſe kohta on tõeliſelt ettepandud ſel otſtarbel, et tema waſtu jälgimiſt alustada wõi teda karistada poliitiliſe iſeloomuga kuriteo wõi üleaſte eeſt.

Artikkel 7.

Wäljaantud iſikut ei wõi milgi tingimuſel wangis hoida wõi jälgida riigis, kellele ta wälja antud, ühegi muu kuriteo wõi üleaſte eeſt, wõi muude põhjuſte päraſt, peale nende, mille päraſt ta wälja antud, enne, kui ta tagaſi antud wõi tal wõimalus on olnud tagaſi tulla ſellesſe Riiki, kelle poolt ta wälja anti.

See eeskiri ei käi kuritegude wõi üleaſtete kohta, mis peale wäljaandmiſt korda ſaadetud.

Artikkel 8.

Wäljaandmiſe nõudmine antakſe edaſi Kõrgete Lepinguoſaliſte diplomaatiliſte eſitajate kaudu.

Süüdiſtatawa iſiku wäljaandmiſe nõudmiſele tuleb juure liſada arreteerimiſe käſk, mis on wälja antud ſelle Riigi kompetentſe ametiwõimu poolt, kes wäljaandmiſt nõuab, ja niiſuguſed tõenduſed, mis ſelle koha ſeaduſte põhjal, kus ſüüdiſtatu leitakſe, tema arreteerimiſt õigustaks, kui kuritegu wõi üleaſte oleks ſeal korda ſaadetud.

Kui nõudmine käib iſiku kohta, kes juba ſüüdi mõiſtetud, ſiis tuleb juure liſada kohtuotſus, mis ſüüdimõiſtetud iſiku kohta tehtud wäljaandmiſt nõudwa Riigi kompetentſe kohtu poolt.

Otſuſt, mis tagaſelja (in contumaciam) tehtud, ei wõi pidada ſüüdimõiſtmiſeks, kuid iſikuga, kelle kohta on ſarnane otſus tehtud, wõib ümber käia kui kohtualuſega.

Artikkel 9.

Kui wäljaandmiſe nõudmine eeltoodud eeskirjadega kokkukõlas on, ſiis wõtawad ſelle Riigi kom-

Article 5.

The extradition shall not take place if, subsequently to the commission of the crime or offence or the institution of the penal prosecution or the conviction thereon, exemption from prosecution or punishment has been acquired by lapse of time, according to the laws of the State applying or applied to.

Article 6.

A fugitive criminal shall not be surrendered if the crime or offence in respect of which his surrender is demanded is one of a political character, or if he proves that the requisition for his surrender has, in fact, been made with a view to try or punish him for a crime or offence of a political character.

Article 7.

A person surrendered can in no case be kept in custody or be brought to trial in the State to which the surrender has been made for any other crime or offence, or on account of any other matters, than those for which the extradition shall have taken place, until be has been restored, or has had an opportunity of returning, to the State by which he has been surrendered.

This stipulation does not apply to crimes or offences committed after the extradition.

Article 8.

The requisition for extradition shall be made through the diplomatic agents of the High Contracting Parties respectively.

The requisition for the extradition of an accused person must be accompanied by a warrant of arrest issued by the competent authority of the State requiring the extradition, and by such evidence as, according to the laws of the place where the accused is found, would justify his arrest if the crime or offence had been committed there.

If the requisition relates to a person already convicted, it must be accompanied by the sentence of condemnation passed against the convicted person by the competent court of the State that makes the requisition for extradition.

A sentence passed in contumaciam is not to be deemed a conviction, but a person so sentenced may be dealt with as an accused person.

Article 9.

If the requisition for extradition be in accordance with the foregoing stipulations,

petentſed ametiwõimud, kellele nõudmine eſitatud, tarwituſele abinõud põgeneja kinniwõtmiſeks.

Artikkel 10.

Põgenenud kurjategijat wõib kinni wõtta arreteerimiſe käſu põhjal, mis wälja antud politſeikohtuniku, rahukohtuniku, wõi mõne muu asjaomaſe ametiwõimu poolt kummaski Riigis, niiſuguste teadete wõi kaebuſe, ja niiſuguſe tõenduſe aluſel, wõi päraſt niiſuguſeid kohtumenetluſi, mis, kinniwõtmiſe käſu wäljaandwa ametiwõimu tõekspidamiſe järele, kinniwõtmiſe käſu wäljaandmiſt õigustakſid, kui kuritegu wõi üleaste oleks korda ſaadetud wõi iſik ſüüdi mõiſtetud niiſuguſes kummagi Kõrge Lepinguoſaliſe maaoſas, kus tähendatud politſeikohtunik, rahukohtunik wõi muu asjaomane ametiwõim õigusmõiſtmiſt teoſtab. Teda tuleb aga, kokkukõlas käesolewa artikliga, wabaſtada, kui ſelle Riigi diplomaatiline eſitaja, kes wäljaandmiſt nõutab, kolmekümne päewa jooksul tema wäljaandmiſt ei ole nõudnud, waſtawalt käesolewa lepingu eeskirjadele. Sama kord makſab iſikute kohta, keda ſüüdiſtatakſe wõi kes ſüüdi mõiſtetud kuritegudes wõi üleasteles, mis ſelles lepingus ära määratud ning mis korda ſaadetud ulgumerel kummagi Riigi laewal, mis teiſe Riigi ſadamaſſe tuleb.

Artikkel 11.

Wäljaandmine ſünnib ainult ſiis, kui tõendus leitakſe olewat küllaldane ſelle Riigi ſeaduſte järele, kellele nõue eſitatud, kas ſelleks, et põhjendada wangi kohtu alla andmiſt, kui kuritegu wõi üleaſte oleks korda ſaadetud ſelle Riigi enda territooriumil, wõi et kindlaks teha, et wang on ſama iſik, kes wäljaandmiſe nõudega eſineja Riigi kohtute poolt ſüüdi mõiſtetud, ning et kuritegu wõi üleaſte, milles ta ſüüdi mõiſtetud, on ſarnane, mille päraſt wäljaandmine oleks wõinud ſüüdimõiſtmiſe ajal ſündida ſelle Riigi poolt, kelle poole wäljaandmiſe nõudega pööratud; ühtegi kurjategijat ei wõi warem wälja anda, kui wiieteiſtkümne päewa möödumiſel kinniwõtmiſeſt wäljaandmiſe käſu ootel.

Artikkel 12.

Katſumiſtel, mida ſelle Riigi ametiwõimudel, kellele wäljaandmiſe nõue eſitatud, tuleb ette wõtta eelſeiſwate eeskirjadega kooskõlas, peawad need ametiwõimud küllaldaſe tõenduſena tunnuſtama tunniſtajate wande all antud ſeletuſi wõi nende tõenduſi, mis teiſes Riigis wõetud, wõi ärakirju

the competent authorities of the State applied to shall proceed to the arrest of the fugitive.

Article 10.

A criminal fugitive may be apprehended under a warrant issued by any police magistrate, justice of the peace, or other competent authority in either State, on such information or complaint and such evidence, or after such proceedings, as would, in the opinion of the authority issuing the warrant, justify the issue of a warrant if the crime or offence had been committed or the person convicted in that part of the dominions of the two High Contracting Parties in which the magistrate, justice of the peace, or other competent authority, exercises jurisdiction. He shall, in accordance with this article, be discharged if within the term of thirty days a requisition for extradition shall not have been made by the diplomatic agent of the State claiming his extradition in accordance with the stipulations of this treaty. The same rule shall apply to the cases of persons accused or convicted of any of the crimes or offences specified in this treaty, and committed on the high seas on board any vessel of either State which may come into a port of the other.

Article 11.

The extradition shall take place only if the evidence be found sufficient, according to the laws of the State applied to, either to justify the committal of the prisoner for trial, in case the crime or offence had been committed in the territory of the same State, or to prove that the prisoner is the identical person convicted by the courts of the State which makes the requisition, and that the crime or offence of which he has been convicted is one in respect of which extradition could, at the time of such conviction, have been granted by the State applied to; and no criminal shall be surrendered until after the expiration of fifteen days from the date of his committal to prison to await the warrant for his surrender.

Article 12.

In the examinations which they have to make in accordance with the foregoing stipulations, the authorities of the State applied to shall admit as valid evidence the sworn depositions or the affirmations of witnesses taken in the other State, or copies thereof,

nendeſt, ja ſamuti ka ſeal wäljaantud arreteerimiſe käskuſid ning otſuſi, wõi ärakirje neiſt, ja tunnistuſi süüdimõiſtmiſe otſuſe kohta wõi kohtudokumente, mis süüdimõiſtmiſe fakti kindlaks teewad, eeldades, et nad kõik järgmiſelt on tõestatud:

1) Kinniwõtmiſe käsk peab olema warustatud teiſe Riigi kohtuniku, kohtuametkonna esitaja, wõi ametniku allkirjaga, wõi ärakiri ſelleſt peab ſelle teiſe Riigi kohtuniku, kohtuametkonna esitaja wõi ametniku poolt tõestatud olema, et ſee on õige ärakiri kinniwõtmiſe käſuſt, ſelle järele, kuidas aſi nõuab.
2) Tunnistajate ſeletuſed wõi tõenduſed wõi ärakirjad nendeſt peawad tõestatud olema allkirjaga teiſe Riigi kohtuniku, kohtuametkonna esitaja wõi ametniku poolt, et nad on algupäraſed ſeletuſed wõi tõenduſed, wõi õiged ärakirjad nendeſt, ſelle järele, kuidas aſi nõuab.
3) Tunnistus süüdimõiſtmiſe otſuſe kohta wõi kohtulik dokument, mis süüdimõiſtmiſe fakti kindlaks teeb, peab tõestatud olema teiſe Riigi kohtuniku, kohtuametkonna esitaja wõi ametniku poolt.

Kõigil juhtumiſel peab niiſugune kinniwõtmiſe käsk, ſeletus, tõendus, ärakiri, tunnistus wõi kohtulik dokument tõestatud olema, kas mõne tunnistaja wandega wõi ta peab pitſeeritud olema teiſe Riigi Kohtuminiſtri wõi mõne teiſe miniſtri ametliku pitſatiga, wõi mõnel muul wiiſil kinnitatud olema, mis ſelle Riigi makſwates ſeaduſtes ette nähtud, kellele wäljaandmiſe nõue eſitatud.

Artikkel 13.

Kui iſikut, kelle wäljaandmiſt üks Kõrge Lepinguoſaline käesolewa lepingu põhjal nõuab, weel üks wõi mitu teiſt riiki wälja nõuawad teiſte kuritegude wõi üleaſtete päraſt, mida ta nende juriſdiktſiooni piiride korda ſaatnud, ſiis tuleb teda wälja anda ſellele Riigile, kelle nõue daatumi järele kõige wanem, kui niiſugune nõue tagaſilükataw ei ole.

Artikkel 14.

Kui kahe kuu jooksul, arwates põgeniku kinniwõtmiſeſt, wõi ka pikema aja jooksul, mida Riik, kellele nõue eſitatud, wõi tema aſjaomane kohtuaſutus kindlaks määrab, ei ole eſitatud küllaldaſi tõenduſi wäljaandmiſeks, ſiis peab põgeneja wabaks laſtama.

Artikkel 15.

Kõik ärawõetud aſjad, mis olid wäljaantawa iſiku waldamiſel tema kinniwõtmiſe ſilmapilgul,

and likewise the warrants and sentences issued therein, or copies thereof, and certificates of, or judicial documents stating the fact of a conviction, provided the same are authenticated as follows:

1. A warrant, or copy thereof, must purport to be signed by a judge, magistrate, or officer of the other State, or purport to be certified under the hand of a judge, magistrate or officer of the other State to be a true copy thereof, as the case may require.

2. Depositions or affirmations, or the copies thereof, must purport to be certified, under the hand of a judge, magistrate, or officer of the other State, to be the original depositions or affirmations, or to be true copies thereof, as the case may require.
3. A certificate of, or judicial document stating the fact of a conviction must purport to be certified by a judge, magistrate, or officer of the other State.

In every case such warrant, deposition, affirmation, copy, certificate, or judicial document must be authenticated, either by the oath of some witness, or by being sealed with the official seal of the Minister of Justice, or some other minister of the other State, or by any other mode of authentication for the time being permitted by the law of the State to which the application for extradition is made.

Article 13.

If the individual claimed by one of the High Contracting Parties in pursuance of the present convention should be also claimed by one or several other Powers on account of other crimes or offences committed within their respective jurisdictions, his extradition shall be granted to the State whose claim is earliest in date, unless such claim is waived.

Article 14.

If sufficient evidence for the extradition be not produced within two months from the date of the apprehension of the fugitive, or within such further time as the State applied to, or the proper tribunal thereof, shall direct, the fugitive shall be set at liberty.

Article 15.

All articles seized which were in the possession of the person to be surrendered at

ſamuti ka muud aſjad, mis wõiksid teenida kuriteo wõi üleaste tõendusekś, tuleb wäljaandmiſe korral üle anda, niiwõrd kui seda lubawad selle Riigi seadused, kes wäljaandmist teostab.

Artikkel 16.

Kumbki Kõrgeteſt Lepinguoſalisteſt kannab kulud, mis tekiwad nende iſikute arreteerimiſel tema territooriumitel, kinnipidamiſel wangimajas ja piirile ſaatmiſel, kelle wäljaandmiſeks ta käesolewa lepingu põhjal nõuſoleku annud.

Artikkel 17.

Käesolewa lepingu eeskirjad on makswad, niiwõrd kui seadused seda lubawad, kõigi Tema Briti Majesteedi Dominioonide kohta, wälja arwatud need omawalitſusega dominioonid, mis ſiin loetletud, — nimelt: Kanada Dominioon, Auſtraalia Ühisriik (selleks otstarbeks juure arwates Papua ja Norfolk-Islandi), Uus-Meremaa Dominioon, Lõuna-Aafrika Unioon, Iiri Wabariik ja Newfoundland — ning Indiа, eeldades ſiiski, et nimetatud eeskirjad ka ülewalnimetatud omawalitſusega dominioonide wõi Indiа kohta wõiwad maksma hakata, kelle kohta ſellekohane teatis eſitatakſe Tema Briti Majesteedi eſitaja läbi Tallinnas (Reval) niiſuguſe omawalitſusega dominiooni wõi Indiа walitſuſe nimel, ja eeldades ſamuti, et kumbki Kõrgeteſt Lepinguoſalisteſt wõib ſelle lepingu makswuſt eraldi iga ülalnimetatud omawalitſusega dominiooni wõi Indiа kohta lõpetada ſellekohaſe ülesütlusega, kusjuures ülesütlemiſe tähtaeg ei tohi tõusta üle ühe aasta ega lühem olla kui kuus kuud.

Artikkel 18.

Põgenenud kurjategija wäljaandmiſe nõue, kes ühes Tema Briti Majesteedi omawalitſusega dominioonideſt, wõi aſumaadeſt wõi waldusteſt warju on otſinud, mille kohta käesolew leping makſab, tuleb eſitada ſelle omawalitſusega dominiooni, aſumaa wõi walduſe kindralkubernerile, kubernerile wõi kõrgemale wõimule Eesti Wabariigi aſjaomaſe konſuli poolt.

Niiſuguſt nõuet wõiwad käſitada niiſuguſe omawalitſusega dominiooni wõi aſumaa wõi walduſe aſjaomaſed ametiwõimud, alludes alati käesolewa lepingu eeskirjadele neis piirides, kui seda waſtawa omawalitſusega dominioonі, aſumaa wõi walduſe seadused lubawad; nimetatud kindralkuberneril, kuberneril wõi kõrgemal ametiwõimul on õigus, kui käſk antud põgenenud kurjategija wanthe time of his apprehension, and any articles that may serve as a proof of the crime or offence shall be given up when the extradition takes place, in so far as this may be permitted by the law of the State granting the extradition.

Article 16.

Each of the High Contracting Parties shall defray the expenses occasioned by the arrest within its territories, the detention, and the conveyance to its frontier, of the persons whom it may have consented to surrender in pursuance of the present convention.

Article 17.

The stipulations of the present convention shall be applicable, so far as the laws permit, to all His Britannic Majesty's Dominions, except to the self-governing Dominions hereinafter named—that is to say, the Dominion of Canada, the Commonwealth of Australia (including for this purpose Papua and Norfolk Island), the Dominion of New Zealand, the Union of South Africa, the Irish Free State, and Newfoundland—and India, provided always that the said stipulations shall be applicable to any of the above-named Dominions or India in respect of which notice to that effect shall have been given on behalf of the Government of such Dominion or India by His Britannic Majesty's Representative at Tallin (Reval), and provided also that it shall be competent for either of the High Contracting Parties to terminate separately the application of this convention to any of the above-named Dominions or India by a notice to that effect not exceeding one year and not less than six months.

Article 18.

The requisition for the surrender of a fugitive criminal, who has taken refuge in any of His Britannic Majesty's self-governing Dominions, Colonies, or Possessions to which this convention applies shall be made to the Governor-General, Governor, or chief authority, of such self-governing Dominion, Colony, or Possession by the appropriate consular officer of the Esthonian Republic.

Such requisition may be dealt with, subject always, as nearly as may be, and so far as the law of such self-governing Dominion, Colony, or Possession will allow, to the provisions of this convention, by the competent authorities of such self-governing Dominion, Colony or Possession, provided nevertheless that, if an order for the commit-

gistamiseks wäljaandmise ootel, asjaajamist Tema Briti Majesteedi Walitsuse hooleks anda selle asemel, et ise korraldust teha niisuguse põgenenud kurjategija wäljaandmiseks.

Nõuded põgenenud kurjategija wäljaandmiseks, mis tulewad mõnelt Tema Briti Majesteedi omawalitsusega dominioonilt või asumaalt või walduselt, peawad wõimaluse piirides wastama käesolewa lepingu eelseiswates artiklites sisalduwatele eeskirjadele.

Artikkel 19.

On kokku lepitud, et kahe eelmise artikli eeskirjad on makswad samal wiisil, kui Tema Briti Majesteedi walduste kohta, ka järgmiste Briti protektoraatide kohta: Bechuanamaa protektoraat, Gambia protektoraat, Kenya protektoraat, Nigeeria protektoraat, Põhja-Rhodeesia, Gold Coast'i Põhjaterritooriumid, Nyasaland, Sierra Leone protektoraat, Solomoni Saarte protektoraat, Somalimaa protektoraat, Swazimaa, Uganda protektoraat ja Zanzibar.

Samuti on kokku lepitud, et kui pärast käesolewa lepingu allakirjutamist soowitawaks peetakse selle eeskirjade makswust laiendada mõne Briti protektoraadi kohta, mis eelpool nimetamata jäänud, või mõne Briti kaitse all seiswa Riigi või territooriumi kohta, mille kohta Rahwasteliidu poolt mandaat antud Tema Briti Majesteedile, ühes arwatud need territooriumid, mille kohta mandaate teostawad Tema Briti Majesteedi nimel Austraalia Ühisriigi Walitsus, Uue-Meremaa Dominiooni Walitsus ja Lõuna-Aafrika Uniooni Walitsus, siis loetakse mõlema eelkäiwa artikli eeskirju makswaks niisuguste protektoraatide või Riikide või mandaat-territooriumite kohta, tähtajast, mis on ette nähtud nootides, mida niisuguse laiendamise otstarbel wahetatakse.

Edasi on kokku lepitud, et käesolewa lepingu eeskirjad, mis Briti alamate kohta makswad, loetakse kohaldatawaks ka iga Briti protektoraadi või Briti kaitse all seiswa Riigi või mandaat-territooriumi pärismaalaste kohta, mille kohta kahe eelmise artikli eeskirjad makswad või tulewikus maksma hakkawad.

Artikkel 20.

Käesolew leping astub jõusse kümme päewa pärast ta awaldamist wiisil, mis Kõrgete Lepinguosaliste seadustes ette kirjutatud. Kumbki Kõrge-

tal of the fugitive criminal to prison to await surrender shall be made, the said Governor-General, Governor, or Chief Authority, may, instead of issuing a warrant for the surrender of such fugitive criminal, refer the matter to His Britannic Majesty's Government.

Requisitions for the surrender of a fugitive criminal emanating from any self-governing Dominion, Colony, or Possession of His Britannic Majesty shall be governed, as far as possible, by the rules laid down in the preceding articles of the present convention.

Article 19.

It is understood that the stipulations of the two preceding articles apply in the same manner as if they were Possessions of His Britannic Majesty, to the following British Protectorates, that is to say, the Bechuanaland Protectorate, Gambia Protectorate, Kenya Protectorate, Nigeria Protectorate, Northern Rhodesia, Northern Territories of the Gold Coast, Nyasaland, Sierra Leone Protectorate, Solomon Islands Protectorate, Somaliland Protectorate, Swaziland, Uganda Protectorate and Zanzibar.

It is also understood that if, after the signature of the present convention, it is considered advisable to extend its provisions to any British protectorates other than those mentioned above, or to any British-protected State, or to any territory in respect of which a mandate on behalf of the League of Nations has been accepted by His Britannic Majesty, including the territories in respect of which mandates are being exercised on behalf of His Britannic Majesty by the Government of the Commonwealth of Australia, the Government of the Dominion of New Zealand and the Government of the Union of South Africa, the stipulations of the two preceding articles shall be deemed to apply to such protectorates or States or mandated territories from the date prescribed in the notes to be exchanged for the purpose of effecting such extension.

It is further understood that the provisions of the present convention which apply to British subjects shall be deemed also to apply to natives of any British protectorate or protected State or mandated territory to which the stipulations of the two preceding articles apply or shall hereafter apply.

Article 20.

The present convention shall come into force ten days after its publication, in conformity with the forms prescribed by the

teſt Lepinguoſalisteſt wõib teda tühistada ſellekohaſe teadaandega, kusjuures üleſütlemiſe aeg ei tohi tõusta üle ühe aasta ega lühem olla kui kuus kuud.

Ta tuleb ratifitſeerida ja ratifikatſiooni kirjad tuleb wahetada Londonis, niipea kui wõimalik.

Selle tõenduſeks on wastawad täiswolinikud lepingule alla kirjutanud ja ta wastawalt oma pitſeritega warustanud.

Tehtud Londonis, 18-dal nowembrikuu päewal, aastal 1925.

Oskar Kallas.

Austen Chamberlain.

laws of the High Contracting Parties. It may be terminated by either of the High Contracting Parties by a notice not exceeding one year and not less than six months.

It shall be ratified, and the ratifications shall be exchanged at London, as soon as possible.

In witness whereof the respective plenipotentiaries have signed the convention and have affixed thereto their respective seals.

Done at London, the 18th day of November, in the year 1925.

Oskar Kallas.

Austen Chamberlain.

Nr. 53. Riigikogu poolt 26. märtsil 1926. a. wastuwõetud

Eesti-Briti kauba- ja laewanduslepingu kinnitamise seadus.*)

§ 1. Eesti-Briti kauba- ja laewanduslepingu, alla kirjutatud Tallinnas, 18. jaanuaril 1926. aastal, tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Lepingu kui ka selle kohta käiwa deklaratsiooni inglisкeelne algtekst eestikeelse tõlkega awaldatakse ühes käesolewa seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees A. Rei.
Abisekretäär J. Piiskar.

Eesti Wabariik ja Tema Majesteet Suur-Britannia ning Jirimaa Ühendatud Kuningriigi ja Briti Meretaguste Dominioonide Kuningas, India Keiser, soowides edasi hõlbustada ja laiendada kaubandusliisi suhteid, mis juba nende mõlemate riikide wahel olemas, otsustasid sel otstarbel sõlmida kaubandus- ja merisõidulepingu ning nimetasid oma täiswolilisteks esitajateks:

Eesti Wabariik:

Tema Ekstsellentsi härra Ants Piip'i, Eesti Wabariigi Wälisministri; ja

Tema Briti Majesteet Suur-Britannia ning Jirimaa Ühendatud Kuningriigi ja Briti Meretaguste Dominioonide Kuningas, India Keiser:

Sir John Charles Tudor Vaughan'i, K.C.M.G., M.V.O., Tema Majesteedi Erakorralise Saadiku ja Täiswolilise Ministri Tallinnas (Reval);

kes, pärast oma wastawate, heas ja tarwilises korras leitud wolituste wastastikust esitamist, kokku leppisid järgmiste artiklite kohta:

Artikkel 1.

Mõlema Lepinguosalise territooriumite wahel peab walitsema wastastikune kaubanduse ja merisõidu wabadus.

The Esthonian Republic and His Majesty the King of the United Kingdom of Great Britain and Ireland and of the British Dominions beyond the Seas, Emperor of India, being desirous of further facilitating and extending the commercial relations already existing between their respective territories, have determined to conclude a treaty of commerce and navigation with this object and have appointed as their plenipotentiaries, that is to say:

The Esthonian Republic:

His Excellency M. Antonius Piip, Minister for Foreign Affairs of the Esthonian Republic; and

His Majesty the King of the United Kingdom of Great Britain and Ireland and of the British Dominions beyond the Seas, Emperor of India:

Sir John Charles Tudor Vaughan, K.C.M.G., M.V.O., His Majesty's Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary at Tallinn (Reval);

Who, after having communicated to each other their respective full powers, found in good and due form, have agreed upon the following articles:

Article 1.

There shall be between the territories of the two Contracting Parties reciprocal freedom of commerce and navigation.

*) „R. T." nr. 32 — 1926 a.

Kummagi Lepinguoſaliſe alamatel wõi kodanikkudel on wabadus oma laewadega ja laadungitega takistamata ilmuda kõikidesse kohtadesse ja sadamatesse teise Lepinguoſaliſe territooriumitel, kuhu selle Lepinguoſaliſe alamatel wõi kodanikkudel on lubatud wõi edaspidi lubataks ilmuda ja nad kasutawad kaubanduſe ja meriſõidu asjus samu õiguſi, eesõiguſi, wabaduſi, ſoodustuſi, immuniteete ja wabastuſi, kui need, mida praegu wõi tulewikus kasutawad selle Lepinguoſaliſe oma alamad wõi kodanikud.

Siiski on kokku lepitud, et eeltoodud eeskirjad ei puuduta milgi wiiſil seaduſi, määruſi ehk eriliſi korraldusi, mis on makswad kummagi Lepinguoſaliſe territooriumitel kaubanduſe, tööstuſe ja politsei kohta ja mis käiwad ühewõrra kõikide wäljamaalaste kohta.

Kummagi Lepinguoſaliſe alamad wõi kodanikud ei allu teiſe territooriumitel, mis puutub nende iſikutesse wõi omanduſesse, ehk nende kaubanduſesse wõi tööstuſesse, mingiſuguſtele makſudele, üldiſtele wõi kohaliſtele, wõi mingiſuguſtele formatuſtele wõi kohuſtuſtele, mis oleks teiſtſuguſt laadi wõi ſuuremad, kui need, mida teiſe riigi alamad wõi kodanikud, wõi enamſoodustatud riigi alamad wõi kodanikud kannawad ehk kanda wõikſid.

Artikkel 2.

Lepinguoſaliſed lepiwad kokku, et kõigis kaubanduſe, meriſõitu ja tööſtuſeſſe puutuwais asjus iga eesõiguſt, ſoodustuſt wõi wabastuſt, mis kumbki Lepinguoſaline ſeni mõne wõõra riigi laewadele ja alamatele ehk kodanikkudele annud ehk tulewikus annab, tuleb wiibimata ja tingimusteta, ilma nõudmiſt äraootamata ja ilma taſuta, laiendada teiſe Lepinguoſaliſe laewade ja alamate ehk kodanikkude peale, kuna nende ſiht on, et mõlema Lepinguoſaliſe kaubandus, meriſõit ja tööstus igas ſuhtes enamſoodustuſe aluſele seataks.

Artikkel 3.

Kummagi Lepinguoſaliſe alamatel ehk kodanikkudel peab olema täieline wabadus teiſe Lepinguoſaliſe territooriumitel igaſugu wallas- wõi finniswara omandada ja wallata, mille omandamiſt ja waldamiſt teiſe riigi ſeaduſed mõne muu wõõra riigi alamatele ehk kodanikkudele lubawad ehk ſaawad lubama. Nad wõiwad ſeda käſutada müümiſe, wahetamiſe, kinkimiſe, abiellumiſe, testa-

The subjects or citizens of each of the two Contracting Parties shall have liberty freely to come, with their ships and cargoes, to all places and ports in the territories of the other, to which subjects or citizens of that Contracting Party are, or may be, permitted to come, and shall enjoy the same rights, privileges, liberties, favours, immunities and exemptions in matters of commerce and navigation as are, or may be, enjoyed by subjects or citizens of that Contracting Party.

It is understood, however, that the preceding stipulations in no wise affect the laws, decrees and special regulations regarding commerce, industry and police in force in the territories of each of the two Contracting Parties and generally applicable to all foreigners.

The subjects or citizens of each of the two Contracting Parties in the territories of the other shall not be subject in respect of their persons or property, or in respect of their commerce or industry, to any taxes, whether general or local, or to imposts or obligations of any kind whatever, other or greater than those which are, or may be, imposed upon subjects or citizens of the other, or subjects or citizens of the most favoured nation.

Article 2.

The Contracting Parties agree that, in all matters relating to commerce, navigation and industry, any privilege, favour or immunity which either of the two Contracting Parties has actually granted, or may hereafter grant, to the ships and subjects or citizens of any other foreign country shall be extended, simultaneously and unconditionally, without request and without compensation, to the ships and subjects or citizens of the other, it being their intention that the commerce, navigation and industry of each of the two Contracting Parties shall be placed in all respects on the footing of the most favoured nation.

Article 3.

The subjects or citizens of each of the two Contracting Parties in the territories of the other shall be at full liberty to acquire and possess every description of property, movable and immovable, which the laws of the second Contracting Party permit, or shall permit, the subjects or citizens of any other foreign country to acquire and pos-

mendi teel wõi muul wiisil, wõi seda pärandusе teel samadel tingimustel omandada, mis makswad wõi tulewikus maksma pannakse teise Lepinguosalise alamate ehk kodanikkude kohta. Ühelgi eelnimetatud juhtumisel ei allu nad mingisugustele, üksköik mis nimelistele maksudele ehk lõiwudele wõi mingisugustele koormatustele, mis olesid teistsugused wõi kõrgemad kui need, mida praegu wõi tulewikus wõetakse teise Lepinguosalise alamatelt ehk kodanikkudelt.

Mõlema Lepinguosalise alamatele ehk kodanikkudele on samuti lubatud, kooskõlas teise Lepinguosalise seadustega, wabalt nende omandusе ja üldse nende waranduse müügist saadud tulu wälja wedada, ilma et nad wäljamaalastena alluksid teistsugustele wõi suurematele maksudele, kui need, mida samasugustel asjaoludel peaksid tasuma teise Lepinguosalise alamad wõi kodanikud.

Artikkel 4.

Kummagi Lepinguosalise alamad ehk kodanikud on teise Lepinguosalise territooriumitel wabastatud igasugusest sundüslikust teenistusest, kas maawäes, meriwäes, õhuwäes, maakaitses wõi miilitsas. Samuti on nad wabastatud igasugustest kohtu, administratiiw- ja kogukondlikkudest funktsioonidest, wälja arwatud need, mida seadused peale panewad wannutatud meeste kohtu juhtes, samuti ka kõigist kontributsioonidest, olgu rahas wõi natuuras, mida isikliku teenistuse asemel wõidaks peale panna, ja lõpuks kõigist sõjawäelistest sundüslistest nõudmistest wõi rekwisitsioonidest. Erandiks on koormatised, mis seotud mõnesuguse maaomandusе waldamisega, samuti ka sundüslik sõjawägede korterisse mahutamine wõi teised erilised sõjawäelised sundüslikud nõudmised ja rekwisitsioonid, millele kõik teise Lepinguosalise alamad ehk kodanikud hoonete wõi maaomanikkudena ehk tarwitajatena alluwad.

Kummagi Lepinguosalise alamad wõi kodanikud ei wõi ülalnimetatud kohustuste juhtes teise riigi territooriumitel saada wähem soodsa käsitluse osalisteks, kui see, mille osalisteks on wõi saawad enamsoodustatud riigi alamad wõi kodanikud.

sess. They may dispose of the same by sale, exchange, gift, marriage, testament, or in any other manner, or acquire the same by inheritance, under the same conditions which are, or shall be, established with regard to subjects or citizens of the other Contracting Party. They shall not be subjected in any of the cases mentioned to any taxes, imposts or charges of whatever denomination other or higher than those which are, or shall be, applicable to subjects or citizens of the other Contracting Party.

The subjects or citizens of each of the two Contracting Parties shall also be permitted, on compliance with the laws of the other Contracting Party, freely to export the proceeds of the sale of their property and their goods in general, without being subjected as foreigners to other or higher duties than those to which subjects or citizens of the second Contracting Party would be liable under similar circumstances.

Article 4.

The subjects or citizens of each of the two Contracting Parties in the territories of the other shall be exempted from all compulsory service whatever, whether in the army, navy, air force, national guard or militia. They shall similarly be exempted from all judicial, administrative and municipal functions whatever, other than those imposed by the laws relating to juries, as well as from all contributions, whether pecuniary or in kind, imposed as an equivalent for personal service, and finally from any military exaction or requisition. The charges connected with the possession, by any title, of landed property are, however, excepted, as well as compulsory billeting and other special military exactions or requisitions to which all subjects or citizens of the second Contracting Party may be liable as owners or occupiers of buildings or land.

In the above respects the subjects or citizens of each of the two Contracting Parties shall not be accorded in the territories of the other less favourable treatment than that which is, or may be, accorded to subjects or citizens of the most favoured nation.

Artikkel 5.

Artiklid, mis on toodetud ehk walmistatud ühe Lepinguosalise territooriumitel, ei allu sisseweol teise Lepinguosalise territooriumitele, üksköik kust tulles, teistsugustele wõi kõrgematele maksudele

Article 5.

Articles produced or manufactured in the territories of one of the two Contracting Parties, imported into the territories of the other, from whatever place arriving, shall

ehk koormatistele, kui need, mida makstakse sarnaste artiklite pealt, mis mõnes teises välisriigis toodetud ehk valmistatud. Samuti ei pea ühe Lepinguosalise territooriumitel toodetud ehk valmistatud, ükskõik kust tulevate artiklite sisseveol teise riigi territooriumitele mingit eeldu ega kitsendust olema ehk peale pandama, mida samal alusel ei laiendataks artiklite sisseveo peale, mis toodetud ehk valmistatud mõnes teises välisriigis.

Selle üldise reegli ainsateks eranditeks on terwishoidlikud või muud keelumäärused, millede sihiks on inimeste, loomade või põllumajanduses kasulikkude taimete kaitsmine, ja need korraldused, mis kummagi Lepinguosalise territooriumitel makswad artiklite suhtes, mis teise Lepinguosalise territooriumitel otsekoheste või kaudsete preemiate osalised on.

Artikkel 6.

Erandina Eesti Walitsuse poolt antud üldisest lubadusest, Tema Briti Majesteedi maade kaubandusele enamsoodustatud riigi käsitlust kindlustada, on kokku lepitud, et Tema Briti Majesteet ei nõua tollisoodustusi või muid kergendusi, missuguseid need ka ei oleks, mis Eesti poolt lubatud ehk wõidaks lubada Wenemaale, Soomele, Lätile ehk Leedule wastawalt Wene, Soome, Läti ehk Leedu kaupade kohta, nii kaua kui niisuguseid soodustusi ehk kergendusi Eesti poolt ei ole laiendatud mõne muu wälisriigi peale.

Artikkel 7.

Kummalgi Lepinguosalisest on õigus nõuda, et artiklitel, mis teise Lepinguosalise territooriumitelt sisse weetakse ning mis käesolewa lepingu põhjal wähematele maksudele ehk koormatustele alluwad, kui muude wälisriikide tooted ehk töötussaadused, kes enamsoodustuse osalised ei ole, peawad ligi olema päritolu tunnistused, mis sisaldawad niisuguseid andmeid ning on wälja antud niisuguses wormis, mida põhjendatult wõiks nõuda sellel territooriumitel makswate seaduste ja määruste järele, kuhu need artiklid sisse weetakse.

Artikkel 8.

Artiklid, mis toodetud või walmistatud ühe Lepinguosalise territooriumitel, ei pea wäljaweol

not be subjected to other or higher duties or charges than those paid on the like articles produced or manufactured in any other foreign country. Nor shall any prohibition or restriction be maintained or imposed on the importation of any article, produced or manufactured in the territories of either of the two Contracting Parties, into the territories of the other, from whatever place arriving, which shall not equally extend to the importation of the like articles produced or manufactured in any other foreign country.

The only exceptions to this general rule shall be in the case of the sanitary or other prohibitions occasioned by the necessity of securing the safety of persons, or of cattle or of plants useful to agriculture, and of the measures applicable in the territories of either of the two Contracting Parties to articles enjoying a direct or indirect bounty in the territories of the other Contracting Party.

Article 6.

As an exception from the general undertaking given by the Esthonian Government to accord most-favoured-nation treatment to the commerce of His Britannic Majesty's territories, it is understood that His Britannic Majesty will not claim the benefit of any Customs preferences or other facilities of whatever nature which are, or may be, granted by Esthonia in favour of Russia, Finland, Latvia or Lithuania in regard to Russian, Finnish, Latvian or Lithuanian goods respectively, so long as such preferences or facilities are not extended by Esthonia to any other foreign country.

Article 7.

Either of the two Contracting Parties has the right to require that articles which are imported from the territories of the other and are to be entitled in accordance with this Treaty to lower duties or charges than the articles the produce or manufacture of other foreign countries not placed on the footing of the most favoured nation must be accompanied by certificates of origin embodying such information and issued in such form as may reasonably be required in pursuance of the laws and regulations of the territories into which they are imported.

Article 8.

Articles produced or manufactured in the territories of either of the two Contract-

teise territooriumitele alluma teistsugustele ehk förgematele maksudele wõi koormatistele, kui neile, mida makstakse samasuguste, mõnda teise wälisriiki wäljaweetawate artiklite pealt. Samuti ei pea keelatama wõi kitsendatama mingisuguste artiklite wäljawedu ühe Lepinguosalise territooriumitelt teise territooriumitele, kui niisugune keeld wõi kitsendus ühtlasi ei maksa ka samasuguste artiklite wäljaweo kohta mõnda muusse wälisriiki.

ing Parties, exported to the territories of the other, shall not be subjected to other or higher duties or charges than those paid on the like articles exported to any other foreign country. Nor shall any prohibition or restriction be imposed on the exportation of any article from the territories of either of the two Contracting Parties to the territories of the other which shall not equally extend to the exportation of the like article to any other foreign country.

Artikkel 9.

Käesolewa lepingu eeskirjad, mis käiwad enamsoodustatud riigi käsitluse kindlustamise kohta waastastikuselt, on makswad tingimusteta kaubareisijate ja nende mustrite suhtes. Kaubakojad, samahästi kui muud niisugused kutseühingud ja teised tunnustatud kaubanduslikud ühingud, mis selleks kummagi Lepinguosalise territooriumitel õigustatud, tunnustatakse waastastikku kompetentsete asutustena kaubareisijatelt nõuetawate tunnistuste wäljaandmiseks.

Article 9.

The stipulations of the present Treaty with regard to the mutual accord of the treatment of the most favoured nation apply unconditionally to the treatment of commercial travellers and their samples. The Chambers of Commerce, as well as such other Trade Associations and other recognised Commercial Associations in the territories of the two Contracting Parties as may be authorised in this behalf, shall be mutually accepted as competent authorities for issuing any certificates that may be required for commercial travellers.

Kaubareisijate poolt mustritena sisseweetawad artiklid tuleb ajutiselt kummagi Lepinguosalise territooriumitele sisse lasta tolliwabalt, kui sellejuures on täidetud tolli-määrused ja worminõuded, millede otstarwe on kindlustada nende mustrite reeksporteerimist ehk ettekirjutatud tollimaksude tasumist juhtumisel, kui nad seaduses lubatud aja jooksul ei ole reeksporteeritud. Kuid eelnimetatud eesõigus ei laiene artiklite peale, mida nende hulga ehk hinna pärast ei saa lugeda mustriteks ehk mida nende iseloomu pooleşt wõimalik poleks reeksporteerimisel identifitseerida.

Märke, templid ehk kinnikuid, mis sarnaste mustrite peale pandud ühe Lepinguosalise tolliwõimude poolt wäljaweo juures, ja nende poolt wäljaantud ning ametlikult kinnitatud nimekirja niisuguste mustrite kohta, mis sisaldab wiimaste täieliku kirjeldust, tuleb wastastikkususe alusel teise Lepinguosalise tolliametnikkude poolt tunnustada kui kinnitust selle kohta, et need tõesti on mustrid, missuguse kinnituse põhjal nad on wabastatud tolli-järelwaatusest, niiwõrd kui see järelwaatus tarwilik ei ole kindlakstegemiseks, et sisseweetawad mustrid need on, mis nimekirjas loetletud. Kummagi Lepinguosalise tolliwõimud wõiwad siiski sarnaste mustrite peale kinnitada täiendawa märgi eriliste juhtumistel, mil nende arwates sarnane ettewaatusabinõu näib tarwilik olewat.

Articles imported by commercial travellers as samples shall, in the territories of each of the two Contracting Parties, be temporarily admitted free of duty on compliance with the Customs regulations and formalities established to ensure their re-exportation, or the payment of the prescribed Customs duties if not re-exported within the period allowed by law. But the foregoing privilege shall not extend to articles which, owing to their quantity or value, cannot be considered as samples, or which, owing to their nature, could not be identified upon re-exportation.

The marks, stamps, or seals placed upon such samples by the Customs authorities of one of the two Contracting Parties at the time of exportation, and the officially attested list of such samples containing a full description thereof issued by them, shall be reciprocally accepted by the Customs officials of the other as establishing their character as samples and exempting them from inspection, except so far as may be necessary to establish that the samples produced are those enumerated in the list. The Customs authorities of either of the two Contracting Parties may, however, affix a supplementary mark to such samples in special cases where they may think the precaution necessary.

Artikkel 10.

Ükski riigi, kohaliste võimude või organisatsioonide kasuks võetaw sisemine maks, mis puudutab ainete produktsiooni, walmistust ehk tarwitust kummagi Lepinguosalise territooriumitel, ei või milgi põhjusel teise riigi saaduste jaoks kõrgem ehk koormawam olla, kui omamaa samasuguste saaduste jaoks.

Kummagi Lepinguosalise riigi saadused, mis teise riigi territooriumitele tolliladus hoidmiseks või transiitkaubana sisse weetud, ei allu ühelegi sisemaalisele maksule.

Artikkel 11.

Piiratud wastutusega kui ka teised seltsid ja ühisused, mis juba asutatud ehk hiljemini asutatakse ühe Lepinguosalise seadustega kooskõlas ja mis selle riigi territooriumitel registreeritud, on õigustatud teise riigi territooriumitel oma õigusi teostama ja kohtutes nõudjatena või kostjatena esinema, kusjuures nad selle teise riigi seadustele alluwad.

Artikkel 12.

Niiwõrd, kui see käesolewas lepingus ei ole teisiti ette nähtud, peawad ühe Lepinguosalise aktsiaseltsid ja teised ühisused, mis tegewuses kaubanduse, tööstuse, transpordi, kinnituse, rahanduse ehk mõnel muul alal, ning mis on asutatud ja lubatud kokkukõlas selle Lepinguosalise territooriumitel makswate seadustega, ning mille keskjuhatus ehk direktsioon asub selle Lepinguosalise territooriumitel, teise Lepinguosalise territooriumitel olema kõigi nende soodustuste osalised, mis on lubatud esimese alamatele ehk kodanikkudele käesoleva lepingu põhjal.

Peale selle kohustuwad mõlemad Lepinguosalised mitte tegema takistusi niisugustele seltsidele ja ühisustele, kes soowiwad nende territooriumitel, kas osakondade asutamise läbi ehk teisiti, mõnel ülaltähendatud liiki ärialal tegew olla, mis mõne teise wälisriigi samasugustele seltsidele ja ühisustele lubatud on ehk võidakse lubada.

Eriliselt on kokku lepitud, et ühe Lepinguosalise niisugused seltsid ja ühisused, kui nemad teise Lepinguosalise territooriumitel tegutsewad, ei allu oma waranduse, äri, tööduse, tööstuse ehk mõnes

Article 10.

No internal duties levied for the benefit of the State, local authorities or corporations which affect, or may affect, the production, manufacture, or consumption of any article in the territories of either of the two Contracting Parties shall for any reason be a higher or more burdensome charge on articles the produce or manufacture of the territories of the other than on similar articles of native origin.

The produce or manufacture of the territories of either of the two Contracting Parties imported into the territories of the other, and intended for warehousing or transit, shall not be subjected to any internal duty.

Article 11.

Limited liability and other companies and associations already or hereafter to be organised in accordance with the laws of either of the two Contracting Parties and registered in the territories of such party, are authorised in the territories of the other to exercise their rights and appear in the Courts either as plaintiffs or defendants, subject to the laws of such other party.

Article 12.

Except in so far as the present Treaty provides, the joint stock companies and other associations of one of the two Contracting Parties engaged in commercial, industrial, transport, insurance, financial or other description of business constituted and authorised in accordance with the laws in force in the territories of that Contracting Party, and having their central management or direction constituted in those territories, shall enjoy in the territories of the other Contracting Party the benefits accorded to subjects or citizens by this Treaty.

Furthermore, each of the two Contracting Parties undertakes to place no obstacle in the way of such companies and associations which may desire to carry on in its territories, whether through the establishment of branches or otherwise, any description of business of the kind referred to above which such companies and associations of any other foreign country are, or may be, permitted to carry on.

In particular, it is agreed that such companies and associations of one of the two Contracting Parties, when carrying on business in the territories of the other, shall

teiſes ſuhtes ei mingiſugustele kohalistele ega üleüldistele makſudele ega ka mingiſugustele koormatustele, muile wõi suurematele, kui määratakse ehk wõidakse määrata teiſe Lepinguoſaliſe wastawatele ſeltſidele ja ühiſustele.

Kõik makſud ja lõiwud, mida kummagi Lepinguoſaliſe niiſugustelt ſeltſidelt ja ühiſustelt wõetakſe teiſe Lepinguoſaliſe territooriumitel, kui nad wõetakſe kapitali pealt, peawad täpſelt piirduma ſelle kapitali oſaga, mis tõeliſelt tegew, ja kui nemad põhjenewad läbikäigu suurusel, ſiis tehtud ehk kontrolleeritud operatſioonidega, ja kui nad põhjenewad ſaadud kaſul, ſiis ſelle kaſuga, mis ſaadud tehtud ehk kontrolleeritud äriſt — teiſe Lepinguoſaliſe territooriumite ſelles oſas, kus ſamalaadiliſi makſe ehk lõiwuſid ſisſe nõutakſe ſelle Lepinguoſaliſe eneſe ſamaſugustelt ſeltſidelt ja ühiſustelt ning nad ei tohi oma määra pooleſt suuremad olla kui ſelle Lepinguoſaliſe eneſe ſeltſide ja ühiſuste kohta tarwituſelolewad. Ühelgi juhtumiſel ei tohi käſitluſt, mis kummagi Lepinguoſaliſe poolt lubatud teiſe Lepinguoſaliſe niiſugustele ſeltſidele ja ühiſustele, olgu mis ſuhtes tahes, wähem ſoodne olla, kui käſitlus, mis lubatud enamſooduſtatud wälisriigi ſamaſugustele ſeltſidele ja ühiſustele.

Artikkel 13.

Korralduſed, mida kumbki Lepinguoſaline maksma paneb liikumiſe korraldamiſeks ja edendamiſeks läbi oma territooriumite, peawad waba transiiti nii raudteel kui weeteel hõlbuſtama kõigil tarwitatawatel teedel, mis rahwuswaheliſeks transiidiks kõlbulikud. Ei pea midagi wahet tehtama iſikute kodakondſuſe, laewade lipu, päritolu-, lähte-, ſiſſeſõidu-, wäljaſõidu- wõi ſihtkoha põhjal, wõi aſjaolude põhjal, mis puudutawad kaupade wõi laewade omanduſekuuluwuſt, wedu wanfritel, wõi kaupade ladushoidmiſt, wõi muid transporteerimiswiiſe.

Et eelnimetatud määruste teoſtamiſt kindlustada, lubawad Lepinguoſaliſed transiiti läbi oma territoriaalwete, kooskõlas oma tawaliſte tingimuſte ja reſerwatſioonidega.

Transiitliikumine ei allu transiidi ſuhtes, ſiſſe- ja wäljaſõit juure arwatud, eriliſtele makſudele, wälja arwatud niiſugused makſud, mida wõetakſe ainult ülewaatuſe ja adminiſtratſiooni kulude katteks, mida niiſugune transiit tekitab.

See artikkel ei kohusta kumbagi Lepinguoſaliſt lubama läbiſõitu reiſijatele, kelle ſiſſeſõit tema territooriumitele keelatud ehk farnaste kaupade transiiti, millede ſiſſewedu keelatud, kas üldiſe

not be subject, in respect of their property, business, trade, industry or any other matter, to taxes, general or local, or imposts of any kind whatever other or greater than those which are, or may be, imposed on such companies and associations of the second Contracting Party.

Any taxes or imposts levied on such companies and associations of either of the two Contracting Parties in the territories of the other shall be strictly limited, if levied on capital, to that part of the capital which is effectively engaged within and, if based on the volume of business done, to the business carried on or controlled within and, if based on profits, to profits arising from business carried on or controlled within, that part of the territories of the second Contracting Party in which similar taxes or imposts are levied on such companies and associations of that party, and shall be at a rate not greater than those applicable to such companies and associations of that party. In no case shall the treatment accorded by either of the two Contracting Parties to such companies and associations of the other be less favourable in respect to any matter whatever than that accorded to such companies and associations of the most favoured foreign country.

Article 13.

The measures taken by each of the two Contracting Parties for regulating and forwarding traffic across their territories shall facilitate free transit by rail or waterway on routes in use convenient for international transit. No distinction shall be made which is based on the nationality of persons, the flag of vessels, the place of origin, departure, entry, exit, or destination, or on any circumstances relating to the ownership of goods or of vessels, coaching or goods stock or other means of transport.

In order to ensure the application of the foregoing provisions, the two Contracting Parties will allow transit in accordance with the customary conditions and reserves across their territorial waters.

Traffic in transit shall not be subject to any special dues in respect of transit (including entry and exit) except for such dues as are intended solely to defray expenses of supervision and administration entailed by such transit.

Neither of the two Contracting Parties shall be bound by this article to accord transit for passengers whose admission into its territories is forbidden, or for goods

terwishoiu wõi awaliku julgeoleku otstarwetel ehk kaitseks loomade ja taimete haiguste wastu.

Selle artikli põhjal loetakse transiidilolewaiks kummagi Lepinguosalise territooriumitel isikud, bagaash ja kaubad, niisama ka laewad, wankrid ning kaupade hoidmise abinõud weol ja teised transpordi abinõud, kui liikumine läbi niiusguste territooriumite ümberlaadimisega wõi ilma selleta, tolliladus hoidmisega, mahalaadimisega ehk mingi muu muudatusega transporteerimise wiisis, wõi ilma kõige selleta, moodustab ainult ühe osa kogu teest, mis algab ja lõpeb wäljaspool selle Lepinguosalise piiri, kelle territooriumite kaudu transiitwedu sünnib.

of a kind of which the importation is prohibited, either on grounds of public health or security, or as a precaution against diseases of animals or plants.

For the purposes of this article, persons, baggage and goods, and also vessels, coaching and goods stock, and other means of transport shall be deemed to be in transit across the territories of the two Contracting Parties, when the passage across such territory, with or without transhipment, warehousing, breaking bulk, or change in the mode of transport, is only a portion of a complete journey, beginning and terminating beyond the frontier of the party across whose territory the transit takes place.

Artikkel 14.

Kumbki Lepinguosaline lubab igasugu kauba sissewedu ehk wäljawedu, mida seaduseparaselt wõidaks sisse- ehk wälja wedada, samuti ka reisijate wedu oma wastawatelt territooriumitelt ehk territooriumitele teise Lepinguosalise laewadel; ja niisuguseid laewad, nende laadungid ja reisijad kasutawad samu eesõigusi ega allu teistsugustele wõi kõrgematele maksudele ehk koormatustele, kui omamaa laewad ja nende laadungid ning reisijad wõi enamsoodustatud wälisriigi laewad ja nende laadungid ning reisijad.

Article 14.

Each of the two Contracting Parties shall permit the importation or exportation of all merchandise which may be legally imported or exported, and also the carriage of passengers from or to their respective territories, upon the vessels of the other; and such vessels, their cargoes and passengers shall enjoy the same privileges as, and shall not be subjected to any other or higher duties or charges than, national vessels and their cargoes and passengers, or vessels of the most favoured foreign country and their cargoes and passengers.

Artikkel 15.

Selle lepingu määrused, mis puutuwad wastastikku antud soodustustesse rahwusliku käsitluse asjus merisõidu alal, ei käi hõlbustuste, maksualanduste ehk tagasimaksude kohta, mis kumbki Lepinguosalisteft wõiks anda oma kodanikkudele preemiana rahwusliku laewaehituse edendamiseks, niiwõrd kui need ei omanda neilt kaupadelt wõetawate wähendatud maksude ehk koormatuste kuju, mis weetakse omamaa laewadel, ehk niiusguste laewadele kindlustatawate alandatud maksude wõi eriliste kergenduste ehk hõlbustuste kuju, wõi rannapiirkonna kaubandusele. Selle peale waatamata on kokku lepitud, et neis asjus peawad mõlema Lepinguosalise alamad ehk kodanikud ja laewad kasutama enamsoodustatud riigi käsitlust.

Briti ja Eesti laewad wõiwad siiski ühest sadamast teise sõita, et wäljamaalt toodud terwe laadungi ehk osa laadungist ehk reisijaid maale saata, wõi et peale wõtta terwet ehk osa laadungit, ehk reisijaid wäljamaale toimetamiseks.

Article 15.

The provisions of this Treaty relating to the mutual concession of national treatment in matters of navigation do not apply to any facilities, reductions or drawbacks which either of the two Contracting Parties may grant to its subjects or citizens by way of bounty to encourage national shipbuilding, so long as they do not take the form of reduced duties or charges on goods carried in national ships or reduced dues or special facilities or advantages in favour of such ships, or to the coasting trade. Nevertheless it is agreed that in these matters the subjects or citizens and the vessels of the two Contracting Parties shall enjoy most-favoured-nation treatment.

British and Esthonian vessels may, nevertheless, proceed from one port to another, either for the purpose of landing the whole or part of their cargoes or passengers brought from abroad, or of taking on board the whole or part of their cargoes or passengers for a foreign destination.

Samuti on kokku lepitud, et sel juhtumisel, kui ühe Lepinguosalise rannasõidu kaubandus ainuüksi omamaa laevadele reserveeritud, ei pea kõlatama teise Lepinguosalise laevadele, kui nad kaubandusliste ülesannetel sõidavad paikadesse ehk paikadest, mis ei asu seespool niiviisi rannasõidule reserveeritud piire, reisijate või kauba vedu esimese Lepinguosalise territooriumite kahe sadama vahel, kui reisijate läbisõidu piletid ja kaupade laadimiskirjad välja antud kohtadele ja kohtadest, mis väljaspool ülevaltähendatud piire; niisuguisel reisul kasutavad need laevad ja nende reisijad ning laadungid täielikult selle lepingu soodustusi.

Käesolewa lepingu eeskirjad ei käi kalapüügi kohta.

It is also understood that in the event of the coasting trade of either party being exclusively reserved to national vessels, the vessels of the other party, if engaged in trade to or from places not within the limits of the coasting trade so reserved, shall not be prohibited from the carriage between two ports of the territories of the former party of passengers holding through tickets or merchandise consigned on through bills of lading to or from places not within the above-mentioned limits, and while engaged in such carriage these vessels and their passengers and cargoes shall enjoy the full privileges of this Treaty.

The provisions of this Treaty do not apply to fisheries.

Artikkel 16.

Kõiges, mis puutub laewade peatamisse, laadimisse ja lossimisse ühe Lepinguosalise territooriumitel asuwates sadamates, dokkides ja reididel, ei või kumbki Lepinguosaline mõne teise wälisriigi või omamaa laewale eesõigusi ehk hõlbustusi anda, ilma neid teise Lepinguosalise laewadele andmata.

Article 16.

In all that regards the stationing, loading and unloading of vessels in the ports, docks, roadsteads and harbours of the territories of the two Contracting Parties, no privilege or facility shall be granted by either party to vessels of any other foreign country or to national vessels which is not equally granted to vessels of the other party.

Artikkel 17.

Tonnaashi-, sadama-, lootsi-, majaka-, karantiini- või teiste analoogiliste maksude suhtes, kandku need ükskõik mis nime, kui neid walitsuse, ametiwõimude, eraisikute, ühisuste või mõnesuguste asutuste nimel või kasuks wõetakse, on ühe Lepinguosalise laewadel teise Lepinguosalise territooriumitel asuwates sadamates õigus wähemalt niisama soodsa ümberkäimise peale kui omamaa või mõne wälisriigi laewadel.

Article 17.

In regard to duties of tonnage, harbour, pilotage, lighthouse, quarantine, or other analogous duties or charges of whatever denomination levied in the name or for the profit of the Government, public functionaries, private individuals, corporations, or establishments of any kind the vessels of each of the two Contracting Parties shall enjoy in the ports of the territories of the other treatment at least as favourable as that accorded to national vessels or the vessels of any other foreign country.

Artikkel 18.

Kummagi Lepinguosalise laewad, mis tormi või õnnetuse tagajärjel sunnitud on teise Lepinguosalise territooriumite sadamas warju otsima, on õigustatud seal ennast uuesti korda seada lasткma, omale kõiki tarwilikke tagawarasid muretsema ja jälle ära sõitma, ilma muid maksusid maksmata, kui need, mida samasuguisel juhtumisel maksawad omamaa laewad. Kui aga mõne kaubalaewa kapten sunnitud on osa oma kaubast ära müüma, et kulusid katta, siis peab ta talitama

Article 18.

Any vessel of either of the two Contracting Parties which may be compelled by stress of weather or by accident, to take shelter in a port of the territories of the other, shall be at liberty to refit therein, to procure all necessary stores, and to put to sea again, without paying any dues other than such as would be payable in a similar case by a national vessel. In case, however, the master of a merchant vessel

ſelle paiga määruste ja tariifide järele, kuhu ta warjule tuleb.

Kui ühe Lepinguoſaliſe laew teiſe Lepinguoſaliſe territooriumite randade läheduſes madalikule jookſeb wõi hukkub, ſiis peab nii laew ja kõik tema oſad, ta ſisſeſead ja kõik, mis ſelle juure kuulub, ning kõik warad ja kaubad, mis ſellelt laewalt päästetud, ka need, mis ehk merde on wiſatud, wõi ſisſetulek nendeſt, kui nad ära on müüdud, ſamuti ka kõik paberid, mis ſarnaſe randa jooksnud wõi hukkunud laewa pealt leitakſe, wälja antama niiſuguſe laewa, kauba jne. omanikkudele wõi agentidele, kui need ſeda nõuawad. Kui ſarnaſeid omanikke wõi agente kohal ei ole, ſiis antakſe tähendatud laew, warad, kaup, jne., niiwõrd kui nad on teiſe Lepinguoſaliſe alama wõi kodaniku omandus, ſelle Lepinguoſaliſe konſulaarametnikule wälja, kelle ametipiirkonnas ſiindinud, tema nõudmiſe peale ſelle lepinguoſaliſe ſeaduſtes ettenähtud aja jooksul ja see konſulaarametnik, omanikud wõi agendid taſuwad ainult need kulud, mis waranduſe alalhoidmine tekitanud, ühes päästе ehk teiſte kuludega, mida niiſuguſe hukkumiſe wõi madalikulejooksmiſe korral omamaa laewadel maksta tuleb.

Siiski lepiwad mõlemad Lepinguoſaliſed kokku, et päästetud kaup ei käi tollimaksu alla, kuni ta ei ole klaaritud ſiſemaaliſeks tarwitamiſeks.

Kui laew tormi ſunnil ſadamaſſe on aetud, madalikule jooksnud wõi hukkunud, on wastawad konſulaarwõimud, kui laewa omanikku ehk laewajuhti ehk omaniku agenti kohal ei ole, ehk kohal on ja ſeda nõuab, õigustatud wahele aſtuma ſelleks, et tarwilikku abi anda oma kaasmaalaſtele.

Artikkel 19.

Kõiki laewu, mida Briti õiguſe järele tuleb lugeda Briti laewadeks, ja kõiki laewu, mida Eesti ſeaduſe järele loetakſe Eesti laewadeks, peab loetama käesolewa lepingu otſtarbeks wastawalt kas Briti wõi Eesti laewadeks.

should be under the necessity of disposing of a part of his merchandise in order to defray his expenses, he shall be bound to conform to the regulations and tariffs of the place to which he may have come.

If any vessel of one of the Contracting Parties shall run aground or be wrecked upon the coasts of the territories of the other, such vessel and all parts thereof and all furniture and appurtenances belonging thereto, and all goods and merchandise saved therefrom, including any which may have been cast into the sea, or the proceeds thereof, if sold, as well as all papers found on board such stranded or wrecked vessel, shall be given up to the owners of such vessel, goods, merchandise, &c., or to their agents when claimed by them. If there are no such owners or agents on the spot, then the vessel, goods, merchandise, &c., referred to shall, in so far as they are the property of a subject or citizen of the second Contracting Party, be delivered to the consular officer of that Contracting Party in whose district the wreck or stranding may have taken place upon being claimed by him within the period fixed by the laws of the Contracting Party, and such consular officer, owners or agents shall pay only the expenses incurred in the preservation of the property, together with the salvage or other expenses which would have been payable in the like case of a wreck or stranding of a national vessel.

The two Contracting Parties agree, however, that merchandise saved shall not be subjected to the payment of any customs duty unless cleared for internal consumption.

In the case of a vessel being driven in by stress of weather, run aground, or wrecked, the respective consular officers shall, if the owner or master or other agent of the owner is not present, or is present and requires it, be authorised to interpose, in order to afford the necessary assistance to their fellow-countrymen.

Article 19.

All vessels which, according to British law, are to be deemed British vessels, and all vessels which, according to Esthonian law, are to be deemed Esthonian vessels, shall, for the purpose of this Treaty, be deemed British and Esthonian vessels respectively.

Artikkel 20.

Igal Lepinguosalisel on wabadus määrata peakonsuleid, konsuleid, asekonsuleid ja konsulaaragente asumiseks teise Lepinguosalise territooriumite linnadesse ja sadamatesse. Niisuguseid peakonsulid, konsulid, asekonsulid ja konsulaaragendid ei wõi siiski oma kohuste täitmisele asuda enne, kui nad kinnitatud ja wastu wõetud on harilikus korras walitsuse poolt, kelle juure nad on saadetud.

Artikkel 21.

Ühe Lepinguosalise konsulaarametnikud, kes asuwad teise Lepinguosalise territooriumitel, peawad kohalikste ametiwõimude poolt niisuguse toetuse osaliseks saama, nagu seda seaduse järele neile anda wõib, esimesele Lepinguosalisele kuuluwatelt laewadelt deserteerinud jookikute tabamiseks, kes ei ole teise Lepinguosalise alamad wõi kodanikud.

Artikkel 22.

Kui ühe Lepinguosalise alam wõi kodanik sureb teise Lepinguosalise territooriumitel, järele jättes pärijaid, kes mujal asuwad, on esimese Lepinguosalise konsulaaresitaja õiguståtud ilma otsekohese wolituseta niisuguste mujalelawate pärijate poolt neid esitama määral, niiwõrd kui seda teise Lepinguosalise seadused otseteed ei keela, kõigis asjus, mis puutuwad päranduse tombu walitsemisesse ja päranduswara korraldamisesse, õigusega oma kätte koguda niisugustele pärijatele jagatawaid osasid.

Artikkel 23.

Kummagi Lepinguosalise alamad ehk kodanikud peawad saama teise Lepinguosalise territooriumitel samasuguste õiguste osalisteks, nagu selle Lepinguosalise enese alamad, mis puutub ülesleidmise patentidesse, kaubamärkidesse ja mudelitesse, eeldades seaduses ettenähtud wormilõuete täitmist.

Artikkel 24.

Kõik kaubad, mille märgid ja kirjeldus tõendawad ehk ilmselt näitawad, et nad on pärit ehk walmistatud ühe Lepinguosalise territooriumitel, tulewad, kui sarnane kinnitus wõi tõendus on wale, aresti alla panna nende sisseweol kummagi Lepinguosalise territooriumitele. Aresti alla panemine wõiks samuti sündida riigis, kus wale päritolu äratähendamine tarwitusele wõetud ehk

Article 20.

It shall be free to each of the two Contracting Parties to appoint consuls-general, consuls, vice-consuls and consular agents to reside in the towns and ports of the territories of the other. Such consuls-general, consuls, vice-consuls and consular agents, however, shall not enter upon their functions until after they shall have been approved and admitted in the usual form by the Government to which they are sent.

Article 21.

The consular officers of one of the two Contracting Parties residing in the territories of the other shall receive from the local authorities such assistance as can by law be given to them for the recovery of deserters, other than subjects or citizens of the latter Contracting Party, from the vessels of the former Contracting Party.

Article 22.

When a subject or citizen of one of the two Contracting Parties dies within the territories of the other, leaving non-resident heirs, the consular representative of the former party is entitled, without express authorisation from such non-resident heirs, to represent them, so far as the laws of the other party do not expressly prohibit such representation, in all matters appertaining to administration of the property and settlement of the estate, with the right to collect the distributive shares of such heirs.

Article 23.

The subjects or citizens of each of the two Contracting Parties shall have in the territories of the other the same right as subjects or citizens of that Contracting Party in regard to patents for inventions, trade marks and designs upon fulfilment of the formalities prescribed by law.

Article 24.

All goods bearing marks or descriptions which state or manifestly suggest that the goods are the produce or manufacture of the territories of either of the two Contracting Parties shall, if such statement or suggestion be false, be seized on importation into the territories of either of the two Contracting Parties. The seizure may also

seal, kuhu need wale äratähendusega kaubad sisse weetud.

Aresti alla panemine wõib sündida, kas wastawa walitsusasutuse wõi asjast huwitatud poole nõudmisel, olgu see siis ehk selts, kooskõlas kummagi Lepinguosalise koduse seadusandlusega, kuid ametiwõimud ei ole mitte kohustatud transiitkaupade aresti alla panemist toimetama.

Kummagi Lepinguosalise kohtuwõimud peawad otsustama, missuguseid kaubaliigid oma loomu pooleşt käesolewa artikli eeskirjade alla ei käi.

be effected in the State where the false indication of origin has been applied, or in that into which the goods bearing the false indication may have been imported.

The seizure shall be effected either at the request of the proper Government department, or of an interested party, whether an individual or a society, in conformity with the domestic legislation of each Contracting Party, but the authorities are not bound to effect the seizure of goods in transit.

The tribunals of each Contracting Party shall decide what descriptions, on account of their generic character, do not fall within the provisions of the present article.

Artikkel 25.

Eesti on nõus, wastastikkususe aluseł tunnustama ja kaitsma kõiki Briti alamatele kuuluwaid õiguśi tööstusliku omanduse kohta, mis makswuśel on ehk olekśid olnud, kui sõda ja rewolutsioon ei oleks seda takistanud, tema territooriumite mingisuguses osas enne selle liitmist Eestiga, ja niisuguste õiguste uuendamiseks antakse wastaw ajapikendus.

On kokku lepitud, et ülewalnimetatud eeskirjade tarwis wõib Eesti nõuda omanduse õiguste tõestamist ja ka niisuguste õiguste registreerimist Eestis.

Edasi on kokku lepitud, et patente ja kaubamärke, mis wõikśid Eestis enne käesolewa lepingu sõlmimise päewa registreeritud olla ja olekśid ühtlaśed nendega, mis Briti alamate poolt waremalt Wenemaal registreeritud, wõib Eestis tühjaks tunnistada ainult kohtuotsuse läbi. Eesti awaldab nõusolekut kuue kuu jooksul, arwates käesolewa lepingu ratifitseerimise päewast, eriseadust wälja kuulutada niiwiisi registreeritud patentide ja kaubamärkide tühjakstunnistamise kohta.

Artikkel 26.

Eesti kohustub kaheteistkümne kuu jooksul, arwates selle lepingu jõusseastumise päewast, ühinema, kui ta seda juba enne seda tähtaega pole teinud, rahwuswaheliśe Pariisi konwentsiooniga tööstusliku omanduse kaitse kohta, 20. märtsist 1883, Washingtonis 1911. a. rewideeritud kujul ja rahwuswaheliśe konwentsiooniga kunsti- ja kirjandusteoste kaitse kohta, 28. septembrist 1886, mis rewideeritud Berliinis 13. nowembril 1908. a. ning

Article 25.

Esthonia agrees, on condition of reciprocity, to recognise and protect all rights in any industrial property belonging to British subjects which are, or but for the War or Revolution would have been, in force in any part of her territories before transfer to Esthonia, and for the purpose of renewal of such rights the proper extensions of time will be accorded.

It is understood that, for the purposes of the above provisions, Esthonia may require proof of title and also registration of such rights in Esthonia.

It is further understood that patents and trade marks which may have been registered in Esthonia before the date of the conclusion of this Treaty and would be identical with those previously registered by British subjects in Russia can be revoked in Esthonia only by the decision of the courts of law. Esthonia agrees to promulgate within six months from the date of the ratification of this Treaty a special law concerning revocation of patents and trade marks so registered.

Article 26.

Esthonia undertakes to accede, within twelve months of the coming into force of the present Treaty, if she has not acceded before that date, to the International Convention of Paris of the 20th March, 1883, as revised at Washington in 1911, for the protection of industrial property, and the International Convention of the 9th September, 1886, revised at Berlin on the 13th

selle lisaprotokolliga, mis allakirjutatud Bernis 20. märtsil 1914.

November, 1908, and the additional protocol signed at Berne on the 20th March, 1914, for the protection of artistic and literary works.

Artikkel 27.

Käesolevat lepingut ei tule pidada mingisugust õigust andvaks või kohustust peale panevaks, mis vastolus seisaks mõne üldise rahvusvahelise konventsiooniga, mille osalisteks kas Eesti Vabariik või Tema Briti Majesteet on ehk tulevikus saaks olema.

Article 27.

This Treaty shall not be deemed to confer any right or to impose any obligation in contravention of any general international convention to which either His Britannic Majesty or the Esthonian Republic is, or hereafter may be, a party.

Artikkel 28.

Käesolewa lepingu eeskirjad ei tule tarwitusele Indias või Tema Briti Majesteedi omawalitsusega dominioonide, asumaade, maade ehk protektoraatide kohta, enne kui Tema Briti Majesteedi esitaja Tallinnas (Reval) ei teata Tema Briti Majesteedi tahtmisest, et tähendatud eeskirjad peawad käima ka mõne niisuguse territooriumi kohta.

Selle peale waatamata peawad kaubad, mis pärit või walmistatud Indias või teistes Tema Briti Majesteedi omawalitsusega dominioonides, asumaades, maades või protektoraatides, Eestis enamsoodustatud riigi käsitluse osalisteks saama, täielikult ja tingimusteta, niikaua kui India või sarnane omawalitsusega dominioon, asumaa, maa või protektoraat annab kaupadele, mis pärit või walmistatud Eestis, niisama soodsa käsitluse, kui see, mis on antud igast muust välisriigist pärit või seal walmistatud kaupadele.

Article 28.

The stipulations of the present Treaty shall not be applicable to India or to any of His Britannic Majesty's self-governing Dominions, Colonies, Possessions, or Protectorates unless notice is given by His Britannic Majesty's representative at Tallinn (Reval) of the desire of His Britannic Majesty that the said stipulations shall apply to any such territory.

Nevertheless, goods produced or manufactured in India or in any of His Britannic Majesty's self-governing Dominions, Colonies, Possessions or Protectorates shall enjoy in Esthonia complete and unconditional most-favoured-nation treatment so long as goods produced or manufactured in Esthonia are accorded in India or such self-governing Dominion, Colony, Possession or Protectorate treatment as favourable as that accorded to goods produced or manufactured in any other foreign country.

Artikkel 29.

Eelolewa artikli eeskirjad, mis käiwad India ja Tema Briti Majesteedi omawalitsusega dominioonide, asumaade, maade ja protektoraatide kohta, maksawad samuti territooriumite suhtes, mille kohta Rahwasteliidu poolt antud mandaat Tema Briti Majesteedi poolt wastu wõetud.

Article 29.

The terms of the preceding article relating to India and to His Britannic Majesty's self-governing Dominions, Colonies, Possessions and Protectorates shall apply also to any territory in respect of which a mandate on behalf of the League of Nations has been accepted by His Britannic Majesty.

Artikkel 30.

Käesolew leping tuleb ratifitseerida ja ratifikatsiooni kirjad Tallinnas wahetada niipea kui wõimalik. Ta peab jõusse astuma wiibimata peale ratifitseerimist ning peab jõusse jääma kuni ühe aasta möödumiseni päewast, mil üks Lepinguosalistest tema üles ölelnud.

Article 30.

The present Treaty shall be ratified and the ratifications shall be exchanged at Tallinn (Reval), as soon as possible. It shall come into force immediately upon ratification and shall remain in force until the expiration of one year from the date on which either of the two Contracting Parties shall have denounced it.

Mis puutub Indiasse ehk Tema Briti Majesteedi omavalitsusega dominioonidesse, asumaadesse, maadesse ehk protektoraatidesse või mõnesse territooriumisse, mille peale Tema Briti Majesteet vastu võtnud Rahvasteliidu mandaadi, millede kohta käivad käesolewa lepingu eeskirjad artiklite 28. ehk 29. põhjal, siis on kummalgi Lepinguosalisel õigus teda lõpetada eraldi igal ajal, selleşt kaksteişt kuud ette teatades.

Selle tõenduseks on wastawad täiswolinikud käesolewa lepingu alla kirjutanud ja oma pitsatitega kinnitanud.

Tehtud kahes eksemplaris, Tallinnas (Reval), jaanuarikuu 18-dal päewal 1926.

A. Piip.

J. C. T. Vaughan.

As regards, however, India or any of His Britannic Majesty's self-governing Dominions, Colonies, Possessions or Protectorates, or any territory in respect of which a mandate on behalf of the League of Nations has been accepted by His Britannic Majesty, to which the stipulations of the present Treaty shall have been made applicable under articles 28 or 29 either of the two Contracting Parties shall have the right to terminate it separately at any time on giving twelve months' notice to that effect.

In witness whereof the respective Plenipotentiaries have signed the present Treaty and have affixed thereto their seals.

Done in duplicate at Tallinn (Reval) the eighteenth day of January 1926.

A. Piip.

J. C. T. Vaughan.

Kauba- ja laewanduslepingu allakirjutamise silmapilgul Tema Briti Majesteedi Suur-Britannia ja Iirimaa Ühendatud Kuningriigi ja Briti Meretaguste Dominioonide Kuninga, India Keisri, üheltpoolt, ja Eesti Wabariigi wahel, teiseltpoolt, on mul au Tema Majesteedi Walitsuse nimel järgmist deklaratsiooni teha:

> Tema Majesteedi Walitsus ei pea selle lepingu artiklites 1. ja 10. sisalduwaid eeskirju, mis käiwad kaubandusliikkude, töötusliikkude ja muude operatsioonide teostamise kohta, takistuseks teatud tööndustе ja kutsete reserweerimiseks kummagi Lepinguosalise poolt, makswate seaduste kohaselt, selle Lepinguosalise oma alamatele või kodanikkudele, või seltsidele ehk ühisustele, mis moodustatud selle Lepinguosalise territooriumitel makswate seaduste järele.

Tallinnas (Reval), 18. jaanuaril 1926.

J. C. T. Vaughan.

At the moment of signing the Treaty of Commerce and Navigation between His Majesty the King of the United Kingdom of Great Britain and Ireland and of the British Dominions beyond the Seas, Emperor of India, on the one hand and the Esthonian Republic on the other, I have the honour, on behalf of His Majesty's Government to make the following declaration:

> His Majesty's Government do not regard the stipulations contained in Articles 1 and 10 of the Treaty regarding the carrying on of commercial industrial and other operations as precluding the reservation by each Party, in conformity with the laws in force, of certain trades and professions to the subjects or citizens of that Party or to companies and associations organised in accordance with the laws in force in the territories of that Party.

Tallinn (Reval), the 18th January 1926.

J. C. T. Vaughan.

Nr. 64. Riigikogu poolt 26. märtsil 1926. a. wastuwõetud

Eesti ja Helweetsia wahelise kaubalepingu kinnitamise seadus.*)

§ 1. Eesti ja Helweetsia waheline kaubaleping, alla kirjutatud Bernis 14. oktoobril 1925. aastal, tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Lepingu prantsuskeelne tekst eestikeelse tõlkega awaldatakse ühes käesolewa seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees A. Rei.

Abisekretäär J. Piiskar.

Eesti ja Helweetsia waheline kaubanduslik konwentsioon.

Eesti Wabariigi Walitsus ja Helweetsia Föderatsiooni Liidunõukogu, soowides edendada ning arendada kaubanduslikke suhteid mõlema maa wahel, otsustasid sõlmida konwentsiooni ning on sel otstarbel nimetanud oma täiswolinikkudeks, nimelt:

Eesti Wabariigi Walitsus:

Härra Karl Menning'i, Eesti Chargé d'Affaires'i Helweetsias,

Helweetsia Föderatsiooni Liidunõukogu:

Härra Edmond Schultheß'i, Liidunõuniku, rahwamajanduse departemangu ülema,

kes, peale oma täiswolituste wastastikust esitamist, mis heas ning nõutawas korras leitud, järgmiste artiklite kohta kokku leppisid:

Artikkel 1.

Kummagi Lepinguosalise kodanikud, kes elawad teise Lepinguosalise territooriumil, saawad igas mõttes enamsoodustatud riigi kodanikkudega ühesuguse ümberkäimise osaliseks, nii oma ameti ehk käsitöö täitmise alal, tööstusettewõtete kasutamises kui ka lubatud wälis- ja sisekaubanduse alal, tingimusel, et nad talitawad asukoha riigi seaduste järele. Reserweerituks jääwad artikkel 13. wiimases lõikes ettenähtud erandid.

Convention commerciale entre l'Esthonie et la Suisse.

Le Gouvernement de la République Esthonienne et le Conseil fédéral de la Confédération suisse, désireux de favoriser et de développer les relations commerciales entre les deux pays, ont décidé de conclure une convention et ont nommé à cette fin pour leurs Plénipotentiaires, savoir:

Le Gouvernement de la République Esthonienne:

Monsieur Karl Menning, Chargé d'Affaires d'Esthonie en Suisse,

Le Conseil fédéral de la Confédération suisse:

Monsieur Edmond Schulthess, Conseiller fédéral, Chef du Département fédéral de l'Economie publique;

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs respectifs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Article premier.

Les ressortissants de chacune des Parties contractantes, résidant sur le territoire de l'autre Partie, seront traités à tous égards, en ce qui concerne l'exercice de leurs métiers et professions, l'exploitation d'entreprises industrielles, le trafic et le commerce licites, sur un pied d'égalité avec les ressortissants de la nation la plus favorisée, pourvu qu'ils se conforment aux lois du pays. Demeurent réservées les exceptions prévues à l'article 13, dernier alinéa.

*) „R. T." nr. 34 — 1926 a.

Artikkel 2.

Kummagi Lepinguoſaliſe kodanikud, talitades oma aſukoha riigi ſeaduſtele waſtawalt, wõiwad, ſamadel tingimuſtel kui enamſooduſtatud riigi kodanikud, omandada, omada, rentida ning kaſutada majaſid, wabrikuid, kaupluſi, poode ja ruumiſid, mis neile tarwilikud, ning rentida maatükke kaſutamiſeks lubatawal wiiſil.

Kõiges, mis puutub pärandatud wallaswara üleandmiſeſſe, kas teſtamendi põhjal ehk teiſel aluſel, ſamuti õiguſeſſe — ükskõik mil wiiſil — talitada igaſugu waranduſtega, mida nad wõiwad ſeaduslikult omandada, ſaawad nad teiſe Lepinguoſaliſe territooriumil, kui nad ſelle riigi ſeaduſte kohaſelt talitawad, ſamaſuguſte eesõiguſte, wabaduſte ning õiguſte oſalisteks kui enamſooduſtatud riigi alamad, ning nad ei allu ſel alal muudele wõi kõrgematele lõiwudele, makſudele wõi koormatuſtele, nende nimetuſe peale waatamata, kui need, mis tarwituſel on wõi tarwituſele tulewad enamſooduſtatud riigi kodanikkude kohta.

Artikkel 3.

Talitades aſukoha riigi ſeaduſte kohaſelt, wõiwad kummagi Lepinguoſaliſe kodanikud wälja wedada oma omanduſe wõi üldſe oma waranduſe müügiſt ſaadud tulu, ilma et nad oleks kohuſtatud ſelle wäljaweo eeſt makſma muid wõi kõrgemaid makſe, kui need, mida ſamaſuguſel juhtumiſel tuleks taſuda enamſooduſtatud riigi kodanikkudel.

Artikkel 4.

Kummagi Lepinguoſaliſe kodanikud ſaawad oma iſiku ja waraде ſuhtes täieliku julgeoleku ning toetuſe oſalisteks tingimuſel, et nad talitawad aſukoha riigi ſeaduſte kohaſelt. Nad wõiwad wabalt pöörduda kohtute poole kõigis inſtantſides, ning kõikide aſjaomaſte ametiwõimude poole, kas nõude eſitamiſe wõi oma õiguſte kaitsmiſe otstarbel. Üldiſelt omawad nad kõiges, mis puutub õigusmõiſtmiſeſſe, ſamu õiguſi ning eesõiguſi, mille oſaliſed on enamſooduſtatud riigi kodanikud, ja niiſama kui wiimaſtel, on ka neil õigus oma huwide kaitsmiſeks iſe adwokaate ehk wolinikke walida, kes aſukoha riigi ſeaduſte järele ſelleks tarwiliſelt õigustatud.

Article 2.

Les ressortissants de chacune des Parties contractantes pourront, en se conformant aux lois du pays, acquérir, posséder, louer et occuper, dans les mêmes conditions que les ressortissants de la nation la plus favorisée, les maisons, manufactures, magasins, boutiques et locaux qui leur seront nécessaires, et prendre à bail des terrains aux fins d'un usage licite.

Pour tout ce qui concerne la transmission des biens mobiliers par succession testamentaire ou autre, et le droit de disposer, de quelque manière que ce soit, des biens de toutes sortes qu'ils peuvent légalement acquérir, ils jouiront dans les territoires de l'autre Partie contractante, en se conformant aux lois du pays, des mêmes privilèges, libertés et droits que les ressortissants de la nation la plus favorisée, et ne seront pas soumis, à cet égard, à des droits, taxes, impôts ou à des charges, sous quelque dénomination que ce soit, autres ou plus élevés que ceux qui sont ou seront appliqués aux ressortissants de la nation la plus favorisée.

Article 3.

Les ressortissants de chacune des Parties contractantes pourront exporter, en se conformant aux lois du pays, le produit de la vente de leur propriété et leurs biens en général, sans être astreints à payer, pour cette exportation, des droits autres ou plus élevés que ceux que les ressortissants de la nation la plus favorisée devraient acquitter en pareil cas.

Article 4.

Les ressortissants de chacune des Parties contractantes jouiront, pourvu qu'ils se conforment aux lois du pays, d'une protection et d'une sécurité complètes, relativement à leurs personnes et leurs propriétés. Ils auront libre accès auprès des Tribunaux de toutes les instances, et des autres autorités compétentes, soit pour présenter une réclamation, soit pour la défense de leurs droits. D'une manière générale, ils bénéficieront, pour tout ce qui se rapporte à l'administration de la justice, des mêmes droits et privilèges que les ressortissants de la nation la plus favorisée et ils auront, comme ceux-ci, la faculté de choisir eux-mêmes, pour la sauvegarde de leurs intérêts, des avocats ou mandataires dûment autorisés en vertu de la loi du pays.

Artikkel 5.

Majasid, kauplusi, tööstusettewõtteid ning poode, mis kuuluwad kummagi Lepinguosalise kodanikkudele, kes asuwad teise Lepinguosalise territooriumil, niisama ka kõiki ruume, mis nende juure kuuluwad ning on määratud legaalseks kasutamiseks, tuleb respekteerida wastawalt asukoha riigi seadustele. Ei ole lubatud seal koduseid wõi muid läbiotsimisi toime panna, ega läbi waadata wõi kontrolleerida huwitatute raamatuid, pabereid ehk arweid, wälja arwatud tingimustel ja wiisil, mis asukoha riigi seadustega ette kirjutatud.

Artikkel 6.

Kummagi Lepinguosalise kodanikud on teise territooriumil wabastatud igasugu sõjawäeteenistusest, igasugustest kontributsioonidest, olgu rahas wõi natuuras, mis peawad isikliku teenistuse aset täitma. Nad on wabastatud osawõtmisest kõikidest rahwuslikkudest sunni-laenudest ehk -annetustest.

Rahu ja sõja ajal alluwad nad ainult niisugustele sõjawäelistele koormatustele ja rekwisitsioonidele, mis peale pannakse enamsoodustatud riigi kodanikkudele, samal mõõdul ning samade põhimõtete kohaselt, kui need wiimased, ning alati õiglase kahjutasu eelduselt.

Kummagi Lepinguosalise kodanikud on samuti wabastatud igasugustest juriidilistest, administratiiw- wõi omawalitsuse ameti kohustustest ning funktsioonidest.

Artikkel 7.

Kummagi Lepinguosalise kodanikud, kui nad käiwad asukoha riigi seaduste järele, ei allu muudele wõi suurematele kohustustele wõi tollidele, maksudele, lõiwudele ehk koormatustele, olgu nad mis laadi tahes, kui need, mis peale pandud wõi mida wõidakse peale panna enamsoodustatud riigi kodanikkudele. Igatahes jääwad reserweerituks artikkel 13-da wiimase lõike eeskirjad rändawate töösturite, käsikauplemise ning tellimiste otsimise kohta.

Artikkel 8.

Anonüüm- wõi muid aktsiaseltse, mis ühe Lepinguosalise seaduste järele korrapäraselt asutatud wõi asutatakse, ning mille asukoht on tema territooriumil, tunnustatakse juriidiliselt ka teises riigis, tingimusel, et nad ei taotle mingisugust

Article 5.

Les maisons, magasins, manufactures et boutiques des ressortissants de chacune des Parties contractantes résidant dans le territoire de l'autre, ainsi que tous les locaux qui en dépendent et sont affectés à des usages licites, seront respectés conformément aux lois du pays. Il ne sera pas permis d'y procéder à des visites domiciliaires ou à des perquisitions, ni d'examiner ou d'inspecter les livres, papiers ou comptes des intéressés, sauf dans les conditions et formes prescrites par les lois du pays.

Article 6.

Les ressortissants de chacune des Parties contractantes seront exempts, sur le territoire de l'autre, de toute espèce de service militaire, de toute contribution, soit en argent, soit en nature, destinée à tenir lieu de service personnel. Ils seront dispensés de participer à tout emprunt ou don national forcé.

Ils ne seront astreints en temps de paix et en temps de guerre qu'aux prestations et réquisitions militaires imposées aux ressortissants de la nation la plus favorisée, dans la même mesure et d'après les mêmes principes que ces derniers, et toujours moyennant une juste indemnité.

Les ressortissants de chacune des Parties contractantes seront aussi exempts de toute charge et fonction judiciaires, administratives ou municipales quelconques.

Article 7.

Les ressortissants de chacune des Parties contractantes ne seront pas soumis, pourvu qu'ils se conforment aux lois du pays, à des charges ou à des droits, impôts, taxes ou contributions, de quelque nature que ce soit, autres ou plus élevés que ceux qui sont ou pourront être imposés aux ressortissants de la nation la plus favorisée. Toutefois, demeurent réservées les dispositions de l'article 13, dernier alinéa, concernant les industries ambulantes, le colportage et la recherche de commandes.

Article 8.

Les sociétés anonymes ou autres, qui sont ou seront valablement constituées d'après les lois de l'une des Parties contractantes et ayant leur siège sur son territoire, seront juridiquement reconnues dans

lubamata wõi kombluswastast sihti; talitades kooskõlas seaduste ja määrustega, on neil waba ja kerge juurepääs kohtutele, kas kohtuasja algatamiseks wõi enese kaitsmiseks.

Nimetatud seltsid kasutawad samu õigusi ja soodustusi, kui need, mis on kindlustatud enamsoodustatud riigi samasugustele seltsidele. Peale selle ei allu nad muudele wõi kõrgematele maksudele wõi kontributsioonidele ega, üldiselt, mingisugustele muudele wõi kõrgematele fiskaalsetele kohustustele kui nendele, mis peale pandud enamsoodustatud riigi seltsidele.

Artikkel 9.

Kumbki Lepinguosalisest wõib nimetada peakonsuleid, konsuleid, asekonsuleid ehk konsulaaragente teise Lepinguosalise linnadesse, sadamatesse ja kohtadesse, wälja arwatud niisugused kohad, kuhu oleks ebasoodne lubada määrata neid ametnikke. Igatahes ei wõi seda kitsendust tarwitada ühe kohta Lepinguosalisest, ilma sedasama tegemata kõikide riikidega.

Nimetatud peakonsulid, konsulid, asekonsulid ja konsulaaragendid, olles saanud selle riigi walitsuse käest, kuhu nad on nimetatud, endale eksekwatuuri wõi mingisuguse muu makswa loa tegewusseastumiseks, omawad õiguse täita samasuguseid ülesandeid, kui enamsoodustatud riigi sama astme ning sama liigi konsulaarametnikud, ning nad saawad kõikide eesõiguste, wabastuste ning puutumatuse osalisteks, mis antud wõi mida wõidakse anda neile wiimastele. Walitsusel, kes eksekwatuuri wõi mingisuguse muu analoogilise loa wälja annud, on õigus seda tagasi wõtta, kui ta seda tarwilikuks peab; igatahes tuleb tal selle tagasiwõtmise põhjuseid teatada.

Artikkel 10.

Kui ühe Lepinguosalise kodanik sureb teise Lepinguosalise territooriumil, ilma et ta kindlaid pärijaid wõi testamendi täideseatjaid järele jätaks, teadustawad suremiskoha wõimud selleşt päritolumaa konsulaarametnikule, et tema tarwilikud teated selleşt huwitatuile edasi annaks.

Suremiskoha wõi surnu waranduse asukoha asjaomased wõimud, wõtawad selle waranduse alalhoidmiseks tarwitusele kõik abinõud, mis selle riigi seadustes ette kirjutatud oma kodanikkude päranduste kohta.

l'autre pays, pourvu qu'elles ne poursuivent pas un but illicite ou contraire aux moeurs; elles auront, en se conformant aux lois et règlements, libre et facile accès auprès des Tribunaux, soit pour intenter une action, soit pour s'y défendre.

Les dites Sociétés jouiront des mêmes droits et avantages qui sont ou seront reconnus aux sociétés similaires de la nation la plus favorisée. En outre, elles ne seront pas soumises à des taxes, contributions et, d'une manière générale, à aucunes redevances fiscales autres ou plus élevées que celles imposées aux sociétés de la nation la plus favorisée.

Article 9.

Chacune des Parties Contractantes pourra nommer des consuls généraux, consuls, vice-consuls ou agents consulaires dans les villes, ports et places de l'autre Partie, sauf dans les localités où il y aurait inconvénient à admettre ces fonctionnaires. Toutefois, cette restriction ne saurait être appliquée à l'une des Parties contractantes sans l'être également à tous les Etats.

Les dits consuls généraux, consuls, vice-consuls et agents consulaires, ayant reçu du Gouvernement du pays dans lequel ils sont nommés l'exequatur ou toute autre autorisation valable, auront le droit d'exercer les mêmes fonctions que les fonctionnaires consulaires de même grade et de même catégorie de la nation la plus favorisée et de jouir de tous les privilèges, exemptions et immunités qui sont ou pourront être accordés à ces derniers. Le Gouvernement qui a donné l'exequatur ou une autorisation analogue a le droit de les retirer, s'il le juge opportun; toutefois, il est tenu d'indiquer les motifs de ce retrait.

Article 10.

Si un ressortissant de l'une des Parties contractantes vient à décéder dans le territoire de l'autre Partie sans laisser d'héritiers connus, ni d'exécuteurs testamentaires, les autorités du lieu du décès en aviseront le fonctionnaire consulaire du pays d'origine, afin qu'il transmette aux intéressés les informations nécessaires.

Les autorités compétentes du lieu du décès ou du lieu où les biens du défunt sont situés prendront, à l'égard de ces biens, toutes les mesures conservatoires que la législation du pays prescrit pour les successions des nationaux.

Artikkel 11.

Eesti või Šveitsia maapinna- ja tööstussaadused, mis sissе veetud ühte neist kahest riigist, ning mis määratud kas tarvitamiseks, laostamiseks, reeksporteerimiseks või läbiveoks, ei või, mis puutub sisseveosse, väljaveosse, reeksporteerimisse ja transiitveosse, alluda muudele või koormavamatele tollidele, maksudele, lisamaksudele, koormatistele, kontributsioonidele ning üldistele või kohalistele kohustustele, kui need, millele alluvad enamsoodustatud riigi saadused.

Kumbki Lepinguosalisteст ei tee mõne saaduse väljavedu, mis määratud teise Lepinguosalise territooriumitele või asumaadele, ärarippuvaks muudest või kõrgematest tollidest või koormatistest, kui need, mille alla käib või saab käima sama kaubaartikli väljavedu, mis määratud mõnele teisele maale.

Lepinguosalised kohustuvad kitsendusi või keelusid teatud kaupade sisse- ehk väljaveo kohta alal hoidma ainult selle aja jooksul ja sel määral, kui see mõõdapääsemata tarvilik antud majandusliste olukorra mõjul.

Alalisest jäävad reserveerituks sisse- või väljaveo kitsendused ja keelud, mis maksma pandud:

1) eriliste olukordade sõjavarustuse kohta;

2) avaliku julgeoleku otstarbel;

3) tervishoiu- ja loomatervishoiupolitseilistel otstarvetel, ning taimete kaitseks haiguste, putukate, söödikute ja igasugu teiste waenlaste wastu;

4) riigi monopolide asjus.

Artikkel 12.

Kui üks Lepinguosalisteст paneb mõne kolmanda riigi saadustele kõrgemad tollid peale, kui need, mis tarvitusel samasuguste, teisest Lepinguosalisest riigist päritolevate ja sealt tulevate saaduste kohta, või kui tema paneb mõne kolmanda riigi kaupade kohta maksma sisseveokeelusi või -kitsendusi, mis ei ole tarvitusel teise Lepinguosalise samasuguste kaupade kohta, siis on ta õigustatud, juhtumisel, kui asjaolud seda nõuavad, kõige madalamate tollide tarvituselevõtmist teisest Lepinguosalisest riigist tulevate saaduste kohta, või loaandmist nende sisseveoks ärarippuvaks teha päritolutunnistuste esitamisest, mis

Article 11.

Les produits du sol et de l'industrie de l'Esthonie ou de la Suisse, importés dans l'un des deux pays et destinés soit à la consommation, soit à l'entreposage, soit à la réexportation ou au transit, ne pourront, en ce qui concerne l'importation, l'exportation, la réexportation et le transit, être assujettis à des droits, taxes, surtaxes, impôts, contributions ou obligations générales ou locales autres ou plus onéreux que les produits de la nation la plus favorisée.

Aucune des Parties contractantes ne fera dépendre l'exportation d'un article quelconque à destination des territoires ou possessions de l'autre Partie de droits ou charges autres ou plus élevés que ceux qui sont ou seraient imposés pour l'exportation du même article à destination de tout autre pays.

Les Parties contractantes s'engagent à ne maintenir les restrictions ou prohibitions concernant l'importation et l'exportation de certaines marchandises que pendant le temps et dans la mesure rendus indispensables par les conditions économiques actuelles.

Demeurent en tout temps réservées les prohibitions et restrictions d'importation ou d'exportation décrétées:

1. dans des circonstances exceptionnelles, relativement aux provisions de guerre;
2. par raison de sûreté publique;
3. pour des raisons de police sanitaire et vétérinaire et en vue de protéger des plantes contre les maladies, les insectes, les parasites et autres ennemis de toutes espèces;
4. en cas de monopoles d'Etat.

Article 12.

Si l'une des Parties contractantes frappe les produits d'un tiers pays de droits plus élevés que ceux applicables aux mêmes produits originaires et en provenance de l'autre Partie, ou si elle soumet les marchandises d'un tiers pays à des prohibitions ou restrictions d'importation non applicables aux mêmes marchandises de l'autre Partie contractante, elle est autorisée, au cas où les circonstances l'exigeraient, à faire dépendre l'application des droits les plus réduits aux produits provenant de l'autre Partie ou leur admission à

walja antud wõimude poolt, kes selleks ära tähendatud wäljawedaja riigi poolt.

Artikkel 13.

Kasutades kõige suuremaid soodustusi, mis järelduwad enamsoodustatud riigi käsitlusest, saawad kummagi riigi ärimehed, wabrikandid ja teised kaubawalmistajad kui ka nende proowireisijad, kes töendawad oma riigi ametiwõimude poolt wäljaantud legitimatsiooni kaardi abil, et nad on õigustatud tegewad olla oma äri ja oma tööstuse alal ning et nad seal tasuwad seaduses ettenähtud maksud ja lõiwud, omawad, eeldades, et nad käiwad teise riigi seaduste järele, ning reserweerides wäljamaalaste kohta käiwate politseieeskirjade makswust, õiguse selles teises riigis ostusid teha oma äri, oma kaubawalmistuse wõi oma ettewõtte tarwis ja seal tellimisi koguda isikutelt ja ettewõtetelt, kes pakutud kaupade edasimüümist toimetawad wõi neid tarwitawad kutse- wõi tööstuslikkudeks otstarbeteks. Nad wõiwad eneștega kaasa wõtta kaubaproowe ja -mustreid, kuid mitte kaupasid, wälja arwatud juhtumused, mil see lubatud on omamaa kaubareisijatele.

Nimetatud töösturite ja kaubareisijate poolt sisseweetud kaubaproowid ja -mustrid wabastatakse mõlemaltpoolt sisseweo ja wäljaweo tollimaksudest, wastawalt tollimäärustele ja tolliwormaliteetidele, mis maksma pandud selleks, et kindlustada nende tagasiwäljawedu wõi ettekirjutud tollimaksude tasumist juhtumisel, kui neid ei reeksporteerita seaduses ettenähtud aja jooksul.

Kaubareisijate kaubaproowide reeksporteerimine wõib sündida mõne teise tolliameti kaudu, kui see, kelle kaudu nad sisse weetud. On kokku lepitud, et sel juhtumisel on tolliamet, kelle kaudu reeksporteerimine sünnib, õigustatud omal algatusel tagasi maksma õigustatule seda deponeeritud summat ehk tagatist, mis selle poolt sisse makstud reeksporteerimise wõi tollimaksude tasumise kindlustuseks juhtumusel, kui reeksporteerimine ettekirjutatud aja jooksul ei ole sündinud.

Ülalpool ettetoodud määrused ei leia tarwitamist rändawate tööstuste, käsikaubanduse ning tellimiste kogumise kohta isikute käest, kes ei ole tegewad tööstuse ega kaubanduse alal, ning Lepinguosalised reserweerimad selles suhtes täieliku wabaduse oma seadusandlusele.

l'entrée, de la présentation de certificats d'origine délivrés par les autorités qui seront, à cet effet, désignées par le pays d'exportation.

Article 13.

Tout en bénéficiant des plus grands avantages qui pourront résulter du traitement de la nation la plus favorisée, les négociants, les fabricants et autres producteurs de l'un des deux pays, ainsi que leurs commis-voyageurs, qui prouveront, au moyen d'une carte de légitimation délivrée par les autorités de leur pays qu'ils sont autorisés à exercer leur commerce et leur industrie et qu'ils y acquittent les taxes et impôts prévus par la loi, auront, en se conformant aux lois du pays et sous réserve des dispositions sur la police des étrangers, le droit de faire dans l'autre pays les achats pour leur commerce, leur fabrication ou leur entreprise et d'y rechercher des commandes auprès des personnes ou maisons procédant à la revente ou faisant un usage professionnel ou industriel des marchandises offertes. Ils pourront avoir avec eux des échantillons ou modèles, mais non des marchandises, sauf dans les cas où les voyageurs de commerce nationaux y sont autorisés.

Les échantillons ou modèles importés par les dits industriels et commis-voyageurs seront de part et d'autre admis en franchise de droits d'entrée et de sortie, conformément aux règlements et formalités de douane établis pour assurer leur réexpédition ou le paiement des droits de douane prescrits en cas de non-réexportation dans le délai prévu par la loi.

La réexportation des échantillons des voyageurs de commerce pourra s'effectuer aussi par un autre bureau de douane que celui de l'importation. Il est entendu que, dans ce cas, le bureau de réexportation sera autorisé à rembourser de son propre chef à l'ayant droit le dépôt ou le cautionnement qui aura pu être fourni pour assurer la réexportation ou le paiement des droits de douane, en cas de non-réexportation dans le délai prescrit.

Les dispositions ci-dessus ne sont pas applicables aux industries ambulantes, au colportage et à la recherche de commandes auprès de personnes n'exerçant ni industrie, ni commerce, et les Parties contractantes se réservent à cet égard l'entière liberté de leur législation.

Artikkel 14.

Enamsoodustatud riigi käsitluse põhimõttele, mis on käesolewa konwentsiooni aluseks, ei tule wastukäiwaks pidada allpoolnimetatud tolliwabastusi, wabastusi ning eesõigusi, nimelt:

a) eesõigusi, mis antud wõi tulewikus antakse naaberriikidele, piiriläbikäimises;

b) eesõigusi, mis lubatud wõi tulewikus lubatakse ühe Lepinguosalise poolt mõnele kolmandale riigile tolliuniooni alusel;

c) tolliwabastusi, wabastusi ja eesõigusi, mida Eesti annab mõnele Balti riikidest (Soome, Läti, Leedu) eriliste kokkulepete põhjal. Seesama käib ka eesõiguste kohta, mida Eesti wõiks anda Wenemaale eriliste konwentsioonide wõi tollikokkulepete põhjal.

On kokku lepitud, et Helweetsia saab wiibimata ja ilma tingimusteta niisuguste tolliwabastuste, wabastuste ja eesõiguste osaliseks juhtumisel, kui Eesti nad osalt ehk täielikult annab mõnele kolmandale, üialpool mitte-äratähendatud riigile.

Article 14.

Ne seront pas considérés comme dérogeant au principe du traitement de la nation la plus favorisée, qui est à la base de la présente Convention, les franchises, immunités et privilèges mentionnés ci-après, à savoir:

a) les privilèges qui ont été ou pourraient être accordés à des Etats voisins, relativement au trafic frontière;

b) les privilèges qui ont été ou pourraient être consentis par une des Parties contractantes à un tiers Etat en vertu d'une Union douanière;

c) les franchises, immunités et privilèges que l'Esthonie reconnaîtra à un des Etats baltiques (Finlande, Lettonie, Lithuanie) en raison d'accords particuliers. Il en est de même des privilèges que l'Esthonie pourrait accorder à la Russie en vertu de conventions ou d'accords douaniers spéciaux.

Il est entendu que la Suisse bénéficiera immédiatement et sans condition de ces franchises, immunités et privilèges au cas où l'Esthonie les accorderait, en tout ou en partie, à un tiers Etat non mentionné ci-dessus.

Artikkel 15.

Tüliküsimused, mis wõiksid tekkida Lepinguosaliste wahel käesolewa konwentsiooni tõlgitsemise ja täitmise asjus, ja mille lahendamine diplomaatilisel teel ei olnud wõimalik, esitatakse ühe poole nõudmisel kolmest liikmest koosseiswale wahekohtule.

Lepinguosalised määrawad kumbki ühe liikme oma äranägemise järele ja nimetawad ülemwahekohtuniku ühisel kokkuleppel.

Need nimetused teostatakse wõimalikult lühema aja jooksul.

Ülemwahekohtunik ei tohi olla kummagi Lepinguosalise kodanik, ega nende territoorumil asukohta omada wõi nende teenistuses seista.

Kui pooled ei ole ühe kuu jooksul, arwates päewast, kus üks poolteist on teisele teatanud oma kawatsusest tüliküsimust wahekohtu lahendada anda, kokku leppinud ülemwahekohtuniku walimise

Article 15.

Les contestations qui pourraient s'élever entre les Parties contractantes relativement à l'interprétation et à l'exécution de la présente Convention et n'auraient pas pu être résolues par la voie diplomatique seront déférées, à la demande d'une seule des Parties, à un Tribunal arbitral composé de trois membres.

Les Parties contractantes désignent chacune un membre à leur gré et nomment le surarbitre d'un commun accord.

Ces nominations interviendront dans un délai aussi bref que possible.

Le surarbitre ne doit pas être un ressortissant des Parties contractantes, ni avoir son domicile sur leur territoire ou se trouver à leur service.

Si les Parties ne tombent pas d'accord sur le choix du surarbitre dans le délai d'un mois à compter du jour où l'une des Parties aura notifié à l'autre son intention de

asjus, määratakse ülemwahekohtunik wabalt Alalise Rahwuswahelise Kohtukoja eesistuja poolt.

Wahekohus astub kokku ülemwahekohtuniku poolt määratud kohas.

Wahekohtunikkude otsus on sunduslik.

soumettre le litige à l'arbitrage, le surarbitre sera désigné librement par le Président de la Cour Permanente de Justice internationale.

Le Tribunal arbitral se réunira au lieu désigné par le surarbitre.

La décision des arbitres aura force obligatoire.

Artikkel 16.

Käesolew konwentsioon ratifitseeritakse ning ratifikatsiooni kirjade wahetamine sünnib Berliinis nii pea kui wõimalik.

Konwentsioon astub otsekohe jõusse ratifikatsiooni kirjade wahetamise päewal, kõige pealt ühe aasta peale. Kui teda üles ei öelda kuus kuud enne selle tähtaja möödumist, siis pikendatakse teda waikiwa pikendamise teel määramata aja peale ning wõib teda üles öelda igal ajal, mille puhul maksma jääb kuueks kuuks ülesütlemise päewast arwates.

Article 16.

La présente Convention sera ratifiée et l'échange des ratifications aura lieu à Berlin aussitôt que possible.

La Convention entrera en vigueur le jour de l'échange des ratifications et tout d'abord pour une durée d'un an. Si elle n'est pas dénoncée six mois avant l'expiration de cette période, elle sera prolongée par voie de tacite reconduction pour une durée indéterminée et sera dénonçable en tout temps en restant exécutoire pendant six mois à partir du jour de la dénonciation.

Selle tõenduseks on mõlema Lepinguosalise täiswolinikud käesolewale konwentsioonile alla kirjutanud ning ta oma pitseritega kinnitanud.

En foi de quoi les Plénipotentiaires des deux Parties contractantes ont signé et revêtu de leurs sceaux la présente Convention.

Tehtud Bernis, kahes originaal eksemplaaris, neljateistkümnendal oktoobril ükstuhat ühekssada kakskümmend wiis.

Fait à Berne, en double original, le quatorze octobre mil neuf cent vingt-cinq.

K. Menning. Schultheß.

K. Menning. Schulthess.

Lõpuprotokoll.

Allakirjutamisele, mis tänasel kuupäewal sõlmitud Eesti Wabariigi ja Helweetsia Föderatsiooni wahel, on allakirjutajad täiswolinikud kokku leppinud, et see konwentsioon tuleb samahästi ja igas suhtes tarwitusele ka Liechtensteini Würstiriigi kohta nii kauaks, kui wiimane on tolliunioonis Föderatsiooniga.

Käesolew protokoll, mis loetakse heakskiidetuks ja kinnitatuks Lepinguosaliste poolt, ilma muu erilise ratifitseerimiseta, ainult selle konwentsiooni ratifikatsiooni kirjade wahetamisega, mille kohta ta käib, on kokku seatud kahes algeksemplaaris, Bernis 14. oktoobril ükstuhat ühekssada kakskümmend wiis.

K. Menning. Schultheß.

Protocole final.

Au moment de procéder à la signature de la Convention commerciale conclue à la date de ce jour entre la République Esthonienne et la Confédération Suisse, les Plénipotentiaires soussignés sont convenus que cette Convention s'appliquera également et sous tous les rapports à la Principauté de Liechtenstein aussi longtemps que celle-ci sera liée avec la Confédération par une union douanière.

Le présent protocole, qui sera considéré comme approuvé et sanctionné par les Parties contractantes, sans autre ratification spéciale, du seul fait de l'échange des ratifications de la Convention à laquelle il se rapporte, a été dressé en double original à Berne, le quatorze octobre mil neuf cent vingt-cinq.

K. Menning. Schulthess.

Nr. 70. Riigikogu poolt 26. märtsil 1926. a. wastuwõetud

Eesti wabariigi ja Ameerika-Ühisriikide wahel wõla korraldamise kohta sõlmitud kokkuleppe kinnitamise seadus.*)

§ 1. Eesti wabariigi ja Ameerika-Ühisriikide wahel Washingtonis 28. oktoobril 1925. a. sõlmitud kokkulepe wõla fundeerimise kohta tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Lepingu tekst eestikeelse tõlkega awaldatakse ühes käesolewa seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees A. Rei.
Abisekretäär J. Piiskar.

Kokkulepe, sõlmitud kahekümnekaheksandal oktoobril 1925 a., Washingtoni linnas Columbia Distriktis, Eesti Wabariigi, käesolewas allpool Eestiks nimetatud, esimeseks lepinguosaliseks, ja Ameerika Ühisriikide wahel, käesolewas allpool Ühisriikideks nimetatud, teiseks lepinguosaliseks.

Kuna Eesti wõlgneb Ühisriikidele, arwates 15. detsembrist 1922, wõlakirjade järele üldpõhisummas $ 13.999.145.60, ühes juurekaswanud ja maksmatajäänud intressidega selle pealt ja

Kuna Eesti soowib nimetatud wõlga Ühisriikidele fundeerida, nii põhisummat kui ka intresse, wõlakohustuste wäljaandmise teel Ühisriikidele, ning Ühisriigid walmis on Eestilt wõlakohustusi wastu wõtma käesolewas allpool kindlaksmääratud tingimustel ja oludel;

Sellepärast, arwesse wõttes käesolewas sisalduwaid eeldusi ja wastastikuseid tingimusi, on kokkulepitud alljärgnewa kohta:

1. Wõla summa. Fundeerimisele tulew wõla summa, pärast sularahas tasutud wõi tasumisele tulewate summade ning allpool tähendatud kreeditsumma mahaarwamist, wõrdub $ 13.830.000, mis wälja arwatud järgmiselt:

Agreement, made the twenty-eighth day of October, 1925, at the City of Washington, District of Columbia, between the Republic of Esthonia, hereinafter called Esthonia, party of the first part, and the United States of America, hereinafter called the United States, party of the second part.

Whereas, Esthonia is indebted to the United States as of December 15, 1922, upon obligations in the aggregate principal amount of $ 13,999,145.60, together with interest accrued and unpaid thereon; and

Whereas, Esthonia desires to fund said indebtedness to the United States, both principal and interest, through the issue of bonds to the United States, and the United States is prepared to accept bonds from Esthonia upon the terms and conditions hereinafter set forth;

Now, therefore, in consideration of the premises and of the mutual covenants herein contained, it is agreed as follows:

1. Amount of Indebtedness. — The amount of the indebtedness to be funded, after allowing for cash payments made or to be made by Esthonia and the credit set out below, is $ 13,830,000, which has been computed as follows:

*) „R. T." nr. 36 — 1926 a.

Fundeerimisele tulewate wõlakirjade põhisumma	$ 13.999.145.60
Kreditisummana arwestatud aurik „John Russ'i" laadungi täielise kaotsimineku eest, mis Balti meres miini läbi hukkunud . .	1.932.923.45
	$ 12.066.222.15
Juurekaswanud ja maksmatajäänud intressid selle pealt kuni 15. detsembrini 1922, arwates 4¼ protsenti aastas	1.765.219.73
Kogu põhisumma ühes juurekaswanud ja maksmatajäänud intressidega selle pealt 15. detsembril 1922	$ 13.831.441.88
Maks sularahas Eesti poolt peale kokkuleppe allakirjutamist . . .	1.441.88
Kogu wõla summa, mis tuleb fundeerimisele wõlakohustuste wäljaandmise kaudu	$ 13.830.000.—

2. Põhisumma tasumine. Selleks, et niiwiisi fundeeritawa wõla tasumist kindlustada, annab Eesti Ühisriikidele parikursiga, arwates 15. detsembrist 1922, Eesti wõlakohustused üldpõhisummas $ 13.830.000.— peale, mis dateeritud 15. detsembrist 1922 ning tasumisele tulewad seeria wiisi järgnewatel aastatel igal 15. detsembril, 62 aasta jooksul, summades ja tähtpäewadel, mis järgmises tabelis kindlaks määratud:

15. detsembril		15. detsembril	
1923 . . .	$ 69.000	1945 . . .	$ 138.000
1924 . . .	71.000	1946 . . .	143.000
1925 . . .	73.000	1947 . . .	148.000
1926 . . .	75.000	1948 . . .	153.000
1927 . . .	78.000	1949 . . .	159.000
1928 . . .	80.000	1950 . . .	165.000
1929 . . .	82.000	1951 . . .	170.000
1930 . . .	85.000	1952 . . .	176.000
1931 . . .	88.000	1953 . . .	182.000
1932 . . .	90.000	1954 . . .	189.000
1933 . . .	92.000	1955 . . .	195.000
1934 . . .	95.000	1956 . . .	202.000
1935 . . .	98.000	1957 . . .	209.000
1936 . . .	101.000	1958 . . .	217.000
1937 . . .	105.000	1959 . . .	224.000
1938 . . .	109.000	1960 . . .	232.000
1939 . . .	113.000	1961 . . .	240.000
1940 . . .	117.000	1962 . . .	249.000
1941 . . .	121.000	1963 . . .	257.000
1942 . . .	125.000	1964 . . .	266.000
1943 . . .	129.000	1965 . . .	275.000
1944 . . .	134.000	1966 . . .	285.000

Principal amount of obligations to be funded . . .	$ 13,999,145.60
Credit allowed for total loss of cargo on sinking of S. S. John Russ sunk by a mine in Baltic Sea . .	1,932,923.45
	$ 12,066,222.15
Interest accrued and unpaid thereon to December 15, 1922, at the rate of 4¼ per cent a year	1,765,219.73
Total principal and interest accrued and unpaid as of December 15, 1922 . .	$ 13,831,441.88
To be paid in cash by Esthonia upon execution of Agreement	1,441.88
Total indebtedness to be funded into bonds . . .	$ 13,830,000.00

2. Repayment of Principal. — In order to provide for the repayment of the indebtedness thus to be funded Esthonia will issue to the United States at par as of December 15, 1922, bonds of Esthonia in the aggregate principal amount of $ 13,830,000, dated December 15, 1922, and maturing serially on each December 15 in the succeeding years for 62 years, in the amounts and on the several dates fixed in the following schedule:

December 15		December 15	
1923 . . .	$ 69,000	1945 . . .	$ 138,000
1924 . . .	71,000	1946 . . .	143,000
1925 . . .	73,000	1947 . . .	148,000
1926 . . .	75,000	1948 . . .	153,000
1927 . . .	78,000	1949 . . .	159,000
1928 . . .	80,000	1950 . . .	165,000
1929 . . .	82,000	1951 . . .	170,000
1930 . . .	85,000	1952 . . .	176,000
1931 . . .	88,000	1953 . . .	182,000
1932 . . .	90,000	1954 . . .	189,000
1933 . . .	92,000	1955 . . .	195,000
1934 . . .	95,000	1956 . . .	202,000
1935 . . .	98,000	1957 . . .	209,000
1936 . . .	101,000	1958 . . .	217,000
1937 . . .	105,000	1959 . . .	224,000
1938 . . .	109,000	1960 . . .	232,000
1939 . . .	113,000	1961 . . .	240,000
1940 . . .	117,000	1962 . . .	249,000
1941 . . .	121,000	1963 . . .	257,000
1942 . . .	125,000	1964 . . .	266,000
1943 . . .	129,000	1965 . . .	275,000
1944 . . .	134,000	1966 . . .	285,000

15. detſembril		15. detſembril	
1967 . . .	$ 295.000	1977 . . .	$ 416.000
1968 . . .	305.000	1978 . . .	431.000
1969 . . .	316.000	1979 . . .	446.000
1970 . . .	327.000	1980 . . .	461.000
1971 . . .	339.000	1981 . . .	477.000
1972 . . .	350.000	1982 . . .	494.000
1973 . . .	363.000	1983 . . .	511.000
1974 . . .	375.000	1984 . . .	530.000
1975 . . .	388.000		
1976 . . .	402.000	Kokku:	$ 13.830.000

Eeldades ſiiski, et Eesti, oma äranägemiſe järele ja ſelleſt Ühiſriikidele wähemalt ühekſakümmend päewa ette teatades, wõib edaſi liikata mõne makſu, mis taſumiſele peab tulema mõnel ſiin eelpool ettenähtud tähtpäewal, wälja arwatud need makſud, millede taſumistähtaeg on 15. detſembril 1930 wõi enne ſeda ning miſſuguſeid mainitud käesolewa kokkuleppe paragrahw 5-das, mõne järgnewa 15. juuni wõi 15. detſembri peale, mitte üle kahe aasta tema õigeſt makſutähtpäewaſt, kuid ainult tingimuſel, et juhtumuſel, kui Eesti ſeda wõimaluſt tarwitab mõne makſu kohta, ei wõi järgnewal aastal taſumiſele kuuluwat makſu edaſi liikata pikemaks ajaks kui ühe aasta wõrra, arwates tema õigeſt taſumiſe tähtpäewaſt, kui ja kuni ei ole tegelikult taſutud waremalt edaſiliikatud maks, ning et oſamakſu, mille taſumiſe õige tähtpäew langeb teiſe järgnewa aasta peale, ei wõi üldſe mitte edaſi liikata, kui ja kuni ei ole tegelikult taſutud maks, mis kaks aastat enne ſeda pidi õiendamiſele tulema.

3. Wõlakohuſtuſe worm. Kõik wõlakohuſtuſed, mis käesolewa põhjal Ühiſriikidele wälja antud wõi wäljaandmiſele tulewad, peawad olema taſutawad Ameerika Ühiſriikide Walitſuſele wõi kellele tema käſeb; neid tuleb wälja anda niiſuguſte nimeliſte wäärtuſtega, nagu ſeda wõidaſſe nõuda Ühiſriikide Waraameti Sekretäri poolt, oluliſelt ſelles wormis, mis kindlaks määratud käesolewale juureliſatud ja „Kawa A-ga" märgitud kawaſtuſes, ning neile peab Eesti poolt alla kirjutama tema Erakorraline Saadik ja Täiswoliline Minister Waſhingtonis, wõi mõni teine ſelleks tarwilikkude wolituſtega waruſtatud eſitaja. Käesolewa põhjal eeſtkätt wäljaantawaid wõlakohuſtuſi põhiſumma $ 13.830.000 peale tuleb wälja anda 62 tükki nimeliſte wäärtuſtega ja makſutähtaegadega, mis waſtawad eelpool kindlaksmääratud aaſtamakſudele põhiwõlaſumma arwel.

4. Intreſſide maksmine. Kõik käesolewa põhjal wäljaantud wõi wäljaandmiſele tulewad wõlakohuſtuſed kannawad intreſſe, mida tuleb taſuda pooleaasta wiiſi, 15. juunil ja 15. det-

December 15		December 15	
1967 . . .	$ 295,000	1977 . . .	$ 416,000
1968 . . .	305,000	1978 . . .	431,000
1969 . . .	316,000	1979 . . .	446,000
1970 . . .	327,000	1980 . . .	461,000
1971 . . .	339,000	1981 . . .	477,000
1972 . . .	350,000	1982 . . .	494,000
1973 . . .	363,000	1983 . . .	511,000
1974 . . .	375,000	1984 . . .	530,000
1975 . . .	388,000		
1976 . . .	402,000	Total .	$ 13,830,000

Provided, However, That Esthonia, at its option, upon not less than ninety days' advance notice to the United States, may postpone any payment falling due as hereinabove provided, except those falling due on or before December 15, 1930, hereinafter referred to in paragraph 5 of this Agreement, to any subsequent June 15 or December 15 not more than two years distant from its due date, but only on condition that in case Esthonia shall at any time exercise this option as to any payment of principal, the payment falling due in the next succeeding year can not be postponed to any date more than one year distant from the date when it becomes due unless and until the payment previously postponed shall actually have been made, and the payment falling due in the second succeeding year can not be postponed at all unless and until the payment of principal due two years previous thereto shall actually have been made.

3. Form of Bond. — All bonds issued or to be issued hereunder to the United States shall be payable to the Government of the United States of America, or order, shall be issued in such denominations as may be requested by the Secretary of the Treasury of the United States, substantially in the form set forth in the exhibit hereto annexed and marked „Exhibit A", and shall be signed for Esthonia by its Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary at Washington, or by its other duly authorized representative. The $ 13,830,000 principal amount of bonds first to be issued hereunder shall be issued in 62 pieces, in denominations and with maturities corresponding to the annual payments of principal hereinabove set forth.

4. Payment of Interest. — All bonds issued or to be issued hereunder shall bear interest, payable semiannually on June 15 and December 15 in each year,

ſembril igal aastal, 15. detſembriſt 1922 kuni 15. detſembrini 1932 takſiga 3 protſenti aastas, ja pärast seda takſiga 3½ protſenti aastas, kuni nende põhiſumma on tasutud.

5. Maksmiſe kord. Kõik käesolewa põhjal wäljaantud wõi wäljaandmiſele tulewad wõlakohustuſed tuleb tasuda, nii kapitali kui intresſide suhtes, ühisriikide kuldrahas selle praeguſe ſtandardwäärtuſe järele, wõi Eesti waliku järele, wähemalt kolmekümnepäewaſe etteteatamiſe eeldusel ühisriikidele, mingiſugustes Ühisriikide wõlakohustustes, mis wälja antud pärast 6. aprilli 1917 ning mida tuleb wastu wõtta parikurſiga ja arwesſe wõttes intresſe, mis juure kaswanud kuni käesolewa põhjal ſündiwa maksmiſe kuupäewani; Eeldades siiski, et maksmiste suhtes nii kapitali kui intresſide arwel, mille tähtaeg on 15. detſembril 1930 wõi enne seda, wõib Eesti, oma waliku järele, maksta järgmiſed ſummad alljärgnewatel tähtpäewadel:

15. juunil 1926	$ 50.000
15. detſembril 1926	50.000
15. juunil 1927	75.000
15. detſembril 1927	75.000
15. juunil 1928	100.000
15. detſembril 1928	100.000
15. juunil 1929	125.000
15. detſembril 1929	125.000
15. juunil 1930	150.000
15. detſembril 1930	150.000
Kokku:	$ 1.000.000

ning puuduwa ſumma — ühes arwatud intresſid kõigi tähtajal maksmatajäänud maksude pealt, takſiga 3 protſenti aastas, arwates nende wastawateſt õigeteſt maksutähtpäewadeſt — Eesti wõlakohustustega 15. detſembriſt 1930, mis intresſe kannawad takſiga 3 protſenti aastas 15. detſembriſt 1930 kuni 15. detſembrini 1932, ja pärast seda takſiga 3½ protſenti aastas, kuni nende põhiſumma on tasutud; niiſuguſed wõlakohustuſed tulewad tasumiſele ſeeriawiiſi iga aasta 15. detſembril kuni 15. detſembrini 1984, ſee tähtpäew ühes arwatud, oluliſelt niiwiiſi, kui ſee ette nähtud käesolewa kokkuleppe paragrahw 2., ning nad peawad muiſ asjus ſiſuliſelt sarnanema käesolewa põhjal eſiteks wäljaantawatele wõlakohustustele.

Kõik maksmiſed, kas ſularahas wõi Ühisriikide wõlakohustustes, mida Eestil tuleb õiendada mingiſuguste wõlakohustuste kapitali wõi intresſide arwel, mis wälja antud wõi wäljaandmiſele tulewad käesolewa põhjal ja Ühisriikide waldamiſel on, toimetataſſe Ühisriikide Waraametis Waſhingtonis, wõi Ühisriikide Waraameti Sekretäri waliku, New-Yorgi „Federal Reserve Bank'as, ja kui ſee ſünnib ſularahas, ſiis tuleb

at the rate of 3 per cent a year from December 15, 1922, to December 15, 1932, and thereafter at the rate of 3½ per cent a year until the principal thereof shall have been paid.

5. Method of Payment. — All bonds issued or to be issued hereunder shall be payable, as to both principal and interest, in United States gold coin of the present standard of value, or, at the option of Esthonia, upon not less than thirty days' advance notice to the United States, in any obligations of the United States issued after April 6, 1917, to be taken at par and accrued interest to the date of payment hereunder: Provided, However, that with reference to the payments on account of principal and/or interest falling due hereunder on or before December 15, 1930, Esthonia, at its option, may pay the following amounts on the dates specified:

June 15, 1926	$ 50,000
December 15, 1926	50,000
June 15, 1927	75,000
December 15, 1927	75,000
June 15, 1928	100,000
December 15, 1928	100,000
June 15, 1929	125,000
December 15, 1929	125,000
June 15, 1930	150,000
December 15, 1930	150,000
Total	$ 1,000,000

and the balance, including interest on all overdue payments at the rate of 3 per cent a year from their respective due dates, in bonds of Esthonia dated December 15, 1930, bearing interest at the rate of 3 per cent a year from December 15, 1930, to December 15, 1932, and thereafter at the rate of 3½ per cent a year until the principal thereof shall have been paid, such bonds to mature serially on December 15 of each year up to and including December 15, 1984, substantially in the manner provided in paragraph 2 of this Agreement, and to be substantially similar in other respects to the bonds first to be issued hereunder.

All payments, whether in cash or in obligations of the United States, to be made by Esthonia on account of the principal of or interest on any bonds issued or to be issued hereunder and held by the United States, shall be made at the Treasury of the United States in Washington, or, at the option of the Secretary of the Treasury of the United States, at the Federal Reserve

seda teha summade näol, mis otsekohe maksmise päewal käsutatawad on, wõi kui Ühisriikide wõlakohustustes, siis — kujul, mis Ühisriikide Waraameti Sekretärile wastuwõetaw, silmas pidades üldiseid Waraameti Departemangu korraldusi, mis makswad operatsioonide kohta Ühisriikide wõlakohustustega.

6. Wabastus maksustamisest. Kõigi käesolewa põhjal wäljaantud wõi wäljaandmisele tulewate wõlakohustuste kapital ja intressid on wabastatud kõigist, ning tasutakse ilma mahaarwamiseta mingisuguste praeguste wõi tulewaste maksude wõi muude awalikkude koormatuse arwel, mis peale pandud Eesti wõimude poolt wõi mõne riikliku ehk kohaliku ametiwõimu poolt Eesti Wabariigi piirides, kes maksustamiseks õigustatud, kui, nii kaua kui, ja selles ulatuses, kui nende wõlakohustuste tulusaajaks omanikuks on (a) Ühisriikide Walitsus, (b) isik, firma wõi selts, kes asub wäljaspool Eestit ja kes Eestis ei ole domitsileeritud ega kellel ei ole Eestis harilikku asukohta, wõi (c) aktsiaselts, mis ei ole mitte Eesti seaduste põhjal asutatud.

7. Maksmisel enne tähtpäewa. Eesti wõib, oma äranägemise järele igal intressi maksmise tähtpäewal wõi tähtpäewadel, wähemalt ühekuuümnepäewase etteteatamise eelduisel Ühisriikidele ettemaksusid teha, 1000-dollarilistes summades wõi selle kordsetes, mingisuguste wõlakohustuste kapitali arwel, mis käesolewa põhjal wälja antud wõi wäljaandmisele tulewad ning Ühisriikide waldamisel on. Niisuguseid ettemakse tuleb eestkätt tarwitada nende wõlakohustuste kapitali katmiseks, mis käesolewa põhjal wälja antakse kas kapitali wõi intresside tasumiseks 15. detsembrist 1922 kuni 15. detsembrini 1930 juurekaswawate intresside arwel, ja siis kõigi muude wõlakohustuste kapitali katmiseks, mis käesolewa põhjal wälja antud ja Ühisriikide waldamisel on ning mida Eesti poolt wõidaks äratähendada maksmise ajal.

8. Wahetus turuwõimeliste wõlakohustuste wastu. Eesti annab wälja Ühisriikidele igalajal, wõi aegajalt, Ühisriikide Waraameti Sekretäri soowiawalduse peale, mingisuguste wõi kõikide wastu neist wõlakohustustest, mis käesolewa põhjal wälja antud wõi wäljaandmisele tulewad ja Ühisriikide waldamisel on, lõpulikke graweeritud wõlakohustusi, kujul, mis kohane nende müügile laskmiseks, niisuguses summades ja niisuguse nimelise wäärtusega, kui seda Ühisriikide Waraameti Sekretäri poolt nõutakse, tasutawad ettenäitajale, ettenähes registreerimise wõimalust kapitali suhtes ehk ka täielikult registreeritud wormis, muidu aga, mis puutub wäljaandmise ja tasumise tähtpäewadesse, protsendimäärasse wõi määradesse, wabastusse maksBank of New York, and if in cash shall be made in funds immediately available on the date of payment, or if in obligations of the United States shall be in form acceptable to the Secretary of the Treasury of the United States under the general regulations of the Treasury Department governing transactions in United States obligations.

6. Exemption from Taxation. — The principal and interest of all bonds issued or to be issued hereunder shall be paid without deduction for, and shall be exempt from, any and all taxes or other public dues, present or future, imposed by or under authority of Esthonia or any political or local taxing authority within the Republic of Esthonia, whenever, so long as, and to the extent that beneficial ownership is in (a) the Government of the United States, (b) a person, firm, or association neither domiciled nor ordinarily resident in Esthonia, or (c) a corporation not organized under the laws of Esthonia.

7. Payments before Maturity. — Esthonia, at its option, on any interest date or dates, upon not less than ninety days' advance notice to the United States, may make advance payments in amounts of $ 1,000 or multiples thereof, on account of the principal of any bonds issued or to be issued hereunder and held by the United States. Any such advance payments shall first be applied to the principal of any bonds which shall have been issued hereunder on account of principal and/or interest accruing between December 15, 1922, and December 15, 1930, and then to the principal of any other bonds issued hereunder and held by the United States, as may be indicated by Esthonia at the time of the payment.

8. Exchange for Marketable Obligations. — Esthonia will issue to the United States at any time, or from time to time, at the request of the Secretary of the Treasury of the United States, in exchange for any or all of the bonds issued or to be issued hereunder and held by the United States, definitive engraved bonds in form suitable for sale to the public, in such amounts and denominations as the Secretary of the Treasury of the United States may request, in bearer form, with provision for registration as to principal, and/or in fully registered form, and otherwise on the same terms and conditions, as to dates of issue and maturity, rate or rates of in-

ſustamiſeſt, taſumisſe päraſt 6. aprilli 1917 wäljaantud Ühisriikide wõlakohustustega, ja nii edaſi, ſamaſuguste tingimuste ja eeldustega, kui need wõlakohustuſed, mis niiſuguſe wahetuſe puhul tagaſi antakſe. Eesti annab lõpulikud graweeritud wõlakohustuſed Ühisriikidele üle, käesolewale wastawalt, kuue kuu jooksul arwates teadaande ſaamiſeſt Ühisriikide Waraameti Sekretäri poolt mõne niiſuguſe ſoowiawalduſega, ja, kuni lõpulikkude graweeritud wõlakohustuste üleandmiſeni, annab ta Ühisriikide Waraameti Sekretäri nõude peale wälja ajutiſed wõlatunniſtuſed wõi ajutiſed kwiitungid, kujul, mis rahuldab Ühisriikide Waraameti Sekretäri, kolmekümne päewa jooksul arwates niiſuguſe ſoowiawalduſe päewaſt, kõik ilma kuludeta Ühisriikidele. Enne kui niiſuguſeid wõlatunniſtuſi wõi ajutiſi kwiitungeid Eestis müüa pakkuda, pakuwad Ühisriigid neid eſiteks Eestile oftmiſeks parikurſiga, intreſſid juure arwatud, ning Eestile jääb ſamuti õigus niiſuguste wõlatunniſtuste wõi ajutiste kwiitungite wäljaandmiſe aſemel, ette ära taſuda, parikurſiga ja ühes juurekaswanud intreſſidega, waſtawa ſumma wõlakohuſtuste kapitaliſt, mis käesolewa põhjal antud wõi wäljaandmiſele tulewad ja Ühisriikide waldamiſel on. Eesti awaldab nõuſolekut ſelle kohta, et käesolewas paragrahwis tähendatud lõpulikud graweeritud wõlakohuſtuſed peawad ſiſaldama kõiki niiſuguſeid eeskirju, ning et ta korralduſi teeb kõigi niiſuguste määruste, korralduste ja eeskirjade maksmapanekuks, mida Ühisriikide Waraameti Sekretäri poolt loetakſe tarwiliſeks wõi ſoowitawaks ſelleſ ſihis, et kergendada wõlakohuſtuste müüki Ühisriikides, Eestis wõi igalpool mujal, ning et ta, kui ſeda palutud Ühisriikide Waraameti Sekretäri poolt, ſamme aſtub wõlakohuſtuste üleswõtmiſeks börſipaberite nimeſtikku neil fondi börſidel, kus Waraameti Sekretär ſeda wõiks tarwilikuks pidada.

9. Wõlakirjade annulleerimine ja tagaſiandmine. Päraſt käesolewa kokkuleppe allakirjutamiſt, Ühisriikidele ſularaha wäljamaksmiſt ſummas $ 1.441.88, nagu ſee käesolewa kokkuleppe paragrahw 1. ette nähtud, ja päraſt käesolewa põhjal eeltkäit wäljaantawate Eesti wõlakohuſtuste üleandmiſt Ühisriikidele kapitaliſumma $ 13.830.000 peale, ühes rahuldawa tõendiſega wolituſe kohta ſelle kokkuleppe ja wõlakohuſtuste allakirjutamiſeks Eesti nimel tema Erakorraliſe Saadiku ja Täiswoliliſe Miniſtri poolt Waſhingtonis, wõi mõne teiſe, tema tarwiliſelt wolitatud eſitaja poolt, annulleeriwad Ühisriigid ning annawad Eestile tagaſi Ühisriikide Waraametis Waſhingtonis Eesti wõlakirjad kapitaliſumma $ 13.999.145.60 kohta, miſſuguſed käesolewa kokkuleppe ſiſſejuhatuſes kirjeldatud.

terest, exemption from taxation, payment in obligations of the United States issued after April 6, 1917, and the like, as the bonds surrendered on such exchange. Esthonia will deliver definitive engraved bonds to the United States in accordance herewith within six months of receiving notice of any such request from the Secretary of the Treasury of the United States, and pending the delivery of the definitive engraved bonds will deliver, at the request of the Secretary of the Treasury of the United States, temporary bonds or interim receipts in form satisfactory to the Secretary of the Treasury of the United States within thirty days of the receipt of such request, all without expense to the United States. The United States, before offering any such bonds or interim receipts for sale in Esthonia, will first offer them to Esthonia for purchase at par and accrued interest, and Esthonia shall likewise have the option, in lieu of issuing any such bonds or interim receipts, to make advance redemption, at par and accrued interest, of a corresponding principal amount of bonds issued or to be issued hereunder and held by the United States. Esthonia agrees that the definitive engraved bonds called for by this paragraph shall contain all such provisions, and that it will cause to be promulgated all such rules, regulations, and orders as shall be deemed necessary or desirable by the Secretary of the Treasury of the United States in order to facilitate the sale of the bonds in the United States, in Esthonia or elsewhere, and that if requested by the Secretary of the Treasury of the United States, it will use its good offices to secure the listing of the bonds on such stock exchanges as he may request.

9. Cancellation and Surrender of Obligations. — Upon the execution of this Agreement, the payment to the United States of cash in the sum of $ 1,441.88 as provided in paragraph 1 of this Agreement and the delivery to the United States of the $ 13,830,000 principal amount of bonds of Esthonia first to be issued hereunder, together with satisfactory evidence of authority for the execution of this Agreement and the bonds on behalf of Esthonia by its Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary at Washington, or by its other duly authorized representative, the United States will cancel and surrender to Esthonia, at the Treasury of the United States in Washington, the obli-

10. Teadaandeb. Iga teadaannet, nõuet wõi nõusolekuawalduſt Ühisriikide Waraameti Sekretäri allkirjaga tuleb lugeda ja wastu wõtta Ühisriikide teadaandena, nõudena wõi nõusolekuawalduſena, ning teda tuleb pidada küllaldaſeks, kui ta on üle antud Eesti Saatkonnas Waſhingtonis wõi Rahaministeeriumis Tallinnas; samuti loetakſe küllaldaſeks iga teadaannet, nõuet wõi walikut Eestilt wõi Eesti poolt, kui ſee on üle antud Ameerika Saatkonnale Tallinnas wõi Waraameti Sekretärile Ühisriikide Waraametis Waſhingtonis, Ühisriigid wõiwad oma äranägemiſe järele loobuda mõneſt teadaandeſt, mis käesolewas nõutud, kuid iga niiſugune loobumine peab olema kirjalik ning ei wõi laieneda wõi mõju awaldada mõne järgnewa teadaande peale, wõi kitſendada Ühisriikide õiguſt käesolewa põhjal mingiſuguſt teadaannet nõuda.

11. Seadustes ettenähtud nõudmiste täitmine. Eesti annab teada ja tunnistab, et käesolewa kokkuleppe allakirjutamine ja wastastikune üleandmine on olnud kõikipidi tarwiliſelt wolitatud ning et kõik toimingud, tingimuſed ja ſeaduslikud worminõuded, mis pidid olema täidetud enne ſelle kokkuleppe ſõlmimiſt ja wõlakohuſtuſte wäljaandmiſt käesolewa põhjal, on täidetud, nagu ſee nõutud Eesti ſeadustes ja nendele wastawalt.

12. Algkirjad. Käesolew kokkulepe kirjutakſe alla kahes algekſemplaaris, miſſugusteſt kumbki omab algkirja jõu ja mõju.

Mille tõenduſeks Eesti on laſknud käesolewa kokkuleppe allakirjutada, Eesti nimel, oma Erakorraliſe Saadiku ja Täiswoliliſe Miniſtri poolt Waſhingtonis, kes ſelleks tarwiliſelt wolitatud, ſel tingimuſel siiski, et ta Riigikogu kinnitamiſele allub, ning Ühisriigid ſamal wiiſil on laſknud käesolewa kokkuleppe allakirjutada, Ühisriikide nimel, Waraameti Sekretäri kui Ilmaſõja Wäliswõlgade Kommiſjoni eſimehe poolt, Preſidendi heakſiitmiſel, ſel tingimuſel siiski, et ta Kongreſſi heakſkiitmiſele allub, wastawalt 9. weebruaril 1922 heakſkiidetud Kongreſſi-Aktile, mis täiendatud 28. weebruaril 1923 wastuwõetud Kongreſſi-Aktiga, ning teiſt kordſelt täiendatud 21. jaanuaril 1925 wastuwõetud Kongreſſi-Aktiga, — kõik ülalpool eſimeſena ſiſſekirjutatud kuupäewal ja aastal.

gations of Esthonia in the principal amount of $ 13,999,145.60 described in the preamble to this Agreement.

10. Notices. — Any notice, request, or consent under the hand of the Secretary of the Treasury of the United States, shall be deemed and taken as the notice, request, or consent of the United States, and shall be sufficient if delivered at the Legation of Esthonia at Washington or at the office of the Minister of Finance in Tallinn; and any notice, request, or election from or by Esthonia shall be sufficient if delivered to the American Legation at Tallinn or to the Secretary of the Treasury at the Treasury of the United States in Washington. The United States in its discretion may waive any notice required hereunder, but any such waiver shall be in writing and shall not extend to or affect any subsequent notice or impair any right of the United States to require notice hereunder.

11. Compliance with Legal Requirements. — Esthonia represents and agrees that the execution and delivery of this Agreement have in all respects been duly authorized and that all acts, conditions, and legal formalities which should have been completed prior to the making of this Agreement and the issuance of bonds hereunder have been completed as required by the laws of Esthonia and in conformity therewith.

12. Counterparts. — This Agreement shall be executed in two counterparts, each of which shall have the force and effect of an original.

In witness whereof Esthonia has caused this Agreement to be executed on its behalf by its Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary at Washington, thereunto duly authorized, subject, however, to the approval of the State Assembly, and the United States has likewise caused this Agreement to be executed on its behalf by the Secretary of the Treasury, as Chairman of the World War Foreign Debt Commission, with the approval of the President, subject, however, to the approval of Congress, pursuant to the Act of Congress approved February 9, 1922, as amended by the Act of Congress approved February 28, 1923, and as further amended by the Act of Congress approved January 21, 1925, all on the day and year first above written.

Eesti Wabariik:

A. Piip,
Erakorraline Saadik ja
Täiswoliline Minister.

Ameerika Ühisriigid:

Ilmasõja Wäliswõlgade Kommisjoni eest:

A. W. Mellon,
Waraameti Sekretär ja
Kommisjoni Esimees.

Heaks kiitnud:

Calvin Coolidge,
President.

The Republic of Esthonia,

By A. Piip,
Envoy Extraordinary and
Minister Plenipotentiary.

The United States of America,
For the World War Foreign Debt
Commission:

By A. W. Mellon,
Secretary of the Treasury and
Chairman of the Commission.

Approved:

Calvin Coolidge,
President.

Kawa A.

(Wõlakohustuse worm.)

Eesti Wabariik.

$ Nr.

Eesti Wabariik, käesolewas allpool Eestiks nimetatud, kohustub, saadud wäärtuste wastu, maksma Ameerika Ühisriikide Walitsusele, käesolewas allpool Ühisriikideks nimetatud, või kellele nad käsiwad, 15. detsembril summa dollari ($), ja nimetatud põhisumma peale intressi maksma pooleaasta wiisi, iga aasta 15. juunil ja 15. detsembril, taksiga kolm protsenti aastas arwates 15. detsembrist 1922 kuni 15. detsembrini 1932, ja pärast seda taksiga kolm ja pool protsenti aastas kuni käesolew põhisumma on tasutud. Käesolew wõlakohustus on tasutaw, nii põhisumma kui intresside suhtes, Ameerika Ühisriikide kuldrahas praeguse wäärtuse järele, või, Eesti waliku järele, wähemalt kolmekümnepäewase etteteatamisega Ühisriikidele, mingisugustes Ühisriikide wõlakohustustes, mis wälja antud pärast 6. aprilli 1917 ning mida tuleb wastu wõtta parikursiga ja arwesse wõttes intressi, mis juure kaswanud kuni käesolewa põhjal siindiwa maksmise kuupäewani.

Käesolew wõlakohustus, nii põhisumma kui intresside suhtes, on wabastatud kõigist, ning on tasutaw ilma mahaarwamiseta mingisuguste praeguste wõi tulewaste maksude ja muude awalikkude koormatuste arwel, mis peale pandud Eesti riigi poolt wõi tema wolitusel wõi mõne riikliku ehk kohalise ametiwõimu poolt Eesti Wabariigi piirides, kes maksustamiseks õigustatud, kui, ning nii kaua kui, ja selles ulatuses kui käesolewa wõla-

Exhibit A.

(Form of Bond.)

The Republic of Esthonia.

$ No.

The Republic of Esthonia, hereinafter called Esthonia, for value received, promises to pay to the Government of the United States of America, hereinafter called the United States, or order, on December 15, , the sum of Dollars ($), and to pay interest upon said principal sum semiannually on June 15 and December 15 in each year, at the rate of three per cent a year from December 15, 1922, to December 15, 1932, and at the rate of three and one-half per cent a year thereafter until the principal hereof shall have been paid. This bond is payable as to both principal and interest in gold coin of the United States of America of the present standard of value, or, at the option of Esthonia, upon not less than thirty days' advance notice to the United States, in any obligations of the United States issued after April 6, 1917, to be taken at par and accrued interest to the date of payment hereunder.

This bond is payable as to both principal and interest without deduction for, and is exempt from, any and all taxes and other public dues, present or future, imposed by or under authority of Esthonia or any political or local taxing authority within the Republic of Esthonia, whenever, so long as, and to the extent that, beneficial ownership is in (a) the Government of the United

kohustuse tulusaajaks omanikuks on (a) Ühisriikide Valitsus, (b) isik, firma või selts, kes asub väljaspool Eestit, ei ole Eestis domitsileeritud ja kellel Eestis ei ole harilikku asukohta, või (c) aktsiaselts, mis ei ole mitte Eesti seaduste põhjal asutatud. Käesolewa wõlakohustuse põhisumma ja intressid tuleb tasuda Ühisriikide Waraametis Washingtonis, D. C., või, Ühisriikide Waraameti Sekretäri walikul, New-Yorgi Federal Reserve Bank'as.

Käesolew wõlakohustus on wälja antud Eesti ja Ühisriikide wahelise kokkuleppe põhjal 28. oktoobrist 1925, millele see wõlakohustus alistub ning mille juure käesolewaga juhatatakse.

Mille tõenduseks Eesti on lasknud käesolewa wõlakohustuse enda nimel alla kirjutada Washingtoni linnas, Columbia Distriktis, oma Washingtonis, kes selleks tarwilisel wõlitatud, niiwiisi, nagu oleks allakirjutamine sündinud 15. detsembril 1922.

Eesti Wabariik.

States, (b) a person, firm, or association neither domiciled nor ordinarily resident in Esthonia, or (c) a corporation not organized under the laws of Esthonia. This bond is payable as to both principal and interest at the Treasury of the United States in Washington, D. C., or at the option of the Secretary of the Treasury of the United States at the Federal Reserve Bank of New York.

This bond is issued under an Agreement dated October 28, 1925, between Esthonia and the United States, to which this bond is subject and to which reference is hereby made.

In witness whereof, Esthonia has caused this bond to be executed in its behalf at the City of Washington, District of Columbia, by its at Washington, thereunto duly authorized, as of December 15, 1922.

The Republic of Esthonia:
By

Nr. 75. Riigikogu poolt 25. märtsil 1926. a. wastuwõetud

Eesti ja Läti waheliſe kalakaitſe ja kalaasjanduſe korraldamiſe konwentſiooni kinnitamiſe ſeadus.*)

§ 1. Eesti ja Läti waheline kalakaitſe ja kalaasjanduſe korraldamiſe konwentſioon, mis alla kirjutatud Riias 28. oktoobril 1925, tunnustatakſe kinnitatuks.

§ 2. Konwentſiooni prantſuskeelne tekſt eestikeelſe tõlkega awaldatakſe ühes käesolewa ſeaduſega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu eſimees A. Rei.

Abiſekretäär L. Raudkepp.

Eesti ja Läti waheline kalakaitſe ja kalaasjanduſe korraldamiſe konwentſioon.

Eesti Wabariigi Walitſus ja Läti Wabariigi Walitſus, tunnuſtades ſoowitawaks korraldada ühiſtel alustel kalaasjanduſe ja kalakaswatuſe arendamiſt, otſuſtaſid sõlmida Eesti-Läti waheliſe kalakaitſe ja kalaasjanduſe korraldamiſe konwentſiooni, milleks määraſid oma eſitajateks:

Eesti Wabariigi Walitſus:

Härra Julius Seljamaa, Eesti Erakorraliſe Saadiku ja Täiswoliliſe Miniſtri Riias,

Läti Wabariigi Walitſus:

Härra M. Gailits'i, Põllutööminiſtri,

keſ peale oma heas ja nõutud korras leitud wolituſte eſitamiſt kokku leppiſid järgmiſte eeskirjade kohta:

Artikkel 1.

Kõrged Lepinguoſalised kohuſtuwad oma territooriumil keelama järgmiſte kalaliikide püüki, alalhoidmiſt, ümbertöötamiſt, wedu ja kauplemiſt, kui kala pikkus, mõõtes nina otſaſt ſabaoimu lõpuni, on wähem kui:

Convention entre l'Esthonie et la Lettonie pour la protection des poissons et le règlement de la pêche.

Le Gouvernement de la République Esthonienne et le Gouvernement de la République Lettonne, jugeant bon de régler sur des bases communes le développement de la pêche et de la pisciculture, ont décidé de conclure une Convention pour la protection des poissons et le règlement de la pêche, en désignant à cet effet leurs représentants:

Le Gouvernement de la République Esthonienne:

M. Julius Seljamaa, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire d'Esthonie à Riga,

Le Gouvernement de la République Lettonne:

M. M. Gailits, Ministre de l'Agriculture,

lesquels après s'être communiqué leurs pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Article 1.

Les Hautes Parties Contractantes s'engagent à prohiber sur leur territoire la pêche, la préservation, la préparation, le transport et le commerce des catégories suivantes de poissons, si la longueur du poisson, mesurée de la pointe de la tête jusqu'à l'extrémité de la nageoire caudale, est inférieure aux mesures suivantes:

*) „R. T." nr. 37 — 1926 a.

Lõhe (Salmo Salar, L.) . . . . . 50 sm.
Norjas (Salmo trutta, L.) . . . . . 35 „
Siiad (Coregonus lavaretus, L. et Coregonus maraena maraenoides, Poljakow) . . . . . 30 „

Koha (Lucioperca lucioperca, L.) . . . . . 35 „
Wimm (Vimba vimba, L.) . . . . . 20 „
Säinas (Leuciscus idus, L.) . . . . . 20 „
Lestad (Pleuronectidae) . . . . . 15 „

Samad tingimused käiwad ka wähi (Astacus fluviatilis) kohta, kui wähi pikkus, mõõtes peaaftla otsast kuni sabaoimu keskmise osa lõpuni, on wähem kui 10 sm.

Saumon (Salmo salar L.) . . . . . 50 cm
Truite de mer (Salmo trutta L.) . . . 35 cm
Lavaret (Coregonus lavaretus L. et Coregonus maraena maraenoides Poljakow) . . . . . 30 cm
Sandre (Lucioperca lucioperca L.) . 35 cm
Vimbe (Vimba vimba L.) . . . . . 20 cm
Ide mélanote (Leuciscus idus L.) . . 20 cm
Flet (Pleuronectidae) . . . . . 15 cm

Les mêmes conditions s'appliquent aux écrevisses (Astacus fluviatilis) si la longueur de l'écrevisse, mesurée de la pointe de la tête à l'extrémité du lobe central de la queue est de moins de 10 cm.

Artikkel 2.

Kõrged Lepinguosalised kohustuwad oma wahel kokku leppima lõhe ja norjase püügi, alalhoidmise, ümbertöötamise, kauplemise ja weo minimaalse keeluaja kohta, mis milgi juhtumisel ei wõi lühem olla kui 25. oktoobrist kuni 15. detsembrini. Wähi suhtes peab keeluaeg kestma wähemalt 1. oktoobrist kuni 31. maini.

Article 2.

Les Hautes Parties Contractantes s'engagent à convenir du temps minimum des prohibitions de la pêche, de la préservation, de la préparation, du commerce et du transport du saumon et de la truite de mer, lequel temps minimum ne peut être inférieur à la durée du 25 octobre au 15 décembre. Relativement à l'écrevisse le temps de prohibition doit s'étendre au moins du 1 octobre au 31 mai.

Artikkel 3.

Lubatud ajal püütud lõhet, norjast ja wähki wõib keeluajal alal hoida, ümber töötada, müüa ja wedada ainult wastawa kontrolli all, milleks ükskõikjalised ja kokkulõlastatud määrused wälja töötab käesolewa konwentsiooni § 7-ga ettenähtud alaline kalaasjanduse kommisjon. Kuni nimetatud määruste wäljatöötamiseni teostatakse kontrolli wastawate, kummaski Lepinguosalises riigis makswate määruste kohaselt.

Article 3.

En temps prohibé la préservation, la préparation, le commerce et le transport du saumon, de la truite et de l'écrevisse pêchés en temps permis, ne peut avoir lieu que sous un contrôle, pour lequel des règles détaillées et unifiées sont élaborées par la Commission permanente de pêche, prévue par l'article 7 de la présente Convention.

Jusqu'à l'élaboration des règles susmentionnées le contrôle sera exercé conformément aux règlements respectifs en vigueur dans chacune des Hautes Parties Contractantes.

Artikkel 4.

Teadusliku otstarbel ja uurimusteks kalakaswatuse alal wõib kumbki Kõrge Lepinguosaline erandeid teha eeskirjadest, mis sisalduwad käesolewa konwentsiooni 1. ja 2. artiklis.

Kõrged Lepinguosalised kohustuwad samal otstarbel põlgiti hõlbustama kunstlikult sugutatud kalamarja, maimude ja sugukala wahetamist.

Article 4.

Pour des buts scientifiques et pour des recherches relatives à la pisciculture chacune des Hautes Parties Contractantes peut établir des exceptions aux stipulations contenues dans les articles 1 et 2 de la présente Convention.

Les Hautes Parties Contractantes s'engagent à faciliter, dans le même but, par tous les moyens l'échange d'oeufs de poisson fécondés artificiellement, d'alevins et de poissons destinés à propager l'espèce.

Artikkel 5.

Kõrged Lepinguoſalised kohuſtuwad keelama kalapüügil tarwitada müргiliſi, uimaſtawaid wõi lõhkeaineid, ſamuti laſke- ja terariiſtu, mis kalu wäljaſpoolt wõiwad wigaſtada (wäſtrad, ahingad j.m.ſ.).

Kalakaswatuſe ja teaduſe huwides on kinniſte weekogude ſuhtes lubatud ſelleſt artikliſt erandeid teha Walitſuſe loaga.

Artikkel 6.

Kõrged Lepinguoſalised on kohuſtatud abinõuſid leidma ſelleks, et ära hoida kalawete rikkumiſt kahjulikkude ainetega, ära keelates kõigis kalapüügi ſuhtes majanduslikult tähtſates üldkaſutuſes olewates weekogudes ning wetes, mis nendega ühenduſes on, lina-, kanepi- ja nahkade leotamiſt, ja tarwiliſi abinõuſid tarwituſele wõtma, et ära hoida ſinna kahjulikkude raiſkwete laſkmiſt.

Artikkel 7.

Waſtaſtikuſe informatſiooni otſtarbel kalaasjanduſe korraldamiſe ja kalakaitſe asjus ning üksikasjaliſemate määruste wäljatöötamiſeks käesolewa konwentſiooni eesmärkide kättesaamiſeks, moodustatakſe alaline kalaasjanduſe komisjon, mõlema riigi esitajateſt wõrdſel arwul.

Komisjoni kokkukutſumiſe algatusõigus kuulub kummagi Kõrge Lepinguoſaliſe Walitſuſele, kuna komisjon kokku astub kordamiſi kummagi Riigi territooriumil.

Komisjoni otſuſed kinnitatakſe Kõrgete Lepinguoſaliſte Walitſuſte poolt ja astuwad jõuſſe kohe pärаſt nende kinnitamiſt.

Artikkel 8.

Käesolew konwentſiioon tuleb ratifitſeerida. Ratifikatſioonikirjade wahetamine ſünnib Riias. Konwentſioon astub jõuſſe ratifikatſioonikirjade wahetamiſe päewaſt ja jääb maksma määramata ajaks.

Konwentſiooni wõib makswuſetaks tunnuſtada kummagi Kõrge Lepinguoſaliſe ſoowil, kuna üleſütlemine peab ſündima üks aasta ette.

Article 5.

Les Hautes Parties Contractantes s'engagent à prohiber l'application à la pêche des substances vénéneuses, engourdissantes ou explosives, ainsi que des armes à feu et des instruments de harponnage (fouines etc.) pouvant blesser les poissons à l'extérieur.

Pour les eaux fermées dans chaque cas particulier des exceptions sont admises à cet article avec l'autorisation du Gouvernement pour des buts intéressant la pisciculture et la science.

Article 6.

Les Hautes Parties Contractantes s'engagent à trouver les moyens d'éviter l'endommagement des poissons par des substances nuisibles en prohibant le rouissage du lin, du chanvre et des cuirs dans toutes les eaux ouvertes ayant une importance économique pour la pêche et dans les eaux qui communiquent avec celles-ci, ainsi qu'à prendre les mesures nécessaires pour prévenir le déversement dans ces eaux des égouts nuisibles.

Article 7.

Pour information réciproque sur le règlement de la pêche et sur la protection des poissons et pour élaboration de règles plus détaillées à l'effet de réaliser les buts de la présente Convention, une Commission permanente de pêche est constituée qui est composée de représentants, à base de parité, des deux Etats.

L'initiative de la convocation de la Commission appartient au Gouvernement de chacune des Hautes Parties Contractantes, mais la Commission se réunit tour à tour sur le territoire de chaque Etat.

Les décisions de la Commission sont confirmées par les Gouvernements des Hautes Parties Contractantes et entrent en vigueur aussitôt après leur confirmation.

Article 8.

La présente Convention sera ratifiée. L'échange des instruments de ratification aura lieu à Riga. La Convention entrera en vigueur à partir de la date de l'échange des documents de ratification et restera en vigueur pendant une durée indéterminée.

La Convention peut être révoquée sur le désir de chacune des Hautes Parties Contractantes, la dénonciation devant avoir lieu une année d'avance.

Selle tõenduseks on eelnimetatud täiswolinikud käesolevale konventsioonile alla kirjutanud.

Tehtud Riias, kahes eksemplaaris, 28. oktoobril 1925.

Jul. Seljamaa. M. Gailits.

En foi de quoi les Plénipotentiaires susnommés ont signé la présente Convention.

Fait à Riga, en double exemplaire, le 28 octobre 1925.

Jul. Seljamaa. M. Gailits.

Lõpuprotokoll.

Alustades Eesti ja Läti vahelise kalakaitse ja kalaasjanduse korraldamise konventsiooni allakirjutamisele, leppisid mõlema riigi täiswolinikud kokku järgmiste eeskirjade kohta:

Art. art. 1., 2., 3. ja 5. kohta.

On kokku lepitud, et nimetatud artiklite määrused ei piira kummagi Kõrge Lepinguosalise õigust maksma panna valjemaid ja ükskõiksemaid määrusi kui käesolewa konventsiooni omad.

Art. art. 5. ja 6. kohta.

„Kinniste wete" nime all on mõistetud neid weekogusid, mis ei ole ühenduses teistega ja mis on ühe ainsa füüsilise ehk juriidilise isiku omanduseks. Kõik teised weekogud arwatakse selle konventsiooni mõttes üldkasutuses olewateks (lahtisteks).

Artikkel 7. kohta.

Selles artiklis nimetatud komisjoni ülesannete hulka kuuluwad järgmised punktid:

1. Abinõude äratähendamine, millega kindlustatakse kaladele juurepääs kudepaikadele.
2. Keelupiirkondade kindlaksmääramine üldkasutuses olewates weekogudes.
3. Kontrollmääruste wäljatöötamine, mis korraldaks lubatud ajal püütud lõhe ja wähi alalhoidmist, ümbertöötamist, kauplemist ja wedu keelu ajal.
4. Määruste wäljatöötamine sääraste tammide ehitamise wastu, mis takistawad kalade läbipääsu kudepaikadele.
5. Määruste wäljatöötamine kalade kaitseks kudepaikadel.

Protocole de clôture.

En procédant à la signature de la Convention entre l'Esthonie et la Lettonie, pour la protection des poissons et le règlement de la pêche les plénipotentiaires des deux Etats sont convenus des dispositions suivantes:

ad art. 1, 2, 3 et 5.

Il est entendu que les dispositions des articles mentionnés ne restreignent pas le droit de chacune des Hautes Parties Contractantes de promulguer des règles plus rigoureuses et plus détaillées que celles de la présente convention.

ad art. 5 et 6.

On désigne sous le nom d'eaux fermées celles qui ne communiquent pas avec d'autres et qui sont la propriété d'une seule personne physique ou juridique. Toutes les autres eaux, dans le sens de cette Convention, sont considérées comme ouvertes.

ad art. 7.

Dans la tâche de la Commission mentionnée à cet article entrent les points suivants:

1. Elaboration des mesures pour assurer aux poissons l'accès aux frayères.
2. Détermination des espaces de prohibition dans les eaux servant à l'usage général.
3. Elaboration des mesures de contrôle réglant la préservation, la préparation, le commerce et le transport en temps prohibé du saumon et de l'écrevisse pêchés en temps permis.
4. Elaboration des règles contre la construction excessive des digues empêchant le passage des poissons aux frayères.
5. Elaboration des règles de protection des poissons aux frayères.

6. Lõhe, norjase ja siia maimude weekogudesse laskmise kokkukõlastamine ja igal aastal weekogudesse lastawate maimude arwu kindlaksmääramine.

7. Määruste wäljatöötamine wõitlemiseks wete rüwetamise wastu.

8. Ratsionaalse ja teaduslikult põhjendatud kalakaswatuse plaani wäljatöötamine piiriwete jaoks.

9. Teaduslikkude uurimuste tarbeks tarwituselewõetawate abinõude kokkukõlastamine.

10. Kalaasjanduse statistika organiseerimise tööde kokkukõlastamine.

Selle tõenduseks on mõlema riigi täiswolinikud käesolewale protokollile alla kirjutanud.

Tehtud Riias, kahes eksemplaaris, 28. oktoobril 1925.

Jul. Seljamaa. M. Gailits.

6. Coordination du lâchage des alevins du saumon, de la truite de mer et du lavaret ainsi que détermination de la quantité d'alevins destinés au lâchage chaque année.

7. Elaboration des mesures pour la lutte contre la souillure des eaux.

8. Elaboration du plan de pisciculture sur des bases rationnelles et scientifiques dans les eaux limitrophes.

9. Coordination des mesures pour les recherches scientifiques.

10. Coordination des travaux pour l'organisation de la statistique de la pêche.

En foi de quoi les plénipotentiaires ont signé le présent protocole.

Fait en double exemplaire, à Riga, le 28 octobre 1925.

Jul. Seljamaa. M. Gailits.

Nr. 59. Riigikogu poolt 25. märtsil 1926. a. wastuwõetud

Eesti ja Soome waheliste merialuste kaablite korrashoidmise ja kasutamise lepingu kinnitamise seadus.*)

§ 1. Leping Eesti ja Soome wahel Eesti ja Soome waheliste merialuste kaablite korrashoidmise ja kasutamise kohta, samuti ka nende kaablite abil toimetatawa telegraafilise ja kaugekõnelise läbikäimise kohta Eesti ja Soome wahel, mis algkirjas mõlema riigi walitsuswoliniikide poolt Helsingis aprillikuu kahekümnendal päewal, ükstuhat ühekssada kahekümne wiiendal aastal alla kirjutatud, tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Lepingu ja tema juurde kuuluwa lõpuprotokolli eesti-, soome- ja rootsikeelsed tekstid awaldatakse ühes käesolewa seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees A. Rei.

Abisekretäär L. Raudkepp.

Leping Eesti ja Soome waheliste merealuste kaablite korrashoidmise ja kasutamise kohta, samuti ka nende kaablite abil toimetatawa telegraafilise ja kaugekõnelise läbikäimise kohta Eesti ja Soome wahel.

Eesti Wabariigi Walitsus ühelpoolt ja Soome Wabariigi Walitsus teiselpoolt, soetudes Helsingis 29. oktoobril 1921 aastal sõlmitud lepingule Eesti ja Soome waheliste merealuste kaablite omamisõiguse kohta, otsustasid lepingu äramuutmiseks, mis sõlmitud Helsingis 29. oktoobril 1921 aastal Eesti ja Soome waheliste merealuste kaablite korrashoidmise ja kasutamise kohta, samuti ka nende kaablite abil toimetatawa telegraafilise ja kaugekõnelise läbikäimise kohta Eesti ja Soome wahel, sõlmida uue lepingu nimetatud kaablite korrashoidmise ja kasutamise, samuti nende kaablite abil toimetatawa telegraafilise ja kaugekõnelise läbikäimise

Sopimus Suomen ja Eestin välisten merenalaisten kaapelien kunnossapidosta ja käytöstä sekä näitten kaapelien välityksellä tapahtuvasta sähkösanomaja puhelinliikenteestä Suomen ja Eestin välillä.

Suomen Tasavallan Hallitus ja Eestin Tasavallan Hallitus ovat, nojautuen 29 päivänä lokakuuta 1921 Helsingissä solmittuun sopimukseen Suomen ja Eestin välisten merenalaisten kaapelien omistusoikeudesta, päättäneet muuttaa 29 päivänä lokakuuta 1921 Helsingissä solmitun sopimuksen Suomen ja Eestin välisten merenalaisten kaapelien kunnossapidosta ja käytöstä sekä näitten kaapelien välityksellä tapahtuvasta sähkösanoma- ja puhelinliikenteestä Suomen ja Eestin välillä, ja solmia uuden sopimuksen näitten kaapelien kunnossapidosta ja käytöstä

Fördrag angående underhållet och nyttjandet av de finsk-estniska undervattenskablarna samt rörande förmedlingen av telegram- och telefontrafik medels dessa kablar emellan Finland och Estland.

Republiken Finlands Regering och Regeringen i Republiken Estland hava, stödjande sig på det i Helsingfors den 29 oktober 1921 avslutade fördraget om äganderätten till undervattenskablarna emellan Finland och Estland, beslutit förändra det i Helsingfors den 29 oktober 1921 avslutade fördraget angående underhållet och nyttjandet av undervattenskablarna emellan Finland och Estland samt rörande förmedlingen av telegram- och telefontrafik medels dessa kablar emellan Finland och Estland, och avsluta ett nytt fördrag om underhållet och nyttjandet av dessa kablar även-

*) „R. T." nr. 33 — 1926 a.

tingimuste kohta ning määrasid selle jaoks oma wolinikkudeks:

sekä niistä ehdoista, joilla näillä kaapeleilla välitettävä lennätin- ja puhelinliikenne on suoritettava, ja ovat tässä tarkoituksessa täysivaltaisiksi edustajikseen määränneet,

som om de villkor på vilka telegram- och telefontrafiken å dessa kablar bör befordras samt hava i detta syfte till sina befullmäktigade ombud utsett,

Eesti Wabariigi Walitsus:

Erakorralise Saadiku ja täieõiguslise Ministri Helsingis Aleksander Hellat'i.

Suomen Tasavallan Hallitus:

Filosofianmaisteri Erik Anders Bergin.

Republiken Finlands Regering:

Filosofiemagister Erik Anders Berg.

Soome Wabariigi Walitsus:

Filosoofia magistri Erik Anders Berg'i.

Eestin Tasavallan Hallitus:

Eestin erikoislähettilään ja täysivaltaisen ministerin Helsingissä Alexander Hellat'in.

Republiken Estlands Regering:

Estlands utomordentliga sändebud och befullmäktigade minister i Helsingfors Alexander Hellat.

Pärast heas ning tarwilises korras leitud wolituste wastastikku läbiwaatamist leppisid wolinikud kokku järgmiste artiklite kohta.

Esitettyään toisilleen hyvässä ja asianmukaisessa muodossa oleviksi havaitut valtakirjansa ovat valtuutetut sopineet seuraavista artikloista:

Efter utväxling av sina i god och behörig form befunna fullmakter, hava de befullmäktigade ombuden sig emellan överenskommit om följande artiklar:

Artikkel I.

Eesti ja Soome telegrafiwalitsused määrawad omawahelisel kokkuleppel kindlaks, missuguseid kaableid tuleb tarwitada telegrafeerimiseks, kaugekõnelemiseks wõi üheajaliseks telegrafeerimiseks ja kaugekõnelemiseks.

I artikla.

Suomen ja Eestin lennätinhallitukset päättävät keskenäisellä sopimuksella, mitä kaapeleita on käytettävä sähkösanomien, puhelujen tai samalla kertaa sähkösanomien ja puhelujen välitykseen.

Artikel I.

Telegrafförvaltningarna i Finland och Estland besluta genom ömsesidig överenskommelse, vilka kablar skola användas till förmedling av telegram, vilka till förmedling av telefonsamtal samt vilka till förmedling av såväl telegram- som telefonsamtal.

Artikkel II.

Mõlemate lepinguosaliste riikide telegrafiwalitsused muretsewad ja peawad korras tarwilised kaablite mõõtmise aparaadid ning muud tarwilikud abinõud.

II artikla.

Molempien sopimusvaltioiden lennätinhallituksien on hankittava tarvittavat kaapelimittauskoneet ja muut välttämättömät laitteet sekä pidettävä ne kunnossa.

Artikel II.

De båda kontraherande staternas telegrafförvaltningar äga anskaffa nödiga kabelmätningsinstrument och andra erforderliga apparater samt underhålla dem.

Artikkel III.

Kaablite wigastuse puhul koraldawad Eesti ja Soome telegrafiwalitsused tarwilisi kaabli mõõtmisi wigastuskoha selgita-

III artikla.

Kaapelien vikaantuessa on Suomen ja Eestin lennätinhallituksien toimeenpantava tarvittavat kaapelimittauk-

Artikel III.

I fall av kabelskada böra telegrafförvaltningarna i Finland och Estland vidtaga nödiga kabelmätningar i och

miſeks, kõrwaldawad, wastawal korral, rikke ning teatawad teineteiſele möötmiſe tagajärgedeſt kui ka ettewõetud paranduſeſt.

Artikkel IV.

Kumbki telegrafiwalitſus kannab hoolt ſelle kaablite poole kordaſeadmiſe, korrashoidmiſe ja paranduſe eeſt, mis temapoolſele kaldale wälja tulewad. Mainitud tööde läbi tekkinud kulud taſutakſe mõlema riigi poolt wõrdſetes oſades, nii et Eeſti taſub poole ſellekohaſteſt Soome kuludeſt ja Soome poole Eeſti analoogiliſteſt kuludeſt. Kummalgi telegrafiwalitſuſel on õigus mainitud tööde juures ennaſt eſitada lasta, kuid tööde toimepanemiſt ei tohi ſarnaſe eſitaja ootamiſel mitte edaſi lükata.

Nende wäljaminekute kohta mõlemalpool kokkuſeatud arwete wõrdlemine ja ſaldo taſumine ſünnib iga aasta detſembri kuul.

Artikkel V.

Maa ja õhu telegrafi- ning kaugekõnejuhete korraſtuskulud, miſſuguſed juhed kaableid ühendawad wastawate telegrafi- ehk kaugekõneaſutustega, ſamuti ka kaablite otſade üheſt kohaſt teiſe ümberpaigutamiſe kulud kannab kummagi lepinguoſaliſe riigi telegrafiwalitſus omal poolel, ilma et teine lepinguoſaline nendeſt kuludeſt oſa wõtaks.

set vikaantumispaikan selvillesaamiseksi sekä kysymykseen tulevissa tapauksissa korjattava viat ja on heidän ilmoitettava toinen toiselleen sekä mittaukset että toimeenpantujen korjausten tulokset.

IV artikla.

Kumpikin molemmista lennätinhallituksista pitää huolta rannikoltaan lähtevän kaapelipuoliskon kuntoonsaattamisesta, kunnossapidosta ja korjauksesta. Mainituista töistä aiheutuvat kulut jaetaan tasan, niin että Suomi suorittaa puolet Eestille täten aiheutuneista menoista ja Eesti puolet Suomelle täten aiheutuneista menoista. Kummallakin lennätinhallituksella on oikeus lähettää edustajansa yllämainittuihin töihin. Töiden suoritusta ei kuitenkaan sellaisen edustajan odottamisen vuoksi saa siirtää tuonnemmaksi.

Näistä menoista molemmilla puolilla laaditut laskut verrataan ja saldo suoritetaan vuosittain joulukuun kuluessa.

V artikla.

Menot kaapeleita vastaaviin lennätin- tai puhelintoimistoihin yhdistävien lennätin- ja puhelinlinjojen maa- ja ilmajohtojen kunnossapidosta, samoinkuin kaikki merenalaisten kaapelipäiden siirrosta toisesta paikasta toiseen aiheutuvat kustannukset suorittaa kummankin sopimusmaan lennätinhallitus omalla puolellaan toisen sopimusmaan ottamatta osaa näihin menoihin.

för skadans lokaliserande, samt i förekommande fall vidtaga åtgärder för skadans avhjälpande, och äga desamma underrätta varandra om resultatet såväl av mätningarna som av de vidtagna reparationerna.

Artikel IV.

Envar av de båda telegrafförvaltningarna äger draga försorg om iståndsättandet, underhållet och reparationerna av den kabelhälft som utlöper vid dess kust. Av nämnda arbeten förorsakade utgifter fördelas jämnt, sålunda att Finland- och luftledningar, vilka förena telefonstationer, såväl som alla på grund av förläggningen av kabeländar från en ort till en annan föranledda utgifter bestridas av båda de kontraherande ländernas telegrafförvaltningar var för sitt område, utan att det andra kontraherande landet deltager i gäldandet av dessa kostnader.

De på grund av dessa utgifter å ömse sidor uppgjorda räkningarna jämföras och saldobeloppen likvideras årligen inom december månad.

Artikel V.

Kostnaderna för underhållet av telegraf- eller telefonlinjernas respektive land- och luftledningar, vilka förena kablarna med motsvarande telegraf- eller telefonstationer, såväl alla på grund av förläggningen av kabeländar från en ort till en annan föranledda utgifter bestridas av båda de kontraherande ländernas telegrafförvaltningar var för sitt område, utan att det andra kontraherande landet deltager i gäldandet av dessa kostnader.

Artikkel VI.

Tallinna ja Helsingi telegrafikontorid toimetawad telegrammide wahetamist töörohkuse järele kas Morse, Hughesi ehk mingi teise süsteemi aparaatide abil. Telegrammide wahetus sünnib wahetpidamata ööpäewa jooksul.

VI artikla.

Helsingin ja Tallinnan lennätinkonttorit välittävät sähkösanomat käyttäen joko Morse-, Hughes- tai jotakin muuta konetta riippuen liikenteen vilkkaudesta. Sähkösanomia välitetään lakkaamatta läpi vuorokauden.

Artikel VI.

Telegrafkontoren i Helsingfors och Reval befordra telegrammen med användande av Morse-, Hughes- eller någon annan apparat, beroende av trafikens intensitet. Telegrammen förmedlas utan avbrott dygnet om.

Artikkel VII.

Telegrafeerimisel tarwitatawa elektriwoolu pinge määratakse kindlaks kokkuleppel mõlemate telegrafiwalitsuste wahel.

VII artikla.

Molemmat lennätinhallitukset sopivat sähköttämiseen käytettävän sähkövirran voimakkuudesta.

Artikel VII.

De båda telegrafförvaltningarna överenskomma sig emellan om styrkan av den elektriska ström, som vid telegrafering bör användas.

Artikkel VIII.

Kaablitel wahetatakse mõlemate lepinguosaliste riikide wahel nii terminaal- kui ka transiittelegramme.

VIII artikla.

Kaapeleitse välitetään sekä molempien sopimusvaltioiden keskenäisiä sähkösanomia että myös kauttakulkusähkösanomia.

Artikel VIII.

Genom kablarna frambefordras de båda kontraherande staternas såväl ömsesidiga telegram som och transitotelegram.

Artikkel IX.

Kaablite kaudu Eesti ja Soome wahel wahetatawate terminaal- ja transiittelegrammide eest wõetakse peale wastawate terminaal- ja transiitmaksude weel kaablimaksu. Kaablimaksu suuruse üle lepiwad lepinguosaliste riikide walitsused omawahel kokku.

See maks jaotatakse mõlema maa wahel ühewõrdselt, wäljaarwatud juhtumised, mil mõlemate riikide walitsused on kokkuleppinud teistsuguse jaotuse kohta.

Kui üks Eesti sihitusteedest telegrammide wahetamiseks Eesti ja Rootsi, Eesti ja Norra, Eesti ja Taani, Eesti ja Inglismaa, Eesti ja Saksamaa wahel kujuneb mingisuguselt põhjusel odawamaks, kui transiittee Soome kaudu, siis alandatakse kaablimaks wastawalt taksi ühtlusta-

IX artikla.

Kaapeleitse Suomen ja Eestin välillä välitettävistä terminaali- ja kauttakulkusähkösanomista kannetaan, paitsi vastaavia terminaali- ja kauttakulkumaksuja, kaapelimaksu, jonka suurudesta sopimusvaltioiden hallitusten on sovittava.

Tämä maksu jaetaan molempien maiden kesken tasan, paitsi niissä tapauksissa, joissa molempien valtioiden hallitukset ovat sopineet toisellaisesta jaosta.

Jos joku Eestin liikenneteistä sähkösanomavaihdossa Eestin ja Ruotsin, Eestin ja Norjan, Eestin ja Tanskan, Eestin ja Englannin, Eestin ja Saksan välillä jostakin syystä muodostuisi halvemmaksi kuin Suomen kautta, on kaapelimaksu kokonais-

Artikel IX.

För de medels kablarna emellan Finland och Estland frambefordrade terminal- och transitotelegrammen uppbäres, förutom terminal- och transitoavgifter, en kabelavgift, om vars storlek de fördragslutande ländernas Regeringar äga sig emellan överenskomma.

Denna avgift delas i lika delar emellan de båda länderna utom i de fall då bägge staternas regeringar överenskommit om en annan fördelning.

Om någon av befordringsvägarna för den estniska telegramkorrespondensen mellan Estland och Sverige, Estland och Norge, Estland och Danmark, Estland och England, Estland och Tyskland skulle av någon orsak ställa sig billigare än transitvägen

mise otstarbel ehk kaotatakse isegi täielikult.

See maksu alandamine wõi kaotamine sünnib ainult sel juhtumisel, kui wiimane tee küüruse suhtes ebasoodsam ei ole esimesest.

taksan yhdenmukaistuttamiseksi vastaavasti alennettava tai vieläpä poistettava.

Tämä maksun alennus tai poistaminen tulee kysymykseen sillä ehdolla, ettei tämä tie nopeutensa puolesta ole epäsuotuisampi kuin toinen tie.

över Finland, skall kabelavgiften för erhållande av lika totaltaxor i motsvarande grad sänkas eller till och med annulleras.

Denna sänkning eller annullering av avgiften kommer endast under den förutsättningen i fråga, att denna väg med avseende å befordringshastigheten ej är ogynnsammare än den andra.

Artikkel X.

Telegrammide wastastikune wahetamine, arwete pidamine ja õiendamine, saldode tasumine, samuti ka igasugune telegrafiteenistusse puutuw läbikäimine tuleb lepinguosaliste maade telegrafiwalitsuste poolt korraldada makswa rahwuswahelise telegrafiliidu konwentsiooni ja selle juure kuuluwa määrustiku põhjal, niiwõrd kui see kord käesolewas lepingus ei ole teisiti ette nähtud.

X artikla.

Sopimusvaltioiden lennätinhallituksien tulee suorittaa sähkösanomavaihto, tilien laatiminen ja vertaaminen, tilien tasoitus samoinkuin lennätinviranteko, olkoon se mitä laatua tahansa, noudattaen voimassa olevaa kansainvälistä lennätinliittokirjaa ja siihen liittyvän ohjesäännön määräyksiä sikäli kuin tässä sopimuksessa ei ole toisin määrätty.

Artikel X.

Vid förmedling av telegramkorrespondens, upprättande och jämförande av avräkningar, likvidering av skuldbelopp samt vid telegraftjänstgöring, av vad slag den vara må, skola de fördragslutande ländernas telegrafförvaltningar iakttaga bestämmelserna i den gällande internationella telegrafkonventionen och i det därtill bifogade reglementet, såvida i detta fördrag ej annorlunda bestämmes.

Artikkel XI.

Kaugekõnede andmine läbikäimises mõlemate lepinguosaliste maade wahel sünnib Eestis Tallinna kaugekõnejaama ja Soomes riigikeskjaama kaudu Helsingis.

Mõlemad telegrafiwalitsused lepiwad kokku teiste riikide, linnade ja kohtade üle, millede wahel kaugekõned wõimaldatakse.

XI artikla.

Sopimusvaltioiden väliset puhelut välittää Suomessa Helsingissä sijaitseva valtion keskus, Eestissä, Tallinnan ulkolinjakeskus. Lennätinhallitukset sopivat siitä, mihin muihin valtioihin, kaupunkeihin ja paikkakuntiin puheluja voidaan välittää.

Artikel XI.

Telefonsamtalen mellan de fördragslutande staterna förmedlas i Finland genom den i Helsingfors befintliga rikscentralen, i Estland genom interurbana centralen i Reval. Telegrafförvaltningarna överenskomma sig emellan till vilka andra stater, städer och orter samtal kunna förmedlas.

Artikkel XII.

Kõnede andmisega peawad kaugekõnejaamad Tallinnas ja Helsingis awatud olema iga päew kella 8 kuni 24 (Ida-Euroopa aeg).

XII artikla.

Puhelujen välitystä varten tulee puhelinkeskuksien sekä Helsingissä että Tallinnassa olla päivittäin auki 8—24 itäeurooppalaisen ajan mukaan.

Artikel XII.

För förmedling av telefonsamtal böra telefoncentralerna såväl i Helsingfors som i Reval hållas öppna dagligen från kl. 8—24 osteuropeisk tid.

Märkus 1. Kõik enne kella 24 tellitud kõned tuleb mõlemalt

Muistutus 1. Kaikki ennen kello 24 tilatut puhelut

Anmärkning 1. Alla före kl. 24 beställda samtal

poolt anda, enne kui tööd wõib lõpetada.

Märkus 2. Kui tarwilikuks peetakse jaamade lahtioleku aega muuta, wõib see sündida mõlemate telegrafiwalitsuste omawahelisel kokkuleppel.

tulee kuitenkin molemmin puolin välittää ennen viranteon lopettamista.

Muistutus 2. Jos havaitaan välttämättömäksi muuttaa puhelinkeskuksien aukioloaikaa, voivat lennätinhallitukset siitä keskenään sopia.

böra å ömse sidor expedieras före tjänstetidens utgång.

Anmärkning 2. Därest det befinnes nödvändigt att förändra telefoncentralernas tjänstetid, kunna telegrafförvaltningarna därom träffa en överenskommelse.

Artikkel XIII.

Kõne wältuse üksuseks, mille järele maksud arwatakse, on kolmeminutiline katkestamata kõneaeg. Kõne loetakse alganuks sellešt silmapilgušt, mil wäljakutsutud abonent wäljakutsele on wastanud ja liin kõnelemiseks walmis seatud.

Kõnet wõib jätkata üle kolme minuti, kuid mitte üle järgmise kolme minuti. Ainult juhtumisel, kui mingit teišt kõnenõudmišt ei ole, wõib kõne kesta mitu perioodi. Kolm minutit ehk lühemat aega kestnud kõne loetakse maksu mõttes ühekordseks kõneks, kuna üle kolme minuti kestnud kõne arwestatakse kolmeminutiliste kõneükšuste järele.

Riikliste ametiasutuste ja telegrafiwalitsuste esitajate kõnede kestwus on piiramata.

XIII artikla.

Puhelujen perusyksikkönä, jonka mukaan maksut lasketaan, on 3 minuutin keskeymätön puheluaika. Puhelu lasketaan alkaneeksi siitä hetkestä lähtien, jolloin puhuteltava numero vastaa puhujalle ja linja on varattu puhelulle.

Puhelua voidaan jatkaa yli 3 minuutin, mutta ei yli sitä seuraavaa 3 minuutin jaksoa. Ainoastaan siinä tapauksessa, ettei ole muita puhelutilauksia, voidaan sallia puhelun kestävän useampia puheluyksikköjä. Kolme minuuttia tai lyhyemmän ajan kestänyt puhelu lasketaan maksuun nähden yksinkertaiseksi puheluksi, jotavastoin yli kolme minuuttia kestänyt puhelu lasketaan niin moneksi puheluksi, kuinka monta kolmen minuutin jaksoa se sisältää.

Hallitusvirastojen ja lennätinhallituksien edustajain puheluaika on rajoittamaton.

Artikel XIII.

Såsom den samtalsenhet, enligt vilken avgifterna uppbäras, gäller en ostörd period av 3 minuter. Ett samtal anses påbörjat i och med det moment då rekvirenten erhåller svar från den anropade nummern och linjen är reserverad för samtal.

Ett samtal kan utsträckas över 3 minuter men ej utöver därpåföljande period av 3 minuter. Endast i fall andra samtalsbeställningar icke finnas, kan ett samtal fortsättas utöver flere perioder. Med avseende å avgiften beräknas ett samtal som varat tre minuter eller kortare tid såsom enkelt samtal, varemot ett samtal på mer än tre minuter beräknas såsom flere samtal, allt efter det antal perioder om 3 minuter, som det varat.

Tiden för samtal som föras av regeringens ämbetsverk eller av telegrafförvaltningens representanter är obegränsad.

Artikkel XIV.

Kõned liigitatakse järgmiselt:

1) riikliste ametiasutuste kõned;

2) telegrafiasutuste kõned telegrafiteenistuse ja kaugekõnede asjus ning kõnelekutsed;

XIV artikla.

Puhelut luokitellaan seuraavasti:

1) hallitusvirastojen puhelut;

2) lennätinvirastojen puhelut lennätintä ja puhelinta koskevissa asioissa sekä puhelinkutsut;

Artikel XIV.

Samtalen klassificeras på följande sätt:

1) regeringsämbetsverkens samtal;

2) telegrafämbetsverkens samtal i frågor berörande telegrafen eller telefonen och kallelser till apparaten;

3) kiir-erakõned;

4) meteoroloogilised kõned;

5) harilikud erakõned;

6) ajakirjanduse kõned (selle mõiste alla käivad ka teadeteagentuuride kõned).

Peale ülaltähendatud kõnede antakse veel tähtajalisi erakõnesid.

Artikkel XV.

Põhimaks kolmeminutilise hariliku erakõne eest määratakse kindlaks kuldfrankides lepinguosaliste riikide valitsuste omavahelisel kokkuleppel; selle maksu põhjal määratakse kindlaks maks tähtajaliste kõnede, kõnelekutsete, kiir-, ajakirjanduse ja nende kõnede eest, mis üle kolme minuti kestavad. Mõlemate lepinguosaliste maade valitsused lepivad omavahel kokku kaugekõnede eest võetavate maksude jaotamise asjus.

Tähtajaliste erakõnede eest võetakse neljakordne hariliku kõne maks.

Riigi ametiasutuste kõnede eest võetakse maksu samas suuruses kui harilikkude erakõnede eest.

Telegrafi- ja telefoniasutuste ametlikud kõned on maksuvabad.

Kõnelekutsete eest võetakse maksu samas suuruses kui hariliku kolmeminutilise erakõne eest.

Kiir-erakõnede eest võetakse kolmekordne hariliku kõne maks.

Meteoroloogiliste ja ajakirjanduse kõnede eest võetakse pool hariliku erakõne maksust. Ajakirjanduse kõnesid võib pidada kella 21 kuni 24-ni, kui nad on lubatud mõlemate maade telegrafi-telefoniwalitsuste kokkuleppel. Aja-

3) kiireelliset yksityispuhelut;

4) meteorologiset puhelut;

5) tavalliset puhelut;

6) sanomalehtipuhelut (tähän ryhmään kuuluvat myös tietotoimistojen puhelut).

Paitsi yllämainittuja puheluja välitetään vielä yksityisiä aikapuheluja.

XV artikla.

Perusmaksu kolme minuuttia kestävästä tavallisesta yksityispuhelusta sovitaan sopimusvaltioiden hallitusten kesken kultafrangeissa; tämän mukaan lasketaan maksu aikapuheluista, puhelinkutsuista, pika- ja sanomalehtipuheluista sekä kolme minuuttia ylittävistä puheluista. Sopimusmaiden hallitukset sopivat kannettavien puhelumaksujen jaosta.

Yksityisistä aikapuheluista kannetaan tavallisen puhelun nelinkertainen maksu.

Hallitusvirastojen puheluista kannetaan sama maksu kuin tavallisista yksityispuheluista.

Lennätin- ja puhelinvirastojen virkapuhelut ovat maksuttomia.

Puhelinkutsuista kannetaan tavallisen kolmen minuutin yksityispuhelun maksu.

Yksityisistä pikapuheluista kannetaan tavallisen puhelun kolminkertainen maksu.

Meteorologisista- ja sanomalehtipuheluista kannetaan puolet tavallisesta yksityispuhelusta kannettavasta maksusta. Sanomalehtipuheluja, jos ne molempien valtioiden lennätinhallituksien so-

3) privata ilsamtal;

4) meteorologiska samtal;

5) vanliga samtal;

6) press-samtal (till denna kategori hänföras även notisbyråernas samtal).

Utom ovan anförda samtal befordras dessutom privata tidssamtal.

Artikel XV.

Grundavgiften för ett vanligt tre minuters privatsamtal bestämmes av de fördragslutande staternas regeringar i guldfrang; enligt detta belopp beräknas avgiften för ett tidsbestämt samtal, för kallelse till apparaten, för brådskande- och pressamtal samt för samtal vilka räcka över 3 minuter. De fördragslutande staternas Regeringar överenskomma om fördelningen av de fastställda avgifterna.

För privata tidssamtal uppbäres den fyrdubbla avgiften för ett vanligt samtal.

För regeringsämbetsverkens samtal uppbäres samma avgift som för vanliga privatsamtal. Telegraf- och telefonämbetsverkens tjänstesamtal äro avgiftsfria.

För kallelse till apparaten uppbäres samma avgift som för ett vanligt privatsamtal.

För ett privat ilsamtal uppbäres den tredubbla avgiften för ett vanligt samtal.

För meteorologiska- och press-samtal uppbäres hälften av avgiften för vanliga privatsamtal. Press-samtal, därest sådana på grund av överenskommelse emellan de båda staternas telegrafför-

kirjanduſe kõnede keſtwus on piiramata, kui teiſi kõneleda ſoowijaid ei ole; wastaſel korral piiratakſe ajakirjanduſliſe kõne keſtwus poole tunniga. Kõnemakſu arwatakſe ſiiski iga kolme minuti eeſt.

pimuksen mukaan ovat sallittuja, voidaan välittää kello 21—24. Sanomalehtipuhelujen kestämisaika ei ole rajoitettu, ellei ole muita puhelutilauksia; päinvastaisessa tapauksessa rajoitetaan sanomalehtien puheluaika puoleen tuntiin. Puhelumaksu lasketaan kuitenkin kultakin 3 minuutin jaksolta.

valtningar äro tillåtna, kunna förmedlas emellan kl. 21 och 24. Tiden för press-samtal är obegränsad, förutsatt att icke andra samtalsbeställningar finnas; i motsatt fall begränsas tiden för press-samtal att omfatta en halv timme. Avgiften beräknas dock efter antalet perioder om tre minuter.

Artikkel XVI.

Kõnede andmine ſünnib ſelles järjekorras, milles kõned tellitud, kusjuures eesõigus antakſe artikkel XIV tähendatud liigituſele wastawalt. Kõneſid antakſe waheldamiſi Eeſti ja Soome poolt, kui mõlemad telegrafiwalitſuſed ei ole teiſiti kokku leppinud.

Kui kaugekõne ſihtkohaſt wastuſt ei järgne wõi kui kõneſt loobutakſe, enne kui ühendus kõnelemiſeks on korda ſeatud, jääb maks nõudmata.

Kui ühendus tellimiſe kohaſelt kõnelemiſeks walmis ſeatud ja tellija ſeda tarwitada ei ſoowi, tuleb kõnemaks ſiiski taſuda.

On üks lepinguoſalisteſt riikideſt ſõjaſeiſukorras, ſiis antakſe sõjaſe puutuwaid riikliſte ametiaſutuſte kõneſid wiibimata, kateſtades kõiki muid kõneſid.

Kui ſõjawäeliſed ametiwõimud mõlema walitſuſe ühiſe wäljaaſtumiſe puhul ſõjaſ oma tarwitamiſeks kaableid wajawad, antakſe neile ſõjawäelistele ametiwõimudele wiibimata tarwitada üks kaabliſoon telegrafeerimiſeks ja üks kahejooneline kaabel kaugekõnelemiſeks, ilma et tarwituſele tuleks ſelles lepingus ettenähtud taſumaksmiſe kord. Mõlemate rii-

XVI artikla.

Puheluja välitetään siinä järjestyksessä kuin niitä on tilattu ja etuoikeus myönnetään XIV artiklassa mainitun luokituksen mukaan. Puheluja välitetään vuorottain Suomen ja Eestin puolelta, elleivät molemmat lennätinhallitukset ole toisin sopineet.

Jos puhelua varten pyydetty numero ei vastaa tai jos tilattu puhelu peruutetaan, ennenkuin linja on varattu puhelulle, ei maksua kanneta.

Jos linja on tilaajalle varattu puhelua varten eikä kysymyksenalainen henkilö halua käyttää sitä, on puhelumaksu kuitenkin kannettava.

Jos toinen sopimusvaltioista on sodassa, niin välitetään hallitusviraston sotaasioita koskevat puhelut viipymättä, keskeyttäen kaikki muut puhelut.

Jos sotilasviranomaiset molempin valtioiden yhteisesti ottaessa osaa sotaan, tarvitsevat käytettäväkseen kaapeleita, asetetaan sotilasvirastojen käytettäväksi viipymättä yksi kaapelijohto lennätystä ja yksi kaksijohtoinen kaapeli puhelemista varten sovelluttamatta tämän sopimuksen edellyttämiä

Artikel XVI.

Samtal förmedlas i den ordning i vilken de beställts och företrädesrätt beviljas i enlighet med klassifikationen i artikel XIV. Samtalen förmedlas turvis från Finland och turvis från Estland, i fall icke bägge telegrafförvaltningarna fattat någon annan överenskommelse.

Därest svar ej inlöper från nummer till vilken samtal rekvirerats, eller om ett samtal annulleras förrän linjen reserverats för samtal, uppbäres ingen avgift.

Om linjen reserverats för rekvirerat samtal men rekvirenten ej önskar begagna sig av sitt samtal, uppbäres dock samtalsavgift.

Om den ena av de fördragslutande staterna befinner sig i krig, förmedlas regeringsämbetsverkens samtal rörande krigsangelägenheter utan dröjsmål och med avbrytande av alla andra samtal.

Om de militära ämbetsverken, i fall av ett gemensamt uppträdande i krig, önska förfoga över kablarna, ställes ofördröjligen till dessa militärämbetsverks förfogande en kabelåder för telegrafering och en två-ådrig kabel för telefonering utan att avgifterna i detta fördrag till-lämpas. De båda ri-

kide sõjaministeeriumid hoolitsevad kumbki omal poolel kaablite korrashoidmise ja tarviliste parandustе eest. Sõja lõppemisel antakse kaablid viibimata telegrafivalitsustele tagasi.

maksuja. Molempien valtioiden sotaministeriöt pitävät huolen näiden kaapelien kunnossapidosta ja tarvittavista korjauksista, kumpikin omalla puolellaan. Sodan loputtua luovutetaan kaapelit viipymättä lennätinhallituksille takaisin.

kenas krigsministerier hava var på sitt område hand om underhållet och nödiga reparationer av dessa kablar. Efter avslutad fred överlämnas kablarna ofördröjligen åt telegrafförvaltningarna.

Artikkel XVII.

Peavad mõlemate lepinguosaliste maade telegrafivalitsused soovitavaks endi vahel vahetatavate terminaaltelegrammide ja kaugekõnede kohta arveid mitte pidada, siis lõpetatakse nende arvete pidamine.

Muude Eesti ja Soome vahel kaablite kaudu vahetatud telegrammide ja peetud kaugekõnede kohta saatakse kokku mõlemate lepinguosaliste poolt tasumise otstarbel arved iga möödunud kuu eest sellekohaste kontroll-shurnaalide järele.

Maks telegrammide ja kaugekõnede eest märgitakse kontroll-shurnaalidesse kuldfrankides.

Lepinguosaline, kelle kasuks arvete saldo kujuneb, saadab oma kontroll-shurnaalid teisele lepinguosalisele võrdlemiseks. See võrdlemine peab sündima hiljemalt kolme nädala jooksul peale kontroll-shurnaalide kohalejõudmist ja vastavate märkustega varustatud kontroll-shurnaalid tuleb sama aja jooksul tagasi saata.

Juhtumisel, kui kreeditori poolt saadetud arve saldo deebitori arve saldole võrdub või kui mõlemate saldode vahe ei tõuse üle ühe protsendi (1%) kreeditori arves olevast deebeti summast, tasutakse arve ilma võrdlemata.

XVII artikla.

Jos molempien sopimusvaltioiden lennätinhallinnot katsovat suotavaksi lopettaa laskelmien laatimisen molempien maiden välillä vaihdetuista terminaalisähkösanomista ja puheluista, niin lopetetaan näiden laskelmien laatiminen.

Muista Suomen ja Eestin välillä kaapeleilla välitetyistä sähkösanomista ja puheluista laatii kumpikin sopimuspuoli kultakin kuluneelta kuukaudelta vastaavien päiväkirjojen mukaan laskelmia tilityksiä varten.

Sähkösanoma- ja puhelumaksut merkitään päiväkirjoihin kultafrangeissa.

Sopimuspuoli, jonka hyväksi saldo lankeaa, lähettää tarkastuspäiväkirjat toiselle sopimusmaalle tarkastettaviksi. Tämä tarkastus on suoritettava viimeistään kolmen viikon kuluessa päiväkirjojen saapumisesta lukien ja on päiväkirjat, asianomaisilla merkinnöillä varustettuina, lähetettävä takaisin saman ajan kuluessa.

Siinä tapauksessa, että velkojamaan laatimassa laskelmassa esitetty saldo vastaa velallisen maan laskelmassa esitettyä saldoa tai että molempien saldojen eroitus ei ylitä (1%) yhtä prosenttia velkojamaan las-

Artikel XVII.

Om bägge fördragslutande staternas telegrafadministrationer anse det för önskvärt att upphöra med upprättandet av avräkningarna för den mellan de båda länderna förmedlade terminala telegram- och telefonkorrespondensen så avskaffas dessa avräkningar.

För andra medels kabel emellan Finland och Estland förmedlade telegram och telefonsamtal upprätta de båda kontraherande parterna på grund av kontrolljournalen för varje föregående månad avräkningar för möjliggörande av betalning.

Telegram- och telefonavgifterna i journalerna beräknas i guldfrang.

Den av kontrahenterna, för vilken saldot utvisar tillgodohavande, översänder kontrolljournalerna till granskning åt den andra kontrahenten. Denna granskning bör verkställas senast inom tre veckor efter det journalerna emottagits, och böra dessa, försedda med nödig påteckning, inom samma tid återsändas.

I fall saldot i den av det debiterande landet uppgjorda avräkningen överensstämmer med saldot i det krediterande landets avräkning eller om skillnaden emellan de båda saldona ej överstiger (1%) en procent

kelmissa esitetystä velkaerästä, hyväksytään tilit tarkastuksetta.

av saldot i det debiterande landets avräkning, godkännas avräkningarna utan granskning.

Artikkel XVIII.

Wõlataſumine deebitori poolt ſünnib hiljemalt kolme nädala jooksul pärast arwete õigekstunnistamiſt.

XVIII artikla.

Velallinen valtio suorittaa velan viimeistään 3 viikon kuluessa siitä lukien kun kysymyksessäolevat tilit on hyväksytty.

Artikel XVIII.

Den skyldige parten erlägger betalning för sin skuld senast inom 3 veckor efter det ifrågavarande avräkningar blivit godkända.

Artikkel XIX.

Kui lepinguoſaliste wahel ſelle lepingu tõlgitſemiſe ehk käſitamiſe juures lahkarwamine tekib, lahendatakſe ſee ühe wõi teiſe poole nõudmiſel wahekohtu teel.

Wahekohus moodustatakſe iga tülikiſimuſe puhul ſel kombel, et kumbki lepinguoſaline nimetab omalt poolt kaks kohaſt iſikut oma kodanikkude hulgaſt wahekohtunikkudeks ning et mõlemad pooled walitwad üheskoos ühe sõbraliku kolmanda riigi kodaniku eſimeheks.

Otſuſed tehakſe häälteenamuſega. Lepinguoſaliſed kannawad wahekohtu kulud wõrdſetes oſades.

XIX artikla.

Tämän sopimuksen tulkinnan ja sovelluttamisen antaessa aihetta erimielisyyteen sopimuspuolten kesken, on erimielisyys, jommankumman sopimuspuolen vaatimuksesta, jätettävä sovinto-oikeuden ratkaistavaksi.

Sovinto-oikeus muodostetaan jokaista riitakysymystä varten siten, että kumpikin sopimuspuoli valitsee kansalaisistaan kaksi sopivaa henkilöä sovintotuomareiksi sekä, että molemmat sopimuspuolet yhdessä valitsevat puheenjohtajaksi jonkun kolmannen, ystävällisessä suhteessa olevan valtion kansalaisen.

Päätökset tehdään äänten enemmistöllä.

Sopimuspuolet jakavat sovinto-oikeuskustannukset tasan keskenään.

Artikel XIX.

I händelse meningsskiljaktighet yppar sig emellan de fördragslutande parterna beträffande tolkningen eller tillämpningen av detta fördrag, bör detsamma på anfordran av någondera av dem hänskjutas till avgörande av skiljedomstol.

Skiljedomstolen skall för varje tvistefråga sammansättas sålunda att vardera parten bland sina undersåtar till skiljomän utser tvänne lämpliga personer, och att bägge parterna till ordförande utse en person tillhörande någon vänskapligt sinnad tredje makt.

Utslaget fattas på grund av röstmajoritet.

De fördragslutande parterna fördela sig emellan omkostnaderna för skiljedomsförfarandet.

Artikkel XX.

Käesolew leping on walmistatud eesti, ſoome ning rootſi keeles ja kõik need tekſtid on ühetuguſelt autentſed.

Leping tuleb ratifitſeerida. Ratifikatſiooniaktid wahetatakſe wõimalikult pea Helſingis.

XX artikla.

Tämä sopimus on laadittu suomen-, ruotsin- ja eestinkielillä ja ovat kaikki tekstit yhtä todistusvoimaisia.

Tämä sopimus on ratifioitava. Ratifioimisasiakirjat ovat vaihdettavat Helsingissä mahdollisimman pian.

Artikel XX.

Detta fördrag är upprättat på finska, svenska och estniska språken och äro samtliga texter i lika grad autentiska.

Detta fördrag bör ratificeras. Ratifikationerna skola snarast möjligt utväxlas i Helsingfors.

Artikkel XXI.

Käesolew leping astub jõusse kaks nädalat peale ratifikatsiooniaktide wahetamist.

Kumbki lepinguosaline jätab enesele õiguse käesolewast lepingust loobuda, sellest teisele poolele kaksteistkümmend (12) kuud ette teatades.

Selle tõenduseks kirjutasid mõlema poole wolinikud käesolewale lepingule oma käega alla ja warustasid selle oma pitseritega.

Algkiri walmistatud kahes eksemplaris eesti, soome ja rootsi keeles ning alla kirjutatud Helsingis 20. aprillil tuhatühekssada kahekümne wiiendamal aastal.

A. Hellat.

XXI artikla.

Tämä sopimus astuu voimaan kaksi viikkoa ratifioimisasiakirjain vaihtamisen jälkeen.

Kumpikin sopimuspuoli pidättää itselleen oikeuden (12) kahdentoista kuukauden irtisanomisajalla ilmoittaa toiselle sopimuspuolelle luopuvansa sopimuksesta.

Tämän vakuudeksi ovat molempien sopimuspuolten valtuutetut omakätisesti allekirjoittaneet tämän sopimuksen ja sen sineteillään varustaneet.

Alkuperäinen tehty kahtena kappaleena, suomen-, ruotsin- ja eestinkielillä ja allekirjoitettu Helsingissä 20. päivänä huhtikuuta tuhatyhdeksänsataakaksikymmentäviisi.

Artikel XXI.

Detta fördrag träder i kraft två veckor efter ratifikationernas utväxling.

De fördragslutande parterna förbehålla sig ömsesidigt rätt att med iakttagande av en (12) tolv månaders frist uppsäga detta fördrag.

Till bekräftelse härav hava de båda fördragslutande parternas befullmäktigade ombud egenhändigt undertecknat detta fördrag samt försett detsamma med sina sigill.

Originalet upprättat i tvänne exemplar, med text på finska, svenska och estniska språken, samt undertecknat i Helsingfors den 20. april nittonhundratjugufem.

E. A. Berg.

Lõpuprotokoll.

Täna alla kirjutades lepingule Eesti ja Soome wahelise merealuste kaablite korrashoidmise ja kasutamise kohta, samuti ka nende kaablite abil toimetatawa telegraafilise ja kaugekõnelise läbikäimise kohta Eesti ja Soome wahel, on mõlemate lepinguosaliste täisõiguslikud esindajad kokku leppinud weel järgmiste määruste kohta:

I.

Käesolewa lepingu artikkel IX põhjal määratakse kaablimaksu suurus ja jaotus järgmiselt kindlaks:

Päätöspöytäkirja.

Allekirjoittaessaan tänä päivänä sopimuksen Suomen ja Eestin välisten merenalaisten kaapelien kunnossapidosta ja käytöstä sekä näitten kaapelien välitykselle tapahtuvasta sähkösanoma- ja puhelinliikenteestä Suomen ja Eestin välillä ovat molempain sopimuspuolten täysivaltaiset edustajat, asianmukaisesti valtuutettuina lisäksi sopineet seuraavista määräyksistä:

I.

Sopimuksen IX artiklan mukaan määrätään kaapelimaksun suuruus ja jako seuraavasti:

Slutprotokoll.

Vid undertecknandet av fördraget angående underhållet och nyttjandet av undervattenskablarna emellan Finland och Estland samt rörande förmedlingen av telegram- och telefontrafik medels dessa kablar emellan Finland och Estland, hava de båda kontrahenternas befullmäktigade ombud, i besittning av behöriga fullmakter, ännu sig emellan överenskommit om följande bestämmelser:

I.

På grund av Artikel IX i detta fördrag har storleken och fördelningen av kabelavgifterna fastställts på följande sätt:

Läbikäimises:	Sõna pealt kuuluw		
	Kaablimaks	Eesti osa	Soome osa
	Kuldsentiimid		
1) Soome ja Saksamaa wahel, Läti kaudu	1	1	—
2) a. Eesti ja Taani ning Eesti ja Norra wahel, — Uuekaupungi kaudu	3,5	1	2,5
b. Eesti ja Suur-Britannia wahel — Uuekaupungi kaudu, Eesti ja Saksamaa wahel — Uuekaupungi kaudu ning Eesti ja Wenemaa wahel	3,5	1,75	1,75
c. Soome ja Danzigi wahel Läti — Poola kaudu, Soome ja Leedu wahel Läti kaudu ning Soome ja Wenemaa wahel	3,5	1,75	1,75
3) a. Soome ja Poola wahel Läti kaudu	4	2	2
b. Soome ja Eesti wahel	4	2	2
4) Eesti ja Rootsi wahel, Uuekaupungi kaudu	7	2,5	4,5
5) Muus euroopalises läbikäimises	7	3,5	3,5
6) Euroopawälises läbikäimises	12	6	6

Liikenteessä	Kultakin sanalta		
	Kaapelimaksu	Suomen osuus	Eestin osuus
	Kultasentimeissä		
1) Suomen ja Saksan välillä Latvian kautta	1	—	1
2) a. Eestin ja Tanskan, Eestin ja Norjan välillä Uudenkaupungin kautta	3,5	2,5	1
b. Eestin ja Suur Britannian välillä Uudenkaupungin kautta sekä Eestin ja Saksan välillä Uudenkaupungin kautta ja Eestin ja Venäjän välillä	3,5	1,75	1,75
c. Suomen ja Danzigin välillä Latvian—Puolan kautta, Suomen ja Liettuan välillä Latvian kautta sekä Suomen ja Venäjän välillä	3,5	1,75	1,75
3) a. Suomen ja Puolan välillä Latvian kautta	4	2	2
b. Suomen ja Eestin välillä	4	2	2
4) Eestin ja Ruotsin välillä Uudenkaupungin kautta	7	4,5	2,5
5) Muussa europalaisessa liikenteessä	7	3,5	3,5
6) Ulkoeuropalaisessa liikenteessä	12	6	6

I korrespondens	Per ord		
	Kabelavgift	Finlands andel	Estlands andel
	Guldcents.		
1) Emellan Finland och Tyskland via Lettland	1	—	1
2) a. Emellan Estland å ena sidan och Danmark samt Norge å andra sidan, via Nystad	3,5	2,5	1
b. Emellan Estland och Storbritannien—via Nystad, emellan Estland och Tyskland via Nystad samt emellan Estland och Ryssland	3,5	1,75	1,75
c. Emellan Finland å ena sidan och Danzig via Lettland — Polen, Littauen via Lettland samt Ryssland å andra sidan	3,5	1,75	1,75
3) a. Emellan Finland och Polen via Lettland	4	2	2
b. Emellan Finland och Estland	4	2	2
4) Emellan Estland och Sverige via Nystad	7	4,5	2,5
5) I övrig europeisk korrespondens	7	3,5	3,5
6) I utomeuropeisk korrespondens	12	6	6

II.

Käesolewa lepingu artikkel XV põhjal on põhitaksiks määratud mõlema maa wahelise hariliku erakõne iga kolmeminutilise perioodi eest üks kuldfrank.

Selle põhitaksi aluseł wõetawad maksud jaotatakse Eesti ja Soome wahel wõrdsetes osades.

II.

Sopimuksen XV artiklan mukaan on perusmaksu kultakin kolmen minuutin tavalliselta molempien maiden väliseltä yksityispuhelulta määrätty yhdeksi kultafrangiksi.

Tämän perustaksan mukaan kannetut maksut jaetaan Suomen ja Eestin kesken tasan.

II.

På grund av Artikel XV i detta fördrag har grundavgiften för varje period av tre minuter för ett vanligt privatsamtal emellan bägge länderna fastställts till en guldfrang.

De enligt denna grundtaxa uppburna avgifterna skola delas jämnt mellan Finland och Estland.

III.

Punktides I ja II mainitud maksud ja nende jaotus püsiwad niikaua jõus, kuni lepinguosaliste poolte walitsuste wahel ühe le-

III.

I:ssä ja II:ssa kohdassa mainitut maksut sekä niiden jako pysyy voimassa, kunnes jommankumman sopi-

III.

De under momentet I och II anförda avgifterna och fördelningen av desamma förblir i kraft ända till dess

pinguoſaliſe poole ettepanekul kokku lepitakſe uute makſude ja makſudejaotuſe kohta.

IV.

Käesolewa lõpuprotokolli määruſed astuwad jõuſſe ühel ajal lepinguga.

Selle tõenduſeks on mõlema lepinguoſaliſe poole wolinikud käesolewale protokollile alla kirjutanud ja ſelle oma pitſeritega warustanud.

Algkiri walmistatud kahes eksemplaris eesti, ſoome ja rootsi keeles ning alla kirjutatud Helsingis, 20. aprillil tuhatühekſasada kahekümne wiiendamal aastal.

A. Hellat.

muspuolen ehdotuksesta on sovittu uusista maksuista ja uudesta maksujaosta.

IV.

Tämän päätöspöytäkirjan määräykset astuvat voimaan samaan aikaan kuin itse sopimus.

Vakuudeksi ovat molempien sopimuspuolten täysivaltaiset edustajat omakätisesti allekirjoittaneet tämän pöytäkirjan ja varustaneet sen sineteillään.

Alkuperäinen tehty kahtena kappaleena, suomen-, ruotsin- ja eestinkielillä, Helsingissä, 20. päivänä huhtikuuta tuhatyhdeksänsataakaksikymmentäviisi.

de fördragslutande Regeringarna på förslag av någondera av kontrahenterna överenskommit om nya avgifter och en ny fördelning av desamma.

IV.

Bestämmelserna i detta slutprotokoll träda i kraft samtidigt som själva fördraget.

Till bekräftande härav hava de båda fördragslutande parternas befullmäktigade ombud egenhändigt undertecknat detta protokoll samt försett detsamma med sina sigill.

Originalet upprättat i tvenne exemplar med text på finska-, svenska- och estniska språken samt undertecknat i Helsingfors den 20. april nittonhundratjugufem.

E. A. Berg.

Alkoholikaupade salaweo wastu wõitlemise konwentsiooni, selle lõpuprotokolli ja Eesti, Soome ning Nõukogude Sotsialistlikkude Wabariikide Liidu waheliste kontrollwööde kokkuleppe kinnitamise seadus.*)

§ 1. Alkoholikaupade salaweo wastu wõitlemise konwentsioon, selle lõpuprotokoll ja Eesti, Soome ning Nõukogude Sotsialistlikkude Wabariikide Liidu waheline kontrollwööde kokkulepe, mis sugused kõik kolm alla kirjutatud Helsingis, 19. augustil 1925. a., tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Konwentsiooni, lõpuprotokolli ja kokkuleppe prantsuskeelne algtekst eestikeelse tõlkega awaldatakse iihes käesolewa seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees A. Rei.
Abisekretäär J. Piiskar.

Konwentsioon alkoholikaupade salaweo wastu wõitlemise kohta.

Sakšamaa, Daani, Eesti, Soome, Läti, Leedu, Norra, Poola, Dantzigi Wabalinn, Rootsi ja Nõukogude Sotsialistlikkude Wabariikide Liit, soowides alkoholikaupade salawedu maha suruda,

arwesse wõttes, et see salawedu on hädaohuks awalikule kõlblusele ning et tema wastu peab wõitlema kõigi wõimalikkude abinõudega,

arwestades sellega, et seda sihti wõib saawutada kõige otstarbekohasemalt rahwuswaheliste kokkulepetega,

otsustasid selles asjas sõlmida konwentsiooni ja nimetasid oma täiswoliniikkudeks:

Saksa Riigipresident:
härra Dr. jur. Herbert Hauschild'i, Saksa Erakorralise Saadiku ja Täiswolilise Ministri,
härra Arthur Werner'i, Kõrgema Walitsuse Nõuniku, Salajase Kohtunõuniku,
härra Dr. jur. Gerhard Schellert'i, Saatkonna Nõuniku;

Tema Majesteet Daani ja Islandi Kuningas:
härra Flemming de Lerche, Tema Majesteedi kammerhärra, Erakorralise Saadiku ja Täiswolilise Ministri;

Convention pour la répression de la contrebande des marchandises alcooliques.

L'Allemagne, le Danemark, l'Esthonie, la Finlande, la Lettonie, la Lithuanie, la Norvège, la Pologne et la Ville Libre de Danzig, la Suède et l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes, désireux de réprimer la contrebande des marchandises alcooliques;

estimant que cette contrebande constitue un danger pour la morale publique et doit être combattue par tous les moyens possibles;

considérant que ce but pourra être atteint de la manière la plus efficace par des accords internationaux,

ont décidé de conclure une convention à ce sujet et ont désigné comme plénipotentiaires:

le Reichspräsident Allemand:
M. le Docteur en droit Herbert Hauschild, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire d'Allemagne,
M. Arthur Werner, Conseiller supérieur de Gouvernement, Conseiller intime de Justice,
M. le Docteur en droit Gerhard Schellert, Conseiller de Légation;

S. M. le Roi de Danemark et d'Islande:
M. Flemming de Lerche, Chambellan de Sa Majesté, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire;

*) „R. T." nr. 38 — 1926 a.

Eesti Wabariigi Riigiwanem:
härra Aleksander Hellat'i, Eesti Erakorraliſe Saadiku ja Täiswoliliſe Miniſtri;

Soome Wabariigi Preſident:
härra Einar Böök'i, endiſe Miniſtri töö- ja hoolekande direktori;

Läti Wabariigi Preſident:
härra Ch. Zarine, Läti Erakorraliſe Saadiku ja Täiswoliliſe Miniſtri;

Leedu Wabariigi Preſident:
härra Jurgis Savickis'i, Leedu Chargé d'Affaires'i;

Tema Majesteet Norra Kuningas:
härra Halvard Huitfeldt Bachke, Oma Erakorraliſe Saadiku ja Täiswoliliſe Miniſtri;

Poola Wabariigi Preſident:
härra Tytus Filipowicz'i, Poola Erakorraliſe Saadiku ja Täiswoliliſe Miniſtri,
härra Marian Kosſow'i, Poola konſuli;

Tema Majesteet Rootſi Kuningas:
härra Henning Elmquiſt'i, Oma Erakorraliſe Saadiku ja Täiswoliliſe Miniſtri;

Nõukogude Sotſialiſtlikkude Wabariikide Liidu Täideſaatew Keſkkomitee:
härra G. Maltzeff'i, Nõukogude Sotſialiſtlikkude Wabariikide Liidu ajutiſe Chargé d'Affaires'i;

keſ, päraſt oma heas ja tarwiliſes korras leitud täiswolikirjade eſitamiſt, kokku leppiſid järgmiſtes eeskirjades:

Artikkel 1.

Käesolewas konwentſioonis mõiſtetakſe alkoholikaupade all piirituſt ja piirituswedelikke, mis kõlbawad tarwitamiſeks ehk jookide walmiſtamiſeks, ning weine ehk wahuweine, millede alkoholiſiſaldawus tõuſeb üle kahekſateiſtkümne ruumiprotſendi. Õlu ja ſellesarnaſeid jooke, millede alkoholiſiſaldawus on alla kaheteiſtkümne protſendi, ei arwata alkoholikaupade hulka.

Käesolewa konwentſiooni eeskirjad ei ole makswad alkoholikaupade kohta, mis moodustawad oſa neid kaaſawiiwa laewa tarbetagawaradeſt ehk mis

le Président de la République d'Esthonie:
M. Alexandre Hellat, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire d'Esthonie;

le Président de la République de Finlande:
M. Einar Böök, Ancien Ministre, Directeur du travail et de la prévoyance sociale;

le Président de la République de Lettonie:
M. Ch. Zarine, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de Lettonie;

le Président de la République de Lithuanie:
M. Jurgis Savickis, Chargé d'affaires de Lithuanie;

S. M. le Roi de Norvège:
M. Halvard Huitfeldt Bachke, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire;

le Président de la République de Pologne:
M. Tytus Filipowicz, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de Pologne,
M. Marian Kossow, Consul de Pologne;

S. M. le Roi de Suède:
M. Henning Elmquist, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire;

le Comité Central Exécutif de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes:
M. G. Maltzeff, Chargé d'Affaires a. i. de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes;

qui, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme, ont convenu des dispositions suivantes:

Article 1er.

Dans la présente Convention, on entend par marchandises alcooliques: l'alcool ainsi que les liquides spiritueux propres à la consommation ou à la fabrication de boissons, et les vins ou vins mousseux dont la teneur en alcool dépasse un volume de dix-huit pour cent. La bière et les boissons similaires à teneur d'alcool inférieure à douze pour cent ne seront pas comprises parmi les marchandises alcooliques.

Les stipulations de cette Convention ne seront pas applicables aux marchandises alcooliques faisant partie des provisions

kuulumad laewalreisimatele ehk seal teenistuses-olewatele isikutele, eeldusel, et mainitud joogid ei ületa reisiks tarwisminewat hulka ning et nende kohta oleks esitatud deklaratsioon wastawalt asjaomase riigi tollimäärustikule.

Artikkel 2.

Iga lepinguosaline kohustub laewadele, millede tonnaaſh alla saja netto registertonni, ära keelama alkoholikaupade wäljawedu wäljamaale, wäljaspoole oma territooriumi, tolliladud ja wabasadamad ühes arwatud.

See eeskiri ei ole maksew mehaanilisel jõul liikuwate laewade kohta, mis korralistel laewaliinidel sõidawad.

Artikkel 3.

Iga lepinguosaline kohustub lubama alkoholikaupade wäljawedu wäljamaale mõne lepinguosalise laewadel, mille tonnaaſh on alla wiiesaja registertonni netto, wäljaspoole oma territooriumi — tolliladud ja wabasadamad ühes arwatud — ainult siis, kui talle on antud ametlik luba sellelks omamaa asjaomaste ametiwõimude poolt.

Seda luba wõib wälja anda ainult sel juhtumisel, kui laewaperemehe ausus ja meelsus on selgeks tehtud mingisuguse awaliku ehk eraorganisatsiooni poolt, mis kompetentne kaubanduse ja laewasõidu alal.

Nimetatud luba antakse wälja makswusega kolmeks aastaks. Ta kaotab makswuse, kui laew laewaperemeest wahetab.

Kuritarwituse korral wõetakse luba tagasi päraſt uurimist asjaomaste ametiwõimude poolt.

Artikkel 4.

Artikkel 3-das tähendatud laewade wäljasõit wäljamaale wõib sündida ainult siis,

a) kui selge on, et ei ole tegemist salakaubaweoga;

b) kui laewajuht ehk alkoholikaupade spediteör kinnitab kirjalikult, et alkoholikaubad, mis laewale laaditud, on korrapäraselt wälja weetud ja et nad tõesti sisse weetakse sihtkohta, eeskirjade kohaselt, mis seal makswad;

de bord du navire qui les transporte ou appartenant à des personnes voyageant ou employées à bord du navire, pourvu que les dites boissons ne dépassent pas la quantité requise pour le voyage et qu'elles soient déclarées conformément aux règlements douaniers de l'Etat en question.

Article 2.

Chacune des Parties contractantes s'engage à interdire aux navires jaugeant moins de cent tonneaux registre net d'exporter à l'étranger des marchandises alcooliques hors de son territoire, y compris les entrepôts de douane et les ports francs.

Cette clause ne s'applique pas aux navires à propulsion mécanique desservant une ligne régulière.

Article 3.

Chacune des Parties contractantes s'engage à ne permettre l'exportation à l'étranger des marchandises alcooliques par des navires de la nationalité d'une des Parties jaugeant moins de cinq cents tonneaux registre net, hors de son territoire, — y compris les entrepôts de douane et les ports francs, — que sur une autorisation officielle accordée au navire par les autorités compétentes de son pays d'origine.

Cette autorisation ne pourra être accordée que si l'honorabilité et la loyauté de l'armateur ont été établies par une attestation d'une organisation publique ou privée compétente en matière de commerce et de navigation.

L'autorisation sus-mentionnée sera accordée pour une durée de trois ans. Elle expirera quand le navire changera d'armateur.

En cas d'abus l'autorisation sera retirée après examen des autorités en question.

Article 4.

Le départ pour l'étranger des navires désignés à l'art. 3 ne pourra avoir lieu:

a) que lorsqu'il est évident qu'il ne s'agit pas d'un trafic de contrebande;

b) que lorsque le capitaine du navire ou le chargeur des marchandises alcooliques a déclaré par écrit que les marchandises alcooliques chargées à bord du navire sont exportées de façon loyale et qu'elles seront réellement importées au lieu de destination conformément aux dispositions qui y sont en vigueur;

c) kui laewajuht on tõestanud, wastawalt artikkel 5-da eeskirjadele, et laewal waremalt weetud alkoholikaubad on üle antud sihtkohal, wõi kui laewajuht wähemalt tõenduſi toob, et ta awariide päraſt wõi muudel kaaluwatel põhjustel oli takistatud niiſuguſt tõenduſt tooma.

c) que lorsque le capitaine du navire a prouvé conformément aux stipulations de l'art. 5, que les marchandises alcooliques transportées précédemment par le navire ont été livrées au lieu de destination, à moins que le capitaine n'établisse qu'il a été empêché par des avaries ou par d'autres motifs valables de fournir une telle preuve.

Artikkel 5.

Artikkel 3-das mainitud laewadel wäljamaale wäljaweetawate alkoholikaupade hulk, laad ja sihtkoht tuleb ära tähendada laewajuhi poolt allakirjutatud lisal artikkel 3-das ettenähtud ametliku loa juure. Need andmed tõestatakſe wäljaſõidu ſadamas asjaomaste ametiwõimude pitſatiga.

Article 5.

La quantité, l'espèce et la destination des marchandises alcooliques à exporter à l'étranger sur les navires mentionnés dans l'art. 3 doivent être indiquées sur une annexe jointe à l'autorisation officielle prévue par l'art. 3 et signée par le capitaine. Ces indications seront attestées par le sceau des autorités compétentes dans le port de sortie.

Sihtſadamas tõestawad asjaomaſed ametiwõimud ſellel lisal ſamal wiiſil, et need kaubad on korrapäraſelt maha laaditud. Juhtumiſel, kui mingiſuguſes riigis, mis ei ole käesolewa konwentſiooni oſaline, ei ole wõimalik asjaomaſtelt ametiwõimudelt niiſuguſt tõeſtuſt ſaada, aktſepteeritakſe miſki muu küllaldane tõendus.

Les autorités compétentes dans le port de destination attesteront de la même manière sur cette annexe que ces marchandises ont été régulièrement déchargées. Dans le cas où l'on ne pourrait recevoir, dans un pays non contractant, une telle attestation des autorités compétentes, on acceptera quelque autre preuve suffisante.

Artikkel 6.

Lepinguoſaliſed on kohuſtatud kindlaks määrama karistuſed, mis tarwiliſeks kujunewad artiklite 2.—4. eeskirjade käſitſemiſel.

Article 6.

Les Parties contractantes sont chargées de prévoir les pénalités rendues nécessaires pour l'application des stipulations des art. 2—4.

Artikkel 7.

Lepinguoſaliſed walwawad wõimaluſe piirides ſelle järele, et alkoholikaupaſid, mis määratud omamaa ſadamaſſe, ei juhitaks wäljamaale.

Article 7.

Les Parties contractantes veilleront dans la mesure du possible à ce que les marchandises alcooliques destinées à un port national ne soient pas dirigées sur l'étranger.

Artikkel 8.

Lepinguoſaliſed kohuſtuwad wõimaluſe piirides abinõuſid tarwituſele wõtma wõitluſeks alkoholi ſalaweo wastu lepinguoſaliſtesſe riikideſſe, laewade laadi ja ſuuruſe peale waatamata.

Article 8.

Les Parties contractantes s'engagent à prendre, dans la mesure du possible, des dispositions pour lutter contre la contrebande de l'alcool dans les Etats contractants, quelles que soient l'espèce et la grandeur des navires.

Artikkel 9.

Lepinguoſaliſed kohuſtuwad mitte takiſtuſi tegema ſellele, et igaüks neiſt wõtab tarwituſele omad ſeaduſed laewade kohta, mis ilmſelt ſalaweoga tegemiſt teewad, wöö piirides, mis ulatab

Article 9.

Les Parties contractantes s'engagent à ne faire aucune objection à ce que chacune d'entre elles applique, dans une zone s'étendant jusqu'à douze milles marins de la côte

kuni kaheteiſtkümne meremiilini kindlamaa ehk ſaarte rannaſt.

Kui laewa, mida kahtlustatakſe ſalaweos, kohatakſe ülalnimetatud laiendatud wöös ja kui ta pääſeb wäljaspoole ſeda wööd, wõiwad ſelle maa wõimud, kellele ſee wöö kuulub, teda taga ajada ka wabal merel, wäljaspool ſeda wööd, ja temaga ſamade õiguste kohaſelt talitada, kui oleks ta kinni wõetud wöö eneſe piirides.

Need eeskirjad on wastu wõetud, ilma et nad puudutakſid ſeiſukohta, millele iga lepinguoſaline omaette aſunud juriidiliſte põhimõtete alal, mis käiwad territoriaal- ja tolliwööde kohta.

Artikkel 10.

Lepinguoſaliſed peawad kinni hoidma põhimõtteſt, et karistuſed alkoholikaupade ſalaweo eeſt peawad tabama ainult ſüüdlaſi. Igatahes ei wõi laewad olla, otſekoheſelt wõi kaudſelt, kindlustuſeks rahatrahwidele wõi muudele ſarnaſtele nõudmiſtele, kui alkoholikaubad, mis mõne laewal-teeniſtuſes olewa iſiku poolt ſeaduswaſtaſelt ſiſſe weetud, moodustawad makſwatel asjaoludel ainult tähtſuſeta hulga, ja kui alkoholikaupaſid, mis laewa ekipaaſhi kuuluwa mitme iſiku poolt ſiſſe weetud, ei wõi lugeda makſwatel asjaoludel ſuureks hulgaks, ſee kõik ſel tinginuſel, et laewaperemees wõi laewajuht iſe ei oleks ſüüdiſtatud ſeaduswaſtaſes ſiſſeweos ning kui peale ſelle — arweſſe wõttes kaupade hulka ja teiſi asjaoluſid — ei wõi arwata, et nad ſelles ſuhtes ei ole hoolt kannud tarwiliſe järelwalwe eeſt.

Kui on kindlaks tehtud, et alkoholikaupaſid kaaſawiiw laew, ükskõik miſſuguſes ſuuruſes, oli ſunnitud tungiwa häda ſurwel kaitſeſadamaſſe ſõitma, et pääſta hädaohuſt laewa, laadungit ja laewaolewaid inimeſi, ei pea ta oma laadungi päraſt kandma mingiſuguſeid kuluſid ega tüli, wälja arwatud teatud juhtumuſtel tarwiliſed järelwalwe kulud.

Artikkel 11.

Lepinguoſaliſte riikide tolliwõimud informeeriwad ükſteiſt wastaſtikku, niihäſti kui wõimalik, ou de la limite extérieure des archipels, ses lois aux navires qui se livrent manifestement à la contrebande.

Si un navire soupçonné de se livrer à la contrebande est rencontré dans la zone élargie nommée ci-dessus et qu'il s'échappe hors de cette zone, les autorités du pays dont relève cette zone pourront le poursuivre aussi au delà de cette zone dans la mer ouverte et user envers lui des mêmes droits que s'il avait été saisi à l'intérieur de la zone.

Ces dispositions sont adoptées sans préjudice de la position prise par chacune des Parties contractantes vis à vis des principes juridiques régissant les zones territoriales et douanières.

Article 10.

Les Parties contractantes devront maintenir le principe que les pénalités de la contrebande des marchandises alcooliques ne doivent atteindre que les délinquants. En tout cas les navires ne pourront pas — directement ou indirectement — servir de caution pour les amendes ni pour les autres frais semblables, quand les marchandises alcooliques importées illégalement par quelqu'une des personnes employées à son bord ne constitueront qu'une quantité insignifiante par rapport aux circonstances et que les marchandises alcooliques importées par plusieurs membres de l'équipage du navire ne pourront pas être considérées comme une quantité considérable, en égard aux circonstances, tout cela à condition cependant que l'armateur ou le capitaine ne soient pas eux-mêmes inculpés d'importation illégale, et, en outre, qu'ils ne puissent pas — compte tenu de la quantité des marchandises ou des autres circonstances, — être considérés comme ayant négligé la surveillance nécessaire en cette matière.

S'il est constaté qu'un navire, quelle que soit sa grandeur, portant des marchandises alcooliques a été contraint, par suite de relâche forcée, d'aborder dans un port de refuge, pour sauver d'un danger le navire, la cargaison et les personnes qui se trouvent à bord, il ne devra supporter aucun frais ou ennui à cause de sa cargaison, sauf, cas échéant, les frais nécessaires de surveillance.

Article 11.

Les douanes des Etats contractants s'informeront mutuellement aussi bien que

ſalaweo ſeiſukorraſt ja iſikute asjus, kes ſellel alal tegewad, ning annawad ükſteiſele teateid eriliſte asjaolude kohta, mis wõiksid kergendada wõitluſt ſalaweo wastu.

Artikkel 12.

Lepinguoſaliſed awaldawad nõusolekut heatahtlikult uurimiſe alla wõtta ettepanekuid, mida mõni lepinguoſalisteſt wõiks eſitada käesolewa konwentſiooni täiendamiſeks.

Artikkel 13.

Käesolew konwentſioon ratifitſeeritakſe ja ratifikatſioonikirjad antakſe hoiule Soome Wälisministeeriumile. Ta astub jõuſse kolmkümmend päewa pärast seda, mil kolm lepinguoſalisteſt oma ratifikatſioonikirjad üle annud; teiste riikide ſuhtes astub ta jõuſse kolmkümmend päewa peale ratifikatſioonikirjade hoiuleandmiſt igaühe poolt nendeſt.

Soome Walitſus teatab teistele lepinguoſalistele wiibimata ratifikatſioonikirjade kätteſaamiſeſt ja nende hoiuleandmiſe päewa.

Artikkel 14.

Sel korral kui üks lepinguoſalisteſt ſoowiks ſelleſt konwentſiooniſt loobuda, tuleb lahtiütlemiſega kirjalikult pöörata Soome Walitſuſe poole, kes ſelleſt wiibimata teatab teistele lepinguoſalistele, ära tähendades lahtiütlemiſe kätteſaamiſe kuupäewa.

Konwentſiooniſt loobumine puudutab ainult riiki, kes ſelle teinud. Ta omandab makswuſe üks aasta pärast seda, mil Soome Walitſus ta kätte ſaanud.

Artikkel 15.

Mitte-allakirjutanud riikidele on wõimaldatud ühineda käesolewa konwentſiooniga. Ühinemiſeſt teatatakſe Soome Walitſuſele, kes ſelleſt annab teada konwentſiooniſt oſawõtjatele riikidele.

Konwentſioon astub jõuſse temaga ühinenud riikide kohta kolmekümne päewaliſe tähtaja järele, arwates päewaſt, mil ſellekohane teadaanne Soome Walitſuſe poolt kätte ſaadud.

Selle tõenduſeks on täiswolinikud käesolewa konwentſiooni alla kirjutanud ja ta oma pitſeritega warustanud.

possible sur l'état de la contrebande et sur les personnes qui s'y livrent, et se communiqueront des renseignements sur les circonstances spéciales qui pourraient contribuer à faciliter la lutte contre la contrebande.

Article 12.

Les Parties contractantes se déclarent disposées à examiner avec bienveillance les propositions qu'une autre Partie contractante pourrait formuler pour compléter la présente Convention.

Article 13.

La présente Convention sera ratifiée et les ratifications seront déposées au Ministère des Affaires Etrangères de Finlande. Elle entrera en vigueur trente jours à partir du jour où trois des Parties contractantes auront déposé leurs ratifications; à l'égard des autres Etats, elle entrera en vigueur trente jours après le dépôt de leur ratification.

Le Gouvernement finlandais informera immédiatement les autres Parties contractantes de la réception des ratifications et du jour de leur dépôt.

Article 14.

Au cas où l'une des Parties contractantes désirerait dénoncer cette Convention, la dénonciation devra être adressée par écrit au Gouvernement finlandais, qui en informera immédiatement les autres Parties contractantes en indiquant la date de réception de la dénonciation.

La dénonciation ne concerne que l'Etat qui l'a opérée. Elle aura effet un an après la date de sa réception par le Gouvernement finlandais.

Article 15.

Les Etats non signataires sont admis à adhérer à la présente Convention. L'adhésion sera notifiée au Gouvernement finlandais, qui en donnera connaissance aux Etats participant à la Convention.

La Convention produira effet pour les Etats adhérants dans un délai de trente jours à partir du jour où la notification respective aura été reçue par le Gouvernement finlandais.

En foi de quoi, les plénipotentiaires ont apposé leurs signatures à cette convention et l'ont revêtue de leurs cachets.

Tehtud ühes eksemplaris Helsingis, 19. augustil tuhat ühekssada kakskümmend wiis.

Saksamaa nimel:

Dr. Herbert Hauschild, Arthur Werner, Dr. Gerhard Schellert.

Taani nimel, Ferö saared ja Gröönimaa wälja arwatud:

F. Lerche.

Eesti nimel:

Hellat.

Soome nimel:

Einar Böök.

Läti nimel:

Ch. Zarine.

Leedu nimel:

Jurgis Savickis.

Norra nimel:

H. H. Bachke.

Poola ja Danzigi Wabalinna nimel:

Tytus Filipowicz. Marjan Kossow.

Rootsi nimel:

Henning Elmquist.

Nõukogude Sotsialistlikkude Wabariikide Liidu nimel:

G. Maltzeff.

Fait à Helsingfors en un exemplaire, le 19 août mil neuf cent ving-cinq.

Pour l'Allemagne.

Dr. Herbert Hauschild. Arthur Werner. Dr. Gerhard Schellert.

Pour le Danemark à l'exception des îles Féroë et du Groënland.

F. Lerche.

Pour l'Esthonie.

Hellat.

Pour la Finlande.

Einar Böök.

Pour la Lettonie.

Ch. Zarine.

Pour la Lithuanie.

Jurgis Savickis.

Pour la Norvège.

H. H. Bachke.

Pour la Pologne et la Ville Libre de Danzig.

Tytus Filipowicz. Marjan Kossow.

Pour la Suède.

Henning Elmquist.

Pour l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes.

G. Maltzeff.

Lõpuprotokoll.

Alla kirjutades tänasel kuupäewal konwentsiooni alkoholikaupade salaweo wastu wõitlemise kohta, leppisid lepinguosalised täiswolinikud kokku järgmises ja esitasid järgmised deklaratsioonid konwentsiooni kohta.

Artikkel 1. kohta.

On kokku lepitud, et selles artiklis ei kuulu nimetuse „alkoholikaubad" alla täielikult denatureeritud piiritus ja piirituslakid, ning et sõnade „weinid ja wahuweinid" all tuleb mõista: weini, weinisarnaseid wõi weinist walmistatud jooke, samuti ka arstirohu-weine, wahuweine ja selletaolisi jooke.

On kokku lepitud, et 2. lõikes tähendab „asjaomane Riik" seda lepinguosalisteft riikidest, kuhu alkoholikaubad sisse weetakse.

Artikkel 7. kohta.

See artikkel näeb ette juhtumise, kus alkoholikaupe saadetakse üheft omamaa sadamaft teisse.

Protocole de Clôture.

A la signature, en date de ce jour, de la Convention pour la répression de la contrebande des marchandises alcooliques, les Plénipotentiaires des Parties Contractantes ont convenu de ce qui suit et fait les déclarations suivantes au sujet de la Convention.

Ad Article 1er.

Il est entendu que, dans cet article, le terme „marchandises alcooliques" ne comprend pas l'alcool efficacement dénaturé et les vernis et que les mots „vins et vins mousseux" comprennent: le vin, les boissons similaires ou à base de vin, ainsi que les vins médicinaux, les vins mousseux et les boissons similaires.

Il est entendu que, dans l'alinéa 2, „Etat en question" indique celui des Etats contractants dans lequel les marchandises alcooliques sont introduites.

Ad Art. 7.

Cet article envisage le cas où des marchandises alcooliques sont envoyées d'un port national à un autre.

On kokku lepitud, et see artikkel käib ka veoühenduse kohta merd kaudu kahe omamaa sadama vahel, mis asuvad kumbki erimerel.

Il est entendu que cet article concerne aussi le trafic maritime entre deux ports nationaux situés dans des mers différentes.

Artikkel 9. kohta.

On kokku lepitud, et selles artiklis ettenähtud laiendatud vöö piir loetakse kokkulangewaks kahte lepinguosalist riiki lahutawate wete mediaaniga, kui nende wete laius on alla kahekümne neljа meremiili, ja kui kokkuleppe läbi, kombe alusel või muul wiisil ei ole kindlaks määratud piirina mõni teine joon.

Ad Art. 9.

Il est entendu que la limite de la zone élargie prévue à cet article sera censée concorder avec la ligne médiane des eaux séparant deux Etats contractants, quand leur largeur sera inférieure à vingt quatre milles marins, à moins qu'une autre ligne-frontière n'ait été fixée par convention, par l'usage ou autrement.

Edasi on kokku lepitud, et sõnade „waba meri" all mõistetakse, ilma et seda milleski muus ette-otsustawaks wõiks lugeda, territooriumi, mida ei puuduta selle artikli 1. lõike eeskiri.

Il est de plus entendu que les mots „la mer ouverte" indiquent sans préjudice le territoire qui n'est pas touché par la stipulation de l'alinéa 1er de cet article.

Sakса delegaadid deklareerisid, et käesolew konwentsioon ei tohi milgi wiisil takistuseks olla Sakса weiniprodukтsioonile ja -kaubandusele. Sellega arwestades aktsepteerisid nad selle konwentsiooni, siiski selle reserwatsiooniga, et niiwõrd kui asi puutub Sakсamaasse, tuleb alkoholikaupade all (artikkel 1.) mõista piiritust ja piirituswedelikke, mis kõlbulised tarwitamiseks, wõi jookide walmistamiseks, ning weine wõi wahuweine, millede alkoholisisaldawus tõuseb üle 180 gr. liitri kohta wõi üle 22 ruumiprotsendi.

Les Délégués Allemands déclarent que la production et le commerce allemands des vins ne doivent en aucune manière être lésés par cette convention. C'est pourquoi ils acceptent la convention avec cette réserve toutefois que, pour autant que l'Allemagne est concernée, il faut entendre par marchandises alcooliques (art. 1) l'alcool et les liquides spiritueux propres à la consommation ou à la fabrication de boissons, et les vins ou vins mousseux dont la teneur en alcool dépasse 180 gr. par litre ou 22 pourcents de volume.

Nõukogude Sotsialistlikkude Wabariikide Liidu delegaat deklareerib Sakса deklaratsiooni alusel, et ta oma riigi nimel sama reserwatsiooni teeb.

Le Délégué de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes, sur la base de la déclaration allemande, déclare faire la même réserve pour son pays.

Teised lepinguosalised riigid deklareerisid, et nad tunnustawad eeltoodud reserwatsioone, ja kohustuwad nendega arwestama oma seadusandluses ja oma administratsiooni alal.

Les autres Etats contractants déclarent reconnaitre les réserves ci-dessus et s'engagent à en tenir compte dans leur législation et leur administration.

Sakса, Eesti ja Poola delegaadid deklareerisid, et nende walitsused kiidawad heaks artikkel 9. eeskirjad, eeldusel, et need ei sünnita raskusi legaalsele laewasõidule, ning et selle artikli 2. lõike eeskirja ei wõi kuidagi tõlgitseda niiuguse tagaajamise õiguse tunnustusena ipso facto — sündigu see wäljaspool territoriaalwete piiri wõi wäljaspool 1. lõikes ettenähtud wööd.

Les Délégués Allemands, Esthonien et Polonais déclarent que leurs gouvernements approuvent les stipulations de l'article 9, dans la supposition que la navigation légale n'en sera pas gênée, et que la stipulation de l'alinéa 2 de cet article n'implique nullement la reconnaissance ipso facto d'un tel droit de poursuite — que ce soit au delà de la limite des eaux territoriales ou au delà de la zone prévue à l'alinéa 1er.

Nõukogude Sotsialistlikkude Wabariikide Liidu delegaat deklareerib, et tema Walitsus kiidab heaks konwentsiooni eeskirjad tingimusel, et ühelajal selle konwentsiooniga astuks jõusse kokkulepe, mis tänasel päewal alla kirjutatud Eesti, Soome ja Nõukogude Sotsialistlikkude Wabariikide Liidu delegaatide poolt, ning et tolliterritooriumite

Le Délégué de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes déclare que son Gouvernement approuve les dispositions de la Convention, sous réserve que simultanément avec cette Convention entrera en vigueur l'accord signé ce jour par les Délégués de l'Esthonie, de la Finlande et de l'Union des

jaotus Soome lahes korraldataks selle kokkuleppe kohaselt;

deklareerib, et Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu Valitsus, kuites heaks käesolewa konwentsiooni eeskirjad, ei näe selle läbi mingit muutust tekkiwat, rahwuswahelise õiguse mõttes, oma seisukohas laewade seisukorra alal, mis on riigi omanduses;

deklareerib, informatsiooni otstarbel, et Soome lahe osa idapool Greenwichi meridiaani 28° 54', Soome territoriaalweed wälja arwatud, kuulub tarwilisena Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu kontrolliwööse.

Eesti, Soome ja Nõukogude Sotsialistlikkude Wabariikide Liidu delegaadid deklareeriwad, et nad on tänasel päewal wastu wõtnud kokkuleppe Soome lahe tolliterritooriumite jaotuse kohta, misjuures tõlli õigused wõitluse alal alkoholi salaweo wastu tuleb maksma panna, — artikkel 9. mõtte kohaselt — nende kolme rannariigi poolt. See kokkulepe on juure lisatud käesolewale protokollile. Ta astub jõusse samal päewal kui konwentsioon ja tema kohta ei saadeta erilist teadaannet käesolewale konwentsioonile allakirjutanud riikidele.

Teised delegaadid wõtsid selle deklaratsiooni teadmiseks.

Selle tõenduseks on alljärgnewad käesolewa protokolli alla kirjutanud.

Tehtud Helsingis, ühes eksemplaris, 19. augustil tuhat ühekssada kakskümmend wiis.

Saksamaa nimel:

Dr. Herbert Hauschild. Arthur Werner. Dr. Gerhard Schellert.

Taani nimel, Ferö saared ja Gröönimaa wälja arwatud:

F. Lerche.

Eesti nimel:

Hellat.

Soome nimel:

Einar Böök.

Läti nimel:

Ch. Zarine.

Républiques Soviétistes Socialistes, et que la répartition des territoires douaniers dans le Golfe de Finlande sera réglée d'après cet Accord;

déclare que le Gouvernement de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes, en approuvant les stipulations de la présente Convention n'entend nullement préjudicier sa position vis-à-vis de la situation, au sens du droit international, des navires qui sont la propriété de l'Etat;

déclare à titre d'information que la partie du Golfe de Finlande à l'Est du méridien 28° 54' de Greenwich, les eaux territoriales finlandaises exclues, entre nécessairement dans la zone de contrôle de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes.

Les Délégués de l'Esthonie, de la Finlande et de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes déclarent qu'ils ont adopté ce jour un accord sur la répartition des territoires douaniers du Golfe de Finlande dans lesquels les droits douaniers pour la lutte contre la contrebande de l'alcool doivent être exercés, — au sens de l'article 9, — par ces trois Etats riverains. Cet accord est joint en annexe au présent protocole. Il entrera en vigueur à la même date que la Convention et ne sera pas notifié spécialement aux Etats signataires de cette Convention.

Les autres Délégués ont pris connaissance de cette déclaration.

En foi de quoi les soussignés ont signé le présent protocole.

Fait à Helsingfors, en un exemplaire, le 19 août mil neuf cent vingt-cinq.

Pour l'Allemagne.

Dr. Herbert Hauschild. Arthur Werner. Dr. Gerhard Schellert.

Pour le Danemark à l'exception des îles Féroë et du Groënland.

F. Lerche.

Pour l'Esthonie.

Hellat.

Pour la Finlande.

Einar Böök.

Pour la Lettonie.

Ch. Zarine.

Leedu nimel:
Jurgis Savickis.

Norra nimel:
H. H. Bachke.

Poola ja Danzigi Wabalinna nimel:
Tytus Filipowicz. Marjan Kossow.

Rootsi nimel:
Henning Elmquist.

Nõukogude Sotsialistlikkude Wabariikide Liidu nimel:
G. Maltzeff.

Pour la Lithuanie.
Jurgis Savickis.

Pour la Norvège.
H. H. Bachke.

Pour la Pologne et la Ville Libre de Danzig.
Tytus Filipowicz. Marjan Kossow.

Pour la Suède.
Henning Elmquist.

Pour l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes.
G. Maltzeff.

Kokkulepe.

Alkoholikaupade salaveo wastu võitlemise konwerentsi poolt Helsingis tänasel päewal wastuwõetud lõpuprotokolli eeskirja põhjal, nimelt: „Selles artiklis ettenähtud laiendatud wöö piir loetakse kokkulangewaks kahte lepinguosalist riiki lahutawate wete mediaaniga, kui nende wete laius on alla kahekümnenelja meremiili, ja kui kokkuleppe läbi, kombe alusel või muul wiisil ei ole kindlaks määratud piirina mõni teine joon", on allakirjutajad täiswolinikud,

Eesti poolt:
härra Aleksander Hellat, Eesti Erakorraline Saadik ja Täiswoliline Minister,

Soome poolt:
härra Einar Böök, endine Minister, töö- ja sotsiaalse hoolekande direktor,

Nõukogude Sotsialistlikkude Wabariikide Liidu poolt:
härra G. Maltzeff, Nõukogude Sotsialistlikkude Wabariikide Liidu Chargé d'Affaires a. i.,

kokku leppinud järgmise kokkuleppe kohta:

1. Greenwich'i 27° meridiaanist idapoole määratakse Soome ja Nõukogude Sotsialistlikkude Wabariikide Liidu kontrolliwööd wastawalt kindlaks sel kujul, kui see on ette nähtud Soome ja Nõukogude Sotsialistlikkude Wabariikide Liidu wahel sõlmitud konwentsiooni artikkel 2-ses, mis alla kir-

ACCORD.

En vertu de la disposition insérée dans le Protocole de clôture approuvé en date de ce jour par la Conférence de Helsingfors pour la répression de la contrebande des marchandises alcooliques, à savoir: „La limite de la zone élargie prévue au présent article sera censée concorder avec la ligne médiane des eaux séparant deux Parties Contractantes, quand leur largeur sera inférieure à vingt-quatre milles marins, à moins qu'une autre ligne-frontière n'ait été fixée par convention, par l'usage ou autrement", les soussignés, délégués plénipotentiaires

de l'Esthonie:
M. Alexandre Hellat, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire d'Esthonie;

de la Finlande:
M. Einar Böök, Ancien Ministre, Directeur du travail et de la prévoyance sociale;

et de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes:
M. G. Maltzeff, Chargé d'Affaires a. i. de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes;

ont convenu de l'accord suivant:

1. A l'est du méridien 27° de Greenwich les zones de contrôle respectives de la Finlande et de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes seront déterminées de la manière que stipule l'article 2 de la Convention entre la Finlande et l'Union des

jutatud Helsingis, 28. juulil 1923 ja mis käib muuseas korrawalwe kohta Soome lahe selles osas, mis asub wäljaspool territoriaalwete piirkonde; siiski peetakse silmas, et Nõukogude Sotsialistlikkude Wabariikide Liidu kontrolliwõõd ei pikendu Soome tolliwõõde peale, ning et legaalne merisõit Soome mannermaa ja talle kuuluwate saarte wahel ei oleks takistatud wõi ei muutuks raskeks, ning samuti, et õigused merisõidu peale, mida kumbki riik omab teise riigi territoriaalwetes, ei oleks kitsendatud käesolewa kokkuleppe läbi.

2. Käesolewas kokkuleppes ettenähtud kontrolliwõõd ei laiene rahwuswaheliste merisõiduteede peale, mis lähewad Soome lahes, läänepool Greenwich'i 27° meridiaani, Nõukogude Sotsialistlikkude Wabariikide Liidu sadamaist Balti merele, ja wastassihis, wäljaspool Soome praeguste territoriaalwete piirkonda, ning missuguste täpne seis määratakse kindlaks kolme huwiosalise riigi ekspertide poolt. Eelnimetatud rahwuswaheliste meriteede kohta wõetakse tarwitusele rahwuswahelises õiguses tunnustatud põhimõtted merede wabaduse kohta.

3. Käesolew kokkulepe mooduštab lepinguosaliste seisukohalt lahutamata osa konwentsioonist alkoholikaupade salaweo wastu wõitlemise kohta, mis alla kirjutatud tänasel päewal Helsingis.

Ta ratifitseeritakse ja astub jõusse samal ajal ning samal kombel, kui nimetatud konwentsioon, wõib aga jõusse astuda ka siis, kui kaks kolmest huwiosalisest riigist ta on wastu wõtnud, selles ulatuses, kuiwõrd ta puudutab neid kahte riiki.

Selle tõenduseks on Eesti, Soome ja Nõukogude Sotsialistlikkude Wabariikide Liidu täiswoliliised delegaadid käesolewa kokkuleppe ühes eksemplaris alla kirjutanud ning oma pitseritega warustanud.

Tehtud Helsingis, 19. augustil tuhat ühekssada kakskümmend wiis.

Eesti nimel:
Hellat.

Soome nimel:
Einar Böök.

Nõukogude Sotsialistlikkude Wabariikide Liidu nimel:
G. Maltzeff.

Républiques Soviétistes Socialistes signée à Helsingfors le 28 juillet 1923 et concernant entre autres la surveillance de l'ordre dans la partie du golfe de Finlande qui se trouve en dehors des eaux territoriales; il sera toutefois observé que les zones de contrôle de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes ne se prolongeront pas sur les zones douanières de la Finlande et que le trafic maritime légitime entre la terre ferme de la Finlande et les îles qui en relèvent ne sera pas empêché ou rendu difficile et encore que les droits concernant le trafic maritime dont jouit chacun des deux Etats dans les eaux territoriales de l'autre Etat ne seront pas diminués par cet Accord.

2. Les zones de contrôle prévues par cet Accord ne s'étendront pas sur les routes maritimes internationales conduisant à l'ouest du méridien 27° de Greenwich dans les eaux du golfe de Finlande des ports de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes à la Mer Baltique et vice-versa en dehors des eaux territoriales finlandaises actuelles et dont la position précise sera déterminée par les experts des trois Etats intéressés. A l'égard des routes maritimes internationales sus-mentionnées seront appliqués les principes reconnus par le droit international concernant la liberté des mers.

3. Le présent accord constitue pour les Parties contractantes une partie intégrante de la Convention pour la répression de la contrebande des marchandises alcooliques, signée ce jour à Helsingfors.

Il sera ratifié et entrera en vigueur en même temps et de la même manière que ladite Convention. et pourra aussi entrer en vigueur, si deux des trois Etats intéressés l'ont adopté, dans la mesure où il touche ces deux Etats.

En foi de quoi, les délégués plénipotentiaires de l'Esthonie, de la Finlande et de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes ont signé le présent accord en un exemplaire et l'ont revêtu de leurs cachets.

Fait à Helsingfors le 19 août mil neuf cent vingt-cinq.

Pour l'Esthonie.
Hellat.

Pour la Finlande.
Einar Böök.

Pour l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes.
G. Maltzeff.

Nr. 77. Riigikogu poolt 26. märtsil 1926 a. wastuwõetud

Eesti-Saksa konsulaarlepingu kinnitamise seadus.*)

§ 1. Eesti ja Saksamaa wahel 13. märtsil 1925. a. sõlmitud konsulaarleping tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Lepingu tekst Eesti ja Saksa keeles awaldatakse ühes käesolewa seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees A. Rei.
Abisekretäär L. Raudkepp.

Konsulaarleping Eesti Wabariigi ja Saksa Riigi wahel.

Juhitud soowist oma konsulaarolusid wastastikku üldise rahwuswahelise õiguse ja wastastikkususe põhimõtte alusel korraldada, on Eesti Walitsus ja Saksa Walitsus kokku leppinud konsulaarlepingut sõlmida.

Selleks otstarbeks nimetasid nad oma täiswoliniikkudeks:

Eesti Walitsus
Wälisministri härra Kaarel Robert Pusta,

Saksa Walitsus
Erakorralise Saadiku ja Täiswolilise Ministri Eesti Wabariigi Walitsuse juures härra Bruno Wedding,

kes peale oma heas ning tarwilises wormis leitud wolituste wastastikust esitamist järgmiste määruste asjus kokku leppisid:

Esimene osa.

Loaandmise kord konsulaarametnikkude tegewusseastumiseks.

Artikkel I.

Niiwõrd kui see käesolewas lepingus teisiti öeldud ei ole, tuleb konsulite all igalpool mõista

Konsularvertrag zwischen der Republik Estland und dem Deutschen Reich.

Die Estnische Regierung und die Deutsche Regierung, von dem Wunsche geleitet, die beiderseitigen Konsularverhältnisse auf der Grundlage des allgemeinen Völkerrechts und der Gegenseitigkeit zu regeln, sind übereingekommen, einen Konsularvertrag abzuschliessen.

Zu diesem Zweck haben sie zu ihren Bevollmächtigten ernannt:

Die Estnische Regierung
den Minister der Auswärtigen Angelegenheiten Herrn Kaarel Robert Pusta,

Die Deutsche Regierung
den ausserordentlichen Gesandten und bevollmächtigten Minister bei der Republik Estland Herrn Bruno Wedding,

welche nach gegenseitiger Mitteilung ihrer in guter und gehöriger Form befundenen Vollmachten sich über folgende Bestimmungen geeinigt haben:

Erster Abschnitt.

Zulassung der Konsularbeamten.

Artikel I.

Soweit in diesem Vertrage nichts anderes gesagt ist, sind unter Konsuln überall

*) „R. T." nr. 39 — 1926 a.

peakonſulid, konſulid, aſekonſulid ja konſulaaragente, kes mingiſuguſt konſulaaraſutuſt juhiwad.

Generalkonsuln, Konsuln, Vizekonsuln und Konsular-Agenten zu verstehen, die einer Konsularbehörde vorstehen.

Artikkel II.

Kumbki lepinguoſalisteſt Poolteſt kohuſtub oma territooriumi ſadamates, linnades ja kaubanduskohtades teiſe poole konſulite ametisſeastumiſt lubama, kes ſelle poolt tema eeskirjade järele nimetatakſe, ſiiski jääb kummalegi poolele reſerweerituks õigus ſelleſt ükſikuid kohte ehk territooriumi oſaſid erandada, eeldades, et ſarnane erand iga kolmanda riigi kohta ſamawiiſi makſew on.

Konſulid ei tarwitſe olla ſelle riigi kodanikud, kes neid nimetanud. Niiwõrd kui nad ſelle poole kodakondſuſesſe ei kuulu, tuleb enne nimetamiſt diplomaatiliſel teel teiſe Poole nõuſolek ſaawutada.

Artikel II.

Jeder der vertragschliessenden Teile verpflichtet sich, in den Häfen, Städten und Handelsplätzen seines Gebiets Konsuln des anderen Teiles zuzulassen, die von diesem nach Massgabe seiner Vorschriften ernannt werden. Doch bleibt es jedem Teile vorbehalten, hiervon einzelne Orte oder Gebietsteile auszunehmen, vorausgesetzt, dass eine solche Ausnahme jeder dritten Macht gegenüber gleichmässig Anwendung findet.

Die Konsuln brauchen nicht Angehörige des Teiles zu sein, der sie ernannt hat. Soweit sie diesem Teile nicht angehören, ist vor der Ernennung das Einverständnis des anderen Teiles auf diplomatischem Wege einzuholen.

Artikkel III.

Konſulid wõiwad oma ametikohuſeid täita oma ametkoha maal, niipea kui nad ſeal ettekirjutatud ehk kombekſſaanud wormide järele tegewusſeastumiſeks on loa ſaanud.

Oma nimetuſe aluſel peawad nad nii pea kui wõimalik exequatur'i ehk muu wastawa tegewusſeastumiſe loa makſuta kätte ſaama. Nimetuſe eſitamiſel tuleb nende tegewuspiirkond ära tähendada; igaſt hiliſemaſt tegewuspiirkonna muutmiſeſt tuleb ſamuti teatada.

Peab üks Poolteſt mõnel ükſikul juhtumiſel exequatur'i ehk teiſtſuguſe tegewusſeastumiſe loaandmiſt mittekohaſeks ehk ſelle tagaſiwõtmiſt tarwilikuks, ſiis tuleb tal põhjuſed teiſele Poolele teatada, ja nimelt tagaſiwõtmiſe puhul enne ſeda; nende põhjuſte hindamine jääb talle täielikult reſerweerituks.

Artikel III.

Die Konsuln können ihre Amtsbefugnisse in dem Lande ihres Amtssitzes ausüben, sobald sie in den dort vorgeschriebenen oder herkömmlichen Formen zugelassen worden sind.

Auf Grund ihrer Bestallung sollen sie das Exequatur oder die sonstige Zulassung sobald als möglich kostenfrei erhalten. Ihr Amtssitz ist bei der Bestallung zu bezeichnen; jede spätere Veränderung des Amtsbezirks ist gleichfalls mitzuteilen.

Erachtet ein Teil in einem einzelnen Falle das Exequatur oder die sonstige Zulassung nicht für angängig oder die Zurücknahme für erforderlich, so hat er die Gründe dem anderen Teile, und zwar bei der Zurücknahme vorher, anzugeben; die Würdigung dieser Gründe bleibt ihm allein vorbehalten.

Artikkel IV.

Konſuli ſurma, takiſtuſe ehk äraoleku korral peab tema attaſheel, kantsleril ehk ſekretäril woli olema, eſialgſelt konſulaarasju ajada, eeldades, et attaſhee, kantsleri ehk ſekretäri ametlik iſelaad ennemalt wastawale kohalikule ametiwõimule on teatawaks tehtud.

Konſulite aſetäitjad kaſutawad oma ajutiſe ametipidamiſe keſtwuſel ſelle ametiga ſeotud eesõigusi ja wabaſtuſi. Siiski peawad kutſekonſuli aſetäitjad, kes iſe mitte kutſeametnikud ei ole, oma ametipidamiſe ajal küll ſamaſuguſte auawalduſte ja tähelepaneku oſaliſed olema, kui kutſekonſulid,

Artikel IV.

Im Falle des Todes, der Verhinderung oder der Abwesenheit des Konsuls soll sein Attaché, Kanzler oder Sekretär befugt sein, vorläufig die Konsulargeschäfte wahrzunehmen, vorausgesetzt, dass die amtliche Eigenschaft des Attachés, Kanzlers oder Sekretärs vorher zur Kenntnis der zuständigen Ortsbehörde gebracht worden ist.

Die Vertreter der Konsuln sollen während ihrer zeitweiligen Amtsführung die mit dem Amte verbundenen Vorrechte und Befreiungen geniessen. Doch sollen die Ver-

kuid kasutawad ainult aukonsulite eesõigusi ja wabastusi.

Teine osa.

Konsulaarametnikkude eesõigused ja wabastused.

Artikkel V.

Konsulid wõiwad majal, kus nende ameti- ehk kantseleiruumid asuwad, üles seada selle lepinguosalise wapi, kes neid nimetanud, nende ametit nimetawa pealkirjaga. Samuti tohiwad nad selle Poole lipu üles tõmmata tähendatud hoonel ning oma elumajal kui ka nende poolt ametlikkudel sõitudel tarwitatawatel sõiduriistadel.

Konsulitele tuleb üles näidata auawaldusi, mis nende ametlikule seisukorrale kohalikkude kommete järele wastawad; see maksab eriti juhtumisel, kui nad nende poolt esitatud Lepinguosalise walitsuse ülesandel ehk kohaliku ametiwõimu kutsel mõneti ametlikust pidustusest osa wõtawad.

Artikkel VI.

Konsulaararhiiwid peawad igalajal puutumata olema; nende asupaiga maa ametiwõimud ei tohi milgil ettekäändel arhiiwi kuuluwatesse paberitesse pilku heita ehk neid aresti alla panna. Ametlikka paberid peab ametniku erapaberitest eraldatult alal hoitama.

Asupaiga maa ametiasutused wõiwad konsulite ameti- ja kantseleiruumides sunniabinõusid ainult ametiasutuse juhataja ehk tema asetäitja loaga tarwitusele wõtta, olgu siis, et tegemist on mingisuguse kuriteo ärahoidmisega ehk üleaste ärahoidmisega, mis selle maa seaduste järele karistataw wähemalt üheaastase wangistusega, ehk jälle sarnase süüteo jälgimisega. Ka sel juhtumisel ei wõi ametlikka paberid ei läbi waadata ega aresti alla panna.

Teise lõike eeskirjad ei ole makswad konsulaaragentide kohta.

Ameti- ja kantseleiruume ei wõi ilmaski asuilina kasutada.

treter eines Berufskonsuls, die nicht selbst Berufsbeamte sind, während ihrer Amtsführung zwar dieselben Ehren und Rücksichten, wie die Berufskonsuln, aber nur die Vorrechte und Befreiungen der Wahlkonsuln geniessen.

Zweiter Abschnitt.

Vorrechte und Befreiungen der Konsularbeamten.

Artikel V.

Die Konsuln können an dem Gebäude, worin sich ihre Amts- oder Kanzleiräume befinden, das Wappen des Teiles, der sie ernannt hat, mit einer ihr Amt bezeichnenden Inschrift anbringen. Auch dürfen sie die Flagge dieses Teiles auf dem erwähnten Gebäude und ihrem Wohnhause, sowie auf den von ihnen bei dienstlichen Fahrten benutzten Fahrzeugen aufziehen.

Den Konsuln sind die ihrer amtlichen Stellung nach örtlichem Gebrauch zukommenden Ehren zu erweisen; dies gilt insbesondere, wenn sie im Auftrage der Regierung des von ihnen vertretenen Teiles oder auf Einladung der Ortsbehörde an einer amtlichen Feierlichkeit teilnehmen.

Artikel VI.

Die Konsular-Archive sollen jederzeit unverletzlich sein; die Landesbehörden dürfen unter keinem Vorwand die zum Archiv gehörenden Papiere einsehen oder mit Beschlag belegen. Die Dienstpapiere müssen von den Privatpapieren des Beamten gesondert aufbewahrt werden.

Die Landesbehörden dürfen in den Amts- und Kanzleiräumen der Konsuln Zwangsmassnahmen nur mit Zustimmung des Leiters der Behörde oder seines Vertreters vornehmen, es sei denn, dass es sich um die Verhütung eines Verbrechens oder eines nach den Landesgesetzen mit Freiheitsstrafe von mindestens einem Jahr bedrohten Vergehens oder um die Strafverfolgung wegen einer solchen Straftat handelt. Auch in diesem Falle dürfen die Dienstpapiere weder durchgesehen noch beschlagnahmt werden.

Die Bestimmungen des Absatzes 2 finden auf Konsular-Agenten keine Anwendung.

Amts- und Kanzleiräume dürfen niemals als Asyl dienen.

Artikkel VII.

Konsulid kui ka nende juure ametisseemääratud attaššeed, kantslerid ja sekretärid, kes kutseametnikud on ja selle lepinguosalise kodakondsusesse kuuluvad, kes nad nimetanud, kasutavad teise Poole territooriumil vabastust igasugusest sõjaväelisest kohustusest, sundkoormatusest ja korteriandmise sundusest. Samuti on nad kogu oma varandusega vabastatud konfiskatsioonidest, rekvisitsioonidest ja nendega seotud varast aresti alla panemisest, kui ka kõigist avalikõiguslikkudest kohustustest isiklikkude sundtoimetuste suhtes.

Esimeses lõikes nimetatud vabastused laienevad kinniswara peale ainult siis, kui see konsulite ehk nende juure määratud attaššeede, kantslerite ehk sekretäride omanduses seisab, ja niivõrd kui see kas nendele isikutele elukorterina kasutamisel on ehk konsulaarteenistuse otstarbeteks tarvitatakse.

Edasi peavad esimese lõike järele vabastatud isikud, sedavõrd kui nad asupaiga riigis mingisugusel eratulutoowal alal ei tegutse, ka kõigist otsekohese ehk isikliku iseloomuga maksudest vabastatud olema. Vabastus ei laiene mitte tollide, tarvitus- ja liikumismaksude peale, ega ka asupaiga riigis olewa kinnis- ja äriwara ning sissetuleku (tulu) peale selleşt, edasi ka mitte korrapäraselt korduwate summade ehk abirahade peale, mis asupaiga riigi awalikkudest kassadest antakse mingisuguse selleaegse ehk warema teenistuse wõi kutsetegewuse eest (palk, pensionid, ooterahad, ülespidamise rahad j. m. selleşarnased); kõik need jäävad reserweerituks maksustamise otstarbel asupaiga riigis.

Artikkel VIII.

Artikkel VII-nda 1. ja 2. lõike eeskirjad leiavad käsitamist konsulite kohta, kes kutseametnikud ei ole, sedavõrd kui nad selle riigi kodakondsusesse kuuluvad, kes nad nimetanud. Sel mõõdul siiski, kui need ametnikud ärialal ehk mõne tööstuskutse alal tegewad on, alluvad nad samasugustele sõjaväelistele kohustustele ning sundtoimetustele, kui asupaiga maa kodanikud; ometi jäävad ka aukonsulid korteriandmise sundusest wabaks.

Esimese lõike eeskirjad ei leia käsitamist konsulaaragentide kohta.

Artikel VII.

Die Konsuln sowie die ihnen zugewiesenen Attachés, Kanzler und Sekretäre, die Berufsbeamte sind und dem Teile angehören, der sie ernannt hat, sollen im Gebiete des anderen Teils Befreiung von jeder militärischen Anforderung, Leistung und Einquartierung geniessen. Ebenso sind sie mit ihrem gesamten Vermögen von Konfiskationen, von Requisitionen und von den damit verbundenen Beschlagnahmen sowie von allen öffentlich-rechtlichen Verpflichtungen zu persönlichen Dienstleistungen befreit.

Die in Absatz 1 bezeichneten Befreiungen erstrecken sich auf Grundstücke nur dann, wenn sie im Eigentum der Konsuln oder der ihnen zugeteilten Attachés, Kanzler oder Sekretäre stehen und wenn und insoweit sie entweder diesen Personen als Wohnung dienen oder zum Zwecke des Konsulardienstes benutzt werden.

Ferner sollen die nach Abs. 1 befreiten Personen, sofern sie im Empfangsstaat keine private Erwerbstätigkeit ausüben, auch von allen Steuern und Abgaben, welche einen direkten oder persönlichen Charakter haben, befreit sein. Die Befreiung erstreckt sich nicht auf Zölle, Verbrauchs- und Verkehrsabgaben, sowie nicht auf das im Empfangsstaat belegene Grund- und Betriebsvermögen und das Einkommen (den Ertrag) daraus und ferner nicht auf regelmässig wiederkehrende Bezüge oder Unterstützungen, die aus öffentlichen Kassen des Empfangsstaates mit Rücksicht auf eine gegenwärtige oder frühere Dienstleistung oder Berufstätigkeit gewährt werden (Besoldung, Ruhegehälter, Wartegelder, Versorgungsbezüge und dergl.); diese bleiben der Besteuerung im Empfangsstaat vorbehalten.

Artikel VIII.

Die Bestimmungen des Artikels VII Abs. 1 und 2 finden auf Konsuln, die nicht Berufsbeamte sind, Anwendung, sofern sie nicht dem Teil angehören, welcher sie ernannt hat. Soweit diese Beamten ein Handelsgeschäft oder ein Gewerbe betreiben, sind sie indessen denselben militärischen Anforderungen und Leistungen unterworfen, wie die Landesangehörigen; doch bleiben die Wohnungen auch der Wahlkonsuln von Einquartierungen befreit.

Die Bestimmungen des Abs. 1 finden auf Konsularagenten keine Anwendung.

Artikkel IX.

Wapisildid, lipud ja kantselei-tarbeasjad, mis konsulitele nende saateriigist tarwitamiseks teenistuses saadetakse, on sisse- ja wäljaweomaksudest wabastatud. Seesama maksab ka artikkel VII-nda 1. lõikes tähendatud kutseametnikkude ja nende perekonnaliigete majaasjade ja muude tarwitatud, oma tarwitamiseks määratud asjade kohta, kui ka igasuguste tarbeasjade, ka uute, kohta, mis tähendatud isikud isiklikuks tarwituseks ehk äratarwitamiseks reisi ajal endaga ühes wiiwad.

Artikkel X.

Konsulid ei allu oma ametliku tegewuse suhtes oma ametkoha maa kohtutele.

Artikkel XI.

Konsulaarametnikkude wastu, kes kuuluwad neid nimetanud lepinguosalise kodakondsusesse, ei tohi tarwituse wõtta isiklikku wangistust tsiwiilehk kaubandusasjus ei sundusliku täideşaatmise ega kindlustus-abinõuna; niisama ei tohi neid eeluurimise wangistusse anda, niiwõrd kui siin tegemist ei ole artikkel VI. 2. lõikes mainitud laadi süüteoga.

Wangistatakse keegi konsulaarametnik ehk wõetakse ta muidu eeluurimise alla, siis tuleb tema maa saatkonda teise Poole walitsuse poolt selleşt otsekohe informeerida.

Artikkel XII.

Konsulaarametnikkudel tuleb asupaiga maa kohtuwõimude ees tunnistust anda, kui need ametliku kirjutusega seda küsiwad. Siiski ei tohi neid sündmuste asjus, mis nende ametlikku tegewusse puutuwad, üle kuulata ilma selle walitsuse loata, kes nad nimetanud.

Tuleb konsulit ennast tunnistajana üle kuulata, kes kuulub teda nimetanud lepinguosalise kodakondsusesse, siis peawad kohtuwõimud juhtumisel, kui ta haiguse ehk teenistusasjade tõttu tahistatud on, tema korterisse ilmuma, et teda suusõnaliselt üle kuulata, ehk tema kirjalikku awaldust asupaiga maa seadustele wastawal kujul nõudma. Konsulil tuleb seda nõudmist täita ja oma awaldust kirjalikult oma allkirja ja ametipit-

Artikel IX.

Wappenschilder, Flaggen und Gegenstände des Bürobedarfs, die den Konsuln von dem Entsendestaat zum dienstlichen Gebrauch zugesandt werden, bleiben von Eingangs- und Ausgangsabgaben befreit.

Das Gleiche gilt für den Hausrat und die sonstigen gebrauchten, zur eigenen Benutzung bestimmten Gegenstände der im Artikel VII Abs. 1 bezeichneten Berufsbeamten und ihrer Familienmitglieder, sowie für Gebrauchsgegenstände aller Art, auch neue, die die erwähnten Personen zum persönlichen Gebrauch oder Verbrauch während der Reise mit sich führen.

Artikel X.

Die Konsuln sind in Ansehung ihrer amtlichen Tätigkeit der Gerichtsbarkeit des Landes ihres Amtssitzes nicht unterworfen.

Artikel XI.

Gegen Konsularbeamte, die dem Teil angehören, der sie ernannt hat, darf die Personalhaft in Zivil- oder Handelssachen weder als Mittel der Zwangsvollstreckung noch als Sicherungsmassregel angewendet werden; desgleichen dürfen sie nicht in Untersuchungshaft genommen werden, soweit es sich nicht um die Verfolgung wegen einer Straftat der im Artikel VI Abs. 2 bezeichneten Art handelt.

Wird ein Konsularbeamter verhaftet oder sonst zur Untersuchung gezogen, so soll die Gesandtschaft seines Landes hiervon sofort durch die Regierung des anderen Teiles benachrichtigt werden.

Artikel XII.

Die Konsularbeamten sind gehalten, vor den Gerichtsbehörden des Landes Zeugnis abzulegen, wenn diese mittels amtlichen Schreibens darum nachsuchen. Doch dürfen sie über Vorgänge, die ihre amtliche Tätigkeit betreffen, ohne Genehmigung der Regierung, die sie ernannt hat, nicht vernommen werden.

Soll der Konsul selbst als Zeuge vernommen werden und gehört er dem Teil an, der ihn ernannt hat, so sollen im Falle seiner Behinderung durch Krankheit oder Dienstgeschäfte die Gerichtsbehörden sich in seine Wohnung begeben, um ihn mündlich zu vernehmen oder sein schriftliches Zeugnis in der dem Landesrecht entsprechenden Form verlangen. Der Konsul

ſeriga waruſtatult, talle ülesantud aja jookſul ametiwõimudele kätte toimetada.

On kriminaalasjus konſuli iſiklik ilmumine asjaotſustawa kohtu ette asupaiga maa seaduste järele mööda pääsemata ja ta ülekuulamine kortеris otstarbetu, siis peab kohus, juhtumisel kui konſul teenistuslikult takistatud on, temaga ülekuulamise päewa ja tunni asjus kokku leppima ning konſuli, kui ta kokkulepitud ajal ilmub, wõimalikult kohe üle kuulama ja teda mitte kauemini kinni pidama, kui tingimata tarwilik. Sunniähwardusi ega sunniabinõusid ei tohi tema wastu milgi tingimusel tarwitusele wõtte.

Artikkel XIII.

Sureb konſul ilma oma maa poolt kutſutud asetäitjat järelejätmata, siis peab kohalik ametiasutus sama maa lähema konſuli ehk saatkonna poole pöörama, et konſulaaraſutuſe arhiiwi kinni pitſeerida lasta. On lähem konſul ja saatkond takistatud, siis tuleb kohalikkudel ametiwõimudel mingisuguſe sõbraliku riigi konſulaareſitaja ja selle lepinguoſaliſe, kes surnud konſuli nimetanud, kahe kodaniku juuresoleku arhiiwi kinnipitſeerimist ette wõtta.

Protokoll selle sammu kohta tuleb kahes eksemplaris kokku seada ning üks eksemplar selle lepinguoſaliſe, kes surnud konſuli nimetanud, lähemale konſulile ehk saatkonnale kätte toimetada.

Pitſerite awamisel arhiiwi üleandmise otstarbel uuele konſulile tuleb samuti talitada kui kinnipitſeerimisel.

Artikkel XIV.

Kummagi lepinguoſaliſe Poole konſulaarametnikud kaſutawad peale selle wastastikkuſuſe tingimusel teiſe Poole territooriumil kõiki eesõigusi ja wabastusi, millede oſaliſed on enamsoodustatud rahwa sama iſelaadiga ja samas ulatuſes konſulaarametnikud.

hat dem Verlangen zu entsprechen und den Behörden in der ihm bezeichneten Frist seine Aussage schriftlich, mit seiner Unterschrift und seinem Amtssiegel versehen, zuzustellen.

Ist in einer Strafsache das persönliche Erscheinen des Konsuls vor dem erkennenden Gericht nach den Landesgesetzen nicht zu umgehen und seine Vernehmung in der Wohnung untunlich, so soll im Falle seiner dienstlichen Behinderung das Gericht Tag und Stunde seiner Vernehmung mit ihm vereinbaren und ihn, wenn er zum vereinbarten Zeitpunkt erscheint, tunlichst umgehend vernehmen und ihn nicht länger zurückhalten, als es unbedingt erforderlich ist. Zwangsandrohungen oder Zwangsmassnahmen dürfen gegen ihn unter keinen Umständen angeordnet werden.

Artikel XIII.

Stirbt ein Konsul, ohne einen berufenen Vertreter seines Landes zurückzulassen, so soll sich die Ortsbehörde an den nächsten Konsul oder an die Gesandtschaft desselben Landes wenden, um das Archiv der Behörde versiegeln zu lassen. Ist der nächste Konsul und die Gesandtschaft verhindert, so sollen die Ortsbehörden in Gegenwart des konsularischen Vertreters einer befreundeten Macht und zweier Staatsangehöriger des Teiles, der den verstorbenen Konsul ernannt hat, zur Siegelung des Archivs schreiten.

Das Protokoll über diese Massnahme soll in doppelter Ausfertigung hergestellt und ein Exemplar soll dem nächsten Konsul oder der Gesandtschaft des Teiles, der den verstorbenen Konsul ernannt hat, zugestellt werden.

Bei der Entsiegelung zum Zwecke der Übergabe des Archivs an den neuen Konsul ist ebenso wie bei der Siegelung zu verfahren.

Artikel XIV.

Die Konsularbeamten jedes der vertragschliessenden Teile sollen unter dem Vorbehalt der Gegenseitigkeit im Gebiet des anderen Teiles ausserdem alle Vorrechte und Befreiungen geniessen, wie die Konsularbeamten gleicher Art und gleichen Ranges der meistbegünstigten Nation.

Kolmas osa.

Konsulaar-ametiõigused.

Artikkel XV.

Konsulid on kutsutud oma maa kodanikkude õigusi ja huvisid kaitsma, eriti nende äritegevust ja laevasõitu kaitsma ning edendama.

Nad võivad oma ametikohustuste täitmise otstarbel pöörata kohtu- ja administratiiv-võimude poole nende ametipiirkonnas, nende ees ka mõlema Poole vahel olemasolevate lepingute ja kokkulepete ehk rahvusvahelise õiguse üldiste põhimõtete iga rikkumise puhul vastuvaidlusega erineda. Kui nende avaldused ametiasutuste poolt tähelepanemata jäetakse, võivad nad diplomaatilise esitaja puudumisel ise selle riigi valitsuse poole pöörata, kelle poolt nad on saanud loa tegevusseastumiseks.

Dritter Abschnitt.

Konsularische Amtsbefugnisse.

Artikel XV.

Die Konsuln sind berufen, die Rechte und Interessen der Angehörigen ihres Landes wahrzunehmen, insbesondere deren Handel und Schiff-fahrt zu schützen und zu fördern.

Sie können in Ausübung ihrer Amtsbefugnisse sich an die Gerichts- und Verwaltungsbehörden in ihrem Amtsbezirke wenden, auch bei diesen wegen jeder Verletzung der zwischen den beiden Teilen bestehenden Verträge und Vereinbarungen oder der allgemeinen Grundsätze des Völkerrechts Einspruch erheben. Werden ihre Vorstellungen von den Behörden nicht berücksichtigt, so können sie sich in Ermangelung eines diplomatischen Vertreters selbst an die Regierung wenden, von der sie die Zulassung erhalten haben.

Artikkel XVI.

Konsulitel, niivõrd kui nad selleks oma maa eeskirjade järele volitatud, on õigus:

1) oma ametiruumides ehk korteris, asjaomaste isikute korterites ehk oma maa laevadel awaldusi vastu võtta nende poolt esitatud maa kodanikkudelt, kui ka sarnase laewa ekipaashi kuuluwatelt isikutelt ning laewa reisijatelt;

2) tema poolt esitatud maa kodanikkude testamentlikka korralduši walmistada, kinnitada ehk legaliseerida;

3) tema poolt esitatud maa kodanikkude ühepoolseid juriidiliši tehinguid ja kahepoolseid ehk ühepoolseid lepinguid, mis selle kodanikkude vahel sõlmitakse, walmistada, kinnitada ehk legaliseerida; wälja arwatud on ühepoolsed juriidiliised tehingud ning lepingud niivõrd kui nad puutuwad kinniswara omandusõiguse ülekandmisesse ehk asikoormamisse nende ametipiirkonna maal;

4) nende poolt esitatud maa kodanikkude allkirju kinnitada nende ja mõne kolmanda riigi kodanikkude vahel sõlmitud kahe- ehk ühepoolsetel lepingutel;

Artikel XVI.

Die Konsuln sollen, soweit sie nach den Vorschriften ihres Landes dazu befugt sind, das Recht haben:

1. in ihren Amtsräumen oder Wohnungen, in den Wohnungen der Beteiligten oder an Bord der Schiffe ihres Landes von Angehörigen des von ihnen vertretenen Landes sowie von den zur Besatzung eines solchen Schiffes gehörenden Personen und dessen Passagieren Erklärungen entgegennehmen;
2. letztwillige Verfügungen von Angehörigen des von ihnen vertretenen Landes aufzunehmen, zu bestätigen oder zu beglaubigen;
3. einseitige Rechtsgeschäfte von Angehörigen des von ihnen vertretenen Landes und gegenseitige oder einseitige Verträge, die zwischen Angehörigen dieses Landes geschlossen werden, aufzunehmen, zu bestätigen oder zu beglaubigen; ausgenommen sind einseitige Rechtsgeschäfte und Verträge, soweit sie sich auf die Übertragung oder dingliche Belastung eines Grundstücks im Lande ihres Amtsbezirks beziehen;
4. Unterschriften von Angehörigen des von ihnen vertretenen Landes auf den zwischen diesen und Angehörigen eines dritten Staates abgeschlossenen gegenseitigen oder einseitigen Verträgen zu beglaubigen;

5) igasugu juriidilisi tehinguid ja lepinguid, poolte kodakondsuse peale waatamata, walmistada, kinnitada ehk legaliseerida, niiwõrd kui need juriidilised tehingud ja lepinguid puutuwad erandita tema poolt esitatud maa territooriumil asuwatesse asjadesse ehk mingisugusesse tehingusse, mis seal sõlmimisele ehk teostamisele tuleb;

6) igasugu protokolle ja teisi paberid, mis nende maa ametiasutustelt ehk ametnikkude poolt wälja antud, tõlkida ehk legaliseerida.

Kõiki neid ühepoolseid juriidilisi tehinguid ja lepinguid, kui nad konsuli poolt on walmistatud, kinnitatud ehk legaliseeritud ja tema ametipitseriga warustatud, samuti kui ka tema poolt ta ametipitseri juurelisamisel legaliseeritud ärakirju, wäljawõtteid ja tõlkeid niisugustest dokumentidest tuleb tema asupaiga maal awalikkude ehk ametlikult kinnitatud dokumentidena waadelda ja neil peab juriidiliselt samasugune tähtsus ning tõendusjõud omane olema, kui olekski nad selle maa mingisuguse awaliku ametniku poolt walmistatud, kinnitatud ehk legaliseeritud. Need protokollid ehk muud dokumendid, niiwõrd kui nad puutuwad mingisugust konsuli asupaiga maal täidetawat tehingut, käiwad tempelmaksu ning muude maksude alla, mis seal seadustes ette nähtud.

5. einseitige Rechtsgeschäfte und Verträge jeder Art ohne Rücksicht auf die Staatsangehörigkeit der Beteiligten aufzunehmen, zu bestätigen oder zu beglaubigen, sofern die Rechtsgeschäfte und Verträge sich ausschliesslich auf Gegenstände im Gebiet des von ihnen vertretenen Landes oder auf ein dort abzuschliessendes und auszuführendes Geschäft beziehen;
6. Verhandlungen und Schriftstücke jeder Art, die von Behörden oder von Beamten ihres Landes ausgegangen sind, zu übersetzen oder zu beglaubigen.

Alle diese einseitigen Rechtsgeschäfte und Verträge sollen, wenn sie von dem Konsul aufgenommen, bestätigt oder beglaubigt und mit dessen Amtssiegel versehen sind, ebenso wie die von ihm unter Beifügung seines Amtssiegels beglaubigten Abschriften, Auszüge und Übersetzungen solcher Schriftstücke in dem Lande seines Amtssitzes als öffentliche oder öffentlich beglaubigte Urkunden angesehen werden und dieselbe rechtliche Wirkung und Beweiskraft haben, als wenn sie von einem öffentlichen Beamten des Landes aufgenommen, bestätigt oder beglaubigt wären. Diese Verhandlungen oder sonstigen Schriftstücke unterliegen, soweit sie sich auf ein in diesem Lande auszuführendes Geschäft beziehen, dem Stempel oder den sonstigen Auflagen, die dort gesetzlich vorgesehen sind.

Artikkel XVII.

Konsulitel, konsulaaragendid wälja arwatud, kui ka diplomaatilistel esitajatel on õigus oma maa kodanikkude sündimiste ja surmajuhtumiste kohta tõestusdokumente kokku seada oma seadusandluses ettenähtud wormides.

Selle maa seadustes ettenähtud asjaomaste isikute kohustus, kohalikkudele ametiasutustele sündimistest ja surmajuhtumistest teatada, jääb puutumata.

Artikkel XVIII.

Ühe lepinguosalise territooriumil asuwate päranduste suhtes, mis teise lepinguosalise kodanikkudele kuuluwad, on konsulitel järgmised õigused:

Artikel XVII.

Die Konsuln, mit Ausnahme der Konsular-Agenten, sowie die diplomatischen Vertreter haben das Recht, Geburten und Todesfälle von Angehörigen ihres Landes in den durch dessen Gesetzgebung vorgeschriebenen Formen zu beurkunden.

Die nach den Landesgesetzen bestehende Verpflichtung der Beteiligten, von Geburten und Todesfällen den Landesbehörden Anzeige zu erstatten, wird hierdurch nicht berührt.

Artikel XVIII.

In Ansehung der im Gebiete des einen vertragschliessenden Teiles befindlichen Nachlässe von Angehörigen des anderen Teils stehen den Konsuln des Landes des Verstorbenen folgende Befugnisse zu:

§ 1.

Sureb ühe lepinguoſaliſe kodanik teiſe Poole territooriumil kohas ehk koha läheduſes, kus tema maa konſulil ametiaſukoht on, ſiis peawad asjaomaſed kohalikud ametiaſutuſed konſulile wiibimata ſurmaſt teatama, juure liſades neil olewaid andmeid pärijate, nende aſupaiga kui ka testamentlikkude korralduste olemaſolu kohta.

Samal wiiſil peab konſul kohalikule ametiaſutuſele teateid andma, kui temale ſurmajuhtumine teatawaks ſaab.

§ 2.

Päranduſe kindlustamiſe eeſt peab eſimeſes jooneš hoolitſema wastaw kohalik ametiaſutus. Ta peab piirduma abinõudega, mis tarwilikud, et päranduſe ſubſtantſi puutumatult alal hoida — nagu kinnipitſeerimine ja päranduſe nimekirja kokkuſeadmine. Konſuli ettepanekul tuleb tal igal juhtumiſel ſelle poolt ſoowitud kindlustusabinõud tarwituſele wõtta, niiwõrd kui ſelle maa ſeadusandlus ſeda ei keela.

Ühes kohaliku ametiaſutuſega ehk, niiwõrd kui ſee 48 tunni jooksul peale § 1-ſe teiſe lõike põhjal ſiindinud teadaande kättesaamiſt weel aſjatoimetamiſele ei ole aſunud, wõib konſul ſelle aſemel tema poolt eſitatud riigi eeskirjade järele kas iſiklikult ehk tema poolt nimetatud ja tema wolikirjaga warustatud eſitaja kaudu päranduſe wallaswara kinni pitſeerida ja päranduſe nimekirja kokku ſeada, kusjuures ta kohalikkude ametiaſutuste abi wõib kaſutada.

Kohalikkudel ametiaſutuſtel ja konſulitel tuleb, niiwõrd kui ſeda eriliſed aſjaolud ei takiſta, üksteiſele wõimaluſt anda kaaſtegewuſeks kindlustusabinõude juures. Kaaſtegewal ametiaſutuſel on eriti õigus kinnipitſeerimiſe korral pealepandud pitſeritele oma pitſerit juure liſada. Kui teine neiſt ametiaſutuſteſt ei ole kaaſtegew olnud, ſiis tuleb talle protokolli ja päranduſe nimekirja kinnitatud ärakirjad kätte ſaata.

Sama kord on makſew kindlustusabinõude lõpetamiſel. Eriti tuleb pitſerite mahawõtmiſt ühiſelt toimetada. Siiski wõib nii kohalik ametiaſutus kui konſul üksi mahawõtmiſele aſuda, kui teine ametiwõim ſelleks oma nõusoleku on annud ehk, talle õigel ajal ſaadetud kutſe peale, kohale ei ole ilmunud.

§ 1.

Stirbt ein Angehöriger des einen vertragschliessenden Teiles im Gebiete des anderen an einem Ort oder in der Nähe eines Ortes, wo ein Konsul des Landes des Verstorbenen seinen Amtssitz hat, so sollen die zuständigen Ortsbehörden dem Konsul unverzüglich von dem Tode Nachricht geben und ihm mitteilen, was ihnen über die Erben, über deren Aufenthalt sowie über das Vorhandensein letztwilliger Verfügungen bekannt ist.

In gleicher Weise hat der Konsul die Ortsbehörde zu benachrichtigen, wenn er von dem Todesfall Kenntnis erhält.

§ 2.

Für die Sicherung des Nachlasses hat in erster Linie die zuständige Ortsbehörde zu sorgen. Sie hat sich auf Massnahmen zu beschränken, die erforderlich sind, um die Substanz des Nachlasses unversehrt zu erhalten, wie Siegelung und Aufnahme eines Nachlassverzeichnisses. Auf Ersuchen des Konsuls hat sie in jedem Falle die von ihm gewünschten Sicherungsmassregeln zu treffen, soweit die Landesgesetze dem nicht entgegenstehen.

Gemeinsam mit der Ortsbehörde oder, soweit sie innerhalb von 48 Stunden nach Empfang der Benachrichtigung gemäss § 1 Abs. 2 noch nicht eingegriffen hat, an deren Stelle, kann der Konsul gemäss den Vorschriften des von ihm vertretenen Staates entweder persönlich oder durch einen von ihm ernannten, mit seiner Vollmacht versehenen Vertreter den beweglichen Nachlass siegeln und ein Nachlassverzeichnis aufnehmen, wobei er die Hilfe der Ortsbehörden in Anspruch nehmen darf.

Ortsbehörden und Konsuln haben einander, sofern nicht besondere Umstände entgegenstehen, Gelegenheit zur Mitwirkung bei den Sicherungsmassnahmen zu geben. Die mitwirkende Behörde ist insbesondere befugt, im Falle einer Siegelung den angelegten Siegeln ihre Siegel beizufügen. Hat die andere Behörde nicht mitgewirkt, so ist ihr beglaubigte Abschrift der Verhandlungen und des Nachlassverzeichnisses zu übersenden.

Das Entsprechende gilt für die Aufhebung von Sicherungsmassregeln. Insbesondere ist die Abnahme der Siegel gemeinschaftlich vorzunehmen. Jedoch kann sowohl die Ortsbehörde wie der Konsul allein zur Abnahme schreiten, falls die andere Behörde ihre Einwilligung dazu erteilt oder sich auf eine rechtzeitig an sie ergangene Einladung nicht eingefunden hat.

§ 3.

Asjaomased kohalikud ametiasutused peawad antud juhtumistel sellel maal tarwituselolewaid ehk selle seadustes ettekirjutatud kuulutusi päranduse awamise kohta ning pärijate ehk wõlauskujate üleskutse awaldama ja neist kuulutustest konsulile teatama; wiimane wõib ka omalt poolt wastawaid kuulutusi awaldada.

§ 4.

Konsulil on õigus endale kõiki liikuwaid päranduseasju, mis eraisikute käes ehk kohalikkudes ametiasutustes hoiul on, surnu paberid ühes arwatud, samadel tingimustel wälja anda lasta, milledel surnud isik ise selleks õigustatud oleks olnud.

Konsul wõib samme astuda, et wallaswara, mis rikkiminew ehk mille alalhoidmine suurte kuludega seotud oleks, awaliku enampakkumise teel ära müüdaks tema ameti-asupaiga maa kombe järele ehk selle seaduses ettekirjutatud korras.

Esimese lõike eeskiri käib ka surnud isiku poolt surma puhul tehtud testamentlikkude korralduste kohta, sellešt hoolimata, kas need ametlikult hoiule on wõetud, ning ilma et see puudutaks hoiulewõtnud ametiasutuse õigust, neid korralduši enne wälsaandmist awada. Konsulil tuleb siiski igast tema kätte tulnud ja awatud testamentlikust korraldusest otsekohe ühe kinnitatud ärakirja kohalikule ametiasutusele teadmiseks saata.

On konsul mõne testamentliku korralduse kätte saanud, mis siisaldab määruseid päranduse kinniswara kohta, siis tuleb tal kohalikule ametiasutusele tema palwe peale selle testamentliku korralduse algkirja wälja anda. Kui siiski ükšikutel juhtumistel konsulile ehk tema maa ametiasutustele tarwiitk on tutwuneda wälsaantud testamentliku korralduse algkirja sisuga, siis tuleb see konsuli sellekohase nõudmise peale talle ajutiselt üle anda tagasiandmise kohustuse wastu.

§ 5.

Konsul peab päranduse nimekirjas ülestähendatud asju, päranduse wallaswara müügist saadud tulu, kui ka nõudmiste katmiseks sissetulnud summat alal hoidma deposiidina, mis allub tema asupaiga maa seadustele, kuni ühekšakuulise tähtaja möödumiseni kohaliku ametiasutuse wiimase kuulutuse awaldamisest päranduse awamise kohta,

§ 3.

Die zuständigen Ortsbehörden sollen gegebenenfalls die in dem Lande gebräuchlichen oder durch dessen Gesetze vorgeschriebenen Bekanntmachungen über die Eröffnung des Nachlasses und den Aufruf der Erben oder der Gläubiger erlassen und diese Bekanntmachungen dem Konsul mitteilen; dieser kann auch seinerseits entsprechende Bekanntmachungen erlassen.

§ 4.

Der Konsul hat das Recht, sich alle beweglichen Nachlassgegenstände, die sich im Gewahrsam von Privatpersonen oder von Ortsbehörden befinden, mit Einschluss der Papiere des Verstorbenen, unter denselben Voraussetzungen aushändigen zu lassen, unter denen der Verstorbene selbst dazu befugt gewesen wäre.

Der Konsul kann veranlassen, dass diejenigen beweglichen Gegenstände, die dem Verderben ausgesetzt sind oder deren Aufbewahrung mit erheblichen Kosten verbunden wäre, öffentlich in der durch Gesetz oder Gebrauch des Landes seines Amtssitzes vorgeschriebenen Weise versteigert werden.

Die Bestimmung des Abs. 1 bezieht sich auch auf die von dem Verstorbenen errichteten Verfügungen von Todes wegen, ohne Rücksicht darauf, ob sie in amtliche Verwahrung genommen sind und unbeschadet des Rechts der verwahrenden Behörde, die Verfügungen vor der Herausgabe zu eröffnen. Der Konsul hat jedoch eine beglaubigte Abschrift jeder in seinen Besitz gelangten und eröffneten Verfügung alsbald der Ortsbehörde mitzuteilen.

Hat der Konsul eine Verfügung von Todes wegen in Besitz genommen, worin Bestimmungen über unbeweglichen Nachlass enthalten sind, so hat er der Ortsbehörde auf ihr Ersuchen die Urschrift dieser Verfügung auszuhändigen. Ist in einzelnen Fällen die Einsicht der Urschrift der herausgegebenen Verfügung durch den Konsul oder seine Landesbehörden erforderlich, so ist sie auf Antrag gegen Verpflichtung der Rückgabe dem Konsul zeitweilig zu überlassen.

§ 5.

Der Konsul soll die in dem Nachlassverzeichnis aufgeführten Gegenstände, den Erlös aus dem etwaigen Verkaufe beweglicher Nachlassgegenstände sowie den Betrag der eingegangenen Forderungen als ein den Gesetzen des Landes seines Amtssitzes unterworfenes Depositum verwahren bis zum

ehk kuulutuſe puudumiſel kuni kaheteiſtkümne kuu möödumiſeni ſurmapäewaſt.

Edaſi on konſul õigustatud päranduſe koosſeiſuſt otſekohe wälja wõtma ſurnu wiimaſe haiguſe ning matuſe kulude ſummaſid, majateenijate, ametnikkude ning tööliſte palka, üüriraha ja muid ſummaſid, millede wäljaandmine päranduſe korrapäraſeks walitſemiſeks tarwilik, kui ka hädakorral lahkunu perekonnale tarwilikku ülespidamiſe raha, ning edaſi kohtukulude, konſulaadimakſude ja teiſte ſarnaſte kulude ſummaſid.

§ 6.

Ilma, et ſee § 5-nda teiſe lõike eeskirju kuidagi kitſendaks, on konſulil õigus kõiki abinõuſid tarwituſele wõtta, miſ ta päranduſe alalhoidmiſeks pärijate huwides tarwilikud leiab olewat. Ta wõib päranduſt ka iſiklikult ehk kellegi tema poolt ſelleks kutſutud ja tema nimel talitawa eſitaja kaudu walitſeda; ſamuti wõib ta pärijatele tunniſtuſi wälja anda nende pärimisõiguſe tõendamiſeks.

§ 7.

Peaks § 5-nda eſimeſes lõikes määratud tähtaja keſtwuſel waielus tekkima nõudmiſte asjus päranduſe wastu, ſiis tuleb ſelle üle, § 15-nda eſimeſe lõike määruſte makſwuſt puudutamata ning waatamata tüliaſaliſte kohakondſuſe peale, aſupaiga maa kohtutel otſuſtada.

Sundtäideſaatmine päranduſasjade ſuhtes on ka ſiis lubataw, kui need konſuli käes hoiul püſiwad. Waſtawal ametiaſutuſel tuleb, niiwõrd kui mingiſuguſe asja wäljaandmine ſundtäideſaatmiſe otſtarbel tarwilik, konſulilt wäljaandmiſt nõutada; wiimane peab ſeda palwet täitma.

Kui päranduſe koosſeis wõlgade makſmiſeks ei ulata, ſiis wõiwad wõlauſkujad, niiwõrd kui aſupaiga maa ſeaduſed ſeda lubawad, kohalikkude ametiaſutuſte ees konkurſi awamiſt nõuda. Peale konkurſi awamiſt tuleb kõik päranduſasjad kohalikkudele ametiaſutuſtele ehk konkurſi juhatajale üle anda; ſealjuures jääb konſuli ülesandeks oma maa kodanikkude huwiſid päranduſe ſuhtes kaitſta.

Ablauf einer Frist von neun Monaten seit der letzten von der Ortsbehörde über die Eröffnung des Nachlasses erlassenen Bekanntmachung oder in Ermangelung einer solchen bis zum Ablauf einer Frist von zwölf Monaten seit dem Todestage.

Der Konsul ist ferner berechtigt, die Kosten der letzten Krankheit und der Beerdigung des Verstorbenen, den Lohn von Dienstboten, Angestellten und Arbeitern, Mietszins und andere Beträge, deren Aufwendung zur ordnungsmässigen Verwaltung des Nachlasses erforderlich ist, sowie im Notfalle den für die Familie des Verstorbenen erforderlichen Unterhalt, ferner Gerichtskosten, Konsulatsgebühren und ähnliche Kosten sofort aus dem Bestande des Nachlasses zu entnehmen.

§ 6.

Vorbehaltlich der Bestimmung des § 5 Abs. 2 hat der Konsul das Recht, alle Massnahmen zu treffen, die er zur Erhaltung des Nachlasses als im Interesse der Erben liegend erachtet. Er kann den Nachlass entweder persönlich oder durch einen von ihm bestellten und in seinem Namen handelnden Vertreter verwalten; auch kann er den Erben Bescheinigungen zum Nachweis ihrer Erbrechts erteilen.

§ 7.

Sollte der im § 5 Abs. 1 bestimmten Frist über die Ansprüche gegen den Nachlass Streit entstehen, so haben, unbeschadet der Bestimmung des § 15 Abs. 1, darüber ohne Rücksicht auf die Staatsangehörigkeit der Beteiligten die Landesgerichte zu entscheiden.

Die Zwangsvollstreckung in die Nachlassgegenstände ist auch dann zulässig, wenn diese sich in der Verwahrung des Konsuls befinden. Die zuständige Behörde hat, sofern die Herausgabe einer Sache zum Zwecke der Zwangsvollstreckung erforderlich ist, den Konsul um die Herausgabe zu ersuchen; dieser muss dem Ersuchen entsprechen.

Sollte der Bestand des Nachlasses zur Bezahlung der Schulden nicht ausreichen, so können die Gläubiger, sofern die Landesgesetze es gestatten, bei den Ortsbehörden die Eröffnung des Konkurses beantragen. Nach der Konkurseröffnung sollen alle Nachlassgegenstände den Ortsbehörden oder dem Konkursverwalter übergeben werden; dabei bleibt es die Aufgabe des Konsuls die Interessen der Angehörigen seines Landes an dem Nachlass wahrzunehmen.

§ 8.

§ 5-nda esimeses lõikes määratud tähtaegade möödumisel võib konsul päranduasjad pärijatele, kes oma õigusi tõestanud on, ehk kui nende õigused tõestamata jäänud, oma maa kompetentsele ametiasutusele välja anda. Ta võib aga väljaandmist ette võtta alles peale selle, kui on õiendatud ehk kindlustatud pärandaja poolt võlgnjäänud awalikõiguslikud maksud, pärandusmaksud, kui ka sellega seotud lõivud, ning kui temale ülesantud ja tõenäolistena ostutavad pärimisnõudmised ning talle selle riigi kodanikkude ehk elanikkude poolt, kelle territooriumil päranduse asub, ülesantud nõudmised rahuldatud ehk kindlustatud on. See kohustus päranduse nõudja ja päranduse võlauskujate vastu kustub, kui konsul järgmise kolme kuu jooksul teateid ei saa, et pärimisnõudmine ehk teised nõudmised tunnustatud või kohtusse esitatud on.

§ 8.

Nach Ablauf der im § 5 Abs. 1 bestimmten Fristen kann der Konsul die Nachlasssachen an die Erben, die ihr Recht nachgewiesen haben, oder, sofern der Nachweis nicht geführt wird, an die zuständigen Behörden seines Landes herausgeben. Er darf aber die Herausgabe erst vornehmen, nachdem die von dem Erblasser geschuldeten öffentlich-rechtlichen Abgaben, die Erbschaftsabgaben, sowie die damit verbundenen Gebühren entrichtet oder sichergestellt sind und nachdem die bei ihm angemeldeten und glaubhaft gemachten Erbansprüche und die bei ihm angemeldeten Forderungen von Angehörigen oder Bewohnern des Staates, in dessen Gebiet sich der Nachlass befindet, befriedigt oder sichergestellt sind. Diese Verpflichtung gegenüber Erbanwärtern und Nachlassgläubigern erlischt, wenn der Konsul nicht binnen weiteren drei Monaten Kenntnis davon erhält, dass der Erbanspruch oder die Forderung anerkannt oder eingeklagt worden ist.

§ 9.

Sureb ühe lepinguosalise kodanik teise Poole territooriumil kohas, kus ehk mille läheduses tema maa konsuli ameti-asupaika ei ole, siis tuleb asjaomastel kohalikkudel ametiasutustel oma maa seaduste järele päranduasjade nimekiri kokku seada ja neid kinni pitseerida. Kinnitatud ärakiri nimekirjast, kui ka surmatunnistus ning kõik surnu kodakondsust tõestavad paberid, tuleb kõige lühema aja jooksul lähema konsuli kätte saata.

§ 9.

Stirbt ein Angehöriger des einen Teiles im Gebiet des anderen Teiles an einem Ort, an dem oder in dessen Nähe kein Konsul des Landes des Verstorbenen seinen Amtssitz hat, so haben die zuständigen Ortsbehörden nach Massgabe der Landesgesetze ein Verzeichnis der Nachlassgegenstände aufzunehmen und ihre Siegel anzulegen. Beglaubigte Abschrift des Verzeichnisses sowie die Sterbeurkunde und alle die Staatsangehörigkeit des Verstorbenen dartuenden Schriftstücke sind binnen kürzester Frist dem nächsten Konsul zu übersenden.

§ 10.

On kohalik ametiasutus vastavalt § 2-se esimesele lõikele ehk § 9-le päranduasjade nimekirja konsuli äraolekul kokku seadnud, siis peab ta päranduse suhtes kõik selle maa seadustes ettekirjutatud abinõud tarvitusele võtma ja pärandust võimalikult kiirelt peale § 5-nda esimeses lõikes määratud tähtaja möödumist konsulile ehk tema asetäitjale üle andma.

Niipea kui konsul ehk tema asetäitja päranduse asukohta ilmub, et tarvilikka samme päranduse asjus astuda, tuleb kohalikul ametiasutusel, kes ehk vahepeal asjatoimetamisele asunud on, selle artikli §§ 3 kuni 8 ning § 13 eeskirjade järele talitada.

§ 10.

Hat die Ortsbehörde gemäss § 2 Abs. 1 oder gemäss § 9 das Verzeichnis der Nachlassgegenstände in Abwesenheit des Konsuls aufgenommen, so soll sie hinsichtlich des Nachlasses alle durch die Landesgesetze vorgeschriebenen Massnahmen treffen und den Nachlass tunlichst bald nach Ablauf der im § 5 Abs. 1 bestimmten Frist dem Konsul oder seinem Vertreter übermitteln.

Sobald der Konsul oder sein Vertreter an dem Nachlassort erscheint, um die erforderlichen Massnahmen in Ansehung des Nachlasses zu treffen, hat sich die Ortsbehörde, die etwa inzwischen eingeschritten ist, nach den Bestimmungen der §§ 3 bis 8 und § 13 dieses Artikels zu richten.

§ 11.

Kui keegi isik, kes ühe lepinguosalise laeva ekipaažhi kuulub, teise lepinguosalise riigis sureb ja selle kodakondsusesse ei kuulu, siis tuleb ta teenitud palgasumma ning ta asjad lipuriigi konsulile üleanda.

Surewad ühe lepinguosalise kodanikud reisil teise Poole territooriumil, ilma et neil seal elukohta ehk püsiwat peatuskohta oleks olnud, siis tuleb tal kaasasolewad asjad tema riigi konsulile üle anda.

Konsul, kellele 1. ja 2. lõikes tähendatud pärandusasjad on üle antud, toimetab nendega oma maa eeskirjade järele, peale selle kui ta surnu poolt tema wiibimise ajal konsuli asupaiga riigis tehtud wõlad korraldanud on.

§ 12.

Käesolewa artikli §§ 2 kuni 11 eeskirjad, § 4-nda neljanda lõike eeskirjad wälja arwatud, ei leia käsitamist päranduse kinniswara kohta.

Selle kinniswara suhtes on erandita ainult selle riigi asjaomased ametiasutused, kelle territooriumil pärandus asub, õiguslatud ja kohustatud kõiki samme astuma oma maa seaduste järele ning samal wiisil kui oma riigi kodanikkude päranduste juures. Päranduse kinniswara kohta koostatud nimekirja tõestatud ärakiri tuleb kõige lühema aja jooksul asjaomasele konsulile kätte saata.

§ 13.

Kõigi asjade ajamisel, millede üleswõtmiseks ühe lepinguosalise kodaniku teise Poole territooriumil asuwate päranduste (liikuwate ning liikumata) awamine, walitsemine ja korraldamine põhjust annawad, peab konsulil woli olema äraolewaid pärijaid esitada, kes tema riigi kodakondsusesse kuuluwad, ja teises riigis endile wolinikke wõtnud ei ole. Kummaltki poolelt ei wõida nõuda, et ta oma esituswoli weel erilise dokumendiga tõestaks.

Konsul wõib selle tõttu, kas isiklikult ehk kellegi isiku kaudu, kes asupaiga maa seaduste järele selleks wolitatud, asjaomaste kohalikkude ametiasutuste ees üles astuda ja kõigis päranduses puutuwates asjades pärijate ühiseid huwisid

§ 11.

Wenn eine Person, die zur Besatzung eines Schiffes eines der beiden Länder gehört, im Gebiet des anderen Staates stirbt und nicht diesem angehört, so sollen ihre Heuerguthaben und ihre Habseligkeiten dem Konsul des Flaggenstaates übergeben werden.

Sterben Angehörige des einen Staates auf der Reise im Gebiete des anderen, ohne dort ihren Wohnsitz oder gewöhnlichen Aufenthalt gehabt zu haben, so sollen die von ihnen mitgeführten Gegenstände dem Konsul ihres Staates übergeben werden.

Der Konsul, dem die in Abs. 1 und 2 erwähnten Nachlass-sachen übergeben sind, wird damit nach den Vorschriften seines Landes verfahren, nachdem er die von dem Verstorbenen während des Aufenthalts in dem Lande gemachten Schulden geregelt hat.

§ 12.

Die Bestimmungen der §§ 2 bis 11 dieses Artikels finden unbeschadet der Bestimmungen in § 4 Abs. 4 keine Anwendung auf unbewegliche Nachlassgegenstände.

In Ansehung diese Gegenstände sind ausschliesslich die zuständigen Behörden des Staates, in dessen Gebiet sich dieser Nachlass befindet, berechtigt und verpflichtet, alle Verrichtungen nach Massgabe der Landesgesetze und in derselben Weise vorzunehmen, wie bei Nachlässen von Angehörigen ihres eigenen Staates. Beglaubigte Abschrift des über den unbeweglichen Nachlass aufgenommenen Verzeichnisses ist binnen kürzester Frist dem zuständigen Konsul zu übersenden.

§ 13.

In allen Angelegenheiten, zu denen die Eröffnung, Verwaltung und Regelung der beweglichen und unbeweglichen Nachlässe von Angehörigen des einen Staates im Gebiete des anderen Staates Anlass geben, soll der Konsul ermächtigt sein, die abwesenden Erben, die seinem Staate angehören und keinen Bevollmächtigten in dem anderen Staate bestellt haben, zu vertreten. Es darf von keiner Seite verlangt werden, dass er seine Vertretungsbefugnis noch durch eine besondere Urkunde nachweist.

Der Konsul kann daher entweder in Person oder durch einen nach den Landesgesetzen dazu befugten Vertreter vor den zuständigen Ortsbehörden auftreten und in allen den Nachlass betreffenden Angelegen-

kaitsta, samuti ka päranduse wastu esitatud nõudmiste suhtes samme astuda.

Ta on siiski kohustatud testamendi täidesaatjatele, kui need olemas, ehk kohalwiibiwatele wõi wolinikkude läbi esitatud pärijatele igast nõudmisest, mis temale päranduse wastu esitatakse, teatama, et täidesaatjad ehk pärijad oma wastuwaidlusi sarnaste nõudmiste wastu wõiksid esitada.

§ 14.

Pärandusõiguslikud wahekorrad alluwad päranduse wallaswara suhtes selle riigi seadustele, kelle kodakondsusesse pärandaja oma surma ajal kuulus. Siiski on selle riigi kodanikkudel, kelle territooriumil pärandus asub, õigus oma riigi seaduste alusel pärimisõiguslikkude nõudmistega ka siis esineda, kui need ainult nende seadustega põhjendatud on.

Päranduse kinniswara suhtes alluwad pärandusõiguslikud wahekorrad selle riigi seadustele, kelle piirides see pärandus asub.

Riigile ehk awalikõiguslikkudele juriidilistele isikutele kuuluwat õigust pärijateta päranduse kohta käsitatakse käesolewa lepingu mõttes kui pärimisõigust.

Niiwõrd kui riik, kelle kodakondsusesse pärandaja kuulus, ehk awalikõiguslikud juriidilised isikud selles riigis pärimisõiguse omawad ehk neile legaat osaks langeb, sünnib selleşt tekkiwate õiguste teostamine teise riigi poolt; wiimane on kohustatud likwidatsiooni läbi wiima ja selleşt saadud raha õigustatule üle andma.

§ 15.

Nõudeasjad, mis puutuwad pärimisõiguse, legaatide kui ka sundosanõudmiste kindlakstegemisse, niiwõrd kui nad käiwad wallaswara kohta ja kui nad § 14 lõige 1 lause 2 ettenähtud küsimusi ei puuduta, alluwad erandita selle lepingu-osalise riigi kohtutele, kelle kodakondsusesse pärandaja surma ajal kuulus. Neid otsuseid tuleb teise riigi territooriumil tunnustada.

Niiwõrd kui tegemist on päranduse kinniswaraga, alluwad esimeses lõikes tähendatud laadi

heiten die gemeinsamen Interessen der Erben wahrnehmen, auch sich auf die gegen den Nachlass erhobenen Ansprüche einlassen.

Er ist jedoch verpflichtet, etwa vorhandene Testamentsvollstrecker oder die anwesenden oder durch Bevollmächtigte vertretenen Erben von jedem Anspruch, der bei ihm gegen den Nachlass erhoben wird, in Kenntnis zu setzen, damit die Vollstrecker oder Erben ihre Einwendungen gegen solche Ansprüche geltend machen können.

§ 14.

Die erbrechtlichen Verhältnisse bestimmen sich in Ansehung des beweglichen Nachlasses nach den Gesetzen des Staates, dem der Erblasser zur Zeit des Todes angehörte. Jedoch haben Angehörige des Staates, in dessen Gebiet sich der Nachlass befindet, das Recht, nach Massgabe der Gesetze ihres Staates erbrechtliche Ansprüche auch dann geltend zu machen, wenn sie nur nach diesen Gesetzen begründet sind.

In Ansehung des unbeweglichen Nachlasses bestimmen sich die erbrechtlichen Verhältnisse nach den Gesetzen des Staates, in dessen Gebiet dieser Nachlass liegt.

Ein dem Staate oder juristischen Personen des öffentlichen Rechts zustehendes Recht auf den erblosen Nachlass wird im Sinne dieses Vertrages als Erbrecht behandelt.

Soweit dem Staate, dem der Erblasser angehörte, oder juristischen Personen des öffentlichen Rechts in diesem Staate ein Erb- oder Anfallrecht zusteht oder ein Vermächtnis zufällt, erfolgt die Ausübung der sich hieraus ergebenden Rechte durch den anderen Staat; dieser ist zur Liquidation und zur Ausantwortung des Erlöses an den Berechtigten verpflichtet.

§ 15.

Für Klagen, welche die Feststellung des Erbrechts, von Ansprüchen aus Vermächtnissen sowie von Pflichtteilsansprüchen zum Gegenstand haben, sind, soweit es sich um bewegliche Nachlass handelt und nicht Ansprüche aus § 14 Abs. 1 Satz 2 in Frage stehen, die Gerichte des Vertragsstaates ausschliesslich zuständig, dem der Erblasser zur Zeit seines Todes angehörte. Die Entscheidungen sind in dem Gebiete des anderen Staates anzuerkennen.

Soweit es sich um unbeweglichen Nachlass handelt, sind für Klagen der im Abs. 1

nõudeasjad ainult selle riigi kohtutele, kelle territooriumil pärandus asub.

§ 16.

Testamentlik korraldus on wormi suhtes maksew, kui ta on kokku seatud kas selle koha seaduste eeskirjade järele, kus korraldus walmistatud, ehk selle riigi seaduste põhjal, kelle kodakondsusesse pärandaja kokkuseadmise ajal kuulus. Sama kord on maksew ka testamentliku korralduse äramuutmise kohta.

§ 17.

Selle riigi asjaomase ametiasutuse poolt, kelle kodakondsusesse pärandaja kuulus, ning tema seaduste alusel wäljaantud tunnistus päranduõigusliku wahekorra kohta, eriti pärija ehk testamenditäideseatja õiguste kohta, on küllaldane selle wahekorra tõestamiseks ka teise lepinguosalise riigi territooriumil, niiwõrd kui siin tegemist on päranduse wallaswaraga. Algupärasuse tõendusena jatkub legaliseerimisešt selle riigi konsuli ehk diplomaatilise esitaja poolt, kelle kodakondsusesse pärandaja kuulus.

§ 18.

Käesolewa artikli määrused on wastawalt makswad wallas- ehk kinniswara kohta, mis asub ühe lepinguosalise territooriumil, ja kuulub wäljaspool selle riigi territooriumi surnud teise lepinguosalise riigi kodaniku päranduse hulka.

Artikkel XIX.

Konsulid wõiwad oma maa laewade sisseõitu ja wäljaklaarimist sadama korra kohaselt hõlbustada ja neile ametikku kaasabi anda laewade wiibimise ajal konsuli ametipiirkonnas. Sel otstarbel wõiwad nad, niipea kui laewad läbikäimiseks wabaks antud, isiklikult laewale minna ehk oma esitajat laewale saata; nad wõiwad ekipaaši liikmetele küsimusi ette panna, laewapabereid läbi waadata, laadungi nimekirju (manifeste) kokku seada, seletusi reisu, sihtkoha ja wahejuhtumiste kohta reisi jooksul, kui ka muid teadaandeid ekipaaši liikmete ja reisijate poolt wastawalt artikkel XVI lõige 1 nr. 1-le wastu wõtta, samuti ekipaaši liikmetega nende asupaiga maa kohtute ning administratiiw-asutuste ette ilmuda ja neile seal tõlgiks ehk agendiks olla, niiwõrd kui nende juuresolek selle maa seadustega wastolus ei seisa.

erwähnten Art die Gerichte des Staates, in dessen Gebiet sich der Nachlass befindet, ausschliesslich zuständig.

§ 16.

Eine Verfügung von Todes wegen ist, was ihre Form anlangt, gültig, wenn entweder die Vorschriften der Gesetze des Ortes beachtet sind, wo die Verfügung errichtet ist, oder diejenigen der Gesetze des Staates, dem der Erblasser zur Zeit der Errichtung angehörte. Das Gleiche gilt für den Widerruf einer Verfügung von Todes wegen.

§ 17.

Ein Zeugnis über ein erbrechtliches Verhältnis, insbesondere über das Recht des Erben oder eines Testamentsvollstreckers, das von der zuständigen Behörde des Staates, dem der Erblasser angehörte, nach dessen Gesetzen ausgestellt ist, genügt, soweit es sich um bewegliches Nachlass handelt, zum Nachweise dieses Verhältnisses auch für das Gebiet des anderen Vertragsstaates. Zum Beweise der Echtheit genügt die Beglaubigung durch den Konsul oder einen diplomatischen Vertreter des Staates, dem der Erblasser angehörte.

§ 18.

Die Bestimmungen dieses Artikels finden entsprechende Anwendung auf bewegliches oder unbewegliches Vermögen, das sich im Gebiete des einen Teiles befindet und zu dem Nachlass eines ausserhalb dieses Gebiets verstorbenen Angehörigen des anderen Teiles gehört.

Artikel XIX.

Die Konsuln können nach Massgabe der Hafenordnung den Eingang und die Abfertigung der Schiffe ihres Landes fördern und ihnen während des Aufenthalts in ihrem Amtsbezirk amtlichen Beistand leisten. Zu diesem Zwecke können sie sich, sobald die Schiffe zum freien Verkehr zugelassen sind, in Person an Bord begeben oder einen Vertreter an Bord senden; sie können die Mitglieder der Besatzung befragen, die Schiffspapiere prüfen, Ladungsverzeichnisse (Manifeste) aufnehmen, die Erklärungen über Reise, Bestimmungsort und Zwischenfälle während der Reise sowie sonstige Erklärungen von den Mitgliedern der Besatzung und den Passagieren gemäss Artikel XVI Abs. 1 Nr. 1 entgegennehmen, auch mit den Mitgliedern der Besatzung vor den Gerichten und Verwaltungsbehörden des Landes ihres Amtssitzes erscheinen und ihnen dort als Dolmetscher oder Agenten dienen, soweit ihre Anwesenheit nicht mit den Landesgesetzen in Widerspruch stehen würde.

Artikkel XX.

Tuleb ühe lepinguosalise sadamas teise Poole kaubalaeval ette wõtta juurdlustoiming (läbiotsimine, areštiallapanemine, arreteerimine, esialgne kinniwõtmine, ülekuulamine), sundtäitmine ehk mõni teine ametlik sundtoimetus, siis peab selleşt teadustama, tundi täpselt kindlaks määrates, sadama kohas ehk selle läheduses asuwale konsulile, kellele on usaldatud laewa lipuriigi huwide kaitse, ja teda kohale kutsuma. Kui konsul ehk tema poolt käsutatud esitaja teatatud tunnil ei ilmu, wõi konsul ehk tema esitaja kohalt lahkub, siis wõib ametlikku toimingut ka tema äraolekul ette wõtta. Kui wiiwituses hädaoht peitub, ehk kui konsul mitte sadama kohas ehk selle läheduses ei ela, wõib ametlikku toimingut ilma konsulile etteteatamata ette wõtta, kuid talle tuleb selleşt wõimalikult pea teatada. Sealjuures tuleb üles anda põhjused, mispärast talle teadaannet waremalt ei ole saadetud.

Eeltoodud eeskirjade järele talitatakse ka siis, kui laewa ekipaaşhi liikmeid tuleb kohalikkude ametiwõimude poolt maal üle kuulata, ehk kui nad muid seletusi peawad andma, wäljaarwatud juhtumised, mil konsuli juuresolek selle maa seadustega wastolus oleks ehk kui tegemişt on toimetustega hoiukorras, eriti aga meriselgitustega, mis ette wõetud laewa ekipaaşhi liikme nõudmisel.

Teadustamine konsulile jääb ära käikudel laewa peale, mis ette wõetakse tolliameti, pasşikontrolli ehk terwishoiupolitseiliste otstarwetel ehk laewamaksude wõtmise põhjusel.

Artikkel XXI.

Konsulitel on ainuõigus walwata sisemise korra alalhoidmise järele oma riigi kaubalaewadel; ainult nemad wõiwad lahendada tüliküsimusi laewaekipaaşhi liikmete wahel, iseäranis niisuguseid, mis puutuwad palgaşse ja wastastikuste kohustuste täitmisesse.

Kohalikkudel ametiasutustel on õigus korrarikkumiste puhul laewadel wahele astuda ainult siis,

Artikel XX.

Soll in einem Hafen des einen Teiles an Bord eines Kauffahrteischiffes des anderen Teiles eine Untersuchungshandlung (Durchsuchung, Beschlagnahme, Verhaftung, vorläufige Festnahme, Vernehmung), eine Zwangsvollstreckung oder eine andere Handlung amtlichen Zwanges vorgenommen werden, so ist hiervon der an dem Hafenort oder in dessen Nähe wohnhafte und daselbst mit der Wahrnehmung der Interessen des Flaggenstaates betraute Konsul unter genauer Angabe der Stunde zu benachrichtigen und zur Anwesenheit einzuladen. Erscheint zu der angegebenen Stunde weder der Konsul noch ein von ihm abgeordneter Vertreter oder entfernt sich der Konsul oder sein Vertreter, so kann die Amtshandlung in seiner Abwesenheit vorgenommen werden. Ist Gefahr in Verzug oder wohnt der Konsul nicht in dem Hafenort oder in dessen Nähe, so kann die Amtshandlung ohne vorgängige Benachrichtigung des Konsuls vorgenommen werden; doch ist ihm tunlichst bald davon Nachricht zu geben. Dabei sind die Gründe anzugeben, aus denen eine frühere Benachrichtigung unterblieben ist.

Die vorstehenden Bestimmungen finden auch Anwendung, wenn Mitglieder der Schiffsbesatzung an Land vor den Behörden des Hafenorts vernommen werden sollen oder sonst Erklärungen abzugeben haben, es sei denn, dass die Anwesenheit des Konsuls mit den Landesgesetzen in Widerspruch stehen würde oder dass es sich um Verrichtungen der freiwilligen Gerichtsbarkeit, insbesondere um Verklarungen handelt, die auf Antrag eines Mitglieds der Besatzung vorgenommen werden.

Eine Benachrichtigung des Konsuls unterbleibt bei Schiffsbesuchen, die im zollamtlichen, pass- oder gesundheitspolizeilichen Interesse oder aus Anlass der Erhebung von Schiffahrtsabgaben vorzunehmen sind.

Artikel XXI.

Den Konsuln steht ausschliesslich die Aufrechterhaltung der inneren Ordnung an Bord der Kauffahrteischiffe ihres Landes zu, sie haben allein die Streitigkeiten zwischen den Mitgliedern der Besatzung zu schlichten, insbesondere solche, die sich auf die Heuer und die Erfüllung gegenseitiger Verpflichtungen beziehen.

Die Landesbehörden dürfen bei Ausschreitungen an Bord der Schiffe nur dann

kui need on sarnast laadi, et võivad rikkuda rahu ehk avalikku korda sadamas ehk maal, ehk kui neisse on segatud isik, kes ei kuulu laeva ekipaažhi.

Kõigi teiste korrarikkumiste puhul laeval, piirduvad kohalikud ametiasutused abiandmisega konsulile ja kui viimast kohal ei ole, siis laevajuhile tema nõudmisel. Eriti on nad kohustatud laeva ekipaažhi liikmeid laevale toimetama ehk kinni võtma, niivõrd kui need ei ole selle maa kodanikud. Kinnivõtmine jääb püsima kohalikule ametiasutusele esitatud kirjaliku nõudmise peale, millele juure lisatud kinnitatud väljavõte musterrollist, kahe kuu kestvuseni ehk juhtumisel, kui laev sadamasse kauemaks ajaks jääb ja kinnivõetu laevale tagasi toimetada tuleb, — kuni laeva ärasõiduni.

Kinnivõtmise ja kinnipidamise kulud kannab konsul.

Artikkel XXII.

Konsulid võivad lasta kinni võtta oma maa sõja- ehk igasuguste teiste laevade ekipaažhi liikmeid, kes neilt laevadelt ära jooksnud, et neid laevale ehk laeva lipuriiki saata.

Sel otstarbel tuleb neil pöörata kirjalikult kohalikkude ametiasutuste poole ja ametlikkude dokumentide, eriti aga kinnitatud väljavõtete najal musterrollist tõendada, et isik, kelle üleandmist nõutakse, kuulub laeva ekipaažhi. Kohtades, kus konsuli ei ole, võib laevajuht nõudmise samadel tingimustel ise esitada. Üleandmisest võib keelduda ainult tõenduste põhjal, et ärajooksnud isik on kohaliku maa kodanik.

Konsuli nõudmisel ja kulul peavad kohalikud ametiasutused kinnivõetud isikuid kohalikkudes vangimajades valve all hoidma. Kui konsul järgneva kahe kuu jooksul kinnivõtmise päevast arvates võimalust ei leia neid laevale ehk laeva lipuriiki saata, siis vabastatakse nad ja neid ei tohi samal põhjusel uuesti kinni võtta.

On jooksik selle lepinguosalise territooriumil, kus ta asub, kohalikkude seaduste järele karistatava kuriteo ehk üleaste korda saatnud, siis võib

eingreifen, wenn solche geeignet sind, die Ruhe oder öffentliche Ordnung im Hafen oder zu Lande zu stören, oder wenn eine nicht zur Schiffsbesatzung gehörende Person beteiligt ist.

In allen anderen Fällen von Ausschreitungen an Bord haben die Landesbehörden sich darauf zu beschränken, dem Konsul und, falls ein solcher nicht zur Stelle ist, dem Kapitän auf Verlangen Beistand zu gewähren. Insbesondere haben sie die Mitglieder der Besatzung, soweit es sich nicht um Landesangehörige handelt, an Bord zurückzuführen oder sie festzunehmen. Die Festnahme ist auf ein schriftliches, an die Landesbehörde gerichtetes und von einem beglaubigten Auszug aus der Musterrolle begleitetes Ersuchen bis zur Dauer von zwei Monaten oder, wenn das Schiff länger im Hafen bleibt und der Festgenommene an Bord zurückgeführt werden soll, bis zur Abfahrt des Schiffes aufrecht zu erhalten.

Die Kosten der Festnahme und der Festhaltung werden vom Konsul getragen.

Artikel XXII.

Die Konsuln können die Mitglieder der Besatzung von Kriegs- oder allen sonstigen Schiffen ihres Landes, die von diesen Schiffen entwichen sind, festnehmen lassen, um sie an Bord oder nach dem Flaggenstaate zu senden.

Zu diesem Zweck haben sie sich schriftlich an die Ortsbehörden zu wenden und durch amtliche Urkunden, insbesondere durch beglaubigte Auszüge aus der Musterrolle nachzuweisen, dass die Person, deren Übergabe verlangt wird, zur Besatzung des Schiffes gehört. An Orten, an denen sich ein Konsul nicht befindet, kann der Antrag unter den gleichen Bedingungen durch den Kapitän selbst gestellt werden. Die Übergabe darf nur auf Grund des Nachweises verweigert werden, dass die entwichene Person ein Landesangehöriger ist.

Die Ortsbehörden sollen die festgenommenen Personen auf Antrag und auf Kosten des Konsuls in den Ortsgefängnissen in Gewahrsam halten. Findet der Konsul innerhalb der beiden auf den Tag der Festnahme folgenden Monate keine Gelegenheit, sie an Bord oder nach dem Flaggenstaate zu senden, so werden sie freigelassen und dürfen aus dem nämlichen Grunde nicht wieder festgenommen werden.

Hat sich der Entwichene im Gebiete des Teiles, in dem er sich befindet, eines nach den Landesgesetzen strafbaren Verbrechens

üleandmiſt edaſi lükata kuni aſi ſelle maa kohtutes otſuſtatud ja otſus täies ulatuſes täidetud on.

Artikel XXIII.

Artiklite XXI ja XXII eeskirjad konſuli aſupaiga maa ametiaſutuste abi tarvitamiſe kohta ekipaaſhi ärajooksnud liikmete tagaſitoomiſeks, kinniwõtmiſeks ja kojuſaatmiſeks leiawad tarwitamiſt mõne kolmanda riigi kodanikkude kohta ainult siis, kui abinõudja konſul ſelleks aſjaomaſe konſuli nõuſoleku toob.

Artikel XXIV.

Kui laewal, mis ühe lepinguoſaliſe lippu kannab teiſe Poole rannas laewaõnnetus juhtub, peawad kohalikud ametiaſutuſed ſelleſt lähemale lipuriigi konſulile teatama niipea kui wõimalik.

Kohalikud wõimud wõiwad laewa pääſtetoimingul ehk abiandmiſel korraldatud tööde eeſt ainult nende kulude taſumiſt ſiſſe nõuda, mida oma laewad ſamaſuguſel juhtumiſel on kohuſtatud taſuma.

Pääſtetud aſjad jääwad tolliwabaks, niiwõrd kui nad ei lähe tarwitamiſeks ſiſemaa[1] peale maksewate tollieeskirjade täitmiſt.

Artikel XXV.

Niiwõrd kui kokkulepped laewa ja laadungi huwioſaliſte, eriti laewaperemeeſte, laadungi ſaatjate ja kinnitajate wahel ſellega waſtolus ei ole, korraldatakſe awariiaſi, mis ühe lepinguoſaliſe laewal ſõidu ajal tekkinud, ſelle poole konſulite poolt, kui laew mingiſuguſeſſe nende ametipiirkonnaſ aſuwaſſe ſadamaſſe ſiſſe ſõidab.

Siiski ſünnib korraldamine kohalikkude wõimude poolt, kui kohaliku riigi kodanik ehk mõne kolmanda riigi kodanik huwioſaliſeks on ja kui lõpulikku wabatahtlikku kokkulepet ei ſaawutata.

Artikel XXVI.

Kummagi lepinguoſaliſe konſulid wõiwad peale ſelle waſtaſtikkuſuſe eelduſel teiſe Poole territooriumil ſamu ametitoiminguid täita, kui enamſooduſtatud riigi konſulid ſamaſuguſes liigis ning ſamal aſtmel.

oder Vergehens schuldig gemacht, so darf die Übergabe aufgeschoben werden, bis die Entscheidung der Landesgerichte ergangen und ihrem ganzen Umfange nach vollstreckt ist.

Artikel XXIII.

Die Bestimmungen der Artikel XXI und XXII über die Inanspruchnahme der Landesbehörden zur Zurückführung, Festnahme und Heimsendung entwichener Mitglieder der Besatzung finden auf Angehörige eines dritten Staates nur dann Anwendung, wenn der ersuchende Konsul das Einverständnis desjenigen Konsuls beibringt, der für das entwichene Mitglied der Besatzung zuständig ist.

Artikel XXIV.

Erleidet ein Schiff, das die Flagge des einen Teiles führt, an den Küsten des anderen Teiles Schiffbruch, so sollen die Ortsbehörden den nächsten Konsul des Flaggenstaates sobald als möglich benachrichtigen.

Die Ortsbehörden dürfen für die bei der Bergung oder Hilfeleistung getroffenen Massnahmen nur diejenigen Kosten erheben, welche die Schiffe ihres eigenen Landes im gleichen Falle zu entrichten haben.

Die geborgenen Gegenstände bleiben vom Zolle befreit, sofern sie nicht nach Massgabe der geltenden Zollbestimmungen in den inneren Verbrauch übergehen.

Artikel XXV.

Soweit nicht Verabredungen zwischen den Interessenten von Schiff und Ladung, insbesondere Reedern, Befrachtern und Versicherern entgegenstehen, wird die während der Fahrt von dem Schiffe eines vertragschliessenden Teiles erlittene Havarie von den Konsuln dieses Teiles geregelt, wenn das Schiff einen Hafen ihres Amtsbezirks anläuft.

Die Regelung erfolgt jedoch durch die Landesbehörden, wenn ein Landesangehöriger oder ein Angehöriger einer dritten Macht beteiligt ist und eine endgültige Einigung nicht zustande kommt.

Artikel XXVI.

Die Konsuln jedes der vertragschliessenden Teile können unter dem Vorbehalt der Gegenseitigkeit im Gebiet des anderen Teiles ausserdem dieselben Amtsbefugnisse ausüben, wie die Konsuln gleicher Art und gleichen Ranges der meistbegünstigten Nation.

Neljas osa.

Lõpueeskirjad.

Artikkel XXVII.

Käesolewa lepingu 2. ja 3. osa eeskirjad leiawad mõttekohaſt tarwitamiſt diplomaatilisteſſe eſitustesſe kuuluwate ametnikkude kohta, kellel ülesandeks on konſulaarametikohuſeid täita, ilma et ſee kitſendaks neile ametnikkudele rahwuswaheliſe õiguſe põhilauſete järele antud eesõiguſi.

Vierter Abschnitt.

Schlussbestimmungen.

Artikel XXVII.

Auf die den diplomatischen Vertretungen angehörenden Beamten, die mit der Ausübung konsularischer Amtsbefugnisse beauftragt sind, finden, unbeschadet der diesen Beamten nach den Grundsätzen des Völkerrechts zustehenden Vorrechte, die Bestimmungen des 2. und 3. Abschnittes dieses Vertrages entsprechende Anwendung.

Artikkel XXVIII.

Käesolew leping tuleb ratifitſeerida. Ratifikatſiooni dokumendid tuleb niipea kui wõimalik Berliinis wahetada.

Artikel XXVIII.

Dieser Vertrag soll ratifiziert werden. Die Ratifikationsurkunden sollen sobald als möglich in Berlin ausgetauscht werden.

Artikkel XXIX.

Leping astub jõuſſe üks kuu peale ratifikatſiooni dokumentide wahetamiſt ja jääb maksma kakskümmend aastat.

Kui lepingut kummagi lepinguoſaliſe poolt üks aasta enne kahekümneaastaſe tähtaja möödumist üles ei öelda, jääb ta jõuſſe weel kuni kahe aasta möödumiſeni päewaſt, mil tema ühe lepinguoſaliſe poolt üles öeldakſe.

Artikel XXIX.

Der Vertrag tritt einen Monat nach Austauch der Ratifikationsurkunden in Kraft und gilt für die Dauer von zwanzig Jahren.

Wird der Vertrag von keinem der vertragschliessenden Teile ein Jahr vor Ablauf des zwanzigjährigen Zeitraums gekündigt, so bleibt er in Geltung bis zum Ablauf von zwei Jahren seit dem Tage, an welchem er von einem der beiden Teile gekündigt wird.

Selle tõenduſeks on täiswolinikud käesolewa lepingu alla kirjutanud ja oma pitſeritega warustanud.

Walmiſtatud kahekordſes eesti-ſakſakeelſes algkirjas Tallinnas (Reval) 13. märtſil 1925.

C. R. Pusta. B. Wedding.

Zu Urkund dessen haben die Bevollmächtigten diesen Vertrag unterzeichnet und mit ihren Siegeln versehen.

Ausgefertigt in doppelter Urschrift in estnischer und deutscher Sprache in Tallinn (Reval) am 13. März 1925.

C. R. Pusta. B. Wedding.

Lõpuprotokoll.

A. Käesolewa konſulaarlepingu ſõlmimiſel on mõlemad lepinguoſalised järgmiſtes punktides kokku leppinud, mis peawad mooduſtama lahutamata osa konſulaarlepinguſt:

1) Käesolewas lepingus tarwitatud ſõna „attaſheed" all tuleb mõiſta kõik konſuli juure määratud kõrgema konſulaarteeniſtuſe ametnikud, eriti ka konſulid ja aſekonſulid, kes konſulaaraſutuſi ei juhi.

Schlussprotokoll.

A. Bei Abschluss des vorstehenden Konsularvertrags haben sich die beiden vertragschliessenden Parteien über nachstehende Punkte geeinigt, welche einen integrierenden Teil des Konsularvertrags bilden sollen.

1) Der in diesem Vertrage gebrauchte Ausdruck „Attachés" umfasst alle dem Konsul zugeteilten Beamten des höheren Konsulardienstes, insbesondere auch Konsuln und Vize-Konsuln, die der Konsularbehörde nicht vorstehen.

2) Artikkel VII juure.

a) Sakſa kapitalitulumakſu suhtes sünnib wabastus ainult määruse piirides wäljamaa esituste liikmetega ümberkäimise kohta kapitalitulumakſu seisukohalt, 11. märtsist 1922 (R. G. Bl. 270).

b) Wastastikkususe eeldusel wõiwad artikkel VII ettenähtud wabastused ka konsulaarametnikkude poolt, kes mitte attaſheede, kantslerite ja sekretäride mõiste alla ei kuulu, eriti ka kantseleiametnikkude poolt kasutusele tulla. Siiski walitseb üksmeel selle kohta, et see soodustus, artikkel VII-st kaugemale minnes, laieneb kõige rohkem 5 isiku peale iga konsulaadi kohta. Selle kokkuleppe alla kuuluwad ka need saateriigi kodakondsusesse kuuluwad kutseametnikud, kes mõne aukonsulaadi juure määratud.

3) Artikkel IX juure.

Kantseleitarbeasjade hulka kuuluwad kõik sisseseadeosad ja tarbeasjad, mis ametlikuks tarwitamiseks konsulaadi ruumides määratud. Selle all tuleb mõista muuseas mööblit, rahakappe, bürookassasid, waipu, kirjutusmasinaid kui ka igasugu kirjutusmaterjaale pealtrükiga ja ilma selleta.

Tolliwaba wäljaandmine sünnib tolliasutuses, mis lõpulikku asjakorraldamist peab toimetama, ametliku pitseriga warustatud konsulaarasutuse juhataja kirjaliku esitise põhjal selle kohta, et saadetused, mida kohtade arwu, pakkimisewiisi ja -märgi ning nende sisu järele ülestähendada tuleb, ametlikuks tarwitamiseks määratud on.

4) Artikkel XVIII § 14, lõige 2 juure.

On üksmeelselt kokku lepitud, et riigi seadusliku pärimisõiguse päranduse kinniswara kohta ainult sellele riigile kuulub, kelle territooriumil päranduse kinniswara asub. See maksab wastawalt ka awalikõigusliikkude juriidiliste isikute pärimisõiguste kohta.

5) Artikkel XX juure.

Meremeeste peale- ja mahamunsterdamine sünnib selle lepinguosalise konsuli poolt, kellele laew kuulub. Laewajuhte ei wõi kohustada meremeeste

2) zu Artikel VII.

a) Bezüglich der deutschen Kapitalertragsteuer tritt eine Befreiung nur im Rahmen der Verordnung über die kapitalertragsteuerliche Behandlung der Mitglieder ausländischer Missionen usw. vom 11. März 1922 (R. G. Bl. 270) ein.

b) Unter der Voraussetzung der Gegenseitigkeit können die im Artikel VII vorgeschriebenen Befreiungen auch von Konsularbeamten, die nicht unter den Begriff der Attachés, Kanzler und Sekretäre fallen, insbesondere auch von Kanzleiangestellten, in Anspruch genommen werden. Es herrscht jedoch Einverständnis darüber, dass sich diese über den Wortlaut des Artikels VII hinausgehende Vergünstigung für jedes Konsulat auf höchstens 5 Personen erstreckt. Unter diese Verabredung fallen auch die dem Entsendestaat angehörenden Berufsbeamten, die einem Wahlkonsulat zugeteilt sind.

3) zu Artikel IX.

Zum Bürobedarf gehören sämtliche Ausstattungs- und Bedarfsgegenstände, die für den amtlichen Gebrauch in den Konsulatsräumen bestimmt sind. Hierunter sind u. a. Möbel, Geldschränke, Bürokassen, Teppiche, Schreibmaschinen sowie Schreibmaterialien jeder Art mit und ohne Aufdruck zu verstehen.

Die abgabenfreie Ablassung erfolgt bei der Zollstelle, die die Schlussabfertigung vorzunehmen hat, auf Grund einer schriftlichen mit dem amtlichen Siegel versehenen Erklärung des Leiters der Konsularbehörde, dass die nach Zahl, Art und Zeichen der Umschliessungen und nach ihrem Inhalt zu bezeichnenden Sendungen zum dienstlichen Gebrauch bestimmt sind.

4) zu Artikel XVIII § 14 Abs. 2.

Es herrscht Einverständnis darüber, dass ein gesetzliches Erb- und Anfallrecht des Staates in Ansehung des unbeweglichen Nachlasses nur dem Staate zusteht, in dessen Gebiet sich der unbewegliche Nachlass befindet. Das gilt entsprechend für Erb- oder Anfallrechte von juristischen Personen des öffentlichen Rechts.

5) zu Artikel XX.

Die An- und Abmusterung von Seeleuten erfolgt durch den Konsul des Teiles, dem das Schiff angehört. Die Kapitäne dürfen

münsterdamise asjus palkamisasjutuste ehk tööbörsete poole pöörama, mis teise poole sadamaasjupaikades asjutatud.

Samuti ei wõi kohustada meremehi, kes teise lepinguosalise kodanikud, sadamas sisseseatud palkamiskohte ehk tööbörseid tarwitama münsterdamise otstarbel teise lepinguosalise laewadele ehk sisemaa mereemeeste jaoks määratud eeskirju töö wahetalituse kohta täitma.

B. Lepinguosalised on kokku leppinud sõlmida wõimalikult pea erikokkuleppe alaealiste eestkostmise asjus.

Selle töenduseks on täiswolinikud käesolewa lõpuprotokolli alla kirjutanud ja oma pitseritega warustanud.

Walmistatud kahekordses eesti-saksakeelses algkirjas Tallinnas (Reval) 13. märtsil 1925.

C. R. Pusta. B. Wedding.

nicht verpflichtet werden, sich wegen Anmusterung von Seeleuten an die Heuerstellen oder Arbeitsnachweise zu wenden, die in den Hafenorten des anderen Teils eingerichtet sind.

Desgleichen dürfen Seeleute, die dem anderen Teil angehören, nicht verpflichtet werden, für die Anmusterung auf Schiffen des anderen Teiles die am Hafenort eingerichteten Heuerstellen oder Arbeitsnachweise zu benutzen oder sonstige für die inländischen Seeleute bestimmten Vorschriften über Arbeitsvermittelung zu beachten.

B. Die beiden vertragschliessenden Teile sind übereingekommen, sobald als möglich ein besonderes Abkommen zur Regelung der Vormundschaft über Minderjährige abzuschliessen.

Zu Urkund dessen haben die Bevollmächtigten dieses Schlussprotokoll unterzeichnet und mit ihren Siegeln versehen.

Ausgefertigt in doppelter Urschrift in estnischer und deutscher Sprache in Tallinn (Reval) am 13. März 1925.

C. R. Pusta. B. Wedding.

Nr. 5. Riigikogu poolt 15. detsembril 1925. a. wastuwõetud

Rahwasteliidu põhikirja 16. artikli muutmise protokoll kinnitamise seadus.*)

§ 1. Rahwasteliidu põhikirja 16. artikli muutmise kohta käiw protokoll, tehtud Genfis 21. septembril 1925. aastal ühes eksemplaaris, mis deponeeritud rahwasteliidu alalise sekretariaadi arhiiwis, tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Protokolli prantsuskeelne tekst eestikeelse tõlkega awaldatakse ühes käesolewa seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees A. Rei.
Abisekretäär J. Piiskar.

Protokoll

põhikirja 16. artikli (algteksti teise paragrahwi) muutmise kohta.

Wastu wõetud kuuenda Täiskogu poolt 21. septembril 1925.

Rahwasteliidu kuues Täiskogu, Tema Ekstsellentsi Raoul Dandurand'i juhatusel ja Peasekretäri Auwäärilise Sir Eric Drummond'i kaasistumisel, wõttis wastu 21. septembri 1925. aasta koosolekul järgmise resolutsiooni, mis põhikirja 16. artikli kohta muudatuse teeb:

„Sõnad „Sel juhtumisel", mis asuwad Põhikirja algteksti 16. artikli teises paragrahwis kustutatakse maha".

Allakirjutajad, tarwilisel wolitatud, deklareeriwad, et nad Liidu liigete nimel, keda nemad esitawad, wastu wõtawad ülalseiswa muudatuse.

Käesolew protokoll jääb Liidu liigetele allakirjutamiseks lahtiseks. Ta ratifitseeritakse ja ratifikatsioonid deponeeritakse niipea kui wõimalik Liidu sekretariaadis.

*) „R. T." nr. 2 — 1926 a.

Protocole

relatif à un amendement à l'article 16 (deuxième alinéa du texte original) du Pacte.

Adopté par la sixième Assemblée le 21 septembre 1925.

La sixième Assemblée de la Société des Nations, sous la présidence de Son Excellence Monsieur Raoul Dandurand, assisté de l'Honorable Sir Eric Drummond, Secrétaire Général, a adopté, dans sa séance du 21 septembre 1925, la résolution suivante, comportant amendement à l'article 16 du Pacte:

„Les mots „En ce cas" qui se trouvent dans le deuxième alinéa du texte original de l'article 16 du Pacte seront supprimés".

Les soussignés, dûment autorisés, déclarent accepter, au nom des Membres de la Société qu'ils représentent l'amendement ci-dessus.

Le présent protocole restera ouvert à la signature des Membres de la Société; il sera ratifié et les ratifications seront déposées aussitôt que possible au Secrétariat de la Société.

Ta astub jõusse Liidu Põhikirja 26. artikli määruste põhjal.

Käesolewa protokolli kinnitatud ärakiri saadetakse Peasekretäri poolt kõigile Liidu liigetele kätte.

Tehtud Genfis, kahekümne esimesel septembril tuhat ühekssada kakskümmend wiis, ühesainsas eksemplaaris, mille prantsus- ja ingliskeelsed tekstid on ühewõrra makswad ja mis deponeeritakse Rahwasteliidu sekretariaadi arhiiwis.

Il entrera en vigueur conformément aux dispositions de l'article 26 du Pacte.

Une copie certifiée conforme du présent protocole sera transmise par le Secrétaire général à tous les Membres de la Société.

Fait à Genève, le vingt et un septembre, mil neuf vingt-cinq, en un seul exemplaire, dont les textes français et anglais feront également foi et qui restera déposé dans les archives du Secrétariat de la Société.

Kuuenda Täiskogu President — Le président de la sixième Assemblée:

R. Dandurand.

Peasekretär — Le Secrétaire Général:

Eric Drummond.

D. Dino.
(Albaania — Albanie).

Ch. Kalfoff
(Bulgaaria — Bulgarie).

Herluf Zahle
(Taani — Danemark).

A. Morales
(St. Domingo Wabariik — République Dominicaine).

Ado Anderkopp
(Eesti — Esthonie).

Fridtjof Nansen
(Norra — Norvège).

J. Allen
(Uus-Meremaa — Nouvelle Zélande).

J. London
(Hollandi — Pays-Bas).

Prabha Karavongs
(Siiam — Siam).

E. E. Buero
(Uruguay).

Nr. 68. Riigikogu poolt 25. märtsil 1926. a. wastuwõetud

Rahwasteliidu põhikirja 16. artikli 1. paragrahwi muutmise protokolli kinnitamise seadus.*)

Rahwasteliidu põhikirja 16. artikli 1. paragrahwi muutmise kohta käiw protokoll, tehtud Genfis 27. septembril 1924. aastal ühes eksemplaaris, mis deponeeritud rahwasteliidu alalise sekretariaadi arhiiwis, tunnustatakse kinnitatuks (ratifitseerituks).

Protokolli prantsuskeelne tekst ühes eestikeelse tõlkega awaldatakse alljärgnewalt ühes käesolewa seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees A. Rei.

Abisekretäär L. Raudkepp.

Protokoll põhikirja 16. artikli 1. paragrahwi muutmise kohta.

Rahwasteliidu wiies Täiskogu, Tema Ekstsellentsi härra Giuseppe Motta juhatusel ja Peasekretäri Auwäärilise Sir Eric Drummondi kaasistumisel, wõttis wastu 27. septembri 1924. aasta koosolekul järgmise resolutsiooni, mis Põhikirja 16. artikli kohta muudatuse teeb:

„Põhikirja 16. artikli esimese paragrahwi wiimane osa redigeeritakse järgmiselt:

„Wiimased kohustuwad otsekohe katkestama „temaga kõik kaubandus- ja rahalised suhted, „ära keelama kõik wahekorrad nende territoo„riumitel asuwate isikute ja põhikirja murdwa „riigi territooriumil asuwate isikute wahel, ja „ka, kui nad seda otstarbekohaseks peawad, „oma kodakondsete ja põhikirja murdwa riigi „kodakondsete wahel. Samuti kohustuwad nad „lõpetama kõik rahalised, kaubandus- wõi isikli„sed ühendused wähemalt selle riigi territoo„riumil asuwate isikute ja igas teises riigis, „olgu see Rahwasteliidu liige wõi mitte, asu„wate isikute wahel ja, kui nad seda otstarbe„kohaseks peawad, selle riigi kodakondsete ja „iga teise riigi, olgu see Rahwasteliidu liige „wõi mitte, kodakondsete wahel."

*) „R. T." nr. 36 — 1926 a.

Protocole relatif à un amendement à l'article 16, premier alinea, du pacte.

La cinquième Assemblée de la Société des Nations, sous la présidence de Son Excellence Monsieur Giuseppe Motta, assisté de l'Honorable Sir Eric Drummond, Secrétaire général, a adopté, dans sa séance du 27 septembre 1924, la résolution suivante, comportant amendement à l'article 16 du Pacte.

„La dernière partie du premier alinéa de l'article 16 du Pacte sera rédigée comme suit:

„Ceux-ci s'engagent à rompre immé„diatement avec lui toutes relations com„merciales ou financières, à interdire „tous rapports au moins entre les person„nes résidant sur leurs territoires et les „personnes résidant sur le territoire de „l'Etat en rupture de pacte, et en outre, „à leur convenance, entre leurs natio„naux et ceux de l'Etat en rupture de „pacte. Ils s'engagent également à faire „cesser toutes communications financiè„res, commerciales ou personnelles, au „moins entre les personnes résidant sur „le territoire de cet Etat et celles résí„dant sur le territoire de tout autre Etat, „membre ou non de la Société, et, en „outre, à leur convenance, entre les na„tionaux de cet Etat et ceux de tout „autre Etat, membre ou non de la „Société."

Allakirjutajad, tarwilifelt wolitatud, deklareeriwad, et nad Liidu liigete nimel, keda nemad esitawad, wastuwõtawad ülalfeiswa muudatuſe.

Käesolew protokoll jääb Liidu liigetele allakirjutamiſeks lahtiſeks. Ta ratifitſeeritakſe ja ratifikatſioonid deponeeritakſe nii pea kui wõimalik Liidu ſekretariaadis.

Ta astub jõuſſe Liidu põhikirja 26. artikli määruste põhjal.

Käesolewa protokolli kinnitatud ärakiri ſaadetakſe Peaſekretäri poolt kõigile Liidu liigetele kätte.

Tehtud Genfis, kahekümne ſeitsmendal ſeptembril tuhat ühekſa ſada kakskümmend neli ühesainſas ekſemplaaris, mille prantſus- ja ingliskeelſed tekstid on ühewõrra makswad ja mis deponeeritakſe Rahwasteliidu ſekretariaadi arhiiwis.

Les soussignés, dûment autorisés, déclarent accepter, au nom des Membres de la Société qu'ils représentent, l'amendement ci-dessus.

Le présent protocole restera ouvert à la signature des Membres de la Société; il sera ratifié et les ratifications seront déposées aussitôt que possible au Secrétariat de la Société.

Il entrera en vigueur conformément aux dispositions de l'article 26 du Pacte.

Une copie certifiée conforme du présent protocole sera transmise par le Secrétaire général à tous les Membres de la Société.

Fait à Genève, le vingt-sept septembre mil neuf cent vingt-quatre, en un seul exemplaire, dont les textes français et anglais feront également foi et qui restera déposé dans les archives du Secrétariat de la Société.

Wiienda Täiskogu Preſident: Le Président de la cinquième Assemblée:
Motta.

Peaſekretär: Le Secrétaire Général:
Eric Drummond.

F. S. Noli
(Albaania — Albanie).

Apranio de Mello Franco
(Braſiilia — Brésil).

Ch. Kalfoff
(Bulgaaria — Bulgarie).

Kindral J. Laidoner

Général J. Laidoner
(Eeſti — Esthonie).

Politis
(Kreeka — Grèce).

London
(Hollandi — Pays-Bas).

Nr. 78. Riigikogu poolt 25. märtsil 1926. a. wastuwõetud

Eesti ja Soome wahelise töö-õnnetustest tekkiwate kahjude tasumise konwentsiooni kinnitamise seadus.*)

§ 1. Eesti ja Soome waheline konwentsioon töö-õnnetustest tekkiwate kahjude tasumise kohta, mis alla kirjutatud Helsingis 10. detsembril 1925. a., tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Konwentsiooni prantsuskeelne algtekst eestikeelse tõlkega awaldatakse ühes käesolewa seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees A. Rei.
Abisekretäär L. Raudkepp.

Eesti Wabariigi ja Soome Wabariigi waheline konwentsioon töö-õnnetustest tekkiwate kahjude tasumise kohta.

Artikkel 1.

Ühe lepinguosalise kodanikkudele, kes teise lepinguosalise territooriumil ettetulnud töö-õnnetuste läbi kannatada saanud, kui ka nende järelejäänud omakestele antakse samasuguseid õigusi, mis on selles suhtes kindlustatud makswa seadusandlusega oma riigi kodanikkudele.

Niisugune ühewäärsus ümberkäimises kindlustatakse teise riigi kodanikkudele ja nende järelejäänud omakestele ilma mingisuguste tingimusteta nende asukoha suhtes.

Artikkel 2.

Mõlemad walitsused teatawad teineteisele asutuse, mille ülesandeks on teise riigi kinnitusasutustele ja asjaomastele ametiwõimudele, nende palwe peale, kõiksugu teateid ja igasugu toetust anda selleks, et kergendada seaduste täitmist, mis käiwad töö-õnnetustest tekkiwate kahjude tasumise kohta.

Artikkel 3.

Lepinguosalised jätawad endile õiguse nootede wahetuse teel erilist kokkulepet sõlmida nende summade wäljamaksmise wiisi kohta, mis kahju-

*) „R. T." nr. 40 — 1926 a.

Convention entre la République d'Esthonie et la République de Finlande sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail.

Article 1.

Aux ressortissants de l'une des Parties Contractantes qui seront victimes d'accidents du travail survenus sur le territoire de l'autre Partie, ainsi qu'à leurs ayants droit seront accordés les mêmes droits qui, à cet égard, par la législation en vigueur, sont assurés aux propres nationaux.

Cette égalité de traitement sera accordée aux ressortissants de l'autre Etat et à leurs ayants droit sans aucune condition de résidence.

Article 2.

Les deux Gouvernements désigneront l'un à l'autre un office chargé de donner aux institutions d'assurance et aux autorités compétentes de l'autre Etat sur leur demande tous renseignements et de leur prêter toute assistance en vue de faciliter l'exécution des lois sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail.

Article 3.

Les Parties Contractantes se réservent le droit de conclure, par voie d'un échange de notes, un accord spécial sur la méthode

taſu ſaajatele, kes aſuwad teiſe riigi territooriumil, maksta tulewad, nagu ſee kummagi riigi ſeadusandluſes töö-õnnetusteſt tekkiwate kahjude taſumiſe kohta ette nähtud.

Artikkel 4.

Kumbki lepinguoſalisteſt wõib käesolewa konwentſiooni igal ajal üles öelda.

Üllesütlemiſe korral kestab konwentſioon edaſi üllesütlemiſe aastale järgnewa aasta lõpuni.

Artikkel 5.

Käesolew konwentſioon ratifitſeeritakſe wõimalikult pea. Ta astub jõuſſe üks kuu pärast ratifikatſiooni kirjade wahetamiſt Tallinnas.

Selle tõenduſeks on allakirjutajad käesolewa konwentſiooni alla kirjutanud ja ta oma pitſeritega warustanud.

Tehtud kahes eksemplaaris Helſingis, 10. detſembril 1925.

Hellat.
K. G. Idman.

du versement des sommes qui, en vertu de la législation sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail d'un Etat, sont dues aux bénéficiaires d'indemnité résidant sur le territoire de l'autre Etat.

Article 4.

Chacune des Parties Contractantes peut en tout temps dénoncer la présente Convention.

En cas de dénonciation la Convention restera en vigueur jusqu'à l'expiration de l'année suivante à l'année au cours de laquelle la dénonciation a eu lieu.

Article 5.

La présente Convention sera ratifiée dans le plus bref délai possible. Elle entrera en vigueur un mois après l'échange des instruments de ratification à Tallinn.

En foi de quoi les soussignés ont signé la présente Convention et y ont apposé leur cachets.

Fait en double expédition à Helsinki, le 10 décembre 1925.

Hellat.
K. G. Idman.

Nr. 80. Riigikogu poolt 25. märtsil 1926. a. wastuwõetud

Eesti, Läti ja Sotsialistlikkude Nõukogude Wabariikide Liidu wahel reisijate- ja kaubaweorandtee otseühenduse konwentsiooni kinnitamise seadus.*)

§ 1. Eesti, Läti ja Sotsialistlikkude Nõukogude Wabariikide Liidu wahel 29. oktoobril 1925. a. allakirjutatud konwentsioon Eesti, Läti ja Sotsialistlikkude Nõukogude Wabariikide Liidu wahel reisijate- ja kaubaweorandtee otseühenduse üle ühes lisadega tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Konwentsioon ühes lisadega ja eestikeelse tõlkega awaldatakse ühes käesoleva seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees A. Rei.

Abisekretäär J. Piiskar.

Konwentsioon Sotsialistlikkude Nõukogude Wabariikide Liidu, Läti ja Eesti wahel reisijate- ja kaubaweo raudtee otseühenduse üle.

Sotsialistlikkude Nõukogude Wabariikide Liit, Läti ja Eesti ühendusteid kaudu wastastikku läbikäimise edasi arendamise ja täiustamise sihil, otsustasid sõlmida käesolewa reisijate- ja kaubaweo raudtee otseühenduse konwentsiooni, nende riikide wahel, s. o. Eesti ja Wene wahel 17. septembril 1920. a., Läti ja Wene wahel 26. weebruaril 1921. a. ja Eesti ja Läti wahel 28. juulil 1921. a., ühtlasi sõlmitud sarnaste konwentsioonide muutmiseks, milleks määrasid oma täiswolinikkudeks:

Sotsialistlikkude Nõukogude Wabariikide Liidu Walitsus oma täiswolilise esitaja Lätis Aleksei Sergei p. Tšernõh'i,

Läti Walitsus Minister-President ja Wälisminister Hugo Petri p. Celmins'i ja Teeminister Iwan Jakobi p. Pauluk'i ja

Конвенция между Союзом Советских Социалистических Республик, Латвией и Эстонией о прямом пассажирском и грузовом железнодорожном сообщении.

Союз Советских Социалистических Республик, Латвия и Эстония, в целях дальнейшего развития и усовершенствования взаимных сношений по путям сообщения, решили заключить настоящую Конвенцию о прямом пассажирском и грузовом железнодорожном сообщении в отмену таковых же Конвенций, заключенных между сими странами порознь, т. е. между Россией и Эстонией от 17 сентября 1920 г., между Россией и Латвией от 26 февраля 1921 г. и между Латвией и Эстонией от 28 июля 1921 г., для чего назначили своими полномоченными —

Правительство Союза Советских Социалистических Республик своего Полномочного Представителя в Латвии Алексея Сергеевича Черных,

Правительство Латвии Министра Президента и Министра Иностранных дел Гуго Петровича Целмина и Министра Сообщения Ивана Яковлевича Паулука и

*) „R. T." nr. 44 — 1926 a.

Eesti Walitsus oma täiswolilise saadiku ja ministri Lätis Julius Jüri p. Seljamaa.

Tähendatud wolinikud esitanud wastastikku oma täies korras tunnustatud ja wastawa wormi järele kokkuseatud wolitused, kirjutasid alla alljärgneiwa konwentsiooni teksti.

Правительство Эстонии Своего чрезвычайного посланника полномочного Министра в Латвии Юлиуса Юрьевича Сельямаа.

Означенные уполномоченные, по взаимном пред'явлении своихъ полномочий, признанных составленными въ надлежащей форме и в полномъ порядке, подписали нижеследующий текст Конвенции:

I.

S.S.S.R., Läti ja Eesti riigiraudteede wahel seatakse sisse reisijate- ja kaubaweo otseühenduse nimetuse all — „S.S.S.R.-Läti-Eesti raudtee otseühendus".

Reisijate, bagaashi ja kaupade wedu teostatakse selles ühenduses kindlaksmääratud Nõukogude, Läti ja Eesti, sellesse otseühendusse sisse-wõetud, tariifjaamade wahel.

Jaamade nimestik, mille wahel reisijate- ja kaubaweo otseühendust teostatakse, määratakse kindlaks asjaosaliste poolte esitajate konwerentsidel või eelkokkulepete põhjal huwitatud poolte wahel kõnesolewa ühenduse Asjaajaja Walitsuse kaudu.

Ühesuguse laiusega rööbastikuga wastawalt ühendatud jaamade wahel korraldatakse reisijate-wedu wõimalikult ümber ümberistumata, kaubawedu — ümber laadimata.

I.

Между правительственными железными дорогами С.С.С.Р., Латвии и Эстонии устанавливается прямое пассажирское и грузовое сообщение под наименованием „Прямое С.С.С.Р.-Латвийско-Эстонское железнодорожное сообщение".

Перевозка пассажиров, багажа и грузов в этом сообщении производится между установленными тарифными станциями Советских, Латвийских и Эстонских железных дорог, включенными в настоящее прямое сообщение.

Перечень станций, между которыми производится прямое пассажирское и грузовое сообщение, устанавливается на конференциях представителей участвующих сторон или на основании предварительныхъ между заинтересованными сторонами соглашений через Управление делами сего сообщения.

Между станциями, соответственно соединенными между собою колеею одинаковой ширины, пассажирское движение производится по возможности без пересадки, грузовое движение — без перегрузки.

II.

Wastastikused õigused ja kohused, ühelt poolt S.S.S.R., Läti ja Eesti raudteede ja teiselt poolt, nende teede otseühendust kasutawate, — isikute wahel, määratakse käesolewale konwentsioonile juurdelisatud ja ratifitseerimisele kuuluwate „Määrustega": a) reisijate- ja bagaashiweo kohta ja b) kaubaweo kohta selles ühenduses.

Samas korras kuuluwad ratifitseerimisele ka käesolewale konwentsioonile juurdelisatud ajutised määrused, mis poolte poolt wastu wõetud, nii reisijate- ja bagaashiweo, kui ka kaupadeweo määruste normidest kõrwalekaldumiseks wõi muutmiseks.

II.

Взаимные права и обязанности, с одной стороны железных дорог С.С.С Р., Латвии и Эстонии, с другой стороны, — лиц, пользующихся прямым между сими дорогами сообщением, определяются „Положениями": а) о перевозке пассажиров и багажа, и б) о перевозке грузов в сем сообщении, прилагаемыми к настоящей Конвенции и подлежащими ратификации в каждой из договаривающихся стран.

Подлежат ратификации в том же порядке, как и настоящая Конвенция, и приложенные при настоящей Конвенции временные постановления, принимаемые сторонами в изменение или в отклонение от норм положений, как по перевозке пассажиров и багажа, так и по перевозке грузов.

Eeltähendatud määruste ja ajutiste määruste arendamiseks väljaantavad täidesaatmise määrused kinnitatakse ühendusteid juhtivate asutuste poolt.

Исполнительные постановления, издаваемые в развитие указанных положений и временных постановлений, утверждаются учреждениями ведающими путями сообщений.

III.

S.S.S.R., Läti ja Eesti raudteede otseühendusest järgnevaid omavahelisi vastastikke õigusi ja kohuseid määravad kindlaks „Kokkulepe otseühenduse üle", „Kokkulepe vastastikku kaubavagunite kasutamise üle", „Kokkulepe naaberteede transiitosade kasutamise üle", „Kokkulepe ümberistumata ühenduse üle", ja teised otse- ja siseühenduste kergendamiseks ja arendamiseks sihitud kokkulepped, mis S.S.S.R., Läti ja Eesti raudteid juhtivate valitsusasutuste kinnitamisele kuuluvad.

III.

Взаимные права и обязанности железных дорог С.С.С Р., Латвии и Эстонии, вытекающие из прямого между дорогами сообщения, определяются „Соглашением о прямом сообщении", „Соглашении о взаимном пользовании товарными вагонами", „Соглашением о пользованіи транзитными участками соседних дорог", „Соглашениями о безпересадочных сообщениях" и другими Соглашениями, направленными к облегченію и развитию прямых и внутренних сообщений, подлежащими утверждению правительственных учреждений С.С.С.Р., Латвии и Эстонии, ведающих железными дорогами.

IV.

Reisijate sõiduraha, bagaaši ja kauba veoraha, kui ka kõik teised maksud nõutakse sisse iga vastava poole poolt kogu tee ulatuse eest oma riigi piirides veolepingu sõlmimise päeval maksvusel olevate siseveo tariifide järele või eriti selle ühenduse jaoks kindlaksmääratud tariifide järele, missuguseid aga riigi piiri ja saate- või sihtjaama vahel kasitatavate siseveo tariifide määradest kõrgemad ei või olla.

Mõiste all „tariifmaks" mõistetakse nii veoraha, kui ka igasuguseid raudtee lisamaksud.

IV.

Плата за проезд пассажиров, провоз багажа и грузов, а также и прочие сборы, взыскиваются каждою подлежащею стороною за все протяжение в пределах границ своей страны по тарифам, действующим в местном сообщении въ день заключения договора на перевозку, или по тарифам, особо установленным для этого сообщения, каковые, однако, не могут быть выше ставок тарифов, применяемых в местном сообщении между государственной границей и станцией назначения или отправления.

Под понятием „тарифная плата" подразумевается как плата за провоз, так и всякого рода дополнительные железнодорожные сборы.

V.

Reisijate, bagaaši ja kaupade vastastikune üleandmine peab teostuma riigi piirile võimalikult lähedale ehitatud piiri üleandejaamades vastavate sisseseadetega, mis liituvatele raudteedele vastastikku reisijate üleandmise ja ümberistumise ja vagunite, bagaaši ja kaupade üleandmise võimalust vastuvõtjate raudteede jaamades nii tehniliselt, kui ka administratiiv, aktsiisi ja tolli wormitäitmiste läbiviimise suhetes kindlustaks.

V.

Взаимная передача пассажировъ, багажа и грузов имеет быть производима на пограничных передаточных станциях, устроенных в возможно близких расстояниях от государственной границы с надлежащим оборудованием, обезпечивающимъ в техническом отношении возможность примыкающим дорогам производить передачу и пересадку пассажиров и передачу вагонов, багажа и грузов взаимно на станциях принимающихъ железных дорог и с тем, чтобы была обезпечена возможность выполнения административныхъ, акцизныхъ и таможенных формальностей.

Erikokkulepete põhjal võib ka üleandmist ja ümberistumist teostada üleandjatee piirijaamades.

Käesolewa artikli arendamiseks peawad kokkuleppijate poolte wastawad piiriraudteede walitsused sõlmima eri sõlmekokkulepped:

piiri üleandejaamade-wahelise rongide liikumise korra ja tingimiste kohta;

raudtee telegraafi ja telefoni kasutamise kohta piirijaamade-wahelise üleandmise liikumise teeniștustarbeteks;

piiri üleandejaamade sisseseadete wastastikku kasutamise kohta;

reisijate, bagaaźhi ja kaupade üleandmise korra kohta;

otseühenduse reisirongide sõiduplaanide kokkulastamise kohta

ja teiste, liikumist puudutawate ja piirijaamade kaudu liikumise teostamise tingimusteks tekkiwate küsimuste kohta; nagu: liikumise juures õnnetujuhtumiste juurdluste toimimise korra kohta jne.

Nimetatud sõlmekokkulepped kuuluwad kokkuleppijate poolte raudteid juhtiwate walitsusasutuste kinnitamisele.

VI.

Ühe kokkuleppija poole rongide liikumisel teise kokkuleppija poole teedel on, nii wedurimeeskond, kui ka rongimeeskond, olles wõõral maa-alal, kohustatud täitma kõiki kohalikke tehnilise ekspluatatsiooni määruste ja signaalide määruste nõudmisi, samuti alistuma kõikidele wastawa raudtee administratsiooni seadusliikudele nõudmistele, kusjuures iga raudtee, tema piirkonnas kunni riigi piirini ettetulnud õnnetujuhtumiste järelduste eest wastutab. Temal on wastuwaidlemata tagasinõude (regressi) õigus naabertee wastu juhtumistel, kui sündmus järgnes naabertee isikliku kooseisu süüst wõi weoabinõude korratusoleku järeldusel, mis kindlaks tehtakse liitteede agentidest ühe-õigusluse (pariteetiliste) alustel kokkuseatud segakommisjonide juurdlustega.

Iga raudtee kannab wastutust oma agentide ja tööliste teenistusliikude tegude ja hooletuste eest.

На основании особых соглашений пересадка и передача могут производиться и на пограничной станции сдающей дороги.

В развитие настоящей статьи соответствующие Управления пограничных железных дорог договаривающихся сторон имеют заключить между собою особые узловые соглашения:

о порядке и условиях движения поездов между пограничными передаточными станциями;

о пользовании железнодорожным телеграфом и телефоном для служебных надобностей передаточного между пограничными станциями движения;

о взаимном пользовании станционными устройствами передаточных пограничных станций;

о порядке производства передачи пассажиров, багажа и грузов;

о согласовании расписания пассажирских поездов, имеющих обслуживать прямое пассажирское сообщение;

и по прочим вопросам, касающимся движения и вытекающим из условий производства движения через пограничные станции, например: о порядке производства расследований несчастных случаев при движении и т. п.

Упомянутые узловые соглашения подлежат утверждению правительственных учреждений договаривающихся сторон, ведающих железными дорогами.

VI.

При следовании одной из договаривающихся сторон по путям другой из договаривающихся сторон, агенты как паровозной, так и кондукторской бригад, находясь на чужой территории, обязаны исполнять все требования местных правил технической эксплуатации и положения о сигналах, а равно подчиняться всем законным требованиям подлежащей железнодорожной администрации, при этом каждая железная дорога отвечает за последствия от несчастных случаев, происшедших в ее районе до границы государства. Она имеет бесспорное право регресса к соседней дороге в случае, если происшествие последовало по вине личного состава или вследствие неисправного состояния перевозочных средств соседней дороги, что устанавливается расследованием смешанных комиссий из агентов примыкающихъ дорог на паритетных началах.

Каждая дорога несет ответственность за служебныя действия и упущения своих агентов и рабочих.

Kui ainelise wastutuse jaotamisel süüdlaste teede peale kokkuleppe saawutamine wõimatu, kantakse küsimus hüwitatud poole poolt läbiwaatamiseks kõnesolewast otseühendusest olawõtjate poolte esitajate lähemale konverentsile, kusjuures, kui küsimus konverentsil lahendust ei leia, konverentsi poolt ära tähendatakse waidlewate poolte edaspidine tegutsemise wiis waieldawa küsimuse lahendamiseks wahekohtu teel.

VII.

Kirjalikkudes ja telegraafilistes wastastikustes läbikäimistes tarwitab iga pool kas oma riigi keelt tõlkega adressaadi riigi keelde wõi — adressaadi riigi keelt.

VIII.

Raudteede telegraafi ja telefoni tarwitamine raudteede ametasjus ja ametlikkude kirjade wedu sünnib makstuta.

Makstuta sõit selle ühenduse raudteede teenijatele wõimaldatakse erikokkuleppe põhjal raudteede wahel.

IX.

Raudtee liikumise kohta makswad wõi tulewikus iga poole poolt wälja antud saada wõiwad tolli, aktsiisi, passi ja teised seadused, kui ka administratiiw määrused, laienewad wastawalt ka kõnesolewa otseühenduse peale

Märkus 1. Tolli järelwaatuse wormitäitmistest ja tollimaksust wabastatakse:

1) igasugune liikuw koossead, mis kokkuleppijate riikide piiridest üle läheb käesolewa konwentsiooni ja selle arendamiseks sõlmitud kokkulepete aluse poolte poolt wedude ja lepingu tingimiste täitmise korras;

2) ametiinwentaar ja igasugused teel tarwisminewad materjaalid ja ükskud tagawaraosad, mis selle weerewa koosseade päralt;

3) igasugused tagawaraosad, mis wälja saadetakse käesolewa märkuse pkt. 1. tähendatud liikuwa koosseade parandamiseks, mida wäljaspool neid osasid saatwa riigi piire teostatakse, kui sarnased osad eraldi ametlikkude saatekirjadega saadetakse.

При невозможности придти к соглашению о распределении материальной ответственности на виновные дороги, вопрос вносится заинтересованной стороной на рассмотрение ближайшей конференции представителей сторон настоящего прямого сообщения, причем, если на конференции вопрос не получит разрешения, то конференцией намечается путь дальнейшего действия спорящихся сторон на предмет изыскания способа разрешения спорного вопроса путем третейского разбирательства.

VII.

В письменных и телеграфных взаимных сношениях каждая сторона применяет язык своей страны с переводом на язык страны адресата или применяет язык страны адресата.

VIII.

Пользование железнодорожным телеграфом для служебных надобностей железных дорог и перевозка служебной корреспонденции производится бесплатно.

Бесплатный проезд служащих железных дорог сего сообщения предоставляется на основании особого соглашения между железными дорогами.

IX.

Установленные для железнодорожного движения таможенные, акцизные, паспортные и другие законы, а также административные правила, действующие или могущие быть изданными в будущем каждою стороною, соответственно распространяются и на настоящее прямое сообщение.

Примечание I. От формальностей таможенного досмотра и от оплаты пошлины освобождаются:

1 Всякого рода подвижной состав, переходящий границы государства договаривающихся сторон, в порядке выполнения сторонами перевозочных и договорных условий на основании настоящей Конвенции и заключенных в развитие ея соглашений;

2) Служебный инвентарь и всякого рода необходимые в пути материалы и отдельные запасные части, составляющие принадлежность данного подвижного состава и

3) всякого рода запасные части, высылаемые для ремонта указанного в п. 1 этого примечания подвижного состава, производимого за пределами страны, высылающей эти части, если таковые части следуют отдельно при служебных пересылочных ведомостях,

Märkus 2. Piiri raudteede Walitsuste ja liini teenijatele, kui ka tolli ja administratsiooni agentidele, kelle üle piiri käigud ja sõidud tingitud teenistusnõuetest, mis käesolewast konwentsioonist, weomääruste st ja nende juurde kuuluwatest ajutistest määrustest, kui ka riikide wahel otseühenduse ja wagunite wahetamise kohta sõlmitud wastastikustest kokkulepetest tekiwad, wõimaldatakse, wastawate ametasutuste wastastikusel kokkuleppel, passide suhtes lihtsustatud korras teatawa tähtajaga wäljaantawate alaliste lubadega, mis wabalt wastawast piirist üleminekust ja ülekäimist, ilma igakordsete eri sisesõidu ja wäljasõidu wiisadeta, lubawad.

X.

Otseühenduse asjus kutsutakse kokku osawõtjate poolte esitajate konwerentsid, ning üks selleст otseühenduseст osawõtjateст raudteede Walitsusteст wõi raudteeasjanduст juhtiwateст Keskwalitsusteст walitakse Asjaajajaks Walitsuseks.

Konwerents kutsutakse kokku ja töötab, aga Asjaajaja Walitsus walitakse ja tegutseb määruse põhjal, mis wälja töötatakse konwerentsidel ja kinnitatakse igas riigis raudteid juhtiwate walitsusasutuste poolt.

XI.

Käesolew konwentsioon seatakse kokku ja kirjutatakse alla wenekeelne, läti- ja eestikeelsete tõlgete juurdelisamisega. Algtekst ühes tõlgetega hoitakse alal Läti Walitsuse arhiiwis.

Igale osawõtjale antakse wälja konwentsiooni autentsed algtekсti ärakiri ja tõlked.

Käesolew konwentsioon kuulub iga kokkuleppe poole ratifitseerimisele. Ratifikatsiooni kirjad antakse alalhoidmiseks Läti Walitsusele, mille kohta seatakse kokku protokoll. Alalhoidmiseks äraandmine teostatakse kõikide osawõtjate poolt üheaegselt Riias hiljemalt 2-kuulise tähtaja jooksul konwentsiooni allakirjutamise päewast arwates.

XII.

Käesolew konwentsioon sõlmitakse määramata aja peale ja astub jõusse ratifitseerimise kirjade äraandmise protokolli kokkuseadmise kuule järgnewa teise kuu esimesest päewast.

Примечание II. Служащим Управлений и линий пограничных железных дорог, а также агентам таможни и администрации, переезды и переходы черезъ границы коих вызываются служебными надобностями, вытекающими из настоящей Конвенции, Положений о перевозках и Временных к ним постановлений, и заключенных странами взаимных соглашений о прямом сообщении и обмене вагонами, допускается по взаимному соглашению соответствующих ведомств, в паспортном отношении упрощенный порядок выдачи постоянных разрешений на определенный срок на свободный переезд и переход соответствующей границы без специальных каждый раз виз на в'езд и выезд.

X.

По делам прямого сообщения созываются конференции представителей участвующих сторон, и одно из участвующих в сем сообщении Управлений железных дорогъ или Управление Центрального Органа Железнодорожного ведомства избирается в качестве Управления заведывающего делами.

Конференция созывается и функционирует, а Управление дѣлами избирается и действует на основании положения, вырабатываемого на конференциях и утверждаемого в каждой из стран правительственными учреждениями, которые ведают железными дорогами.

XI.

Настоящая Конвенция составляется и подписывается в одном экземпляре на русском языке с приложением переводов на эстонском и латвийском языках. Подлинный текст с переводом сохраняестя в архивах Латвийского Правительства.

Каждому из участников будет выдана аутентичная копия подлинного текста и перевода Конвенции.

Настоящая Конвенция подлежит ратификации правительством каждой из договаривающихся сторон. Ратификационные грамоты будут сданы на хранение Латвийскому Правительству, о чем будет составлен протокол. Сдача на хранение будет произведена всеми участниками одновременно в Риге не позднее 2 месячного срока со дня подписания Конвенции.

XII.

Настоящая Конвенция заключается на неопределенный срок и вступает в силу с 1 числа второго месяца, следующего за месяцем в течение которого будет составлен протокол о сдаче на хранение ратификационных грамот.

Pool, kes konventsioonist tagasi astuda soovib, on kohustatud ühendusest osavõtjatele sellest Asjaajaja Valitsuse kaudu kuus kuud ette teatama.

Riia, kahekümneüheksandal oktoobril, tuhat ühekssada kahekümnewiiendal aastal.

A. Черных.
Jul. Seljamaa.
H. Celmins.
J. Pauluks.

Сторона, желающая отступить от Конвенции, обязана предупредить о том участников сообщения через Управление делами за шесть месяцев вперед.

Рига, двадцать девятого октября тысяча девятьсот двадцать пятого года.

A. Черных.
Jul. Seljamaa.
H. Celmins.
J. Pauluks.

Määrus reisijate- ja bagaashiweo kohta S.S.S.R., Läti ja Eesti raudteede otseühenduses.

I jagu.

Määruse aine ja mõju ulatus.

Art. 1.

Raudteed ja weod, milliste kohta käesolewat määrust käsitatakse.

§ 1. Käesolewat määrust käsitatakse kõikide rahwuswaheliste weodokumentidega reisijate ja bagaashi wedude kohta, milliste weotee, wähemalt kahe kokkulepperiigi maa-ala puudutab.

§ 2. Käesolewat määrust ei käsitata:

1) wedude kohta, milliste saate- ja sihtjaamad ühes riigis ja teise riigi maa-ala ainult transiidina läbistawad:

   a) kui transiitliinid ekspluateeritakse (kasutatakse) saateriigi raudtee poolt;

   b) ka siis, kui transiitliinid saateriigi raudtee poolt ei ekspluateerita (kasutata), kuid osawõtjad raudteed erikokkuleppe sõlminud, mille põhjal neid wedusid ei waadata, kui rahwuswaheliši.

2) Weod kahe naaberriigi jaamade wahel, kui nad ühe nende riikide raudteede poolt teostatakse, ja kui seks teise weost osawõtja riigi poolt takistusi ei ole.

Положение о перевозке пассажиров и багажа в прямом сообщении железных дорог С.С.С.Р. Латвии и Эстонии.

Раздел I.

Предмет и об'ем действия Положения.

Ст. 1.

Железные дороги и перевозки, на которые распространяется настоящее Положение.

§ 1. Настоящее положение применяется ко всем перевозкам пассажиров и багажа на основании международных перевозочных документов для следования по территории, по крайней мере, двух из договаривающихся сторон.

§ 2. Настоящее Положение не применяется:

1) к перевозкамъ, станции отправления и назначения коих находятся в одной и той же стране и которые проходят территорию другой страны только транзитом:

   a) если транзитный участок эксплуатируется железной дорогой страны отправления;

   b) если транзитная линия не эксплоатируется железной дорогой страны отправления, но заинтересованные дороги заключили особые соглашения, по которым эти перевозки не должны рассматриваться, как международные.

2) Перевозка между станциями двух соседних стран, если они выполняются на всем протяжении железными дорогами одной из этих стран и если к этому со стороны другой из участвующих в перевозке стран препятствий не встречается.

§ 3. Tariifid määrawad, mis ühenduštes rahwuswahelised reisipiletid ja bagaaši kwiitungid wälja antakse.

Art. 2.

Teiste ettewõtete osawõtt peale raudteede.

§ 1. Peale raudteede wõiwad rahwuswahelisse otseühenduse sisse wõetud saada, ühe kokkuleppeliikide wastutusel, ka korrapäraliselt tegutsewad ja rahwuswahelised weo de teoštamise alal raudteeühenduse jätkamiseks ilmuwad jõuwankrite ja laewasõidu liinid.

§ 2. Ettewõtetel, kes sarnaseid liine ekspluateeriwad, on samad õigused ja kohused, mis käesoleva määruse järel raudteedelgi, wälja arwatud weo teoštamise wiisist ärarippuwaid kõrwalekaldumisi. Need kõrwalekaldumised ei wõi aga käesoleva määrusega kindlaksmääratud wastutuse korrale wastukäiwad olla.

§ 3. Iga riik, kes soowib otseühenduse sisse wõtta § 1. äratähendatud liine, peab hoolitsema, et § 2. tähendatud kõrwalekaldumised samas korras wälja kuulutataks, kui tariifid.

Art. 3.

Liitweod.

§ 1. Määrust käsitatakse ka, kui reisija ja tema bagaaši ühešt rahwuswahelisse tariifi üleswõtmata jaamast esiteks sama riigi selles tariifis olewasse jaama ja sealt selles tariifis olewasse sihtjaama, kas otseühenduse piletiga ja bagaašikwiitungiga, milles otse- ja liittee tariifmäärad kokku arwatud, wõi kahe üksteist täiendawate piletitega weetakse. Antakse kaks piletit wälja, peab teisele piletile alg saatejaam äratähendatama.

§ 2. Raudteed määrawad, kuiwõrd ja mis tingimistel teatawatešt jaamadešt sarnašt liitwedu wõimaldada wõib. Need jaamad wõetakse erinimekirja ülesse, mis teistele osawõtjatele raudteedele teatawaks tehtakse.

Art. 4.

Raudteede weokohustus.

Kuiwõrd rahwuswaheline tariif olemas wõi liitwedu art. 3. ette nähtud, ei wõi weost ära öelda, kui:

§ 3. Тарифы определяют сообщения, в которых выдаются международные пассажирские билеты и багажные квитанции.

Ст. 2.

Участие в перевозке других, кроме железных дорог, предприятий.

§ 1. Кроме железных дорог, могут быть включены в прямое сообщение под ответственностью одной из договаривающихся стран регулярно действующие автомобильные и судоходные линии, являющиеся продолжением железнодорожного сообщения по выполнению международных перевозок.

§ 2. На владеющие этими сообщениями предприятия распространяются все права и обязанности, которые по настоящему Положению предвидены для железных дорог, за исключением тех отклонений, которые зависят от способа выполнения перевозки. Эти отклонения, однако, не могут противоречить правилам ответственности, установленным настоящим Положением.

§ 3. Всякая страна, которая пожелает включить в прямое сообщение указанные в § 1 линии, должна озаботиться, чтобы означенные в § 2 отклонения были опубликованы тем же порядком, как и тарифы.

Ст. 3.

Примыкающие перевозки.

§ 1. Положение применяется также к перевозке пассажиров и их багажа со станции, не включенной в международное сообщение, на тарифную станцию одной и той же страны и оттуда на станцию назначения, состоящую в таковом сообщении, будь это при одном билете или багажной квитанции международного сообщения, в котором тарифные ставки прямого и примыкающего сообщения сложены вместе, или же при двух дополняющих друг друга билетах. В случае, если выдаются два билета, на втором должна быть указана станция первоначального отправления.

§ 2. Железные дороги определяют, в какой мере и при каких условиях такая примыкающая перевозка, по отношению к определенным станциям, может быть допущена. Эти станции вносятся в особый список и сообщаются другим заинтересованным дорогам.

Ст. 4.

Обязанность совершения перевозок для железных дорог.

При наличии международного тарифа или примыкающих перевозок, предусмотренных в статье 3, в перевозке не может быть отказано, если:

a) reisija käesolewale määrusele alistub;

b) wedu hariliikude weoabinõudega wõimalik;

c) wedu ühegi weost osawõtwa riigi seadusliikude määrustega wõi awaliku korra põhjusteст keelatud ei ole;

d) wedu olud ei takista, millisеid raudteel wõimatu ära hoida wõi milliste kõrwaldamine temast ei olene.

II jagu.

Weoleping.

Peatükk esimene.

Reisijate wedu.

Art. 5.

Õigustus sõiduks.

§ 1. Reisija peab sõidu algusest piletiga warustatud olema. Tariifid wõiwad ka erandid ette näha.

§ 2. Reisija on kohustatud reisi lõpuni piletid alles hoidma. Tema on kohustatud kontrolli teostawate ametnikkude nõudmisel teda ette näitama ja sõidu lõpul ära andma.

Art. 6.

Sõidupiletid.

§ 1. Käesoleva määruse põhjal rahwusWahelisеks weoks wäljaantud sõidupiletid peawad märki ₵ kandma.

§ 2. Sõidupiletid peawad järgmisi andmeid sisaldama:

a) lähte- ja sihtjaama;

b) weoteed; kui mitmete teede wõi weoabinõude kasutamine lubatud, peab seda ära tähendama;

c) rongi liiki ja waguni klassi;
d) sõiduhinda;
e) makswustähtaja algepäewa;
f) makswustähtaega.

§ 3. Tariifid wõi kokkulepped raudteede wahel määrawad keele, milles sõidupiletid trükkima ja täitma peab, kui ka nende wormi ja sisu.

§ 4. Raamatuwormis kontroll-lehtedega sõidupiletid kui ka kombineeritud kupong-piletid arwatakse käesoleva määruse järele üheks piletiks.

a) пассажир подчиняется установлениям настоящего Положения;
b) перевозка возможна при обыкновенных перевозочных средствах;
c) перевозка не воспрещена ни в одной из участвующих стран в виду распоряжений властей, или в целях сохранения общественного порядка;
d) выполнению перевозки не препятствуют обстоятельства, которых дорога не в состоянии избежать, или устранение которых не зависит от железной дороги.

Раздел II.

Договор перевозки.

Глава первая.

Перевозка пассажиров.

Ст. 5.

Право на проезд.

§ 1. С самого начала поездки, пассажир должен быть снабжен билетом. В этом отношении тарифы могут предвидеть и исключения.

§ 2. Пассажир обязан сохранять билет в продолжении всей поездки. Он обязан его предъявлять по требованию всем имеющим право контроля агентам и сдать в конце поездки.

Ст. 6.

Билеты.

§ 1. Проездные билеты, выданные на основании настоящего Положения для международной перевозки, должны быть снабжены знаком ₵.

§ 2. Билеты должны заключать следующие сведения:

a) название станции отправления и станции назначения;
b) путь следования; если допускается применение разных направлений или средств передвижения, то эти обстоятельства должны быть указаны:
c) род поезда и класс вагона;
d) стоимость перевозки;
e) день начала срока годности билета;
f) срок годности.

§ 3. Тарифы или соглашения между железными дорогами определяют язык, на котором билеты должны быть заполнены и напечатаны, равно как и их форму и содержание.

§ 4. Билеты в форме книжек с контрольными листами, равно как и комбинированные купонные билеты считаются по настоящему Положению за один билет.

Ametlikkude reisibüroode või eraagentuuride poolt kaustaks koondatud sõidupiletid kujutawad igaüks eraldi sõidupileti, mis iga üksiku juhtumise kohaselt wastawa riigi sisemäärustele või käesolewale määrusele allub.

§ 5. Piletit wõib edasi anda ainult sel juhtumisel, kui tema nimeta ja reis algamata. Erandid määratakse tariifiga.

Sõidupiletitega spekuleerimine ja nende edasimüümine tariifist lahknewa hinnaga allub igas riigis selle riigi seadustele ja määrustele.

Art. 7.

Sõiduhinna alandus lastele.

§ 1. Lapsed kuni nelja aasta wanuseni, kellele eraldi kohta ei nõuta, weetakse maksuta, ilma piletita.

§ 2. Lapsed nelja aasta wanusest kuni wiimse aasta wanuseni ja lapsed kuni nelja aasta wanuseni, kellele eraldi kohta nõutakse, weetakse alandatud hindadega, misjuures aga tätsealise sõidupileti pooleist hinnast kõrgemad ei tohi olla.

Sarnane alandus ei ole kohustaw piletitele, milliste hind, wõrreldes normaal tariifiga, juba alandatud.

Art. 8.

Sõidupiletite maksuwustähtaeg.

§ 1. Sõidupiletite maksuwustähtaeg määratakse kindlaks tariifidega.

§ 2. See maksuwustähtaeg peab wähemalt olema:

ühe otsa piletitel:

iga, ka alustatud, 150 klm. peale 1 ööpäew

sinna ja tagasi sõidu piletitel:

kaugustele kuni 50 klm. (üheš arwatud) . . . . . 2 ööpäewa

kaugustele 51—100 klm. . . . 3 „

iga järgnewa ka alustatud 100 klm. peale . . . . . 1 ööpäew.

§ 3. Alandatud hindadega eripiletid wõiwad ka teisi maksuwustähtaegu omada.

Art. 9.

Kohtade jaotus ja ettetellimine.

§ 1. Kohtade jaotuse jaoks on makswad iga üksiku raudtee määrused.

§ 2. Kas ja mis tingimistel üksikutel rongidel teatawad kohad tellitud wõiwad saada, määrawad tariifid wõi sõiduplaanid.

Билеты, об'единенные в купонную книжку официальными бюро путешествий или частными агентурами, являются, каждый в отдельности перевозочным документом подчиняясь в каждом отдельном случае внутренним постановлениям соответствующей страны, или постановлениям настоящего Положения.

§ 5. Билет может передаваться только в том случае, если он не именной и если поездка еще не началась. Исключения предусматриваются тарифом.

Спекуляция и перепродажа билетов по ценам, не соответствующим тарифным, в каждой отдельной стране подчиняется действиям законов и правил этой страны.

Ст. 7.

Льготный проезд детей.

§ 1. Дети в возрасте не старше четырех лет, если они не занимают особое место, перевозятся бесплатно, без билета.

§ 2. Дети старше четырех лет, но не старше десятилетнего возраста, или моложе четырех лет, если они занимают особое место, перевозятся по пониженным ценам, которые, однако, не должны превышать половинную стоимость билета для взрослых.

Это понижение не обязательно по отношению к таким билетам, которые сравнительно с нормальным тарифом уже понижены.

Ст. 8.

Срок годности билетов.

§ 1. Срок годности билетов устанавливается тарифами.

§ 2. Наименьший срок годности билетов должен быть следующий:

для обыкновенных билетов:

на каждые, хотя и неполные 150 клм. 1 сутки.

для билетов туда и обратно:

на расстоянии до или равные 50 клм. 2 суток.

от 51 до 100 клм. . . . . 3 суток.

на каждые следующие 100 клм. . . 1 сутки.

§ 3. Специальные удешевленные билеты могут иметь и иной срок годности.

Ст. 9.

Распределение и предварительный заказ мест.

§ 1. Порядок распределения мест устанавливается согласно правилам, действующим на каждой отдельной железной дороге.

§ 2. Тарифы или расписания поездов определяют, допускается ли, а если допускается, то при каких условиях, предварительный заказ мест в определенных поездах.

Art. 10.

Peatused wahejaamades.

Kas ja mis tingimistel reisija wahejaamades peatada wõib sõidupileti makswustähtaja wältel, määrawad tariifid.

Ст. 10.

Остановка на промежуточных станциях.

Тарифы определяют, имеет ли пассажир право, а если имеет, то на каких условиях, останавливаться в течение срока годности билета на промежутсчных станциях.

Art. 11.

Üleminek kõrgema klassi wagunisse wõi kõrgema järgu rongi.

Üleminek kõrgema klassi wagunisse wõi kõrgema järgu rongi, kui see sõidupiletil tähendatud, on reisijale lubatud tariifi määrustes sisalduwatel tingimistel ja ettenähtud waheraha tasumise wastu.

Ст. 11.

Перемена класса или поезда.

В пределах указанных в тарифе условий, пассажир, предварительно уплатив предусмотренные дополнительные взносы, имеет право занять место в вагоне высшего класса, или перейти в поезд высшей категории, чем это указано в его билете.

Art. 12.

Makswuseta sõidupiletiga reisija.

Reisija, kelle makswat sõidupiletit ette näidata ei ole, peab, waatamata kaelakohtulise wastutuse peale, peale äraõidetud tee sõiduraha maksmise, maksma weel trahwi, mida selle raudtee eeskirjade põhjal arwatakse, kus sõidupileti ettenäitamist nõuti; wastawate eeskirjade puudumisel, peab reisija äraõidetud tee sõidupileti hinna kõrguses trahwi maksma.

Ст. 12.

Безбилетный пассажир.

Пассажир обязан, если он не пред'явит годного для проезда билета, помимо оплаты стоимости проезда за пройденный им путь, уплатить штраф, независимо уголовной ответственности. Размер штрафа определяется правилами железной дороги, в пределах которой потребовалось пред'явление билета, а в случае отсутствия соответствующих правил, штраф взимается в размере стоимости билета за все расстояние, которое пассажир проехал.

Art. 13.

Isikud, kellele sõit keelatud wõi ainult tingimisi lubatud.

§ 1. Rongi ei lubata wõi wõiwad selleşt teel olekul eemaldatud saada:

a) joobnud isikud ja sarnased, kes endid wiisakusewastaselt üles peawad wõi seaduse eeskirju ja määrusi ei täida; sarnastel isikutel ei ole õiguşt ei sõiduraha ei makşetud bagaaşhi weoraha tagasisaamiseks;

b) isikud, kes haiguse tõttu wõi teistel põhjustel kaasreisijatele silmanähtawalt koormaks langeksid, kui mitte erijaoskond nende jaoks ette üüritud ei ole, wõi neile maksu eest antud ei wõi saada. Teel haigeks jäänud isikud peab siiski wähemalt esimese jaamani weetama, kus neile arstiabi antud wõib saada. Sõiduraha ja bagaaşhi weoraha peab neile äraõidetud tee eest tulewa maksu mahaarwamisega tagasi makstama.

Ст. 13.

Лица, проезд которых не допускается, или допускается на особых условиях.

§ 1. Не могут быть допущены в поезд, или могут быть из него удалены во время следования:

a) лица в состоянии опьянения, которые непристойно себя ведут, или которые не соблюдают законов и постановлений; эти лица не имеют права ни на возвращение платы за проездной билет, ни за перевозку багажа;

b) лица, которые, — вследствие болезни или по другим причинам очевидно могут стеснять других пассажиров, если для них уже предварительно не нанято особое отделение вагона, или таковое не может быть предоставлено в их распоряжение за плату. Однако, те лица, которые заболеют в пути, должны быть доставлены, по крайней мере, до первой станции, на которой им может быть оказана необходимая помощь. Стоимость проезда и плата за перевозку багажа, за вычетом платы за расстояние, которое такой пассажир уже проехал, возвращается ему.

§ 2. Isikute weoks, kes külgehakkawaid haigusi põewad, on mõõduandwad rahwuswahelised kokkulepped, ja nende puudumisel igas üksikus riigis makswad määrused.

Art. 14.

Reisiwagunisse kaasawõtmiseks keelatud esemed.

§ 1. Kardetawaid esemeid, nagu laetud laskeriistad, plahwatuswõimulised, kergestisüttiwad ja söövad ained, kui ka esemeid, mis reisijatele koormawaks wõiwad olla, ei tohi reisiwagunisse kaasa wõtta. Reisijad, kes oma ametkohuste täitmisel laskeriista peawad kandma, kui ka jahimehed ja kütid wõiwad siiski laskeaineid kaasa wõtta; wastawate maa-alade makswate määrustega kindlaksjeatud kaalupiiride alammäärad ei tohi aga üle astutud saada. Wangisaatjuritel, kes wangidega eriwagunites wõi waguni erijaoskonnas sõidawad, on lubatud laetud laskeriistu kaasas wedada.

§ 2. Raudteeametnikud on õigustatud kindlaks tegema reisija juuresolekul tema poolt kaasawõetud esemete loomust, kui tõsine kahtlus olemas § 1. määruseşt üleastumise oletamiseks.

§ 3. Üleastuja wastutab § 1. keelust üleastumise järeldusest tekkiwate igasugu kahjude eest ja langeb peale selle seadustega ja määrustega ettenähtud karistuse alla.

Art. 15.

Käsipakkide ja loomade kaasawõtmine reisiwagunisse.

§ 1. Reisijal on õigus kergestkantawaid esemeid (käsipakke) endaga reisiwagunisse maksuta kaasa wõtta, kui tolli, aktsiisi, maksude, politsei wõi teiste administratiiwasutuste korraldused seda tegemast ei takista, ja kui selle läbi wagunid wigastatud ei saa. Iga reisija wõib kasutada oma käsipakkide jaoks ruumi oma istekoha peal ja all; tariifid wõiwad ette näha ka teisi kitsendusi.

§ 2. Elusloomad ei tohi reisiwagunisse kaasa wõetud saada. Lubatud on siiski wäikesed koerad ja teised wäikesed koduloomad, kui üksikute riikide politsei eeskirjad seda ei takista ja keegi kaasreisijatest selle wastu ei ole.

§ 2. Перевозка лиц, страдающих заразными болезнями регулируется международными соглашениями, а в случае отсутствия таковых, соответствующими постановлениями в каждой стране.

Ст. 14.

Предметы, перевозка которых в пассажирских вагонах не допускается.

§ 1. Не допускаются к перевозке в пассажирских вагонах в качестве ручной клади опасные предметы, как то: заряженное оружие, взрывчатые, легко воспламеняющиеся и едкие вещества, равно как и предметы, могущие причинить пассажирам неудобство или стеснение. Однако пассажиры, которым присвоено ношение огнестрельного оружия по их должности, равно как и охотники и стрелки могут брать с собою необходимые огнестрельные припасы в количестве, отнюдь не превышающем минимальных весовых норм, установленных правилами данной территории. Страже, сопровождающей арестованных в отдельном вагоне или в особом отделении, расрешается иметь при себе заряженное огнестрельное оружие.

§ 2. Агенты железной дороги имеют право проверить в присутствии пассажира содержание его ручной клади, находящейся в вагоне, если возникнет серьезное подозрение в нарушении § 1.

§ 3. Лицо, нарушившее настоящие постановления по § 1, ответственно за всякий ущерб, возникший из такого нарушения и, кроме того подвергается наказаниям, предусмотренным законами и правилами.

Ст. 15.

Перевозка в пассажирских вагонах ручной клади и животных.

§ 1. Пассажиры имеют право перевозить при себе в вагонах бесплатно легко переносимые предметы (ручная кладь), поскольку это не противоречит административным распоряжениям таможенных, акцизных, налоговых, полицейских или других административных властей и поскольку эти вещи не портят вагона. Для помещения ручной клади каждый пассажир может пользоваться только местом, расположенным над и под его сиденьем; тарифами могут быть предусмотрены и иные ограничения.

§ 2. Брать с собою в вагон живых животных не разрешается. Собачки или другие мелкие домашные животные могут быть допущены в вагон, если административными предписаниями соответствующих отдельных стран это не возбраняется и если никто из пассажиров против этого не протестует.

Tariifid ja rongide sõiduplaanid wõiwad loomade kaasawõtmist teatawa liigi wagunitesse wõi rongidesse ära keelata wõi lubada.

Tariifid määrawad, kas ja mis loomade pealt weoraha maksma peab.

§ 3. Reisiwagunisse kaasawõetud käsipakkide ja loomade järele peab reisija ise-walwama.

Тарифы и расписания поездов могут разрешать или запрещать перевозку животных в определенных вагонах или поездах.

Тарифы определяют, должна ли и за каких животных взиматься провозная плата.

§ 3. Наблюдение за сохранностью ручной клади и за животными лежит на обязанности самого пассажира.

Art. 16.

Rongide hilinemised. Hilinemised kokkukõlastatud rongidele. Rongide äramuutmine.

Kui rongi hilinemise tõttu reisija teisele kokkukõlastatud rongile hiljaks jäi, wõi kui rong täitsa wõi osa teenlatusel ära muudetud ja reisija oma reisi jätkata soowib, on raudtee kohustatud teda ühes bagaasiga, wõimaluse piires, ja nimelt ilma juurdemaksuta, samasse sihtjaama sama raudtee selles wõi teises sihituses sõitwa rongiga wedama, kui sellega sihtjaama jõudmine kiirendatud saab. Saamaülema peab sarnastel juhtumistel sõidupileti hiljaksjäämist kokkukõlastatud rongile wõi rongi äramuutmist tunnustama, sõidupileti makswustähtaega niiwõrd, kui see tarwilik, pikendama ja teda makswusmärkusega uue sihituse, kõrgema wagunikласsi wõi kõrgema sõiduhindadega rongi jaoks warustama. Selle peale waatamata on raudteel õigus tariifidega wõi sõiduplaanidega teatawate rongide kasutamist sarnastel juhtumistel ära keelata.

Ст. 16.

Опоздание поездов. Опоздание к согласованному поезду. Отмена поездов.

Если вследствие опоздания поезда пассажир опоздал на другой согласованный поезд, или если поезд отменен на всем протяжении или на части его и если пассажир из'явит желание продолжить свой путь, то железная дорога обязана, по мере возможности, отправить его вместе с багажем и без доплаты с одним из поездов, следующих по тому же назначению, и по тому же или другому направлению той же самой дороги, чтобы дать возможность пассажиру прибыть по назначению с наименьшим опозданием. Начальник станции обязан, если это явится необходимым, заверить на билете опоздание на согласованный поезд или отмену поезда, продлить, в случае необходимости, срок годности билета, равно как и сделать отметку о его годности в новом направлении, высшем классе или в поезде с более высокой проездной платой. Тем не менее железная дорога в праве воспретить пользоваться в таких случаях определенными поездами, путем указания этого в тарифе или расписании поездов.

Peatükk II.

Bagaaſhi wedu.

Art. 17.

Bagaaſhi mõiste. Weoks keelatud eſemed.

§ 1. Bagaaſhi mõiste alla käiwad ainult need eſemed, mis reisija iſiklikuks tarwitamiſeks reiſil määratud ja reiſikohwritesse, reiſikorwidesse, reisitaskutesse, reiſikottidesse, kübarakarpidesse wõi sarnastesse pakitud on.

§ 2. Peale selle on lubatud weoks bagaaſhina, tingimisel, et nad reisijale tarwitamiſeks on:

a) kande- ja rulltoolid haigetele;

b) lastewankrid;

c) kohwrid kaubaproowidega;

Глава II.

Перевозка багажа.

Ст. 17.

Понятие багажа. Предметы, не допускаемые к перевозке в качестве багажа.

§ 1. Под понятием багажа разумеются только предметы, предназначенные для личных нужд пассажира во время его путешествия, уложенные в сундуки, чемоданы, корзины, саквояжи, коробки для шляп или в другие подобные упаковки.

§ 2. Кроме того принимаются к перевозке багажем, при условии, если это служит нуждам пассажира:

a) переносные кресла и коляски для больных,

b) детские коляски,

c) пакеты с образцами товаров,

d) kantawad muusikariistad kastides, wutlaarides wõi teises pakingus;

e) näitlejate näitemängutarbed, tingimisel, kui nende sisu, suurus ja kaal kiiret laadimist ja mahutamist pakkwagunisse wõimaldawad;

f) mõõtmise abinõud kuni 4 mtr. pikkuseni ja käsitööristad;

g) jalgrattad ja üheistmelised mootorrattad, kui neilt juurdekuuluwad osad eemaldatud ja kui põlewaine mahutaja tühjenduskraanidega warustatud ja täitsa tühi on; ka ühe- ja kaheistmelised saanid, suusad ja uisutamispurjed.

§ 3. Peale reisitarbeteks kuuluwate esemete wõiwad bagaashina weoks wõetud saada ka loomad, tarwilikult kindlates puurides, kui seda tariifid lubawad.

§ 4. Raudteede kaubaweo määruste põhjal weoks keelatud wõi ainult tingimisi weoks lubatud esemeid on keelatud bagaashina weoks wõtta.

d) переносимые музыкальные инструменты в ящиках, футлярах или в другой упаковке,

e) предметы для артистических представлений, поскольку их содержимое, об'ем и вес позволяют скоро нагрузить и поместить в багажный вагон,

f) измерительные приборы, длиною не более 4-х метров, и ручной рабочий инструмент,

g) велосипеды и одноместные мотоциклеты, при условии, чтобы были удалены все принадлежности и чтобы резервуары горючего материала были снабжены спускным краном и были совершенно опорожены; также одно- или двухместные сани, лыжи и паруса для конькобежцев.

§ 3. Другие предметы, не предназначенные для личных нужд пассажиров, а равно запертые в прочные клетки животные могут быть приняты к перевозке багажом, если это допускается тарифами.

§ 4 Не допускаются к перевозке багажем предметы, которые на основании Положения о перевозке грузов железными дорогами исключены из перевозки или допущены к перевозке лишь на особых условиях.

Art. 18.

Reisija wastutus oma bagaashi eest. Trahwid.

§ 1. Bagaashikwiitungi omaja on wastutaw art. 17 määruste tähelepanemise eest ja kannab kõik järeldused nende määruste wastaselt taitmise eest.

§ 2. Oletab raudtee määrustewastalsust, on temal õigus järel waadata, kas bagaashi kohtade sisu määrustele wastab. Bagaashikwiitungi omaja kutsutakse järelwaatuse juurde. Kui tema ei ilmu wõi ei ole teda kohal, toimetatakse järelwaatust teistsuguste seaduste wõi määruste puudumisel riigis, kus see sünnib, kahe raudteele kõrwalise, tunnistaja juuresoleku. Tehtakse määrustewastalsus ilmsiks, kannab bagaashikwiitungi omaja järelwaatuse kulud.

§ 3. Art. 17 § 4. määrustewastalsuse puhul on bagaashikwiitungi omaja kohustatud, waatamata taelakohtulise wastutuse peale, maksma weoraha wahe, kahjud katma, kui sarnased olid. ja peale selle trahwi maksma.

Trahwi määraks on 15 franki iga kilogrammi brutto-kaalu pealt, kuid mitte wähem kui 30 franki iga bagaashi saadetuse pealt I ja II klassis kauba-

Ст. 18.

Ответственность пассажира за его багаж. Штрафы.

§ 1. Держатель багажной квитанции обязан соблюдать правила, указанные в ст. 17 и несет ответственность за последствия их несоблюдения.

§ 2. Если железная дорога имеет основание предполагать наличие злоупотреблений, то она имеет право проверить соответствует ли содержимое багажа требованиям правил. Держатель багажной квитанции приглашается присутствовать при осмотре. Если он не явится или его нет налицо, то при отсутствии в стране, где производится проверка, иных законов или правил, проверка производится в присутствии двух, посторонних к железной дороге свидетелей. Если обнаружится злоупотребление, то издержки по осмотре несет держатель багажной квитанции.

§ 3. В случае нарушения правил § 4 ст. 17 держатель багажной квитанции обязан уплатить штраф, кроме разницы в провозной плате и кроме возмещения убытков, если таковые имели место, и независимо сего подвергается уголовной ответственности.

Штраф должен быть уплачен в размере 15 франков за каждый килограмм веса брутто, но не менее 30 франков за каждую отправку,

weo määruſe liſa I üleſloetud kaupade pealt, ja 5 franki, wähemalt aga 10 franki iga ſaadetuſe pealt kõigil teiſtel juhtumiſtel.

Kui määrustewaſtaliſuſe ilmſikſtegija raudtee ſiſeühenduſe jaoks makſwad määruſed madalamaid trahwe ette näewad, käſitatakſe wiimaſeid.

если сданы к перевозке предметы, недопущенные к перевозке или перечисленные в I и II классах приложения I к Положению о перевозке грузов, и в размере 5 франков, но не менее 10 франков за отправку во всех остальных случаях.

Если правила действующие на внутренних путях сообщения страны, где раскрыто злоупотребление, предусматривают штраф в меньшем размере, то применяется этот последний.

Art. 19.

Bagaaſhi paking ja ſeiſukord.

§ 1. Bagaaſhi kohad, mille paking puudulik wõi weoks kõlbmatus ſeiſukorras, wõiwad tagaſi lükatud ſaada. Wõetakſe nad ſiiski weoks, on raudteel õigus bagaaſhikwiitungile waſtawat märkuſt teha.

§ 2. Bagaaſhi kohtadel peawad reiſija nimi ja aadreſs, kui ka ſihtjaam ſelgelt ära tähendatud olema. Bagaaſhi kohad ilma nende andmeteta wõiwad tagaſi lükatud ſaada.

§ 3. Eelmiſi ſaadetuſi puutuwad wanad bagaaſhilipikud, aadreſſid ja teiſed pealkirjad peawad reiſija poolt eemaldatama.

Ст. 19.

Упаковка и состояние багажа.

§ 1. В приеме багажа в недостаточной или недостаточно надежной упаковке может быть отказано. Если, однако, также багажные места к перевозке приняты, то железная дорога в праве сделать отметку в багажной квитанции об их состоянии.

§ 2. Багажные места должны быть снабжены достаточно ясными обозначениями имени и адреса пассажира, и станции назначения. Багажные места без этих указаний могут быть неприняты к перевозке.

§ 3. Старые ярлыки, адреса и другие надписи, относящиеся к прежним отправкам, должны быть удалены пассажиром.

Art. 20.

Bagaaſhi waſtuwõtmine. Bagaaſhikwiitung.

§ 1. Bagaaſh wõetakſe waſtu ainult ſõidupileti ettenäitamiſel, mis wähemalt kuni bagaaſhi ſihtjaamani makſew.

Tariifid määrawad, kas ja mis tingimiſtel bagaaſhi ilma ſõidupiletita waſtu wõetakſe.

§ 2. Bagaaſhi waſtuwõtmiſel antakſe reiſijale bagaaſhikwiitung wälja.

§ 3. Ülejääwaſ korraldatakſe bagaaſhi waſtuwõtmiſt ſaatejaamale makſwate määruſte järele.

§ 4. Rahwuswaheliſte ſaadetuſte jaoks antakſe bagaaſhikwiitungid käeſolewa määruſe liſa I näidatud wormi järele.

§ 5. Bagaaſhikwiitungid peawad järgmiſi andmeid ſiſaldama:

a) ſaate- ja ſihtjaama;

b) weoteed;

c) waſtuwõtmiſe päewa ja rongi, millele bagaaſh ära antud;

d) eſitatud ſõidupiletite arwu (wälja arwatud § 1. lõige 2. ettenähtud juhtumiſed);

Ст. 20.

Прием багажа. Багажная квитанция.

§ 1. Прием багажа производится только по пред'явлении проездных билетов, действительных по крайней мере, до станции назначения багажа.

Тарифы определяют, можно ли, и при каких условиях, принимать багаж к перевозке без пред'явления проездного билета.

§ 2. При приеме багажа пассажиру выдается багажная квитанция.

§ 3. В остальном формальности приема багажа определяются существующими на станции отправления правилами.

§ 4. Багажные квитанции для международных перевозок выдаются на бланках образца, указанного в приложении I к настоящему Положению.

§ 5. Багажные квитанции должны содержать следующие сведения:

a) наименование станции отправления и станции назначения,

b) путь следования,

c) день пред'явления к перевозке и поезд, на который сдан багаж,

d) число пред'явленных проездных билетов (за исключением случаев, указанных в § 1 абзац 2),

e) bagaaſhi kohtade arwu ja kaalu;

f) bagaaſhi weoraha ja muid makſuſid;

g) kahjutaſujummat ſõnades, kui art. 35 põhjal huwi ülesandmine wäljaſtamiſe waſtu aſet leidnud.

§ 6. Tariifid wõi kokkulepped raudteede wahel määrawad, mis keeles bagaaſhikwiitungid trükkima ja täitma peab.

e) число и вес багажных мест,

f) провозную плату и прочие сборы,

g) обозначение прописью размера вознаграждения за неисправную доставку багажа, если такое вознаграждение было об'явлено согласно ст. 35.

§ 6. Тарифы или соглашения между железными дорогами определяют: на каком языке багажные квитанции должны печататься и заполняться.

Art. 21.

Bagaaſhi wäljaandmine.

§ 1. Bagaaſh wäljaſtatakſe bagaaſhikwiitungi waſtu. Raudtee ei ole kohuſtatud kontroleerima bagaaſhikwiitungi omaja õiguſt bagaaſhi ſaamiſeks.

§ 2. Bagaaſhikwiitungi omaja on õiguſtatud bagaaſhi wäljaſtamiſt ſihtjaama wäljaandmiſe kohaſt nõudma peale rongi päralejõudmiſt, millele ſee ära antud, niipea, kui walmisſeadmiſeks ja tarbekorral ka tolli-, aktſiiſi-, makſude-, politſei- ja teiſte adminiſtratiiwaſutuſte wormitäitmiſeks tarwiſminew aeg möödunud.

§ 3. Ei eſitata bagaaſhikwiitungit, on raudtee bagaaſhi wäljaſtamiſeks kohuſtatud ainult ſiis, kui wäljaſtamiſt nõudja oma õiguſed ſelle peale tõeſtab; arwatakſe tõenduſed puudulikkudeks, wõib raudtee kindluſtuſt nõuda.

§ 4. Bagaaſh wäljaſtatakſe ſihtjaamas. Siiski, kui olud lubawad ja tolli-, aktſiiſi-, makſude-, politſei ja teiſte adminiſtratiiwaſutuſte eeskirjad ſeda ei takiſta, wõib bagaaſhikwiitungi omaja õigeajaliſel nõudmiſel bagaaſhi ka bagaaſhikwiitungi waſtu ja, kui ſeda tariif ette kirjutab, ſõidupileti ettenäitamiſel tagaſi anda ſaatejaamas wõi wäljaſtada kuſagil wahejaamas.

§ 5. Bagaaſhikwiitungi omaja, kellele bagaaſhi § 2. tähendatud tingimiſtel ei wäljaſtata, wõib nõuda, et temale bagaaſhikwiitungil ära tähendataks nõudmiſe tund ja päew.

§ 6. Ülejääwas allub wäljaſtamine wäljaſtajal teel makſwatele määruſtele.

Ст. 21.

Выдача багажа.

§ 1. Багаж выдается взамен багажной квитанции. Железная дорога не обязана проверить, имеет ли держатель квитанции право на получение багажа.

§ 2. Держатель багажной квитанции, по приходе поезда, на который был сдан багаж, имеет право потребовать в конторе станции назначения, выдачи багажа немедленно по истечении срока потребного для выгрузки и, в подлежащих случаях для совершения необходимых таможенных, налоговых, акцизных и других административных формальностей.

§ 3. При отсутствии багажной квитанции, железная дорога выдает багаж пассажиру только в том случае, если лицо требующее багаж, доказало свое право на него; если эти доказательства будут признаны недостаточными, то железная дорога может потребовать залог.

§ 4 Багаж выдается на станции назначения. Однако, по своевременно заявленному требованию держатель багажной квитанции, если обстоятельства это позволяют и если таможенные, налоговые, акцизные, полицейские или другие административные предписания этому не препятствуют, багаж может быть выдан обратно на станции отправления или выдан на одной из промежуточных станций, в обмен на багажную квитанцию и кроме того, если это требует тариф, по пред'явлении проездного билета.

§ 5. Держатель багажной квитанции, которому багаж не был выдан на условиях указанных в § 2 настоящей статьи, имеет право требовать отметки на багажной квитанции дня и часа, когда он потребовал выдачу багажа.

§ 6. В остальных случаях выдача багажа подчинена правилам, существующим на железной дороге выдачи багажа.

Peatükk III.

Reisijate- ja bagaaſhiweo üldmääruſed.

Art. 22.

Rongid. Sõiduplaanid. Wäljawõtted tariifideſt.

§ 1. Wedu teoſtatakſe sõiduplaaniga ettenähtud alaliſte ja tarwiduſe järele määratawate rongidega.

§ 2. Raudteed peawad oma liinide rongide sõiduplaanid õigel ajal jaamades wälja panema. Reiſt peab näha olema rongi liik, wagunite klaſſid ja rongide minekuajad, suuremate üleande- ja lõpujaamade jaoks ka tulekuajad, kui ka tähtſamad kokkukõlaſtuſed.

Makſwuſe kaotanud sõiduplaanid peab wiiwitamata kõrwaldama.

§ 3. Igas rahwuswaheliſele liikumiſele awatud jaamas peab reiſijal wõimalus olema tariifi kohta teateid wõi tariifi wäljawõtteid saada, mis seal müüdawate rahwuswaheliſte sõidupiletite ja wastawaid bagaaſhiweo hinde ſiſaldab.

Глава III.

Общие правила перевозки пассажиров и багажа.

Ст. 22.

Поезда. Расписание поездов. Выписки из тарифов.

§ 1. Перевозка производится в постоянных, предусмотренных в расписаниях поездах, и в поездах, отправляемых только по мере надобности.

§ 2. Железные дороги обязаны своевременно вывешивать на станциях расписание поездов своих линий. В расписаниях должны быть указаны род поездов, классы вагонов, время отправления поездов, время прибытия на более значительные промежуточные станции и на конечную станцию, равно как и главнейшие согласованные поезда.

Расписания поездов, потерявшие силу, должны быть немедленно удалены.

§ 3. На каждой станции, открытой для международного сообщения, пассажиры должны иметь возможность получить справки о тарифах, или выписки из тарифов, указывающих цены продаваемых станцией билетов в международном сообщении и соответствующие ставки за провоз багажа.

Art. 23.

Aluſed weohindade wäljaarwamiſeks. Tariifid.

§ 1. Weohinnad arwatakſe wälja igas üksikus riigis ſeaduſlikult wäljakuulutatud tariifide aluſel. Need tariifid peawad ſiſaldama kõike andmeid weohindade ja kõrwalmakſude wäljaarwamiſeks kui ka teatud juhtumiſtel tingimiſi mitmeſuguſte waluutade arweſtamiſeks.

§ 2. Tariifid peawad kõike eritingimiſi weo jaoks ſiſaldama.

Tariife peab käſitatama kõikide kohta üheſuguſelt. Nende määruſed on makſwad niiwõrd, kui wõrd nad käesolewale määruſele waſtu ei räägi; waſtaſel korral on nad makſwuſeta.

Rahwuswaheliſed otſetariifid, kui ka nende muudatuſed aſtuwad jõuſse wäljakuulutuſeſ üleſantud päewaſt. Nende tariifide kõrgendamiſed wõi teiſed weotingimiſte raſkendamiſed peab wälja kuulutama wähemalt 8 päewa enne nende jõuſseaſtumiſt.

Ст. 23.

Основания для исчисления провозной платы. Тарифы.

§ 1. Провозная плата и дополнительные сборы исчисляются на основании законодействующих и надлежаще опубликованных в каждой стране тарифов. Эти тарифы должны содержать все потребные для исчисления провозной платы и дополнительных сборов сведения, а также, в надлежащих случаях, условия учинения курсовых расчетов по различным валютам.

§ 2. Тарифы должны содержать все особые условия для перевозки.

Тарифы должны применяться ко всем одинаковым образом и действительны постольку, поскольку они не противоречат настоящему Положению. В противном случае они недействительны.

Прямые международные тарифы и изменения по таковым вступают в силу со дня, указанного при их об'явлении. В случае повышения тарифа или введения иных более обременительных условий перевозки, оповещение об этом должно последовать по меньшей мере за 8 дней до срока вступления их в силу.

Kui rahwuswaheliſed ſõidupiletid ja bagaaſhikwiitungid wälja antakſe otſetariifita ja raudtee oma tariifi muudab, wõib muudetud tariifi käſitamiſt teiſtelt raudteedelt nõuda alles 8 päewa päraſt peale teadaande ſaamiſt.

Tariifid, miſ ainult teatawa tähtaja peale maksma pandud, kaotawad makswuſe ſelle tähtaja möödumiſega.

Если при отсутствии прямого тарифа в международном сообщении, выдаются проездные билеты или багажные квитанции, и если какая нибудь железная дорога вносит изменения в своем тарифе, то применение этого измененного тарифа другими железными дорогами не может быть потребовано от них раньше 8 дней, считая со дня получения ими извещения.

Тарифы, введенные только на известный срок, теряют свою силу по истечении того срока.

Art. 24.

Erakokkulepete keeld.

Iga erakokkulepe, millega ühele wõi mitmele reiſijale tariifiwaſtaſt hinnaalanduſt wõimaldatakſe, on keelatud ja makswuſeta.

Selle waſtu on hinnaalanduſed lubatud, miſ waſtawalt wälja kuulutatud ja ühesuguſtel tingimiſtel kõikidele kättesaadawad, ſamuti alanduſed raudtee teeniſtuſtarwiduſteks, ühiſkondlikkude aſutuſte tarbeteks wõi heategewateks-, kaswatuſliikkudeks- ja õpetliikkudeks ſihtideks wõimaldatawad.

Ст. 24.

Запрещение частных соглашений.

Уменьшение платы за проезд против тарифов, воспрещается и считается не имеющим законной силы.

Разрешаются, однако, тарифные понижения, которые подлежащим порядком опубликованы и при одинаковых условиях доступны всем в равной степени, а также понижения, предоставляемые для потребностей железнодорожной службы, общественных, благотворительных и научных целей.

Art. 25.

Tolli-, aktſiiſi-, makſude-, politſei- ja teiſte adminiſtratiiwaſutuſte wormitäitmiſed.

Reiſijad on kohuſtatud tolli-, aktſiiſi-, makſude-, politſei- ja teiſte adminiſtratiiwaſutuſte eeskirjadele, nii oma iſiku, kui ka oma bagaaſhi ja käſipakkide järelwaatuſe kohta käiwatele, alluma. Selle järelwaatuſe juures peawad nemad iſiklikult wiibima, wälja arwatud määruſtega ettenähtud juhtumiſed. Raudtee on waſtupidi reiſijale wabaſtatud igaſt waſtutuſeſt nende eeskirjade mittetäitmiſe eeſt.

Ст. 25.

Таможенные, налоговые, акцизные, полицейские и другие административные обрядности.

Пассажир обязан подчиняться предписаниям таможенных, налоговых, акцизных, полицейских и других административных властей как по отношению к нему лично, так и по отношению к осмотру его багажа и ручной клади. Этот осмотр должен производиться в его присутствии, за исключением случаев, предусмотренных правилами. Железная дорога не несет никакой ответственности по отношению к пассажиру, если он не выполняет этих лежащих на нем обязанностей.

Art. 26.

Tagaſimakſud.

§ 1. On ſõidupilet kaſutamata jäetud, wõib ſelle eeſt makſtud hinda §§ 3. ja 4. ettenähtud mahaarwamiſtega tagaſi nõuda.

§ 2. On ſõidupilet reiſija ſurma, haiguſe wõi õnnetujuhtumiſe tagajärjel wõi ſarnaſtel ſundiwatel põhjuſtel ainult jaoliſelt ära kaſutatud, ſaab ſelle eeſt makſtud hind §§ 3. ja 4. ettenähtud ja

Ст. 26.

Возвращение уплаченных сумм.

§ 1. Если билет не использован, то уплоченная за него сумма, за вычетами, указанными в §§ 3 и 4 может быть потребована обратно.

§ 2. Если вследствие смерти пассажира, болезни его или иного несчастного с ним случая или иных подобных исключительных обстоятельств билет использован пассажиром

kaetud teenlatuse hariliku tariifihinna mahaarwamistega tagasi makstud.

§ 3. Tagasi ei makseta maksusid, kaustataoliste sõidupiletite valmistamise hinda ja müügi kommisjonitasu.

§ 4. Tagasimaksust arwatakse maha saatmise kulud, kui sarnased asjet leidnud, ja 10% maks, kuid mitte wähem kui 0,50 fr. ja mitte rohkem kui 3 fr. pileti pealt.

Seda mahaarwamist ei teostata, kui kasutamata sõidupilet samal päewal müügikohale tagasi antakse.

§ 5. Loobub reisija, kui tema sõidu jätkamist rongi hilinemine kokkukõlastatud rongile wõi rongi äramuutmine wõi alalise liikumise katkestamine takistab, edasisõidust, on tema õigustatud nõudma raudteelt § 2. määruse käsitamist § 4. ettenähtud mahaarwamisteta.

§ 6. Alandatud hindadega sõidupiletite hinna tagasimaks wõib sündida ainult § 5. ettenähtud juhtumistel ja suuruses; art. 7. § 2. lõige 1. alusel wäljaantud laste-sõidupiletid ei arwata käesolewa § mõttes alandatud hindadega sõidupiletiteks.

§ 7. Kaotsiläinud sõidupiletite hinda tagasi ei maksta.

§ 8. Wõetakse bagaash tagasi enne äraasatmist saatejaamast, wõib makstud weoraha tagasi nõuda.

Wõetakse bagaash wahejaamas wälja, wõib weoraha tagasimaksu nõuda ainult §§ 2. ja 5. ettenähtud juhtumistel ja suuruses.

Mõlematel juhtumistel arwatakse maha 0,50 fr. bagaashikwiitungi eest ja makstud.

§ 9. Tariifid wõiwad ka erinewaid määrusi ette näha, mis aga siiski raskenduse reisijatele sisaldada ei tohi.

§ 10. Kõik tagasimaksu nõudmised käesolewa artikli §§ 1., 2., 5., 6. ja 8. põhjal arwatakse kustutuseks, kui neid raudteele ei esitata kuue kuu wältel sõidupileti maksuwustähtaja möödumisest.

только частично, то за удержаниями предусмотренными в §§ 3 и 4 разница между уплаченной суммой за все расстояние и платой за путь, который пассажир уже проехал, исчисленной по нормальному тарифу, возвращается.

§ 3. Не возвращаются сборы налогового характера, дополнительная плата за плацкартные места, заготовительная стоимость билетов в форме книжек и комиссионные за продажу билетов.

§ 4. Из возвращаемой суммы вычитывается сбор в размере 10%, но не менее 0,50 франк. и не более 3 франков за билет и стоимость пересылки, если последняя имело место.

Эти удержания не производятся в том случае, если неиспользованный билет возвращен выдавшей его кассе в тот же день.

§ 5. Если вследствие пропуска согласованного поезда, вызванного опозданием или отменой поезда или перерывом движения, пассажир не мог продолжить путь по расписанию и отказался от дальнейшего следования, то он имеет право требовать применение правил § 2 без удержаний, предусмотренных § 4.

§ 6. Возвращение платы по билетам пониженного тарифа допускается только в случаях и размерах указанных в § 5. Детские билеты, выданные согласно первого абзаца § 2 ст. 7, по смыслу настоящего параграфа не считаются билетами пониженного тарифа.

§ 7. За утерянные билеты платы не возвращаются.

§ 8. Если багаж взят обратно прежде чем он отправлен со станции отправления, то может быть потребовано возвращение провозной платы.

Если багаж взят на одной из промежуточных станций, то провозная плата возвращается только в случаях и размерах, указанных выше в §§ 2 и 5.

В обоих случаях сбор в 0,50 франк. за каждую багажную квитанцию, а в подлежащих случаях и сборы налогового характера удерживаются из возвращаемой суммы.

§ 9. Тарифы могут иметь и иные постановления, поскольку они не вводят более тяжелых условий для пассажиров.

§ 10. Все требования о возвращении платы на основании §§ 1, 2, 5, 6 и 8 считаются погашенными, если они не пред'явлены к железной дороге в течении 6 месяцев со дня истечения срока годности билета.

§ 11. Sai tariif walesti käsitatud, wõi on weohindade ja makſude arwestamiſes wead ette tulnud, peab enam- wõi wähemwõte kaetama.

§ 12. Raudtee poolt kindlakstehtud ülemakſud, kui nad sõidupileti wõi bagaaſhikwiitungi pealt 0,50 fr. üle tõuſewad, peab raudtee poolt huwitatud iſikule wõimaluſe järele teatama ja wõimalikult kiiremalt ära õiendama.

§ 13. Kõigil teistel, käesolewas artiklis ettenägemata juhtumistel wõi erikokkulepete puudumiſel raudteede wahel on makswad iga üksiku raudtee ſiſeliikumiſe määruſed.

§ 11. В случае неправильного применения или ошибки в исчислении провозной платы и прочих сборов, перебор или недобор должны быть возмещены.

§ 12. Если железная дорога установит факт перебора, в размере свыше 0,50 франков по каждому билету или багажной квитанции, она сама должна по возможности осведомить об этом заинтересованное лицо и в возможно кратчайший срок учинить расчет.

§ 13. Во всех прочих случаях, не предвиденных настоящей статьей и при отсутствии особых соглашений между дорогами, применяются существующие внутренние постановления.

Art. 27.

Waidluſed.

Waidluſed reiſijate wahel ja waidluſed reiſijate ja raudteeteenijate wahel lahendab eſialgſelt jaamas — jaamaülem ja sõidu ajal — rongijuht.

Ст. 27.

Споры.

Споры между пассажирами или пассажиров с агентами дороги первоначально разрешаются на станциях — начальниками станций, а в пути — начальником поезда.

III jagu.

Raudteede waſtutus. Kohtulikud nõudmiſed.

Раздел III.

Ответственность железных дорог. Иски.

Peatükk I.

Waſtutus.

Глава первая.

Ответственность.

Art. 28.

Waſtutus reiſijate, käsipakkide ja loomade weo eeſt.

§ 1. Raudtee waſtutus rongiõnnetuſe tagajärjel ſündinud reiſija ſurma wõi wigaſtuſe eeſt, kui ka kahjude eeſt, miſ tekitatud rongi hilinemiſeſt wõi äramuutmiſeſt wõi hilinemiſeſt kokkukõlaſtatud rongile, korraldab ennaſt ſelle riigi ſeaduſte ja määruſte järele, kuſ ſündmuſ aſet leidiſ. Käesolewa jao määruſi ſarnaſtel juhtumiſtel ei käſitata.

§ 2. Käſipakkide ja loomade eeſt, mille üle järelwalwe art. 15. § 3. põhjal reiſija kohuſ, waſtutab raudtee ainult ſiis, kui kahju tema ſüü läbi

§ 3. Raudteede waſtaſtikku-waſtutuſel ſarnaſtel juhtumiſtel aſet ei ole.

Ст. 28.

Ответственность за перевозку пассажиров, ручной клади и животных.

§ 1. Ответственность железной дороги за смерть пассажира или за увечья, возникшие вследствие происшествий с поездом или за убытки, причиненные опозданием поезда, его отменой или опозданием к согласованному поезду, определяется законами и правилами страны, в которой происшествие имело место. Последующие статьи настоящего раздела в этих случаях не применяются.

§ 2. Железная дорога отвечает за ручную кладь и животных, наблюдение за коими, согласно § 3, статьи 15 лежит на самом пассажире, только в том случае, если убытки причинены по вине дороги.

§ 3. Солидарная ответственность железных дорог в этом случае не имеет места.

Art. 29.

Raudteede wastastikku-wastutus bagaaſhi eeſt.

§ 1. Raudtee, keſ bagaaſhi rahwuswaheliſe bagaaſhikwiitungi wastu weoks wõtnud, wastutab weo täitmiſe eeſt kogu weotee ulatuſel kuni wäljastamiſeni.

§ 2. Iga järgnew raudtee astub bagaaſhi ülewõtmiſega weolepinguſſe ja wõtab ſeega enda peale ſelleſt järgnewad kohuſtuſed, äraripputata art. 42. § 2. ſihtteed puutuwaſt määruſeſt.

Ст. 29.

Солидарная ответственность железных дорог за багаж.

§ 1. Железная дорога, принявшая багаж к перевозке и выдавшая международную багажную квитанцию, отвечает за выполнение перевозки на всем пути следования до выдачи багажа получателю.

§ 2. Каждая последующая железная дорога, принимая багаж къ дальнейшей перевозке, вступает тем самым в соответствующий договор перевозки и принимает на себя вытекающие из него обстоятельства, независимо от указаний § 2 ст. 42 касающихся дороги назначения.

Art. 30.

Wastutuſe piirid.

§ 1. Raudtee wastutab käesolewa peatükiga kindlaksmääratud tingimistel kahju eeſt, mis bagaaſhi täieliku wõi oſaliſe kaotſimineku järelduſel wõi wigaſtuſe järelduſel weoks wõtmiſe ajaſt kuni wäljastamiſeni wõi wäljastamiſe tähtajaſt üleaſtumiſe järelduſel tekkinud.

§ 2. Tema on bagaaſhi täielikul wõi oſaliſel kaotſimineku wõi wigaſtuſel ſelleſt wastutuſeſt wabaſtatud, kui tema tõeſtab, et kahju reiſija süüſt, bagaaſhi loomulikkudeſt omaduſteſt wõi wääramata wõimuſt eſile kutſutud.

Tema on wastutuſeſt wabaſtatud ka kahjude eeſt, mis bagaaſhi iſeäralikkudeſt omaduſteſt wõi ſelleſt tekitatud, et bagaaſh puuduliku pakinguſ wõi weoks keelatud eſemed ſiiski bagaaſhina weoks antud.

Kui asjaolude järele oletada wõib, et kahju hädaohuſt tekitatud, mis bagaaſhi iſeäralikkude omaduſtega, puuduliku pakinguga wõi ſellega ſeotud, et weoks keelatud eſemed ſiiski bagaaſhina weoks antud, ſaab kuni käſutusõiguſliku iſiku poolt waſtupidiſe tõeſtamiſeni oletatud, et kahju ſelleſt tekkinud.

§ 3. Tema on wastutuſeſt wäljaſtamiſe tähtajaſt üleaſtumiſeſt tekkinud kahjude eeſt wabaſtatud, kui tema tõeſtab, et üleaſtumine oludeſt tekitatud oli, milliſeid temal wõimatu ära hoida oli ja milliſte eemaldamine temaſt ära ei rippunud.

Ст. 30.

Пределы ответственности.

§ 1. Железная дорога ответственна в пределах установленных этой главой условий за убыток, возникший вследствие утраты полной или частичной багажа или вследствие повреждения багажа с момента принятия его к перевозке до выдачи, или вследствие нарушения сроков доставки.

§ 2. С нее слагается эта ответственность в случае полной или частичной утраты или повреждения багажа, если она докажет, что убыток произошел по вине самого пассажира, или вследствие недостатков, свойственных самому багажу, или вследствие непреодолимой силы.

Она не отвечает также за ущерб, возникший вследствие особых свойств самого багажа и недостатков упаковки, или в том случае, когда предметы, недопущенные к перевозке, были тем не менее сданы к перевозке в качестве багажа.

Если по обстоятельствам дела видно, что ущерб мог произойти от опасности зависящей либо от особых свойств самого багажа либо от факта сдачи к перевозке предметов, перевозка которых в качестве багажа запрещена, то считается, что ущерб произошел от одной из этих причин, пока лицо, имеющее право распоряжения багажем, не докажет противное.

§ 3. С нее слагается ответственность за убытки, возникшие вследствие просрочки в доставке багажа, если она докажет, что просрочка произошла в силу обстоятельств, которых железная дорога не могла избежать и устранение которых от нее не зависело.

Art. 31.

Kahjutaſu ſuurus bagaaſhi täielikul wõi oſaliſel kaotſimineku̇l.

Kui raudteel käesolewa määruſe põhjal bagaaſhi täieliku wõi oſaliſe kaotſimineku eeſt kahjutaſu maksta tuleb, wõib nõuda:

a) kui kahju ſumma tõestatud, ſelle kahju katmiſt kuni 20 fr. iga puuduwa bruttokaalu kilogrammi eeſt;

b) kui kahjuſumma tõestamata, 10 fr. iga puuduwa bruttokaalu kilogrammi eeſt.

Peale ſelle makſtakſe tagaſi weo- ja tollirahȧd ja teiſed kulud, miſ kaotſiläinud bagaaſhi eeſt ära makſtud, kuid ilma teiſte kahjutaſudeta, wälja arwatud art. 35. ja 36. ettenähtud erandid.

Ст. 31.

Размер вознаграждения при полной или частичной утрате багажа.

Если на основании настоящего Положения на железной дороге лежит обязанность возмещения за полную или частичную утрату багажа, то требование может быть заявлено:

a) если размер убытка доказан — в сумме равной доказанной, однако, не свыше 20 франков за каждый недостающий килограмм брутто;

b) если размер убытка не доказан — по 10 франков за каждый недостающий килограмм веса брутто.

Кроме того возвращаются провозные платежи, таможенные и другие сборы, уплоченные за утерянный багаж при отправлении, без возмещения других убытков, с соблюдением из'ятий, предусмотренных дальнейшими ст. 35 и 36.

Art. 32.

Bagaaſhi kaotſiläinuks oletamine. Kadunud bagaaſhi ülesleidmine.

§ 1. Bagaaſh, mida nõudmiſe peale 14 päewa wältel ei wäljaſtata, arwatakſe kaotſiläinuks.

§ 2. Leitakſe kaotſiläinuks arwatud bagaaſh ühe aaſta jookſul peale nõudmiſt ülesſe, peab raudtee ſelleſt reiſijale teaduſtama, kui tema aſukoht teada wõi kindlakſtehtaw.

§ 3. 30 päewa jookſul päraſt teate kätteſaamiſt wõib reiſija nõuda, et temale bagaaſh, tema waliku järele ſiht- wõi ſaatejaamaſ, ſaadud kahjutaſu tagaſimakſu waſtu, hiljumiſe kohta art. 34. ja teatud juhtumiſtel art. 35. § 3. ettenähtud kõikide kahjutaſude nõudmiſte alalhoidmiſega, makſuta wäljaſtataks.

§ 4. Ei nõuta ülesleitud bagaaſhi wäljaſtamiſt § 3. ettenähtud 30-päewaliſe tähtaja wältel, wõi leitakſe ſee peale wäljaſtamiſe nõudmiſt alleſ üheaaſtaliſe tähtaja möödumiſe järele ülesſe, wõib raudtee ſellega toimida oma riigi ſeaduſte ja määruſte kohaſelt.

Ст. 32.

Предположение багажа утраченным. Обнаружение утраченного багажа.

§ 1. Багажные места не выданные в течение 14 суток со дня востребования, считаются утраченными.

§ 2. Если багажное место, признанное утраченным, будет найдено в течение года, со дня пред'явления требования о выдаче, то железная дорога обязана известить об этом владельца, если его местожительство известно или может быть установлено.

§ 3. В течение 30 дней со времени извещения лицо, имеющее на то право, может требовать, чтобы этот багаж был выдан безвозмездно, по его выбору или на станции назначения или на станции отправления, с возвращением дороге полученного им вознаграждения, с сохранением всех прав на вознаграждение за просрочку, предусмотренное ст. 34 и, в подлежащих случаях,—предусмотренное § 3 ст. 35.

§ 4. Если найденное багажное место не будет потребовано в течение предусмотренного выше § 3 тридцати дневного срока или если это багажное место будет обнаружено позже чем через год по его востребовании, то железная дорога поступает с ним согласно законов и правил своей страны.

Art. 33.

Kahjutaſu ſuurus bagaaſhi wigaſtuſel.

Bagaaſhi wigaſtuſel peab raudtee wigaſtuſe hinna taſuma ilma teiſte kahjudeta, wälja arwatud art. 35. ja 36. ettenähtud juhtumiſėd.

Ст. 33.

Размер вознаграждения при повреждении багажа.

В случае повреждения багажа, железная дорога должна уплатить стоимость этого повреждения без уплаты других убытков, за

Kahjutaſu ei tohi ſiiski üle tõusta:

a) kui kogu ſaadetus wigastuſe läbi wäärtuſetuks muutunud, taſuſt, miš ſaadetuſe kaotſimineku puhul maksta oleks tulnud;

b) kui wigastuſe läbi ainult oſa wäärtuſetaks muutunud, taſuſt, miš ſelle oſa kaotſimineku puhul maksta oleks tulnud.

исключением случаев, предвиденных ст. 35 и 36.

Однако, вознаграждение не должно превышать:

a) если вся отправка от повреждения обесценена,— суммы, которыя причитались бы за полную утрату этой отправки;

b) если вследствие повреждения обесценена только часть багажа — суммы, которая причиталась бы за полную утрату этой обесцененной части.

Art. 34.

Kahjutaſu ſuurus bagaaſhi wäljaſtamiſe tähtajaſt üleaſtumiſel.

§ 1. Wäljaſtamiſe tähtajaſt üleaſtumiſel peab raudtee, kui reiſija ei tõesta, et üleaſtumiſe läbi kahju tekkinud, kahjutaſu maksma 0,10 fr. bruttokaalu iga kilogrammi ja iga aluſtatud 24 tunni eeſt, arwates wäljaſtamiſe nõudmiſe ajaſt, kõige rohkem aga 14 päewa eeſt.

§ 2. Tõestatakſe, et kahju üleaſtumiſe läbi tekkinud, peab ſelle eeſt kahjutaſu maksma, miš aga käesolewa artikli § 1. ettenähtud neljakordſeſt ſummaſt üle tõusta ei tohi.

§ 3. Käesolewa artikli §§ 1. ja 2. ettenähtud kahjutaſuſid ei wõi maksta täieliku kaotſimineku puhul makstawa kahjutaſu kõrwal. Oſaliſel kaotſimineku tulewad nad allesjäänud oſa eeſt maksta.

Wigastuſe puhul makstakſe nad art. 33. ettenähtud kahjutaſule juurde.

Ст. 34.

Размеры вознаграждения за несвоевременную выдачу багажа.

§ 1. В случае несвоевременной выдачи багажа, если пассажир не докажет, что этим причинен ему ущерб, железная дорога обязана уплатить вознаграждение в размере 10 сантимов за каждый килограмм веса брутто, за каждые 24 часа, считая со времени поступления требования о выдаче, но не более, как за 14 суток.

§ 2. Если пассажир докажет, что несвоевременной выдачей багажа ему причиненъ убыток, то за эти убытки уплачивается вознаграждение, размеры котораго не могут, однако, превосходить 4-х кратного вознаграждения, предусмотренного в § 1 настоящей статьи.

§ 3. В случае уплаты вознаграждения за полную утрату багажа, вознаграждение, предусмотренное §§ 1 и 2 настоящей статьи, не причитается. При частичной утрате багажа, такое вознаграждение, если просрочка имела место, подлежит уплате за неутраченную часть багажа.

При повреждении багажа вознаграждение за просрочку, если таковая имела место, прибавляется к вознаграждению, предусмотренному в ст. 33.

Art. 35.

Huwi ülesandmine wäljaſtamiſe waſtu.

§ 1. Iga bagaaſhi ſaadetuſe jaoks wõib üles anda huwi wäljaſtamiſe waſtu ſiſſekandmiſe teel bagaaſhikwiitungi.

Waſtukäiwate eeskirjade puudumiſel tariifis peab ülesantaw ſumma ſaateriigi waluutaš üles tähendatama.

Ст. 35.

Суммы вознаграждения за неисправную доставку багажа.

§ 1. По всякой отправке багажа может быть об'явлено сумма вознаграждения за неисправную доставку багажа, путем надписи на багажной квитанции.

Если в тарифе не встречается противоречий, размер суммы вознаграждения за неисправную доставку должен быть указан в валюте страны отправления.

§ 2. Ülesantud summa pealt wõetakse erimaksu 0,025% suuruses iga alustatud 10 kilomeetri eest.

Tariifid wõiwad seda maksu wähendada ja ka alammäära kindlaks määrata.

§ 3. On huwi wäljastamise wastu üles antud, wõib wäljastamise tähtajast üleastumisel nõuda:

a) kui ei tõestata, et kahju sellest üleastumisest tekkinud, ülesantud summa piirides 0,20 fr. bruttokaalu iga kilogrammi ja iga alustatud 24 tunni eest, arwates wäljastamise nõudmise ajast, kõige rohkem aga 14 päewa eest;

b) tõestatakse, et kahju sellest üleastumisest tekkinud, kuni ülesantud summani.

On ülesantud huwisumma wähem, kui art. 34. ettenähtud kahjutasud, wõib neid pkt. a) ja b) tähendatute asemel nõuda.

§ 4. Tõestatakse, et kahju bagaashi täielikust wõi osalisest kaotsiminekust tekkinud, milleks huwi ülesandmine sündis, wõib peale art. 31. ja 33. ettenähtud kahjutasude nõuda kahjutasu weel kuni ülesantud summani.

§ 2. За об'явление суммы вознаграждения взимается дополнительный сбор в размере 0,025% с об'явленной суммы с каждых начатых 10 километров протяжения.

Тарифами означенная ставка может быть уменьшена и может быть установлена минимальная ставка.

§ 3. Если при отправлении багажа об'явлена сумма вознаграждения, то, в случаях нарушения сроков доставки, может быть пред'явлено требование:

a) если не будет доказано, что убыток произошел от неисправной доставки, в пределах размеров об'явленной суммы, уплачивается возмещение в 0.20 франк. за каждый килограмм веса брутто за каждые 24 часа, считая с момента пред'явления требования выдаче, но не более чем за 14 дней.

b) если будет доказано, что убыток произошел от неисправной доставки, то вознаграждение может достигать об'явленной суммы.

Если размер об'явленной суммы вознаграждения ниже размеров вознаграждений предусмотремных ст. 34, то последние могут быть потребованы вместо уплат, предусмотренных в пунктах (a) и (b).

§ 4. Если будет доказано, что убыток произошел вследствие полной или частичной утраты багажа, по которому была об'явлена сумма вознаграждения, то независимо от размеров вознаграждения, предусмотренного ст. 31 и 33, может быть потребовано дополнительное вознаграждение до размеровъ заявленной суммы.

Art. 36.

Kahjutasu suurus kuritahtlikkuse wõi suure hooletuse puhul raudtee poolt.

Kõigil juhtumistel, kus täielik wõi osaline kaotsiminek, wigastus wõi wäljastamise tähtajast üleastumine raudtee kuritahtlikkusest wõi suurest hooletusest tekkinud, peab tõestatud kahju eest kahjutasu kuni kahekordse art. 31., 33., 34. ja 35. ettenähtud kahjutasu ülemmäärade suurusseni maksma.

Ст. 36.

Размер вознаграждения в случаях злого умысла или явного упущения со стороны железной дороги.

В случаях, когда полная или частичная утрата или повреждение, или неисправная доставка багажа возникли вследствие злого умысла или явного упущения со стороны железной дороги, пассажиру должны быть полностью возмещены доказанные им убытки, вплоть до двойных размеров высших предельных ставокъ, предусмотренных ст. 31, 33, 34 и 35.

Art. 37.

Protsendid kahjutasu summade pealt.

Reisija wõib kuus protsenti temale ühe bagaashikwiitungi järele määratud kahjutasu summa pealt nõuda, kui see 10 fr. üle tõuseb.

Ст. 37.

Проценты на сумму вознаграждения.

Пассажир, имеющий право на вознаграждение, может требовать проценты в размере шести годовых со всей суммы определенного ему вознаграждения по одной багажной квитанции, если размер вознаграждения превышает 10 франков.

Need protsendid arvatakse pretensiooniде puhul art. 40, ettenähtud päevast või, kui pretensiooniga esinetud ei ole, kohtuliku nõudmise tõstmise päevast.

Эти проценты начисляются по претензиям со дня указанного въ ст. 40, а если предварительной претензии заявлено не было, со дня возбуждения судебного иска.

Art. 38.

Kahjutasu tagasimaks.

Iga õigusета (ülekohtuselt) wastuwõetud kahjutasu peab tagasi maksma.

Peale selle on raudteel õigus pettuse puhul, waatamata kaelakohtulise wastutuse peale, nõuda õigusета (ülekohtuselt) wastuwõetud summale wõrdse summa maksmist.

Ст. 38.

Возврат утраченного вознаграждения.

Недолжно полученное вознаграждение подлежит возвращению.

Сверх того, в случае введения в обман, железная дорога имеет право требовать еще и уплаты ей суммы, равной той, какую она сама недолжно уплатила, независимо от уголовного воздействия.

Art. 39.

Raudtee wastutus oma teenijate eest.

Raudtee wastutab oma teenijate ja teiste isikute eest, keda tema oma peale wõetud weo teostamiseks tarwitab.

Kui aga raudteeteenijad reisija nõudmisel ülesandeid täidawad, mis raudtee kohustesse ei kuulu, arwatakse nad selle reisija ülesannete-täitjateks, kelle huwides nad tegutsewad.

Ст. 39.

Ответственность железной дороги за действия своих агентов.

Железная дорога ответственна за своих служащих и за других лиц, коим она поручает выполнение принятой ею на себя перевозки.

Однако, если по просьбе пассажира агенты железной дороги оказывают другие услуги, не входящие в круг обязанностей железной дороги, то таковые агенты рассматриваются как лица, действующие в интересах тех лиц, коим они оказывают эти услуги.

Peatükk II.

Pretensioonid. Kohtulikud nõudmised. Weolepingust tekkiwate kohtulikude nõudmiste kord. Weolepingust tekkiwate nõudmiste aegumine.

Глава II.

Претензии, судебные иски, судопроизводства и порядок пред'явления исков, возникающих из договора перевозки.

Art. 40.

Pretensioonid.

§ 1. Weolepingust põhjenewad pretensioonid peawad kirjalikult art 42. ligemalt äratähendatud raudteedele esitatama.

§ 2. Pretensiooniga esinemise õigus on isikutel, kes art. 41. põhjal kohtuliku nõudmisega esinemiseks õigustatud.

§ 3. Õigustatud isik peab sõidupileti, bagaashikwiitungi ja teised lisad, mis tema pretensioonile juurde panna tahab, esitama algupärandites wõi ärakirjades, mis raudtee nõudmisel wastawalt õigeks tunnistatud peawad olema.

Ст. 40.

Претензии.

§ 1. Претензии, основанные на договоре перевозки, должны быть пред'явлены письменно к железной дороге, указанной в ст. 42.

§ 2. Право пред'явления претензий принадлежит тем лицам, которые имеют право судебного иска к железной дороге согласно ст. 41.

§ 3. Билеты, багажные квитанции и другие документы, которые лицо, имеющее право на вознаграждение, считает необходимым приложить к заявляемой претензии, должны быть приложены в подлинниках или копияхъ, надлежаще засвидетельствованных, если того потребует железная дорога.

Raudtee wõib pretensiooni lõpulikult lahendamiseks sõidupileti ja bagaaſhikwiitungi tagaſiandmiſt nõuda.

Для ликвидации рассматриваемой претензии, железная дорога вправе потребовать представления подлинных билетов и багажных квитанций.

Art. 41.

Iſikud, kes õigustatud kohtuliku nõudmiſega raudtee wastu eſinema.

Kohtuliku nõudmiſega eſinemiſeks raudtee wastu on õigustatud ainult ſee, kes wastawalt aſjaoludele ette näitab sõidupileti wõi bagaaſhikwiitungi wõi oma õiguſed tõestab, kui temal sõidupiletit wõi bagaaſhikwiitungit wõimatu eſitada.

Ст. 41.

Лица, коим принадлежит право иска к железным дорогам.

Иски к железным дорогам, вытекающие из договора перевозки, могут быть пред'явлены лишь тем лицомъ, которое пред'явитъ соответственно билет или багажную квитанцию, или лицом, которое удостоверит при отсутствии этих документов, свои права на иск.

Art. 42.

Raudteed, kelle wastu kohtulikkude nõudmistega eſinema peab. Kohtule alluwus.

§ 1. Kohtulikud nõudmiſed weolepingu põhjal makstud ſummade tagaſimakſuks wõiwad ainult ſelle raudtee wastu eſitatud ſaada, kes nõudmiſe alla tulewad ſummad wastu wõtnud.

§ 2. Teiſed weolepinguſt põhjenewad kohtulikud nõudmiſed wõiwad eſitatud ſaada ainult ſaatetee, ſihttee wõi ſelle raudtee wastu, kelle piirides nõudmiſt põhjendaw aſjaolu ſündinud.

Kuigi bagaaſh ſihtteele jõudnud ei ole, wõib ſiiski tema wastu kohtuliku nõudmiſega eſineda.

Eeltähendatud raudteede wahel on nõudjal waba walik; nõudmiſega eſinemiſega kuſtub waliku õigus.

§ 3. Nõudmiſega wõib eſineda ainult riigi wastawas kohtus, kellele nõudealune raudtee allub, kui ſeda riikidewaheliſed kokkulepped wõi kontſeſſioonid teiſiti ei korralda.

Ekſploateerib keegi ettewõte mitmeid raudteewõrke iſeſeiſwate walitſuſtega mitmes riigis, waadelakſe igat raudteewõrku käesolewa paragrahwi mõttes eraldi raudteena.

§ 4. Wastunõudmiſte wõi wastulauſete teel wõib nõudmiſi eſitada ka teiſte, kui §§ 1. ja 2. ettenähtud raudteede wastu, kui nad ſamal, wastawas kohtuaſtmes läbiwaatamiſel olewal weolepingul põhjenewad.

Ст. 42.

Железныя дороги, к которым могут быть пред'явлены исковые требования. Подсудность.

§ 1. Исковое требование о возврате уплаченных по договору перевозки сумм, может быть пред'явлено только к той железной дороге, которой эти суммы были уплачены.

§ 2. Прочие возникающие из договора перевозки иски могут быть пред'явлены только къ дороге отправления, к дороге назначения или к той дороге, по вине которой пред'является иск.

В том случае, когда багаж на дорогу назначения не прибыл, иск тем не менее может быть пред'явлен к этой последней.

Истец имеет право выбора между означенными железными дорогами; после пред'явления иска это право выбора утрачивается.

§ 3. Иск может быт пред'явлен только в надлежащем суде страны, которой подведомственна дорога-ответчица, если в соглашениях между странами или в концессионных договорах не имеется иных указаний.

Если какое либо предприятие эксплоатирует самостоятельные железнодорожные сети в разных странах, то каждая такая сеть рассматривтется как самостоятельная железная дорога согласно со смыслом постановлений сего параграфа.

§ 4. Иск может быть пред'явлен и к иной железной дороге, кроме перечисленных в §§ 1 и 2, если он является встречным исковым требованием или возражением по основному требованию, вытекающему из того же договора перевозки, рассматриваемому в соответствующей инстанции.

§ 5. Käesolewa artikli määrusi ei käsitata raudteede enestewaheliste tagasinõuete puhul käesolewa jao peatükk III põhjal.

§ 5. Указания настоящего параграфа не применяются к обратным требованиям железных дорог друг к другу, каковые взаимоотношения определяются главой III настоящего раздела.

Art. 43.

Bagaasihi osalise kaotsimineku või wigastuse kindlaksmääramine.

§ 1. Leiab või oletab raudtee või töendab reisija bagaasihi osalist kaotsiminekut või wigastust, peab raudtee wiiwitamata, kui wõimalik reisija juuresoleku, aktiga kindlaks määrama bagaasihi seisukorra ja kaalu ja kahju suuruse ja tekkimise põhjuse ja aja.

Reisijale peab tema nõudmise peale akti ärakiri antama.

§ 2. Ei rahulda kokkuseatud akt reisijat, wõib tema nõuda, et bagaasihi seisukord ja kaal, kui ka kahju põhjused ja suurus wastawalt riigi seadustele ja määrustele, kus wäljastamine sündis, kohtulikult kindlaks määratakse.

§ 3. Bagaasihi kaotsimineku on reisija kohustatud raudteele ülesleidmise kergendamiseks andma wõimalikult täpsema kaotsiläinud bagaasihi kirjeldusе.

Ст. 43.

Определение частичной утраты или повреждение багажа.

§ 1. Если железная дорога обнаружила или имела основание предположить или, если то утверждает пассажир, что багаж частично утрачен или поврежден, то железная дорога обязана без замедления и, если возможно' в присутствии пассажира, составить акт с определением состояния и веса багажа и, насколько возможно, размера убытка, причины и времени его возникновения.

Копия этого акта должна быть вручена пассажиру, буде он о том заявит.

§ 2. Если пассажир не согласится с содержанием акта, то он вправе требовать определения судебным порядком состояния и веса багажа, равно как и причин и размеров убытка согласно законам и правилам страны, где багаж выдан.

§ 3. В случае утери багажного места, пассажир должен, чтобы облегчить розыск его железной дороге, дать возможно точное описание утерянныхъ багажных мест.

Art 44.

Bagaasihiweo-lepingust raudtee wastu järgnewate nõudmiste kustumine.

§ 1. Bagaasihi wastuwõtmisega saaja poolt kustuwad kõik bagaasihiweo-lepingust raudtee wastu järgnewad nõudmised.

§ 2. Siiski ei kustu:

1. kahjutasunõudmised, kui reisija tõestab, et kahju raudtee kuritahtlikkusest või suurest hooletusest tekitatud;

2. kahjutasunõudmised wäljastamise tähtajast üleastumise pärast, kui nad ühele art. 42. § 2. äratähendatud raudteele neljateistkümne päewa jooksul, wastuwõtmise päew kaasa arwamata, esitatakse;

3. kahjutasunõudmised osalise kaotsimineku või wigastuse pärast:

   a) kui kaotsiminek või wigastus enne bagaasihi wastuwõtmist reisija poolt wastawalt art. 43. kindlaks tehtud;

Ст. 44.

Прекращение права на иск, к железной дороге, возникший из договора перевозки багажа.

§ 1. С принятием багажа получателем всякие требования железной дороге по данному договору перевозки погашаются.

§ 2. Право на иск, однако, не погашается:

1) если пассажир представит доказательства, что убыток произошел от злого умысла или явного упущения со стороны железной дороги;

2) по претензиям за просрочку, когда таковые претензии пред'явлены к одной из ответственных согласно § 2 ст. 42 железных дорог в течение срока не превышающего 14 дней, не считая дня получения багажа;

3) по претензиям за частичную утрату или порчу;

   а) если утрата или порча была удостоверена пассажиром до принятия багажа, согласно ст. 43.

b) kui kindlakstegemine, mis art. 43. põhjal jündima oleks pidanud, ainult raudtee jüü läbi ära jäänud;

4. kahjutasunõudmised välispidiselt äratundmatute kahjude pärast, mis alles peale vastuvõtmist kindlaks tehtud, kuid siiski ainult järgnevatel tingimistel:

a) kui raudtee reisijale bagaaši seisukorra kindlakstegemist sihtjaamas ei ole võimaldanud;

b) kui viibimata peale kahju leidmist ja hiljemalt kolm päeva peale bagaaši vastuvõtmist kindlakstegemise nõudmine vastavalt art. 43. esitatakse;

c) kui reisija tõestab, et kahju tekkinud veokslvõtmise ja väljastamise aja vahel;

5. nõudmised makstud summade tagasimaksuks.

§ 3. Reisija võib bagaaši vastuvõtmiseni loobuda, kuni tema nõudmise kohaselt tema poolt tõendataw kahju kindlaks määratud ei ole.

Tingiwate märkuste tegemine bagaaši vastuvõtmisel on mõjuta, kui nad raudtee nõusolekuta tehtud.

§ 4. Kui bagaašikwiitungis tähendatud mitmest kohast väljastamisel mõni üksik puudub, võib reisija enne väljastatawate vastuvõtmist, raudteelt tunnistust selle üle nõuda.

§ 5. Vastutus täieliku kaotsimineku eest kustub, kui bagaaš kuue kuu vältel peale rongi, millele see ära antud oli, kohalejõudmist sihtjaamas välja ei võeta, siiski on raudtee kohustatud reisijale ka hiljem selleşt teadustama, juhtumisel, kui bagaaš üles leitakse ja ta andmeid kannab, mille järele on võimalik omaniku elukohta kindlaks teha.

Art. 45.

Veolepingul põhjenewate kohtulikkude nõudmiste aegumine.

§ 1. Veolepingul põhjenewad kohtulikud nõudmised aegunwad ühe aastaga, kui võlgnew summa juba mittetunnustamisega, tasumisega või kohtuotsusega kindlaks määratud ei ole.

b) если это удостоверение, которое должно было последовать в порядке ст. 43, не было осуществлено по вине железной дороги:

4) по претензиям за такие незаметные снаружи недостатки, которые были обнаружены лишь после принятия багажа при условии:

a) если железная дорога не представила возможности пассажиру на станции назначения удостовериться в состоянии багажа,

b) если требование об удостоверении состояния багажа в порядке ст. 43 было заявлено немедленно по обнаружении убытков и не позже трех дней после выдачи багажа,

c) если пассажир докажет, что ущерб произошел в период времени между приемом багажа к перевозке и выдаче его;

5) если иск имеет своим предметом возврат уплаченных сумм.

§ 3. Пассажир вправе отказаться от получения багажа до тех пор, пока, согласно его требованию, не будет удовлетворен указываемый им ущерб.

Оговорки, сделанные при принятии багажа, значения не имеют, если только железная дорога не из'явила на них согласия.

§ 4. Если при выдаче багажа не достает части багажных мест, указанных в багажной квитанции, пассажир имеет право, требовать до получения остальных мест, чтобы железная дорога выдала ему соответственное удостоверение.

§ 5. Ответственность за полную утерю прекращается, если по прошествии шести месяцев после прихода поезда, с которым багаж перевозился, таковой на станции назначения не востребован. Однако, если багаж найдется и на нем имеются указания, могущие установить адрес собственника, то, независимо от срока железная дорога обязана известить об этом пассажира.

Ст. 45.

Исковая давность по договору перевозки.

§ 1. Право на иск по договору перевозки погашается годовою давностью, если вознаграждение не было уже прежде определено признанием, полюбовной сделкой или судебным решением.

Selle wastu aegunwad kohtulikud nõudmised, mis põhjenewad kuritahtlikkusest wõi suurest hooletusest siinnitatud kahjudel wõi artikkel 38. tähendatud pettusjuhtumistel, kolme aastaga.

§ 2. Aegumine algab:

a) kahjutasunõudmistel osalise kaotsimineku, wigastuse wõi wäljastamise tähtajast üleastumise pärast wäljastamise päewaga;

b) kahjutasunõudmistel täieliku kaotsimineku pärast päewaga, millel wäljastamine siindima oleks pidanud;

c) nõudmistel weo-, kõrwal- wõi lisamakside maksmise wõi tagasimaksmise pärast wõi ebaõigelt tariifi käsitamise wõi arwestamise wigade pärast, maksmise päewaga wõi, kui maksmine aset leidnud ei ole, päewaga, millel maksmine siindima oleks pidanud;

d) nõudmistel tolliameti poolt nõutawate lisamaksude maksmise pärast tolliameti poolt nõudmisega esinemise päewaga;

e) teistel, reisijatewedu puutuwatel nõudmistel, sõidupileti makswustähtaja möödumise päewaga.

Aegumise algpäewa aegumise ajasse ei arwata.

§ 3. Kui reisija kirjaliku pretensiooni wastawalt art. 40. raudteele sisse andnud, peatub aegumise edenemine. Aegumise edenemine algab jälle selle päewaga, millal raudtee pretensiooni kirjalikult tagasi lükanud ja pretensioonile juurdepandud lisad tagasi andnud. Pretensiooni sisseseadmise wõi tagasilükkamise ja lisade tagasiandmise tõestamine on selle kohus, kes nende asjaolude peale põhjendab.

Edaspidised pretensioonid aegumist ei peata.

§ 4. Ärarippumatalt eelolewatest määrustest on aegumise peatamise ja katkestamise kohta makswad selle riigi seadused ja määrused, kus nõudmisega esinetud.

Однако, по искам об убытках, возникших вследствие злого умысла или явного упущения и по искам, возникшим вследствие злоупотребления, упоминаемого в ст. 33 устанавливается трехгодичная давность.

§ 2. Начало течения срока давности исчисляется:

a) для требований о вознаграждении за частичную утрату, повреждение или просрочку в доставке — со дня выдачи багажа;

b) для требований о вознаграждении за полную утрату — со дня когда багаж должен был быть выдан;

c) для требования об уплате или возврате платежей, дополнительных сборов или добавочных плат или для требований об исправлении тарифных расчетов вследствие неправильного применения тарифов или ошибки в подсчете — со дня уплаты тарифов, дополнительных сборов или добавочных плат, или, если платеж учинен не был со дня ксгда должна была быть учинена уплата;

d) для требований, заявленных таможней, о дополнительных платежах — со дня пред'явления таможней этого требования;

e) для других относящихся к перевозке пассажиров, требований — со дня истечения срока годности билета.

День, обозначенный в качестве исходного момента исчисления давностного срока, в этот последний не включается.

§ 3. Пред'явление предварительной претензии железной дороге, согласно ст. 40, приостанавливает течение давностного срока. Течение этого давностного срока возобновляется с того дня, когда железная дорога письменно отклонила претензию и возвратила приложенные к заявлению о претензиях документы. Представление доказательств о заявленной претензии или об ответе, а также о возвращении документов возлагается на сторону, ссылающуюся на эти обстоятельства.

Позднейшие требования не прерывают течение давностного срока.

§ 4. При сохранении действия приведенных выше постановлений, приостановка и перерыв течения давностного срока регулируются законами и правилами той страны, где иск пред'явлен.

Art. 46.

Kuŝtunud wõi aegunud nõudmiŝte makŝwakŝtegemiŝe lubamatuŝ.

Nõudmiŝi, miŝ waŝtawalt artiklitele 26. § 10., 44. ja 45. kuŝtunud wõi aegunud, ei wõi uneŝti eŝitada ei waŝtunõudmiŝte ega waŝtulauŝete kujul.

Ст. 46.

Недопустимость пред'явления исков по требованиям прекращенным или погашенным давностью.

Требования, прекращенные или погашенные давностью, в силу постановлений § 10 ст. 26 и ст.ст. 44 и 45, не могут быть предъявляемы ни в виде встречных исков ни в виде возражений.

Peatükk III.

Raudteede eneŝtewaheliŝed arwete õiendamiŝed ja tagaŝinõuded.

Глава III.

Правила расчетов. Взаимные требования железных дорог между собою.

Art. 47.

Arwete õiendamine raudteede waheł.

Iga raudtee on kohuŝtatud teiŝtele weoŝt oŝawõtnud raudteedele makŝma neile kuuluwaid weomakŝu oŝaŝid, miŝ tema ŝiŝŝe nõudnud wõi ŝiŝŝe nõudma oleks pidanud.

Ст. 47.

Правила расчетов между железными дорогами.

Каждая железная дорога должна уплатить другим заинтересованным дорогам причитающуюся им часть суммы за перевозку, которую она взыскала, или должна была взыскать.

Art. 48.

Tagaŝinõuded kahjutaŝude puhul täieliku wõi oŝaliŝe kaotŝimineku wõi wigaŝtuŝe eeŝt.

§ 1. On keegi raudteedeŝt käeŝolewa määruŝe põhjal kahjutaŝu makŝnud bagaaŝhi täieliku wõi oŝaliŝe kaotŝimineku wõi wigaŝtuŝe eeŝt, ŝiis on temal tagaŝinõude õigus teiŝte weoŝt oŝawõtnud raudteede waŝtu järgnewatel aluŝtel:

a) raudtee, kelle ŝüü läbi kahju tekkinud, waŝtutab ka ainuüksi ŝelle eeŝt;

b) on kahju tekkimiŝes mitu raudteed ŝüüdi, waŝtutab igaüks neiŝt tema ŝüü läbi tekkinud kahju eeŝt. Ei ole aŝjaolude tõttu ŝarnane wahetegemine wõimalik, määratakŝe nende oŝad kahjutaŝus pkt. c) aluŝel kindlaks;

c) kui kindlaks ei ŝaa teha, et kahju üks wõi mitme raudtee ŝüü läbi tekkinud, waŝtutawad kõik weoŝt oŝawõtnud raudteed, wälja arwatud need, keŝ tõeŝtada ŝuudawad, et kahju nende liinidel tekkinud ei ole; jaotuŝ ŝünnib tariifkilomeetrite wahekorrale waŝtawalt.

Ст. 48.

Обратные требования при возмещении полной или частичной утраты или повреждения багажа.

§ 1. Железная дорога, уплатившая в силу постановлений настоящего Положения вознаграждение за полную или частичную утрату или повреждение багажа, имеет право обратного требования (регресса) к другим участвовавшим в перевозке железным дорогам, на следующих основаниях:

a) если ответственность падает исключительно на ту железную дорогу, по вине которой произошел ущерб;

b) если ущерб произошел по вине нескольких железных дорог, то каждая из них ответственна за вред, ею причиненный. Если разграничение ответственности окажется по обстоятельствам дела невозможным, то вознаграждение распределяется между виновными железными дорогами на основаниях, изложенных в п. с.;

c) если не может быть доказано, что ущерб произошел по вине одной или нескольких железных дорог, то ответственность распределяется между всеми участвовавшими в перевозке дорогами, за исключением тех железных дорог, которые докажут, что ущерб причинен был не на их линиях. Распределение производится пропорционально тарифным расстояниям пути следования багажа.

§ 2. Ühe raudtee maksujõuetuse puhul jagatakse tema peale langew ja tema poolt maksmata jäetud osa teiste weost osawõtnud raudteede wahel wastawalt tariifkilomeetrite wahekorrale ära.

Art. 49.

Tagasinõuded kahjutasude puhul wäljastamise tähtajast ületamise eest.

Artikkel 48. eeskirju käsitatakse ka kahjutasude kohta wäljastamise tähtajast ületamise eest. On ületamine wälja kutsutud korralikkusetusest, mis mitme raudtee piires kindlaks tehtud, jagatakse kahjutasu nende raudteede wahel wastawalt nende liinidel ettetulnud hilinemise aja wahekorrale ära.

Art. 50.

Tagasinõudmiste kord.

§ 1. Ükski raudtee, kellele art. 48. wõi 49. põhjal tagasinõue esitatud, ei ole õiguslatud tagasinõudwa raudtee poolt makstud summade seadusliku osa waidlema, kui kahjutasu on kohtu poolt wälja mõistetud ja kui temale kohtulikust nõudmisest teade wastawalt saadetud ja temal wõimalus oli asjasse astuda. Alusnõudmist läbiwaataw kohus määrab asjaolude kohaselt tähtajad nõudeasjast teatamiseks ja asjasse astumiseks alusnõudmise põhjal kindlaks.

§ 2. Tagasinõudew raudtee peab oma nõudmisega kõikide asjaosaliste raudteede waštu, kellega tema kokkuleppele jõudnud ei ole, ühel ajal ja ühes kohtus esinema, wastasel korral tagasinõude õigust nõudmisešt wäljajäänud raudteede waštu kaotades.

§ 3. Sarnastel juhtumistel teeb kohus ühe üldotsuse kõigi tagasinõuete kohta.

§ 4. Nõudealustel raudteedel edasiminewat tagasinõude õigust ei ole.

§ 5. Tagasinõude — ja kahjutasu nõudmiste ühendamine ei ole lubatud.

Art. 51.

Alluwus tagasinõuete asjus.

§ 1. Tagasinõudeb alluwad ainuükši tagasinõudealuse raudtee asukoha kohtuasutustele.

§ 2. В случае несостоятельности одной из дорог, падающая на нее и ею неполученная доля распределяется между остальными участвовавшими в перевозке дорогами пропорционально тарифным расстояниям пути следования багажа.

Ст. 49.

Обратные требования по вознаграждению за просрочку в доставке.

Изложенные в ст. 48 правила применяются также и к случаям уплаты вознаграждения за просрочку в доставке багажа. Если просрочка произошла вследствие доказанной неисправности нескольких железных дорог, то вознаграждение распределяется между этими железными дорогами пропорционально длительности просрочки, допущенной на каждой из дорог.

Ст. 50.

Порядок обратных требований.

§ 1. Железная дорога, к которой пред'явлено предусмотренное выше ст.ст. 48 и 49 обратное требование, не вправе оспаривать правильность уплаты произведенной дорогой, пред'являющей обратное требование, если вознаграждение было определено судебным порядком и если она была надлежаще уведомлена о судебном вызове и имело возможность вступить въ дело. Суд, разсматривающий главный иск, сообразно с обстоятельствами дела устанавливает сроки, необходимые для уведомления и вступления в дело.

§ 2. Железная дорога, желающая воспользоваться правом обратного требования, обязана пред'явить свой иск одновременно в одном и том же суде ко всем участвовавшим в перевозке железным дорогам, с коими она не заключила полюбовной сделки под страхом потери права обратного требования к железным дорогам, к коим иск ею пред'явлен не был.

§ 3. Суд постановляет по таким искам одно общее решение.

§ 4. Железные дороги, коим иск пред'явлен не имеют права дальнейшего обратного требования.

§ 5. Не дозволяется соединять производство по обратному требованию с производством по основному иску о вознаграждении.

Ст. 51.

Подсудность обратных требований.

§ 1. Иски по обратному требованию подлежат ведению исключительно того судебного установления, в районе которого находится местопребывание железной дороги, к которой пред'явлено обратное требование.

§ 2. Esinetakse tagasinõudega mitme raudtee waštu, on tagasinõudwal raudteel waba walik § 1. tähendatud kohtuasjutuste wahel.

Art. 52.

Erikokkulepped tagasinõuete kohta.

Raudteedel on õigus tagasinõuete kohta ette wõi iga üksiku juhtumise kohta erikokkuleppeid sõlmida.

§ 2. Если иск подлежит пред'явлению к нескольким железным дорогам, то дорога-истица вправе избрать между надлежащими судебными установлениями, на основании предыдущего параграфа, любое из них, которому иск подсуден.

Ст. 52.

Особые соглашения по обратным требованиям.

За железными дорогами сохраняется право входить между собою либо заранее, либо в каждом отдельном случае, в особые между собою соглашения относительно обратных требований.

Jagu IV.

Mitmesuguſed eeskirjad.

Art. 53.

Siſemiste seaduste käſitamine.

Eeskirjade puudumiſel käesolewas määruſes käſitatakſe iga riigi ſiſeliikumiſe kohta makswaid seaduſi ja määruſi.

Раздел IV.

Разные распоряжения.

Ст. 53.

Применение внутренних законов.

При отсутствии указаний в настоящем Положении, применяются внутренние законы и правила, существующие в каждой из стран в отношении перевозок.

Art. 54.

Üldeeskirjad kohtupidamiſeks.

Kõik käesolewa määruſe põhjal toimetatud wedudeſt tekkiwad nõudmiſed alluwad waštawale kohtupidamiſe korrale niiwõrd, kuiwõrd nende kohta käesolewa määruſega teiſt korda ette nähtud ei ole.

Ст. 54.

Общие правила по судопроизводству.

Все иски, возникшие по перевозкам на основании настоящего Положения, подчиняются правилам судопроизводства соответственных судебных установлений, поскольку настоящим Положением не предусмотрен иной порядок.

Art. 55.

Otſuste täideſaatmine. Waranduste areſtialla-panemine ja kindluſtuſed.

§ 1. Käesolewa määruſe aluſel waſtawate kohtuasjutuſte poolt poolte oſawõttel wõi tagaſelja tehtud ja otſuſttegewale kohtuasjutuſele makswate seaduſte põhjal seaduſlikku jõuſe aštunud otſuſed wiiakſe täide kõikides konwentſioonile allakirjutanud riikides, riigis makswate seaduſtega ettekirjutatud tingimiſte ja wormaalſuſte täitmiſel. Asja ſiſuline läbiwaatamine ei ole lubatud.

Üksnes eeltäitmiſele lubatud otſuſte, kui ka ſarnaſte kohta, millega nõudjale, nõudmiſe tagaſiliikkamiſe järeldusel, peale kohtukulude weel teiſte kulude kandmine peale pannakſe, ei ole käesolew eeskiri makſew.

Ст. 55.

Исполнение судебных решений, аресты на имущество, залоги.

§ 1. Судебные решения, постановленные на основании правил настоящего Положения подлежащим судебным установлением в порядке состязательного судопроизводства или заочно, по вступлении в законную силу на основании правил, применяемых этими подлежащими судебными установлениями, исполняются каждым из договаривающихся государств немедленно по исполнении формальностей, установленных в государстве, где решение приводится в исполнение. Проверка существа дела не допускается.

Правило это не применяется к решениям, которые подлежат лишь предварительному исполнению, а также и к тем, которыми присуждается с иска, вследствие отказа ему в иске, вознаграждение за убытки и, сверх того судебные издержки.

§ 2. Rahwuswaheliſeſt weoſt tekkinud ühe riigi raudtee nõudmiſed teiſe riigi raudtee waſtu, wõiwad ainult nõudwa raudtee riigi kohtuotſuſe põhjal arestiga kindlustatud ſaada.

§ 3. Raudtee liikuwat koosſeadet ühes ſelle juurde kuuluwate igaſuguste liikuwate oſadega ei wõi teiſe riigi maa-alal aresti alla muidu panna, kui ainult omanik-raudtee riigi kohtu otſuſe põhjal.

§ 4. Rahwuswaheliſeſt weolepinguſt tekkinud nõudmiſte puhul kohtukulude kindlustamiſt ei wõi nõuda.

§ 2. Суммы, причитающиеся в связи с международной перевозкой одной железной дороге от железной дороги другого государства могут быть подвергнуты аресту лишь на основании решения суда того государства, которому принадлежит дорога, в пользу которой эти суммы причитаются.

§ 3. Подвижной состав железной дороги, равно как и движимое имущество всякого рода, ей принадлежащее и относящееся к подвижному составу, не может подлежать аресту вне территории страны собственницы дороги иначе, как по судебному решению той страны, которой подведомственна данная дорога.

§ 4. Обеспечение уплаты судебных издержек по судебным искам, вытекающим из международного договора перевозки, требованию не подлежит.

Art. 56.

Makſuükſus. Wäliswalnutade ümberarwamiſe- ja waſtuwõttekurſid.

§ 1. Käesolewas määruſes wõi tema liſades frankides äratähendatud ſummad on arwatud kuldfrankides, mis wõrduwad Ameerika Ühisriikide kulddollarile, kui 1:5,18.

§ 2. Raudtee on kohuſtatud wäliswalnutades wäljendatud ſiſewalnutaſ õiendatawate makſude ümberarwamiſe kurſe teatawaks tegema kuulutuſtega kaſſade juures wõi muul tarwituſel olewal teel.

§ 3. Samuti peab wäliswalnutat makſudeks waſtuwõtja raudtee wäliswalnutade waſtuwõttekurſid teatawaks tegema.

Riias, kahekümneühekſandal oktoobril, tuhat ühekſaſada kahekümnewiiendal aastal.

А. Черных.
Jul. Seljamaa.
H. Celmins.
J. Pauluks.

Ст. 56.

Платежная единица. Обменный курс и прием иностранной валюты.

§ 1. Суммы, обозначенные в франках в настоящем Положении или Приложениях к нему, подразумеваются в золотых франках, относящихся к золотому доллару Сев.-Амер. Соед. Штатов, как 1:5,18.

§ 2. Железная дорога обязана оповещать путем выставления у касс об'явлений или другим принятым порядком о курсе, по которому она производит расчеты, по всем платежам, выраженным в иностранной валюте, с переводом на валюту данной страны (расчетный курс).

§ 3. Равным образом железная дорога, принимающая платежи в иностранной валюте, обязана об'являть курс, по которому она эту валюту принимает (курс приема).

Рига, двадцать девятого октября тысяча девятьсот двадцать пятого года.

А. Черных.
Jul. Seljamaa.
H. Celmins.
J. Pauluks.

Bagaaſhikwiitungi kawand.

Kawand ſeiſab koos üksteiſe peale niiwiiſi aſetatud 3 leheſt, et neid korraga ſõepaberi wahelepanemiſega täita wõiks ja ſiſaldab järgmiſi eeſtrükke.

I lehel.

Nr.

Rahwuswaheline bagaaſhiwedu.

(Raudtee nimetus)

Bagaaſhikwiitungi konts.

..... jaamaſt ..... jaamani

üle .....

110 mm.

kuu ..... päew ..... aasta	Sõidupiletite arw	Bagaaſhikohtade arw	Tegelik kaal	Bagaaſhi weohind: Weoraha määr iga 10 klgr. kaalu eeſt	..... klgr. makſuta bagaaſhi mahaarwamiſeta . . . . klgr. makſuta bagaaſhi mahaarwamiſega . . . . .
Rong Nr.				*)	

kahjutaſu wäljaſtamatuſe puhuks . . . . .

Kõrwalmakſud . . . . . .

Siſſe nõutud . . . . . .

150 mm.

2. leht.

Nr.

Rahwuswaheline bagaaſhiwedu.

(Raudtee nimetus)

Bagaaſhi teekiri.

..... jaamaſt ..... jaamani

üle .....

kuu ..... päew ..... aasta	Sõidupiletite arw	Bagaaſhikohtade arw	Tegelik kaal	Bagaaſhi weohind: Weoraha määr iga 10 klgr. kaalu eeſt	..... klgr. makſuta bagaaſhi mahaarwamiſeta . . . . klgr. makſuta bagaaſhi mahaarwamiſega . . . . .
Rong Nr.				*)	

kahjutaſu wäljaſtamatuſe puhuks . . . . .

Kõrwalmakſud . . . . . .

Siſſe nõutud . . . . . .

*) Raudteed wõiwad tarbekorral ſeda rubrikut täiendada.

Образец багажной квитанции.

Приложение I.
(к ст. 20.)

Образец состоит из 3 листов расположенных так, чтобы их можно было заполнять с прокладкою копировальной бумаги, и содержащих следующий текст.

Лист 1.

№

Международная перевозка багажа.

(Название Управления железной дороги)

Корешок багажной квитанции.

от ..... до .....

через .....

110 м/м.

Число ..... 19 ..... г.	Количество проездных билетов	Количество багажных мест	Действительный вес	Стоимость перевозки багажа: Ставка провозной платы за каждые 10 килограмм веса	Без скидки бесплатного веса багажа за ..... кгр. . . .	
Поезд №					со скидкой бесплатного веса багажа за ..... кгр. . . .	
				*)		
				Заявленное вознаграждение за неисправную доставку багажа		
				Дополнительные сборы		
				Всего взыскано		

150 м/м.

Лист 2.

№

Международная перевозка багажа.

(Название Управления железной дороги)

Багажная дорожная ведомость.

от ..... до .....

через .....

Число ..... 19 ..... г.	Количество проездных билетов	Количество багажных мест	Действительный вес	Стоимость перевозки багажа: Ставка провозной платы за каждые 10 килограмм веса	Без скидки бесплатного веса багажа за ..... кгр. . . .	
Поезд №					со скидкой бесплатного веса багажа за ..... кгр. . . .	
				*)		
				Заявленное вознаграждение за неисправную доставку багажа		
				Дополнительные сборы		
				Всего взыскано		

*) Железные дороги заполняют эту рубрику по мере надобности.

3. leht.

Nr.

Rahwuswaheline bagaaſhiwedu.

(Raudtee nimetus)

Bagaaſhikwiitung.

..... jaamaſt ..... jaamani

üle .....

kuu ..... päew ..... aasta	Sõidupiletite arw	Bagaaſhikohtade arw	Tegelik kaal	Bagaaſhi weohind	
Rong Nr.				Weoraha määr iga 10 klgr. kaalu eeſt ..... klgr. makſuta bagaaſhi mahaarwamiſeta ..... klgr. makſuta bagaaſhi mahaarwamiſega ..... *)	
				kahjutaſu wäljaſtamatuſe puhuks	
				Kõrwalmakſud	
				Siſſe nõutud	

3. leht.

Wedu teoſtatakſe reiſijate- ja bagaaſhiweo määruste ja käesolewa weo ſuhtes käſituſele tulewate tariifide põhjal.

Reiſija on kohuſtatud tolli-, aktſiiſi-, makſude-, politſei- ja teiſte adminiſtratiiwaſutuſte wormitäitmiſte juures wiibima, wälja arwatud juhtumiſed, kuš ſeda wastawate wõimude poolt ei nõuta.

Teiſel küljel tähendatud bagaaſh wäljaſtatakſe ſelle bagaaſhikwiitungi wastu.

*) Raudteed wõiwad tarbekorral ſeda rubrikut täiendada.

Лист 3. (Лицевая сторона.)

№

Международная перевозка багажа.

.....

(Название Управления железной дороги)

Багажная квитанция.

от ..... до .....

через .....

.....

Число ..... 19 ..... г.	Количество проездных билетов	Количество багажных мест	Действительный вес	Стоимость перевозки багажа	
				Ставки провозной платы за каждые 10 килограмм веса	Без скидки бесплатного веса багажа за ..... кгр. . . . .
Поезд №					со скидкой бесплатного веса багажа за ..... кгр. . . . .
				*)	
	Заявленное вознаграждение за неисправную доставку багажа				
	Дополнительные сборы				
	Всего взыскано				

Лист 3. (Оборотная сторона.)

Перевозка совершается на основании условий Положения о перевозке пассажиров и багажа, а также применяемых к настоящей перевозке тарифов.

Пассажир обязан присутствовать при совершении формальностей, требуемых таможенными, акцизными, налоговыми, полицейскими и другими административными властями, за исключением тех случаев, когда это допущено соответствующими властями.

Обозначенный на лицевой стороне багаж выдается взамен настоящей багажной квитанции.

*) Железные дороги заполняют эту рубрику по мере надобности.

I jagu.

Määruse aine ja mõju ulatus.

Art. 1.

Raudteed ja weod, milliste kohta käesolewat määrust käsitatakse.

§ 1. Käesolewat määrust käsitatakse kõikide kaubasaadetuste kohta, mis otseühenduse kaubasaatekirjadega weoks antud, wähemalt kahe kokkuleppija riigi maa-alal.

§ 2. Käesolewat määrust ei käsitata:

1) saadetuste kohta, milliste saate- ja sihtjaamad ühes riigis ja teise riigi maa-ala ainult transiidina läbistawad:

a) kui transiitliinid ekspluateeritakse (käsutatakse) saateriigi raudtee poolt;

b) ka siis, kui transiitliine saateriigi raudtee poolt ei ekspluateerita (käsutata), kuid osawõtwad raudteed erikokkuleppe sõlminud, mille põhjal neid saadetusi, kui rahwuswaheliši ei waadeta;

2) saadetuste kohta kahe naaberriigi jaamade wahel, kui wedu kogu teenlatusel ühe nende riikide raudtee poolt teostatakse, kuid ainult selle tingimisega, et kaubasaatja kaubasaatekirja wormulaari walikuga selle raudtee sisemääruste käsitamist nõuab, ja kui seks teise weost osawõtwa riigi poolt takistusi ei ole.

Art. 2.

Teiste ettewõtete osawõtt peale raudteede.

§ 1. Peale raudteede wõiwad rahwuswaheliše otseühenduše sisše wõetud saada, ühe kokkulepperiikide wastutusel, ka korrapäraliselt tegutsewad ja rahwuswaheliste wedude teostamise alal raudtee ühenduse jätkamiseks ilmuwad jõuwankrite- ja laewasõiduliinid.

§ 2. Ettewõtetel, kes sarnaseid liine ekspluateeriwad, on samad õigused ja kohused, mis käesolewa määruse järele raudteedelgi, wälja arwatud weo teostamise wiisist äraripuwad kõrwalekaldumised. Need kõrwalekaldumised ei wõi aga käesolewa mää-

Раздел I.

Предмет и об'ем действия Положения.

Ст. 1.

Железныя дороги и перевозки, на которые распространяется настоящее Положение.

§ 1. Настоящее положение применяется ко всем перевозкам грузов, пред'явленным к перевозке при накладных прямого сообщения для следования по территории по крайней мере двух из договаривающихся сторон.

§ 2. Настоящее Положение не применяется.

1) К отправкам, станции отправления и назначения коих находятся в одной и той же стране и которые проходят территорию другой страны только транзитом:

а) если транзитный участок эксплоатируется дорогою страны отправления;

b) если транзитная линия не эксплоатируется дорогою страны отправления, но заинтересованные дороги заключили особое соглашение, по которому эти отправки не должны рассматриваться как международные.

2) К отправкам между станциями двух соседних стран, если перевозка выполняется на всем протяжении дорогами одной из этих стран, при услови, однако, если отправитель, составляя соответственно накладную, желает применения внутренних правил, обязательных для этих дорог, и если к этому со стороны другой участвующей в перевозке страны препятствий не встречается.

Ст. 2.

Участие в перевозке других, кроме железных дорог, предприятий.

§ 1. Кроме железных дорог, могут быть включены в прямое сообщение, под ответственностью одною из договаривающихся стран, регулярно действующие автомобильные и судоходные линии, являющиеся продолжением железнодорожного сообщения по выполнению международных перевозок.

§ 2. На владеющие этими сообщениями предприятия распространяются все права и обязанности, которые по настоящему Положению предвидены для железных дорог, за исключением тех отклонений, которые зависят

rusega kindlaksmääratud wastutuse korrale wastukäiwad olla.

§ 3. Iga riik, kes soowib otseühendusse sisse wõtta § 1. äratähendatud liine, peab hoolitsema, et § 2. tähendatud kõrwalekaldumised samas korras wälja kuulutataks, kui tariifid.

Art. 3.
Weoks keelatud esemed.

Käesolewa määruse põhjal on, wälja arwatud art. 4. § 2. ettenähtud erandid, weoks keelatud:

1. need esemed, mis ka ainult ühes weost osawõtwas riigis postiwalitsuse monopooli moodustawad;

2. need esemed, mis oma mahu, kaalu wõi omaduste tõttu ka ainult ühe wedu-teostawa raudtee ehituste wõi weerewa koosseade pärast weoks mitte kõlbulikud;

3. need esemed, mille wedu ka ainult ühes weost osawõtwas riigis seadustega wõi ühiskondliku korra huwides keelatud;

4. wälja arwatud tingimisi weoks lubatud esemed

A. plahwatawad esemed, nagu:
a) lõhke- ja laskewahendid;

b) sõjawarustus;
c) süüteained ja ilutulestikukehad;

d) ained, mis weega kokkupuutumisel süttiwaid wõi põlemist toetawaid gaase tekitawad.

Ained, mis laske wõi lõhke sihtideks ei kasutata, ei arwata käesolewa määruse mõttes plahwatawateks aineteks, kui nad leegiga kokkupuutumisel ei plahwata, ja kui nad tõukele wõi hõõrumisele tundelikumad ei ole, kui dinitrobentsool;

B. Isesüttiwad ained.

C. Wastikust äratawad ja haisewad ained.

Art. 4.
Tingimisi weoks lubatud esemed.

§ 1. Alljärgnewad esemed lubatakse weoks rahwuswaheliste kaubasaatekirjadega järgnewatel tingimistel:

от способа выполнения перевозки. Эти отклонения, однако, не могут противоречить правилам ответственности, установленным настоящим Положением.

§ 3. Всякая страна, которая пожелает включить в прямое сообщение, указанные в § 1 линии, должна озаботиться чтобы означенные в § 2 отклонения были опубликованы тем же порядком, как и тарифы.

Ст. 3.
Предметы, недопускаемые к перевозке.

К перевозке совершаемой на основании настоящего Положения, при соблюдении предусмотренных § 2 ст. 4 указаний, не допускаются:

1. те предметы, которые составляют монополию почтового ведомства хотя бы одной из участвующих в перевозке стран;

2. те предметы, которые по своему об'ему, весу или свойствам не могут быть перевозимы, в силу условий подвижного состава или иных устройств хотя бы одной из железных дорог, участвующих в данной перевозке;
3. те предметы, перевозка коих запрещена по законам или в интересах общественного порядка, хотя бы в пределах одной из участвующих в данной перевозке стран;
4. за исключением условно допускаемых к перевозке предметов:

A. Взрывоопасные предметы, как-то:
a) разрывные снаряды и огнестрельные припасы,
b) боевые припасы,
c) зажигательные вещества и фейерверки,
d) сгущенные, разжиженные или под давлением растворенные газы,
e) вещества, которые при соприкосновении с водой образуют зажигающие или поддерживающие горение газы.

Вещества, которые не служат целям стрельбы и взрыва, не считаются по настоящему Положению взрывоопасными веществами, если соприкосновение их с огнем не вызовет взрыва и когда они при ударе и трении не более восприимчивы чем динитробензол.

B. Самовоспламеняющиеся вещества.

C. Вещества отвратительного вида и зловонные.

Ст. 4.
Предметы, условно допускаемые к перевозке.

§ 1. Нижеследующие предметы допускаются к перевозке по международным накладным при следующих условиях:

1. Käesolewa määruse lisa I loetletud esemed sellesamas kindlaksmääratud tingimistel.

2. Surnukehad (laibad), kui järgmised tingimised täidetakse:
   a) nad peawad suurekiirusega eriti seks määratud isiku saatel weetama, kui wäikekiirusega wõi saatjurita wedu kõigil weost osawõtwatel raudteedel lubatud ei ole;
   b) weoraha peab weoksandmisel ära maksetama;
   c) wedu allub igas riigis seal makswusel olewatele eriseadustele ja administratiiw määrustele, kui osawõtwate riikide wahel seks puhuks erikokkuleppeid olemas ei ole.

3. Raudtee weerew koosseab, mis omadel ratastel liigub, lubatakse weoks sel tingimisel, et raudtee nende liikumiswõimet tõestab, kas pealkirjaga neil wõi eritunnistusega; weburid, tendrid ja mootorwagunid peawad peale selle weel kaubasaatja poolt määratud asjatundja poolt saadetama, kes nende õlitamise eest eriti hoolitsema peab.

4. Elusloomad lubatakse weoks järgnewatel tingimistel:
   a) elusloomade saadetused, wälja arwatud wäiksed loomad, mis hästi lukutatud puurides, kastides, korwides jne. weoks antakse, peawad kaubasaatja poolt määratud isikuga saadetama. Saatmine ei ole siiski nõutaw, kui rahwuswahelistes otseühenduse tariifides wõi raudteede kokkulepetes erandid ette nähtud;
   b) kaubasaatja peab saate-, siht- kui ka transiitriikide sanitäär-administratiiw määrusi täitma. Seks otstarbeks peab tema kõik nõutawad saatepaberid juurde andma.

5. Esemed, mille laadimine wõi wedu, arwesse wõttes ühe wõi mitme osawõtwa raudteede ehitusi wõi weerewat koosseadet, saatetee äranägemise järele iseäralikke raskusi siinnitawad, lubatakse weoks ainult iga üksiku juhtumise jaoks kindlaksmääratawatel tingimistel.

1. перечисленные в приложении первом к настоящему Положению предметы при указанных там же условиях;

2. перевозка покойников при соблюдении нижеследующих условий:
   a) перевозка совершается большой скоростью при сопровождении специально для этой цели поставленного лица, если перевозка малой скоростью или без провожатого не допущена на всех участвующих в перевозке железных дорогах,
   провозная плата должна быть внесена при отправлении;
   c) перевозка подчиняется специальным законам и адмиистративным постановлениям каждого отдельного государства, если между участвующими государствами не существует на этот счет особого соглашения.

3. Подвижной состав железных дорог на на своих осях допускается к перевозке как груз, под условием, что железная дорога докажет годность его к передвижению и засвидетельствует это надписью на нем же или особым удостоверением.

   Паровозы, тендера и моторные вагоны должны сопровождаться кроме того сведущим агентом отправителя, специально для производства смазки их в пути.

4. Перевозка живности допускается при следующих условиях:
   a) живность, за исключением мелких животных, сданных к перевозке в прочно запертых клетках, ящиках, корзинах и т. д., должны сопровождаться поставленным от отправителя провожатым. Сопровождение, однако, не обязательно в случаях, когда в прямых международных тарифах или соглашениях железных дорог предусмотрены исключения;
   b) отправитель обязан подчиниться санитарно-административным предписаниям стран отправления, назначения и транзитных. Он должен приложить все необходимые для этой цели сопроводительные документы.

5. Предметы, нагрузка и перевозка коих по мнению дороги отправления вызывает, ввиду условий подвижного состава или других устройств одной или нескольких участвующих в данной перевозке железных дорог, особые затруднения, принимаются к перевозке при условиях, устанавливаемых для каждого отдельного случая.

§ 2. Kaks wõi mitu kokkulepperiiki wõiwad eriti kokku leppida, et üksikud käesolewa määrusega weoks keelatud esemed teatawatel tingimistel wõi, et lisa I loetletud esemed kergendatud tingimistel nende riikide wahel weoks lubataks.

Raudteed wõiwad ka wastawate tariifmäärustega teatawaid weoks keelatud esemeid weoks lubada wõi tingimisi weoks lubatud esemete weotingimisi kergendada.

Art. 5.

Raudteede weokohustus.

§ 1. Iga käesolewale määrusele alluw raudtee on kohustatud kõikide selle määrusega lubatud kaupade wedu teostama, kui

a) kaubasaatja käesolewale määrusele alistub;

b) wedu harilikkude weoabinõudega wõimalik;

c) wedu olud ei takista, milliseid raudteel wõimatu ära hoida wõi milliste kõrwaldamine temast ei olene.

§ 2. Raudtee on kohustatud kaupe, mille peale-, ümber- wõi mahalaadimine eriabinõusid nõuab, ainult siis wastu wõtma, kui arwessewõtmiseks tulewad jaamad sarnaste eriabinõudega warustatud.

§ 3. Raudtee on kohustatud wastu wõtma ainult neid kaupe, mille wedu wiibimata sündida wõib; saatesaamale makswad eeskirjad määrawad, mil juhtumistel need jaamad kohustatud on kaupe, mis eeltähendatud tingimistele ei wasta, esialgselt ladus alalhoidmisega wastu wõtma.

§ 4. Kaubad peawad nende wastuwõtmise järjekorras weetama, wälja arwatud järgnewas paragrahwis ettenähtud erandid.

§ 5. Kui ühiskondlikud huwid wõi ekspluatatsiooni tarbed nõuawad, wõib wastaw asutus korraldada, et

a) liikumine täielikult wõi osaliselt seisma pannakse;

§ 2. Две или несколько из договаривающихся стран могут войти в особые между собою соглашения о допущении к перевозке на особых условиях между этими странами некоторых предметов, исключенных из перевозки согласно настоящего Положения или о допущении к перевозке между этими странами перечисленных в приложении I-м предметов на облегченных условиях.

Железные дороги могут по соответствующим тарифным постановлениям допускать к перевозке некоторые исключенные из перевозки предметы или же применить менее строгие условия к предметам, условно допущенным к перевозке.

Ст. 5.

Обязанность совершения перевозок для железных дорог.

§ 1. Каждая подчиненная настоящему Положению железная дорога обязана выполнять перевозку всех допущенных к перевозке по этому Положению грузов, на предусмотренных в таковом условиях, если:

a) отправитель подчиняется постановлениям этого Положения;
b) перевозка возможна при обыкновенных перевозочных средствах;
c) выполнению перевозки не препятствуют обстоятельства, которых дорога не в состоянии избежать или устранение которых не зависит от железной дороги.

§ 2. Железная дорога не обязана принимать к перевозке предметы, нагрузка, перегрузка или выгрузка которых потребует применение специальных приспособлений, если станции где таковые операции должны быть произведены, не снабжены этими приспособлениями.

§ 3. Железная дорога не обязана принимать грузы к перевозке, коль скоро отправка их не может последовать немедленно; местные обязательные для станции отправления постановления определяют случаи, когда станция обязана принимать грузы предварительно на хранение на складе, если отправка их не может последовать немедленно.

§ 4. Отправка грузов производится в том порядке, в каком они были приняты к перевозке, за исключением случаев, предвиденных в следующих параграфах.

§ 5. Если общественные интересы или нужды эксплоатации потребуют, то подлежащее учреждение может распорядиться:

a) прекратить движение совсем или частично,

b) teatawaid saadetusi waštu ei wõetaks wõi teatud tingimistel waštu wõetaks;

c) teatud saadetuseb eesõiguštatud korras weetaks.

Need abinõud peab wälja kuulutama.

Iga raudtee wõib kaupe, mille wedu sarnase kitsendusega takištatud saaks, waštu wõtmast keelduda.

§ 6. Iga käesolewa artikli määrustewastane talituš õiguštab nõudma selle läbi saadud kahju tasumist.

b) прекратить прием некоторых грузов или же допустить прием их при известных условиях,

c) установить для перевозки некоторых грузов преимущественную очередь.

Эти меры должны быть опубликованы.

Каждая железная дорога может отказать в приеме груза, перевозка коего,—ввиду указанного рода ограничения,—не может быть совершена.

§ 6. Всякое нарушение установленных этою статьею правил может дать право искать вознаграждения за причиненный через это ущерб.

II jagu.

Weoleping.

Peatükk I.

Weolepingu worm ja tingimised.

Art. 6.

Kaubasaatekirja sisu ja worm.

§ 1. Kaubasaatja peab igale käesolewa määruse põhjal weoks antawale rahwuswahelisele saadetusele juurde andma käesolewa määruse lisa 2. wormi kaubasaatekirja.

Kaubasaatekirja blanketid peawad waštupidawal, walgel kirjutuspaberil trükitud olema ja suurekiiruse jaoks esi- ja tagaküljel ülemisel ja alumisel ääre wähemalt ühe sentimeetri laiust punast riba kandma.

§ 2. Rahwuswahelised tariifid wõi kokkuleppeb raudteede wahel määrawad, mis keeles kaubasaatekirja blanketid trükkima peab. Waštawate juhatuste puudumisel tariifis wõi kokkuleppes peab blanketid saateriigi ühes ametlikus keeles trükkima; selle kõrwal peawad nad prantsus- wõi saksa- wõi itaaliakeelset teksti sisaldama; ka wõib tõlget teises otstarbekohases loetud keeles juurde lisada.

Kaubasaatekirja täitmine kaubasaatja poolt peab sündima ikka saateriigi ühes ametlikus keeles. Mis keeles tõlked juurde lisama peab, määrawad rahwuswahelised tariifid wõi erikokkuleppeb raudteede wahel. Sarnaste puudumisel peab kaubasaatja juurde lisama prantsus- wõi saksa- wõi itaaliakeelse tõlke.

Раздел II.

Договор перевозки.

Глава I.

Формы и условия договора перевозки.

Ст. 6.

Содержание и форма накладной.

§ 1. Для каждой международной отправки, производимой на основании настоящего Положения, отправитель должен представить накладную согласно формы, установленной в приложении № 2 к настоящему Положению.

Бланки накладных должны быть напечатаны на прочной белой писчей бумаге; они имеют для большой скорости на лицевой и обратной стороне у верхнего и нижнего краев красные полосы шириною не менее 1 сантиметра.

§ 2. Международные тарифы или соглашения между железными дорогами устанавливают, на каком языке должны быть напечатаны бланки накладных.

При отсутствии указаний в тарифе или соглашениях бланки должны быть напечатаны на одном из официальных языков страны отправления; они должны кроме того иметь французский или немецкий или итальянский тексты и могут содержать переводы на другие желательные языки. Подлежащая заполнению отправителем часть накладной должна всегда заполняться на одном из официальных языков страны отправления. Международные тарифы или особые соглашения между железными дорогами устанавливают какие переводы должны быть сделаны. При отсутствии таких соглашений отправитель обязан прилагать или французский или немецкий или итальянский переводы.

§ 3. Kaubaſaatekirja raſkwaſelt piiratud oſad täidetakſe raudtee poolt, teiſed — kaubaſaatja poolt. Lahtrid, miſ kaubaſaatja täitmata jätab, peab tema läbi kriipſutama.

§ 4. Kaſ kaup wäike- wõi ſuurekiirusega weedada tuleb, näidatakſe walgete wõi punaſte ribadega blanketi walikuga. Nõuda kaubawedu ühel teeoſal ſuure- ja teiſel teeoſal wäikekiirusega on keelatud, kui waſtawate raudteede wahel ſellekohaſt erikokkulepet ei ole.

§ 5. Parandatud wõi wäljanühitud ſiſſekannetega kaubaſaatekirju waſtu ei wõeta. Läbikriipſutuſed on lubatud ainult, kui kaubaſaatja neid oma allkirjaga tõeſtab ja kui nad kaalu wõi tüki arwuſid puudutawad, õigeb arwud sõnadeſ ſiſſe kirjutab.

§ 6. Andmed peawad kaubaſaatekirjal kuſtutamataſ kirjaſ kirjutatud wõi trükitud olema.

Kaubaſaatekiri peab järgmiſi andmeid ſiſaldama:

a) kokkuſeadmiſe kohta ja aega;

b) ſaatetee nimetuſt;

c) ſihttee ja ſihtjaama nimetuſt kõigi lähemate andmetega, miſ tarwilikuſ, et igaſuguſt ärawahetamiſt ſama koha mitmete jaamade wõi ühe wõi ſarnaſte nimetuſega kohtade wahel ära hoida;

d) kaubaſaaja nime ja elukohta. Kaubaſaajana wõib üleſ anda ainult ühte iſikut, firmat wõi juriidiliſt iſikut. Sihtjaama wõi ſelle ülemat on lubatud kaubaſaajana üleſ anda ainult, kui käſitamiſele tulew tariif ſeda nimelt lubab. Aadreſſid, miſ kaubaſaaja nime ei ſiſalda, nagu:
„. . . . . käſutuſſe“ wõi „Kaubaſaatekirja dublikaadi ettenäitajale“ ei ole lubatud;

e) ſaadetuſe ſiſu nimetuſt, kaalu wõi ſelle aſemel ſaatetee eeskirjadele waſtawaid teiſi andmeid, peale ſelle tükiwiiſi ſaadetuſtel kohtade arwu, pakingu wiiſi ja kohtade märke ja numbreid ja kaupadel, mille laadimine kaubaſaatjale kuulub, waguni liiki, numbrit ja tee firmat.

§ 3. Те части накладной, которые обведены жирными чертами, заполняются железною дорогою, остальные же части отправителем. Отправитель должен прочеркивать те графы, которые он оставляет незаполненными.

§ 4. Пред'явление белого бланка или бланка с красными полосами указывает, малой или большой скоростью должен быть отправлен груз. Требование отправки груза на часть пути следования большой скоростью и часть малой — недопускается, если между заинтересаванными дорогами не имеется на то особого соглашения.

§ 5. Накладные с переправками и подчистками не принимаются. Зачеркивания допускаются, если отправитель удостоверяет их своею подписью и если он отмечает прописью исправление чисел, когда это касается числа или веса мест.

§ 6. Данные, вносимые в накладную, должны быть написаны или напечатаны нестирающимся шрифтом.

Накладная должна содержать следующие данные:

a) место и время составления накладной,

b) обозначение дороги отправленія,

c) обозначение дороги и станции назначения со всеми подробными данными, необходимыми в целях предотвращения возможности смешения различных станций одной и той же местности или местностей, носящих одно и то же или сходственные наименования,

d) наименование и местожительство получателя. Получателем может быть указано только одно лицо, фирма или юридическое лицо. Указание получателем станции назначения или ее начальника разрешается только в случаях, когда применяемый тариф это определенно допускает. Адреса, не заключающие наименования получателя, как-то: „в распоряжение . . . . .“ или „пред'явителю дубликата“ не допускаются,

e) указание наименования груза, его веса или заменяющих указания веса сведения, согласно правилам перевозки дороги отправления; кроме того для груза отправляемого отдельными местами, число мест, род упаковки, знаки (марки) и номера мест, а при грузах, нагрузка коих должна производиться отправителем, род, № и знаки вагона дороги собственницы.

Kaupe peab nimetama: liſa I üleswõetud — ſelleſſe üleswõetud nimetuſtega; kaupade klaſſifikatſioonis wõi tariifis üleswõetud kaubad — neiſſe üleswõetud nimetuſtega, kõik teiſed kaubad — kaubanduſes tarwituſel olewate nimetuſtega.

Грузы должны быть наименованы: приведенные в приложении I-м грузы — по указанным там же наименованиям; приведенные в классификации и тарифах грузы — по указанным там же наименованиям; остальные грузы — по общепринятым в торговле поименованиям.

Kui kaubaſaatekirjal kaubanimetuſtele määratud ruumiſt ei jätku, peab ſeks kaubaſaatekirjale hoolikalt kinnitatud ja kaubaſaatja poolt allakirjutatud erilehti tarwitama.

Если в накладной недостаточно места, предназначенного для обозначения груза, то обозначение предметов может быть сделано на тщательно прикрепленных к накладной местах подписанных отправителем.

f) tolli-, aktſiiſi-, makſude-, politſei wõi teiſte adminiſtratiiwaſutuſte poolt ettekirjutatud ja kaubaſaatekirjale juurdeliſatud wõi teatud jaamas äraantuteks tähendatud ſaatepaberite täpſet loetluſt;

f) подробное обозначение сопровождающих груз документов, требуемых как таможенными, акцизными, налоговыми, полицейскими и другими административными властями, приложенных к накладной или обозначенных сданными на определенной станции;

g) kaubaſaatja allkirja tema nime ja firmaga kui ka elukoha andmeid, tema äranägemiſe järele täiendatud telegrammi wõi telefoni aadreſſiga. Kaubaſaatja allkiri wõib trükitud wõi templi litſendina olla, kui ſeda ſaatejaamale makſwad ſeaduſed ja määruſed lubawad. Kaubaſaatjana wõib ainult üks iſik, firma wõi juriidiline iſik kaubaſaatekirjal olla.

g) имя и фирму отправителя, удостоверенную его подписью, также указание его адреса, дополненного по его усмотрению телеграфным или телефонным адресом. Подпись отправителя может быть напечатана или наложена штемпелем, если это допускают законы или правила, обязательные для станции отправления. Отправителем в накладной может быть только одно лицо, юридическое лицо или фирма.

Kaubaſaatekiri wõib peale ſelle järgmiſi andmeid ſiſaldada:

Накладная кроме того может содержать еще следующие данные:

h) tähenduſt „nõudmiſeni" wõi „kodu wäljaſtada", kui wiimane ſihtjaamas tarwituſel (art. 16 § 2). Lõhke-, tulekardetawaid- ja kergeſtiſüttiwaid aineid ei wõi „nõudmiſeni" adreſſeerida;

h) указание „до востребования на станции" или — „доставить по адресу", если последний способ доставки установлен на станции назначения (ст. 16 § 2). Взрывчатые, огнеопасные и легковоспламеняющиеся вещества не могут быть адресованы на ст. до востребования,

i) nõudmiſt teatawate tariifide, eriti art. 11. § 10. ja art. 34. ettenähtud eri- wõi erandtariifide käſitamiſeks;

i) требование применения на основании § 10 ст. 11 и ст. 34 определенных тарифов, специальных или исключительных;

k) huwi üleſandmiſt wäljaſtamiſe waſtu, waſtawalt art. 35.;

k) заявленную, согласно ст. 35, сумму вознаграждения за неисправную доставку груза;

l) kaubaſaatja poolt enda peale wõetawaid makſe, waſtawalt art. 17.;

l) указание платежей, которые отправитель принимает на себя согласно ст. 17;

m) kauba peal laſuwa lunamakſu ja raudteelt ſaadud awanſi ſuuruſt, waſtawalt art. 19.;

m) размер наложенного на груз платежа и издержек, произведенных на основании ст. 19 железною дорогою;

n) weotee sihitust ja jaamade nimetust, kus tolli-, aktsiisi-, maksude-, politsei- või teiste administratiivasutuste wormitäitmised aset peawad leidma;

o) woliniku nime, wastawalt art. 15.

§ 7. Teisi seletusi wõib kaubasaatekirja kanda ainult, kui kellegi riigi seadused ja määrused seda ette kirjutawad ja kui nad käesolewale määrusele wasturääkiwad ei ole.

Kaubasaatekirja asendamine mõne teise dokumendiga wõi teiste, kui see käesolewa määrusega ette nähtud, lisade juurdepanemine on keelatud.

Peale selle, kui saatejaamale makswad seadused wõi määrused seda ette kirjutawad, on kaubasaatja kohustatud peale kaubasaatekirja weel teist algupärandit kokku seadma, mis raudteele jääb sõlmitud weolepingu tõestuseks.

§ 8. Keelatud on ühte ja samasse kaubasaatekirja üles wõtta kaupe, mis oma omaduste tõttu kahjutut wõi tolli-, aktsiisi-, maksude-, politsei- wõi teiste administratiivasutuste eeskirjade rikkumatut kokkulaadimist ei wõimalda.

§ 9. Kaubasaatja wõi -saaja poolt peale- wõi mahalaaditawatele kaupadele peawad eraldi kaubasaatekirjad juurde antama, mis raudtee poolt peale- wõi mahalaaditawaid kaupe ei sisalda.
Samuti peab art. 4. tähendatud asjade jaoks eraldi kaubasaatekirjad kokku seatoma.

§ 10. Iga kaubasaatekiri wõib ainult ühe waguni koormat sisaldada, wälja arwatud jagamata esemed, mis rohkem kui ühte wagunit tarwitawad. See määrus ei ole siiski maksew, kui teatawa ühenduse erimäärused wõi tariifid mitme waguni weoks andmist ühe kaubasaatekirjaga kogu weotee ulatusel lubawad.

§ 11. Kaubasaatja wõib kaubasaatekirja tagakülje alumisele osale, kuid ainult kaubasaaja teadustamiseks ja ilma mingi kohustuseta raudteele, järgmisi märkusi teha:

„NN saadetus"
„NN korraldusel"
„NN korraldusse"

n) указание пути следования, с обозначением станций, на которых имеют быть исполнены таможенные обрядности, равно как и осмотры акцизных, полицейских и других административных властей;

o) обозначение уполномоченного, согласно ст. 15.

§ 7. Иные заявления могут быть внесены в накладную только тогда, когда они предписаны законами и правилами одной из стран и не противоречат настоящему Положению.

Воспрещается заменить накладную другими документами или прилагать к ней другие документы, кроме допущенных настоящим Положением.

Кроме того, если законы и правила, обязательные для станций отправления, это предписывают, отправитель обязан кроме накладной составить документ, который предназначен оставаться на железной дороге и служит ей доказательством договора перевозки.

§ 8. Включение нескольких предметов в одну накладную не допускается, если предметы эти по своему свойству не могут быть совместно погружены без ущерба и без нарушения таможенных, акцизных, полицейских и других административных правил.

§ 9. Те грузы, нагрузка и выгрузка которых производится отправителем или получателем, должны сопровождаться особыми накладными, не заключающими в себе ни одного груза, нагрузка и выгрузка коих производится железною дорогою. Равным образом должны быть составлены особые накладные для предметов, указанных в ст. 4.

§ 10. Одна накладная не может обнимать больше чем нагрузку только одного вагона, за исключением нераздельных предметов, требующих для своей перевозки более одного вагона. Это правило, однако, не имеет силы, если особые предписания для определенного сообщения или тарифы допускают сдачу нескольких вагонов по одной и той же накладной на весь путь следования.

§ 11. Отправитель имеет право включать на нижней части обратной стороны накладной следующие заметки, которые, однако, служат сведениями только для получателя и от которых для железной дороги не возникает ни обязательства, ни ответственности:

„отправка NN"
„по приказу NN"
„в распоряжение NN"

„Edasisaatmiseks NN"
„Kinnitatud NN juures"
„NN laewale"
„NN laewalt"
„Wäljaweoks NN"

Iga niisugune märkus peab kogu saadetuse kohta käima.

„для переотправки NN"
„застраховано у NN"
„для корабля NN"
„из корабля NN"
„для вывоза в NN"

Каждая из этих отметок должна относиться только ко всей отправке.

Art. 7.

Waštutus kaubasaatekirja andmete eest. Weoraha juurdemaksud. Abinõud ülekoormamisel.

§ 1. Kaubasaatja waštutab tema poolt kaubasaatekirja üleswõetud andmete ja teadete õigluse eest, kandes kõiki nende walesjuseşt, täpsustuseşt, täiusetuseşt wõi mitte waštawaşe kohta şişsekandmiseşt tekkiwaid järeldusi.

§ 2. Raudtee on õiguştatud igal ajal kontroleerima kaubasaatekirja andmete waştawuşt saadetusele. Kontroleerimişe juurde peab waştawalt kutsutama, saatejaamas — kaubasaatja, sihtjaamas — kaubasaaja. Ei ilmu kontroleerimişe juurde kutsutud isik wõi toimetatakse seda kuskil wahejaamas, peab, kui kontroleerimise teoştamise koha seaduseđ wõi määruseđ midagi teişt ette ei kirjuta, juurde kutsuma kaks raudteele kõrwalişt isikut tunnistajatena. Kui saadetus kaubasaatekirja andmetele ei waşta, pannakse kontroleerimişe teoştamiseşt tekkinud kulud, kui nad koha peal ära ei tasuta, kauba peale.

§ 3. Iga riigi seaduseđ ja määruseđ on mõõduandwad tingimistele, milliştel raudteel õigus wõi kohus kauba kaalu wõi kohtade arwu kindlaks teheş wõi kontroleerida, kui ka waguni tegelikku taarat kindlaks määrata.

§ 4. Koormatud waguni kaalumiseł wagunikaalul tehtakse koorma kaal kindlaks koormatud waguni kogukaaluşt wagunil tähendatud taara mahaarwamisega, kui mitte tühja waguni kaalumine teişt taarat ei anna.

§ 5. Waled, täpsuseta wõi täiuseta andmed wõi teated kaubasaatekirjas, kui nende järeldusełs oleks art. 3. pkt. 4. põhjal weoks keelatud esemete weoks wõtmine, madalama weoraha maksmine wõi õige tariifi käitamise takistamine, wõi lisa 1 ettekirjutatud ettewaatuse abinõude tähelepanemata jätmine kui ka kaubasaatja poolt laaditud waguni ülekoormamine, kohuştawad weoraha juurdemaksuks waatamata weoraha waheraha maksu, teata-

Ст. 7.

Ответственность за внесенные в накладную данные. Дополнительные сборы. Мероприятия при наличии перегруза.

§ 1. Отправитель отвечает за верность помещенных в накладной сведений и заявлений; он несет все последствия их неправильности, неточности, неполноты и невнесения их в надлежаще предусмотренное место.

§ 2. Железная дорога имеет всегда право проверять, соответствует ли содержимое грузовых мест показаниям накладной. Отправитель или получатель должны быть соответственно приглашены для присутствования при проверке, если последнее имеет место на станции отправления или на станции назначения. Если приглашенное лицо не явится или если проверка имеет место в пути, то насколько законы или правила страны, в которой производится проверка, другого порядка не предписывают, должны быть приглашены два свидетеля не из железнодорожного персонала. Если отправка не отвечает приведенным в накладной данным, расходы происшедшие и связанные с проверкой, налагаются на груз, если они не будут возмещены на месте проверки.

§ 3. Законы и правила каждой страны определяют условия, при которых железная дорога имеет право или обязанность определять или проверять вес груза и число грузовых мест, а также установить действительную тару вагона.

§ 4. При перевеске груженого вагона на вагонных весах, вес груза определяется путем вычитания из общего веса груженого вагона обозначенной на вагоне тары, если отдельная перевеска порожнего вагона не дала другого веса тары.

§ 5. Неправильное, неточное или неполное указание или заявление в накладной, если таковые как последствия вызовут либо принятие к перевозке предметов, к перевозке не допускаемых согласно пункта 4-го ст. 3, либо применение пониженного тарифа или затруднение в правильном применении тарифа, точно также несоблюдение предписанных приложением I мер предосторожности, равно и обнаружение

watel juhtumistel kahjude tasumise, kui ka kaelakohtulise wastutuse peale.

перегруза вагона, нагруженного самим отправителем, налагает обязанность уплатить добавочную плату независимо от дополнительной уплаты разницы в платежах по перевозке и независимо от вознаграждения за происшедшие убытки, если таковые имели место, и независимо от уголовного взыскания.

Weoraha juurdemaksu määratakse järgmiselt:

Добавочная плата определяется следующим образом:

a) Art. 3. pkt. 4. põhjal weoks keelatud või lisa 1. loetletud esemete walesti, täpsuseta või täiuseta ülestähendamisel või lisa 1. ettekirjutatud ettewaatuse abinõude tähelpanemata jätmisel võetakse weoraha juurdemaksu järgmiselt:

a) при неправильном, неточном или неполном обозначении недопущенных к перевозке согласно п. 4 ст. 3 или приведенных в приложении I-м предметов, а также при несоблюдении предписанных в этом приложении мер предосторожности, добавочная плата определяется:

Art. 3. pkt. 4. põhjal weoks keelatud esemete eest . . . . . 15 fr.

Lisa I loetletud esemete eest | Klass I, grupp Ia . . . 15 „
„ I, grupid Ib, Ic ja Id . . . . . 10 „
„ I, grupp Ie ja kl. II ja III 5 „
Klassid IV, V ja VI 1 „

для предметов, недопущенных к перевозке, согласно п. 4 ст. 3. . . . . 15 фр.,

для предметов, приведенных в приложении I-м | Класса I группа Ia 15 „
„ I группа Ib, Ic, Id . . 10 „
„ I группа Ie, кл. II и III 5 „
„ IV, V и VI 1 „

iga koha brutto-kaalu kilogrammi eest.

за килограмм веса брутто каждого отправляемого места.

Kui siseliikumise määrused raudteel, kus määrustewastasus awalikuks tehtud, madalamaid juurdemakse ette näewad, võetakse wiimased.

Если правила внутреннего сообщения той железной дороги, на которой обнаружилась неправильность, предусматривают более низкие добавочные платы, то применяются последние;

b) Teisi, kui pkt. a ettenähtud esemeid sisaldawa saadetuse walesti, täpsuseta või täiuseta üleandmisel võetakse juurdemaksu walesti, täpsuseta või täiuseta kauba üleandmise tagajärjel tema weo eest saatejaamast sihtjaamani võetud ja õigelt, täpselt ja täielikult ülesandmisel wõtta tulewa weorahade wahe kahekordses suuruses. Kuigi weorahades wahet ei ole, võetakse juurdemaksu wähemalt üks frank.

b) при неправильном, неточном или неполном обозначении отправки, содержащей предметы, кроме предвиденных в п. „a“, добавочная плата взыскивается в двойном размере разницы между провозной платой, исчисленной при неправильных, неточных и неполных данных о грузе от станции отправления до станции назначения и провозною платою, подлежащею взысканию при правильных, точных и полных данных. Добавочная плата не может быть ниже одного франка даже если нет разницы в провозных платах.

Kui siseliikumise määrused raudteel, kus määrustewastasus awalikuks tehtud, madalamat juurdemaksu alammäära ette näewad, võetakse wiimane.

Если правила внутреннего сообщения той железной дороги, на которой обнаружилась неисправность, предусматривают более низкие добавочные платы, то применяются последние.

c) Wähema kaalu üleſandmiſel wõetakſe weoraha juurdemakſu üleſantud ja tegeliku kaalude wahe weo eeſt ſaatejaamaſt ſihtjaamani kuuluwa weoraha kahekordſeſ ſuuruſeſ.

d) Kaubaſaatja poolt laaditud waguni üleſoormamiſel wõetakſe weoraha juurdemakſu ſoormamiſe piiriſt üleminewa kaalu weo eeſt ſaatejaamaſt ſihtjaamani kuuluwa weoraha kuuekordſeſ ſuuruſeſ. Üleſoormamiſeks arwatakſe, kui alljärgnewalt kindlakſmäratud waguni ſoormamiſe piiriſt üle mindud.

Kui wagun ainult ühte lubatawa ſoormamiſe pealkirja kannab, arwatakſe ſee normaalſeks laadimiſkaaluks; ſoormamiſe piir waſtab ſelpuhul laadimiſkaalule 5% juurdearwamiſega.

Kui wagun kahte pealkirja kannab, näitab wähem arw normaal ſoormamiſt ja ſuurem arw ſoormamiſe piirt.

e) Kui ühe ja ſama waguni juureſ wähema kaalu üleſandmine ja üleſoormamine aſet leidnud, wõetakſe weoraha juurdemakſu mõlemate määruſtewaſtaſuſte eeſt eraldi.

§ 6. § 5. põhjal wõetawad weoraha juurdemakſud laſuwad kaubal, waatamata, kuſ kohal nende wõtmiſt õiguſtaw tõſiaſi kindlakſ tehtud.

Kui kauba wäärtuſ weoraha juurdemakſe ei kata, wõi kui kaubaſaaja tema waſtuwõtmiſeſt ära ütleb, peab kaubaſaatja puudujäägi ära taſuma.

§ 7. Weoraha juurdemakſu ei wõeta:

a) kaalu waleſti üleſandmiſel, kui raudtee ſaatejaamale makſwate määruſte põhjal kohuſtatud kaalumiſt toimetama;

b) kaalu waleſti üleſandmiſel wõi üleſoormamiſel, kui kaubaſaatja raudteelt kaubaſaatekirjaſ kaalumiſt nõudnud;

c) weo ajal ilmaſtiku mõjul tekkinud üleſoormamiſel, kui kaubaſaatja tõeſtab, et tema waguni laadimiſel ſaatejaamaſ makſwad määruſed täitnud;

c) в случае указания веса меньше действительного веса груза, добавочная плата составит двойную разность между провозной платою за об'явленный вес и платою за действительно оказавшийся вес, от станции отправления до станции назначения;

d) в случае перегруза вагона, нагруженного отправителем, добавочная плата равняется 6-ти кратной провозной плате от станции отправления до станции назначения за вес, превышающий предельную норму нагрузки. Перегрузом считается, когда вес груза вагона превышает установленную следующим образом предельную норму нагрузки вагона; если вагон имеет только одну надпись, указывающую вес допускаемой нагрузки, то таковой принимается за нормальный вес нагрузки; предельным весом считается тогда этот нормальный вес, с прибавлением 5%.

Если вагон имеет две надписи, то меньшее число указывает нормальную нагрузку, а большее — предельную нагрузку.

e) если обнаружится в одном и том же вагоне неправильное указание веса, меньшего против действительного, а также перегруз, то добавочные платы взыскиваются отдельно в обоих случаях за оба нарушения.

§ 6. Подлежащие согласно § 5 взысканию добавочные платы налагаются на перевозимый груз, несмотря на то, в каком месте были установлены факты, вызывающие взимание добавочных плат.

Если ценность груза не покрывает добавочных плат или если получатель отказывается от приема груза, то отправитель обязан возместить недоборы.

§ 7. Добавочная плата не причитается:

a) в случае неточного указания веса, если на основании правил, действующих на станции отправления, взвешивание железною дорогою обязательно;

b) в случае неточного указания веса или перегруза вагона, если отправитель потребовал в накладной, чтобы взвешивание было произведено железною дорогою;

c) в случае перегруза, происшедшего в пути от атмосферических влияний, если отправитель докажет, что при нагрузке вагона он исполнил правила, действующие на станции отправления;

d) weo ajal tekkinud ülekoormamisega kaalu suurenemisel, kui kaubasaatja tõestab, et kaalu suurenemine ilmastiku mõjust sündinud.

§ 8. Waguni ülekoormamise ilmsikstulekul saate- või kuskil wahejaamas võib wagunist ülekoorm ära laadida, ka siis, kui weoraha juurdemaksu wõtmiseks alus puudub. Sarnastel juhtumistel peab wiiwitamata saatejaama kaudu kaubasaatjalt ülekoorma kohta korraldusi nõudma.

Weoraha arwatakse ülekoorma eest äraweetud tee ulatuse eest terwe koorma kohta käsitatawa tariifi järele juurde arwates wastawatel juhtumistel § 5. ettenähtud weoraha juurdemaksu; äralaadimise kulud arwatakse äralaadimist toiminud raudtee lisamaksude tariifi järele.

Korraldab kaubasaatja, et ülekoorm tagasi saadetaks või edasi weetaks, toimetatakse sellega, kui eraldi saadetusega.

Art. 8.

Weolepingu sõlmimine. Kaubasaatekirja dublikaat.

§ 1. Weoleping loetakse sõlmituks saatejaama poolt kauba ühes kaubasaatekirjaga weoks wõtmise ajast. Wastuwõtmise tunnistuseks tembeldatakse kaubasaatekiri saatejaama kalendertempliga ära.

§ 2. Kaubasaatekiri peab temas tähendatud kaupade täielikult wastuwõtmise ja kaubasaatja poolt makstawate maksude äratasumise järele wiiwitamata ära tembeldatama ja nimelt kaubasaatja nõudmisel tema juuresolekul.

§ 3. Äratembeldatud kaubasaatekiri on weolepingu sõlmimise tõenduseks.

§ 4. Kaupade suhtes, mis tariifide või erikokkuleppe põhjal, kui sarnane saatejaamale lubataw, kaubasaatja poolt peale laaditakse, võib kaubasaatekirja andmeid kaalu ja tükkide arwu kohta ainult siis raudtee wastu tõendusena kasutada, kui raudtee ülekaalumist ja ülelugemist toimetanud ja see kaubasaatekirjas tõendatud.

d) в случае последовавшего во время перевозки увеличения веса груз, не повлекшего за собою перегруза, если отправителем будет доказано, что это увеличение веса произошло от атмосферических влияний.

§ 8. Если перегруз вагона обнаружен станциею отправления или одной из промежуточных станций, то излишний груз может быть отгружен из вагона даже если нет повода к начислению добавочной платы. В этом случае должен быть немедленно, через станцию отправления, извещен отправитель, для соответствующего распоряжения относительно отгруженого излишка.

Провозная плата за излишек груза за пройденное расстояние исчисляется по тарифу, применяемому к общей отправке, с начислением в подлежащих случаях предвиденной в § 5 настоящей статьи добавочной платы; расходы по отгрузке исчисляются по тарифу дополнительных сборов дороги, производившей отгрузку.

Если отправитель распорядится о возвращении или о дальнейшем отправлении отгруза, то таковой разсматривается как отдельная отправка.

Ст. 8.

Заключение договора перевозки. Дубликат накладной.

§ 1. Договор перевозки считается заключенным с момента принятия станциею отправления груза с накладной к отправке.

Принятие груза к отправке удостоверяется наложением на накладной штемпеля станции отправления, обозначающего день, месяц и год, когда сие последовало.

§ 2. Наложение штемпеля должно последовать немедленно после окончательной сдачи всех грузов, отправляемых по данной накладной и по внесении отправителем принятых им на себя платежей. Отправитель может требовать, чтобы наложение штемпеля было произведено в его присутствии.

§ 3. По наложении штемпеля накладная служит доказательством договора перевозки.

§ 4. Однако, относительно грузов, нагрузку коих обязан производить отправитель согласно тарифам или особым с ним соглашениям, насколько такие соглашения дозволены на станции отправления, заключающиеся в накладной сведения, относящиеся до веса и числа грузовых мест, могут служить лишь тогда доказательством против железной дороги, когда проверка веса и числа мест была произведена железною дорогою и удостоверена в накладной.

§ 5. Raudtee on kohustatud kauba wastuwõtmist ja weoks wõtmise päewa kaubasaatja poolt ühes kaubasaatekirjaga esitatawal dublikaadil tõendama.

Sellel dublikaadil ei ole kaubasaatekirja ega ka konossamendi tähendust.

§ 5. Железная дорога обязана удостоверить принятие груза и день приема его для отправления на дубликате накладной, который должен быть пред'явлен дороге отправителем одновременно с накладной.

Этот дубликат не имеет силы ни накладной, сопровождающей груз, ни коносамента.

Art. 9.

Weoraha wäljaarwamise aluseb. Tariifid ja weotee.

§ 1. Weoraha ja lisamaksud arwatakse wälja igas riigis seadusliku maksuate ja wastawalt wäljakuulutatud tariifide järele. Need tariifid peawad sisaldama kõiki weoraha ja lisamaksude wäljaarwamiseks tarwisminewaid andmeid kui ka wastawatel juhtumistel tingimisi mitmesugu walumtade kursside arwestuseks.

§ 2. Tariifid peawad sisaldama kõike eritingimisi mitmesugu weowiiside jaoks, eriti ka määrust selle kohta, kas nad suure- või wäikekiiruse jaoks maksuwad. Kui üks raudteedest kõikide kaupade, või mõne üksiku jaoks neist või teatawate teeosade jaoks ainult ühte tariifi üheainsa weowiisi jaoks omab, peab seda tariifi kõikide saadetuste kohta käsitama, waatamata, kas nad wäikewõi suurekiiruse kaubasaatekirjaga saadetakse; seal juures on maksuwad wäljastamise tähtajad, mis käesolewa määruse art. 6., § 4. ja art. 11. ette nähtud wastawa kaubasaatekirja weowiisi jaoks.

Tariife peab kõikide kohta ühtewiisi käsitama. Nende määrused on niiwõrd maksuwad, kuiwõrd need käesolewale määrusele wastu ei räägi; wastasel juhtumisel on nad maksuwuseta.

§ 3. a) Kui kaubasaatja weotee kaubasaatekirjas ette kirjutanud, arwatakse weoraha selle tee järele.

Jaamade äratähendamine, kus tolli-, aktsiisi-, maksude-, politsei- ja teiste administratiiwasutuste poolt ettekirjutatud wormitäitmised sündima peawad, wõrdub weotee ettekirjutusele.

b) Kui kaubasaatja ainult käsitamiseks tulewad tariifid kaubasaatekirjas ette kirjutanud, käsitab raudtee neid tariife, kui ettekirjutus küllaldane jaamade kindlaksmääramiseks, mille wahel nõutawad tariifid käsitamist leidma peawad.

Ст. 9.

Основания для исчисления провозных плат. Тарифы и путь следования.

§ 1. Провозная плата и дополнительные сборы исчисляются согласно законно действующим и установленным порядком опубликованным тарифам. Эти тарифы должны содержать все потребные для исчисления провозной платы и дополнительных сборов сведения, а также в подлежащих случаях условия учинения курсовых расчетов по различным валютам.

§ 2. Тарифы должны содержать указание, к какой скорости перевозки они относятся и все особые условия для разного рода перевозок. Если одна из дорог имеет для всех грузов или некоторых из них или для известных участков только один тариф для одного рода перевозки, то этот тариф применяется ко всем отправкам, несмотря на то, сопровождается ли она накладной малой или большой скорости; при этом предвиденные в § 4 ст. 6 и ст. 11 настоящего Положения сроки доставки действительны соответственно роду накладной.

Тарифы должны применяться ко всем одинаковым образом. Тарифные правила действительны постольку, поскольку они не противоречат настоящему Положению; в противном случае они не действительны.

§ 3. а) Если отправитель в накладной указал путь следования, то провозная плата исчисляется по этому пути.

Указание станций, на которых должны быть произведены предписанные таможенными, акцизными, налоговыми, полицейскими и другими административными учреждениями обрядности, равносильно указанию пути следования.

b) Если отправитель указал в накладной только тарифы, которые должны быть применяемы, то железная дорога применяет эти тарифы, поскольку это указание достаточно для установления станций, между которыми должны применяться эти тарифы.

Raudtee walib weoteede hulgast, millistele need tariifid weolepingu sõlmimise päewal makswad, selle weotee wälja, mis temale kõige kasulikumana näib kaubasaatjale.

Железная дорога выбирает между путями следования, для которых эти тарифы действительны в день заключения договора о перевозке, путь, который по ее мнению кажется самым выгодным для отправителя.

c) Kui kaubasaatja weoraha ettemaksmist teatawa wahejaamani wastawalt art. 17. § 1. kaubasaatekirjas ette kirjutanud, walib raudtee tähendatud wahejaama üle sihitatud weoteede hulgast selle, mis temale kõige kasulikumana näib kaubasaatjale. Weoraha arwatakse raudtee poolt walitud weotee järele.

c) Если отправитель указал в накладной уплату провозной платы до какой либо промежуточной станции согласно условий, предвиденных § 1 ст. 17, то железная дорога выбирает из направлений через указанную станцию то направление, которое по ее мнению является самым выгодным для отправителя. Плата за провоз исчисляется по тарифам выбранного железною дорогою пути следования.

d) Kui eelolewates pkt. a ja c tähendatud juhtumistel rahwuswaheline tariif saate- ja sihtjaama wahel a järel ettekirjutatud weoteel wõi saate ja eelolewalt c all nimetatud jaama wahel olemas, käsitatakse seda tariifi, kui wastuwõtmise ajal selle käsitamist wastawatel weoteedel täitmata tingimised ei takista.

d) Когда в случаях указанных выше в пунктах „a“ и „c“, между станциями отправления и назначения, обозначенного согласно пункта „a“ пути следования или между станцией отправления и указанной под пунктом „c“ станцией, существует международный тариф, то применяется этот тариф, если во время приема груза к отправлению применению не препятствуют невыполнимые условия.

e) Kui kaubasaatja andmed puudulikud weotee wõi tariifide täielikuks kindlaksmääramiseks, wõi kui ükskõik neist andmetest omale wastu räägiwad, walib raudtee weotee wõi tariifi, mis temale kõige kasulikumana näib kaubasaatjale. Punkt a teises lõikes nimetatud jaamade suhtes toimetab raudtee ikka kaubasaatekirja andmete järele, samuti — kuiwõrd see wõimalik — kaubasaatja teiste ettekirjutuste suhtes.

e) Если приведенные отправителем сведения недостаточны для установления всего пути следования или тарифов или если одно из этих данных противоречит другим, железная дорога избирает путь следования или тарифы, которые по ее мнению являются самыми выгодными для отправителя. Относительно станций, упомянутых в абзаце 2 пункта „a“ железная дорога всегда руководствуется данными накладной и насколько возможно другими указаниями отправителя.

Kui siiski saate- ja sihtjaama wahel rahwuswaheline otsetariif olemas, käsitatakse seda tariifi, kui tema weotee kaubasaatekirja andmete pkt. a teises lõikes nimetatud jaamade suhtes wastab ja tema käsitamist teised täitmata tingimised ei takista.

Если, однако, между станцией отправления и назначения существует международный тариф, то применяется последний, при условии, что устанавливаемый им путь следования соответствует данным накладной, касающихся упомянутых в абзаце 2 пункта „a“ станций и что применению его не препятствуют другие выполнимые условия.

f) Kõigil eelnimetatud juhtumistel arwatakse tähtajad kaubasaatja poolt ettekirjutatud wõi raudtee poolt walitud weotee järele.

f) При всех указанных выше случаях сроки доставки исчисляются на основании указанного отправителем или выбранного железною дорогою пути следования.

g) Raudtee wõib peale art. 5. § 5. ja art 23. § 1. nimetatud juhtumiste kaubasaatja poolt ettekirjutatud weoteed ainult siis muuta, kui:

1. weokulud ja wäljastamise tähtajad suuremad ei ole, kui kaubasaatja poolt ettekirjutatud weoteel;

2. tolli-, aktsiisi-, maksude-, politsei- ja teiste administratiiwasutuste poolt ettekirjutatud wormitäitmised ikka kaubasaatja poolt ülesantud jaamades sündima saawad.

Kaubasaatja peab teadustatama, kui wedu teist teed, kui tema poolt ette kirjutatud, järgnema saab.

h) Käesolewa paragrahwi pkt. b, c ja e esimeses lõikes nimetatud juhtumistel on raudtee weotee wõi tariifi walikust tekkida wõiwate kahjude eest ainult kuritahtlikkuse wõi suure hooletuse puhul wastutaw.

§ 4. Peale tariifidega ettenähtud weorahade ja lisamaksude wõib raudtee kasuks sisse nõuda ainult tema kaetud wäljamaksud sularahas, nagu wälja- ja sisseweomaksud, tariifidega ettenägematad üheste jaamast teise üleandmise kulud, kulud kaupade wälimise ja sisemise pakingu korrashoiu peale, mis tarwilik nende alalhoidmiseks ja teised sarnased wäljamaksud. Need wäljamaksud peawad wastawalt tõestatud ja eraldatult kaubasaatekirjas arwestatud olema, tõendawate dokumentide juurdelisamisega sellele. Kui nende wäljamaksude tasumine kaubasaatja poolt sünnib, ei tule kaubasaatekirja juurde lisatud tõendawad dokumendid üheskaubasaatekirjaga kaubasaajale wälja anda, waid wastawalt art. 17. kuludearwega kaubasaatjale saata.

Art. 10.

Erakokkulepete keeld.

Iga erakokkulepe, millega ühele wõi mitmele kaubasaatjale tariifiwastast hinnaalandust wõimaldatakse, on keelatud ja makswuseta.

Sellewastu on tariifialandused lubatud, mis wastawalt wälja kuulutatud ja üheskuguõtel tingimistel kõikidele kättesaadawad, kui ka alandused

g) Если отправитель указал путь следования груза, то железная дорога, кроме упомянутых в § 5 ст. 5 и § 1 ст. 23 случаев для совершения такой перевозки, вправе применить другое направление только при нижеследующих условиях:

1) чтобы платежи по перевозке и сроки доставки не превышали расходов и сроков при следовании по пути, указанному отправителем;

2) чтобы предписанные таможенными, акцизными, налоговыми, полицейскими и другими административными учреждениями обрядности всегда имели место на станциях, указанных отправителем.

Отправитель должен быть извещен, если перевозка совершается по иному пути, чем им указан.

h) В случаях, указанных в пунктах „b", „c" и „e" (1-ый абзац) настоящего §, железная дорога ответственна за могущие произойти убытки из-за выбора пути следования или тарифов только при наличии злого умысла или явного упущения.

§ 4. Сверх платежей и разных дополнительных сборов, предусмотренных тарифами, не могут быть взимаемы в пользу железных дорог никакие иные суммы, кроме израсходованных железными дорогами пошлин по вывозу и ввозу, не означенных в тарифе издержек за перевозку грузов с одной станции на другую и расходов на исправления внешней и внутренней упаковки товаров, необходимой для обеспечения их сохранности и иных подобных издержек. Эти издержки должны быть надлежащим образом удостоверены и отдельно обозначены в накладной, с приложением к оной оправдательных документов. Если возмещение этих издержек лежит на обязанности отправителя, оправдательные документы не выдаются получателю вместе с накладной, но высылаются отправителю вместе со счетом издержек согласно ст. 17.

Ст. 10.

Запрещение частных соглашений.

Всякое частное соглашение, которое имело бы последствием предоставление одному или нескольким отправителям уменьшения провозной платы против тарифов, формально воспрещается и считается не имеющими законной силы. Разрешаются, однако, тарифные понижения, которые подлежащим порядком опубликованы

raudtee teenistustarwiduseks, ühiskondlikkude asutuste tarbeteks wõi heategewates sihtides.

Art. 11.

Wäljastamise tähtajad.

§ 1. Wäljastamise tähtajad ei tohi alljärgnewatest ülemmääradest üle tõusta:

a) suurekiiruse kaupade jaoks:

1. äraſaatmiſe tähtaeg	1 päew
2. weotähtaeg iga, ka ainult alustatud, 250 tariifkilomeetri jaoks	1 „

b) wäikekiiruse kaupade jaoks:

1. äraſaatmiſe tähtaeg	2 päewa
2. weotähtaeg iga, ka ainult alustatud, 250 tariifkilomeetri jaoks	2 „

§ 2. Kui wedu üle mitme eneste wahel seotud raudteeliinide ulatab, arwatakse weotähtaeg kogukauguse järel saate- ja sihtjaama wahel; äraſaatmiſe tähtaeg arwatakse ainult üks kord waatamata weost osawõtwate raudteede arwu peale.

§ 3. Iga riigi seadused ja määrused määrawad, kuiwõrd tema ülewalwe all seiswatele raudteedele lubatud on lisatähtaega alljärgnewate juhtumiste jaoks määrata:

a) wedude jaoks, mis tarwitawad:
kas mereteed wõi siseweeteid parwe wõi laewa abi, wõi maanteed raudteeta,

wõi ühendusteid, mis sama wõrgu wõi eraldi, wõrkude kaht liini ühendawad,

wõi raudteid alama järgu tähtsusega,

wõi liini normaal rööbastiku laiuselt erinewat;

b) erakorraliste olude jaoks, milliste järelduseks haruldane liikumise suurenemine, wõi harukordsed liikumistakistused.

Lisatähtajad peawad ikka terwetes päewades arwatama.

§ 4. Lisatähtajad, mis § 3. pkt. a) ettenähtud olukordadega põhjendatud, peawad tariifides nimetatud olema.

и при одинаковых условиях доступны всем в равной степени, а также понижения, предоставленные для потребностей железнодорожной службы, общественных учреждений и благотворительных целей.

Ст. 11.

Сроки доставки.

§ 1. Сроки доставки не должны превышать нижеследующих предельных норм:

а) для грузов большой скорости:

1. срок отправления груза. .	1 сутки,
2. срок перевозки на каждые начатые 250 тарифных километров.	1 сутки,

b) для грузов малой скорости:

1. срок отправления груза. .	2 сутки,
2. срок перевозки на каждые начатые 250 тарифных километров.	2 сутки.

§ 2. Если перевозка проходит по нескольким соединенным между собою железнодорожным линиям, то срок перевозки исчисляется для всего расстояния между станцией отправления и станцией назначения; срок отправления груза входит в расчет только один раз, независимо от числа дорог следования.

§ 3. Законы и правила каждой страны определяют в какой мере подведомственные им железные дороги могут назначать дополнительные сроки доставки в нижеследующих случаях:

а) для отправок, которые пользуются:
или морскими или внутренними водными путями посредством паромов или судов,
или сухопутною дорогою без железных дорог,
или устройствами, соединяющими две дороги одной и той же сети или разных,
или железными дорогами второстепенного значения,
или линией, отличной от нормальной колеи;

b) для исключительных обстоятельств, имеющих последствиями: необыкновенное увеличение движения, или необычайные затруднения в движении.

Дополнительные сроки доставки должны быть всегда исчислены в целых сутках.

§ 4. Дополнительные сроки доставки, обусловленные обстоятельствами, предвиденными в пункте „а“ § 3, должны быть упомянуты в тарифах.

§ 3. pkt. b) ettenähtud lisatähtajad peab wälja kuulutama ja enne wäljakuulutamist ei ole nad makswad.

§ 5. Wäljastamise tähtaeg algab kauba wastuwõtmisele järgnewast keskööst wastawalt art. 8. § 1.

§ 6. Wäljastamise tähtaeg loetakse kinnipeetuks, kui kaubasaaja wõi isik, kes wäljaandja raudtee määruste järel kauba wastuwõtmiseks õigustatud, kauba enne tähtaja möödumist kätte saanud wõi selle kohalejõudmise üle teadustatud. Iga riigi seadused ja määrused määrawad wiisi, kuidas kauba kohalejõudmise teadaande üleandmine kaubasaajale kindlaks tehtakse.

Kaupadele, mis raudtee poolt kaubasaajale koju ei toimetata ja milliste kohalejõudmise üle kaubasaajat teadustada ei pruugi, loetakse wäljastamise tähtaeg kinnipeetuks, kui nad enne tähtaja möödumist sihtjaamas wäljaandmiseks kaubasaajale walmis seatud.

§ 7. Wäljastamise tähtaja jaoks peatub tolli-, aktsiisi-, maksude-, politsei- wõi teiste administratiiwasutuste wormitäitmiste läbi tekitatud peatuste kogu wälte peale, kui ka weo algamist wõi jätkamist ajutiselt takistawa iga raudtee süüta esiletulnud liikumise katkemise wälte peale.

Samuti peatub wäljastamise tähtaja jaoks art. 7. §§ 2. ja 3. ettenähtud toimetuste täitmise, kui ka wastawalt art. 21. kaubasaatja poolt tagantjärel tehtud korralduse wäljakutsutud kinnipidamise wälte peale.

Peale selle peatub elusloomade weo puhul wäljastamise tähtaeg:

a) nende loomade kinnipidamiste wälteks jootejaamades;

b) kinnipidamiste wälteks politsei korralduse1;

c) loomaarstlikkude järelwaatuste wälteks.

§ 8. Wäikekiiruse kaupadel peatub wäljastamise tähtaeg pühapäewadel ja seadusliku pühadel.

Suurekiiruse kaupadel algab wäljastamise tähtaeg ühe päewa wõrra hiljem, kui weoks wastuwõtmisele järgnew päew pühapäewa wõi seadusliku püha peale langeb. Kui wäljastamise tähtaja wiimane päew pühapäewa wõi seadusliku püha peale langeb, lõpeb tähtaeg alles järgnewa päewaga. Seda määrust ei käsitata, kui saate- wõi sihtriigi jaamad suurekiiruse jaoks pühapäewadel ja seadusliku pühadel awatud.

Предвиденные в пункте „b“ § 3 дополнительные сроки должны быть об'явлены, и до об'явления они не действительны.

§ 5. Срок доставки исчисляется начиная с полуночи до принятия груза согласно § 1 ст. 8.

§ 6. Срок доставки считается соблюденным, если груз выдан до истечения срока получателю или лицу, которое по правилам дороги выдачи имеет право на получение груза или если оно извещено о прибытии груза. Законы и правила каждой страны определяют каким образом удостоверяют вручение получателю письменного уведомления о прибытии груза. Для грузов, не подлежащих доставлению дорогою получателю надом и о прибытии которых не обязана дорога письменно извещать получателя, срок доставки считается соблюденным, если до истечения его груз был предоставлен в распоряжение получателя на станции назначения.

§ 7. Течение срока доставки приостанавливается на все время задержек для выполнения таможенных, акцизных, налоговых, полицейских и других административных обрядностей, а также на все время полного перерыва движения, временно препятствующего начатию или продолжению перевозки по железным дорогам, если такой перерыв не может быть поставлен в вину железной дороге.

Точно также приостанавливается течение срока доставки на время выполнения предвиденных в §§ 2 и 3 ст. 7 операций, а также на время возникшей задержки, которая произошла из-за позднейших распоряжений отправителя согласно ст. 21.

Кроме того срок доставки приостанавливается при перевозке живности на время:

a) задержки их на станции для поения;

b) задержки из-за административных мероприятий;

c) ветеринарного осмотра.

§ 8. Течение срока доставки приостанавливается для грузов малой скорости в воскресные и законом установленные праздничные дни. Течение срока доставки груза большой скорости начинается днем позже, если день следующий за приемом груза приходится воскресенье или законом установленный праздник.

Равным образом если последний день срока доставки приходится на воскресенье или законом установленный праздник, то срок истекает лишь на следующий за ними день.

§ 9. Kui kellegi riigi seadused wõi määrused suurekiiruse kaubaweo suhtes täielikku wõi osalist piihapäewade ja seaduslikkude piihade rahu ette kirjutawad, pikendatakse waštawalt wäljastamise tähtaega.

§ 10. Kui kellegi riigi seadustega wõi määrustega alandatud hindadega ja pikendatud wäljastamise tähtaegadega eri- wõi erandtariifid lubatud, wõiwad selle riigi raudteed neid pikendatud wäljastamise tähtaegadega tariife ka rahwusvahelises ühenduses käsitada.

Эти правила, однако, не применяются к грузам большой скорости, если в стране отправления или назначения станции открыты по воскресеньям и праздничным дням для операций.

§ 9. Если законы и правила какой либо страны устанавливают, что операции по большой скорости по воскресным и определенным законом установленным праздникам полностью или частично не производятся, сроки доставки соответственно удлиняются.

§ 10. Если по законам или правилам какой либо страны допускаются специальные или исключительные пониженные тарифы с удлиненными сроками доставки, то железные дороги этой страны могут эти тарифы с удлиненными сроками доставки применять также к международному сообщению.

Art. 12.

Kauba seisukord. Paking.

§ 1. Wõtab raudtee silmanähtawate wigastuste jälgedega kauba weoks, wõib tema nõuda, et kauba seisukord kaubasaatekirjas eriti ära tähendataks.

§ 2. Kaubasaatja peab kauba, niiwõrd kui selle iseloom pakingut nõuab, kaitseks täieliku wõi osalise kadumise ja wigastamise wastu weo ajal, kui ka isikute, weoabinõude wõi teiste kaupade wigastamise ärahoidmiseks, hästi pakkima.

Üllejääwas on pakingu kohta makswad saatetee tariifimäärused ja korraldused.

§ 3. Ei ole kaubasaatja § 2. ettekirjutust täitnud, on raudtee õigustatud, kas kauba wastuwõtmast keelduma wõi nõudma, et kaubasaatja pakingu puudumist wõi selle puudulikku seisukorda kaubasaatekirjas täpselt kirjeldades tunnustaks.

§ 4. Kaubasaatja wastutab tagajärgede eest pakingu puudumisest wõi puudulikust seisukorrast, mis sarnasel wiisil tema poolt kaubasaatekirjas tunnustatud, kui ka wälispidiselt mitte äratuntawate pakingu puuduste eest. Kõik sellest tekkiwad kahjud kannab kaubasaatja, kes tähendatud juhtumistel raudteele tema läbi saadud kahjud tasuma peab.

Kaubasaatja wastutab ka wälispidiselt äratuntawate pakingu puuduste eest, mis kaubasaatekirjas tunnustamata, kui nende puuduste olemasolek raudtee poolt tõestatakse.

Ст. 12.

Состояние груза. Упаковка.

§ 1. Если железная дорога принимает к перевозке груз с явными следами повреждения, то она может потребовать, чтобы состояние груза было бы особо отмечено в накладной.

§ 2. Отправитель обязан прочно упаковать груз, насколько свойство груза требует упаковки для предохранения от полной или частичной утраты и повреждения во время перевозки, а также во избежание учинения личного вреда или повреждения перевозочных средств или других грузов.

В остальном отношении упаковка должна соответствовать тарифным постановлениям и распоряжениям, действующим на дороге отправления.

§ 3. Если отправитель не исполнил предписания § 2, то железная дорога имеет право или отказаться от приема груза или потребовать, чтобы отправитель удостоверил на накладной путем подробного описания отсутствие упаковки или ее недостаточность.

§ 4. Отправитель ответствует за последствия удостоверенных таким путем в накладной отсутствия или недостатков упаковки, а равно и недостатков, незаметных снаружи. Все убытки, проистекающие от этих недостатков упаковки, падают на отправителя, который, в случае убытков для железной дороги, возмещает ей таковые. Отправитель ответствует также за видимые снаружи недостатки упаковки, которые в накладной не удостоверены, если наличие этих недостатков будет доказано железной дорогой.

§ 5. Kui kaubasaatja pakingut wajawaid üht-sugu kaupe pakkimata wõi ühesuguste pundustega pakingus ühes jaamas ära annab, wõib tema § 3. ettekirjutatud iga saadetuse jaoks eriti antawate teadaannete asemel selle jaamale sisse anda üht üldteadaannet lisa III wormi järel.

Sarnasel juhtumisel peab kaubasaatekiri tähendust sisaldama üldteadaande sisseandmise kohta saatejaamale.

§ 6. Wälja arwatud tariifidega täpselt ettenähtud kõrwalekaldumised, on kaubasaatja kohustatud tükiwiisi saadetusi (tükk-kaupe) warustama selgete, kustutamatute wälispidiste märkidega, mis ümberwahetamist ei wõimalda ja kaubasaatekirjas ülesantud märkidega täitsa sarnased. Peale selle on tema kohustatud warustama igat kohta lipikuga, millel kustutamatus kirjas sihtjaam üles tähendatud. Samuti peab kaubasaaja nime ja aadressi üles tähendama, kus see saatetee määrustega ette kirjutatud, ja nimelt, kas lahtiselt wõi kokkupandud lipikus, mis ainult kaubasaatekirja punduinisel awatud wõib saada.

Wanad pealkirjad wõi lipikud peab kaubasaatja läbi kriipsutama wõi eemaldama.

§ 7. Wälja arwatud tariifidega täpselt ettenähtud kõrwalekaldumised, wõiwad kergesti murduwad esemed (nagu klaaskaubad, portselaan, sawinõud), esemed, mis wagunis kergesti laialiwalguwad (nagu pähkled, puuwili, loomatoit, kiwid) ja kaubad, mis teisi saadetusi määrida wõi wigastada wõiks (nagu söed, lubi, tuhk, harilik- ja wärwimuld) ainult wagunisaadetustena weetud saada, kui nad mitte nii pakitud wõi kokku seotud ei ole, et nad murduda, kaotsi minna wõi teisi saadetusi määrida wõi wigastada ei saa.

§ 5. Если отправитель обыкновенно отправляет с одной и той же станции однородные грузы, требующие упаковки, и если эти грузы сдаются им без упаковки или же с одними и теми же недостатками упаковки, то ему предоставляется, в отступление от предусмотренных § 3 требований, подать на такую станцию вместо особых для каждой отправки заявлений общее заявление по образцу приложения 3 к настоящему Положению. В таком случае накладная должна содержать указания о подаче на станции отправления общего заявления.

§ 6. За исключением отступлений, определенно предвиденных тарифами, отправитель обязан снабжать каждое грузовое место (неповагонной отправки) отчетливыми не стирающимися наружными знаками, которые недопускали бы ошибок, и должны быть вполне тождественны с указанными в накладной знаками. Кроме того отправитель обязан снабдить каждое грузовое место ярлыком, на котором нестирающимся шрифтом указана станция назначения. Равным образом должны быть обозначены наименование и адрес получателя, если это предусмотрено правилами дороги отправления, а именно: либо наружной надписью, либо помещением надписи внутри сложенного ярлыка, который может быть вскрываем только в случаях отсутствия накладной. Старые надписи или ярлыки должны быть отправителем зачеркнуты или удалены.

§ 7. За исключением отступлений, определенно предвиденных тарифами, предметы легкоразбивающиеся (как-то: стекляные изделия, фарфор, гончарные изделия), предметы легко разсыпающиеся в вагонах (как-то: орехи, плоды, фураж, камни) и грузы могущие загрязнить или повредить другие отправки (как-то: уголь, известь, зола, обыкновенные и красильные земли) могут быть перевозимы только повагонными отправками, разве только эти грузы так упакованы или увязаны, что они не могут разбиться, растеряться, загрязнить или же повредить другие отправки.

Art. 13.

Saatepaberid tolli-, aktsiisi-, maksude-, politsei- ja teiste administratiiwasutuste wormitäitmiseks. Tolliplommid.

§ 1. Kaubasaatja on kohustatud kaubasaatekirjale juurde andma saatepaberid, mis tolli-, aktsiisi-, maksude-, politsei- ja teiste administratiiwasutuste eeskirjade täitmiseks nõutawad enne kauba wäljaandmist kaubasaajale. Need paberid wõiwad ainult

Ст. 13.

Сопроводительные документы по выполнению таможенных, акцизных, нагоговых, полицейских и других административных обрядностей. Таможенные пломбы.

§ 1. Отправитель обязан приложить к накладной все долженствующие сопровождать груз документы, которые необходимы для исполнения, по сдачи груза получателю, таможенных, акцизных, налоговых, полицейских и

neid kaupe sisaldada, mis wastawas kaubasaatekirjas ära tähendatud, kui administratiiw- wõi tariifeeskirjad midagi teist ei määra.

Kui need paberid kaubasaatekirjale juurde antud ei wõi saada ühele piirijaamale äraandmise tõttu, peab kaubasaatekiri täpseid andmeid selle kohta sisaldama, kus kohta nad ära antud.

§ 2. Raudtee ei ole kohustatud juurdepandud paberid nende õigulsuse ja täiulsuse suhtes kontroleerima.

Kaubasaatja wastutab raudtee ees, kui sellele endale mingit süüdi lasuks ei lange, kõikide kahjude eest, mis nende paberite puudumisest, puudulikkusest wõi walesusest tekkida wõiwad.

Raudtee wastutab III jao määruste järele wastawalt art. 6. § 6. pkt. f nõuetele kaubasaatekirjades äratähendatud ja neile juurdepandud paberite kaotsimineku tagajärgede eest.

§ 3. Kaubasaatja on kohustatud kaupade pakkimise ja katmise eest wastawalt tolli eeskirjadele hoolt kandma. Raudtee wõib wigastatud wõi puudulikkude tolliplommidega kaupade wastuwõtmisest keelduda.

других административных обрядностей. Эти документы могут относиться только к тем грузам, которые значатся только в данной накладной, если в административных и тарифных правилах не предусмотрен другой порядок.

Если такие документы не могут быть приложены к накладной, вследствие подачи их на одной из пограничных станций, накладная должна содержать в себе, точные указанния места, куда таковые сданы.

§ 2. Железная дорога не обязана проверять верность и достаточность этих приложенных документов.

Отправитель ответственен перед железною дорогою за все убытки, могущие последовать вследствие отсутствия, недостаточности или неправильности этих документов, за исключением случаев виновности самой железной дороги.

Железная дорога ответственна в порядке постановления раздела III за последствия утери, упомянутых в накладной и приложенных к последней, согласно пункта f § 6 ст. 6 документовъ.

§ 3. Отправитель обязан заботиться, согласно таможенным правилам, об упаковке и укрытии груза. Железная дорога может отказать в приеме грузов с поврежденными или неисправными таможенными пломбами.

Peatükk II.

Weolepingu täitmine.

Art. 14.

Kaupade wastuwõtmine ja laadimine.

§ 1. Kaupade wastuwõtmist toimetatakse saatejaamale makswate seaduste ja määruste järele.

§ 2. Kas kaubad raudtee wõi kaubasaatja poolt laadida tulewad, määrawad saatejaamale makswad eeskirjad, wälja arwatud juhtumised, kus see käesolewa määrusega wõi kaubasaatekirjas tähendatud kaubasaatja ja raudtee wahel sõlmitud erikokkuleppega teisiti korraldatakse.

§ 3. Kas kaubad kinnises, lahtisel wõi eriti sisseseatud wagunis wõi lahtisel wagunil katte all weetud saawad, korraldub rahwuswaheliste otsetariifide määruste järele niiwõrd, kuiwõrd käesolew määrus selle kohta eeskirju ei sisalda. Otsetariifide wõi neis wastawate määruste puudumi-

Глава II.

Выполнение договора перевозки.

Ст. 14.

Прием и нагрузка грузов.

§ 1. Порядок приема грузов определяется законами и правилами, действующими на станции отправления.

§ 2. Нагрузка является обязанностью железной дороги или отправителя, в зависимости от правил, действующих на станции отправления, поскольку настоящее Положение не содержит других указаний, или посколько в накладной не содержится указания на заключенное особое между отправителем и железною дорогою соглашение.

§ 3. Перевозка грузов должна совершаться или в крытых или открытых или в особо приспособленных вагонах или в открытых вагонах с укрытием грузов, согласно правил прямых международных тарифов, посколько в настоящем Положении в этом отношении не

ſel, on ſaatejaamale makſwad eeskirjad möödu-andwad kauba kogu weotee jaoks.

имеется иных указаний. При отсутствии прямых международних тарифов или если таковые в этом отношении указаний не содержат, для всего пути следования груза обязательны правила действующие на станции отправления.

Art. 15.

Tolli-, aktſiiſi-, makſude-, politſei- ja teiſed adminiſtratiiwſed wormitäitmiſed.

§ 1. Tolli-, aktſiiſi-, makſude-, politſei- ja teiſed adminiſtratiiwſed wormitäitmiſed täidetakſe kauba teeloleku ajal raudtee poolt. Tema wõib neid ülesandeid oma waſtutuſel kellelegi kommisſionäärile üle anda wõi neid iſe täita. Mõlemal juhtumiſel on temal kommisſionääri kohuſtuſed.

Kaubaſaatja wõib ſiiski, kaſ iſe wõi kaubaſaatekirjas tähendatud oma woliniku kaudu eelmiſeſ lõikeſ äratähendatud talituſte juures wiibida kõikide tarwilikkude ſeletuſte andmiſeks ja kaſulikkude märkuſte tegemiſeks, ilma et ſelleſt temale õiguſ järgneks kauba oma waldamiſele wõtta wõi wormaalſuſi iſe täita.

Kui kaubaſaatja tolli-, aktſiiſi-, makſude-, politſei- wõi teiſte adminiſtratiiwaſutuſte wormitäitmiſteks lubamatu talituſwiiſi ette kirjutanud, talitab raudtee nii, nagu ſee temale kõige kaſulikum näib olewat huwitatud iſiku ſeiſukohaſt ja teaduſtab kaubaſaatjat aſtutud ſammudeſt.

§ 2. Kui ſihtjaamaſ tolliamet olemaſ, ja kui kaubaſaatekiri tollitalituſt ſihtjaamaſ ette kirjutab wõi ſarnaſe ettekirjutuſe puudumiſel kaup tollimata ſihtjaama jõuab, on kaubaſaajal õiguſ ſihtjaamaſ tollitalituſe eeſt hoolitſeda. Kui tema ſeda õiguſt tarwitab, peab tema enne ſaadetuſe peal laſuwad makſud ära õiendama ja kaubaſaatekirja wälja oſtma.

Raudtee wõib, niikaua kui kaubaſaatekiri wälja oſtmata, tollitalituſte eeſt waſtawalt § 1. hoolitſeda, kui ſaatetee määruſtega ettekirjutatud tähtaja ſeeſ kaubaſaatja wõi tema wolinik nende eeſt hoolitſenud ei ole.

Ст. 15.

Таможенные, акцизные, налоговые, полицейские и другие административные обрядности.

§ 1. Во время нахождения груза в пути исполнение таможенных, акцизных, налоговых, полицейских и других административных обрядностей лежит на обязанности железной дороги. Последняя под своею ответственностью может поручить эти обязанности комиссионеру или взять их на себя. В том и другом случае на железной дороге лежат обязательства комиссионера. Однако, отправитель имеет право самолично или через указанного в накладной своего уполномоченного присутствовать при исполнении указанных в предыдущем абзаце обрядностей для сообщения всех необходимых сведений и для заявления своих замечаний, но это не дает ему, однако, права ни на принятие груза во владение, ни на совершение самому этих обрядностей.

Если отправителем для совершения таможенных, акцизных, налоговых, полицейских и других административных обрядностей указан такой порядок, который правилами не допускается, то железная дорога поступает так, как найдет более выгодным для заинтересованного лица, и извещает отправителя о принятых мерах.

§ 2. Когда на станции назначения имеется таможенное учреждение и в накладной предписывается совершать таможенные обрядности на станции назначения или за отсутствием такого предписания груз прибудет на станцию назначения без таможенного осмотра, то получателю предоставляется право совершать на станции назначения самому таможенные обрядности. Если он воспользуется этим правом, то должен предварительно внести все лежащие на грузе платежи и выкупить накладную. Если таможенные обрядности не выполнены ни уполномоченным отправителя ни получателем в срок определенный правилами, обязательными для станции назначения, то железная дорога может, если накладная не выкуплена получателем, поступать как предвидено выше в § 1.

Art. 16.

Kauba wäljaandmine.

§ 1. Raudtee on kohustatud kaubasaatja poolt äratähendatud sihtjaamas kaubasaajale kaubasaatekirja ja kauba allkirja ja kaubasaatekirjast järgnewate maksude maksmise wastu wälja andma.

Kauba ja kaubasaatekirja wastuwõtmine kohustab kaubasaajat kaubasaatekirjast järgnewate maksude äramaksmisekś.

§ 2. Kauba wäljastamise kord, kui ka kohustus raudteele teatud juhtumistel, olgu see sihtjaama asukohas wõi ühes teises kohas, kaubasaajale koju kauba toimetada korraldub wäljastaja teele makswate seaduste ja määruste järele.

§ 3. Peale kauba sihtjaama jõudmist on kaubasaaja õigustatud nõudma raudteelt kaubasaatekirja üleandmist ja kauba wäljastamist. Ei ole kaup art. 30. § 1. ettenähtud tähtaja sees pärale jõudnud, wõib kaubasaaja weolepingust järgnewate kohustuste täitmise wastu nõuda raudteelt weolepingust järgnewate õiguste maksmapanekut, waatamata, kas tema sealjuures enda wõi wõõraste huwides talitab.

Ст. 16.

Выдача груза.

§ 1. Железная дорога обязана на указанной отправителем станции назначения выдать получателю накладную и груз под росписку, по уплате всех причитающихся по накладной платежей.

Получатель при приеме груза и накладной обязан уплатить железной дороге все причитающиеся по накладной платежи.

§ 2. Порядок выдачи грузов, а равно и обязательная в известных спучаях для железной дороги доставка грузов на дом получателю в месте станции назначения или в каком либо другом месте, определяется согласно законам и постановлениям, применяемым на железной дороге выдачи груза.

§ 3. По прибытии груза на станцию назначения, получатель имеет право требовать от железной дороги передачи ему накладной и выдачу груза. Если груз не прибыл в срок, предусмотренный § 1 ст. 30, получатель в своих интересах или в интересах третьих лиц, имеет право по истечении этого срока пред'явить от своего имени к железной дороге права, основанные на договоре перевозки, при условии выполнения им со своей стороны обязательств по этому договору.

Art. 17.

Weomakśude maksmine.

§ 1. Weoraha ja teised kulud, mis kaubasaatja wastawalt kaubasaatekirjale oma peale wõtnud ei ole, arwatakse kaubasaaja peale ülekantuteks. Kaubasaatja wõib frankatuurina, kas teatawad täpselt äratähendatud kulud wõi tariifimäärustega ettenähtud weokulud kunni joowitawa piirini wõi piirijaamani enda peale wõtta; erandina wõiwad tariifid wõi kokkulepped raudteede wahel frankatuuri ka kunni teatawate jaamadeni, mis mitte piirijaamad ei ole, lubada.

Kaubasaatja peab kaubasaatekirjas seks ettenähtud lahtris üles andma kulud, mis tema oma peale wõtta tahab, alljärgnewas wormis:

a) kui kaubasaatja oma peale wõtab weokulud ja kõik teised kulud, mis määruste ja tariifide aluśel jaatejaama poolt arwesse wõiwad pandud saada, ühes arwatud maks huwi ülesandmise eest wäljastamise wastu wastawalt art. 35., ja maksu awansside ja iunamakśude eest, tähendab tema seda jõnc läbi „Franko";

Ст. 17.

Уплата провозных платежей.

§ 1. Провозная плата и другие платежи, которые отправитель не принял на себя на накладной, считаются переведенными на получателя. Отправитель может уплатить посредством франкировки или известные определенные платежи или провозную плату до какой либо границы или пограничной станции согласно тарифным правилам; ввиде исключения тарифы и соглашения между железными дорогами могут допускать франкирование также до известных непограничных станций.

Отправитель должен указать в определенной графе накладной платежи, которые он желает принять на себя следующим образом:

а) Если отправитель принимает на себя платежи по перевозке и все другие издержки, которые по тарифам и правилам станции отправления могут быть поставлены в счет, в том числе и дополнительные сборы за об'явленную сумму убытка согласно ст. 35 и сборы за перевод наложенного платежа и по ссудам, то он вписывает слово: „Франко";

b) kui kaubasaatja teised kulud, kui pkt. a üles antud, oma peale võtab, tähendab tema seda sõnade läbi „Franko vedu ja... (täpne makšu või makšude äratähendamine, mis tema maksta tahab)";

üleşanne „Franko toll" tähendab, et kaubasaatja nii tolliväimude poolt sisşenõutawad makšud, kui ka raudtee poolt sisşenõutawa makšu tollimise toimetamise eest enda kanda võtab;

b) если отправитель принимает на себя другие, не приведенные в пункте „а" платежи, то он указывает это словами: „Франко провозная плата и . . . . . (точное указание сбора или сборов, которые он желает уплатить)"; указание „Франко таможенные сборы . . . . ", означает, что отправителю подлежит уплатить как взимаемые таможенные пошлины и сборы, так и расходы железных дорог по совершению ими таможенных обрядностей;

c) kui kaubasaatja kõik kuidagi kaswada võiwad makšud oma peale võtab, ka kui nad peale kauba weoks võtmist tekiwad, tähendab tema seda sõnade läbi „Franko üheš arwatud kõik makšud";

c) если отправитель принимает на себя все платежи, даже те, которые могут возникнуть после приема груза к отправлению, он указывает это словами: „Франко все платежи";

d) kui kaubasaatja ühe või mitu pkt. a) all tähendatud makšudest oma peale võtab, tähendab tema seda sõnade läbi „Franko . . . (täpne makšu või makšude äratähendamine, mis tema oma peale võtab)";

d) если отправитель желает принимать на себя только некоторые из упомянутых под пунктом „а" платежем, он указывает это словами „Франко" . . . . (точное указание платежей, принятых им на себя);

e) kui kaubasaatja weoraha kuni soowitawa piirini (või piirijaamani) või erandina kuni mõne teise jaamani, mis piirijaam ei ole, oma peale võtab, tähendab tema seda sõnade läbi „Franko kuni N (piir või piirijaam) või Franko kuni N".

e) если отправитель принимает на себя платежи по перевозке до какой либо границы (или пограничной станции) или ввиде исключения до какой либо определенной другой, не пограничной, станции, то он указывает это словами: „Франко до N границы" или „Franko до N".

Kaubasaatekirja võib mitut üksteist täiendawat frankatuurmärkust teha, näit. „Franko ja franko toll" või „Franko kuni N-piirini ja franko toll".

Допускается указание в накладной несколько друг друга восполняющих франкатурных отметок, напр. „Франко провозная плата и франко таможенные платежи" или „Франко до N границы и франко таможенные платежи".

§ 2. Saadetuše eest, mis saatetee äranägemise järele kiirele rikнemisele kaldunad, või oma wäheše wäärtuse pärast või oma loomuse tõttu weoraha kindlalt ei kata, võib tema weoraha ettemaksmist nõuda.

§ 2. Дорога отправления может требовать уплаты провозных платежей вперед по тем отправкам, которые по ее мнению подвержены быстрой порче или же по своей незначительной стоимости или по своей природе не обеспечивают ей достаточно провозной платы.

§ 3. Kui kaubasaatja kulud täielikult või osaliselt oma peale võtab, ja kui nende suurust weoksandmisel täpselt kindlaks määrata ei saa, võib raudtee kwiitungi waštu kuludele ligikaudselt waštawa summa sisşemaksmist kindluštusena nõuda. Need kulud kantakse järjekorras üksikute üleandejaamade poolt frankatuurarweše, mis saadetust sihtjaamani saadab, ja 2 kuu wältel peale wäljastamise tähtaja möödumist saatejaamale tagasi saadetud olema peab.

§ 3 Если отправитель принимает на себя платежи полностью или частично и если размер их не может быть точно установлен при пред'явлении груза к отправке, то железная дорога может потребовать ввиде залога внесения под квитанцию приблизительно соответствующей этим платежам суммы. Эти платежи вносятся последовательно пограничными станциями во франкатурную запись, которая сопровождает груз до станции назначения, и в продолжении 2 месяцев со дня истечения срока доставки груза должна быть возвращена на станцию отправления.

Peale frankatuurarwe tagasisaamist peab lõpulik kokkuwõte tehtama ja kaubasaatjale kwiitungi tagasiwõtmise wastu frankatuurarwe sissekannetele wastaw kulude arwe wälja antama.

Frankatuurarwe peab käesolewa määruse lisa IV wormi järele kokku seatama.

§ 4. Saatejaam peab nii kaubasaatekirjas, kui ka dublikaadis frankatuurina sissenõutud maksud ükshaaljaliselt ära tähendama.

Ст. 18.

По полученной франкатурной записи должен быть произведен окончательный расчет и, по возвращении квитанции, выдан отправителю счет расходов, составленный по данной франкатурной записи.

Франкатурная запись должна быть составлена по форме, приведенной в приложении 4 настоящего Положения.

§ 4. Взысканные при отправлении суммы станция отправления должна подробно указать как в накладной, так и в дубликате ее.

Art. 18.

Tariifi walesti tarwitamine.

§ 1. Tariifi walesti tarwitamisel wõi weoraha ja maksude kindlaksmääramisel ettetulnud wigade puhul, peab rohkemwõte tagasi maksma ja wähemwõte sisse nõutama.

§ 2. Raudtee poolt kindlakstehtud ülemaksud, kui nad ühe kaubasaatekirja järele 0,50 fr. üle tõusewad, peawad ametlikult huwitatutele teatawaks tehtama ja wõimalikult peatselt tagasi maksma.

§ 3. Kui kaubasaatekirja wälja ei osteta, peab kaubasaatja wähemwõtted raudteele ära tasuma. Kui kaubasaaja kaubasaatekirja wälja ostnud, on kaubasaatja ainult nende kulude suhtes järelmaksmiseks kohustatud, mis tema waštawalt frankatuurmärkustele kaubasaatekirjas oma peale wõtnud; ülejäänuš on järelmaksmine kaubasaaja kohuš.

§ 4. Käesolewas artiklis nimetatud wõlgnewate summade pealt, kui nad ühe kaubasaatekirja järele 10 fr. üle tõusewad, arwatakse kuus protsenti juurde. Need protsendid arwatakse art. 40. ettenähtud nõudmisega esinemise päewast wõi, kui nõudmisega esinetud ei ole, kohtuliku nõudmise tõstmise päewast alates.

Ст. 19.

Неправильное применение тарифов.

§ 1. При неправильном применении тарифов или ошибках в расчете при определении провозной платы и добавочных платежей, недобор подлежит уплате, а перебор — возврату.

§ 2. Об обнаруженных железною дорогою переборах, если они по одной накладной превышают 0,50 франков, должно быть официально сообщено заинтересованному лицу и переборы должны быть, по возможности незамедлительно, ему возвращены.

§ 3. Если накладная не выкуплена, то недобор обязан внести железной дороге отправитель. Если накладная получателем выкуплена, то отправителю подлежит внести только те недоборы по платежам, которые он франкированием в накладной принял на себя, в остальном внесение недоборов возлагается на получателя.

§ 4. На причитающиеся упомянутые в настоящей статье суммы начисляется 6%, если они по одной накладной превышают 10 франков. Эти 0/00/0 начисляются со дня предвиденной ст. 40 претензии или со дня подачи судебного иска, если претензии ему не предшествовало.

Art. 19.

Lunamaksud ja awansid.

§ 1. Kaubasaatja wõib kaupa kuni tema wäärtusjeni lunamaksuga koormata. Lunamaks peab saateriigi walnutas üles antama: selleš wõiwad tariifid erandid lubada.

§ 2. Raudtee ei ole kohustatud kaubasaatjale lunamaksu ennem wälja maksma, kui see kaubasaaja poolt makstud. See maks peab kolme kuu wäitel peale tema sissemaksmist kaubasaatja käsutusse antama; hiljemalt wäljamaksmisel arwatakse kuus protsenti juurde 3-kuulise tähtaja möödumise päewast.

Ст. 19.

Наложенные платежи и ссуды.

§ 1. Отправителю предоставляется право налагать на груз платеж в размере не свыше стоимости груза. Наложенный платеж должен быть выражен в валюте страны отправления; тарифы могут допускать в этом отношении исключения.

§ 2. Железная дорога не обязана выплатить отправителю наложенного платежа до внесения его получателем. Наложенный платеж должен быть предоставлен в распоряжение отправителя в продолжении 3-х месячного срока со дня внесения его; в случае позднейшей уплаты начисляется 6% со дня истечения 3-х месячного срока.

§ 3. On kaup lunamakſu ſiſſe nõudmata kaubaſaajale wälja antud, peab raudtee kaubaſaatjale kahju kuni lunamakſu kõrguſeni taſuma, olles õiguſtatud ſeda kaubaſaajalt ſiſſe nõudma.

§ 4. Lunamakſu eeſt wõetakſe raudtee kaſuks tariifimäärana maks; ſee maks püſib ka kui lunamaks tagantjärel korralduſega ära muudetakſe wõi wähendatakſe (Art. 21. § 1.).

§ 5. Awanſid on lubatud ainult ſaatejaamale makswate määruſte järele.

Art. 20.

Sihttee kohuſed.

Sihttee peab kõik weolepinguſt järgnewad makſud, eriti weo- ja liſamakſud, tollimakſud, lunamakſud kui ka teiſed kaubal laſuwad makſud ſiſſe nõudma, ja nimelt nii oma arwe järele, kui ka eelmiſte raudteede ja teiſte õiguſtatud iſikute arwete järele.

§ 3. Если груз выдан получателю без взыскания с него наложенного платежа, то железная дорога обязана возместить отправителю убытки до суммы наложенного платежа, сохраняя за собою право взыскания с получателя.

§ 4. За наложенный платеж причитается железной дороге комиссионная плата предвиденная тарифом. Комиссионная плата за перевод наложенного платежа взимается полностью по расчету за первоначально обозначенную отправителем в накладной сумму сего платежа и в том случае, когда отправитель впоследствии таковую сумму уменьшит или же вовсе уничтожит наложенный платеж (ст. 21, § 1).

§ 5. Ссуды допускаются только согласно правилам, действующим на станции отправления.

Ст. 20.

Обязанности дороги назначения.

Дорога назначения обязана взыскать при выдаче груза все причитающиеся по накладной платежи, а именно: провозную плату, дополнительные сборы, таможенные и другие расходы, сделанные в видах исполнения перевозки, наложенные на груз платежи и иные могущие числиться на грузе суммы. Это взыскание железная дорога производит как за свой собственный счет, так и за счет предшествующих дорог или других заинтересованных лицъ.

Peatükk III.

Weolepingu muutmine.

Art. 21.

Õigus weolepingu muutmiſeks.

§ 1. Ainult kaubaſaatjal on õigus weolepingut tagantjärel muuta, kuſjuures tema korraldada wõib, et kaup kas ſaatejaamas tagaſi antaks wõi teel kinni peetaks, wõi tema wäljaſtamine kaſteſtataks, wõi ſee ſihtkohas wõi ühes teiſes ſihtjaama eel- wõi järel aſuwas kohas kaubaſaatekirjas üleſantud kaubaſaajale wõi kellelegi teiſele iſikule wälja antaks wõi lõpuks ſaatejaama tagaſi ſaadetaks.

Raudtee wõib peale ſelle kaubaſaatja ſoowil tagantjärel korralduſi lunamakſude pealepanemiſe, kõrgendamiſe, alandamiſe wõi äramuutmiſe ſuhtes, kui ka ſaadetuſte frankeerimiſe ſuhtes waštu wõtta; ſarnaſed tagantjärel korralduſed wõetakſe waštu ilma mingi kindluſtuſeta nende täidewiimiſe eeſt.

Tagantjärel korralduſed teiſte, kui eeltähendatud iſikudega ei ole lubatud.

Ст. 21.

Право изменения договора перевозки.

§ 1. Одному лишь отправителю принадлежит право изменения договора перевозки груза, причем он может взять его обратно со станции отправления, или задержать его в пути, или приостановить его выдачу или требовать его выдачи на месте назначения, или в другом месте, находящемся до или за станцией назначения указанному в накладной получателю или другому лицу, либо, наконец, потребовать возвращения груза на станцию отправления.

Железная дорога может принять к исполнению позднейшие распоряжения отправителя относительно наложения, увеличения, уменьшения или отмены наложенных платежей, или относительно франкировки; такие позднейшие распоряжения принимаются без ручательства за их выполнение. Иные изменения, кроме перечисленных, не допускаются ни в коем случае.

Tagantjärel korralduštel ei tohi iialgi saadetuse jagumemine tagajärjeks olla.

§ 2. Eeltähendatud korraldused peab kaubasaatja kirjaliku teadaande näol tegema oma allkirjaga, wastawalt käesolewa määruse lisa V wormile.

See teadaanne peab korratama kaubasaatekirja dublikaadis, mille ühelajal raudteele esitama ja tema poolt kaubasaatjale tagasi andma peab. On raudtee kaubasaatja korraldused täide saatnud, ilma dublikaadi ettenäitamist nõudmata, wastutab tema selleşt tekkiwate kahjude eest kaubasaaja ees, kellele kaubasaatja selle dublikaadi üle andnud.

Kui kaubasaatja lunamaksu kõrgendamist, alandamist või äramuutmist nõuab, peab tema esitama temale wäljaantud lunamaksu tunnistuse. Saab lunamaks kõrgendatud või alandatud, peab tunnistus peale parandamist kaubasaatjale tagasi antama. Lunamaksu äramuutmise korral võetakse see tunnistus kaubasaatjalt ära.

Iga korraldus, mis kaubasaatja poolt teises, kui eeltähendatud wormis antakse, on makswuseta.

§ 3. Raudtee annab kaubasaatja korralduštele ainult siis täitu, kui nad saatejaama kaudu tehtud.

Kaubasaatja nõudmisel peab sihi- või peatusjaama tema kulul saatejaama kaudu antud telegrammiga teadustama; telegramm peab kirjaliku teadaandega kinnitatama. Sarnasel juhtumisel ei tohi siht- või peatusjaam kaubasaajale kaubasaatekirja üle anda ega ka kaupa wälja anda või edasi saata, kunni tema kirjaliku teadaande kätte saanud on.

§ 4. Kaubasaatja õigus weolepingu muutmiseks kustub ka, kui tema kaubasaatekirja dublikaati waldab, niipea, kui kaubasaatekiri kaubasaajale üle antud, või niipea, kui wiimane weolepinguşt järgnewad oma õigused wastawalt art. 16. § 3. maksma pannud. Selleşt silmapilguşt peab raudtee kaubasaaja ettekirjutusi täitma, wastasel korral tema ees mittetäitmise tagajärgede eest wastutades III jaos ettenähtud tingimistel.

Art. 22.

Tagantjärel korralduste täidewiimine.

§ 1. Raudtee wõib art. 21. § 1. 1. lõikes ettenähtud korraldusi ainult siis täide wiimata

Позднейшие распоряжения не должны никогда иметь своим последствием дробления груза.

§ 2. Вышеуказанные распоряжения должны быть сделаны отправителем в виде письменного заявления и за его подписью, согласно форме прил. 5 настоящего Положения.

Сказанное заявление должно быть повторено на дубликате накладной, который одновременно должен быть пред'явлен жел. дор. и последней возвращен отправителю. Если железная дорога исполнила приказ отправителя, не требуя от него пред'явления сказанного дубликата, то она ответственна в причиненном сим действием ущербе перед получателем, которому этот дубликат был передан отправителем. Если отправитель требует увеличения, уменьшения или отмены наложенного платежа, то он должен пред'явить выданное ему свидетельство о наложенном платеже. При увеличении и уменьшении наложенного платежа свидетельство после внесенных исправлений возвращается отправителю. В случае отмены наложенного платежа, это свидетельство не возвращается. Всякое заявление, сделанное отправителем в иной форме, кроме вышеуказанной, считается недействительным.

§ 3. Железная дорога дает ход распоряжениям отправителя лишь в том случае, если они были ей переданы через посредство станции отправления. По требованию отправителя за его счет станция отправления должна известить телеграммой станцию назначения или задержания; телеграмма должна быть подтверждена письмом. В этом случае станция назначения или задержания не должна ни выдать получателю накладной, ни выдать или переотправить груз, пока она не получила письменного подтверждения.

§ 4. Право отправителя на изменение договора о перевозке, даже если он имеет в руках дубликат накладной, прекращается с момента передачи накладной получателю, а равно в случае пред'явления последним своих прав, возникших из договора перевозки согласно § 3 ст. 16. Начиная с этого момента железная дорога должна соблюдать предписания получателя под страхом ответственности перед ним на условиях предусмотренным разделом III за последствия несоблюдения их.

Ст. 22.

Выполнение изменений договора перевозки.

§ 1. Железная дорога не имеет права ни отказаться от исполнения распоряжений пред-

jätta, wõi sellega wiiwitada wõi sarnaseid korralduſi muudetud kujul täide wiia, kui:

a) nende täidewiimine raudteel saamise silmapilgul enam wõimalik ei ole;

b) nende täidewiimise läbi korralik liikumiseteenistus rikutud saaks;

c) nende täidewiimist sihtjaama muutmise juhtumistel ühe weoſt osawõtja riigi seaduſed wõi määruſed, eriti tolli-, aktsiisi-, maksude-, politsei- wõi teiste administratiiwasutuste eeskirjad takistawad;

d) sihtjaama muutmise juhtumistel kauba wäärtus silmnähtawalt kõiki weokuluſid nue sihtjaamani ei kata, wälja arwatud, kui nende kulude summa kohe ära õiendatakse wõi kindlustatakse.

Neil juhtumistel peab wiiwitamata kaubasaatjale takistusteſt, mis tema korralduse täidewiimiſt ei wõimalda, teadustama.

Kui raudtee takistusi ette näha ei wõinud, kannab kaubasaatja kõik järelduſed, mis selleſt järgnewad, et raudtee tema korralduse täidewiimiſt algas.

§ 2. On kaubasaatja korraldanud kauba kuskil wahejaamas wälja anda, wõetakse weoraha selle jaamani saate- ja tähendatud jaama wahel makswate tariifide järele.

On kaubasaatja korraldanud tagasisaatmiſt saatejaama, arwatakse weoraha:

1. jaamani, kus saadetus peatatud, selle jaama ja saatejaama wahel makswate tariifide järele;
2. tähendatud jaamaſt saatejaamani selle teeulatuse jaoks makswate tariifide järele.

On kaubasaatja korraldanud edasiwedu kuskile teise jaama, arwatakse weoraha:

1. jaamani, kus saadetus peatatud, selle ja saatejaama wahel makswate tariifide järele;
2. tähendatud jaamaſt nue sihtjaamani nende wiimaste jaamade wahel makswate tariifide järele.

усмотренных первым абзацем § 1 ст. 21 ни задержать или изменить таковое, за исключением следующих случаев, если:

a) выполнение их уже не осуществимо в момент получения их железною дорогою;

b) выполнение их может нарушить правильность железнодорожной эксплоатации;

c) выполнению их в отношении изменения станции назначения препятствуют законы и правила, действующие в принимающих участие в перевозке странах, в особенности таможенные, акцизные, налоговые, полицейские или другие административные постановления;

d) в случаях изменения станций назначения, ценность груза, повидимому не покрывает всех расходов перевозки до новой станции назначения, кроме случая, когда сумма этих расходов внесена или гарантирована предварительно.

В таких случаях надлежит немедленно известить отправителя о препятствиях не допускающих выполнения его распоряжения.

Если железная дорога приступила к выполнению предписанных отправителем распоряжений, и не могла предвидеть этих препятствий, то отправитель несет все возникающие из этого последствия.

§ 2. Если отправитель распорядился о выдаче груза на промежуточной станции, то провозная плата до этой станции исчисляется по тарифам действующим между станцией отправления и упомянутой промежуточной станцией.

Если отправитель распорядился о возвращении груза на станцию отправления, то провозная плата исчисляется:

1) до станции задержания груза по действующим между этой станцией и станцией отправления тарифам;
2) от названной станции до станции отправления по тарифам действительным для этого участка.

Если отправитель распорядился переотправить груз на другую станцию, то провозная плата исчисляется:

1) до станции задержания груза по тарифам действующим между этой и станцией отправления,
2) от названной станции до новой станции назначения по тарифам, действующим между этими двумя станциями.

§ 3. Raudtee on õigustatud kulude katmist nõudma, mis art. 21. § 1. tähendatud korralduste täidewiimisest tõusnud, kui need kulud mitte tema oma süüist tekitatud ei ole.

§ 3. Железная дорога вправе требовать возмещение расходов, возникших вследствие выполнения указанных в § 1 ст. 21 распоряжений, посколько эти расходы не произошли из-за собственной вины железной дороги.

Art. 23.

Weotakistused.

Ст. 23.

Препятствия к перевозке.

§ 1. Saab saadetuse weo algus wõi edasijätkamine takistatud, peab raudtee otsustama, kas see kaubasaatja huwides temalt korraldust nõutada, wõi otstarbekohasem on kaubawedu kohuse sunnil toimetada, weoteed muutes. Raudteel on õigus weoraha peale selle teise tee järele ja käsutab wastawa wäljastamise tähtaja üle, ka kui see suurem esialgse weotee omast, wälja arwatud juhtumised, kus süü raudtee peale langeb.

§ 1. Если перевозка груза встречает препятствия или приостанавливается, то железная дорога решает, нужно ли в интересах отправителя потребовать от него указаний, или же целесообразнее произвести перевозку груза самостоятельно, с изменением пути следования. Железная дорога имеет право на провозную плату по этому другому пути и располагает соответственными сроками доставки, даже тогда, если те и другие превышает сроки исчисленные по первоначальному пути следования, кроме случаев, когда вина падает на железную дорогу.

§ 2. Kui teist weoteed ei ole, palub raudtee kaubasaatjalt korraldust; siiski ei ole raudtee kohustatud korraldust paluma art. 5. § 5. ettenähtud ajutiste takistuste juhtumistel.

§ 2. За отсутствием другого пути следования, железная дорога испрашивает указания отправителя; она, однако, не обязана испрашивать указаний в случае временных препятствий, возникших вследствие предвиденных § 5 ст. 5 обстоятельств.

§ 3. Kaubasaatja, kes weotakistusest teadustatud, wõib lepingust tagasi astuda, kuid peab aga siis raudteele, wastawalt olukorrale, kas weoraha juba äraweetud teenulatuse eest wõi weoks ettewalmistamise kulud, ja peale selle kõik muud kulud, mis tariifides ette nähtud, tasuma, wälja arwatud juhtumised, kus raudtee peale süü langeb.

§ 3. Отправитель, извещенный о препятствиях к перевозке, может отказаться от договора перевозки, но обязан, однако, уплатить железной дороге, смотря по обстоятельствам, или провозную плату за пройденное уже расстояние, или расходы по подготовлению к перевозке, а кроме того уплатить все другие расходы, которые предвидены тарифами, — кроме случаев, когда вина падает на железную дорогу.

§ 4. Kui kaubasaatja ei walda kaubasaatekirja dublikaati, ei tohi käesolewa artikliga ettenähtud korralduseid ei kaubasaaja isikut ega sihtkohta muuta.

§ 4. Если у отправителя не имеется дубликата накладной, то сделанные им в предусмотренных настоящей статьей случаях распоряжения не могут касаться ни личности получателя, ни места назначения груза.

§ 5. Täitmisele ei kuulu:

a) kaubasaatja korraldused, mis mitte saatejaama kaudu antud ei ole;

b) korraldus kauba tagasisaatmiseks, mille määrtus nähtawasti tagasisaatmise kulusid ei kata, kui need kulud mitte kohe ei kaeta wõi ei kindlustata.

§ 5. Выполнению не подлежат:

a) распоряжения отправителя, которые не сделаны через посредство станции отправления;

b) распоряжения о возвращении груза, ценность которого, повидимому, не покрывает расходов обратного доставления груза, если эти расходы предварительно не внесены или не гарантированы.

§ 6. Ei anna kaubasaatja, kes weotakistusest teadustatud, wastawa tähtaja jooks mingit täidetawat korraldust, peab selle raudtee wäljastamise

§ 6. Если отправитель, извещенный о препятствиях к перевозке груза, в течении достаточного срока не дает никаких выполнимых

takistuste kohta makswate määruste järele talitatama, kus kaup kinni peetud sai.

§ 7. Kui weotakistus enne kaubasaatja korralduse saabumist ära langeb, peab kaup sihtjaama juhitama korralduši ära ootamata; kaubasaatjale teadustatakse sellest wõimalikult ruttu.

Art. 24.

Wäljastamise takistused.

§ 1. Kui wäljastamine takistatud, peab sihtjaam sellest kaubasaatjale wiiwitamata teatama saatejaama kaudu ja temalt korraldust nõutama. On kaubasaatja teadustamine kaubasaatekirjas ette nähtud, peab see wiiwitamata telegraafi teel süündima. Teadustamise kulude eest wastutab kaup.

Keeldub kaubasaaja kaupa wastu wõtmast, on kaubasaatjal käsutusõigus ka siis, kui tema kaubasaatekirja dublikaati ette näidata ei saa.

Kui kaubasaaja peale wastuwõtmast keeldumist tagantjärel kaupa wastu wõtta soowib, peab see temale wälja antama, kui sihtjaam wahepeal kaubasaatjalt wastupidist korraldust saanud ei ole. Selleşt tagantjärele wäljastamisest peab kaubasaatjat wiiwitamata tähtkirjaga teadustama, mille kulud kaubale lasuwad.

Mingil juhtumisel ei tohi kaupa ilma kaubasaatja kindla nõusolekuta temale tagasi saata.

§ 2. Kõigil juhtumistel, mis käesolewa artikli § 1. ette nähtud ei ole, korraldub talitamine wäljastamise takistuste puhul wäljastaja raudteele makswate seaduste ja määruste järele artikkel 43. määruste arwesselwõtmisega.

указаний, то надлежит поступить согласно правилам, касающимся препятствий к выдаче груза, и действующим на жел. дор., на которой груз задержан.

§ 7. Если препятствие к перевозке до поступления распоряжения отправителя отпадает, то груз направляется на станцию назначения, не ожидая этих распоряжений, и об этом отправитель извещается по возможности в кратчайший срок.

Ст. 24.

Препятствия к выдаче груза.

§ 1. Если встречается препятствие к выдаче груза, то станция назначения обязана при посредстве станции отправления немедленно об этом известить отправителя и запросить его распоряжения. Если в накладную включено требование об извещении отправителя, то это извещение должно быть послано немедленно по телеграфу. Расходы по такому извещению обезпечиваются грузом.

Если получатель отказывается принять груз, то отправитель имеет право распорядиться последним, даже тогда, когда он не может пред'явить дубликат накладной.

Если получатель после отказа принять груз, явится за получением его, последний ему выдается, если станция назначения тем временем не получила от отправителя других указаний. Об этой последующей выдаче отправитель должен быть немедленно извещен заказным письмом, причем расходы обезпечиваются грузом.

Ни в каком случае груз не может быть возвращен отправителю без его определенного на то согласия.

§ 2. Во всех случаях не предвиденных § 1 настоящей статьи и при соблюдении указаний ст. 43 в случае препятствий к выдаче груза, образ действий определяется действующими на дороге выдачи законами и правилами.

Peatükk IV.

Raudteede õiguste kindlustamine.

Art. 25.

Raudtee pandiõigus.

§ 1. Raudtee omab kõigi artikkel 20. tähendatud nõudmiste kindlustamiseks käsipandi õigused kauba kohta. See pandiõigus on makseu kuni kaup raudtee või kellegi kolmanda isiku waldamisel, kes seda temа jaoks hoiab.

Глава IV.

Обезпечение прав железных дорог.

Ст. 25.

Залоговое право железной дороги.

§ 1. Железная дорога имеет в обезпечение всех взысканий, указанных ст. 20 залоговое право на груз. Это право остается в силе до тех пор, пока груз находится в руках железной дороги или 3-го лица, которое удерживает оный за ея счет.

§ 2. Pandiõiguſe mõjud määratakſe ſelle riigi ſeaduſte ja määruſte järele, kus wäljaſtamine ſünnib.

III jagu.

Raudteede wastutus. Kohtulikud nõudmiſed.

Peatükk I.

Wastutus.

Art. 26.

Raudteede wastastikku wastutus.

§ 1. Raudtee, kes kauba ühes kaubaſaatekirjaga weoks wastu wõtnud, wastutab weo täitmiſe eeſt kogu weotee ulatuſel kuni wäljaſtamiſeni.

§ 2. Iga järgnew raudtee astub ſelleläbi, et tema kauba ühes kaubaſaatekirja alguparandiga üle wõtab, wiimaſes tähendatud tingimiſtel weolepinguſſe ja wõtab ſeega enda peale ſelleſt järgnewad kohuſtuſed, ära rippumata art. 42. § 3. ſihtteed puutuwaſt määruſeſt.

§ 3. Käesolewal määruſel põhjenew raudtee wastutus lõpeb kaubaſaatekirjas tähendatud ſihtjaamas, kuigi kaubaſaatja teiſe ſihtkoha üles andnud. Edaſiwedu ſünnib kohalikkude ſeaduſte ja määruſte järele.

Art. 27.

Wastutuſe piirid.

§ 1. Raudtee wastutab käesolewa peatükiga kindlaksmääratud tingimiſtel kahju eeſt, mis kauba täieliku wõi oſaliſe kaotſimineku järelduſel, wõi wigaſtuſe järelduſel waſtuwõtmiſe ajaſt kuni wäljaſtamiſeni wõi wäljaſtamiſe tähtajaſt üleaſtumiſe järelduſel tekkinud.

§ 2. Tema on kauba täieliku wõi oſaliſel kaotſimineku wõi wigaſtuſel ſelleſt wastutuſeſt wabaſtatud, kui tema tõeſtab, et kahju käſutuſõiguſliku iſiku ſüüſt wõi tema, mitte raudtee ſüüſt wälja kutſutud, korralduſeſt, kauba loomulikkudeſt omaduſteſt (iſiemine rike, kuiwamine, harilik wäljaimbumine jne.) wõi wääramata wõimuſt eſile kutſutud.

§ 2. Действие залогового права определяется законами и правилами той страны, где происходит выдача груза.

Раздел III.

Ответственность железных дорог. Иски.

Глава I.

Ответственность.

Ст. 26.

Солидарная ответственность железных дорог.

§ 1. Железная дорога, принявшая груз к перевозке вместе с накладной, ответственна за выполнение перевозки на всем пути до выдачи.

§ 2. Каждая последующая железная дорога, принимая груз вместе с первоначальною накладною, вступает тем самым в соответствующий условиям этого документа договор перевозки и принимает на себя вытекающие из него обязательства, независимо от указаний § 3 ст. 42 касающихся дороги назначения.

§ 3. Основанная на настоящем Положении ответственность железной дороги прекращается на последней железнодорожной станции, указанной в накладной, даже если отправителем указан другой пункт назначения груза. С этого момента порядок дальнейшей перевозки определяется местными законами и правилами.

Ст. 27.

Пределы ответственности.

§ 1. Железная дорога ответственна в пределах установленных этой главой условий, за убыток, возникший вследствие утраты полной или частичной, или вследствие повреждения груза с момента принятия его к перевозке до выдачи, или вследствие нарушения сроков доставки.

§ 2. С нее слагается эта ответственность в случае полной или частичной утраты или повреждения груза, если она докажет, что убыток произошел по вине лица, имеющего право распоряжения грузом, или вследствие его требования, которое не было вызвано виною железной дороги, или вследствие недостатков, свойственных самому грузу (внутренней порчи, усушки, обыкновенной утечки и пр.), или вследствие непреодолимой силы.

§ 3. Tema on wastutuſeſt wäljastamiſe tähtajaſt üleastumiſeſt tekkinud kahjude eeſt wabastatud, kui tema tõestab, et üleastumine oludeſt tekitatud oli, milliseid temal ära hoida wõimatu oli ja milliste eemaldamine temaſt ära ei rippunud.

§ 3. С нее слагается ответственность за убытки, возникшие вследствие просрочки в доставке груза, если она докажет, что просрочка произошла в силу обстоятельств, которых железная дорога не могла избежать и устранение которых от нее не зависело.

Art. 28.

Wastutuſe piiramine kahjude eeſt, mis iſeäralikkudel põhjustel tekkida wõiwad.

§ 1. Raudtee ei wastuta kahjude eeſt, mis üheſt wõi mitmeſt allnimetatud põhjusteſt tekkida wõiwad:

a) weoga lahtistel wagunitel ſeotud hädaohuſt kaupadele, mis tariifimääruste wõi kaubaſaatekirja üleswõetud kokkuleppe põhjal kaubaſaatjaga ſel wiiſil weetakſe;

b) pakingu puudumiſega wõi ſelle puudulikkuſega ſeotud hädaohuſt kaupadele, mis ilma pakinguta oma omaduste tõttu kahanemiſele wõi wigastuſele kalduwad;

c) laadimiſega ja wäljalaadimiſega wõi puudulikult laadimiſega ſeotud hädaohuſt kaupadele, mis tariifimääruste, wõi kaubaſaatekirja üleswõetud kokkuleppe põhjal kaubaſaatjaga wõi kokkuleppe põhjal kaubaſaajaga kaubaſaatja poolt laaditakſe wõi kaubaſaaja poolt wälja laaditakſe;

d) täieliku wõi oſaliſe kaotſimineku wõi wigastuſe eriliſeſt hädaohuſt, nimelt murdmiſe, rooſte, ſiſemiſe rikke, erakorraliſe wäljaimbumiſe, kuiwamiſe, wäljapuistamiſe läbi, millele teatawad kaubad oma iſeäralikkude omaduste tõttu kalduwad;

e) hädaohuſt, mis ſellega ſeotud, et eſemed, mis weoks keelatud, ſiiski wale, täpſuſeta wõi täiuſeta nimetuſe all weoks antakſe, wõi eſemed, mis ainult tingimiſi weoks lubatud wale, täpſuſeta wõi täiuſeta nimetuſe all wõi ettekirjutatud ettewaatuſe abinõuſid ſil-

Ст. 28.

Случаи ограничения ответственности за убытки, могущие возникнуть вследствие особых причин.

§ 1. Железная дорога не отвечает за убытки, которые могут возникнуть по одной или нескольким из нижеприведенных причин:

a) вследствие опасности, вызванной перевозкою груза на открытом подвижном составе, если грузы будут перевозиться таким способом или в силу тарифных правил, или в силу условий, заключенных с отправителем и указанных в накладной;

b) вследствие опасности могущей возникнуть по причине отсутствия упаковки или неудовлетворительности таковой, в отношении таких гурзов, которые по свойствам своим подвержены убыли или повреждению, если не будут упакованы;

c) вследствие опасности, сопряженной с производством нагрузки или выгрузки груза или вызванной неудовлетворительной нагрузкой в отношении грузов, которые, в силу тарифных правил или в силу соглашений, заключенных с отправителем и указанных в накладной, или же в силу соглашений заключенных с грузополучателем, погружены самим отправителем или выгружены получателем;

d) вследствие особенной опасности полной или частичной утраты груза или повреждений, а именно, от поломки, ржавчины, внутренней и самопроизвольной порчи, утечки свыше обыкновенной нормы, усушки, растрески — в отношении таких грузов, которые по самому свойству подвержены такой опасности;

e) вследствие опасности, сопряженной с тем, что предметы, запрещенные к перевозке, тем не менее были сданы к перевозке под неправильным, неточным или неполным наименованием или когда предметы, допущенные к перевозке толь-

maš pidamata kaubaſaatja poolt weoks antakſe;

ко с соблюдением определенных условий, были отправлены под неправильным, неточным или неполным наименованием, или когда отправитель не выполнил предписанных правилами надлежащих мер предосторожности;

f) elusloomade weoga ſeotud hädaohuſt;

f) вследствие особой опасности, которую влечет за собою железнодорожная перевозка для живых животных;

g) hädaohuſt, mille ärahoidmine elusloomade wõi kaupade ſaatjurite üleſanne, kui käesolewa määruſe, tariifimääruſte wõi kaubaſaatekirja üleswõetud kokkuleppe põhjal kaubaſaatjaga neil loomadel wõi kaupadel ſaatjur kaaſas olema peab.

g) вследствие опасности, предотвращение коей цель сопровождения живых животных и грузов, перевозка которых, в силу условий настоящего Положения, тарифных правил и соглашений, заключенных с отправителем и указанных в накладной, может быть осуществлена только при посредстве провожатых.

§ 2. Kui aſjaolude järele otſuſtades kahju üheſt wõi mitmeſt neiſt põhjuſiſt tekkida wõis, ſaab, kuni wastupidiſe tõeſtamiſeni käſutusõiguſliku iſiku poolt, oletatud, et kahju ſelleſt tekkis.

§ 2. Если по обстоятельствам дела окажется, что убытки могли произойти вследствие одной или нескольких из этих причин, то так и предполагается, что убытки произошли от этих причин, пока лицо имеющее право распоряжения грузом, не докажет противного.

Art. 29.

Kahjutaſu ſuuruš kauba täielikul wõi oſaliſel kaotſimineku.

Ст. 29.

Размер вознаграждения при полной или частичной утере груза.

Kui raudtee käesolewa määruſe põhjal kauba täieliku wõi oſaliſe kaotſimineku eeſt kahjutaſu maksma peab, arwatakſe kahjutaſu

Если в силу предписаний настоящего Положения, железная дорога должна вознаградить за полную или частичную утрату груза, то размер такого вознаграждения исчисляется:

börſe hinna järele,

nende puudumiſel, turu hinna järele,

по биржевой цене;

за неимением таковой — по рыночной цене,

mõlemate puudumiſel — hariliku hinna järele, miš ſamaſuguſtel ja ſama headuſega kaupadel ſaatekohas ſel ajal olid, kui kaup weoks waſtu wõeti. Igal juhtumiſel ei wõi kahjutaſu üle tõuſta 50 frangiſt iga puuduwa kilogrammi brutto-kaalu eeſt, mida weelgi piirata wõib art. 34. põhjal.

а за неимением той или другой — по обыкновенной цене груза того же рода и качества соответственно тому месту, где, и тому времени, когда груз принят был к перевозке. Во всяком случае, вознаграждение не должно превышать 50 франков за каждый килограмм недостающего веса брутто с ограничениями, предусмотренными ст. 34.

Peale ſelle peab tagaſi makſtama weoraha, tollimakſud ja teiſed kaotſiläimud kauba eeſt wäljamakſtud kulud, kuid ilma kahjutaſudeta, wälja arwatud art. 35. ja 36. ettenähtud erandid.

Кроме того, подлежат возмещению провозные платежи, таможенные расходы и прочие издержки по утраченному грузу, которые уже были уплачены, без, однако, возмещения прочих убытков, за исключениями, предусмотренными ст. ст. 35 и 36.

Kui kahjutaſu wäljaarwamiſe aluſed ſelle riigi walnutaš näidatud ei ole, milles makſmiſt nõutakſe, peab ümberarwamiſt teoſtama makſu koha päewakurſi järele.

Если основания для исчисления размера вознаграждения не указаны в валюте государства, где претензия заявлена, то должен быть учинен расчет по курсу дня и места платежа.

Art. 30.

Kauba kaotsiläinuks oletamine. Kadunud kauba üleśleidmine.

§ 1. Käsutusõiguslik isik wõib kauba, teisi tõendusi esitamata, kaotsiläinuks arwata, kui see 30 päewa jooksul peale art. 11. põhjal arwatud wäljastamise tähtaja möödumist kaubasaajale wäljastatud wõi tema korraldusse esitatud ei ole.

Sellele 30-päewalisele tähtajale arwatakse 10 päewa wiisi, kuid mitte üle 30 päewa, juurde, wastawalt weost osawõtwate riikide arwule, wälja arwatud saate- ja sihtriik.

§ 2. Käsutusõiguslik wõib kaotsiläinud kauba eest kahjutasu waštuwõtmisel kwiitungis tingimiseks teha, et juhtumisel, kui kaup nelja kuu wältel peale kahjutasu maksmist üles leitakse, temale selleşt wiiwitamata teadustataks.

§ 3. Sel juhtumisel wõib käsutusõiguslik 30 päewa wältel peale teadustuse saamist nõuda, et temale kaup tema walikul järele saatejaamas wõi kaubasaatekirjas üleśantud sihtjaamas maksuta temale makstud kahjutasu tagasimaksu waštu wäljastataks õiguste alalhoidmisega kahjutasu saamiseks hilinemise eest art. 33. põhjal ja kui see aset leidnud, art. 33. § 3. põhjal.

§ 4. Kui kwiitungis § 2. tähendatud tingimist tehtud ei ole wõi § 3. ettenähtud 30-päewalise tähtaja jooksul mingit juhatust antud ei ole, wõi wiimaks, kui kaup 4 kuu möödumise järele peale kahjutasu maksmist üles leitakse, wõib raudtee sellega talitada oma riigi seaduste ja määruste kohaselt.

Art. 31.

Waštutuse piiramine kaalu kahanemise puhul.

§ 1. Kaupade juhtes, mis oma iseäralikkude loomulikkude omaduste tõttu weo puhul järjekindlalt kaalus kahanewad, waštutab raudtee kaalukahanemise eest ainult niiwõrd, kuiwõrd see alljärgnewateşt normaalmääradeşt üle tõuseb:

Ст. 30.

Предположение груза утраченным. Обнаружение утраченного груза.

§ 1. Лицо, имеющее право распоряжения грузом, может без представления других доказательств, считать груз утраченным, если он не был выдан грузополучателю или представлен в его распоряжение в течение 30 дней по истечении сроков, исчисленных согласно ст. 11.

К этому 30-ти дневному сроку прибавляется по 10 дней, но не свыше 30 дней, по числу стран следования груза, за исключением страны отправления и назначения.

§ 2. Лицо, имеющее право на вознаграждение, может, при получении такового за утраченный груз, оговорить в расписке, чтобы, в случае розыскания этого груза в течение 4 месяцев со времени уплаты вознаграждения, оно было немедленно о том извещено.

Об этой оговорке должно быть выдаваемо ему письменное удостоверение.

§ 3. В течение 30 дней со времени извещения лицо, имеющее на то право, может требовать, чтобы этот груз был выдан ему безвозмездно, по его выбору, или на станции отправления или на станции назначения, указанной в накладной, с возвращением дороге полученного им вознаграждения, с сохранением всех прав на вознаграждение за просрочку, предусмотренное ст. 33 и, в подлежащих случаях, — предусмотренное § 3 ст. 35.

§ 4. Если не было сделано в расписке оговорки, о которой упомянуто в § 2 настоящей статьи, или если не было никаких указаний в течении 30 дней предусмотренных в § 3, или же если утраченный груз был розыскан по истечении 4 месяцев после уплаты вознаграждения, то железная дорога в праве распорядиться им согласно с законами и правилами своей страны.

Ст. 31.

Ограничение ответственности при недостаче веса.

§ 1. В отношении грузов, которые по особым природным свойствам своим подвержены обыкновенно убыли в весе вследствие перевозки, железная дорога ответственна за такую убыль в весе лишь постольку, поскольку таковая убыль превышает нижеследующие нормы:

a) kaheſt protſendiſt kaaluſt äraripumatalt weotee ulatuſeſt wedelatel wõi niiſkes ſeiſukorras weoks antud kaupadel kui ka alljärgnewatel kaupadel:
wärwpuudel, pilbastatud wõi jahwatatud, karusnahkadel, pargitud, raswadel, kaladel, kuiwatatud, puuwiljal, wärskel, aiawiljal, wärskel, karusnahkadel, parkimata, nahalõigetel, humalatel, ſarwedel ja kapjadel, kitil, wärskel, kontidel, terwetel wõi jahwatatutel, nahkadel, puuwiljal, kuiwatatud wõi küpſetatud, hobuſekarwadel, puukoortel, ſoolal, lambawillal, ſeaharjaſtel, ſeepidel ja pakſõlidel, lagritſal, tubakal, lõigatud, tubakalehtedel, wärsketel, loomaſooltel, juurtel;

b) üheſt protſendiſt kaaluſt kõikidel teiſtel kuiwadel kaupadel, mis weo puhul kaalukahanemiſele kaldiwad.

§ 2. Käesolewa artikli § 1. ettenähtud waſtutuſe piiramiſt ei käſitata, kui tõeſtatakſe, et oluſorrale waſtaw kaalukahanemine mitte neiſt põhjuſteſt tekitatud, mis normaal kaalukahanemiſt õiguſtawad.

§ 3. Kui mitu kohta ühe kaubaſaatekirjaga weetakſe, arwatakſe kaalukahanemine iga koha jaoks eraldi, kui kaal weoksandmiſel kaubaſaatekirjas eraldi üles antud oli wõi mõnel teiſel wiiſil kindlaks tehtud wõib ſaada.

§ 4. Kauba täielikul kaotſiminekul mingit mahaarwamiſt kahjutaſuſt kaalukahanemiſe eeſt ei tehta.

§ 5. Käesolew artikkel ei puuduta artikkel 28. määruſi.

Art. 32.

Kahjutaſu ſuurus kauba wigaſtuſel.

Kauba wigaſtuſel peab raudtee, wälja arwatud art. 34. ettenähtud juhtumine, kauba wäärtuſe kaotuſele waſtawa ſumma ilma teiſte kahjutaſudeta, kuid art. 35. ja 36. ettenähtud erandid arweſſe wõttes, maksma.

Kahjutaſu ei tohi ſiiski üle tõusta:

a) kui kogu ſaadetus wigaſtuſe läbi wäärtuſetaks muutunud, ſummaſt, mis ſaadetuſe täielikul kaotſimineku juhtumiſel maksta tuleks;

b) kui wigaſtuſe läbi ainult oſa ſaadetuſeſt wäärtuſetuks muutunud, ſummaſt, mis ſelle oſa ſaadetuſe kaotſimineku juhtumiſel maksta tuleks.

а) независимо от расстояния пробега два процента от веса грузов жидких или сданных к перевозке в сыром состоянии, а также с нижеследующих грузов: волос конский, дерево красильное, тесаное или молотое, жиры, замазка, кишки животные, кожи и кожевенные обрезки, кора, коренья, кости целые и молотые, лакрица (корень солодковый), масла сгущенные, мыла, меха, овощи свежие, рога и копыта, рыба сушеная, смола, соль, табак листовый свежий и крошенный, фрукты свежие, хмель, шерсть, шкуры, щетина (свиная);

б) один процент — для прочих сухих грузов, подверженных убыли в весе при перевозках.

§ 2. Ограничение ответственности, предусмотренное § 1 настоящей статьи, не применяется, если будет доказано, что убыль в весе, по обстоятельствам дела, не оправдывается теми причинами, которыми об'ясняется нормальная убыль в весе.

§ 3. В тех случаях, когда несколько грузовых мест перевозятся по одной накладной, норма убыли исчисляется отдельно для каждого места, если вес отдельных мест при приеме груза к отправлению указан в накладной или может быть удостоверен каким-либо иным способом.

§ 4. В случае утраты груза, никакого вычета за убыль в весе при вознаграждении не производится.

§ 5. Настоящая статья не касается постановлений, указанных в ст. 28.

Ст. 32.

Размер вознаграждения при повреждении груза.

В случае повреждения груза, железная дорога должна уплатить такую сумму, на которую понизилась стоимость груза, за исключением случая, предусмотренного в ст. 34, без возмещения других убытков, с соблюдением из'ятий, предусмотренных в ст. ст. 35 и 36.

Однако, вознаграждение не должно превышать:

а) если вследствие повреждения обезценена вся отправка, — суммы вознаграждения за полную утрату;

b) если вследствие повреждения обезценена только часть отправки, — суммы вознаграждения как за утрату обезцененной части.

Art. 33.

Kahjutaſu ſuurus wäljaſtamiſe tähtajaſt üleaſtumiſe puhul.

§ 1. Wäljaſtamiſe tähtajaſt üleaſtumiſe puhul peab raudtee, olgugi et korralduſõiguſlik iſik ei tõesta, et ſelle üleaſtumiſe läbi kahju tekkinud, maksma:

1/10 weorahaſt üleaſtumiſel kuni ühes arwatud 1/10 wäljaſtamiſe tähtajaſt;

2/10 weorahaſt üleaſtumiſel enam kui 1/10 kuni ühes arwatud 2/10 wäljaſtamiſe tähtajaſt;

3/10 weorahaſt üleaſtumiſel enam kui 2/10 kuni ühes arwatud 3/10 wäljaſtamiſe tähtajaſt;

4/10 weorahaſt üleaſtumiſel enam kui 3/10 kuni ühes arwatud 4/10 wäljaſtamiſe tähtajaſt;

5/10 weorahaſt üleaſtumiſel enam kui 4/10 wäljaſtamiſe tähtajaſt.

§ 2. Tõeſtatakſe, et üleaſtumiſeſt kahju tekkinud, peab ſelle kahju eeſt taſu maksma kuni weoraha kõrguſeni.

§ 3. Käeſolewa artikli 1. ja 2. §§ ettenähtud kahjutaſuſid ei wõi nõuda kahjutaſu kõrwal kauba täieliku kaotſimineku eeſt.

Oſaliſel kaotſimineku puhul peab ſeda taſu maksma allesjäänud ſaadetuſe oſa eeſt.

Wigaſtuſe puhul makſtakſe ſeda taſu artikkel 32. ettenähtud kahjutaſu kõrwal.

Ст. 33.

Размер вознаграждения за просрочку в доставке.

§ 1. В случае нарушения сроков доставки, если даже лицо имеющее право распоряжения грузом, не докажет убытков, причиненных просрочкой, железная дорога обязана уплатить:

1/10 провозной платы за просрочку, не превышающую 1/10 срока доставки;

2/10 провозной платы за просрочку, превышающую 1/10 часть и не превышающую 2/10 срока доставки;

3/10 провозной платы за просрочку, превышающую 2/10 и не превышающую 3/10 срока доставки;

4/10 провозной платы за просрочку, превышающую 3/10 и не превышающую 4/10 срока доставки;

5/10 провозной платы за просрочку, превышающую 4/10 срока доставки;

§ 2. Если же будет доказано, что вследствие просрочки возникли убытки, то размер подлежащего уплате вознаграждения за убытки не должен превышать полной провозной платы.

§ 3. В случае уплаты вознаграждения за полную утрату груза, вознаграждение, предоусмотренное §§ 1 и 2 настоящей статьи не причитается.

При частичной утрате груза, такое вознаграждение, если просрочка имела место, подлежит уплате за неутраченную часть груза.

При повреждении груза вознаграждение за просрочку, если таковая имела место, прибавляется к вознаграждению, предусмотренному статьей 32.

Art. 34.

Kahjutaſu piiramine erandtariifide juures.

Kui raudtee eri weotingimiſi (eri- wõi erandtariife) wõimaldab, miſ wõrreldes harilikkude tingimiſtega (üldtariifidega) kogu weo eeſt arwatawa weoraha ſuhtes alanduſt ſiſaldawad, wõib tema korralduſõiguſlikule iſikule kaotſimineku, wigaſtuſe wõi wäljaſtamiſe tähtajaſt ülemineku puhul makſtawat kahjutaſu teatawa ülemmääraga piirata.

On ſarnane ülemmäär tariifidega ette nähtud ainult ühe oſa weoteenlatuſe jaoks, wõib raudtee piiratud waſtutuſt kaſutada ainult ſel juhtumiſel,

Ст. 34.

Ограничение размеров вознаграждения при применении условных тарифов.

В тех случаях когда железная дорога предоставляет особые условия перевозки (тарифы специальные или исключительные), заключающиеся в пониженных провозных платежах за все перевозки по сравнению с нормальными условиями (общие тарифы), она имеет право ограничить определенным максимумом высший размер своей ответственности в случаях повреждения, утраты или просрочки. Если такой высший размер ограниченной ответственности

kui kahjutaju põhjendaw asjaolu nimelt sellel teeosal jündinud.

предусмотрен тарифами только на какой-либо части протяжения перевозки, то такое ограничение ответственности дороги наступает лишь в том случае, если обстоятельство, вызвавшее необходимость вознаграждения, имело место на этом именно протяжении.

Art. 35.

Hüwi ülesandmine wäljastamise wastu.

§ 1. Iga saadetuse jaoks wõib üles anda hüwi wäljastamise wastu sisekandmise teel kaubasaatekirja wastawalt art. 6. § 6. pkt. k).

Hüwi summa peab saateriigi waluutas, kuldfrankides wõi ühes teises tariifidega kindlaksmääratud waluutas üles antud olema.

§ 2. Ülesantud summa pealt wõetakse erimaksu 0,025% suuruses iga alustatud 10 kilomeetri eest.

Tariifid wõiwad seda maksu wähendada ja ka alammäära kindlaks määrata.

§ 3. On hüwi wäljastamise wastu üles antud, wõib wäljastamise tähtajast üleastumisel nõuda:

a) kui ei tõestata, et kahju sellest üleastumisest tekkinud, ülesantud summa piirides

$^{2}/_{10}$ weorahast üleastumisel kuni ühes arwatud $^{1}/_{10}$ wäljastamise tähtajast,

$^{4}/_{10}$ weorahast üleastumisel enam kui $^{1}/_{10}$ kuni ühes arwatud $^{2}/_{10}$ wäljastamise tähtajast,

$^{6}/_{10}$ weorahast üleastumisel enam kui $^{2}/_{10}$ kuni ühes arwatud $^{3}/_{10}$ wäljastamise tähtajast,

$^{8}/_{10}$ weorahast üleastumisel enam kui $^{3}/_{10}$ kuni ühes arwatud $^{4}/_{10}$ wäljastamise tähtajast,

terwe weoraha igal üleastumisel enam kui $^{4}/_{10}$ wäljastamise tähtajast.

b) tõestatakse, et kahju sellest üleastumisest tekkinud, — kunni ülesantud summani.

Ст. 35.

Сумма вознаграждения за неисправную доставку груза.

§ 1. По всякой отправке груза может быть об'явлена сумма вознаграждения за неисправную доставку груза путем надписи на накладной, согласно п. К § 6 ст. 6.

Размер суммы вознаграждения должен быть указан в валюте страны отправления, или в золотых франках, или во всякой другой валюте, которая будет предусмотрена тарифами.

§ 2. За об'явление суммы вознаграждения взимается дополнительный сбор в размере 0,025% с об'явленной суммы с каждых начатых 10 километров протяжения.

Тарифами означенная ставка может быть уменьшаема и может быть установлена минимальная ставка.

§ 3. Если при отправлении груза об'явлена сумма вознаграждения, то, в случаях нарушения сроков доставки, может быть пред'явлено требование:

а) если не будет доказано, что убытки произошли вследствие просрочки и в пределах размеров об'явленной суммы вознаграждения:

$^{2}/_{10}$ провозной платы при просрочке, не превышающей $^{1}/_{10}$ срока доставки;

$^{4}/_{10}$ провозной платы — при просрочке более $^{1}/_{10}$, но не превышающей $^{2}/_{10}$ срока доставки;

$^{6}/_{10}$ провозной платы — при просрочке более $^{2}/_{10}$, но не превышающей $^{3}/_{10}$ срока доставки;

$^{8}/_{10}$ провозной платы — при просрочке более $^{3}/_{10}$, но не превышающей $^{4}/_{10}$ срока доставки;

и полная провозная плата за всякую просрочку, превышающую $^{4}/_{10}$ срока доставки;

b) если будет доказано, что убыток произошел вследствие просрочки в доставке груза, то размер вознаграждения за такую может быть доведен до размеров об'явленной суммы вознаграждения.

On ülesantud huwisumma wähem kui art. 33. ettenähtud kahjutasud, wõib neid pkt. a ja b tähendatud ajemel nõuda.

§ 4. Tõestatakse, et kahju kauba täielikust wõi osalisest kaotsiminekust wõi wigastusest tekkinud, milleks huwi ülesandmine sündis, wõib peale art. 29. ja 32. wõi teatud juhtumistel art. 34. ettenähtud kahjutasu weel nõuda kahjutasu kuni ülesantud summani.

Если размер об'явленной суммы вознаграждения ниже размеров вознаграждения, предусмотренного ст. 33, то последнее может быть потребовано вместо уплат, предусмотренных п. п. a и b.

§ 4. Если будет доказано, что убыток произошел вследствие полной или частичной утраты или повреждения груза, сумма вознаграждения за который была об'явлена, то независимо от размеров вознаграждения, предусмотренного ст. ст. 29 и 32 или в соответственных в ст. 34, может быть истребовано дополнительное вознаграждение до размеров заявленной суммы.

Art. 36.

Kahjutasu suurus kuritahtlikkuse wõi suure hooletuse puhul raudtee poolt.

Kõigil juhtumistel, kus täielik wõi osaline kaotsiminek, wigastus wõi wäljastamise tähtajast üleastumine raudtee kuritahtlikkusest wõi suurest hooletusest tekkinud, peab tõestatud kahju eest kahjutasu kuni kahekordse art. 29., 30., 33., 34. ja 35. ettenähtud kahjutasu ülemmäärade suurusseni maksma.

Ст. 36.

Размеры вознаграждения в случаях злого умысла или явного упущения со стороны железной дороги.

Во всех случаях, когда полная или частичная утрата, повреждение или просрочка в доставке груза возникли вследствие злого умысла или явного упущения со стороны железной дороги, лицо, имеющее право распоряжения грузом, может требовать полное вознаграждение за доказанные убытки вплоть до двойных размеров, предусмотренных ст. ст. 29, 32, 33, 34 и 35 соответственно обстоятельствам дела.

Art. 37.

Protsendid kahjutasu summade pealt.

Õigustatud isik wõib kuus protsenti temale ühe kaubasaatekirja järele määratud kahjutasu summa pealt nõuda, kui see 10 fr. üle tõuseb.

Protsendid arwatakse pretensioonide puhul art. 40. ettenähtud päewast wõi kohtuliku nõudmise puhul, nõudmise tõstmise päewast.

Ст. 37.

Проценты на сумму вознаграждения.

Лицо, имеющее право на вознаграждение, может требовать уплаты процентов в размере шести годовых со всей суммы определенного ему вознаграждения по одной накладной, если размер вознаграждения превышает 10 франков.

Эти проценты начисляются по претензиям со дня, указанного в ст. 40, а если предварительной претензии заявлено не было, со дня возбуждения судебного иска.

Art. 38.

Kahjutasu tagasimaks.

Iga õiguseta (ülekohtuselt) wastuwõetud kahjutasu peab tagasi maksma.

Peale selle on raudteel õigus pettuse puhul, waatamata kaelakohtulisele wastutusele wõtmise peale, nõuda õigusetа (ülekohtuselt) wastuwõetud summale wõrdse summa maksmist.

Ст. 38.

Возврат уплаченного вознаграждения.

Недолжно полученное вознаграждение подлежит возвращению.

Сверх того, в случае введения в обман, железная дорога имеет право требовать еще и уплаты ей суммы, равной той, какую она сама недолжно уплатила, независимо от уголовного воздействия.

Art. 39.

Raudtee wastutus teenijate eest.

Raudtee wastutab oma teenijate ja teiste isikute eest, keda tema oma peale wõetud weo teostamiseks kaswitab.

Kui aga raudteeteenijad kellegi huwitatud isiku nõudmisel kaubasaatekirju kokku seawad wõi tõlkeid walmistawad wõi teisi raudtee kohustesse mitte kuuluwaid ülesandeid täidawad, arwatakse nad selle ülesannete-täitjateks, kelle huwides nad tegutsewad.

Ст. 39.

Ответственность железной дороги за действия своих агентов.

Железная дорога ответственна за своих служащих и за других лиц, коим она поручает выполнение принятой ею на себя перевозки.

Однако, если по просьбе заинтересованных лиц, агенты железной дороги составляют накладные, делают переводы или оказывают другие услуги, не входящие в круг обязанностей железной дороги, то таковые агенты рассматриваются как лица, действующие в интересах тех лиц, коим они оказывают эти услуги.

Peatükk II.

Pretensioonid. Kohtulikud nõudmised. Weolepingust tekkiwate kohtulikkude nõudmiste kord. Weolepingust tekkiwate nõudmiste aegumine.

Глава II.

Претензии. Судебные иски. Судопроизводство и порядок пред'явления исков, возникающих из договора перевозки.

Art. 40.

Pretensioonid.

§ 1. Weolepingust põhjenewad pretensioonid peawad kirjalikult art. 42. ligemalt äratähendatud raudteedele sisse antama.

§ 2. Pretensiooniga esinemise õigus on isikutel, kes art. 41. põhjal kohtuliku nõudmisega esinemiseks õigustatud.

§ 3. Esineb pretensiooniga kaubasaatja, peab tema ette panema kaubasaatekirja dublikaadi, esineb sellega aga kaubasaaja — peab tema ette panema kaubasaatekirja, kui see temale wälja antud.

§ 4. Kaubasaatekiri, kaubasaatekirja dublikaat ja teised lisad, mis õigustatud isik oma pretensioonile juurde lisada tahab, peawad algupärandites wõi ärakirjades olema, kusjuures ärakirjad raudtee nõudmisel wastawalt õigeks tunnistatud peawad olema.

Pretensiooni lõpulikult lahendamisel wõib raudtee nõuda kaubasaatekirja, kaubasaatekirja dublikaadi wõi lunamaksu tunnistuse algupärandite ettepanemist, neile lõpuotsuse äratähendamiseks.

Ст. 40.

Претензии.

§ 1. Претензии, основанные на договоре перевозки, должны быть пред'явлены письменно к железной дороге, указанной в ст. 42.

§ 2. Право пред'явления претензии принадлежит тем лицам, которые имеют право судебного иска к железной дороге согласно ст. 41.

§ 3. Когда претензия заявлена отправителем, последний должен представить дубликат накладной. Когда претензия заявлена получателем, последний должен представить накладную, если она ему была выдана.

§ 4. Накладная, дубликат накладной и другие документы, которые лицо, имеющее право на вознаграждение, считает необходимым приложить к заявляемой претензии, должны быть приложены в подлинниках или в копиях, надлежаще засвидетельствованных, если того потребует железная дорога.

Для ликвидации рассматриваемой претензии, железная дорога вправе потребовать представления подлинных накладной, дубликата накладной и свидетельства о наложенном платеже для отметки на них о принятом по претензии решении.

Art. 41.

Isikud, kes õigustatud kohtuliku nõudmisega raudtee vastu esinema.

§ 1. Veolepingu põhjal teostatud maksude tagasimaksu nõudmisega esinemiseks kohtu teel on õigustatud ainult see, kes maksmist teostas.

§ 2. Kohtuliku nõudmisega esinemiseks lunamaksude (art. 19) asjus on õigustatud ainult kaubasaatja.

§ 3. Veolepingul põhjenevate teiste nõudmistega esinemiseks kohtu teel on õigustatud:

kaubasaatja, kuni tema art. 21. järele õigustatud kauba kohta tagantjärel korraldusi tegema;

kaubasaaja silmapilgust, mil kaubasaatekiri temale üle antud sai, või tema oma veolepingul põhjenevad õigused vastavalt art. 16. § 3. maksvaks tegi.

Kaebusega esinemisel peab kaubasaatja esitama kaubasaatekirja dublikaadi. Kui kaubasaatjal võimatu kaubasaatekirja dublikaati esitada, võib tema kohtuliku nõudmisega raudtee vastu ainult kaubasaaja volitusel või siis esineda, kui tema tõestab, et kaubasaaja kaubast ära ütles.

Ст. 41.

Лица, коим принадлежит право иска к железным дорогам.

§ 1. Право иска о возмещении сумм, уплаченных по договору перевозки, принадлежит лишь тому лицу, кто учинил платеж.

§ 2. Право иска, вытекающего из условий наложения на груз платежа, согласно ст. 19, принадлежит только отправителю.

§ 3. Право на пред'явление прочих могущих возникнуть из договора перевозки судебных исков принадлежит:

Отправителю, поскольку он имеет право распоряжения грузом, согласно ст. 21;

получателю — с момента выдачи ему накладной, или если он удостоверил свои права на груз согласно § 3 ст. 16.

Для пред'явления искового требования отправитель должен представить дубликат накладной. При отсутствии такового, отправитель может пред'явить к железной дороге иск не иначе, как если получатель груза его на это уполномочит или если он представит доказательства, что получатель от груза отказался.

Art. 42.

Raudteed, kelle vastu kohtulikkude nõudmistega esinema peab. Kohtule allumus.

§ 1. Kohtulikud nõudmised veolepingu põhjal makstud summade tagasimaksuks võivad ainult selle raudtee vastu esitatud saada, kes nõudmise alla tulevad summad vastu võtnud.

§ 2. Kohtulikud nõudmised lunamaksude (art. 19) asjus võivad ainult saatetee vastu esitatud saada.

§ 3. Teised veolepingust põhjenevad kohtulikud nõudmised võivad esitatud saada ainult saatetee, sihttee või selle raudtee vastu, kelle piirides nõudmist põhjendav asjaolu sündinud.

Kuigi kaup sihtteele jõudnud ei ole, võib siiski selle vastu kohtuliku nõudmisega esineda.

Eeltähendatud raudteede vahel on nõudjal vaba valik; nõudmisega esinemisega kaob valiku õigus.

§ 4. Nõudmisega võib esineda ainult riigi vastavas kohtus, kellele nõudealune raudtee allub, kui seda riikidevahelised kokkulepped või konfessioonid teisiti ei korralda.

Ст. 42.

Железные дороги, к которым могут быть пред'явлены исковые требования. Подсудность.

§ 1. Исковое требование о возврате уплаченных по договору перевозки сумм, может быть пред'явлено только к той железной дороге, которой эти суммы были уплачены.

§ 2. Исковое требование о наложенных платежах, предусмотренных ст. 19, может быть пред'явлено только к дороге-отправительнице.

§ 3. Прочие возникающие из договора перевозки иски могут быть пред'явлены только к дороге отправления, к дороге назначения или к той дороге, по вине которой пред'является иск.

В том случае, когда груз на дорогу назначения не прибыл, иск, тем не менее, может быть пред'явлен к этой последней.

Истец имеет право выбора между означенными железными дорогами; после пред'явления иска это право выбора утрачивается.

§ 4. Иск может быть пред'явлен только в надлежащем суде страны, которой подведомственна дорога-ответчица, если в соглашениях между странами или в концессионных договорах не имеется иных указаний.

Eksploateerib keegi ettewõte mitmeid raudteewõrke iseseiswate walitsustega mitmes riigis, waadeldakse igat raudteewõrku käesolewa paragrahwi mõttes eraldi raudteena.

§ 5. Waastunõudmiste wõi waastulausete teel wõib nõudmisi esitada ka teiste, kui §§ 1., 2. ja 3. ettenähtud raudteede wastu, kui nad samal, waastawas kohtuastmes läbiwaatamisel olewal weolepingul põhjenewad.

§ 6. Käesolewa artikli määrusi ei käsitata raudteede eneste wahelistе tagasinõuete puhul käesolewa jao peatükk III põhjal.

Если какое либо предприятие эксплоатирует самостоятельные железнодорожные сети в разных государствах, то каждая такая сеть рассматривается как самостоятельная железная дорога согласно со смыслом постановления сего параграфа.

§ 5. Иск может быть пред'явлен и к иной железной дороге, кроме перечисленных в §§ 1, 2 и 3, если он является встречным исковым требованием или возражением по основному требованию, вытекающему из того же договора перевозки, рассматриваемому в соответствующей инстанции.

§ 6. Указания настоящего параграфа не применяются к взаимным исковым требованиям железных дорог, каковые взаимоотношения определяются Главой III настоящего Раздела.

Art. 43.

Kauba osalise kaotsimineku wõi wigastuse kindlaksmääramine.

§ 1. Leiab wõi oletab raudtee wõi tõendab õigustatud isik kauba osalist kaotsiminekut wõi wigastust, peab raudtee wiiwitamata, kui wõimalik õigustatud isiku juuresolekul, aktiga kindlaks määrama kauba seisukorra ja kaalu ja kahju suuruse ja tekkimise põhjuse ja aja.

Õigustatud isikule peab tema nõudmise peale akti ärakiri antama.

§ 2. Ei rahulda kokkuseatud akt õigustatud isikut, wõib tema nõuda, et kauba seisukord ja kaal, kui ka kahju põhjused ja suurus wastawalt riigi seadustele ja määrustele, kus wäljastamine siindis, kohtulikult kindlaks määratakse.

Ст. 43.

Определение частичной утраты или повреждения груза.

§ 1. Если железная дорога обнаружила или имела основание предположить или, если то утверждает лицо, имеющее право распоряжения грузом, что груз частично утрачен или поврежден, то железная дорога обязана без замедления и, если возможно, в присутствии лица, имеющего право распоряжения грузом, составить акт с определением состояния и веса груза, и, насколько возможно, размера убытка, причины и времени его возникновения.

Копия этого акта должна быть вручена лицу, имеющему право распоряжения грузом, буде оно о том заявит.

§ 2. Если лицо, имеющее право распоряжения грузом, не согласится с содержанием акта, то оно вправе требовать определения судебным порядком состояния и веса груза, равно как и причин и размеров убытка согласно законам и правилам страны, где груз выдан.

Art. 44.

Weolepingust raudtee wastu järgnewate nõudmiste kustumine.

§ 1. Kauba wastuwõtmisega saaja poolt kustuwad kõik weolepingust raudtee wastu järgnewad nõudmised.

§ 2. Siiski ei kustu:

1. kahjutasunõudmised, kui õigustatud isik tõestab, et kahju raudtee kuritahtlikkusest wõi suurest hooletusest tekitatud;

Ст. 44.

Прекращение права на иск к железной дороге, возникший из договора перевозки.

§ 1. С принятием груза получателем всякие требования к железной дороге по данному договору перевозки погашаются.

§ 2. Право на иск, однако, не погашается:

1) если лицо, имеющее право на вознаграждение, представит доказательства, что убыток произошел от злого умысла или явного упущения со стороны железной дороги;

2. kahjutafunõudmiſed wäljaſtamiſe tähtajaſt üleaſtumiſe päraſt, kui nad ühele art. 42. § 3. äratähendatud raudteele neljateiſtkümne päewa jookſul, waſtuwõtmiſe päew kaaſa arwatud, eſitatakſe;

3. kahjutafunõudmiſed oſaliſe kaotſimineku wõi wigaſtuſe päraſt:

a) kui kaotſiminek wõi wigaſtus enne kauba waſtuwõtmiſt õiguſtatud iſiku poolt waſtawalt art. 43. kindlaks tehtud;

b) kui kindlakſtegemine, mis art. 43. põhjal ſündima oleks pidanud, ainult raudtee ſüü läbi ära jäänud;

4. kahjutafunõudmiſed wäliſpidiſelt äratundmatute kahjude päraſt, mis alles peale waſtuwõtmiſt kindlaks tehtud, kuid ſiiski ainult järgnewatel tingimiſtel:

a) kui raudtee õiguſtatud iſikule kauba ſeiſukorra kindlakſtegemiſt ſihtjaamas ei ole wõimaldanud;

b) kui wiibimata peale kahju leidmiſt ja hiljemalt ſeitſe päewa peale kauba waſtuwõtmiſt kindlakſtegemiſe nõudmine waſtawalt art. 43. eſitatakſe;

c) kui õiguſtatud iſik tõeſtab, et kahju tekkinud weokswõtmiſe ja wäljaſtamiſe aja wahel;

5. nõudmiſed makſtud ſummade tagaſimakſuks wõi lunamakſude aſjus (art. 19).

§ 3. Õiguſtatud iſik wõib kauba waſtuwõtmiſeſt ka peale kaubaſaatekirja waſtuwõtmiſt ja weoraha makſmiſt ſennini hoiduda, kunni tema nõudmiſe kohaſelt tema poolt tõendataw kahju kindlaks määratud ei ole.

Tingiwate märkuſte tegemine kauba waſtuwõtmiſel on mõjuta, kui nad raudtee nõuſolekuta tehtud.

§ 4. Kui kaubaſaatekirjaſ tähendatud mitmeſt kohaſt wäljaſtamiſel mõni ükſik puudub, wõib õiguſtatud iſik art. 16. § 1. ettenähtud kwiitungiſ ära tähendada, et need täpſelt äratähendatud kohad temale wäljaſtatud ei ſaanud.

2) по претензиям за просрочку, когда таковые претензии пред'явлены к одной из ответственных согласно § 3 ст. 42 железных дорог в течение срока, не превышающего 14 дней, не считая дня получения груза;

3) по претензиям за частичную утрату или порчу:

а) если утрата или порча была удостоверена лицом, имеющим право распоряжения грузом, до принятия груза, согласно ст. 43;

b) если это удостоверение, которое должно было последовать в порядке ст. 43, не было осуществлено по вине железной дороги;

4) по претензиям за такие незаметные снаружи недостатки, которые были обнаружены лишь после принятия груза, но только на следующих условиях:

а) если железная дорога не представила возможность лицу, имеющего право распоряжения грузом, на станции назначения удостовериться в состоянии груза;

b) если требование об удостоверении состояния груза в порядке ст. 43 было заявлено немедленно по обнаружении — убытков и не позже семи дней после выдачи груза;

c) если лицо, имеющее право на вознаграждение, докажет, что ущерб произошел в период времени между приемом груза к перевозке и выдачей его;

5) если иск имеет своим предметом возврат уплаченных сумм наложенного платежа, предусмотренного ст. 19.

§ 3. Лицо, имеющее право распоряжения грузом, вправе отказаться от получения груза даже после принятий им накладной и уплаты провозных платежей до тех пор, пока, согласно его требованию не будет удостоверен указываемый им ущерб.

Оговорки, сделанные при принятии груза, значения не имеют, если только железная дорога не из'явила на них согласия.

§ 4. Если при выдаче груза недостает части указанных в накладной грузовых мест, то лицо, имеющее право распоряжения грузом, может указать в расписке, предусмотренной в § 1 ст. 16, что эти точно обозначенные грузовые места ему выданы не были.

Art. 45.

Weolepingul põhjenewate kohtulikkude nõudmiste aegumine.

§ 1. Weolepingul põhjenewad kohtulikud nõudmised aegunwad ühe aastaga, kui wõlgnew summa juba ennem tunnustamisega, tasumisega wõi kohtu otsusega kindlaks määratud ei ole.

Siiski tunnustatakse aegumist kolme aastaga:

a) kaubasaatja nõudmiste puhul raudtee poolt kaubasaajalt sissenõutud lunamaksu wäljamaksu asjus;

b) nõudmiste puhul kuritahtlikkusest wõi suurest hooletusest süünitatud kahjude asjus;

c) nõudmiste puhul art. 38. nimetatud petuste juhtumiste asjus.

§ 2. Aegumine algab:

a) kahjutasunõudmistel osalise kaotsimineku, wigastuse wõi wäljastamise tähtajast üleastumise päraft
wäljastamise päewaga;

b) kahjutasunõudmistel täieliku kaotsimineku päraft
wäljastamise tähtaja möödumise päewaga;

c) nõudmistel weo-, lisa- wõi juurdemaksude maksmise wõi tagasimaksmise päraft wõi mitteõigelt tariifi käsitamise wõi arwestamise wigade päraft
maksmise päewaga wõi, kui maksmine aset leidnud ei ole, päewaga, millel maksmine jündima oleks pidanud;

d) nõudmistel lunamaksude päraft (art. 19)
90 päewaga wäljastamise tähtaja möödumisest;

e) nõudmistel tolliameti poolt nõutawate lisamaksude maksmise päraft
tolliameti poolt nõudmisega esinemise päewaga.

Aegumise algpäewa aegumise ajasse ei arwata.

§ 3. Kui õigustatud isik kirjaliku pretensiooni wastawalt art. 40. raudteele sisse andnud, peatub aegumise edenemine. Aegumise edenemine algab jälle selle päewaga, millal raudtee pretensiooni kirjalikult tagasi lükanud ja pretensioonile juurdepandud lisad tagasi andnud. Pretensiooni sisse-

Ст. 45.

Исковая давность по договору перевозки.

§ 1. Право на иск по договору перевозки погашается годовою давностью, если вознаграждение не было прежде определено признанием, полюбовной сделкой или судебным решением.

Однако, устанавливается трехгодичная давность:

а) по искам отправителя о возврате наложенного платежа, взысканного железною дорогою от получателя;

b) по искам об убытках, возникших вследствие злого умысла или явного упущения;

c) по искам, возникшим вследствие злоупотребления, упоминаемого в ст. 38.

§ 2. Начало течения срока давности исчисляется:

а) для требований о вознаграждении за частичную утрату, повреждение или просрочку в доставке — со дня выдачи груза;

b) для требований о вознаграждении за полную утрату — со дня истечения срока доставки;

c) для требований об уплате или возврате платежей, дополнительных сборов или добавочных плат или для требований об исправлении тарифных расчетов вследствие неправильного применения тарифов или ошибки в подсчете — со дня уплаты тарифов, дополнительных сборов или добавочных плат, или если платеж учинен не был — со дня сдачи груза к перевозке;

d) для требований, относящихся к наложенным платежам, предусмотренных ст. 19, — с 90-го дня по истечении срока доставки;

e) для требований, заявленных таможней, о дополнительных платежах — со дня пред'явления таможней этого требования.

Начальный день давностного срока в этот последний не включается.

§ 3. Пред'явление предварительной претензии железной дороге, согласно ст. 40, приостанавливает течение давностного срока. Течение этого давностного срока возобновляется с того дня, когда железная дорога письменно отклонила претензию и возвратила

andmise või tagasilükkamise ja lisade tagasiandmise tõestamine on selle kohus, kes nende asjaolude peale põhjendab.

Edaspidised pretensioonid aegumist ei peata.

§ 4. Rahvusvahelise eelolevatest määrustest on aegumise peatamise ja katkestamise kohta maksvad selle riigi seadused ja määrused, kus nõudmisega esinetud.

приложенные к заявлению о претензиях документы. Представление доказательств о заявленной претензии или об ответе, а также о возвращении документов возлагается на сторону, ссылающуюся на эти обстоятельства.

Позднейшие требования не прерывают течения давностного срока.

§ 4. При сохранении действия приведенных выше постановлений, приостановки и перерыв течения давностного срока регулируются законами и правилами той страны, где иск пред'явлен.

Art. 46.

Kustunud või aegunud nõudmiste esitamise mittelubatavus.

Nõudmised, mis vastavalt artiklitele 44. ja 45. kustunud või aegunud, ei või ka vastunõudmiste või vastulausete näol esitatud saada.

Ст. 46.

Недопустимость пред'явления исков по требованиям прекращенным или погашенным давностью.

Требования, прекращенные или погашенные давностью, в силу постановлений ст. ст. 44 и 45, не могут быть пред'являемы вновь ни ввиде встречных исков, ни ввиде возражений.

Peatükk III.

Raudteede enestevahelised arvete õiendamised ja tagasinõuded.

Глава III.

Правила расчетов. Обратные требования железных дорог между собою.

Art. 47.

Arvete õiendamine raudteede vahel.

§ 1. Iga raudtee, kes kauba veokswõtmisel või väljastamisel veoraha või veolepingust tekkivad teised maksud sisse nõudis, on kohustatud teistele veost osavõtnud raudteedele neile kuuluvaid veoraha ja teiste maksude osasid välja maksma.

§ 2. Kauba üleandmine ühelt raudteelt järgnevale õigustab esimest panna kohe viimase arvele veoraha ja teisi makse, niiwõrd, kui neid üleandmise ajal kaubasaatekiri sisaldab, tingimisega, et lõpulik arvete-õiendamine vastavalt käesoleva artikli § 1. järgnema saab.

§ 3. Saatetee, olles õigustatud nõudma kaubasaatjalt, vastutab veoraha ja teiste maksude eest, mis tema sisse nõudnud ei ole, ehkki kaubasaatja neid vastavalt kaubasaatekirjale oma kanda wõttis.

Ст. 47.

Правила расчетов между железными дорогами.

§ 1. Каждая железная дорога, взыскав при отправлении или при выдаче груза, провозную плату и прочие обусловленные договором перевозки платежи, обязана уплатить заинтересованным железным дорогам причитающиеся им доли провозных и других платежей.

§ 2. Передача грузов одной железной дорогой последующей железной дороге дает первой право немедленно поставить ей в счет провозные и другие платежи, причитающиеся по грузу в момент передачи, согласно накладной, под условием произвести окончательный расчет в порядке § 1 настоящей статьи.

§ 3. Дорога отправительница, сохраняя все права в отношении отправителя, является ответственной за провозные и другие платежи, которые дорогой не взысканы, но уплата которых, согласно накладной, была принята отправителем на себя.

§ 4. Wäljastab sihttee kauba sellel lasuwate weorahа ja teiste maksude sisse nõudmata, on tema wastutaw nende maksude maksmise eest; olles õigustatud neid nõudma kaubasaajalt.

§ 4. Если дорога назначения выдаст груз без взыскания провозных и других платежей, которые на грузе лежали, то она ответственна по уплате таковых платежей, с сохранением своих прав в отношении получателя.

Art. 48.

Tagasinõuded kahjutasude puhul täieliku või osalise kaotsimineku või wigastuste eest.

§ 1. On keegi raudteedest käesolewa määruse põhjal kahjutasu maksnud kauba täieliku või osalise kaotsimineku või wigastuse eest, siis on temal tagasinõude õigus teiste weost osawõtnud raudteede wastu järgnewatel alustel:

a) raudtee, kelle süü läbi kahju tekkinud, wastutab ka ainuüksi selle eest;

b) on kahju tekkimises mitu raudteed süüdi, wastutab igaüks neist tema süü läbi tekkinud kahju eest. Ei ole asjaolude tõttu sarnane wahetegemine wõimalik, määratakse nende osad kahjutasus pkt. c alusel kindlaks;

c) kui kindlaks ei saa teha, et kahju ühe wõi mitme raudtee süü läbi tekkinud, wastutawad kõik weost osawõtnud raudteed, wälja arwatud need, kes tõestada suudawad, et kahju nende liinidel tekkinud ei ole; jaotus sünnib tariifkilomeetrite wahekorrale wastawalt.

§ 2. Ühe raudtee maksujõuetuse puhul jagatakse tema peale langew ja tema poolt maksmata jäetud osa teiste weost osawõtnud raudteede wahel wastawalt tariifkilomeetrite wahekorrale ära.

Ст. 48.

Обратные требования при возмещении полной или частичной утраты повреждения груза.

§ 1. Железная дорога, уплатившая в силу постановлений настоящего Положения, за полную или частичную утрату или повреждение груза, имеет право обратного требования (регресса) к другим участвовавшим в перевозке железным дорогам, на следующих основаниях:

a) если ушерб произошел по вине какой либо одной железной дороги, то ответственность падает исключительно на ту железную дорогу, по вине которой произошел ущерб;

b) если ущерб произошел по вине нескольких желе ных дорог, то каждая из них ответственна за вред, ею причиненный. Если установление раздельной ответственности окажется по обстоятельствам дела невозможным, то вознаграждение распределяется между виновными железными дорогами, на основаниях, изложенных в п. c;

c) если не может быть доказано, что ущерб произошел по вине одной или нескольких железных дорог, то ответственность распределяется между всеми участвовавшими в перевозке дорогами, за исключением тех железных дорог, которые докажут, что ущерб причинен был не на их линиях. Распределение производится пропорционально тарифным расстояниям пути следования груза.

§ 2. В случае несостоятельности одной из дорог, падающая на нее и ею неуплоченная доля распределяется между остальными участвовавшими в перевозке дорогами пропорционально тарифным расстояниям пути следования груза.

Art. 49.

Tagasinõuded kahjutasude puhul wäljastamise tähtajast ülеastumise eest.

§ 1. Artikkel 48. eeskirju käsitatakse ka kahjutasu maksmistel wäljastamise tähtajast ülеastumise eest. On ülеastumine wälja kutsutud korratusest, mis mitme raudtee piires kindlaks

Ст. 49.

Обратные требования по вознаграждению за просрочку в доставке.

§ 1. Изложенные в ст. 48 правила применяются также и к случаям уплаты вознаграждения за просрочку в доставке груза. Если просрочка произошла вследствие доказанной

tehtud, jagatakse kahjutasu nende raudteede vahel vastavalt nende liinidel ettetulnud hilinemise aja vahekorrale ära.

§ 2. Käesoleva määruse artiklel 11. kindlaksmääratud väljastamise tähtajad jagatakse veost osavõtjate raudteede vahel järgmiselt:

1. kahe naabertee ühenduses:

a) ärasaatmise tähtaeg jagatakse pooleks;

b) veotähtaeg jagatakse vastavalt iga raudtee tariifikilomeetrite vahekorrale;

2. kolme ja enama raudteede ühenduses:

a) ärasaatmise tähtajast saavad saate- ja sihttee kumbki 12 tundi väikekiiruse kaupade jaoks ja 6 tundi suurekiiruse kaupade jaoks;

b) järeljääk ärasaatmise tähtajast ja kolmandik veotähtajast jagatakse kõikide veost osavõtjate raudteede vahel ühetaoliselt ära;

c) järeljääv kaks kolmandikku veotähtajast jagatakse veost osavõtjate raudteede vahel vastavalt veotee tariifikilomeetrite vahekorrale.

§ 3. Lisatähtajad kasutab see tee, kellel nad ette nähtud.

§ 4. Aeg kauba vastuvõtmisest kuni väljastamise tähtaja algusseni langeb saatetee kasuks.

§ 5. Eeltähendatud jaotust käsitatakse ainult siis, kui kogu väljastamise tähtajast üle mindud.

неисправности нескольких железных дорог, то вознаграждение распределяется между этими железными дорогами пропорционально длительности просрочки, допущенной на каждой из дорог.

§ 2. Сроки доставки, указанные в ст. 11 настоящего Положения, распределяются между различными участвовавшими в перевозке железными дорогами следующим порядком:

1) В сообщении между двумя соседними дорогами:

a) срок на отправление делится поровну;

b) срок на следование распределяется пропорционально тарифным расстояниям пути следования груза по каждой из железных дорог;

2) В сообщении между тремя и более железными дорогами;

a) из общего срока на отправление выделяется в пользу дороги отправления и в пользу дороги назначения по 12 часов для грузов малой скорости и по 6 часов — для грузов большой скорости;

b) остальные части срока на отправление и треть срока на следование делятся на равные части между дорогами, участницами в перевозке;

c) остальные две трети срока на следование груза делятся пропорционально тарифным расстояниям пути следования груза по каждой из дорог-участниц в перевозке.

§ 3. Дополнительные сроки прибавляются той из дорог, на которой таковые установлены.

§ 4. Промежуток времени с момента сдачи груза до начального момента течения срока на доставку присчитывается дороге-отправительнице.

§ 5. Изложенное распределение применяется лишь в том случае, когда общий срок доставки был нарушен.

Art. 50.

Tagasinõudmiste kord.

§ 1. Üksk raudtee, kellel art. 48. või 49. põhjal tagasinõue esitatud, ei ole õiguštatud tagasinõudja raudtee poolt makstud summade seadusliku vastu vaidlema, kui kahjutasu on kohtu poolt välja mõistetud ja kui kohtulikust

Ст. 50.

Порядок обратных требований.

§ 1. Железная дорога, к которой пред'явлено предусмотренное выше ст. ст. 48 и 49 обратное требование, не вправе оспаривать правильность уплаты дорогой, пред'являющей обратное требование, если вознаграждение

nõudmise asjast teade wastawalt saadetud ja temal wõimalus oli asjasse astuda. Allusnõudmist läbiwaataw kohus määrab asjaolude kohaselt tähtajad nõudeasjast teatamiseks ja asjasse astumiseks.

§ 2. Tagasinõudew raudtee peab oma nõudmisega kõikide asjaosaliste raudteede wastu, kellega tema kokkuleppele jõudnud ei ole, ühel ajal ja ühes kohtus esinema, wastasel korral tagasinõude õigust nõudmiset wäljajäänud raudteede wastu kaotades.

§ 3. Sarnastel juhtumistel teeb kohus ühe üldotsuse kõigi tagasinõuete kohta.

§ 4. Nõudealustel raudteedel edasiminewat tagasinõude õigust ei ole.

§ 5. Tagasinõude — ja kahjutasu nõudmiste ühendamine ei ole lubatud.

было определено судебным порядком и если она была надлежаще уведомлена о судебном вызове и имела возможность вступить в дело. Суд рассматривающий главный иск, сообразно с обстоятельствами дела устанавливает сроки, необходимые для уведомления и вступления в дело.

§ 2. Железная дорога, желающая воспользоваться правом обратного требования, обязана пред'явить свой иск одновременно в одном и том же суде ко всем участвовавшим в перевозке железным дорогам, с коими она не заключила полюбовной сделки, под страхом потери права обратного требования к железным дорогам, к коим иск ею пред'явлен не был.

§ 3. Суд постановляет по таким искам одно общее решение.

§ 4. Железные дороги, коим иск пред'явлен, не имеют права дальнейшего обратного требования.

§ 5. Не дозволяется соединять производство по обратному требованию с производством по основному иску о вознаграждении.

Art. 51.

Allumus tagasinõuete asjus.

§ 1. Tagasinõuded allumad ainuüksi tagasinõudealuse raudtee asukoha kohtuasutustele.

§ 2. Esinetakse tagasinõudega mitme raudtee wastu, on tagasinõudjal raudteel waba walik § 1. tähendatud kohtuasutuste wahel.

Ст. 51.

Подсудность обратных требований.

§ 1. Иски по обратному требованию подлежат ведению исключительно того судебного установления, в районе которого находится местопребывание железной дороги, к которой пред'явлено обратное требование.

§ 2. Если иск подлежит пред'явлению к нескольким железным дорогам, то дорогаистица вправе избрать между надлежащими судебными установлениями на основании предыдущего параграфа, любое из них, которому иск подсуден.

Art. 52.

Erikokkulepped tagasinõuete kohta.

Raudteedel on õigus tagasinõuete kohta ette wõi iga üksiku juhtumise kohta erikokkuleppeid sõlmida.

Ст. 52.

Особые соглашения по обратным требованиям.

За железными дорогами сохраняется право входить между собою либо заранее, либо в каждом отдельном случае в особые между собою соглашения относительно обратных требований.

Jagu IV.

Mitmesuguſed eeſkirjad.

Art. 53.

Siſemiſte ſeaduſte käſitamine.

Eeſkirjade puudumiſel käesolewas määruſes käſitatakſe iga riigi ſiſeliikumiſe kohta makſwaid ſeaduſi ja määruſi.

Раздел IV.

Разные распоряжения.

Ст. 53.

Применение внутренних законов.

При отсутствии указаний в настоящем положении, применяются внутренние законы и правила, существующие в каждой из стран в отношении перевозок.

Art. 54.

Üldeeskirjad kohtupidamiſeks.

Kõik käesolewa määruſe põhjal toimetatud weoduſt tekkiwad nõudmiſed alluwad wastawale kohtupidamiſe korrale niiwõrd, kuiwõrd nende kohta käesolewa määruſega teiſt korda ette nähtud ei ole.

Ст. 54.

Общие правила по судопроизводству.

Все иски, возникшие по перевозкам на основании настоящего положения, подчиняются правилам судопроизводства соответственных судебных установлений, поскольку настоящим положением не предусмотрен иной порядок.

Art. 55.

Otſuste täideſaatmine. Waranduste aresti alla panemine ja kindlustuſed.

§ 1. Käesolewa määruſe aluſel wastawate kohtuaſutuste poolt poolte oſawõttel wõi tagaſelja tehtud ja otſuſetegewale kohtuaſutuſele makſwate ſeaduſte põhjal ſeaduſlikkuſe jõuſſe astunud otſuſed wiiakſe täide kõikides konwentſioonile allakirjutanud riikides, riigis makſwate ſeaduſtega ettekirjutatud tingimiſte ja wormaalſuſte täitmiſel. Aſja ſiſuline läbiwaatamine ei ole lubatud.

Üksnes eeltäitmiſele lubatud otſuste, kui ka jarnaſte kohta, millega nõudjale nõudmiſe tagaſiliikkamiſe järeldusel peale kohtukulude weel teiſte kulude kandmine peale pannakſe, ei ole käesolew eeskiri makſew.

§ 2. Rahwuswaheliſeſt weoſt tekkinud ühe riigi raudtee nõudmiſed teiſe riigi raudtee wastu, wõiwad ainult nõudja raudtee riigi kohtu otſuſe põhjal areſtiga kindlustatud ſaada.

Ст. 55.

Исполнение судебных решений, аресты на имущество, залоги.

§ 1. Судебные решения, постановленные на основании правил настоящего положения подлежащим судебным установлением в порядке состязательного судопроизводства или заочно, по вступлении в законную силу на основании правил, применяемых этим подлежащим судебным установлением, исполняются каждым из договаривающихся государств немедленно по исполнении формальностей, установленных в государстве, где решение приводится в исполнение. Проверка существа дела не допускается.

Правило это не применяется к решениям, которые подлежат лишь предварительному исполнению, а также и к тем, которыми присуждается с истца вследствие отказа ему в иске, вознаграждение за убытки и, сверх того, судебные издержки.

§ 2. Суммы, причитающиеся в связи с международной перевозкой одной железной дороге от железной дороги другого государства могут быть подвергнуты аресту лишь на основании решения суда того государства, которому принадлежит дорога, в пользу которой эти суммы причитаются.

§ 3. Raudtee liikuwat koosseisu ühes selle juurde kuuluwate igasuguste liikuwate osadega ei wõi teise riigi maa-alal aresti alla muidu panna, kui ainult omanik-raudtee riigi kohtu otsuse põhjal.

§ 4. Rahwuswahelisest weolepingust tekkinud nõudmiste puhul kohtukulude kindlustamist ei wõi nõuda.

§ 3. Подвижной состав железной дороги, равно как и движимое имущество всякого рода, ей принадлежащее и относящееся к подвижному составу, не может подлежать аресту вне территории страны собственницы дороги иначе как по судебному решению той страны, которой подведомственна данная дорога.

§ 4. Обезпечение уплаты судебных издержек по судебным искам, вытекающим из международного договора перевозки, требованию не подлежит.

Art. 56.

Maksuüksus. Wäliswaluutade ümberarwamise- ja wastuwõttekursid.

§ 1. Käesolewas määruses wõi tema lisades frankides äratähendatud summad on arwatud kuldfrankides, mis wõrduwad Ameerika Ühendatud riikide kulddollarile, kui 1:5,18.

§ 2. Raudtee on kohustatud wäliswaluutades wäljendatud weoraha, lunamaksu, lisa- wõi teisi makse, mis sisewaluutas õiendatakse, ümberarwatult teatawaks tegema kuulutustega kassade juures wõi muul tarwitusel olewal teel.

§ 3. Samuti peab wäliswaluutat maksudeks wastuwõtja raudtee wäliswaluutade wastuwõttekursid teatawaks tegema.

Riias, kahekümneühekssandal oktoobril, tuhat ühekssada kahekümnewiiendal aastal.

Ст. 56.

Платежная единица. Обменный курс и прием иностранной валюты.

§ 1. Суммы, обозначенные в франках в настоящем положении и приложениях к нему, подразумеваются в золотых франках, относящихся к золотому доллару Сев. Амер. Соед. Штатов, как 1:5,18.

§ 2. Железная дорога обязана обовещать путем выставления у касс об'явлений или другим принятым порядком о курсе, по которому она производит расчеты по провозным платежам, по наложенным платежам, по дополнительным и другим сборам, выраженным в иностранной валюте с переводом на валюту данной страны (расчетный курс).

§ 3. Равным образом, железная дорога, принимающая платежи в иностранной валюте, обязана об'являть курс, по которому она эту валюту принимает (курс приема).

Рига, двадцать девятого октября тысяча девятьсот двадцать пятого года.

A. Черных.
Jul. Seljamaa.
H. Celmins.
J. Pauluks.

A. Черных.
Jul. Seljamaa.
H. Celmins.
J. Pauluks.

Lisa II.
(Art. 6., § 6. juurde.)

Rahwuswaheline raudtee wedu.

Kaubasaatekiri.

(Worm I.) Wäikekiiruse. (Walgel paberil.)
(Worm II.) Suurekiiruse. (Walgel paberil, wähemalt 1 sentim. lauste punaste ribadega ülemisel ja alumisel äärtel, nii esikui ka tagaküljel.)

(2)
Hra .....

Teie saate allnimetatud kaubad rahwuswaheliste raudteede kaubaweokonwentsiooni, kui ka raudteede ja raudteede gruppide määruste ja tariifide tingimistel, milliseid selle saadetuse kohta käsitatakse.

(2) Siia kantakse kaubasaaja nimi ja aadress (linn, jaam, tänaw, maja nr.) ja tähendus, kas kaup wäljastatakse sihtjaamas wõi toimetatakse koju.

Raudtee kontrolltempel			
	Wagun		
	Liik ja nr. (I)	Tee firmani (I)	Kandejõud ja põrandapind
Teekirja nr.			

I) Täidetakse kaubasaatja poolt, kui tema wagunite laadimist toimetab.

Saatetee

Sihttee

Sihtjaam

Märgid ja numbrid	Arw	Pakkimise wiis	Kauba nimetus	Tegelik kaal brutto klgr.	Ümmardatud kaal weoraha wäljaarwamiseks klgr.	Teated tolli-, aktsiisi-, maksude-, politsei- ja teiste administratiiwasjutuste wormitäitmiste kohta. Lisade loetlus. Tolliplommide kirjeldus ja arw. Woliniku äratähendamine. Teised seadustega ja määrustega ettenähtud teated.	Käsitatawad tariifid ja teesihitus

Saatejaama tempel

Kaaluja tempel

Sihtjaama tempel

Kaubasaatja poolt oma kanda wõetud maksud (Frankatuur) .....

Huwi ülesanne wäljastamise wastu .... } sõnades .....
Awansid .... } sõnades .....
Lunamaks ... } sõnades .....

Awansside ükfikasjaline loetlus .....

..... 19 a.

Kaubasaatja allkiri ja aadress:

Контрольный штемпель жел. дор.			
	Вагон		
Род и № (1)	Наименование собственника (1)	Подъемная сила поверхность пола	
№ дорожной ведомости:			

1) Заполняется отправителем, если он производит нагрузку вагонов.

Международная железнодорожная перевозка.

Накладная.

(Форма I.) Малой скорости. (На белой бумаге.)

(Форма II.) Большой скорости. (На белой бумаге с красными шириною не менее 1 см. полосами по верхнему и нижнему краям, как на лицевой, так и на обратной стороне.)

(2) Г-ну .....

Вы получаете нижеименованные грузы на условиях Международной конвенции о перевозке грузов по железным дорогам, а равно постановлений и тарифов железных дорог и железнодорожных групп, которые применяются к данной отправке.

(2) Здесь вносится фамилия и адрес получателя (город, станция, улица, № дома и страна), указания, выдается ли груз на станции назначения, или доставляется на дом.

Приложение II.
(К § 6 ст. 6.)

Дорога отправления .....

Дорога назначения .....

Станция назначения .....

Знаки и номера	Количество	Род упаковки	Наименование груза	Действительный вес брутто кгр.	Округленный вес для исчисления провозной платы кгр	Заявление на случай предстоящего исполнения таможенных, акцизных, налоговых, полицейских и других административных обрядностей. Указание приложений. Описание и количество таможенных пломб. Указание уполномоченного. Другие предусмотренные в законах и правилах заявления	Обозначение подлежащих применению тарифов и указание пути следования

Указание принятых отправителем на себя платежей (Франкатура) .....

Вознаграждение за неисправную доставку груза .....

Издержки дороги до отправления .....

Наложенный платеж . . . . . .

Подробное обозначение издержек дороги . . ..

Штемпель станции отправления

Штемпель весовщика

Штемпель станции назначения

..... го ..... 19 ... г.

Подпись и адрес отправителя:

Kaubasaatja poolt maksta	Maksude üksikasjaline loetlus	Tariifi määr	Kaubasaajalt sisse nõuda	Kaubasaatja poolt maksta	Maksude üksikasjaline loetlus	Tariifi määr	Kaubasaajalt sisse nõuda	Üleandejaamade templid.
	Awans				Ülekanne:			
	Lunamaks							
	Kommisjonitasu lunamaksu eest							
	Weoraha kuni							
	Maks huwi üleandmise eest wäljastamise wastu							
	Ülekanne:							

Подлежит уплате отправителем	Подробный перечень сборов	Ставка со 100 кгр.	Подлежит взысканию с получателя	Подлежит уплате отправителем	Подробный перечень сборов	Ставка	Надлежит взысканию с получателя	Штемпель передаточных станций
	Издержки до отправления							
	Наложенный платеж							
	Комиссия за наложение платежа							
	Провозная плата до							
	Дополнительный сбор заявленной суммы вознаграждения в случае неисправной доставки груза							
	Перенос							

Raudtee kontrolltempel

Wagun		
Liik ja nr. (I)	Tee firmani (I)	Kandejõud ja põrandapind
Teekirja nr.		

I) Täidetakse kaubasaatja poolt, kui tema wagunite laadimist toimetab.

Rahwuswaheline raudtee wedu.

Kaubasaatekirja dublikaat.

(Worm I.) Wäikekiiruse. (Walgel paberil.)
(Worm II.) Suurekiiruse. (Walgel paberil, wähemalt 1 sentim. laiuste punaste ribadega ülemisel ja alumisel äärtel, nii esikui ka tagaküljel.)

(2)
H-ra .....

Teie saate allnimetatud kaubad rahwuswaheliste raudteede kaubaweokonwentsiooni, kui ka raudteede ja raudteede gruppide määruste ja tariifide tingimistel, milliseid selle saadetuse kohta käsitatakse.

(2) Siia kantakse kaubasaaja nimi ja aadress (linn, jaam, tänaw, maja nr.) ja tähendus, kas kaup wäljastatakse sihtjaamas wõi toimetatakse koju.

Lisa II.
(Art. 6., § 6. juurde.)

Saatetee

Sihttee

Sihtjaam

Märgid ja numbrid	Arw	Pakkimise wiis	Kauba nimetus	Tegelik kaal brutto klgr.	Ümmardatud kaal weoraha wäljaarwamiseks klgr.	Teated tolli-, aktsiisi-, maksude-, politsei- ja teiste administratiiwasutuste wormitäitmiste kohta. Lisade loetlus. Tolliplommide kirjeldus ja arw. Woliniku äratähendamine. Teised seadustega ja määrustega ettenähtud teated.	Käsitatawad tariifid ja teesihitus

Kaubasaatja poolt oma kanda wõetud maksud (Frankatuur) .....

Huwi ülesanne wäljastamise wastu .... } sõnades .....
Awansid .... } sõnades .....
Lunamaks ... } sõnades .....
Awansside ükfikasjaline loetlus .....

Saatejaama tempel

Kaaluja tempel

Sihtjaama tempel

..... 19 a.
Kaubasaatja allkiri ja aadress:

Приложение II.
(К § 6 ст. 6.)

Международная железнодорожная перевозка.

Дубликат накладной.

(Форма I.) Малой скорости. (На белой бумаге.)
(Форма II.) Большой скорости. (На белой бумаге с красными шириною не менее 1 см. полосами по верхнему и нижнему краям, как на лицевой, так и на обратной стороне.)

Контрольный штемпель жел. дор.			
	Вагон		
Род и № (1)	Наименование собственника (1)	Подъемная сила поверхность пола	
№ дорожной ведомости:			

(1) Заполняется отправителем, если он производит нагрузку вагонов

(2)
Г-ну .....

Вы получаете нижепоименованные грузы на условиях Международной конвенции о перевозке грузов по железным дорогам, а равно постановлений и тарифов железных дорог и железнодорожных групп, которые применяются к данной отправке.

(2) Здесь вносится фамилия и адрес получателя (город, станция, улица, № дома и страна), указания, выдается ли груз на станции назначения, или доставляется на дом.

Дорога отправления

Дорога назначения

Станция назначения

Знаки и номера	Количество	Род упаковки	Наименование груза	Действительный вес брутто кгр.	Округленный вес для исчисления провозной платы кгр.	Заявление на случай предстоящего исполнения таможенных, акцизных, налоговых, полицейских и других административных обрядностей. Указание приложений. Описание и количество таможенных пломб. Указание уполномоченного. Другие предусмотренные в законах и правилах заявления	Обозначение подлежащих применению тарифов и указание пути следования

Указание принятых отправителем на себя платежей (Франкатура)

Вознаграждение за неисправную доставку грузов
Издержки дороги до отправления
Наложенный платеж . . . . .
Подробное обозначение издержек дороги . .

Штемпель станции отправления | Штемпель весовщика | Штемпель станции назначения

.....го ..... 19..... г.

Подпись и адрес отправителя:

Kaubasaatja poolt maksta	Maksude ükskikasjaline loetlus	Tariifi määr	Kaubasaajalt sisse nõuda	Kaubasaatja poolt maksta	Maksude ükskikasjaline loetlus	Tariifi määr	Kaubasaajalt sisse nõuda	Üleandejaamade templid.
	Awans				Ülekanne:			
	Lunamaks							
	Kommisjonitasu lunamaksu eest							
	Weoraha kuni							
	Maks huwi üleandmise eest wäljastamise wastu							

Подлежит уплате отправителем	Подробный перечень сборов	Ставка со 100 кгр.	Подлежит взысканию с получателя	Подлежит уплате отправителем	Подробный перечень сборов	Ставка	Надлежит взысканию с получателя	Штемпель передаточных станций
	Издержки до отправления							
	Наложенный платеж							
	Комиссия за наложение платежа							
	Провозная плата до							
	Дополнительный сбор заявленной суммы вознаграждения в случае неисправной доставки груза							
	Перенос							

Pakingu puudumine või puudulikkus.

Üldteadaanne.

..... raudtee ..... jaam

wõtab tänasest päewast minu nõudmisel alltähendatud kaupe, mis minu poolt weoks antakse:

.....

.....

.....

Käesolewaga tunnistan, et need kaubad, kui nad kaubasaatekirjaga saadetakse, mis tähendust selle üldteadaande peale sisaldab,

pakinguta,*)

allkirjeldatud puuduliku pakinguga weoks antud:*)

.....

.....

.....

.....

..... 19 ..... a.

(allkiri).

*) Mitte tarwilik läbi kriipsutada.

Отсутствие или неудовлетворительность упаковки.

Общее заявление.

Станция ..... железной дороги принимает к перевозке по моему требованию с сегодняшнего дня нижеуказанные, сдаваемые мною к перевозке грузы:

.....

.....

.....

Настоящим я признаю, что эти грузы, если они сопровождаются накладною, которая содержит указание на это общее заявление, сдаются неупакованными*), в нижеописанной неудовлетворительной упаковке*) .....

.....

.....

.....

.....

..... го ..... 19 .. г

(Подпись.)

*) Ненужное зачеркивается.

Raudtee

Nr. .....

Saatejaam .....
Kaubasaatja .....

Lisa IV.
(Artikkel 17, § 3.)
Rahwuswaheline ühendus

..... kiirus

Sihtjaam .....
Kaubasaaja .....

—

Alljärgnewalt tähendatud saadetus tuleb kaubasaajale wäljastada, franko*)
kuid sisse nõudes lunamaksu
(sõnades)

Käesolew frankatuur-arwe alltähendatud jaama tagasi saata tõendawa dokumendina arwete õiendamisel kaubasaatjaga.
Kaubasaatja poolt makstud:
(sõnades)

Huwi summa wäljastamise wastu
(sõnades)

..... 19 .... a.
(kuupäew)

Jaamaülem:

Kuupäew	Saadetus: Number: Teekirja	Number: Kaubasaatekirja	Jaamas	Jaama

Aadress wõi märgid ja numbrid	Arw	Paking	Sisu	Kaal kg.
	Kohtade			

Arwestus

Ükshikasjaline loetlus	Summa

Summa, mis kaubasaatja tasuma peab .....
(Waata tagakülg)

*) Täpselt frankatuuri wiis üles anda. See peab käesolewa määruse art. 17. § 1. lubatud frankeerimise wiisile wastama, see on a) „Franko", b) „Franko wedu ..... (täpne maksu wõi maksude ülesandmine, mis kaubasaatja maksta tahab)", c) „Franko ühes arwatud kõik maksud", d) „Franko ..... (täpne maksu wõi maksude ülesandmine, mis tema oma kanda wõtab)", e) „Franko kuni ..... (piir wõi piirijaam) wõi franko kuni .....".

Приложение IV.
(К § 3, ст. 17.)
Международное сообщение

..... железная дорога

.....

№ .....

.....

Франкатурная запись.

..... скорость

—

Станция отправления .....

Отправитель .....

Станция назначения .....

Получатель .....

Далее указанный груз подлежит выдаче получателю франко*)

.....

однако со взысканием наложенного платежа в сумме

(прописью)

Настоящая франкатурная запись возвращается на нижеуказанную станцию, где служит оправдательным документом для расчета с отправителем.

Отправителем внесено в счет причитающейся суммы:

(прописью)

Размер об'явленного вознаграждения в случае неисправной доставки (прописью)

..... го ..... 19..... г.

Начальник станции:

Число	Отправка			
	№		Со станции отправления	На станции назначения
	Дорожной ведомости	Накладной		

Адрес или марки и номера	Места			Наименование груза	Вес в кгр
	Количество	Упаковка			

Причитается

Перечень отдельных статей	Сумма					

Сумма подлежащая оплате отправителем .....

(смотреть на обороте)

*) Точно указать вид франкатуры. Он должен соответствовать допущенным § 1 ст. 17 настоящего Положения видам обозначения франкатуры, а именно: a) „Франко“, b) „Франко провозная плата и ..... (точное указание сборов, которые желает уплатить отправитель)“; c) „Франко включая всех сборов“, d) „Франко..... (точное указание сбора или сборов, которые принимает на себя отправитель)“; e) „Франко до ..... (границы или пограничной станции) или франко до .....“.

Tagasi saata ..... jaama

..... jaama kaudu

..... sissenõudmisega

Jaamaülem

Teekirjaga nr. ..... jaamast ..... jaama
(kuupäevast)

Kaubasaatekirjaga nr. ..... jaamast ..... jaama
(kuupäevast)

Kaubasaatekirjaga nr. ..... jaamast ..... jaama
(kuupäevast)

tagasi saadetud.

Возвратить начальнику станции .....

При посредстве станции .....

При условии до взыскания суммы .....

Начальник станции

Возвращен при пересылочной ведомости № ..... от ..... со ..... на .....

при пересоставленной пересылочной ведомости № ..... от ..... со ..... на .....

при пересоставленной пересылочной ведомости № ..... от ..... со ..... на .....

Järelkorraldus.

Palun ..... jaama ..... raudteel alljärgnewalt tähendatud saadetust:

Märgid ja nr. nr.	Arw	Pakingu wiis	Kauba nimetus	Kaal (klg.)

mis $\frac{\text{suurekiiruse}}{\text{wäikekiiruse}}$ kaubasaatekirjaga ..... 19 .... a.
weoks antud .....
(kaubasaaja aadress)

1. tagasi anda saatejaamas ..... *)
2. teel kinni pidada edaspidise korralduseni;*)
3. mitte wäljastada edaspidise korralduseni:*)
4. wäljastada ..... jaamas
..... raudteel;*)
5. wäljastada ainult ..... lunamaksu äramaksu wastu;*)
sõnades
6. mitte kaubasaatekirjas tähendatud lunamaksu waid
..... lunamaksu äramaksu wastu wäljastada;*)
sõnades
7. wäljastada lunamaksu sisse nõudmata;*)
8. franko ..... wäljastada.*)
..... ; ..... 19 .... a.

*) Mitte tarwilik läbi kriipsutada. (Allkiri).

..... jaamale ..... raudteel

Eelolew kaubasaatja järelkorraldus saadetakse täitmiseks kaubaweo määruse art. 22. § 1. arwestades. Järelkorraldus on kaubasaatja poolt esitatud kaubasaatekirja dublikaadil korratud.

Lunamaksu tunnistus on $\frac{\text{parandatud.}}{\text{ära wõetud.}}$ See teadaanne põhjeneb meie telegrammil .....
..... 19 .... a. Nr. .....
..... ; ..... 19 .... a.

Jaamaülem (allkiri).

Изменения договора перевозки.

Прошу станцию .....

железной дороги сделать в договоре перевозки нижеуказанной отправки

Марки знаки и №№	Количество	Род упаковки	Название груза	Вес в килограммах

сданной к перевозке по накладной $\frac{\text{большой}}{\text{малой}}$ скорости .....

19..... г., по адресу .....

в ..... следующие изменения:

1) возвратить на станцию отправления г-ну ..... *)
2) задержать в пути до последующих распоряжений;*)
3) задержать выдачу груза до последующих распоряжений;*)
4) выдать на станции .....
железной дороги г-ну .....;*)
5) выдать только по уплате наложенного платежа в сумме ..... (прописью);*)
6) выдать не по уплате наложенного платежа указанного в накладной, а по уплате наложенного платежа в сумме .....;*)
7) выдать не взыскивая наложенного платежа;*)
8) выдать франко .....;*)

..... го ..... 19..... г.

*) Ненужное зачеркивается.

(Подпись.)

Станция ..... железной дороги.

Вышеуказанное позднейшее распоряжение отправителя препровождается для исполнения с соблюдением § 1 ст. 22 Положения о перевозке грузов по железным дорогам. Оно повторено на пред'явленном отправителем дубликате накладной. Свидетельство о наложенном платеже $\frac{\text{исправлено}}{\text{отобрано}}$. Настоящее уведомление относится к нашей телеграмме .....

№ ..... от .....

..... го ..... 19..... г.

Начальник станции .....

Ajutised määrused muudatuste ja täienduste kohta määruses reisijate- ja bagaaſhiweo kohta S.S.S.R., Läti ja Eesti raudteede otseühenduſes.

Временные постановления об изменениях и дополнениях Положения о перевозке пассажиров и багажа в прямом сообщении железных дорог С. С. С. Р., Латвии и Эстонии.

Art. 6. juurde.

§ 1. ſuhtes. § 1. Piletite waruſtamiſe kohta märkidega ei käſitata.

К ст. 6.

По § 1. § 1 о снабжении билетов знаками не применяется.

Art. 7. juurde.

§ 1. ſuhtes. § 1. aſendatakſe alljärgnewa redaktſiooniga: „Lapſed kuni wiie aasta wanuſeni, kellele eraldi kohta ei nõuta, weetakſe makſuta ilma piletita."

§ 2. ſuhtes. § 2. ettenähtud laste nelja-aastane wanus aſendatakſe wiieaastaſe wanuſega.

К ст. 7.

По § 1. § 1 заменяется нижеследующей редакцией: „Дети в возрасте не старше пяти лет, если они не занимают особое место, перевозятся безплатно без билета.

По § 2. В § 2 соответственные указания на четырехлетний возраст детей заменяются указаниями на пятилетний возраст.

Art. 18. juurde.

§ 3. ſuhtes. § 3. teiſe ja kolmanda lõike määrusi ei käſitata, waid nende aſemel käſitatakſe ſelle riigi ſeadusi ja määrusi, kus tähendatud määruste waſtaſuſed awalikuks tehtud.

К ст. 18.

По § 3. Постановления второго и третьего абзаца § 3 не применяются, а вместо них подлежат применению законы и правила действующие в той стране где изложенные нарушения были обнаружены.

Art. 20. juurde.

§ 4. ſuhtes. On lubataw tarwitada ka ſaatetee ſiſeliikumiſe plankette.

К ст. 20.

По § 4. Допускается одновременно применение и бланков внутреннего сообщения дороги отправления.

Art. 23. juurde.

§ 2. ſuhtes. Teiſte teede poolt muudetud tariifide käſitamiſe tähtaeg, mis § 2. (lõiked 3. ja 4.) kindlaks määratud 8 päewa peale, aſendatakſe 15-päewaliſe tähtajaga.

К ст. 23.

По § 2. Срок применения другими железными дорогами измененного тарифа, установленный § 2 (абзацы 3 и 4) в восемь дней заменяется сроком в 15 дней.

Art. 26. juurde.

Art. 26. määrusi ei käſitata, waid nende aſemel käſitatakſe makſtud ſummade tagaſimakſu ſuhtes iga raudtee kohalikke ſeadusi ja määrusi.

К ст. 26.

Положения ст. 26 не применяются, а вместо них устанавливается, что возвращение уплоченных сумм определяется и производится на каждой железной дороге согласно внутренних законов и правил действующих на этой дороге.

Art. 31. juurde.

Art. 31. määrusi ei käſitata, waid nende aſemel käſitatakſe kahjutaſu määrade kindlaksmääramiſel bagaaſhi täielikul wõi oſaliſel kaotſiminekul ſelle riigi ſeadusi, kelle piires täielik wõi oſaline kaotſiminek aset leidnud.

К ст. 31.

Положения ст. 31 не применяются, а вместо них устанавливается, что в случае полной или частичной утраты багажа железная дорога обязана уплатить вознаграждение в размере определенном по законам той страны, в пределах которой произошла полная или частичная утрата багажа.

Art. 32. juurde.

§ 3. juhtes. Põhjenduš § 3. art. 35. peale, miš kahjutaju bagaaši korratult wäljastamisel puudutab, ei käsitata.

К ст. 32.

По § 3. Ссылка в § 3 на ст. 35 касающаяся вознаграждения за неисправную доставку багажа не имеет применения.

Art. 33. juurde.

Art. 33. määrusi ei käsitata, waid nende asemel käsitatakse raudtee poolt bagaaši wigastuse eest kahjutaju maksmisel selle riigi seadusi, kelle piires wigastus sündinud.

К ст. 33.

Положения ст. 33 не применяются, а вместо них устанавливается, что в случае повреждения багажа железная дорога обязана уплатить вознаграждение согласно законам той страны в пределах которой произошло повреждение багажа.

Art. 34. juurde.

Art. 34. määrusi ei käsitata, waid nende asemel — kahjutaju maksmisel bagaaši hilinemise eest sihttee riigi seadusi.

К ст. 34.

Положения ст. 34 не применяются, а устанавливается, что размеры вознаграждения за несвоевременную выдачу багажа определяются согласно законам страны дороги назначения.

Art. 35. juurde.

Art. 35. määrusi ei käsitata, siiski on S.S.S.R. raudteede jaoks lubataw saadetawa bagaaši wäärtuse ülesandmise kohustaw kord neil teedel makswate seaduste ja määruste järele, kuid ainult selle bagaaši hiweo ulatuse eest S.S.S.R. raudteedel.

К ст. 35.

Положения ст. 35 не применяются, однако, для железных дорог С. С. С. Р. допускается порядок обязательного об'явления ценности отправляемого багажа по законам и правилам действующим на этих дорогах, только лишь за протяжение перевозки этого багажа по железным дорогам С. С. С. Р.

Art. 36. juurde.

Art. 36. määrusi ei käsitata, waid kahjutajuuruš raudtee kuritahtlikkuse wõi suure hooletuse puhul määratakse siiüdiolewa raudtee riigi seaduste järele.

К ст. 36.

Положения ст. 36 не применяются, а размеры вознаграждения в случаях злого умысла или явного упущения железной дороги определяются согласно законам страны виновной дороги.

Art. 44. juurde.

§ 2. juhtes. § 2. pkt. 4. määrust kahjutaju nõudmiste asjus wälispidiselt äratundmatute kahjude eest ei käsitata.

К ст. 44.

По § 2. Постановления п. 4 § 2 о претензиях за незаметные снаружи недостатки не применяются.

Art. 49. juurde.

Art. 49. määrusi ei käsitata.

К ст. 49.

Постановления ст. 49 не применяются.

Рига, двадцать девятого октября тысяча девятьсот двадцать пятого года.

А. Черных.
Jul. Seljamaa.
H. Celmins.
J. Pauluks.

А. Черных.
Jul. Seljamaa.
H. Celmins.
J. Pauluks.

Ajutised määrused muudatuste ja täienduste kohta määruses kaubaveo kohta S.S.S.R., Läti ja Eesti raudteede otseühenduses.

Art. 4. juurde.

§ 1. pkt. 1., kui ka järgnevate paragrahvide suhtes, kus põhjendatakse lisa I peale. Veoks keelatud või ainult tingimisi veoks lubatavate esemete nimekiri ja nende veotingimised antakse välja täidesaatmise määruste korras.

§ 1. pkt. 2. lõike b määrus asendatakse järgmisega: „Veomaks peab veoksandmisel ära maksetama kogu veotee ulatuse eest kuni piiripunktini ja piiripunktist sihtjaamani igas ükskõik riigis makstavate tariifide järele, kusjuures maksu piiripunktist sihtjaamani saatja õiendama peab sihtmaa valuutas."

Art. 6. juurde.

§ 1. suhtes. Lubatakse, peale määruses tähendatud vormi kaubasaatekirja plankettide, tarvitada ka saatetee siseveo vormi plankette nii suurekui väikekiiruse, kusjuures igale kaubasaatekirjale peab trükitama või kirjutatama või tembeldatama pealkiri „S.S.S.R.-Läti-Eesti raudtee otseühendus".

§ 4. suhtes. Kaubasaatekirja plankettidel siseveo suurekiiruse tunnusega (roheline riba j. t.) on sama tähendus, kui plankettidel punase ribaga.

§ 6. pkt. e suhtes. Kaubasaatja poolt allakirjutatud eraldi lehtede kinnitamine kaubasaatekirja külge on keelatud.

§ 6. suhtes. Tähenduses „nõudmiseni" või „koduväljastada" (pkt. h), ja lunamaksu ja avansside määra ülesandmine, (pkt. m) — ei ole lubatud.

§ 6. pkt. n suhtes — veotee sihituse äranäitamine ühes jaamade äratähendamisega, kus tolli vormitäitmised aset peavad leidma, on kaubasaatja kohus.

Art. 7. juurde.

§ 5. suhtes. Juurdemaksud arvatakse mitte § 5. määruste järele, vaid veoteede siseliikumise määruste järele Määruste vastalsuse avalikuks teinud raudtee nõuab juurdemaksud sisse ainult oma

Временные постановления об изменениях и дополнениях к Положению о перевозке грузов в прямом сообщении железных дорог С. С. С. Р., Латвии и Эстонии.

К ст. 4.

По § 1 п. 1, а равно по последующим параграфам, в которых имеется ссылка на приложение I. перечень предметов условно допускаемых к перевозке и правила их перевозки издаются в порядке исполнительных постановлений.

Постановление абз. b п. 2 § 1 заменяется следующим: „Провозная плата должна быть обязательно внесена при отправлении за все протяжение перевозки до пограничного пункта и от пограничного пункта до станции назначения по тарифам действующим в каждой из стран, при чем плата от пограничного пункта до станции назначения должна быть произведена сопровождающим в валюте принятой в стране назначения".

К ст. 6.

По § 1. Допускаются, кроме формы указанной в Положении, бланки накладных существующего на дороге отправления образца для внутреннего сообщения как малой так и большой скорости, при чем на каждой накладной должно быть напечатано или написано от руки или штемпелем „прямое С. С. С Р.-Латвийско-Эстонское железнодорожное сообщение".

По § 4. При пред'явлении бланков накладной внутреннего образца с теми отличиями его, которые установлены для бланков большой скорости (зеленая полоса и др.), таковые бланки имеют то же значение, что и бланки с красными полосами.

По § 6 п. е. Прикрепление к накладной подписанных отправителем особых листов не допускается.

По § 6. Указания „до востребования на станции" или „доставить по адресу" (п. h) и указание размера наложенного на груз платежа и издержек, произведенных на основании ст. 19 железною дорогою (п. m) — не допускаются.

По § 6 п. n — указание пути следования с обозначением станций на которых имеют быть исполнены таможенные обрядности является обязательным для отправителя.

К ст. 7.

По § 5. Добавочная плата определяется не по правилам указанным в § 5, а по правилам внутреннего сообщения дорог следования. Дорога, обнаружившая неисправность, взыски-

teenlatuse eest, saates teistele teedele juurdemaksu sisseenõudmiseks nende teenlatuste eest, kas kaubasaatjalt või kaubasaajalt, aktide ärakirju.

§ 6. suhtes. § 6. asendatakse järgmise määrusega: „§ 5. põhjal sisseenõudmisele tulevad juurdemaksud nõutakse vastavalt saatetee poolt kaubasaatjalt ja sihttee poolt kaubasaajalt sisse, waatamata, kus juurdemaksu nõudmist õigustaw tõsiasi kindlaks tehtud.

Kui kauba väärtus veoraha juurdemakse ei kata, või kui kaubasaaja tema vastuvõtmisest ära ütleb, peab kaubasaatja üksi puudujäägi ära tasuma."

§ 8. suhtes. § 8. asendatakse järgmise määrusega: „Waguni ülekoormamise ilmsikstulekul saatejaamas või kuskil vahejaamas võib wagunist ülekoorm ära laadida ja seda sihtjaama saata, äralaadimist toiminud jaama poolt kokkuseatud uute veodokumentidega.

Veoraha arvatakse ülekoorma eest äraveetud teenlatuse eest terve koorma kohta käsitatawa tariifi järele juurde arvates vastavatel juhtumistel § 5. ettenähtud veoraha juurdemaksu; äralaadimise kulud arvatakse äralaadimist toiminud raudtee lisamaksude tariifi järele."

Art. 9. juurde.

§ 3. suhtes. Pkt. b, c ja d ei käsitata.

Art. 11. juurde.

Art. 11. kindlaksmääratud väljastamise tähtaegade ja nende käsitamise korra asemel käsitatakse igas riigis tema veoteede jaoks kindlaksmääratud väljastamise tähtaegu ja nende käsitamise korda.

Art. 12. juurde.

§ 6. suhtes. Iga kaubakoha varustamine lipikuga, millel sihtjaam üles tähendatud, ei ole kaubasaatjale kohustaw.

Art. 17. juurde.

Art 17. määrus asendatakse järgmisega:

„§ 1. Kaubasaatja on kohustatud kauba veoksandmisel ära maksma saateteele täiel määral veoraha ja lisamaksud saatemaa riigi piirini. Kas maksud kuni riigi piirini või piirijaamani arwavает добавочные платы лишь за свое протяжение, сообщая другим дорогам, для взыскания или с грузоотправителя или грузополучателя, добавочных плат за их протяжение, копии актов об обнаруженных неправильностях.

По § 6. § 6 заменяется следующим Положением: подлежащие согласно § 5 добавочные платы взыскиваются соответственно дорогой отправления с грузоотправителя, а дорогой назначения с грузополучателя, несмотря на то, в каком месте были установлены факты, вызывающие взимание добавочных плат.

Если ценность груза не покрывает добавочных плат или если получатель отказывается от приема груза, то отправитель один обязан возместить недоборы.

По § 8. § 8 заменяется следующими Положениями: если перегруз вагона обнаружен станциею отправления или одной из промежуточных станций, то излишний груз может быть отгружен из вагона и выслан на станцию назначения при новых перевозочных документах, составленных станциею отгрузки.

Провозная плата за излишек груза за пройденное расстояние исчисляется по тарифу, применяемому к общей отправке, с начислением в подлежащих случаях предвиденной в § 5 настоящей статьи добавочной платы; расходы по отгрузке исчисляются по тарифу дополнительных сборов дороги, производившей отгрузку.

К ст. 9.

По § 3. Пункты „b", „c" и „d" не применяются.

К ст. 11.

Вместо сроков доставки и порядка их применения, установленных ст. 11, применяются сроки и порядок их применения, установленные в каждой стране дорог следования за путь следования в данной стране.

К ст. 12.

По § 6. Снабжение каждого грузового места ярлыком с указанием станции назначения для отправителя не обязательно.

К ст. 17.

Постановления ст. 17 заменяются следующими:

1. Отправитель при сдаче груза к отправлению обязан уплатить железной дороге отправления полностью провозную плату и дополнительные сборы до границы того государ-

takse, määrawad tariifmääruseb. Selle järele kantakse maksud jelleset piirist kuni sihtjaamani kaubasaaja peale üle ja nõutakse sihtjaama poolt sisse. Samuti on sihtjaam kohustatud sisse nõudma kaubasaajalt igasuguseid saatmisel ettenägematuid ja saatemaa teedel tekkinud makse, kui sarnaseb kaubasaatja poolt täielikult wõi osaliselt tasumata jäetud.

§ 2. Weokswõtmisel sisenõutud summad peab saatejaam ükskasjaliselt nii kaubasaatekirjas, kui ka selle dublikaadis ära tähendama."

Art. 18. juurde.

§§ 2., 3. ja 4. määruste asemel käsitatakse wähem- wõi rohkemwõtet wõimaldanud teedel makswaid kohalikke seadusi ja määrusi.

Art. 19. juurde.

Art. 19. määrusi ei käsitata.

Art. 21 juurde.

Lunamaksu muutmist puutuwaid § 1. teise lõike ja § 2. määrusi ei käsitata.

Art. 31. juurde.

§ 1. lõige b wäljendatakse järgmises redaktsioonis: „b) üheset protsendist kaalust kõikidel teistel kuiwadel kaupadel, mis weo puhul kaalukahanemisele kalduwad, wälja arwatud sool kuiw, metalle sisaldawad mullad, wäetised, mille kahanemisnorm 1,5% peale kindlaks määratakse, antratsiit, koks, kiwisüsi must ja pruun, briketid kiwisõe ja turwa, mille kahanemisnorm 2,5% peale kindlaks määratakse ja mais, mille kahanemisnorm 1% peale iga 250 klm. eest kindlaks määratakse, kuid üldiselt mitte üle 3%."

Art. 41. juurde.

§ 2. määrust, mis ette näeb, et ainult kaubasaatjal õigus kohtuliku nõudmisega lunamaksude asjus esineda, ei käsitata.

Art. 42. juurde.

§ 2. määrust, mis kohtulikke nõudmisi lunamaksude asjus puudutab, ei käsitata.

ства, на территории коего расположена станция отправления. Тарифные правила определяют исчисляется ли плата до государственной границы или до одной из пограничных станций. За сим, стоимость перевозки от этой границы до станции назначения переводится на получателя груза и подлежит взысканию станцией назначения. Равным образом подлежат обязательной уплате получателем груза станции назначения всякого рода непредвиденные при отправлении и возникшие в пути сборы на дорогах страны отправления, если таковые сборы не были частично или полностью оплачены отправителем.

2. Взысканные при отправлении суммы станция отправления должна подробно указать как в накладной так и в дубликате ее.

К ст. 18.

Вместо постановлений §§ 2, 3 и 4 применяются внутренние законы и правила, действующие на дорогах, допустивших перебор или недобор.

К ст. 19.

Постановления ст. 19 не применяются.

К ст. 21.

Постановления абзаца второго § 1 и § 2 касающиеся изменения наложенных платежей, не применяются.

К ст. 31.

Абзац „b" § 1 излагается в следующей редакции: „b") один процент — для прочих сухих грузов, подверженных убыли в весе при перевозках за исключением соли сухой, руд, туков землеудобрительных, для которых устанавливается норма убыли в 1,5%, антрацита, кокса, угля каменного бурого и черного, брикетов каменноугольных и торфяных, для которых устанавливается норма убыли в 2,5% и кукурузы, для которой устанавливается норма убыли в 1% на каждые 250 километров, но не более в общем 3%.

К ст. 41.

Постановление § 2, определяющее, что только отправителю принадлежит право иска по наложенным платежам, не применяется.

К ст. 42.

Постановление § 2, касающееся исков по наложенным платежам не применяется.

Art. 44. juurde.

§ 2. pkt. 4. määrust, mis nõudmisi välispidiselt äratundmatute kahjude eest sisaldab, ei käsitata.

К ст. 44.

Постановления п. 4 § 2 о претензиях за незаметные снаружи недостатки не применяются.

Art. 45. juurde.

§ 1. pkt. a ja § 2. pkt. d, kui lunamakse puutuvaid, ei käsitata.

К ст. 45.

Пункт „a" § 1 и пункт „d" § 2, как касающиеся наложенных платежей, не применяются.

Art. 47. juurde.

§ 3. määrust saatetee kohuste suhtes ei käsitata.

К ст. 47.

Постановления § 3 об обязанностях дороги отправительницы не применяются.

Art. 49. juurde.

Art. 49. määrusi ei käsitata.

К ст. 49.

Постановления ст. 49 не применяются.

Рига, двадцать девятого октября тысяча девятьсот двадцать пятого года.

Jul. Seljamaa.
H. Celmins.
J. Pauluks.
А. Черных.

А. Черных.
Jul. Seljamaa.
H. Celmins.
J. Pauluks.

Lõpuprotokoll.

Sel kuupäeval raudtee konventsiooni ning tema nelja lisa allakirjutamisel, konventsiooni, mis välja töötati Eesti, Läti ja Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu poolt Riia konverentsil 1-st kuni 29. juulini 1924. a., on nimetatud kolme valitsuse täiswolinikud kokku leppinud, et nimetatud konventsioon ja tema neli lisa astuvad jõusse 1. detsembrist 1925. a.

Selle tõenduseks on allakirjutajad täiswolinikud kokku seadnud käesoleva protokolli ning on ta warustanud oma allkirjadega.

Tehtud kolmes eksemplaaris ning alla kirjutatud Riias, 29. oktoobril 1925. a.

Jul. Seljamaa.
A. Tshernõh.
H. Celmins.
J. Pauluks.

Protocole de clôture.

A la signature, en date de ce jour, de la Convention ferroviaire, avec ses quatre annexes, Convention élaborée par les représentants de l'Estonie, de la Lettonie et de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes au cours de la conférence de Riga du 1-er au 29 juillet 1924, les Plénipotentiaires des trois Gouvernements susnommés sont convenus de fixer au 1-er décembre 1925 l'entrée en vigueur de ladite Convention avec ses quatre annexes.

En foi de quoi les Plénipotentiaires soussignés ont dressé le présent Protocole et l'ont muni de leurs signatures.

Fait en trois exemplaires et signé à Riga, le 29 octobre 1925.

Jul. Seljamaa.
A. Tchernikh.
H. Celmins.
J. Pauluks.

Wabariigi Walitſuſe otſus 12. märtſiſt 1926 a.*)

Liſaprotokoll teedenimeſtiku täiendamiſe kohta, mis juurde liſatud Eesti ja Läti waheliſele kokkuleppele piiriäärſel maaribal aſuwate teede ühiſe tarwitamiſe kohta („R. T." nr. 58 — 1924 a.), kinnitatakſe.

Riigiwanema aſet. Einbund.

Wälisminister A. Piip.

Riigiſekretär K. Terras.

Liſaprotokoll, kokkuſeatud Eesti-Läti waheliſel piiriäärſel maaribal aſuwate teede ühiſe tarwitamiſe kohta käiwa kokkuleppe juures olewa teedenimeſtiku täiendamiſe üle.

Eesti Wabariigi Walitſus ja Läti Wabariigi Walitſus, ſoowides ühtewiiſi kergendada, niipalju kui wõimalik, piiriäärſe maariba elanikkudele ülekäimiſt Eesti-Läti piiriſt, on kokkuleppinud täiendada Riias 2. aprillil 1924 a. Eesti ja Läti wahel ſõlmitud kokkuleppe juurde kuuluwa piiriäärſel maaribal ühiſeks tarwitamiſeks antud teede nimeſtikku järgmiſte allnimetatud teedega, waſtawalt 2. aprillil 1924 a. kokkuleppe punkt eſimeſele.

Nimetatud kokkuleppe liſa nr. 1, ſ. o. teede nimeſtik mis Eesti poolt antakſe Läti piiriäärſe maariba elanikkudele tarwitamiſeks, täiendatakſe järgmiſte teedega:

1. Heinaſteſt (Läti) Nepõtu (Eesti) talu kaudu Põdramurdi (Läti) taluni.
2. Tauſte taluſt Kolbergi metſa kaudu Kama taluni.
3. Oſolini taluſt (Ipiku w. Läti) Lemba (Kalnin) talu kaudu (Eesti) Mõiſaküla alewini.
4. Weikſi (Purgali) taluſt (Ipiku w. Läti) Purkla ja Rukuli (Eesti) kaudu piirini raudtee liini läheduſes.
5. Auli taluſt (Läti) Kirbla talu kaudu (Eesti) Kirbla jaamani (Läti).
6. Brakſi taluſt (Arakſte w. Läti) Arakſte-Kirbla tranſiit teele Weski (Laatre weſiweski) läheduſes.

Protocole additionnel complétant la liste des routes annexée à l'Accord entre l'Esthonie et la Lettonie relatif à l'usage commun des routes situées dans la zone limitrophe.

Le Gouvernement de la République d'Esthonie et le Gouvernement de la Lettonie également désireux de faciliter dans toute la mesure du possible le passage de la frontière estho-lettone aux habitants de la zone limitrophe sont convenus de compléter la liste des routes annexée à l'Accord relatif à l'usage commun des routes de la zone limitrophe, conclu entre l'Esthonie et la Lettonie le 2 avril 1924 à Riga, conformément à l'article 1 de cet Accord, par les routes ci-dessous dénommées.

L'Annexe No. 1 de l'Accord susmentionné, c'est à dire la liste des routes mises par l'Esthonie à la disposition des habitants de la zone limitrophe lettone, sera complétée par les routes suivantes:

1. Route passant d'Ainazi (Lettonie) par la ferme de Nepstu (Esthonie) à la ferme de Petramurdi (Lettonie).
2. Route passant par la forêt de Skulbergi de la ferme de Tausta à la ferme de Kambi.
3. De la ferme de Ozolin (commune d'Ipiki Lettonie) par la ferme de Lemba (Kalnin) au bourg Mõiseküla (Esthonie).
4. De la ferme de Veiksi (Purgali, commune d'Ipiki, Lettonie) par les fermes de Purklavi et de Rukuli (Esthonie) jusqu'à la frontière d'Etat près du passage du chemin de fer.
5. De la ferme d'Auli (Lettonie) par la ferme de Kirbeli (Esthonie) à la station de Kirbeli (Lettonie).
6. De la ferme de Braksi (commune d'Arakste, Lettonie) à la route de transit d'Arakste-Kirbeli près du moulin de Veski.

*) „R. T." nr. 27 — 1926 a.

7. Napjaſe taluſt (Terneja w. Läti) Kirbla-Arakste tranſiit teele.

8. Brakſi taluſt (Läti) Solwaku (Eesti) talu kaudu Ruhja-Laatre teeni.

9. Kopreni taluſt (Hummuli w. Läti) Eramõiſa (Eesti) ja Lawiini talu kaudu piirini Kopreni ja Inuſe heinamaade läheduſes.

10. Weska taluſt (Uue-Rooſa w. Läti) Hintſigi poolmõiſa kaudu (Eesti) Loode heinamaale.

11. Weska taluſt Perajärwe (Mirka) talu kaudu Oppe alewiſſe.

12. Wiitumi taluſt (Uue-Rooſa wallas) Eesti Kalikauri kaudu Läti Kalikauri taluni.

Liſa nr. 2, ſ. o. teede nimeſtik miſ Läti poolt Eesti piiriäärſe maariba elanikkudele kaſutada antakſe, täiendatakſe järgmiſte teedega:

1. Holdre mõiſaſt (Eesti) Hargmäe kaudu Pedeli (Läti).

2. Mõniſte aſunduſeſt, üle Walk-Mõniſte kitſarööpaliſe raudtee (umbes 2 klm. Mõniſte jaamaſt Walga poole) Liiwaki (Eesti) kõrtſi kaudu Taheiwa-Kaiwalinna teele (Läti).

3. Tee Ikla (Eesti) ja Heinaſte (Läti) läbilaſke punktide laſipuude wahelt Treimatſi (Läti) talu „Märkſoni" (Läti) maja kaudu Raudſepa taluni.

4. Walk-Wõru maanteelt — Tooki (Stooki) ſurnuaiale.

Selle tõenduſeks on allakirjutajad käesolewa protokolli kokkuſeadnud, miſ eſitatakſe mõlema lepinguoſaliſe walitſuſele kinnitamiſeks ja aſtub jõuſſe 1. aprillil 1926 a.

Tehtud kahes eksemplaaris ja allakirjutatud Tallinnas, 3. märtſil 1926 a.

A. Piip. J. Seskis.

7. De la ferme de Napsi (commune de Terneja, Lettonie) à la route de transit d'Arakste-Kirbeli.

8. De la ferme Braksi (Lettonie) par la ferme Zolpak (Esthonie) à la route de Rujiena-Laatre.

9. De la ferme de Kopren (commune d'Omuli, Lettonie) par la propriété Era (Esthonie) et la ferme Lavina à la frontière près des prairies Kopreni et Inus.

10. De la ferme Veska (commune Jaun-Roze, Lettonie) par la propriété de Hincing (Esthonie) à la prairie de Lode.

11. De la ferme Veska par la ferme Peraierve (Mirka) au bourg d'Ope.

12. De la ferme Vitums (commune de Jaun-Roze) par le Nalakauri (Esthonie) à la ferme de Kalakauri (Lettonie).

L'annexe No. 2, c'est à dire la liste des routes mises par la Lettonie à la disposition des habitants de la zone limitrophe esthonienne, sera complétée par les routes suivantes.

1. De la propriété de Holdre (Esthonie) par Hargmäe à Pedeli (Lettonie).

2. De la colonie de Mõniste par l'auberge de Liivak (Esthonie) à la route de Taheva-Koivalinna (Lettonie) traversant la ligne de chemin de fer à voie étroite (de Valk à Mõniste) approximativement à deux kilomètres de la station de Mõniste.

3. Route passant entre les points de passage de Ikla (Esthonie) et de Heinaste (Lettonie) par la maison Märkson (Lettonie) de la ferme de Treimatsi (Lettonie) à la ferme de Raudsepp.

4. De la route Valk-Võru jusqu'au cimetière de Tooki (Stooki).

En foi de quoi les soussignés ont arrêté le présent protocole qui sera soumis à la confirmation des Gouvernement des deux Parties Contractantes et entrera en vigueur le 1 avril 1926.

Fait en double exemplaire et signé à Tallinn le 3 mars 1926.

A. Piip. J. Seskis.

Wälisministeeriumi teadaanne deklaratsioonide wahetamise kohta laewamõõtkirjade tunnustamise asjus.*)

Tallinn, 4. märtsil 1926.

Härra Chargé d'Affaires,

Arwestades N. S. W. Liidu Walitsuse soowiga ajutiselt reguleerida laewa mõõtkirjade wastastikuse tunnustamise küsimust, on mul au Teile teatada, et Eesti Walitsus on walmis wastastikusel alusel tunnustama laewa mõõtkirju, mis on tarwilises korras wälja antud N. S. W. Liidu laewade registreerimise kohalikkude büroode poolt, ja wastawalt nendele wälja arwama laewamaksusid N. S. W. Liidu lipu all Eestisse sõitwatelt laewadelt puhta koorma mahutuse järele, mis tähendatud mõõtkirjades näidatud, ja samuti loobuma neid laewu uuesti mõõtmast laewamaksude wõtmise otstarbel.

Maksude wõtmise ja koormamahutuse wäljaarwamise määruste muutmise korral Eesti poolt antakse sellest N. S. W. Liidu Walitsusele teada mitte hiljem kui 6 kuud enne määruste jõustumist, selleks et uute määruste alusel maksma pandud Eesti mõõtkirjade tunnustamine N. S. W. L. wõimude poolt wõiks sündida N. S. W. L. Walitsuse nõusolekul ning tingimistel, nagu neis Eesti Walitsusega kokku lepitakse.

Wõtke wastu täieliku lugupidamise awaldus.

Härra A. G. Gambarow,
N. S. W. Liidu Chargé d'Affaires Eestis.

A. Piip.
Wälisminister.

Полномочное Представительство Союза Советских Социалистических Республик в Эстонии.

„4" марта 1926 г. № 1292

Таллинн.

Милостивый Государь
Господин Министр,

В виду желания Правительства Эстонии временно урегулировать вопрос о взаимном признании мерительных свидетельств, имею честь уведомить Вас, что Правительство СССР готово, на основе взаимности признавать мерительные свидетельства должным образом выданные Эстонским Бюро Технического Надзора и регистрации судов и согласно исчислять корабельные сборы с судов, прибывающих под флагом Эстонии в СССР с чистой грузовой вместимости, показанной в названных свидетельствах, а также не подвергать эти суда никакому новому измерению в связи с взыманием корабельных сборов.

В случае изменения в правилах сбора и исчисления грузовой вместимости СССР Правительство Эстонии будет о том уведомлено не позднее, как за 6 месяцев до введения этих правил в действие, для того, чтобы дальнейшее признание властями Эстонии мерительных свидетельств СССР на основании новых правил могло производиться в случае согласия на то Правительства Эстонии и на условиях, имеющих быть установленными по соглашению с Правительством СССР.

Примите уверение в совершенном моем уважении.

Господину Министру Иностранных Дел Эстонской Демократической Республики. Таллинн.

Поверенный в Делах СССР в Эстонии
Гамбаров.

*) „R. T." nr. 29 — 1926 a.

Teadaanne.*)

12. juulil 1921 a. Eesti, Läti ja Leedu Wabariikide Walitsuste wahel sõlmitud ja 18. juunil 1924 a. Läti ja Eesti wahel jõusse astunud konwentsiooni rahwuswahelise eraõiguse mõne küsimuse kohta art. 2. põhjal on õigustatud, alates 1. jaanuarist 1926 a., otseteel omawahel läbi käima alljärgnewad Eesti ja Läti Wabariigi kohtud:

A. Eesti Wabariigi kohtud.

I. Riigikohus.
II. Kohtupalat.
III. Rahukogud:
1) Tallinna-Haapsalu rahukogu.
2) Rakwere-Paide „
3) Tartu-Wõru „
4) Wiljandi-Pärnu „

IV. Rahukohtunikud:

a) Tallinna-Haapsalu rahukogu kohtupiirkonna rahukohtunikud:

1. Tallinna I jaoskonna rahukohtunik.
2. „ II „ „
3. „ III „ „
4. „ IV „ „
5. „ V „ „
6. „ VI „ „
7. „ VII „ „
8. „ VIII „ „
9. „ IX „ „
10. Keila jaoskonna rahukohtunik.
11. Raasiku „ „
12. Rapla „ „
13. Haapsalu „ „
14. Lihula „ „
15. Saaremaa I jaoskonna rahukohtunik.
16. „ II „ „
17. „ III „ „
18. Hiiumaa jaoskonna rahukohtunik.

b) Rakwere-Paide rahukogu kohtupiirkonna rahukohtunikud:

1. Rakwere I jaoskonna rahukohtunik.
2. „ II „ „
3. Narwa I jaoskonna rahukohtunik.
4. „ II „ „
5. „ III „ „
6. Tapa jaoskonna rahukohtunik.
7. Jõhwi „ „
8. Paide „ „
9. Rakke „ „
10. Lüganuse „ „

c) Tartu-Wõru rahukogu kohtupiirkonna rahukohtunikud:

1. Tartu I jaoskonna rahukohtunik.
2. „ II „ „
3. „ III „ „
4. „ IV „ „
5. „ V „ „
6. „ VI „ „
7. Mustwee jaoskonna rahukohtunik.
8. Elwa „ „
9. Jõgewa „ „
10. Otepää „ „
11. Wõru I jaoskonna rahukohtunik.
12. „ II „ „
13. „ III „ „
14. Walga I jaoskonna rahukohtunik.
15. „ II „ „
16. Petseri I jaoskonna rahukohtunik.
17. „ II „ „

d) Wiljandi-Pärnu rahukogu kohtupiirkonna rahukohtunikud:

1. Wiljandi I jaoskonna rahukohtunik.
2. „ II „ „

*) „R. T." nr. 2 — 1926 a.

3. Suure-Jaani jaoskonna (end. Wiljandi 3. jaoskonna) rahukohtunik.
4. Pärnu I jaoskonna rahukohtunik.
5. „ II „ „
6. „ III „ „
7. Mõisakülа jaoskonna rahukohtunik.
8. Põltsamaa jaoskonna (end. Wõhma jaoskonna) rahukohtunik.
9. Liisarahukohtunik.

Wälisministri k. t. Leo Sepp.

Kohtuminister T. Kalbus.

B. Läti Wabariigi kohtud.	(Lätikeelne nimetus)	(Aadress)
I. Senat.	I. Senats.	Rīgā, Brīvības bulvarī Nr. 10.
II. Kohtupalat.	II. Tiesu Palata.	Rīgā, Brīvības bulvarī Nr. 10.
III. Ringkonnakohtud:	III. Apgabaltiesas:	
1. Riia ringkonnakohus.	1. Rīgas apgabaltiesa.	Rīgā, Brīvības bulvarī.
2. Jelgawa ringkonnakohus.	2. Jelgavas apgabaltiesa	Jelgavā, Palejas ielā Nr. 24.
3. Liepaja ringkonnakohus.	3. Liepājas apgabaltiesa.	Liepājā, Rožu ielā Nr. 6.
4. Latgale ringkonnakohus.	4. Latgales apgabaltiesa.	Daugavpilī, Alejas ielā Nr. 7.
IV. Rahukohtunikud:	IV. Miertiesneši:	
a) Riia ringkonnakohtu kohtupiirkonna rahukohtunikud:	a) Rīgas apgabaltiesas rajon miertiesneši:	
1. Riia linna I jaoskonna rahukohtunik.	1. Rīgas pilsētas I. iec. miertiesnesis.	Rīgā, Andreja Pumpura ielā Nr. 1.
2. Riia linna II jaoskonna rahukohtunik.	2. Rīgas pilsētas II. iec. miertiesnesis.	Rīgā, Andreja Pumpura ielā Nr. 1.
3. Riia linna III jaoskonna rahukohtunik.	3. Rīgas pilsētas III. iec. miertiesnesis.	Rīgā, Andreja Pumpura ielā Nr. 1.
4. Riia linna IV jaoskonna rahukohtunik.	4. Rīgas pilsētas IV. iec. miertiesnesis.	Rīgā, Andreja Pumpura ielā Nr. 1.
5. Riia linna V jaoskonna rahukohtunik.	5. Rīgas pilsētas V iec. miertiesnesis.	Rīgā, Andreja Pumpura ielā Nr. 1.
6. Riia linna VI jaoskonna rahukohtunik.	6. Rīgas pilsētas VI. iec. miertiesnesis.	Rīgā, Andreja Pumpura ielā Nr. 1.
7. Riia linna VII jaoskonna rahukohtunik.	7. Rīgas pilsētas VII. iec. miertiesnesis.	Rīgā, Andreja Pumpura ielā Nr. 1.
8. Riia linna VIII jaoskonna rahukohtunik.	8. Rīgas pilsētas VIII. iec. miertiesnesis.	Rīgā, Andreja Pumpura ielā Nr. 1.
9. Riia linna IX jaoskonna rahukohtunik.	9. Rīgas pilsētas IX. iec. miertiesnesis.	Rīgā, Andreja Pumpura ielā Nr. 1.
10. Riia linna X jaoskonna rahukohtunik.	10. Rīgas pilsētas X. iec. miertiesnesis.	Rīgā, Andreja Pumpura ielā Nr. 1.
11. Riia linna XI jaoskonna rahukohtunik.	11. Rīgas pilsētas XI. iec. miertiesnesis.	Rīgā, Andreja Pumpura ielā Nr. 1.
12. Riia linna XII jaoskonna rahukohtunik.	12. Rīgas pilsētas XII. iec. miertiesnesis.	Rīgā, Andreja Pumpura ielā Nr. 1.
13. Riia linna XIII jaoskonna rahukohtunik.	13. Rīgas pilsētas XIII. iec. miertiesnesis.	Rīgā, Andreja Pumpura ielā Nr. 1.
14. Riia maakonna I jaoskonna rahukohtunik.	14. Rīgas apr. I. iec. miertiesnesis.	Rīgā, Andreja Pumpura ielā Nr. 1.

(Läti Wabariigi kohtud)	(Lätikeelne nimetus)	(Aadress)
15. Riia maakonna II jaoskonna rahukohtunik.	15. Rīgas apr. II. iec. miertiesnesis.	Siguldā.
16. Riia maakonna III jaoskonna rahukohtunik.	16. Rīgas apr. III. iec. miertiesnesis.	Rīgā, Andreja Pumpura ielā Nr. 1.
17. Cēsis'i maakonna I jaoskonna rahukohtunik.	17. Cēsu apr. I. iec. miertiesnesis.	Cēsīs.
18. Cēsis'i maakonna II jaoskonna rahukohtunik.	18. Cēsu apr. II. iec. miertiesnesis.	Jaunpiebalgā.
19. Cēsis'i maakonna III jaoskonna rahukohtunik.	19. Cēsu apr. III. iec. miertiesnesis.	Ergļos.
20. Madonā maakonna I jaoskonna rahukohtunik.	20. Madonas apr. I. iec. miertiesnesis.	Madonā.
21. Madonā maakonna II jaoskonna rahukohtunik.	21. Madonas apr. II. iec. miertiesnesis.	Jaungulbenē.
22. Walmierā maakonna I jaoskonna rahukohtunik.	22. Valmieras apr. I. iec. miertiesnesis.	Valmierā.
23. Walmierā maakonna II jaoskonna rahukohtunik.	23. Valmieras apr. II. iec. miertiesnesis.	Valmierā.
24. Walmierā maakonna III jaoskonna rahukohtunik.	24. Valmieras apr. III. iec. miertiesnesis.	Limbažos.
25. Walmierā maakonna IV jaoskonna rahukohtunik.	25. Valmieras apr. IV. iec. miertiesnesis.	Rujienā.
26. Walga maakonna I jaoskonna rahukohtunik.	26. Valkas apr. I. iec. miertiesnesis.	Walkā.
27. Walga maakonna II jaoskonna rahukohtunik.	27. Valkas apr. II. iec. miertiesnesis.	Smiltenē.
28. Walga maakonna III jaoskonna rahukohtunik.	28. Valkas apr. III. iec. miertiesnesis.	Aluksnē.
b) Jelgawa ringkonnakohtu kohtupiirkonna rahukohtunikud:	b) Jelgavas apgabaltiesas rajona miertiesneši:	
1. Jelgawa linna jaoskonna rahukohtunik.	1. Jelgavas pilsētas iec. miertiesnesis.	Jelgavā, Palejas ielā Nr. 24.
2. Jelgawa maakonna jaoskonna rahukohtunik.	2. Jelgavas apr. iec. miertiesnesis.	Jelgavā, Palejas ielā Nr. 24.
3. Dobele jaoskonna rahukohtunik.	3. Dobeles iecirkņa miertiesnesis.	Dobele.
4. Auce jaoskonna rahukohtunik.	4. Auces iecirkņa miertiesnesis.	Aucē.
5. Tukumi jaoskonna rahukohtunik.	5. Tukuma iecirkņa miertiesnesis.	Tukumā.
6. Kandawa jaoskonna rahukohtunik.	6. Kandavas iecirkņa miertiesnesis.	Kandavā.

(Lāti Wabariigi kohtud)	(Latīkeelne nimetus)	(Aadress)
7. Talsos'i jaoskonna rahukohtunik.	7. Talsu iecirkņa miertiesnesis.	Talsos.
8. Bauskʃ'i maakonna I jaoskonna rahukohtunik.	8. Bauskas apr. I. iec. miertiesnesis.	Bauskā.
9. Bauskʃ'i maakonna II jaoskonna rahukohtunik.	9. Bauskas apr. II. iec. miertiesnesis.	Bauskā.
10. Jekabpils'i jaoskonna rahukohtunik.	10. Jēkabpils iecirkņa miertiesnesis.	Jekabpilī.
11. Jaunjelgawa jaoskonna rahukohtunik.	11. Jaunjelgavas iec. miertiesnesis.	Jaunjelgavā.
12. Grīwa jaoskonna rahukohtunik.	12. Grīvas iec. miertiesnesis.	Grīvā.
13. Subate jaoskonna rahukohtunik.	13. Subates iec. miertiesnesis.	Subatē.
c) Liepaja ringkonnakohtu kohtupiirkonna rahukohtunikud:	c) Liepajās apgabaltiesas rajona miertiesneši:	
1. Liepaja (Liibawi) linna I jaoskonna rahukohtunik.	1. Liepājas I. iec. miertiesnesis.	Liepājā, Nikolāja ielā Nr. 14.
2. Liepaja (Liibawi) linna II jaoskonna rahukohtunik.	2. Liepājas II. iec. miertiesnesis.	Liepājā, Nikolāja ielā Nr. 14.
3. Liepaja (Liibawi) linna III jaoskonna rahukohtunik.	3. Liepājas III. iec. miertiesnesis.	Liepājā, Nikolāja ielā Nr. 14.
4. Liepaja maakonna rahukohtunik.	4. Liepājas lauku iec. miertiesnesis.	Liepājā, Nikolāja ielā Nr. 14.
5. Priekule-Wainode jaoskonna rahukohtunik.	5. Priekules-Vaiņodes iec. miertiesnesis.	Priekulē.
6. Aizpute jaoskonna rahukohtunik.	6. Aizputes iec. miertiesnesis.	Aizputē, Lielā ielā.
7. Kuldiga jaoskonna rahukohtunik.	7. Kuldīgas iec. miertiesnesis.	Kuldigā, Kalna ielā.
8. Saldus'i jaoskonna rahukohtunik.	8. Saldus iec. miertiesnesis.	Saldu, Dzirnava ielā Nr. 1.
9. Wentspils'i I jaoskonna rahukohtunik.	9. Ventspils I. iec. miertiesnesis.	Ventspilī, Pils ielā.
10. Wentspils'i II jaoskonna rahukohtunik.	10. Ventspils II. iec. miertiesnesis.	Ventspilī, Pils ielā.
d) Latgale ringkonnakohtu kohtupiirkonna rahukohtunikud:	d) Latgales apgabaltiesas rajona miertiesneši:	
1. Daugawpils'i maakonna I jaoskonna rahukohtunik.	1. Daugavpils apr. I. iec. miertiesnesis.	Daugavpilī.
2. Daugawpils'i maakonna II jaoskonna rahukohtunik.	2. Daugavpils apr. II. iec. miertiesnesis.	Daugavpilī.
3. Daugawpils'i maakonna III jaoskonna rahukohtunik.	3. Daugavpils apr. III. iec. miertiesnesis.	Aglonē.
4. Daugawpils'i maakonna IV jaoskonna rahukohtunik.	4. Daugavpils apr. IV. iec. miertiesnesis.	Daugavpilī.

(Läti Wabariigi kohtud)	(Lätikeelne nimetus)	(Aadress)
5. Daugawpils'i maakonna V jaoskonna rahukohtunik.	5. Daugavpils apr. V. iec. miertiesnesis.	Preiļos.
6. Daugawpils'i maakonna VI jaoskonna rahukohtunik.	6. Daugavpils apr. VI. iec. miertiesnesis.	Kraslavā.
7. Daugawpils'i maakonna VII jaoskonna rahukohtunik.	7. Daugavpils apr. VII. iec. miertiesnesis.	Dagdā.
8. Daugawpils'i maakonna VIII jaoskonna rahukohtunik.	8. Daugavpils apr. VIII. iec. miertiesnesis.	Krustpilī.
9. Daugawpils'i maakonna IX jaoskonna rahukohtunik.	9. Daugavpils apr. IX. iec. miertiesnesis.	Daugavpilī.
10. Rezekne maakonna I jaoskonna rahukohtunik.	10. Rēzeknes apr. I. iec. miertiesnesis.	Rēzeknē.
11. Rezekne maakonna II jaoskonna rahukohtunik.	11. Rēzeknes apr. II. iec. miertiesnesis.	Rēzeknē.
12. Rezekne maakonna III jaoskonna rahukohtunik.	12. Rēzeknes apr. III. iec. miertiesnesis.	Rēzeknē.
13. Rezekne maakonna IV jaoskonna rahukohtunik.	13. Rēzeknes apr. IV. iec. miertiesnesis.	Viļanos.
14. Rezekne maakonna V jaoskonna rahukohtunik.	14. Rēzeknes apr. V. iec. miertiesnesis.	Varkļanos.
15. Rezekne maakonna VI jaoskonna rahukohtunik.	15. Rēzeknes apr. VI. iec. miertiesnesis.	Kaunatos.
16. Ludza maakonna I jaoskonna rahukohtunik.	16. Ludzas apr. I. iec. miertiesnesis.	Ludzā.
17. Ludza maakonna II jaoskonna rahukohtunik.	17. Ludzas apr. II. iec. iec. miertiesnesis.	Ludzā.
18. Ludza maakonna III jaoskonna rahukohtunik.	18. Ludzas apr. III. iec. miertiesnesis.	Karsavā.
19. Ludza maakonna IV jaoskonna rahukohtunik.	19. Ludzas apr. IV. iec. miertiesnesis.	Zilupe.
20. Jaunlatgale maakonna I jaoskonna rahukohtunik.	20. Jaunlatgales apr. I. iec. miertiesnesis.	Kārsavā.
21. Jaunlatgale maakonna II jaoskonna rahukohtunik.	21. Jaunlatgales apr. II. iec. miertiesnesis.	Viļākā.
22. Jaunlatgale maakonna III jaoskonna rahukohtunik.	22. Jaunlatgales apr. III. iec. miertiesnesis.	Balvos.

Tallinnas, 31. detsembril 1925 a.

Kohtuminister T. Kalbus.

Välisminiſtri k. t. Leo Sepp.

Nr. 69. Riigikogu poolt 25. märtsil 1926. a. wastuwõetud

Eesti ja Saksamaa wahelise kriminaalasjus juriidilisest abiandmisest tekkiwate kulude kokkuleppe kinnitamise seadus.*)

§ 1. Eesti ja Saksamaa waheline kokkulepe kriminaalasjus juriidilisest abiandmisest tekkiwate kulude kohta, mis sõlmitud nootedewahetuse teel Berliinis, 25. nowembril 1925. aastal, tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Kokkuleppe nootede saksakeelne tekst ja nende eestikeelne tõlge awaldatakse ühes käesolewa seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees A. Rei.

Abisekretäär L. Raudkepp.

Eesti Wabariigi Saatkond
Berliinis.
Nr. 5008.

Werbaalnoot.

Tugenedes eelkäinud kirjawahetusele on Eesti Saatkonnal au konstateerida, et Eesti Walitsuse ja Saksa Walitsuse wahel walitseb üksmeel alljärgnewa kohta.

1. Eesti ametiasutused loobuwad üldiselt niisuguste kulude tasumise nõudmisest, mis neile tekiwad kriminaalasjus Saksa ametiasutuste abiandmise palwete täitmisel. Kulud, mida Eesti ametiasutustele sünnitab nõue asjatundjate arwamise saamiseks, tasutakse seda nõudwa Saksa ametiasutuse poolt.

2. Saksa ametiasutused loobuwad üldiselt niisuguste kulude tasumise nõudmisest, mis neile tekiwad kriminaalasjus Eesti ametiasutuste abiandmise palwete täitmisel. Kulud, mida Saksa ametiasutustele sünnitab nõue asjatundjate arwamise saamiseks, tasutakse seda nõudwa Eesti ametiasutuse poolt.

3. Nr. 1 ja 2 all antud deklaratsioonid on mõttekohaselt makswad ka nende kulude kohta, mis tekkinud enne käesolewa kokkuleppe jõustumist, niiwõrd, kui nad ei ole juba tasutud.

Gesandtschaft der Republik Eesti.
Berlin.
Nr. 5008.

Verbalnote.

Die Estnische Gesandtschaft beehrt sich mit Beziehung auf den vorangegangenen Schriftwechsel festzustellen, dass zwischen der Estnischen Regierung und der Deutschen Regierung Einverständnis über folgendes besteht:

1. Die Estnischen Behörden verzichten im allgemeinen auf die Erstattung der ihnen bei Erledigung von Ersuchungsschreiben deutscher Behörden in Strafsachen erwachsenen Kosten. Die Kosten, welche den estnischen Behörden durch ein Ersuchen um Gutachten von Sachverständigen entstehen, werden von der ersuchenden deutschen Behörde ersetzt.

2. Die deutschen Behörden verzichten im allgemeinen auf die Erstattung der ihnen bei Erledigung von Ersuchungsschreiben estnischer Behörden in Strafsachen erwachsenen Kosten. Die Kosten, welche den deutschen Behörden durch ein Ersuchen um Gutachten von Sachverständigen entstehen, werden von der ersuchenden estnischen Behörde ersetzt.

3. Die unter Nr. 1 und 2 abgegebenen Erklärungen gelten sinngemäss auch für die vor Inkrafttreten dieses Abkommens entstandenen Kosten, soweit sie nicht bereits erstattet worden sind.

*) „R. T." nr. 36 — 1926 a.

4. Käesolew kokkulepe astub jõusse kolme nädala pärast arwates päewast, mil Saksa Walitsusele on Eesti Walitsuse poolt teatawaks tehtud selle kokkuleppe kinnitamine Eesti Wabariigi Riigikogu poolt.

Berliinis, 25. nowembril 1925.

Wälisametile, Berliinis.

4. Dieses Abkommen tritt in Kraft drei Wochen nach Ablauf des Tages, an welchem der Deutschen Regierung durch die Estnische Regierung von der Bestätigung dieses Abkommens durch das Parlament der Republik Eesti Mitteilung gemacht worden ist.

Berlin, den 25. November 1925.

An das Auswärtige Amt. Berlin.

Wälisamet.

Nr. V Str. 5856.

Werbaalnoot.

Tugenedes eelkäinud kirjawahetusele on Wälisametil au konstateerida, et Saksa Walitsuse ja Eesti Walitsuse wahel walitseb üksmeel alljärgnewa kohta.

1. Saksa ametiasutused loobuwad üldiselt niisuguste kulude tasumise nõudmisest, mis neile tekiwad kriminaalasjus Eesti ametiasutuste abiandmise palwete täitmisel. Kulud, mida Saksa ametiasutustele süünnitab nõue asjatundjate arwamise saamiseks, tasutakse seda nõudwa Eesti ametiasutuse poolt.

2. Eesti ametiasutused loobuwad üldiselt niisuguste kulude tasumise nõudmisest, mis neile tekiwad kriminaalasjus Saksa ametiasutuste abiandmise palwete täitmisel. Kulud, mida Eesti ametiasutustele süünnitab nõue asjatundjate arwamise saamiseks, tasutakse seda nõudwa Saksa ametiasutuse poolt.

3. Nr. 1 ja 2 all antud deklaratsioonid on mõtekohaselt makswad ka nende kulude kohta, mis tekkinud enne käesolewa kokkuleppe jõustseastumist, niiwõrd, kui nad ei ole juba tasutud.

4. Käesolew kokkulepe astub jõusse kolme nädala pärast arwates päewast, mil Saksa Walitsusele on Eesti Walitsuse poolt teatawaks tehtud selle kokkuleppe kinnitamine Eesti Wabariigi Riigikogu poolt.

Berliinis, 25. nowembril 1925.

Eesti Saatkonnale.

Auswärtiges Amt.

Nr. V Str. 5856.

Verbalnote.

Das Auswärtige Amt beehrt sich, mit Beziehung auf den vorangegangenen Schriftwechsel festzustellen, dass zwischen der Deutschen Regierung und der Estnischen Regierung Einverständnis über Folgendes besteht.

1. Die deutschen Behörden verzichten im allgemeinen auf die Erstattung der ihnen bei Erledigung von Ersuchungsschreiben estländischer Behörden in Strafsachen erwachsenen Kosten. Die Kosten, welche den deutschen Behörden durch ein Ersuchen um Gutachten von Sachverständigen entstehen, werden von der ersuchenden estländischen Behörde ersetzt.

2. Die estländischen Behörden verzichten im allgemeinen auf die Erstattung der ihnen bei Erledigung von Ersuchungsschreiben deutscher Behörden in Strafsachen erwachsenen Kosten. Die Kosten, welche den estländischen Behörden durch ein Ersuchen um Gutachten von Sachverständigen entstehen, werden von der ersuchenden deutschen Behörde ersetzt.

3. Die unter Nr. 1 und 2 abgegebenen Erklärungen gelten sinngemäss auch für die vor dem Inkrafttreten dieses Abkommens entstandenen Kosten, soweit sie nicht bereits erstattet worden sind.

4. Dieses Abkommen tritt in Kraft drei Wochen nach Ablauf des Tages, an welchem der Deutschen Regierung durch die Estnische Regierung von der Bestätigung dieses Abkommens durch das Parlament der Republik Eesti Mitteilung gemacht worden ist.

Berlin, den 25. November 1925.

An die Estnische Gesandtschaft.